Eucharist - [illegible]

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

CATALOGUL

MANUSCRIPTELOR ROMÂNEŞTI

ÎNTOCMIT DE

IOAN BIANU

BIBLIOTECARUL ACADEMIEI ROMÂNE

TOMUL I

NUMERELE 1—300.

EDIŢIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

BUCUREŞTI

INST. DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL S-sor IOAN ST. RASIDESCU

16, STRADA DOAMNEI, 16

1907

PREFAȚĂ

Tipografia este o invenție cu totul modernă. Gutenberg, al cărui nume poartă strălucita laudă a descoperirii acestui minunat meșteșug răspânditor de idei și de cultură, a trăit și a început a lucrà, în țerile germane de pe Rinul de mijloc, pe la mijlocul secolului XV — pe la 1450. De acolo tiparul s'a răspândit iute în Italia și în celelalte țeri de cultură ale Apusului.

Inainte de acest binecuvântat meșteșug, scrierile, cărțile, se immulțiau numai prin còpii scrise cu mâna una câte una de meșteri copiști. Așà s'au publicat și răspândit în antichitatea clasică greacă și romană toate scrierile de către *librarii* (negustori de cărți) în còpii făcute de copiști, mai ales robi. In evul mediu și în epoca Renașterii se făceau còpiile și se păstrau cărțile mai ales de către călugări și prin mânăstiri, de unde se răspândiau pe la biserici, pe la mânăstiri, precum și pe la rarii cărturari mireni din acele timpuri, când știința de carte o aveau aproape numai slujitorii bisericii.

Scrisul și înfrumusețarea cărților în mânăstirile apusului european s'a înălțat în secolii XII—XV la o adevărată artă, care a produs multe lucrări de caligrafie și de miniatură admirate și astăzi pentru finețea executării lor.

Cărțile scrise cu mâna erau însă foarte scumpe și de aceea ele se puteau răspândì foarte puțin și foarte cu greu.

După descoperirea tiparului, cărțile s'au immulțit mult mai iute și s'au răspândit mult mai ușor decât cu scrisul,

pentrucă erau mult mai ieftine. Arta scrisului a căzut însă ca un lucru de prea mare lux, și còpiile scrise cu mâna s'au făcut din ce în ce mai rar.

In toate țerile de cultură veche s'au adunat, se adună și se păstrează cu sfințenie cărțile scrise cu mâna — *manuscriptele,* — câte au scăpat nestricate de nestatornicia vremilor. Din ele se studiază mișcarea intelectuală dinainte de răspândirea tiparului, și chiar din urmă, întru cât și mai târziu multe scrieri au rămas nemultiplicate prin tipar.

La noi tiparul a fost introdus relativ curând după descoperirea lui. De pe la 1508 începe a tipărì în Țara Românească cărți bisericești în limba bisericească slavă un călugăr sârb Macarie, venit de peste Dunăre, care învățase meșteșugul tiparului la Veneția, orașul a cărui strălucire de bogăție și de cultură erà admirată de popoarele creștine din răsăritul Adriaticei. In secolii XVI—XVIII tiparul s'a răspândit însă puțin în țerile românești, a fost socotit ca un meșteșug bisericesc și întrebuințat aproape numai pentru înmulțirea cărților bisericești de slujbă și de cetire; de aceea tipografiile din acei secoli au fost înființate aproape toate prin mânăstiri și pe lângă episcopii și mitropolii. Mijloacele acestor tipografii erau obișnuit foarte modeste și numărul cărților ieșite de sub teascurile lor nu erà îndestulător nici pentru trebuințele serviciului bisericesc. De abià de pe la mijlocul secolului XIX încoace tipografia a avut la noi destulă răspândire spre a satisface trebuințele întregii vieți culturale, mai ales după ce a scăpat de censură, care-i strâmtorà lucrarea și o împiedecà.

Pe lângă puținele cărți multiplicate prin tipar se răspândiau în secolii trecuți între puținii cărturari români, călugări, preoți și mireni, un număr însemnat de cărți scrise cu mâna de cuprins mult mai variat decât cele tipărite: cărți de slujbă și de cetire bisericească, cărți traduse pentru cetirea de petrecere, cronice scrise, compilate, amplificate

sau prescurtate de ai noştri. In lumea călugărească a mânăstirilor şi între cărturarii mireni se copiau dela unul la altul, de multe ori, multe cărţi a căror cetire plăceà mai mult în secolii trecuţi. In aceste còpii manuscrise se ascunde o parte foarte preţioasă a rămăşiţelor păstrate până la noi din activitatea intelectuală a acelor înainte mergători ai noştri, cari au ţinut, pre cât şi cum au putut, aprinsă candela culturii între Români.

Pe când în apus, din cauza răspândirii mari a tiparului, perioada manuscriptelor se sfârşi aproape de tot cu secolul XV, la noi ea ţinù până în întâia jumătate a secolului XIX.

Manuscriptele noastre vechi sunt pentru noi de o valoare foarte mare, nu numai când sunt scrise de ai noştri în româneşte, dar şi când sunt scrise de cărturari români în slavoneşte sau în greceşte, şi chiar când, fiind scrise de cărturari străini, au fost cetite de ai noştri pentru cultivarea sau plăcerea lor intelectuală.

Istoria activităţii intelectuale româneşti găseşte mai ales în manuscriptele româneşti un izvor bogat şi preţios de informaţiuni. De aceea trebue să fie adunate cu cea mai mare grabă câte au mai rămas nedistruse. In vechime mai toate mânăstirile mai însemnate aveau bogate adunări de manuscripte, cari s'au împrăştiat şi pierdut în timpul secularizării şi de atunci încoace.

In întâia jumătate a secolului XIX, Nicolae Istrati adunase o bogată culegere de manuscripte la Rotopăneşti şi profesorul Gheorghe Săulescu la Iaşi, dar nici un catalog nu ne-a rămas despre ele; după moartea celor doi distinşi cărturari manuscriptele lor au fost împrăştiate. Multe dintr'însele au fost cumpărate de d-l D. A. Sturdza şi dăruite Academiei dimpreună cu frumoasa colecţiune de manuscripte a tatălui său Alexandru Sturdza Miclăuşanu, cuprinzând mai ales Cronicari Moldoveni.

Mai multe manuscripte românești vechi a strâns de asemenea Gheorghe Asachi, dela care iarăși nu ne-a rămas nici un inventar sau listă despre ele. Unele au fost cumpărate, după moartea marelui dascăl și scriitor, de d-l D. C. Sturdza-Scheianu, care iar le-a adaus la biblioteca Academiei.

M. Kogălniceanu adunase în tinerețe o bogată culegere de manuscripte de cronice moldovene, cari la bătrânețe au fost cedate Statului și de acesta dăruite și ele Academiei.

In Țara Românească, în afară de câte se păstrau în bibliotecile mai multor mânăstiri, o prețioasă culegere de manuscripte se aflà în biblioteca Colegiului S-tului Sava, de unde a trecut în Biblioteca Centrală a Statului în palatul Universității. Acolo au stat aruncate unul preste altul în două dulapuri fără nici un fel de catalog sau inventar până pe la 1879, când pentru cele românești s'a făcut o listă scurtă de tot de Aug. Frățilă, astăzi profesor la liceul din Galați, și de mine; iar pentru cele grecești și orientale de un Paschides. Toate au fost mutate mai târziu, prin ordin ministerial, la Muzeul de Anticități, de unde au fost trecute și ele, prin decretul regal No. 519 dela 10 Fevruarie 1903, în biblioteca Academiei.

O bogată adunare de manuscripte a strâns Banul Mihalache Ghica, pre la 1820—1840. Multe dintre ele, însemnate toate cu pecetea lui, au ajuns în stăpânirea lui Cezar Bolliac, dela care au fost cumpărate de d-l D. Sturdza și dăruite Academiei.

Colecțiunile însemnate de manuscripte românești adunate de cei doi veri Dimitrie A. Sturdza și Dimitrie C. Sturdza (Scheianu), cari amândoi, cu mari sacrificii și cu un zel luminat și mulți ani neadormit, au făcut cele mai bogate biblioteci istorice românești cari au fost vreodată, au fundat colecțiunea Academiei Române, care de un pătrar de secol fără încetare crește și se îmbogățește prin daruri și prin cumpărături.

Colecțiunea Academiei de manuscripte românești numără astăzi 3.451 volume și este o comoară neprețuită pentru studierea istoriei vieții intelectuale a Românilor din secolii trecuți. Manuscripte slavone sunt 509 volume, grecești 740, latine și în limbi moderne occidentale 244, în limbi orientale 66 volume.

Manuscriptele noastre nu au însemnătatea celor din apus: ele nu cuprind multe scrieri originale și de mare preț prin frumusețea lor literară sau prin valoarea lor de gândire, nici nu sunt, ca multe din acelea, însemnate lucrări de artă prin frumusețea caligrafiei și prin finețea lucrărilor de înfrumusețare: miniaturi, inițiale, frontispicii, marginale. Toate acestea arte le-au încercat și meșterii noștri scriitori și înfrumusețetori de cărți, dar lucrările lor sunt modeste pe lângă ale meșterilor apuseni; ele stau însă cu fală în fruntea celor făcute la popoarele vecine de aceeaș biserică și de aceeaș cultură cu al nostru.

Manuscriptele noastre formează o neprețuită arhivă a minții și a gândirii strămoșilor noștri dinainte de mijlocul secolului trecut. Este mare păcat că ele au fost lăsate în prada disprețului distrugător, după ce au venit cărțile nouă mai ieftine, frumos tipărite, și că nu au fost adunate la timp de prin mânăstiri, biserici, precum și de prin casele boierești, preoțești și cărturărești, unde multe, foarte multe, au fost desfăcute foaie după foaie spre a slujì la aprinsul focului sau la legatul oalelor de dulceață.

Puține câte au mai rămas nedistruse au tocmai de aceea o însemnătate cu atât mai mare, și acei cari le-au adunat și le adună fac prin urmare un foarte mare serviciu studiului istoriei culturii românești în secolii trecuți.

Pentru a înlesnì cunoașterea și folosirea culegerii manuscriptelor românești adunate în biblioteca Academiei, se publică această descriere a lor.

La fiecare volum — pe lângă descrierea materială — se arată amănunţit cuprinsul lui, se reproduc cuvintele înainte, cuvintele de sfârşit, deosebitele note privitoare la scriitorul cărţii, la stăpânii ei după vremi, la cetitorii, prin ale căror mâni a trecut şi cari adeseori au lăsat pe dânsele scrisă amintirea lor şi a întâmplărilor mai însemnate publice sau familiare.

Nu am mers deocamdată mai departe cu reproducerile. Dorim ca să dăm mai târziu reproduceri în facsimile de pe pagini alese şi caracteristice ca scrisoare şi ca înfrumuseţare din deosebite timpuri.

La pregătirea şi tipărirea părţii cuprinse în acest tom am fost ajutat de mai mulţi colegi şi confraţi de muncă în serviciul bibliotecii Academiei. Cel dintâiu a fost Axente Petruţ, cetitorul ager şi sigur al celor mai încurcate scrisori; pe acest preţios tovarăş iubitor de muncă l-am pierdut. La o parte din munca grea a corecturilor a dat ajutor d-l O. Lugoşianu. Indicele amănunţite dela sfârşitul volumului au fost făcute de d-l Vasile Pârvan, care se află acum pentru studii de istoria antică la Berlin, de unde trimite atât de luminoase lucrări despre istoria patriei noastre în epoca romană.

Celui care s'a dus dintre noi în lumea păcii îi trimit — încheind acest tom — o amintire jalnică, iar celor cari stau în ogorul muncii o mulţumire colegială pentru ajutorul dat la acest lucru bun şi folositor.

I. BIANU.

7 Ianuarie 1907.

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMANE

MANUSCRIPTE ROMANESCI

Nr. 1.

In-folio. — 384 pagine. — Secolul XIX. — Biblioteca Scheiană.
Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

Copiile următórelor documente din Moldova «*De pe o condică din Biblioteca D. Marele Vornic Mihail Sturdza*» (Cuvintele între « » sunt scrise de I. Mălinescu).

1. «Carte gospod dată [de Ştefan Vvod] Egumenuluĭ şi a tot soborul de la sfânta mănăstire Bărnova ca să aĭbă a-ĭ lucrà satul Cĭurbeştĭ doaă zile într'o lună.» Iaşĭ 7168 (1660) August 5. — Pag. 1.

2. «Carte gospod dată mănăstiriĭ Bărnoviĭ pentru ca să aĭbă a lucrà aceştiĭ mănăstirĭ lăcuitoriĭ din satul Cĭurbeştĭ doaă zile pi toată luna,» de la Anton Ruset Vvd. Iaşĭ 7185 (1677) Maiŭ 3.—Pag. 1—2.

3. «Hrisov di la Nicolaĭ Alicsandru Vvod pentru pogonăritul de viĭ». Iaşĭ 7222 (1713) Decembre 20. — Pag. 2—4.

NB. La sfîrşit are nota: «Acesta s'aŭ posläduit de cătră mine de pe orighinalul din Arhiva Mitropoliĭ. Mălinescu».

4. Hrisov de la Grigorie Ghica Vvod, Iaşĭ 7236 (1728) Iulie 30, despre dajdiile ce are a da fieşte-care breslă. — Pag. 5—7.

5. «Hrisov de miluire ce s'aŭ dat mănăstirilor închinate la sfântul Mormânt», de la Costandin Nicolaĭ Vvd. Iaşĭ 7251 (1743) Aprilie 20. — Pag. 8—13.

6. «Hrisovŭ întăritoriŭ a altuĭ hrisovŭ de miluire ce s'aŭ dat mănăstirilor închinate la Sfântul Mormânt», de la Ioan Nicolaĭ Vvod. Iaşĭ 7252 (1743) Novembre 30. — Pag. 14—20.

7. «Hrisov de la Domnul Grigorie Ghica Vvod pentru şcoale.» Iaşĭ 7256 (1747) Decembre 25. — Pag. 20—25.

8. «Carte sinodicéscă ca să nu să maĭ facă Mitropolit grec.» 7260 (1752) Ianuarie 1. — Pag. 26—29.

9. «Hrisov pentru aşezare biruluĭ ţăriĭ pe străinĭ», de la Constandin Mihail Cehan Vvod. 7260 (1752) Iulie 9.—Pag. 30—32.

sare,» de la Alicsandru Costandin Moruz Vvod. 1804 Decembre 10. — Pag. 267—268.

64. «Hrisov ci s'au făcut după anaforaoa cea întărită în facerea cişmelilor, întărind şi prin acésta hotărăre cuprinsă prin anaforà, 1806 Maĭ 12,» de la Alicsandru Costandin Moruz Vvod. 1806 Maiŭ 12. — Pag. 268—271.

65. «Anaforà ci s'au făcut la 1806 Maiŭ, pentru cişmeli,» întărită de Alicsandru Costandin Moruz Vvod. — Pag. 271—275.

66. «Rândulala pentru preoţiĭ di pi la sati în ci chip să să urmeze. 1811 Iunie 24». — Pag. 275—277.

67. «Anaforà obştéscă a boerilor pămintenĭ către prea înălţatul Domn Scarlat Alecsandru Calimah Vvod, cu arătare de starea întru care au rămas Moldavie după luarea şi dezlipirea ţănuturilor di piste Prut.» 1812 Octobre 2. — Pag. 277—287.

68. «Anaforà obştéscă a boerilor către Mărie sa Scarlat Alicsandru Calimah Vvod, până a nu venì în scaun, cu cuprinderea de cele urmate maĭ înainte, în pămîntul Moldaviĭ, şi de orănduelile ce să cuvin a să aşezà, pentru vreme, întru care s'au hotărît ertarea biruluĭ ţăriĭ.» 1812 Octobre 11. — Pag. 287 — 291.

69. Anaforà obştéscă pentru împlinirea veniturilor casseĭ resurilor, ce nu s'a ajuns pe un an, şi pentru cheltuelile întocmiriĭ şi reparaţieĭ Curţiĭ pămîntescĭ. 1812 Decembre 9. — Pag. 297—300.

70. «Anaforà pentru veniturile şi ţănere şcoaliĭ din oraşul Eşiĭ,» 1813 Martie 25, întărită de Alexandru Calimah Vvod. 1813. — Pag. 300—304.

71. «Anaforà pentru cercetare sămilor casăĭ răsurelor şi a Visterieĭ şi pentru baniĭ ce s'au socotit a să strănge din ţară, spre înplenire lipsăĭ casăĭ răsurelor şi întâmpinare cheltuelilor Visterieĭ», 1813 Octobre, întărită de Scarlat Alexandru Calimah Vvod. 1813 Octobre 17. — Pag. 304—308.

72. «Hrisov de miluire dat sfinteĭ mănăstirĭ a sf. Spiridon din Eşĭ, ca să aĭbă a trage venitul cantaruluĭ atăt de pin tărgurĭ, căt şi de pin sate.» de la Scarlat Alexandru Calimah Vvod. 1813 Octobre 19. — Pag. 308—310.

73. «Ţădulă gospod pentru vornicie Politieĭ.» 1813 Decembre 6. — Pag. 310—313.

74. «Ţădulă pentru rănduire Postelniculuĭ Mavrogheni asupra mezelurilor,» de la Scarlat Alexandru Calimah Vvod. 1814 Ianuarie 1. — Pag. 314—317.

75. «Ţădulă gospod pentru a să face obştîască socotinţă întru aşăzare biruluĭ ţăriĭ», de la Scarlat Alexandru Calimah Vvod. 1814 Maiŭ 8. — Pag. 317 — 320.

76. «Anaforà ci s'au făcut pentru aşăzare biruluĭ ţăriĭ», 1814 Maiŭ 15, întărită de Scarlat Alicsandru Calimah Vvod. 1814 Maiŭ. — Pag. 321—331.

77. «Anaforà ci s'au făcut pentru scutelnicĭ,» 1814 Iulie, întărită de Scarlat Alicsandru Calimah Vvod. 1814 August 9. — Pag. 331—334.

78. «Anaforà pentru naziriĭ mizilurilor,» 1814 Iulie 30, întărită de Scarlat Alicsandru Calimah Vvod. 1814 August 11. — Pag. 334—335.

79. «Ţidulă gospod pentru cercetare şi adăogire iratuluĭ casiĭ doftorilor,» de la Scarlat Alicsandru Calimah Vvod. 1814 August 26. — Pag. 336.

80. «Anaforà pentru venitul vatăjiiĭ di harabagiĭ di Galaţĭ, cari s'au dat casiĭ doftorilor.» 1814 Octobre 23, întărită de Scarlat Alicsandru Calimah Vvod. 1814 Novembre 10. — Pag. 337—338.

81. «Anaforà pentru cercetare sămiĭ Visterieĭ până la sfârșitul luniĭ luĭ Maĭ a anuluĭ curgătoriŭ, cum și socotința de sporire ci să cuvine în iratul Visterieĭ și a casăĭ răsurilor,» întărită de Scarlat Alicsandru Calimah Vvod. 1814 Decembre 30. (Sfirșitul lipsesce). — Pag. 338—342.

82. «Ţădulă gospod pentru rânduire Dumi-sale Vorniculuĭ Vasilache Rosăt asupra nazăruluĭ menzălurilor numindu-se Hatman de menzălurĭ,» de la Scarlat Alecsandru Calimah Vvod. 1818 Ianuarie 1. — Pag. 343—345.

83. «Ţădulă pentru rânduire Dum-s. Stol. Costandin Scheleti la rangu de nomofilacs.» (Textul lipsesce). — Pag. 345.

84. «Ponturile pentru lucru ce s'au socotit să lucreze ceĭ ce şăd pe moşiile altora dată (după) hotărirea hrisovuluĭ.»—Pag. 347 — 348.

85. «Rânduĭala prepasurilor în ce chip să să urmeză.» — Pag. 349.

86. «Mortasăpie în ce chip să să urmeză.» — Pag. 349.

87. «Venitul cantaruluĭ.» — Pag. 349—350.

88. «Rânduĭala măsurilor, adecă merța, vadra de miere, vadra de vin, falce de fân, la cărăușăe cu vin, cum să să urmeză, urmare păscutuluĭ vitelor, despre văcarĭ, cum și fânul când să mănâncă de vite streine.» — Pag. 350—351.

89. «Brudina Dunăriĭ.» — Pag. 351.

90. «Brudina Nistruluĭ.» — Pag. 351.

91. «Brudina Prutuluĭ, a Săretiuluĭ, i a Moldoviĭ, a Bistrițăĭ și a Trotușuluĭ.» — Pag. 351—352.

92. «Ponturĭ pentru rânduĭala vatajilor de arabagiĭ, ce au a să rândui pe la ţănuturĭ.» — Pag. 352.

93. «Ponturĭ domneştĭ pentru urmare fieşte-cărue dregătoriŭ în slujba sa.».— Pag. 352—355.

94. «Socotința pentru oareș care ajutoriŭ a ispravnicilor afară de léfă, ca să să poată iconomisă fără a să abate la catahrisis.» — Pag. 356—358.

95. «Carte gospod deschisă în ponturĭ pentru urmare ce are a păzi căpitan, ce să va orândui la Schele Sculeniĭ de către Dumn-luĭ boeriul nazăr a pocĭtelor, întru ale păziĭ a margineĭ.» — Pag. 358—360.

96. «Cărțĭ ce să dau când să rânduesc ispravnicĭ noĭ.» — Pag. 360—361.

97. Anaforà obștéscă pentru așezarea biruluĭ.—Pag. 363 — 374.

98. Anaforà obștéscă pentru publicațiile ce sunt a se face la vîndărĭ de moșiĭ. 1819 Octobre 31. — Pag. 375—381.

99. Anaforà obștéscă pentru pravilele și obiceiurile, după carĭ se ocârmuesce țéra. 1819 Novembre. — Pag. 381—384.

Nr. 2.

In-folio. — 72 pag. — Secolul XIX — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ.

«Condica a sfinteĭ Bisericĭ a Patruzecĭ de Sfințĭ de aicea din orașul Iașiĭ — 1798 Iunie 14.»

Cuprinde:

Insemnărĭ despre veniturile și administrația averiĭ bisericiĭ și altele, în aniĭ 1820—1823. — Pag. 1—46.

Rețete pentru șerbet, dulcețĭ, etc. — Pag. 47—51.

Nr. 3.

In-folio. — 140 pag. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ.

«Tălmăcirĭ de pe felĭurĭ de Fermanurĭ a înaltiĭ Porțĭ, a Mareluĭ Vizirĭ, şi vr'o căte-va alte copiĭ de documenturĭ, care s'aŭ prescris din o condică, din Biblioteca Mareluĭ Vornic D-ĭ Mihail Sturdza, cuprinzătoare de 50 giumătățĭ de coale scrisă, supt titlu *Condică de Fermanurĭ*, dintru care cele maĭ multe copie erà supt însuşi iscăliturile D-ĭ Vorniculuĭ Sturza încredințate, cumcă ar fi întocmaĭ cu orighinalurile. Iar acésta de față s'aŭ posleduit de cătră mine, afară de cele greceştĭ care aŭ rămas neposleduite pănă astăzĭ. In Eşĭ anul 1833 Septemvrie 15. Iordaki de Mălinescu.»

Volumul se închee cu următórea notă: «Până aicea este din Condica Dumi-sale Vorniculuĭ Mihalachi Sturdza, ce înplineşte astăzĭ îndatorirea de Ministru Finanțuluĭ. In Eşĭ la 15 Septe. 1833. Mălinescu.»

1. «Μετάφρασις τοῦ παρὰ τοῦ Σουτζὰκ Ταταρλαρὶ ληφθέντος χοτζετίου διὰ τὸ ἀφεθὲν ἐν ταῖς μέρος (*sic*) τῆς Πογδανίας, ἐκ τῶν 32 ὡρῶν μὲ τὰς συμφωνίας καὶ πόντουρα, ὁποῦ ὑπεσχέθησαν ὡς διαλαμβάνουται ἐν τῷ παρόντι χοτζετίῳ, ὅπερ ἔγινεν κατὰ 23 ἀπριλ. τοῦ: 1780: ἔτους σωτηρίου καὶ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ τζεμάζουιλ ἐβὲλ τοῦ 1114 (*sic*) ἔτους ὀθωμανικοῦ. — Pag. 1—2.

2. Inalta poruncă către Domnul Moldoveĭ şi către boeriĭ țěriĭ, ca să privegheze pentru împlinirea poruncilor împěrătescĭ şi pentru buna administrare a raeleĭ. La sfirşitul luniĭ Zafer. — Pag. 3—4.

3. «Tălmăcire de pe înpărătescul, sfintul Hati-Humaĭum, spre poroncă de laudă.» La sfirşit: «In anul [hegireĭ] 1194, pe la sfirşitul luniĭ Trimaz *(sic)*, în păzitul de Dumnezeŭ Țarigrad.» 1780. — Pag. 5—13.

4. Firmanul împěrătesc către Costandin Vvod, Domnul Moldoveĭ, arătându-ĭ înalta satisfacție, pentru credinciósele luĭ slujbe, trimițěndu-ĭ şi darurĭ.— Pag. 14—15.

5. «Tălmăcirea aceĭ despre parte celor din Bender Gherle-Agalar, către înnălțimea sa; scrisă Mehtup în 1 (a luĭ Noemvrie) anul 1781.» — Pag. 16 - 17.

6. «Inalt ferman înpărătesc ce aŭ venit respuns.» La sfirşit: «Din Țarigrad cel de D-zeŭ păzit (anu Otomanicesc) 1200, luna la sfirşitul luĭ Gemaziel ahăr.» 1785 Aprilie — Pag. 17—19.

7. Firmanul împěrătesc către Alexandru, fiul luĭ Costandin Vvod, pentru ertarea dărilor pe doĭ anĭ la locuitoriĭ din cele cincĭ ținuturĭ ale Moldoveĭ, întórse înapoĭ de către Austria, şi pentru neguțătoriĭ Turcĭ ce vin în Moldova. La sfirşit: «S'aŭ scris pe la mijlocul luĭ Ramazan 1206.» 1792 Aprilie. — Pag. 19—29.

8. «Cuprindere înaltuluĭ, înpărătesc ferman.» La sfirşit: «ce s'aŭ dat la mijlocul lumineĭ Şevval în anul 1212, în păzitul de Dumnezeŭ Țarigrad.» 1798 Martie. — Pag. 30—34.

9. «Tălmăcirea caimeleĭ prea înaltuluĭ Vezir.» — Pag. 34—38.

10. «Tălmăcirea mehtupuluĭ prea înălțatuluĭ Vezir.» — Pag. 38—39.

11. «Tălmăcire de pe înaltul hatihumaĭum a pre puterniciĭ înpărățiĭ, ce s'aŭ dat pentru nezamul sudeților.» La sfîrşit: «In cetatea Țarigraduluĭ, la anul 1213. Muharem 7.» 1798 Iunie 10. — Pag. 40—45.

12. Arătarea hotarelor loculuĭ ce s'aŭ lăsat Tătarilor din locul Moldoveĭ pe timpul luĭ Costandin Moruz Vvod. — Pag. 45—47.

13. «Suret de pe înaltul berat a prea puterniciĭ înpărățiĭ, ce s'aŭ cetit la intrarea Domnieĭ Măriei sale Costandin Alexandru Ipsilant Vvod în scaun la 1799.» La sfîrşit: «Spre începutul lumineĭ Şival a anuluĭ 1213.» — Pag. 47—51.

14. «Copie fermanuluĭ de Domnie a Domnuluĭ Alexandru Costandin Moruz Vvod, 1802.» La sfîrşit: «Ce s'aŭ scris la începutul lumineĭ Răgep a anuluĭ 1217, întru păzăta de Dumnezeŭ cetate a Țarigraduluĭ» — Pag. 51 — 56.

15. «Copia înpărătesculuĭ ferman, ce aŭ venit cătră Măria sa Alexandru Moruz Vvod după Mahzarul ce s'aŭ triimes din partea Dum-lor boerilor, 1802.» La sfîrşit: «S'aŭ scris cătră sfărşitul luneĭ Răgep la anul 1217, întru cea de Dumnezeŭ păzătă cetate a Țarigraduluĭ.» — Pag 56—59.

16. «Μετάφρασις τοῦ ὑψηλοῦ βασιλικοῦ χατιτσερεφίου, ἀπὸ 1217 ἔτους ὀθωμανικοῦ.» 1802. — Pag. 60—80.

17. «Hatişerif ce aŭ venit după arzul Dum-lor boerilor, ce aŭ triimis la Țarigrad, 1804 Iunie 1.» La sfîrşit: «S'aŭ dat la începutul luĭ Safer a anuluĭ 1217 *(sic)*, în cea de Dumnezeŭ păzătă cetate a Țarigraduluĭ.» — Pag. 81—85.

18. «Tălmăcirea prea înaltuluĭ înpărătesc ferman hatişerif.» (Anul hegireĭ) 1217 (1802). — Pag. 85—111.

19. Firmanul Sultanuluĭ către Constantin Alexandru, Voevodul Moldoveĭ dat la a. heg. 1219 (1804), — traducere grecéscă. — Pag. 112—115.

20. «Arzul ce s'aŭ făcut cătră pre strălucita Poartă din partea Dumne-lor boerilor pentru Musait Căşlasi. 1803 Fevr. 20.» — Pag. 116—120.

21. «Manifestul MărireĬ sale înpăratuluĭ a toate Rosiile, care s'aŭ cetit la 23 Dechemvrie 1806 în Divanul acestuĭ Prințipat.» 1806 Decembre 12.—Pag. 120—122.

22. «Tălmăcire de pe înaltul înpărătesc Ferman, ce aŭ venit cătră Măria sa Scarlat Alexandru Calimah Vvod cuprinzătoriŭ de mulțămire pentru zahiriaoa ce s'aŭ trimis la capanul înpărătesc, la anul 1814 Ianuarie.» La sfîrşit: «S'aŭ dat la anul 1228, la începutul luneĭ Muharem.» —Pag. 123—124.

23. «Tălmăcirea înaltuluĭ Hatihumai, ce aŭ venit Domnuluĭ Scarlat Alexandru Calimah Vvod cu dar înpărătesc cu o tabachere, 1814 Iulie 18.» La sfîrşit: «S'aŭ dat la începutul luneĭ Răgep, anul 1228.» — Pag. 125—127.

24. «Magzar ce s'aŭ făcut cătră prea înălțatul Vezir, mulțămitoriŭ asupra fermanurilor care aŭ venit Domnuluĭ Scarlat Alexandru Calimah Vvod.» 1814 Iulie 16. — Pag. 128—131.

25. «Manifest a luĭ Alexandru înpărat a toată Rosiea.» Chişinăŭ, 1818 Aprilie 29. — Pag. 131—134.

26. Firman asupra Principatelor Valachieĭ şi Moldoveĭ. 1819 Ianuarie. Inceputul lipsesce. — Pag. 135 — 140.

Nr. 4.

In-folio. — 14 foĭ nepaginate şi 1144 pagine. — Secolul XIX. — Bibl' Scheiană.

Scris pe hârtie de maĭ mulţı; amestecat cu foĭ tipărite şi litografiate.

Pe dosul legătureĭ şi pe fóea 1-a nepaginată: «Romania—Manuscripte—I.»

Pe fóea dinaintea pagineĭ 1:

«Copie. Acta lucrărilor Comitetuluĭ Electoral din ţinutul Romanuluĭ — 1857 — în alăturărĭ şi cu alte acte.»

Cele 9 foĭ nepaginate cuprind: «Tabla Materiilor,» cum urméză:

Tabla materiilor.

Nr. 5.

In-folio. — 4 foĭ nepaginate şi 378 pagine. — Secolul XVIII şi XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ; amestecat cu foĭ tipărite şi litografiate.

Pe dosul legăturiĭ şi pe 1-a fóe nepaginată:

«Romania — Manuscripte — Tom. II.»

Pe 2 foĭ nepaginate se află următórea:

Tabla Materiilor.

Nr. 6.

In-folio mic. — 7 foĭ nepaginate și 358 pagine. — Secolul XIX. — Bibl Scheiană.

Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ; amestecat cu foĭ tipărite.

Pe dosul legăturiĭ și pe 1-a foe nepaginată:

«Romania — Manuscripte — Tom. III.»

Pe 3 foĭ nepaginate se află următórea:

Tabla materiilor.

No. 7.

In-4°. — 9 foĭ nepaginate şi 516 pagine. — Secolul XVIII şi XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

Pe dosul legăturiĭ şi pe 1-a fóe nepaginată:

«Romania — Manuscripte — Tom. IV.»

Pe 5 foĭ nepaginate se află următórea:

Tabla materiilor.

No. 8.

In-folio. — 3 foĭ nepaginate şi 522 pagine. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană. Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ; amestecat cu foĭ tipărite şi litografiate.

Pe dosul legăturiĭ:

«Catagrafie.»

Pe 2 foĭ nepaginate se află următorul cuprins:

Tabele.

Nr 9.

In-folio. — 252 foĭ (Numĕrarea veche a foilor începe cu 1 la fóea 5, şi termină cu 228 la fóea 242: Cifrele puse în parentesă sunt numĕrul foilor din numerotaţia nóstră). — Secolul XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de acelaş.

Titlul pe fóea 3-a:

«Acĭasta ĭaste poarta cărţiĭ aceştiĭa şi o am lăsat pre ea deşchisă, ca orĭ carele va voi să între cu cetirea printr'însa, şi marĭ şi frumoasă lucrurĭ minunate va vedé şi văzîndu-le multŭ să va mângâea sufletul luĭ din cetirea cu luare aminte: şi s'au

scris acîastă carte în zilele luminatuluî Domnuluî nostru Alexandru Ioan Mavrocordat, întru întâîa Domnie a Mării sale, în sfînta Mânăstire Némţul, când erà prea cuviosul părintele nostru Stareţ Paisie, de mine cel maî nevrednic decât toţî: când erà cursul anilorŭ de la Hristos 1786.»

«Capulŭ alŭ 29: Thevda fermăcătoriul fu chiemat de popiĭ păgâneştĭ, ca să întoarcă pre înpăratul să cinstéscă pre Dumnezeĭ şi-ĭ dă sfat cum să nevoĭască a trage spre sine pre fiĭul său cu cuvintele céle dulcĭ şi amăgitoare a muerilor celor réle fără ruşine.». . . . . List. 123 (137)

«Capul 30: Thevda pentru spunerea unuĭ baznu îndémnă pre înpăratul ca să aducă la fiĭul său muerĭ şi féte frumoasă, ĭară Ioasafŭ tot precumŭ eră elŭ deprins la ispite, şi le gonéşte cu ruga.» . . . . . . List. 126 (140)

«Capul 31: Ioasafŭ cu semnul sfinteĭ crucĭ gonéşte pre diĭavolĭ, şi să întrébă cu Thevda din cuvinte, şi l-au surpat pre Thevda, aşijderea şi pre idolĭ.». . . . . List. 133 (147)

«Capul 32: Thevda s'au plecatŭ de vorbele céle de maĭ sus arătate, şi priimind credinţa creştinéscă aŭ aruncat toate cărţile sale în focŭ.» List. 138 (152)

«Capul 33: Înpăratul cu sfatul Varahieĭ înparte înpărăţiĭa luĭ în doao cu fiĭul săŭ, şi l-aŭ trimis în partea ci ĭ-au dat, ca să domnéscă.» List. 143 (156)

«Capul 34: Înpăratul Avenir începù a-ş veni întru conoştinţă, şi începù a ĭubi credinţa creştinéscă şi pre creştinĭ şi chemă pre fiĭul săŭ ca să se învéţă dela dânsul credinţa întru Hristos.» . . . . List. 147 (161)

«Capulŭ 35: Avenir înpăratul priiméşte credinţa creştinéscă, şi pre idolĭ ĭĭ zdrobéşte şi casăle lor le întoarce în biséricĭ.» . . . . List. 150 (164)

«Capul 36: Ioasafŭ 40 de zile după moartea tătâne-săŭ déde înpărăţiĭa sa Varahieĭ, şi toate lăsându-le să dusă în pustie.» . . . . . . List. 153 (167)

«Capul 37: Ioasaf umblând prin pustie mâncà numaĭ buruĭane, şi ispitirile cu sămnul sfinteĭ crucĭ le goniĭà . . . . List. 159 (173)

«Capŭ 38: Ioasaf după ce aŭ aflatŭ pre Varlaam cu dânsul înpreună ş-aŭ petrecut viĭaţa în multă vréme.» . . . . List. 162 (176)

«Capulŭ alŭ 39: Varlaam spune luĭ Ioasaf pentru moartea sa şi-l mângâe pre elŭ; şi înpărtăşindu-să cu cinstitele şi prea curatele taĭne şi însămnându-să cu sămnul cinstiteĭ şi de viĭaţă făcătoareĭ crucĭ au murit.» List. 165 (179)

«Capul 40: Ioasaf îngroapă trupul luĭ Varlaam în pământ, ĭarŭ elŭ însuş petrecând întru învăţăturile legiĭ, şi moare şi elŭ şi ĭaste îngropatŭ lângă dânsul, apoĭ înpăratul Indeiĭ cu mare cinste aduce trupulŭ luĭ dinpreună cu a luĭ Varlaam la înpărăţiĭa luĭ» . . . . List. 169 (183)

«Cântecul luĭ Ioasaf când au întratŭ în pustie.». . . . . (186 v.)

«Sfârşitul aceştiĭ Istoriĭ a luĭ Ioasaf şi a luĭ Varlaam ce au scris-o sf-tul Ioan Damaschinŭ. August 31: 1786:» . . . . List. 173 (187)

«Luna luĭ Dechemvrie, întâĭa zi. Viĭaţa sfântuluĭ dreptuluĭ Filaretŭ cel milostivŭ.» . . . . List. 173 (187 v.)

«Luna luĭ Mart. întru întâĭa zi. Viĭaţa şi petrécerea a prea cuvioaseĭ muceniţiĭ Evdochieĭ.» . . . . List. 191 (205)

«Luna luĭ Martie în 17 zile. Viĭaţa prea cuviosuluĭ părinteluĭ nostru Alexie omul luĭ Dumnezeŭ.» . . . . List. 218 (232 v.)

«Cuvânt pentru alegerea sufletuluĭ cu lumea, pentru că ce ĭaste maĭ bunŭ sufletul saŭ lumea; că zice ce folos ĭaste de va dobândì omul lumea toată şi-ş va pierde sufletul său. Marco, cap. 8.» . . . . . Fol. 243

Pe fol. 250 v. şi 251 se află următórele:

«Sfârşitul şi luĭ Dumnezeŭ laudă celuĭ ce pururea să proslăvéşte întru sfinţii săĭ, că me-au ajutat după început de am şi săvârşitŭ.

«Bine ĭaste cuvântat cela ce deşchide uşa darurilor némuluĭ creştinescŭ.

«Bine ĭaste cuvântatŭ Domnul nostru Iis Hs, cela ce au dat pre maica sa folositoare némuluĭ creştinescŭ.

«Bine ĭaste cuvântatŭ mângâitorĭul duhul sfântŭ, Domnul cela ce luminéză pre tot omul ce vine în lume.

«Iară pre toţĭ ceĭa ce v'aţ învrednicit cu lumina minţiĭ a priĭvi în oglinda daruluĭ, rogu-vă eu cel întunecatŭ la minte şi cu totul de nicĭ o trébă: de veţ află vre o greşală, sau alunecarea condeĭuluĭ, sau cu uĭmirea minţiĭ, sau cu netocmirea cuvintelorŭ, sau cu ne orthografiĭa meşterşuguluĭ, sau orĭ în ce chipŭ: că precum amŭ aflat aşă am şi scris, măcară că şi izvodul de pre carele am scris au fost foarte prost la scoaterea şi la alcătuirea cuvintelor foarte netocmitŭ, însă pre cât me-au fost cu putinţă am maĭ îndreptat-o; îndreptaţĭ cu duhul blândéţelor şi nu vă grăbireţĭ de a mă osândi: că precumŭ nu să poate a fi văzduhul fără de norĭ sau marea fără de valurĭ, aşă şi scriitorĭuluĭ a fi fără de greşală: că nu ânger au scris, ci mână de tină şi ticăloasă au scris, şi o minte întunecată cu toate păcatele şi înpietrită cu dobitocĭască simţire. Pentru acĭasta mă rog tuturor celor ce aţĭ luat de la Hs dătătorĭul de darurĭ talantul înţălegeriĭ şi al înţălepcĭuneĭ şi al ĭubiriĭ de ostenélă, pentru cela ce au luminat mintea sfinţilor Apostoli, ca să înţălégă scripturile, şi printr'ânşiĭ toată lumea au luminatŭ: priĭmiţĭ dară acĭastă puţină ostenélă a ticăloşieĭ méle, precum au priĭmit şi mântuitorĭul nostru Iis Hs aceĭ doĭ banĭ aĭ văduveĭ ceiĭ sărace, că şi mic lucru de ĭaste, dar cu mare ostenélă s'aŭ săvârşit, că numaĭ celŭ ce scrie acela ştie, şi cuĭ s'ar întâmplă a ceti pre acĭastă carte să mă pomenéscă şi pre mine la sfintele lor rugăcĭunĭ. Cel maĭ mic şi maĭ nevrédnec şi tuturor prea plecat.

«Ioanichie Monah Săon.»

Apoĭ s'aŭ adaus următórele note pe f. 251 v.:

«Cu agĭutorĭul adivăratului şi mult milostiv, dreptul nostru Dumnezeu Isus Hristos, am cetit acĭastă de folos sufletilor noastre (în cincĭ zile am mântuit-o de cetit). Din carĭ mult am

cunoscut de folos sufletuluĭ, şi zic Dumnezeu să-l ţie pe scriitorĭul cărţiĭ acestiĭa, carĭ au fost frate maĭ marĭ răposatului părintelui nostru Stolnicu Iordachĭ Sion, pe carĭ Dumnezeu să-l erti.

«Şi dar sfătuesc şi eu pe toţĭ creştiniĭ, ca să cetĭască cu luoare aminte acĭastă sfântă carti, şi să urmeze ei întocmaĭ, căcĭ va aflà marĭ folos sufletuluĭ. Anul *(ras)* Ianuarie în 23 zile.

«In Domniĭa Domnuluĭ Mihail Grigoriu Sturza Vvd, am cetit, aflându-mă bolnav în Eşĭ, în casa maĭ mareluĭ mieu frate Duml Spatar Antohĭ Sion.

«Toader Sion Serdar.»

Pe fol. 252 v. se află însemnarea acésta :

«Amŭ trecut cu cetirea acĭastă sfântă carte, şi eu maĭ nevredniculŭ între cititorĭ, şi am aflat multe carele nu le-am ştiut, pentru care mult m'am măngăet, cum şi pentru fericitulŭ Monah Ioanichie, care s'au învrednicit a-ş înmulţi tallantulŭ său, după a me nevrednică rugăcĭune mă voĭ îndatori a-m aduce aminte.

«Cel smerit între fraţi pentru nevredniciĭa me.

«Iereĭ Grigorie ot Iaş.

«Beserica S. Mar. Muce. Izvor. de mir Dimitrie.»

Pe fol. 2 se află următórea scrisóre:

«Cătră Frate.

«Prea ĭubituluĭ, prea dorituluĭ al mieu prea dulce frate Constandin Sionŭ, sănătate.

«Prea ĭubite frate,

«Obicéĭu aŭ toţĭ grădinariĭ ceĭ iscusiţĭ, când înflorescŭ în grădinile lor céle înpărăteştĭ florĭ: eĭ întru întâĭaş dată culegând, facŭ mănunche şi le ducŭ la stăpâniĭ lor, apoĭ la priĭateniĭ lor ceĭ prea ĭubiţĭ, ca văzindu-le să le mirosască şi mult să-ş vesălĕscă ochiĭ aceĭ ce le-ar mirosi. Pentru ca nu numaĭ eĭ (adecă grădinariĭ) singurĭ mirosindu-le să se vesălĕscă, ci şi pre ceĭ ce-ĭ ĭubesc să-ĭ înpărtăşască ca şi aceĭa să se îndulcĭască de mirosul florilor. Dreptŭ acéĭa fiind şi eu ca unulŭ dintru aceĭ ce ĭubescŭ florĭ mirositoare, şi multŭ răvnitorĭu fiind ca să mirosăscŭ şi eu florĭ cu dulce miros, mi s'au pricinuit după întâmplare de am fost intrat în grădină înpărătéscă, şi primblându-mă printr'ânsa luând sama cu amăruntul şi cu mare luare aminte la înflorirea văpselelor celor ce cu frumoase zugrăvéle erà înpodobite şi

cu frumoasă podoabă înflorite, cu totul ca unul ce altă dată n'a fost văzut aşa lucru am rămas întru uimire, că mintea nu-mĭ ajungeà ca să pocĭu a pricépe meşterşugirea cea cu frumoasă bodoabă alcătuită a florilor, pre care florĭ meşteriĭ grădinarĭ ceĭ prea iscusiţĭ le au fost bine tocmit; însă pre cât me-au fost cu putinţă şi am socotit că au fost frumoase; însă între célea lalte nenumărate florĭ ce am văzutŭ una au fost pre carea tăindu-o, având într'ânsa 40 de odrasle la număr, frumos fieşti carea odraslă înflorită erà din preună şi cu altele de alte félĭurĭ, carea le-am socotit că au fost frumoasă ochilor la priĭvire şi dulce la mirosire am cules, şi legându-le le-am făcut un mănunchĭu şi ţi le-am trimes ca să-ţĭ vesăleştĭ ochiĭ la priĭvire şi sufletul de mirosire, şi mă rog ca cu osărduitoare dragoste să-l înbrăţoşezĭ priimindu-l, şi să-l puĭ în năstrapa inimiĭ carea ĭaste plină de apa dragosteĭ, şi ca pre o masă desfătată în mintea ta cea curată avându-l înnaintea ochilor minţiĭ şi a cunoştinţiĭ, că micŭ ĭaste la vedére, însă mare ĭaste la preţuire, pentru că nu sânt florĭ în degrab vestejitoare şi putrezitoare, ci sânt în delung trăitoare şi mirositoare: că cu cât cineva maĭ multŭ va mirosi, cu atâta maĭ mult va înflori, şi sufletele acelora să vor mângâĭà şi să vor răcori, fiind că sânt udate din rooa daruluĭ duhuluĭ sfântŭ, şi orĭ cariĭ vor vrea a mirosi, mult folos vor dobândi. Iară cine altul va voi maĭ multe florĭ a priĭvi, vie pre calea pre carea eu am mers, ca să-l duc şi pre elŭ în grădina de unde şi eu acéstea le-am cules, ca să vază félĭurĭ nenumărate, care aşa socotesc că mult îş va mângâĭà sufletul. Iară tu, prea ĭubite frate, pre acest mănunchel de florĭ dohovniceştĭ, cu multă dragoste să-l priĭmeştĭ, ca oare când înpăratul Artaxerxŭ, pumnul cel de apă dela omul cel sărac, că luând au băut şi mult s'au vesălit, căcĭ n'au socotit darul luĭ, ci dragoste, carea o aŭ arătat către dânsul. Decĭ aceluĭ înţălept asămănându-te şi tu, prea ĭubite frate, şi sânt al tău maĭ mare frate.»

No. 10.

In-folio. — 2 foĭ nepaginate şi 372 pagine. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană. Scris pe hârtie de aceeaşĭ mână.

Pe faţa legăturiĭ:

«Lexicon Juris civilis» de *Hriste Flehtenmaher* pravilistul (jurisconsultul) Statuluĭ Moldoveĭ.

Cuprinde un început de dicţionar juridic format din defini-

ţiunĭ şi principiĭ juridice aşezate în ordine alfabetică; extragerĭ în limbile română, germană, latină şi grécă despre cestiunĭ juridice, precum şi următórele acte întregĭ saŭ în resumat:

1. Adresa Logofeţieĭ celeĭ marĭ către pravilist, ca să-ĭ facă raport în privinţa moşteniriĭ copiilor născuţĭ din bărbaţĭ străinĭ. 1819 Oct. 29.—Pag. 1—2.

2. Logofeţia cea mare cere sciinţă de la pravilist, în privinţa raportuluĭ la massa succesorală. 1819 Noemv. 24.—Pag. 2—3.

«Nişte întrebărĭ ce mĭ-au făcut D-l A. Gr.», în privinţa moşteniriĭ fetelor, carĭ n'aŭ izvod de zestre.— Pag. 3.

3. «Pravilicĭască dezlegare a întrăbărilor ce maĭ gĭos să arată». 1819 Dech. 2. —Pag. 4—6.

— «O fimee pi carea barbatul prin diĭata sa au lăsat epitropŭ asupra averiĭ sale şi copiilor săĭ, poate să înstreineze pe vre un lucrul părinţesc, ce să cuvine copiilor, orĭ ba?» —Pag. 4.

— «Copiĭ înplinind vrâsta cea desăvârşită, asupra cuĭ pot pornì jalobă pentru înstrăinata moşiĭa părinţască ?»—Pag. 4.

— «Intrebare la Dech. 15. 1819», despre stricarea danieĭ făcute de un bărbat fără copiĭ. — Pag. 5.

4. 1819 Dechemvre 18. «Fimeĭa care pentru hatârul bărbatuluĭ s'au iscălit în zapisul de datorie a bărbatuluĭ, măcar de şi va pune amanet lucrurile eĭ, poate să fie îndatorită a plăti din ale sale acest zapis, unde s'au iscălit ea? — Nu poate.».—Pag. 6.

5. 1820 Ghen. 8. «Capite de pravilĭ pe întrebare Depart. pricĭ. de crim.» (Cu respunsurĭ în limba grécă). — Pag. 7.

6. Deslegărĭ date, unele în limba română, altele în limba latină, în pricina Logofĕtuluĭ Dum. Sturza, pentru o danie şi o diată, făcute de fratele seŭ.—Pag. 7—10.

7. La 29 Ghen. 1820 «Intrăbare dela Vorn. Catargiu şi Gheorg. Gri. (?) dacă mortu plăteşti dobândă pe banĭ ce este datorĭu fără amanet, sau cu amanet chiar de ar ave stare»?—Pag. 10.

8. 31 Ghen. «In pricina de criminal luĭ Post. Beld.» —31. Ghen. «Dela Vornicul Catargiu». Dacă pravilele «dau voe uneĭ femeĭ a trage după moarte bărbatuluĭ său dobânda pe theoritra sau daru în naht», cum şi pentru exoprica?— Pag. 10—11.

9. Fevr. 8. Deslegărĭ date în limba latină, pentru cumpĕrare de lucrurĭ streine.—Pag. 11.

10. Fevr. 10. Deslegărĭ în limba latină, pentru donaţiunĭ.—Pag. 11—12.

11. 15 Fevr. «Arătare în pricina» împărţiriĭ averiĭ ce face rĕposatul Vornic Gavril Conache, prin diata sa.— Fevr. 20. Deslegărĭ în limba latină. — Pag. 12—16.

12. 1820 Fevr. 23. «De la Logofătu Grigoraş Sturza». «Să cauţĭ în Văsălicalĭ pentru veniturile zăstriĭ, de să iau de bărbat păn la dezlegare nunţiĭ, orĭ numaĭ păn la diastasis». — Pag. 17.

13. Fevr. 24. Logofeţia cea mare cere deslegare, dacă Spătarul Alecu Sturza are dreptul a lua dobândă dupe venitul moşieĭ Hăneştiĭ, pe timpul cât a stăpânit-o Hatmanul Vasile Roset?—Pag. 17—18.

14. Fevr. 27. Logofĕţia cea mare cere deslegare, dacă cei ce garantéză pentru alţiĭ se pot retrage înainte de expirarea termenuluĭ stipulat prin contracte saŭ alte zapise? — Pag. 18—19.

15. Fevr. 27. Logofeţia cea mare cere deslegare, în privinţa actelor săvîrşite de compromesarĭ (arbitri). — Pag. 19.

16. Fevr. 28. Cerere către Logofeţia cea mare, ca să dea instrucţiĭ, cum trebue să urmeze în căutarea pravilelor, după Vasilicale saŭ după Condica politicéscă? — Pag. 20.

17. Mart. 6. «Chemat fiind la Divan în sfânta Mitropolie, întru o pricină de judecată, am dat următoare capite de pravilă». — Pag. 20.

18. «Tot la aceïaş zi, fiind întrebat în altă pricină, unde jăluitoriĭ intemeindu-să pe nişte mărturiĭ învinovăţesc pe drăgătorĭul ţinutuluĭ de Roman, ce ïară orănduit în vreme cĭumiĭ, că ar fi luat în stăpânire sa some de banĭ, din rămasa avere a uneĭ rudeniĭ a lor ce murisă de cĭumă, pretendirisindu-le în putere zisurilor, ce s'au mărturisit cu carte de blăstăm innainte Episcopuluĭ de Roman — am arătat următoare capite de pravile». — Pag. 20—21.

19. Mart. 7. «Intrebat fiind de către Logofătu cel mare de este priĭmită după pravilă mărturia uneĭ fimeĭ, sau nu? — am dat următoare capite de pravilă». — Pag. 22.

20. Mart. 7. «De la Vornicia Obştieĭ». Cere a se însciinţà ce hotăresc pravilele, în privinţa ţiganiĭ luaţĭ de zestre, în cas de divorţ? — Pag. 22.

21. Mart. 9. Vornicia Obşteĭ cere deslegare, în privinţa moşteniriĭ copiilor de către părinţĭ. — Pag. 23—24.

22. Mart. 12. Idem, în privinţa ţiganilor luaţĭ de zestre. — Pag. 24—25.

23. Mart. 25. Idem, dacă se cuvine a se lua dobândă la capitalul împrumutat de la copiiĭ virstnicĭ şi nevirstnicĭ, în urma încetăriĭ din viaţă a părinteluĭ lor, în cas când din partea creditorilor nu s'a făcut vre o cerere către autoritate, spre a li se plăti baniĭ şi dobânda? — Pag. 25—26.

24. April 12. Vornicia Obşteĭ cere deslegare, dacă ceĭ ce cumpĕră moşiĭ de clironomie intră în tóte dreptăţile şi îndatoririle clironomuluĭ ce vênduse? — Pag. 26—27.

25. Maĭ 7. «Dela Vornicia Obşteĭ», în privinţa celor ce aŭ dreptul a clironomisi vre o zestre, dacă sunt datorĭ a plăti cheltuelile saŭ grijile sufletuluĭ reposateĭ, saŭ bărbatul eĭ este îndatorat cu acele grijĭ? — Pag. 28.

26. Maĭ 8. «Dela D-luĭ Vornicul Andronachi Donicĭ». Intrébă cine are dreptul a moşteni zestrea ïemeeĭ decedate, care lasă copiĭ legitimĭ, dacă bărbatul trece în a doua căsătorie şi apoĭ moare şi el împreună cu copiiĭ legitimĭ din prima căsătorie? — Pag. 28.

27. Maĭ 19. «Dela Logofeţia cea mare». Cere deslegare, dacă o danie are temeiŭ, când martoriĭ subscrişĭ mărturisesc, că aŭ subscris-o în urma morţiĭ dăruitoruluĭ? — Pag. 29.

28. Maĭ 15. «Dela Logofeţia cea mare.» Cere deslegare, dacă o fiică póte cere de la părintele seŭ şi altă avere, necuprinsă în izvodul de zestre? — Pag. 30.

29. Maĭ 24. Dacă un codicil saŭ testament pot fi bune în urma altuĭ testament? — Pag. 30.

30. Maiŭ 27. «Dela Divan către D. Vornic Donicĭ şi către mine». Cere des-

legare in pricina Spătaruluĭ Michalache Cerchez, în privința zestriĭ fiiceĭ sale Rucsanda, măritată după Clucerul Ianachi Donicĭ. — Pag. 32—35.

31. Maĭ 30. «Dela Vorniciĭa Obștiĭ.» Intrébă cine moștenesce darurile făcute de către bărbat saŭ tată fiiceĭ, înainte saŭ după nuntă, în casul morțiĭ ambilor soțĭ, dacă aceștia nu aŭ clironomĭ? — Pag. 35.

32. Iuni 8. «Dela Vorniciĭa Obștiĭ.» Doresce a sci ce hotărĕsc pravilele, în privința dobitócelor dăruite de părinte fiiceĭ sale în afară de izvodul de zestre? — Pag. 36.

33. «Tălmăcirea capetelor de pravilĭ, ce au dat D-luĭ Pah. Gheorghie Obărșanu în protiva anaforaliĭ.» — Pag. 37—41.

34. Iunie 16. «Dela Vorniciĭa Obșteĭ.» Intrébă ce hotărĕsc pravilele, când un bărbat, fără sciința saŭ voința femeeĭ sale, pune amanet lucrurĭ de zestre și starea luĭ proprie nu ajunge spre a scóte amanetul?—Pag. 47.

35. Iunie 16. Intrebărĭ și respunsurĭ în privința cesiuniĭ actelor de împrumut.—Pag. 47.

36. 25 Iunie. «Dela Logofeția al doile»: 1) Ce hotăresce pravila, «când fără înprotivire un bărbat ține zestre fimeiĭ salĭ, cu care n'aŭ făcut rodŭ, de să cuvine. . . . . să plătéscă rodurile zestriĭ cu dobândă?» 2) «Când un bărbat va zidi binale pe locurĭ de zestre cu voĭa fimeĭ, pravilicește să plătéscă bărbatul clironomilor fimeĭ, sau clironomiĭ binaoa bărbatuluĭ»? — Pag. 48—49.

37. Iunie 28. «Dela Logofiția ce mare», spre a căutà ce hotăresc pravilele în privința lucrurilor făgăduite fiicelor de zestre, fără a fi trecute în fóea de zestre?— Pag. 50—51.

38. Iunie 28. «Dela Vorniciĭa Obștieĭ.» Dacă un epitrop póte vinde averea nevîrstnicilor copiĭ pentru plata cheltuelilor carĭ întrec venitul averiĭ? — Pag. 51.

39. Iulie 2. «Dela Vornicia Obșteĭ.» Dacă o fiică căsătorită, care șĭ-a primit zestrea sa, în urma morțiĭ părinților, are dreptul de a intrà și ea ca părtașe la averea fraților necăsătorițĭ morțĭ? — Pag. 51—52.

40. Iulie 3. Cercetarea scrisoriĭ preotuluĭ Teodor Elincea, de este după pravilă saŭ nu ?—Pag. 52.

41. Iulie 8. «Dela Vornicia Obșteĭ.» Ce hotărĕsc pravilele în privința înzestrăriĭ uneĭ fiice de către părintele eĭ, cu averea soțieĭ sale, înstrâmbătățind pe ceĭ-lalțĭ copiĭ? — Pag. 52—53.

42. Iulie 29. «De la Logofătu Costandin Balș.» Cere să se arate ce hotărĕsc pravilele în pricina dintre fiica de suflet a Spătăresiĭ Catrina și între Vornicul Costandin Palade și alțiĭ pentru o diată? — Pag. 53—57.

43. Avg. 2. «Dela Camara Gospod.» 1) «De poate ave putere sa zapisul, când după a sa cuprindere zice, ca la vre o întâmplare să se protimisască acest creditoriŭ maĭ înaintea tuturor, fără a fi supus la masă după analogon a datoriĭ sale, fiind în bună stare?» — 2) «Pentru ca să se știe de au avut datornicul putere de a face în scris acéstă hotărâre?» — 3) «Și ne dănd amanet, de să poate socotì cerire creditoriuluĭ de drepti? și răspunsu să se facă către Camară de către d-ta.» — Pag. 57—58.

44. Avg. 9. «Dela Vorniciĭa Obștiĭ.» Dacă o văduvă cu copiĭ, trecută în a doua căsătorie, are dreptul a se împărtași din averea rĕposatuluĭ seŭ bărbat? — Pag. 58.

45. Avg. 9. «Dela Vornicia Obșteĭ.» Dacă mărfurile declarate prin zapise

aŭ fost cumpĕrate pe banĭ imprumutațĭ și se află în ființă la încetarea din viață a debitoruluĭ, cine se protimisesce a-șĭ trage baniĭ, creditorul, saŭ soția mortuluĭ spre a-șĭ completà zestrea? — Pag. 58—59.

46. Avg. 10. «Dela Vornicia Obșteĭ.» Dacă femeea póte intrà în stăpînirea acaretuluĭ vîndut, din zestre, de bărbat, cu scirea saŭ fără scirea eĭ, după trecere de 22 anĭ, când bărbatul nu are de unde-ĭ împlinì zestrea, și vîndarea a fost făcută fără scirea stăpînirii. — Pag. 59.

47. Avg. 21. «De la Comisiïa cercetătoare pricinilor dintre d-luĭ Vornicu Constandin Palade supusul Rosiĭ, epitrop nevrâsniciĭ copiliĭ, fiiciĭ saĭ Casandriĭ și între d-lor boeriĭ Rosăteștĭ.»

Cere lămurirĭ asupra următórelor puncte:

— «Dacă aceĭ ce au dat compromis cu arătare de pretențiile lor, între carĭ pretențiĭ este și pentru lipsa zestriĭ, după care compromis s'au urmat și înpărțală de avere, pot afară de cele cuprinsă prin compromis și prin înpărțală să maĭ facă pretenție cu adăogirĭ?»

— «Dacă pentru lucrurĭ, precum caràta, caĭ, cuprinsă în natură iar nu în banĭ prin compromis, și hotărâte ca să se răspundă, să cuvine a plăti dobândă sau ba aceĭ ce au fostŭ datorĭ să le răspundă și nu le-aŭ răspunsŭ?»

— «Dacă peste lucrurile cuprinsă prin izvodu de zestre, ce au dat un părinte (de care izvod de zestre să pomenește prin compromis și înpărțală), poate acel părinte (care este acum epitrop nevrâsniciĭ nepoatiĭ sale) să cée adăogirĭ de lucrurĭ, sau prețurĭ de acele lucrurĭ dăruite fiiciĭ sale, în urma izvoduluĭ de zestre, dar necerșute la compromis, și iarăș dacă poate cere dobândă pe baniĭ prețuluĭ acelor lucrurĭ?» — Pag. 60—61.

48. Avg. 24. «Din poronca stăpâniriĭ.» Dacă cineva ce este datorŭ (din vânzarea vinuluĭ) să va dovedi că au primit lucrurĭ furate, și neajungând avere luĭ spre înplinire datoriĭ, cum și a pagobiĭ pricinuită din furtușag, cuĭ să poate da protimisis, creditorilor saŭ păgubașilor? — Pag. 62.

49. Avg. 25. In privința protimisisuluĭ asupra amanetuluĭ. — Pag. 62—63.

50. 25 Avg. Deslegărĭ date în pricina jeluitoruluĭ Iordachi Burchi, pentru zestre. — Pag. 63—65.

51. Septvre 10. «Camara Gospod către cinstit d-luĭ Flehtenmaher, pravilist.» «Poftește Camara ca să înștiințăzĭ d-ta, dacă aceĭ din tagma călugărască au dreptate să clironomisască pe aceĭ ce nu sânt din tagma acïasta, care acest răspuns să va face în scris din dosul țiduliĭ aceștie.» — Pag. 66.

52. Octvr. 4. «Dela Vorniciïa Obșteĭ.» Din averea unuĭ epitrop, cine se protimisesce a-șĭ lua maĭ întâĭ averea, nevîrstniciĭ copiĭ, sau intră și eĭ la analogie cu ceĭ-lalțĭ creditorĭ? — Pag. 66.

53. Oct. 10. «Dela Vorniciïa Obștiĭ.» Pot copiiĭ naturali moștenì pe părințiĭ lor, când aceștia n'aŭ moștenitorĭ ascendențĭ nicĭ descendențĭ, ci numaĭ colateralĭ, și anume a câta parte? - - Pag. 66—67.

54. Octvr. 9. «Dela Spataru Iordachi Bălșucă.» Dacă fetele măritate și înzestrate pot participà la moștenirea fraților provenită din zestrea mameĭ lor? — Pag. 67—68.

55. Noemvr. 24. «Dela Bălșucă». «Poftesc însămnază-mĭ, dacă pravilile înpărăteștĭ slobodŭ vadelĭ unuĭ datornic, căruïa ceĭ maĭ întâiŭ creditorĭ și cu sumă maĭ mare îĭ daŭ vadelĭ. . . ?» — Pag. 68.

56. Oct. 29. «La Logofeția ce mare.» Intrébă dacă clironomiĭ creditoruluĭ

pot cere, in basa unuĭ sinet, de la clironomiĭ debitoruluĭ, datoriĭ, carĭ aŭ trecut peste 24 de anĭ? — Pag. 69.

57. Noemv. 5. «Dela Armășăĭ.» Trimite pravilistuluĭ diata Anușcăĭ, soția reposatuluĭ Gheorghe Știrbu! țiganul, din anul 1812 Iulie 18, spre a o examinà, dacă este făcută după pravilă. — Pag. 70.

58. Rĕvașul Spătaruluĭ Balș către pravilist, ca să dea pravilicescĭ deslegărĭ in pricina vameșuluĭ Dimitrachi Neculaŭ cu bunul soțieĭ sale Hagi Paraschiv. 1820 Noemvr. 30. — Pag. 72—74

59. «Dela Logofătu Costandin Balș» 1820 Dechemvre 10. Cine are dreptul a moșteni pe un părinte fără copiĭ, unchiul seŭ de tată, saŭ veriĭ luĭ primari? — Pag. 75.

60. 1821. Ghenarie 22. «De la Logofețiĭa al doile.» Dacă creditoriĭ nu șĭ-aŭ cerut baniĭ la termen nicĭ de la debitor nicĭ de la girant, maĭ aŭ dreptul după treĭ anĭ să apuce pe girant de plata datorieĭ? — Pag 77.

61. Ghenarie 26. «Dela Vorniciĭa Obșteĭ.» Cere deslegare in privința moștenirilor ce lasă fiiĭ adoptivĭ după mórtea lor. — Pag. 78.

62. Ghenarie 31. «Dela Vor. A. D.» Cere deslegare, dacă este bună o diată, prin care o persónă fără copiĭ lasă tótă averea numaĭ la doĭ nepoțĭ aĭ seĭ, iar celor-lalțĭ, precum și unuĭ unchiŭ de mamă, nu le lasă nimic? — Pag. 79.

63. Fevr. 9. «Dela Vor. Obștiĭ.» « . . . . Dacă buna copiluluĭ nevrâsnic, ce n'aŭ agiunsŭ in vrâsta de 14 anĭ, au murit maĭ innainte și copilul au murit in urma buniĭ, trăind numaĭ mumă-sa, apoĭ cuĭ i să cuvine toată clironomiĭa rămasă atât dela tată-săŭ, cât și de la bună-sa, la mama luĭ sau la rudeniile buniĭ sale, căriĭa să află doĭ frațĭ și nepoțĭ?» — Pag. 79.

64. Fevr. 10. «Dela d-luĭ Spataru Iordachi Bălșucă.» Cere deslegare, dacă la impărțirea uneĭ moștenirĭ se pun la mijloc numaĭ lucrurile luate de moștenitorĭ, saŭ și venitul acelor lucrurĭ? — Pag. 80.

65. «Ponturĭ intrebătoare, asupra cărora să cere dezlegare ce hotărâre daŭ pravilile.» (Despre testamente). — Pag. 80—82.

66. 1821 Fevr. 16. «Dela Logofățiĭa ce mare.» Dacă creditorul póte împlini baniĭ și din altă avere a debitoruluĭ, când din lucrul amanetat nu se póte despăgubì de tótă suma imprumutată? — Pag. 84.

67. Fevr. 20. «Pricinile asupra averiĭ unuĭ ipochimen.» – Pag. 84.

68. 22 Fevr. 1821. «Dela Vorniciĭa Obștiĭ». Ce hotărĕsc pravilele in casul de bigamie al luĭ «Vasăle Grosul din Moldovva»? — Pag. 85.

69. 8 Mart. «Dela Vorniciĭa Obștieĭ.» Cere deslegare asupra cereriĭ făcute de fiica luĭ Constandin Poza, în potriva fraților sĕĭ, de a veni la parte dréptă din averea părințéscă, deși erà măritată cu izvod de zestre, dar acesta nu erà făcut de tatăl seŭ și mama sa erà lipsită de minte. — Pag. 86—87.

70. 1821 Mart. 11. «Dela Vorniciĭa Obștieĭ.» Cere deslegare, dacă vindĕtoriĭ de bĕutură intră la impărțéla averiĭ cu ceĭ-lalțĭ creditorĭ, când cumpĕrătorul a incetat din viéță, și marfa cumpĕrată se află in ființă? — Asemenea pentru pretenția uneĭ femeĭ de a lua din averea soțuluĭ decedat lucrurĭ dovedite prin martorĭ ca aparținĕndu-ĭ, deși nu sunt trecute in izvodul de zestre. — Pag. 87—88.

71. 1822 April 15. «Intr'o pricină particularnică». Dacă o fiică póte testà, fără scirea părinților, două părțĭ din zestre bărbatuluĭ seŭ? — Pag. 88—89.

115. «Pravilicĭască dezlăgare uniĭ dieţĭ.» — Pag. 176—179.

116. Diferite întrebărĭ pentru lucrurile amanetate şi înstrăinarea zestriĭ. — Pag. 180—181.

117. «Capite de pravilĭ date la Mart. 28. 1826.» Pentru împrumutărĭ de banĭ la nevîrstnicĭ. — Pag. 182.

118. Intrebărĭ, dacă copiiĭ pot garantà pentru părinţiĭ lor? — Pag. 183—184.

119. «Pravilicĭască dezlegare în pricina D-saliĭ K. K. Elena fiica răposatuluĭ Mihălachi Racoviţă şi soţiĭa Banuluĭ Şărban Bosăĭ.» 1826 Iunie 11. Pentru clironomie. — Pag. 185.

120. «Dezlegare pravilicĭască.» Pentru vîndărĭ de lucrurĭ streine. — Pag. 186.

121. «Pravilicĭască dizlegari.» «Pentru pronomiile zăstriĭ.» — Pag. 187—188.

122. «Capiti de pravilă.» Pentru dobândĭ. — Pag. 189.

123. 1826 Avgust $^{13}/_{25}$. «Am dat luĭ Narnovski Blanir, supus rusesc, următoare capite de pravilĭ, pentru sâlnica stăpânire.» — Pag. 190.

124. «Pravilicĭască dezlegare a întrebărilor ce s'au făcut la pricină înfăţoşată.» Pentru îndatoririle şi dreptăţile ce are un părinte asupra averiĭ fiilor seĭ, după mórtea mameĭ lor. — Pag. 191—200.

125. «Departamentu pricinilor streĭne către cinst. D. Flehtenmaher pravilist.» 1827 Iunie 1. In pricina supusuluĭ Austriac Gheorghe Efstadi pentru clironomie. — Pag. 201—203.

126. «Vorniciĭa Obştieĭ.» 1827 Iunie 24. Intrebare în privinţa uneĭ dieţĭ. — Pag. 204.

127. «Extractul din anaforaoa boerilor dela 1827 Maĭ 27.» — Pag. 205—207.

128. «Departamentu pricinilor streine către cinst. D-luĭ pravilist Flehtenmaher». Pentru o datorie de banĭ. 1827 Avgust 14. — Pag. 208—212.

129. «S'aŭ dat la 1827 Sept. 26.» Pentru daniile lăsate prin diata reposatuluĭ Spătar Şerban Canano Bisericiĭ din Cornu. — Pag. 212—213.

130. «Capiti de pravelĭ.» «Pentru înzăstrare.» «Pentru jalobi asupra curatoruluĭ.» «Pentru împărţala clironomiĭ.» — Pag. 213—214.

131. «Departamentu pricinilor streine către cinst. D. Flehtenmaher.» 1827 Sepv. 22. Pentru împrumuturile făcute dela persóne din tagma călugărescă. — Pag. 215—216.

132. «Capite de pravilĭ pentru mofluzie.» — Pag. 216—221.

133. «Depart. pricinilor streine către cinst. D-luĭ pravilist Flehtenmaher.» 1827 Noemvr. 17. In pricina supusuluĭ Austriac Aron Zeilic, pentru împărtăşire din averea reposatuluĭ seŭ unchiŭ Mendel, giuvaergiul. — Pag. 222—226.

134. «Logofeţiĭa ce mare.» 1828 Ghenar. 26. In pricina luĭ Neculaĭ Fote Sulgerul, pentru averea frateluĭ seŭ Vasile Tincu din tîrgul Hărlăŭ. — Pag. 226—227.

135. Deslegarea în pricina uneĭ dieţĭ. 1828 Fevr. 1. — Pag. 227—230.

136. «Vornicie Obştieĭ». 1828 Apr. 17. Pentru resturĭ de zestre. — Pag. 230.

137. Vorniciĭa Obştieĭ.» 1828 Apr. 18. Pentru nisce dieţĭ. — Pag. 230—231.

138. «Dela Logofăţia ce mare.» 1828 Maiu 8. Pentru schimburĭ de moşiĭ. — Pag. 232—234.

139. «De la Poliţie oraşuluĭ Eşiĭ. Către cinst. d-luĭ Flehtenmaher Pravilist de aice din Eşi.» 1828 Maĭ 25. Pentru pricinile unor socotelĭ. — Pag. 234—235.

140. «Dela Poliţie oraşuluĭ Eşiĭ». 1828 Maĭ 25. Pentru plata unor datoriĭ. — Pag. 235—236.

141. «Tălmăcire predlojănii din 21 Maï 1828 supt No. 628 cătră Divanul Judecătoresc.» Pentru nisce împrumuturï. — Pag. 237.

142. Insemnărï de capete de pravilï, în pricina dintre Hatmanul Aleco Scorţescu cu Spătărésa Ruxanda Caţichi, pentru datoriï. 1828 Iulie 20. — Pag. 238—241.

143. «Divanul gïudecătoresc a Cnejiï Moldavieï cătră cinst. D-luï Flehtenmaher pravilist.» 1828 Sept. 16. Despre despăgubirea creditoruluï uneï persóne falite. — Pag. 241—242.

144. Adivarat sfetnic a Statuluï, înplinitorïul, Viţe Prezidentulŭ Divanuluï Cnejiï Moldavvieï. 955 Septvr. 28. 1828. Ieşï. Cătră cinst. şi evghenist Divan a Obşteştiï Adunărï.» Despre hotăririle Domnilor din urmă.—Pag. 242—243.

145. «Adivăratul Sfetnic a Statuluï, înplinitorï îndatoriret Viţe Prezidentuluï Divanuluï Cnejiï Moldavvieï cavaler. Sept. 29. 1828. Cătră cinst. şi evghenist Divanul Cnejiï Moldavvieï, a opşteştiï Adunărï.» Despre datornicï.— Pag. 244—245.

146. «Dela Logofeţie ce mare.» 1828 Oct. 23. Pentru datoria luï Gheorghe Dimitriu Arbure. — Pag. 245 — 246.

147. Pentru stăpânirea uneï averï. — Pag. 246.

148. «Cătră cinst. D-luï D. Fleht. pravilist». 1828 Dechem. 28. Pentru un sinet de datorie. — Pag. 247—248.

149. «Depart. pricï. străine a Cnejieï Moldavviï.» 1829 Ghenar. 29. In pricina unor datoriï ce aŭ a lua nisce supuşï Ruşï de la reposatul Vistier Petrache Sturza. — Pag. 249.

150. «Extract din Anaforaoa Divanuluï dela anul 1826 Iulie 10: In pricina casiï răposat. Spatar Petrachi Cazamir, de capite de pravilï ce să cuprinde în acia anaforà.» — Pag. 250—251.

151. «Obştïasca Adunare a Divanuluï Cnejiï Moldavvieï cătră cinstit D-luï Fl.» 1829 Fev. 18. In pricina creditorilor Spătăresiï Ruxanda Casimir.— Pag. 252—255.

152. Vornicia Obştiï. «Cătră cinst. D-luï D. Fleh., pravilist.» 1829 Fevr. 23. In privinţa epitropuluï rênduit caseï reposatuluï Sărdar Vasile Chiriac.— Pag. 256—257.

153. «Divanul gïudecătoresc a Cnejiï Moldavvieï, cătră cinst. Dumné-luï Flehtenmaher pravilist.» 1829 Fevr. 27. In privinţa unuï schimb de moşie.— Pag. 257—261.

154. «Logofăţïla cea mare a Cnejieï Moldavvieï.» 1829 Mart. 1. Pentru averea reclamată de Costandin Stanciu de la un moş al seŭ, Hagi Gheorghie. — Pag. 261—267.

155. «Cătră cinst. D-luï pravilistul Flehtenmaher.» 1829 Martie 21. Pentru datoriile Vistieruluï Petrache Sturza. — Pag. 267.

156. «Depart. pricinilor străine a cnej. Moldavvieï. Cătră cinst. D-luï Pravilist Fleht.» Despre neprotestarea poliţelor. — Pag. 267—268.

157. «Cătră cinst. D-luï D. Flehtenmaher.» 1829 Mart. 29. In privinţa averiï remase de la un Panaite Dimitriu, pe care o stăpînesce soţia sa, fără catagrafie. — Pag. 269.

158. «Depart. pricinilor străine a Cnejieï Moldavvieï.» 1829 Mart. 31. Pentru pretenţia uneï sume de banï. — Pag. 269—271.

159. «Capete de pravilï ce am dat D-luï B. Lez.» 1829 Maï 18. — Pag. 271—272.

160. «Dela D-luĭ Canta Post.» 1829 Maĭ 29 Pentru pretenția Spătaruluĭ Costachi Pomăr asupra caseĭ reposatuluĭ Vist. Petrachi Sturza, în afacere de banĭ. — Pag. 272.

161. «Divanul a obșteștiĭ Adunărĭ a Cnej. Moldavvieĭ. Către cinst. d-luĭ pravilist Flehtenmaher.» Pentru acareturĭ de zestre ale soțieĭ reposatuluĭ Căpitan Sava. — Pag. 273—274.

162. «Depart pricinilor streine a Cnej. Moldavieĭ, către cinst. d-luĭ pravilist Flehtenmaher.» Iașĭ 5 Iunie 1829. Pentru giuvaericale și argintăriĭ, amanetate. — Pag. 274—277.

163. Rĕspuns la întrebările Divanuluĭ Obșteștiĭ Adunărĭ pentru acareturĭ de zestre. — Pag. 277—278.

164. «Către cinst. D-luĭ Pravilist Fleht.» 1829. In privința pretențieĭ de 75.000 leĭ, ce face Spătarul Costachi Pomer de la reposatul Vistier Petrachi Sturza. — Pag. 278—279.

165. «Către cinst. D-luĭ D. Flehtenmaher pravilist» 1829 Avg. 18. In privința cereriĭ supuseĭ rusescĭ Anastasia Radionésa, pentru împlinirea unor datoriĭ. — Pag. 280—281.

166. 1830 Ghenar 10. Adresa Obștescululĭ Divan către Vice-Presidentul Mircovicĭ, în privința voeĭ ce s'a dat pravilistuluĭ Flechtenmacher a deschide un institut privat, pentru învĕțarea Dreptuluĭ Roman. — Pag. 282.

167. «Către cinst. D-luĭ pravilistu Flehtenmaher.» 1830 Ghenar 19. In privința pricinii dintre Vornicul Costandin Paladi cu Hatmanul Costandin Paladi, pentru nisce case. — Pag. 283—284.

168. «Departam. pricinilor străine a Cnejieĭ Moldavvieĭ, către cinst. D-luĭ pravilist.» 1830 Iunie 30. In privința lucrurilor neprețuite în fóea de zestre. — Pag. 284.

169. «Intrebărĭ particularnice de la D-luĭ Stolnicu Ștefanachi.» Pentru mărfurĭ în deposit și lucrurĭ amanetate. — Pag. 285—286.

170. Deslegărĭ date Mitropolituluĭ Veniamin al Moldoveĭ, în privința celor ce și-aŭ perdut documentele pentru stăpînirea uneĭ averĭ. — Pag. 287—290.

171. «Capite de pravilĭ date la 1830 Oct. 9 din porunca.» Pentru dobânda ce trebue a plăti un epitrop la baniĭ orfanilor. — Pag. 290.

172. «Depart. pricinilor străine a Cnejieĭ Moldavviĭ către cinst. D-luĭ pravilist Fleht.» Despre pricina dintre Sărdarul Andronachi Vasiliu și canțelaristul Dalmatov, pentru banĭ. — Pag. 291—293.

173. «Dezlegare pravilicĭască în pricina Spatar.Iamandi pentru înpresurarea moșiĭ Răcâmușul de pe părăul Mușata.» — Pag. 294.

174. «Dela Depart. pricinilor Streine a Cnejieĭ Moldavviĭ». 1830 Noemv. 13. In pricina unor banĭ, ce are a lua Banul Ioan Oatu din tovărășia urmată între Sărdarul Ioan Gheorghiu și frațiĭ seĭ Lupu și Ioan. — Pag. 295—296.

175. «Divanul Cnejieĭ Moldavvieĭ, parte gĭudecăt.» In pricina uneĭ moșteniriĭ. — Pag. 297.

176. «Depart. pricinilor streine a Cnejieĭ Moldavvieĭ». 1830 Dechemvr. 15. In pricina vîndăriĭ prin mezat a moșieĭ uneĭ femeĭ puse sub epitropie. — Pag. 297—300.

177. Deslegărĭ date în pricina dintre Marghióla Șeptelicĭ și supusul austriac Grigorie Caretașu, pentru o butcă. — Pag. 300—301.

178. «De la Consulatul Rusesc și Stărostiĭa Britanicĭască, către cinst. D-luĭ

Pravilist Fleht.» Iaşĭ 11 Fevr. 1831. In pricina dintre supusul Britanicesc Ştefan Goilav şi supusul Austriac Alfons, pentru banĭ — Pag. 301—302.

179. «Intrebare pravilicĭască făcută la Maĭ 7, de către Dr. Răgilam.» Pentru o diată. — Pag. 303.

180. «Depart. pricinilor străine a Cnejieĭ Moldavvieĭ.» 1831 Maĭ 25. In privinţa uneĭ zestre. — Pag. 303—304.

181. «Dela Consulatu Rusesc, către cinst. D-luĭ Pravilist.» In privinţa moşteniriĭ uneĭ zestre. — Pag. 304—305.

182. «Dela Consolatul rusesc.» Iulie 18. 1831. In privinţa îndestulăriĭ creditorilor şi moştenitorilor. — Pag. 305.

183. «Dela Consolatu Rusesc». Avg. 8. 1831. In privinţa unuĭ falit fraudulos. — Pag. 306.

184. «Dela Logof. ce mare.» 1831 Avgust. 11. Pentru pretenţiĭ de zestre. — Pag. 306—307.

185. «Dela Logofeţiĭa cea mare.» Avgust. 20. 1831. In pricina luĭ Anton Chişcă, şi Spatarul Ioan Duca pentru averea remasă de la Ancuţa Duca. — Pag. 308.

186. Michaĭ Grigoriu Suţu, Vvod Moldoviĭ, întăresce Anaforaua Obşteştiĭ Adunărĭ din anul 1819 Oct., pentru adopţiunea luĭ Spiridon şi Nicolae Căminariĭ de către Andreĭ Pavlu. 1819 Noemv. 19. — Pag. 319—321.

187. «Hrisov Gospod întăritor însumfiiri Căminarilor Spiridon şi Neculaiŭ.» 1819 Noemv. 30. — Pag. 321—322.

188. Cartea luĭ Veniamin, Mitropolitul Moldoveĭ, pentru adopţiune. 1825 Noemvrie 9. — Pag. 323.

189 «Ocârmuirea deplin înputernicituluĭ Prezident Divanurilor Cnejieĭ Moldavvieĭ şi Valahieĭ.» 8 Iulie 1829. Bucureştĭ. Despre uşurinţele ce s'aŭ hotărît a se acordà datornicilor întru plata datoriilor făcute până la anul 1821. — Pag. 324-326.

190. Andronachi Doniçĭ cere deslegare de la Logofeţie, în privinţa pricinii ce urméză între Ruxanda Catargiu şi între Post. Elenco Manu. 1825 Noemv. 16. — Pag. 327—329.

191. Anaforà despre cununiĭ. — Pag. 331—332, 335—336.

192. Capete de pravilĭ relative la daniĭ. 1825 Martie 10. — Pag. 333—334.

193. Capete de pravilĭ în privinţa uneĭ clironomiĭ. Pag. — 337.

194. Idem pentru un mezat. — Pag. 338.

195. «Insămnare făcută la 24 Oct. 1838 aflată dela D-luĭ Şerban Costinăscu din Iaşĭ.» — Pag. 338.

196. Diferite tâlmăcirĭ din legiuirea Impĕratuluĭ Porfirogenetul, şi altele. — Pag. 339-342.

197. Formular pentru facerea actelor de compromis. — Pag. 346.

198. Formular pentru facerea actelor de despărţenia căsătorieĭ. — Pag. 347.

199. Poruncă domnéscă către Constantin Aslan, Vel Vornic de aproḑĭ, să aducă în cercetarea Divanuluĭ pricina Spătaruluĭ Alecu Sturza cu Spătarul Teodoraşcu Balş, pentru datorie de banĭ. 1823 Noemvrie 15. — Pag. 348-349.

200. Anaforà către Domn, pentru sequestre. Avg. 1820 — Pag. 351.

201. Anaforà către Divan, pentru falițĭ. 1820.—Pag. 352—353.

202. Anaforà către Divan, cuprinḑĕnd capete de pravilĭ pentru sequestre. — Pag. 354—355.

203. Anaforà către Divan, cuprindĕnd capete de pravilĭ pentru falițĭ. — Pag. 355—356.

204. Anaforaua Logofetuluĭ Dimitrie Sturza, Vorniculuĭ Andronachi Donicĭ și Pravilistuluĭ Hriste Flehtenmaher către Domn. *(Grecesce)*. — Pag. 357—358.

205. Iulie 3. Capete de pravilĭ, pentru un lucru nemișcător drept zestre, amanetat de către bărbat. — Pag. 360.

206. Pentru facere de testamente. — Pag. 360—361.

207. Cuvînt la o solemnitate a Seminariuluĭ. — Pag. 362.

208. Capete de pravilĭ, în privința cereriĭ uneĭ femeĭ de a se împărtăși din averea bărbatuluĭ sĕŭ. 1825 Octobre 29.—Pag. 364.

209. Formular pentru facerea de testamente.—Pag. 368—369.

210. 1823 Maĭ 19. Pricina de judecată pentru despărțirea hotarelor dintre două moșiĭ. — Pag. 369.

211. Diferite formulare de testamente, și altele.—Pag. 370—372.

Nr. 11.

In-folio. — 137 foĭ. — Secolul XIX — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ.

Pe fața legăturiĭ titlul:

«Condica D. Camr. Flehtermaher, ĭuristconsultul Statuluĭ, pe anul 1835, luna Octvr. 16.»

Cuprinde în extras diferite hotărîrĭ judecătorescĭ, dintre aniĭ 1835—1838, asupra cărora s'aŭ dat de către Pravilistul Statuluĭ deslegărĭ pravilnice și observațiĭ.

No. 12.

In folio. — 147 foĭ. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ; cuprinde și foĭ tipărite.

Pe fața legătureĭ titlul:

«Portativ.» Cuprinde note și extrase juridice în limbile română, latină, franceză, adunate de Hriste Flehtenmaher, pravilistul Statuluĭ Moldoveĭ, precum și următoarele documente copiate întregĭ saŭ în extras:

1. «Logofeția ce mare a Dreptățiĭ. Rînduĭala sianților Divanuluĭ Domnescu.» Iașiĭ 1834 Iunie 19. — Fóĭa 3.

2. «Cap al optulea. Rînduĭala Judecătorĭască.» 21 Septembre 1831. — Foile 4—11.

3. «Cap al IX. Disposițiile ghenerale,» despre titlurile și drepturile nobiletațeĭ, numirĭ în dregătoriĭ și altele — Foile 11—18.

4. «Copie du Projet de rectification des articles 26?, 278 et 325 du reglement organique.» — Fóĭa 19.

5 «Copie di pe tălmăcirea predj. D. plinipotent către sfat din 4 April cu No. 455 anul 1833», relativă la proectul organisăreĭ părțiĭ judecătorescĭ. — Foile 20—22.

6. Adresa luĭ G. A. Chisilev *(sic)* către Marele Logofĕt, în pricina unuĭ vechsel (poliţă). — F. 23.

7. Raportul obicĭnuiteĭ Obşteştĭ Adunărĭ cătră Vice-Presidentul Cnejieĭ Moldavieĭ, în privinţa unuĭ proiect pentru împlinirĭ de datoriĭ. 1834 Mart. 2.— F. 23. v.

8. «Copie di pi anaforaoa Sfatuluĭ administrativ din 27 Săptv. 1834, Nr. 390, urmată cătră pre înnălţatul Domn,» relativă la feţele particularnice ce se cheamă în judecată. — F. 25—26 v.

9. «Copie de pe raportul Obşteştiĭ Adunărĭ cătră D. Viţ Prezident Ghineral Maior şi Cavalerĭ Theodor Iacovlevii Mircovicĭ», în privinţa ramuluĭ judecătoresc. — F. 27—28 v.

10. «Pentru jalbe.» — F. 36 v.—37.

11. «Pentru dovadă.» — F. 38 v.—42 v.

12. «Cuprindirea în scurt a paragrafurilor însemnate în condica politicĭască.» — F. 44—119.

13. «Insămnare in pricina următoare, între dum. Spat. Fara cu măn. Triĭ Sfititelor. 1839 Maĭu 27.» — F. 121.

14. «Culegire de paragrafurĭ din Condica ţivilă glăsuitoare pentru paragrafiia încuviinţată de legĭ.» — F. 124.

15. Culegere de diferiţĭ paragrafĭ din Condica civilă, din Vasilicale şi alte capete de pravile, pentru felurite pricinĭ; numere din «Buletin, foae oficială,» pe 1839 şi din «Foae sătéscă» pe 1839 şi 1840. — F. 119 v.—147.

No. 13.

In-folio. — 102 foĭ. — Secolul XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de aceeaşĭ mână; numele şi titlurile Domnilor, iniţialele documentelor şi aniĭ sunt scrise cu roşu.

Legat în piele peste tot; pe faţa legăturiĭ se află imprimat capul de zimbru al Moldoveĭ aşezat pe un buzdugan şi o sabie încrucişate, iar de desubt anul «1796.»

Are titlul următor:

«Condeca întru care s'au trecut toate scrisorile de moşii, de vii, de dughene şi de ţigani a sfinteĭ Mănăstiri Bărboĭul. Care s'au făcut şi s'au scris în zilile prea luminatuluĭ şi prea înnălţatuluĭ Domnuluĭ nostru Alexandru Ioan Calimah Vvod, şi în zilile prea o sfinţii sale, Kiriu Kiriu Iacov Mitropolitul Moldavii. Şi s'au făcut şi s'au scris prin sărguinţa şi ostenĭala puneriĭ la orânduĭală a svinţii sale prea cuviosuluĭ Kir Kiril [protosinghelul şi egumenul aceştii sfinte mănăstiri.

«Şi s'au scris condeca acĭasta de mine mai micul şi prea plecat cătră toţĭ Costantin Polimaz Logofăt sin proto-

populuĭ Ioniță dela tărgul Bacăului, la aniĭ dela Hs. 1796 Octv. 14.»

Adaus posterior în mijlocul titluluĭ:

«Acĭastă condică, în carĭ sânt trecute toate scrisorile moșiilor i altor acareturi a svintiĭ mănăstirĭ Bărboĭul, precum și țiganiĭ, pentru ca pururea să fii păstrată la acĭasta mănăstirĭ Bărboĭul, s'au însămnat și de mine. 1834 Iuliĭ 15.

«Dimitrie Sturza Logofăt.»

Cuprinde următórele:

«Scara pentru moșiile ce să află într'acĭastă condecă.»

«Hrisoavele de milă.»

1. «Hrisoavele de milă a prea fericiților Domni, pentru desetenă de stupi, și goștina de oĭ și pentru vădrărit, și 12 lĭudĭ poslușnici.» . . . . List. 4
— Grigorie Ghica Vvod. 7247 (1739) Maĭ 18.
— Grigorie Ghica Vvod. 7256 (1747) Noemv. 15
— Matei Ghica Vvod. 7262 (1754) Iun. 20.
— Alexandru Costandin Muruz Vvod. 1792 Avgust.

«Poslușnicii.»

2. «Poslușnicii sfinteĭ mănăstiri Bărboĭului.» . . . . List. 6
— Antonie Ruset Vvod. 7184 (1676) Fev. 18.
— Nicolae Alexandru Vvod. 7219 (1710) Noemv. 7.
— Mihaĭ Racoviță Vvod. 7224 (1716) Fev. 24.
— Grigorie Ghica Vvod. 7235 (1727) Mart. 18.
— Costandin Nicolae Vvod. 7242 (1734).
— Grigorie Ghica Vvod. 7246 (1738) Mart. 15.

«Dughenele din Iași.»

3. «Dughenele și casăle din Iaș de pe podul vechĭu și de pe alte ulițe.» . . . . List. 8

— Zapis de vîndare pentru un loc de casă cu grădină și cu pomĭ. 7156 (1648) April 25.

— Zapis de vîndare pentru locul de casă de la zid, pe ulița Părvoleștilor. 7174 (1666) Maĭ 22.

— Zapis de vîndare pentru o casă din Iașĭ de pe ulița Sîrbască, la zid. 7174 (1665) Săptemv. 20.

— Zapis de vîndare pentru o casă a luĭ Andonie țiganul. 7174 (1666) Avg. 30.

— Zapis de vîndare pentru un loc de treĭ case al luĭ Nicolae feciorul luĭ Istrate. 7176 (1667) Săpv. 15.

— Zapis de vîndare pentru un loc de treĭ case de pe ulița Armenéscă. 7176 (1667) Octv. 15.

— Idem, Idem. 7176 (1667) Noemv. 22.

— Idem, Idem. 7177 (1669) Iun. 16.

— Zapis de vindare pentru o pivniță cu locul eĭ. 7177 (1669) Mart. 3.

— Zapis de vindare pentru un loc lângă m-rea Bărboiul. 7178 (1669) Octv. 21.

— Mărturie pentru hotărnicia loculuĭ cumpĕrat de m-rea Bărboiul de la Cârste Armanul. 7201 (1693) Iun. 15.

— Zapis de vindare pentru un loc al Marieĭ și al soru-seĭ Irina. 7178 (1669) Noemv. 29.

— Zapisul de vindare al luĭ Boghița Mititeluluĭ pentru o casă cu locul eĭ. 7177 (1669) Ap. 20.

— Zapisul de vindare al luĭ Dumitrașcu, feciorul luĭ Chiriac, pentru un loc de casă. 7177 (1669) Maĭ 16.

— Zapisul de vindare al luĭ Ion și al femeiĭ sale Alexandra, pentru jumătate din locul lor de casă. 7178 (1670) Mart. 17.

— Zapis pentru schimbul unor case. 7181 (1673) Mart. 17.

— Zapis de vindare pentru un loc de casă pe podul Hagioae. 7193 (1684) Noemv. 12.

— Zapis de vindare pentru o pivniță de piatră. 7184 (1676) Avg. 27.

— Antonie Ruset Vvod întăresce o cumpĕrătóre a m-riĭ Bărboiul. 7184 (1676) Avg. 31.

— Zapis de vindare pentru o casă. 7184 (1675) Dechemv. 16.

— Zapis de vindare pentru o casă cu locul eĭ, din ulița Armenéscă. 7185 (1676) Săptv. 5.

— Zapis de vindare pentru o casă cu locul eĭ, pe podul vechiŭ, din mahalaua Potcovarilor. 7188 (1680) Mart. 3.

— Idem pentru vindarea unuĭ loc de casă. *Fără velet.*

— Idem pentru vindarea unuĭ loc de casă. 7194 (1686) Ap. 24.

— Idem pentru vindarea unuĭ loc de casă. 7194 (1686) Maĭ 10.

— Idem pentru vindarea unuĭ loc de casă. 7194 (1686) Iun. 20.

— Idem pentru vindarea unuĭ loc de casă. 7201 (1693) Iun. 15.

— Idem pentru vindarea uneĭ case cu locul eĭ. 7212 (1704) Iul. 22.

— Idem pentru dania uneĭ case. 7223 (1715) Fev. 19.

— Idem pentru vindarea uneĭ case, de pe podul vechiŭ. 7241 (1733) Mart. 6.

— Idem pentru vindarea unuĭ loc de casă de pe podul vechiŭ, în fănărie. 7247 (1739) Iul. 23.

— Idem pentru vindarea uneĭ dughene. 7263 (1755) Maĭ 6.

— Idem pentru vindarea uneĭ case, de pe ulița poduluĭ vechiŭ. 7272 (1764) Maĭ 4.

— Scrisórea Hatmanuluĭ Vasile Roset pentru schimbul a douĕ dughene din Iașĭ pe o bucată de moșie de pe Jijia, anume Lăzoreniĭ, a m-riĭ Bărboiul. 7273 (1765) Ghen. 24.

— Mărturia vornicilor de pórtă în privința loculuĭ de casă al Flóreĭ Armenciĭ. 1766 Noemv. 19.

— Zapisul, monahieĭ Efrosina pentru vindarea uneĭ case cu locul eĭ, din mahalaua Munteniĭ de jos, luĭ Vasile Negre Căpitanul. 1784 Ghen. 9.

— Zapisul luĭ Miron Patcovarul pentru vindarea uneĭ case. 1785 Iun. 26.

— Mărturia luĭ Stavăr, Vornicul de pórtă, în privința hudițiĭ de lângă zăplaziĭ m-riĭ Bărboiuluĭ. 1786 Iun. 6.

— Mărturia luĭ Costandin Perjul și Stavăr, Vornicĭ de pórtă, pentru cercetarea pricinii dintre Egumenul m-riĭ Bărboiul, cu Vitoria și fiul eĭ Mihalache Grămăticul. 1787 Maĭ 8.

«Viile».

4. «Viile dela Vlădiceni ot ținutul Iașuluĭ . . . . List. 16

— Carte de la Antonie Ruset Vvod, dată negutătoruluĭ Iamandi din Iașĭ. 7185 (1677) Iunie 12.

— Zapisul Dochieĭ, femeea luĭ Crăciun, pentru vîndarea vieĭ din Vlădicenĭ. 7192 (1684) Maĭ 24.

— Zapisul luĭ Mateiŭ Sturza, prin care dăruesce via de la Vlădicenĭ. 7209 (1700) Octv. 3.

— Cartea luĭ Ghedeon, Mitropolitul Suceviĭ, pentru o vie dată m-riĭ Bărboiul ca să o lucreze. 7225 (1717) Mart. 18.

— Cartea luĭ Ghedeon, Mitropolitul Suceviĭ, prin care scutesce m-rea Bărboiul de dijmă dupe cele 5 pogóne de vie de la Vlădicenĭ, aflătóre pe locul Mitropolieĭ. 7227 (1719) Iun. 16.

— Idem a luĭ Gavriil, Mitropolitul Moldoveĭ, idem. 1760 Iun. 5.

— Idem a luĭ Iacov, Mitropolitul Moldoveĭ, idem. 1792 Săptv. 26.

— Zapisul Aftenieĭ Roșculésă pentru vîndarea a 2½ pogóne de vie cu livadă de pomĭ m-riĭ Bărboiul. 7242 (1733) Octv. 21.

— Cartea luĭ Antonie, Mitropolitul Sucéveĭ, pentru un pogon de vie de la Vlădicenĭ, dat luĭ Ioan Beșleu. 7247 (1739) Maĭ 14.

— Zapisul luĭ Vărlan călugărul pentru o firtă de vie de la Vlădicenĭ, vîndută luĭ Iane Bulubașa. 7251 (1743) Maĭ 8.

— Zapisul luĭ Ioan croitorul Beșleul, prin care dăruesce cumnatuluĭ seŭ Vasilache Copdinca via păragină de la Vlădicenĭ, hărăzită de Antonie Mitropolitul. 7259 (1751) Mart. 5.

«Titieniĭ»

5. «Titieniĭ la ținutul Iașuluĭ piste Prut.» . . . . List. 19

— Zapisul Cârsteĭ, prin care dăruesce partea sa de moșie din Titienĭ luĭ Enache Vătavul. (Fără dată).

— Ispisoc sîrbesc de la Vasile Vvod, întăritor danieĭ de maĭ sus. 7156 (1648) Maĭ 17.

— Zapisul luĭ Ioan, feciorul Dumiĭ, prin care vinde partea sa de moșie din Tăténi luĭ Enache Vătavul. 7157 (1649) Ap. 20.

— Ispisoc sîrbesc de la Vasile Vvod, întăritor vîndăriĭ de maĭ sus. 7157 (1649) Iun. 2.

— Zapisul luĭ Ioan Nate, cu femeea luĭ, pentru vîndarea moșieĭ Tăténi luĭ Enache Vătavul. 7158 (1650) Mart. 6.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod către Egumenul de la Bărboiul, ca să strîngă dijma de pe moșia Tătieniĭ. 7245 (1737) Iun. 22.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod dată Egumenuluĭ de la m-rea Bărboiul pentru dijma de la Tătienĭ. 7246 (1738) Iul. 8.

— Mărturia hotarnică a moșieĭ Tătieniĭ. 7264 (1756) Iuliĭ 16.

— Mărturia luĭ Ioan Brătilă biv călăraş de Ţarigrad pentru moşia Tătenii. 1777 Maĭ 13.

— Mihail Costandin Suţu Vvod întăresce anaforaua veliţilor boerĭ pentru stricarea unuĭ schimb de moşie cu m-rea Bărboiul. 1795 Fev. 11.

— Anaforà dată în pricina schimbuluĭ de moşie făcut de m-rea Bărboiul cu reposatul Logofĕt Vasile Razu. 1794 Dechemv. 12.

— Alexandru Ioan Calimah Vvod întăresce stăpînirea m-riĭ Bărboiul peste moşiile Tătieniĭ şi Dragomireştiĭ. 1795 Iulie 13.

— Sinetul luĭ Mihaĭ Razul Stolnicul pentru două scrisorĭ ale moşieĭ Teténiĭ. 1796. Maĭ 8.

«Ordăşăĭ.»

6. «Ordăşăi pe apa Răutuluĭ la ţinutul Sorociĭ.» . . . . List. 25

— Zapisul luĭ Vasile sin Tudosca, pentru vîndarea părţiĭ din Ordăşăĭ luĭ Pahomie de Boloşeştĭ. 7175 (1667) Iul. 18.

— Idem al luĭ Mihalache şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor din Ordăşăi mareluĭ Stolnic Ilie Sturza. 7175 (1667) Iul. 24.

— Idem al luĭ Gavriil, fecĭorul Parascăĭ şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor din Ordăşăĭ mareluĭ Stolnic Ilie Sturza. 7176 (1668) Mart. 11.

— Idem al luĭ Iftodie pentru vîndarea părţiĭ sale din Ordăşăĭ mareluĭ Stolnic Ilie Sturza. 7176 (1668) Iunie 3.

— Idem al luĭ Toader, tot pentru Ordăşăĭ. 7176 (1668) Iun. 3.

— Idem al Furnicăĭ, tot pentru vîndarea Ordăşăilor. 7177 (1669) Iul. 3.

— Idem al Ioaniĭ Vàrtoasa, prin care dăruesce părţile din Ordăşăĭ mareluĭ Stolnic Ilie Sturza. 7178 (1670) Maĭ 8.

— Idem al Agahiţiĭ pentru vîndarea părţiĭ sale de moşie din Ordăşăi Stolniculuĭ Ilie Sturza. 7179 (1671) Ap. 1.

— Idem al luĭ Ionaşcu pentru vîndarea părţiĭ sale din Ordăşăĭ Stolniculuĭ Ilie Sturza. 7179 (1671) Maĭ 25.

— Ioan Nicolae Vvod întăresce m-riĭ Bărboiul stăpânire peste moşia Ordăşeniĭ. 7253 (1745) Ap. 11.

— Cartea luĭ Costantin Dimitrie Muruz Vvod pentru hotărnicia moşieĭ Ordăşăĭ. 1780 Av. 2.

— Cartea luĭ Mihail Costandin Suţul Vvod pentru înfăţişarea pricinii moşieĭ Ordăşeniĭ din ţinutul Sorocăĭ. 1794 Mart. 10.

— Porunca ispravnicilor de Soroca către căpitanul Gheorghe Gane, ca să cerceteze despre móra m-riĭ Bărboiul de la Ordăşeĭ. 1794 Mart. 5.

— Raportul Căpitanuluĭ Gheorghe Gane în cestiunea de sus. 1794 Martie 12.

— Banul Costandin Vàrnav confirmă cercetarea de maĭ sus. 1794 Martie 22.

— Porunca Banuluĭ Costandin Vàrnav, în privinţa înfăţişăriĭ în pricina moşieĭ Ordăşăĭ. 1794 Maĭ 16.

— Cartea luĭ Alexandru Ioan Calimah Vvod pentru hotărnicia moşieĭ Ordăşăĭ. 1796 Maĭ 2.

«Indărăpniciĭ i Pupezeniĭ».

7. «Indărăpnicii şi Pupezenii, la ţinutul Orheiul pe apa Răutuluĭ». List 30

— Zapisul luĭ Enache pentru vindarea părțiĭ sale de moșie din Pupezenĭ Paharniculuĭ Ilie Sturza. 7178 (1670) Fev. 4.

— Idem al luĭ Istratie din Chiperceni pentru vindarea părțiĭ sale din Indărăpniceĭ Stolniculuĭ Ilie Sturza. 7179 (1671) Avg. 1.

— Idem al luĭ Axinie pentru partea din Pupezenĭ, dată mareluĭ Stolnic Ilie Sturza. 7180 (1672).

— Idem al luĭ Filip Harghel și alțiĭ, pentru vindarea a 138½ stînjinĭ din Pupezenĭ luĭ Dimitrie Sturza vel Logofĕt. 1784 April 16.

— Idem al luĭ Vasile Jărdan și alțiĭ, pentru vindarea a 129 stânjinĭ și 4 palme din Pupezenĭ, moșia Logofĕtuluĭ Dimitrie Sturza. 1784 Maĭ 20.

— Mărturia hotarnică a moșiilor Indărăpniciĭ și Pupezeniĭ. 1796 Avg. 12.

«Petroasa».

8. «Petroasa la ținutul Orheĭuluĭ pe Sigala». . . . . List. 33

— Bogdan Vvod întăresce vindarea moșieĭ Pietroasa. — 7077 (1569) Mart. 15

— Mărturia hotarnică a moșieĭ Pietrosul. — 1786 Iunĭ 17.

— Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod întăresce mărturia hotarnică de maĭ sus. 1786 Iulĭ 24.

— Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod dă volnicie m-riĭ Bărboiul să stăpinéscă jumătate de sat din moșia Petrosul. 1786 Iulĭ 24.

«Sircova».

9. «Sircova la ținutul Orheĭuluĭ». . . . . List. 37

— Cartea luĭ Evstrate Dabija Vvod pentru judecata dintre Paharnicul Ilie Sturza cu Simion Irimicel și ómeniĭ luĭ, pentru o bucată de loc din hotarul Văzlubleniĭ. 7173 (1665) Iul. 20.

— Zapisul luĭ Simion Irimicel, cu aĭ seĭ, către Ilie Sturza, pentru bucata de loc din Vozliubleniĭ. 7173 (1665) Iul. 2.

— Cartea luĭ Iliĭaș Alexandru Vvod asupra pricinĭĭ dintre marele Clucer Ilie Sturza cu Dumitrașco și alțiĭ pentru satele Pișcăreștiĭ și Văzliublena, tot dintr'un hotar cu Sircova. 7175 (1667) Ap. 22.

— Zapisul luĭ Dumitrașco și alțiĭ, către Ilie Sturza, pentru satul Pișcăreștiĭ cu Văzlĭublena. 7175 (1667) Noemv. 2.

— Zapisul luĭ Vasile Florișor, prin care dăruesce partea sa de moșie din Sircova mareluĭ Stolnic Ilie Sturza. 7175 (1667) Av. 3.

— Zapisul luĭ Trifan din Ghidulenĭ, prin care vinde moșia sa din Pijcăreștĭ luĭ Ilie Sturza, Părcălabul de Orheiŭ. (Fără velet).

— Porunca luĭ Gheorghe Roman și Ioan Racoviță, Serdariĭ de Orheiŭ, către Baș-buluc-bașa Toader Vărgolicĭ și Neculaĭ Comișescul, ca să cerceteze încălcarea făcută moșieĭ Sircova a m-riĭ Bărboiul de către megieșĭ. 1796 Fev. 22.

— Cercetarea încălcăriĭ moșieĭ Sircova a m-riĭ Bărboiul de către rezeșiĭ megieșĭ. 1796 Mart. 20.

— Zapisul luĭ Nechita morarul pentru arendarea moriĭ de la Sircova a m-riĭ Bărboiul. 1795 Ap. 23.

«Balomireştii».

10. «Balomireştii pe apa Albăi la ţinutul Romanuluĭ . . . . . . List. 41

— Petru Vvod întăresce stăpânire luĭ Andronic Ciolpan şi frateluĭ seŭ Roman peste satul Balomireştiĭ. 7094 (1586) Fev. 22.

— Zapisul Gălineĭ, fata luĭ Roman Pleşa, prin care vinde partea eĭ de moşie din Balomireştĭ nepotuluĭ seŭ Goe Dumitru din Dolieştĭ. 7115 (1607) Mart. 20.

— Mărturia luĭ Balşe vtori Logofĕt, şi alţĭ boerĭ, despre partea de moşie din Balomireştĭ, vîndută de Gălina luĭ Dumitru Comesul. 7122 (1614) Iul. 21.

— Ispisoc de la Simion Moghilă Vvod, prin care întăresce dania făcută de Gălina nepotuluĭ eĭ Goe, asupra moşieĭ Balomireştĭ. 7115 (1607) Ap.

— Zapisul luĭ Vasile, cu fraţiĭ seĭ Ursul şi Grigorce, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Balomireştĭ luĭ Dumitru Goe. 7118 (1609) Dechemv. 4.

— Mărturia luĭ Ştefan Prăjăscul vel Stolnic, şi alţiĭ, despre moşia din Balomireştĭ vîndută de Vasile sin Crăsteĭ luĭ Dumitru Goe din Doljăştĭ. 7119 (1610) Dechemv. 24.

— Cartea luĭ Costandin Moghilă Vvod, prin care întăresce stăpînirea luĭ Dumitru Goe Aprodul şi a femeiĭ sale Candachia peste tóte părţile de moşie din satul Balomireştiĭ. 7119 (1611) Ghen. 10.

— Zapis de vîndarea moşieĭ Balomireştiĭ. (Numele lipsesc). 7123 (1615).

— Gaşpar Vvod întăresce luĭ Dumitru Goe Vornicul stăpânire peste satul Balomireştiĭ. 7128 (1619) Septv. 19.

— Cartea luĭ Duca Vvod în pricina satuluĭ Balomireştiĭ. 7178 (1670) Iunie 30.

— Ispisoc de la Antonie Ruset Vvod în pricina satuluĭ Balomireştiĭ. 7186 (1678) Fev. 15.

— Zapisul fiilor luĭ Iordache Goe pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Balomireştĭ m-riĭ Bărboiuluĭ. 7189 (1681) Ghen. 30.

— Zapisul Marieĭ, fata luĭ Apostol Goe, împreună cu feciorii eĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Balomireştĭ. 7194 (1686) Ghen. 30.

— Cartea luĭ Costandin Vvod, prin care întăresce stăpînirea m-riĭ Bărboiul peste părţile din satul Balomireştiĭ. 7195 (1687) Mart. 11.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod, prin care face volnică m-rea Bărboiul a-şĭ lua dijmă de pe moşiile din ţinutul Romanuluĭ, şi anume Balomireştĭ, Hărniceştĭ, Bara, Negreştiĭ şi Buruineştĭ. 7245 (1737) Iun. 5.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod, prin care orênduesce pe Costandin Cucoranu biv vel Pitar, ca să hotărnicéscă moşia Balomireştiĭ a m-riĭ Bărboiul. 7248 (1740) Iunie 4.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod, prin care întăresce stăpînirea m-riĭ Bărboiul peste satul Balomireştiĭ. 7248 (1740) Iul. 15.

— Mărturia hotarnică a satuluĭ Balomireştiĭ. 7248 (1740) Iunie 10.

«Hărniceştii».

11 «Hărniceştii la ţinutul Romanuluĭ pe Sirétiŭ». . . . . List. 4(

— Petru Vvod face danie jupănesiĭ Ana a reposatuluĭ Golăe Logofĕtul satul domnesc Hărliceştiĭ din ţinutul Romanuluĭ. 7093 (1584) Noemv. 15.

— Ispisoc de la Petru Vvod despre dania de maĭ sus. 7093 (1584) Noemv. 10.

— Cartea luĭ Petru Vvod pentru hotărnicia satuluĭ Hrăniceşti'. 7097 (1589) Av. 21.

— Aron Vvod întăresce jupănesiĭ Aneĭ a reposatuluĭ Golăi Logofĕtul stăpînire peste satul Hărliceşti. 7100 (1592) Mart. 4.

— Cartea luĭ Aron Vvod dată jupănesiĭ Ana Golăiasa pentru stăpînirea moşieĭ Hărniceştiĭ. 7100 (1592) Fev. 29.

— Răvaşul luĭ Grigorie, Egumenul m-riĭ Vatopedu, pentru hotarele moşieĭ Hărniceştiĭ. Maĭ 5.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod, ca să fie volnic Macarie, Egumenul de la Bărboiul, a lua dijma de la moşia Hărniceştĭ. 7236 (1728) Iul. 16.

— Cartea luĭ Costandin Nicolae Vvod către Macare, Egumenul de la Bărboiul, să ĭea dijma de la moşiile Balomireştiĭ, Hărniceştiĭ, Bora, Negreştiĭ şi Buruineştiĭ din ţinutul Romanuluĭ. 7243 (1735) Ghen. 14.

— Cartea luĭ Grigorie Alexandru Ghica Vvod către Toderaşcu Buhuş biv vel Sulger şi Costandin Găndul biv vel Şatrar, ca să hotărnicéscă moşiile m-riĭ Bărboiul din ţinutul Romanuluĭ. 1765 Ap. 12.

— Mărturia hotarnică a moşiilor m-riĭ Bărboiul din ţinutul Romanuluĭ, anume: Hărniceştiĭ, Buruineştiĭ şi Balomireştiĭ. 1765 Maĭ 1.

— Cartea luĭ Grigorie Ioan Calimah Vvod către Egumenul m-riĭ Bărboiul, ca să ĭea dijmă de pe moşiile Hărniceştĭ, Balomireştĭ şi Buruineştĭ. 1767 Iul. 24.

«Buruineştii».

12. «Buruineştii pe Sirétiŭ la ţinutul Romanuluĭ». . . . . List. 5(

— Petru Vvod dăruesce luĭ Părvul, Părcălabul de Soroca, satul Burueneştiĭ din ţinutul Romanuluĭ, pentru că a bătut pe nisce tălharĭ Căzaşĭ, ce aŭ prădat câte-va sate de pe Nistru. 7095 (1587) Maĭ 8.

— Zapisul Todosieĭ, cu fata eĭ Anghelina şi ginerele seŭ Costin, pentru vîndarea părţiĭ lor din Burueneştĭ. 7124 (1615) Octv.

«Iaste şi ispisoc dela Gaşpar Vodă pe zapisul acesta de întăritură luĭ Dumitru Goe Vornic, pe parte cĭ-au cumpărat din Burueneştĭ.» 7128 (1619) Septv. 18.

— Zapisul luĭ Părvul Dumitru pentru vîndarea părţiĭ sale din Burueneştĭ. Fev. 29.

— Gaşpar Vvod întăresce luĭ Dumitru Goe, fost Vornic mare, stăpînire peste partea de moşie din Burueneştĭ, cumpĕrată de el. 7127 (1619) Iul. 2.

— Gaşpar Vvod întăresce stăpînire luĭ Dumitru Goe vel Postelnic peste o parte din satul Burueneştiĭ. 7128 (1620).

— Mărturia boerilor celor marĭ aĭ Divanuluĭ pentru o parte din mo-

şia Buruenieştiĭ, cumpĕrată de Dumitru Goe vel Postelnic de la Maxin Cămăraş. 7128 (1620).

— Ştefan Tomşa Vvod dă volnicie jupănesiĭ Candachiĭ a rĕposatuluĭ Goe Postelnicul a stăpînì părţile cumpĕrate de la Pârvulescĭ, din satul Burueneştiĭ. 7130 (1622) Ap. 7.

— Cartea luĭ Ştefan Tomşa Vvod, prin care împuternicesce pe jupănésa luĭ Goe Postelnicul a stăpîni partea de moşie din Burueneştĭ cumpĕrată de la Avram. 7130 (1622) Maĭ 15.

— Ştefan Tomşa Vvod întăresce stăpînire jupănesiĭ Candachie a luĭ Goe Postelnicul peste treĭ părţĭ din Burueneştĭ. 7131 (1623) Mart. 4.

— Radul Vvod întăresce stăpînire luĭ Apostol, fost părcălab, peste partea din Burueneştĭ, cumpĕrată de la Dumitru Pĕrvul. 7132 (1624) Fev. 29.

— Cartea luĭ Radul Vvod dată jupănesiĭ Goĭuae a-şĭ stăpîni partea din Burueneştĭ. 7132 (1624) Ap. 5.

— Radul Vvod întăresce stăpînire jupănesiĭ Candachie peste ocina din Buruineştĭ. 7133 (1625) Fev. 20.

— Mărturia luĭ Gavrilaş vel Logofĕt, şi alţiĭ, în privinţa părţiĭ de moşie din Buruineştĭ, vîndută de Grigoraşco, fiul luĭ Dumitru Goĭa, luĭ Lupul Prăjăscul, fost Comes mare. 7147 (1639) Maĭ 12.

— Zapisul luĭ Isac şi al femeiĭ sale Irina, dând în schimb luĭ Lupul Prăjescul moşia lor din Buruineştĭ, pentru Văscanĭ şi Onceştĭ. 7147 (1639) Iul. 20.

— Vasilie Vvod judecă şi hotăresce pricina pentru satul Buruineştiĭ. 7149 (1641) Ghen. 17.

— Zapisul boerilor Sturzescĭ pentru înzestrarea luĭ Mateiŭ Hilipăscul din Ţara muntenéscă, la măritişul soreĭ lor Safta, cu moşiile Buruineştĭ, Berhometele şi Cazăneştiĭ şi cu sălaşe de ţiganĭ. 7202 (1693) Dechemv. 3.

— Zapisul luĭ Costandin Căpitanul, prin care vinde moşia Burueneştiĭ luĭ Sandul Sturza Hatmanul. 7241 (1733) Mart. 31.

— Scrisórea luĭ Sandul Sturza vel Vornic, prin care dăruesce m-riĭ Bărboiul moşia Burueneştiĭ. 7241 (1733) Iun. 12.

— Cartea luĭ Costandin Nicolae Vvod, prin care întăresce stăpînirea m-riĭ Bărboiuluĭ peste moşia Buruĭaneştiĭ. 7242 (1733) Sept. 2.

«Coropcenii i Nuoreştii».

13 «Coropcenii şi Nuoreştii la ţinutul Vasluĭul.» . . . . List 55

— Zapisul Marieĭ Postelnicésa pentru rescumpĕrarea moşieĭ Coropceni de către Băsna Medelnicerul. 7128 (1620) Mart. 2.

— Cartea luĭ Vasilie Vvod pentru împărţéla satelor Nuoreştii, Criceşti, Rusenii şi Poĭana-Cărnuluĭ. 7148 (1640) Iul. 10.

— Zapisul luĭ popa Mateiŭ din Mirceştĭ, în privinţa împărţeliĭ satelor Criceştii, Nuoreştii şi Ruseni cu Poĭana-Cărnuluĭ. 7148 (1640) Iulie 17.

— Vasile Vvod poruncesce luĭ Udre şi Isac, ca să împărţéscă satul Nuoreşti între Vasile Buznă şi Călmăţueştiĭ. 7154 (1645) Septv. 28.

— Ispisocul luĭ Ştefan Vasilie Vvod de judecata şi hotărîrea pricinii pentru satul Nuoreştĭ. 7169 (1661) Iul. 16.

— Zapisul luĭ Neculaĭ din Oniceni, pentru vîndarea părţiĭ sale din Nuoreştĭ Egumenuluĭ de la Bărboiul. 7195 (1687) Av. 21.

— Zapisul luĭ Savin şi Mihalce pentru vîndarea părţiĭ lor din moşia Nuoreştĭ Egumenuluĭ Grigorie Arhiereul de la m-rea Golăe 7196 (1688) Fev. 16.

— Costandin Vvod întăresce stăpînirea m-riĭ Bărboiuluĭ peste ocinele din Nuoreştĭ. 7197 (1688) Noemv. 15.

— Zapisul luĭ Ştefan, feciorul luĭ Andreiŭ, pentru vîndarea părţiĭ sale din Coropcenĭ luĭ Apostol, feciorul luĭ Savin, fost căpitan. 7194 (1686) Iun. 6.

— Zapisul luĭ Apostol şi al femeiĭ sale Ioana pentru zălogirea uneĭ părţĭ din Coropcenĭ, pe suma de dece leĭ datorită Egumenuluĭ de la Bărboiul. 7200 (1692) Ghen. 5.

— Zapisul luĭ Apostol pentru vîndarea părţiĭ sale de moşie din Coropceni Egumenuluĭ de la m-rea Bărboiul. 7204 (1696) Fev. 6.

— Zapisul luĭ Grigoraş şi Mihaĭ, feciorii rĕposatuluĭ Darie Spătarul, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Coropcenĭ Egumenuluĭ de la m-rea Golăe. Septv. 16.

— Zapisul luĭ Apostol, feciorul luĭ Savin, cu fraţiĭ luĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor din Coropcenĭ Egumenuluĭ de Golăe. 7207 (1699) Maĭ 5.

— Zapisul luĭ Gheorghe, feciorul Ghiniĭ, pentru vîndarea moşieĭ sale din Coropcenĭ Egumenuluĭ de Golăe. 7207 (1699) Maĭ 6.

— Zapisul luĭ Dumitru cu fraţiĭ seĭ, şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Coropcenĭ Egumenuluĭ de Golăe. 7207 (1699) Iun. 6.

— Zapisul Dochiţiĭ, fata luĭ Vasile Buzne, pentru vîndarea a treĭ pămînturĭ din Coropcenĭ Egumenuluĭ de Golăe. 7208 (1700) Ap. 11.

— Zapisul Vorniculuĭ Toader Bujoranul pentru vîndarea moşieĭ din satul Coropceniĭ. 7213 (1704) Dechemv. 22.

— Cartea luĭ Nicolae Alexandru Vvod, prin care volnicesce pe Egumenul de la Bărboiul a lua dijma de pe moşiile Nuoreştĭ şi Coropceni. 7219 (1710) Octv. 1.

— Zapisul luĭ Ştefan Chirila, cu soţia sa Maria, prin care dăruesc m-riĭ Bărboiul moşia lor din Coropceni. 7263 (1755) Fev. 20.

— Cartea de judecată a Divanuluĭ, dată în pricina dintre Manolache Miclescu cu Egumenul m-riĭ Golăe, pentru moşia Nuoreştii şi Coropceniĭ. 1793 Dechemv. 18.

— Cartea luĭ Mihail Costandin Suţul Vvod pentru orênduirea ispravnicilor Vasluiuluĭ, ca să alégă şi hotărescă părţile de moşie, ce are m-rea Bărboiul în Nuoreştĭ şi Coropcenĭ. 1794 Iunie 4.

«Cĭorteştii».

14. «Cĭorteştii la ţinutul Vasluĭului» . . . . List. 6

— Zapisul luĭ Ionaşco Cĭorte Călugărul, prin care dă partea luĭ din Cĭorteştĭ m-riĭ Golăe. 7151 (1643) Ghen. 8.

— Extract din mărturia luĭ Chicoş Şatrar şi alţiĭ, pentru dania de maĭ sus. 7151 (1643) Ghen. 27.

— Vasilie Vvod întăresce stăpînirea m-riĭ Golăe peste nisce morĭ pe apa Bărladuluĭ şi peste moşia Cĭorteştĭ. 7151 (1643) Mart. 29.

— Zapisul luĭ Paşcul, fecĭorul Gahii, pentru vînḑarea părţiĭ sale din Cĭorteştĭ m-riĭ Golăe. 7161 (1653) Ghen. 26.

— Zapisul Arvasieĭ, fata Nafteĭ, pentru vînḑarea părţiĭ sale de moşie din Cĭorteştĭ m-riĭ Golăe. 7172 (1664) Mart. 21.

— Cartea de mărturie a luĭ Racoviţă Cehan vel Logofĕt, şi alţiĭ, în privinţa părţiĭ de moşie din Cĭorteştĭ dăruită de Paraschiva m-riĭ de la Golăe. 7172 (1664) Iunie 5.

— Zapisul fecĭorilor Vărvariĭ, prin care dăruesc m-riĭ Golăi partea lor de moşie din Cĭorteştĭ. 7173 (1665) Mart. 17.

— Zapisul Varvareĭ, fata popiĭ luĭ Bajcău, prin care dăruesce partea sa din Cĭorteştĭ m-riĭ de la Golăe. 7173 (1665) Iul. 6.

— Evstrate Dabija Vvod întăresce stăpînirea m-riĭ Golăi peste părţile din Cĭorteştĭ, dăruite de Varvara, fata popiĭ Bazgăĭ. 7173 (1665) Iul. 6.

— Zapisul luĭ Grigoraşcu sin Darie pentru vînḑarea uneĭ părţĭ de loc din Cĭorteştĭ Cămăraşuluĭ Ion. 7205 (1697) Săptv. 8.

— Scrisórea călugărilor din m-rea Vatopeduluĭ despre prisăcile m-rilor Bărboiul şi Golia aflătóre pe moşia Cĭorteşti. 1661. (In grecesce).

— Cartea luĭ Costandin Nicolae Vvod, prin care împuternicesce pe Egumenul m-riĭ Bărboiul a lua dijma de la satul Cĭorteştĭ. 7243 (1735) Iul. 28.

«Costucanii i Lieştii».

15. «Costocanii şi Lieştii la ţinutul Vasluĭul» . . . . List. 66

— Petru Vvod întăresce stăpînirea luĭ Ion Golăe peste satele Costucaniĭ şi Lieştiĭ, cumpĕrate de la Dumitru Lianţă. 7083 (1575) Iul. 12.

— Erimie Moghila Vvod întăresce stăpînirea jupânesiĭ Aneĭ a reposatuluĭ Golăe Logofĕtul peste satul Costucaniĭ şi silişteа Lieştii. 7113 (1605) Ap. 4.

— Costandin Moghila Vvod întăresce dania făcută de jupânésa Ana a reposatuluĭ Golăe Logofĕtul m-riĭ Vatopedul şi anume: satele Costocaniĭ, Lineştiĭ, Spineniĭ, Hărniceştiĭ şi viile de la Cotnariŭ. 7116 (1608) Av. 9.

«Dragomireştii i Zberoae».

16. «Dragomireştii şi Zberoae la ţinutul Lăpuşnii» . . . . List. 69

— Vasile Vvod întăresce stăpînirea luĭ Vasilie sin Costandin peste cumpĕrăturile din Dragomireştĭ. 7142 (1634) Maĭ 10.

— Zapisul luĭ Neculaĭ sin Iordache, prin care dăruesce luĭ Macarie, Egumenul m-riĭ Bărboiul, a şéptea parte din Zberoae şi Petrosul şi satul Dragomireşti. 7247 (1739) Iun. 26.

— Cartea luĭ Costandin Nicolae Vvod de împuternicirea Egumenuluĭ de la Bărboiul, ca să iea dijmă de la moşia Dragomireşti, Fundul Mărzoae şi Pietrosul. 7250 (1742) Iul. 24.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ Dragomireşti de pe apa Mărzoae. 7255 (1746) Săpt. 2.

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod. prin care volnicesce pe Macarie, Egumenul de la Bărboiul, ca să ĭea dijma de pe a şéptea parte din moşia Zberoae. 7248 (1740) Iul. 3.

«Cĭurulĭasa».

17. «Cĭurulĭasa la ţinutul Lăpuşnii». . . . . List. 7

— Zapisul luĭ Vasilie Stan şi alţiĭ, prin care vînd m-riĭ Bărboiul un bătrin întreg din Cĭurilĭasa. 1778 Iul. 1.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ Cĭurulĭasa a m-riĭ Bărboiul. 1778 Dechemv. 6.

«Nisporenii i Pilipeştii».

18. «Nisporenii şi Pilipeştii, care sintu pe vale Nărnoviĭ, la ţinutul Lăpuşnii.» . . . . List. 7

— Zapisul Ilinceĭ, fata Iriniĭ, împreună cu fecĭoriĭ eĭ, prin care dăruesc m-riĭ Bărboiul părţile lor din Nisporeniĭ şi Pilipeştĭ. 7251 (1742) Noemv. 1.

— Zapisul luĭ Sandu Blănar pentru părţile din Nisporeni şi din Pilipeştĭ, dăruite m-riĭ Bărboiul. 7251 (1742) Noemv. 1.

— Zapisul luĭ Gavril Dĭiaconul pentru vîndarea părţilor din Nisporéni m-riĭ Bărboiul. 7251 (1742) Noemv.

— Zapisul luĭ Ioniţă Dĭiacul de Divan şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Nisporenĭ şi Pilipeştĭ m-riĭ Bărboiul. 7251 (1742) Dechemv. 2.

— Zapisul luĭ Grigoraş, călăraş de Ţarigrad, cu soţia, pentru vîndarea părţiĭ sale din Nisporenĭ şi Pilipeştĭ m-riĭ Bărboiul. 7251 (1742) Dechemv. 6.

— Zapisul preotuluĭ Ioniţă pentru schimbul moşieĭ Nisporénĭ şi Pilipeştĭ cu moşia Colăneştii a Sanduluĭ Blănar. 7251 (1743) Iun. 20.

— Zapisul luĭ Sandul Blănariu pentru vîndarea părţiĭ sale din Nisporeniĭ şi Pilipeştĭ m-riĭ Bărboiul. 7251 (1743) Iul. 1.

— Extract din zapisul luĭ Costandin Dudet pentru vîndarea părţiĭ luĭ din Nisporenĭ vĕruluĭ seŭ luĭ Mihaĭ. 7263 (1755) Av. 22.

— Extract din cartea luĭ Mateiŭ Ghica Vvod, prin care volnicesce pe Egumenul de la Bărboiul, ca să cheme în judecată pe nisce răzeşĭ, pentru moşia Nisporenĭ. 7264 (1755) Noemv. 20.

— Carte de judecată, în pricina Egumenuluĭ de la Bărboiul cu rezeşiĭ din Nisporenĭ. 7264 (1756) Fev. 24.

— Cartea luĭ Scarlat Ghica Vvod pentru cercetarea împresurăriĭ moşiilor Nisporeni şi Pilipeştĭ. 7266 (1758) Iul. 29.

— Extract din cartea de volnicie a luĭ Nicolae Vvod către Egumenul m-riĭ Bărboiul, ca să ĭea dijma de la Nisporenĭ şi Pilipeştĭ. 7252 (1744) Maĭ 24.

— Extract din cartea luĭ Costantin Mihaĭ Cehan Racoviţă Vvod către Egumenul de la Bărboiul, ca să fie volnic a lua dijma de la Nisporeni şi Pilipeştĭ. 7264 (1756) Av. 14.

— Extract din cartea luĭ Scarlat Ghica Vvod către Egumenul de la Bărboiul, ca să dijmuéscă şi să stăpînéscă moşia de la Nisporeni. 7266 (1657) Septv. 21.

— Mărturia luĭ Ştefan Cărlig, în privinţa stăpînirii satelor Nisporeniĭ şi Pilipeştiĭ. 7269 (1760) Octv. 5.

— Zapisul luĭ Andronache Huĭdul şi alţiĭ, prin care renunţă la pretenţiĭ în privinţa moşieĭ Nisporeniĭ. 7269 (1761) Iunĭ 15.

— Cartea de judecată a luĭ Ioan Bogdan vel Logofĕt, în pricina răzeşilor din Nisporeni cu răzeşiĭ din Pilipeştĭ. 7269 (1761) Iun. 15.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ m-riĭ Bărboiul Pilipeştiĭ. 1776 Iulie 10.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ m-riĭ Bărboiul Nisporeniĭ. 1776 Iul. 10.

— Extract de pe o mărturie hotarnică a răzeşilor cu privire la moşia Nisporeniĭ. 1778 Iunie 10

— Zapisul luĭ Agache Tulbure şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Pilipeştĭ Egumenuluĭ m-riĭ Bărboiul. 1778 Ghen. 21.

— Zapisul luĭ Trohin Olinicĭ şi alţĭ răzeşĭ, în privinţa învoeliĭ făcute cu Egumenul m-riĭ Bărboiul, pentru stăpînirea moşieĭ Nisporenii. 1778 Mart. 18.

— Zapisul lui Ioan ot satul Boghiceniĭ, prin care dăruesce partea sa de moşie din Nisporenĭ Egumenuluĭ m-riĭ Bărboiul. 1778 Mart. 20.

— Mărturia luĭ Trohin Ulinicĭ şi alţĭ răzeşĭ din Nisporenĭ pentru venitul bătrînuiuĭ Măra, stăpînit de m-rea Bărboiul. 1778 Mart. 18.

— Extract din cartea de judecată a luĭ Vasile Razul vel Logofĕt, pentru stăpînirea moşiilor Nisporeniĭ şi Pilipeştiĭ. 1778 Noemv. 28.

«Căzăneştii».

19. «Căzăneştii pe Prut la ţinutul Lăpuşnii». . . . . List. 83

— Zapisul luĭ Arsenie, cu frate-seŭ Iordache, prin care daŭ partea lor de moşie din Căzăneştĭ luĭ Vasile Noapte, în schimbul a 80 stupĭ furaţĭ de eĭ dintr'un pogarnic. 7181 (1673) Ap. 15.

— Zapisul luĭ Tanasie Mărza şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor din Căzăneştĭ. 7208 (1700) Ap. 24.

— Zapisul luĭ Agache Mărza, şi alţiĭ, pentru vîndarea părţiĭ lor de moşie din Căzăneştĭ Egumenuluĭ de la m-rea Bărboiul. 1778 Ghen. 21.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ m-riĭ Bărboiuluĭ Căzăneştii. 1778 Iul. 16.

«Guţăştiĭ».

20. «Guţăştii ce să numeşte Pĭetrosul şi Pătruşaniĭ, pe vale Bujoruluĭ la ţinutul Lăpuşniĭ.» . . . . List. 85

— Vasile Vvod întăresce luĭ Costandin, fecĭorul Agafieĭ, stăpînire peste a şéptea parte de sat din Pĭetrosul, din Slobozie, şi dintr'o falce de vie din tîrgul Huşilor. 7142 (1634) Iul. 24.

— Zapisul preotesiĭ Catrina, prin care vinde Sanduluĭ, copilul din casă, două funiĭ şi $^1/_2$ din Chetrosul. 7245 (1637).

— Cartea luĭ Grigorie Ghica Vvod, prin care împuternicesce pe Egumenul m-riĭ Bărboiul a lua dijmă de pe a şéptea parte din Pĭetrosul şi din Dragomăneştĭ. 7248 (1740) Iul. 3.

— Impărţéla moşieĭ Guţăştiĭ. 7250 (1742) Iun. 6.

— Zapisul luĭ Gavriil Diaconu pentru vîndarea părţiĭ sale din Guţăştiĭ de la Pĭetrosul m-riĭ Bărboiul. 7251 (1743) Mart. 7.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ Petroşaniĭ de pe valea Bujoruluĭ. 7223 (1714) Dechemv. 1.

— Zapisul Ilincăĭ, fata Erimii Guţuluĭ, pentru vindarea moşieĭ Guţăştĭ de pe Nărnova m-riĭ Bărboiul. 7255 (1747) Mart. 12.

— Zapisul luĭ Racoviţă, fecĭorul Flóreĭ, pentru vindarea părţiĭ sale din Guţăştĭ vĕruluĭ seŭ Sandu Stegar de copiĭ. 7255 (1746) Săptv. 7.

— Zapis pentru schimbul moşieĭ Guţăştĭ cu moşia Cărsteştĭ. 7255 (1746) Săpt. 8.

— Cartea de judecată a Divanuluĭ in pricina impresurăriĭ moşieĭ Pătruşani de către vechiliĭ m-riĭ Némţu. 1787 Iul. 9.

21. «Nişte zapise scrise deosăbi, in care zapise scrie pentru multe părţi de moşie din multe hotară» . . . . List. 9

— Mărturia boerilor celor marĭ aĭ Divanuluĭ, in privinţa moşieĭ Telineşti, vindută de Magda, fata Soricăĭ, luĭ Beldiman marele Logofĕt. 7123 (1615) Av. 3.

— Zapisul luĭ Iachim, prin care dăruesce partea luĭ din Spărteni şi din Măgeni luĭ Ilie Sturza vel Stolnic. 7155 (1647) Ap. 5.

— Zapisul luĭ Vlasie Păpic pentru vindarea părţiĭ sale din Pleşna luĭ Ilie Sturza marele Stolnic. 7177 (1669) Iunie 8.

— Zapisul luĭ Ion, fecĭorul luĭ Gavril Culciĭ, pentru vindarea moşieĭ sale din satul Popeştĭ luĭ Ilie Sturza marele Vornic. 7176 (1668) Av. 8.

— Zapisul luĭ Neculaĭ Izbaşa pentru vindarea părţiĭ sale din Popeştĭ Păharniculuĭ Ilie Sturza 7178 (1670) Av. 15.

— Zapisul luĭ Lupul biv Sulger, prin care dăruesce un bătrin al seŭ din Popeştĭ luĭ Ilie Sturza vel Vornic de ţara de jos. 7185 (1677) Iul. 29.

— Zapisul luĭ Pavăl pentru vindarea părţiĭ luĭ din Blănzi Paharniculuĭ Ilie Sturza. 7181 (1673) Av. 11.

— Zapisul luĭ Vasilache sin Grozaveĭ pentru vindarea moşieĭ sale Bănceni, din ţinutul Tutova, luĭ Enache Clucerĭul. 7184 (1676) Mart. 19.

— Zapisul luĭ Ştefan Ghirondie pentru vindarea părţiĭ sale din Bănceni luĭ Enache Clucerĭul. 7184 (1676) Iun. 27.

— Zapisul Marieĭ 'şi cu soru-sa Dumitra, fetele Ciuntuluĭ, pentru vindarea părţiĭ lor din Bănceni Postelniculuĭ Iliĭaş din Ţifeşti. 7194 (1685) Octv. 15.

— Mărturia hotarnică a moşieĭ Bănceni, din ţinutul Tutoviĭ, a luĭ Ilie Enache vel Stolnic. 7207 (1698) Săptv. 1

«Ţiganii.»

22. «Ţiganii Mănăstiriĭ Bărboĭuluĭ» . . . . List. 9

— Zapisul Păscălineĭ ţiganca, prin care se vinde de vecĭ róbă m-riĭ Bărboiuluĭ, impreună cu copilul sĕŭ. 7194 (1686) Iul. 2.

— Zapisul Sandeĭ ţiganca, cu fecĭorul şi fetele eĭ, prin care se vinde m-riĭ Bărboiul. 7195 (1687) Mart. 7.

— Zapisul luĭ Ion, fecĭorul luĭ Tóder ţiganul zlătar, prin care se vinde m-riĭ Golăe. 7194 (1686) Iun. 6.

— Zapisul Egumenuluĭ şi soboruluĭ m-riĭ Bistriţiĭ, prin care dăruesce o ţigancă, cu copiĭ, luĭ Vasile Pleşca treti Logofĕt. 7214 (1706) Mart. 30.

— Nicolae Alexandru Vvod întăresce m-riĭ Bărboiul stăpînirea peste nisce ţiganĭ. 7220 (1712) Iul. 12.

— Mihaĭ Racoviţă Vvod întăresce m-riĭ Bărboĭul stăpînirea asupra unor ţiganĭ. 7228 (1720) Iunie 5.

— Grigorie Ghica Vvod întăresce m-riĭ Bărboiul stăpînirea peste ţiganiĭ seĭ. 7235 (1727) Mart. 18.

— Grigorie Ghica Vvod dăruesce marelui Vistier Sandu Sturza nisce sălaşe de ţiganĭ domnescĭ. 7238 (1730) Fev. 12.

— Zapisul luĭ Sandul Sturza, vel Vornic de ţara de jos, pentru ţiganiĭ dăruiţĭ m-riĭ Bărboiul. 7242 (1734) Iul. 31.

— Grigorie Ghica Vvod întăresce m-riĭ Bărboiul stăpînire peste nisce ţiganĭ. 7245 (1737) Maĭ 31.

— Scrisórea fostuluĭ Patriarch Constantinopolitan Paisie despre dania de ţiganĭ făcută de Marele Logofĕt Sandu Sturza m-riĭ Bărboiuluĭ. 1739 Maiŭ. (In grecesce).

— Mateiŭ Ghica Vvod întăresce m-riĭ Bărboiul stăpînire peste ţiganiĭ dăruiţĭ de Logofĕtul Sandul Sturza. 7262 (1754) Fev. 24.

— Zapisul luĭ Iordache Cantacozino, vel Vornic, prin care dăruesce un ţigan m-riĭ Bărboĭul. 7245 (1737) Av. 6.

— Zapisul luĭ Radu Racoviţă Hatmanul, prin care dăruesce o jumătate de ţigan m-riĭ Bărboiul. 7255 (1746) Dechemv. 10.

— «Inpărţala de ţiganiĭ... între dum-luĭ Iordache Canta biv vel Logofăt cu mănăstire Bărboiul, fiindu Egumen Dionisie...» 7260 (1752).

— «Inpărţala de ţigani ce s'au înpărţit între dum-lui Ştefan Roset biv vel Vistier şi între mănăstire Bărboĭul, fiind Egumenu Dionisie....» 7266 (1758) Maĭ 2.

— Zapisul de învoélă al Egumenuluĭ m-riĭ Bârnova cu Egumenul m-riĭ Bărboiuluĭ pentru împărţirea uneĭ familiĭ de ţiganĭ. 1776 Septv. 14.

— «Iizvod de nĭamul Axinii, fetei Vasilcăĭ, ce au ţinut-o Huşanul....» 1778 Iunie 5.

— «Ţiganiĭ sfintei mănăstiri Bărboĭului şătrari, ce s'au datu de părinţiĭ noştri (Sturzesciĭ) danie la sfânta mănăstire (Bărboiul).» 1793 Septemvrii 8.

— Hrisovul luĭ Mihaĭ Costandin Suţul Vvod, prin care întăresce m-riĭ Bărboiul stăpînire peste toţĭ ţiganiĭ lăeşĭ şi şetrarĭ. 1794 Mart. 28.

— Zapisul luĭ Costandin Dimitrie, căpitan de Lefeciĭ, către m-rea Bărboiul pentru schimbul uneĭ ţigance. 1795 Ghen. 29.

— Zapisul luĭ Alexandru Fote Polcovnic către m-rea Bărboiul, pentru schimbul uneĭ ţigance. 1795 Maĭ 1.

— Zapisul lui Toader Bantăş, prin care arată ţiganiĭ luaţĭ în schimb de la Beĭzade. (Fără velet).

— Zapis de învoĭală între m-rile Cetăţuĭa şi Bărboĭul pentru o ţigancă. 1795 August 3. (In grecesce).

No. 14.

In folio. — 129 foĭ. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

Carte de socotelĭ, cuprindĕnd însemnarea veniturilor şi cheltuelilor caseĭ Logofĕtuluĭ Constantin Dimitrie Sturdza (Scheianul) în aniĭ 1839—1847.

No. 15.

In folio — 366 foĭ scrise şi nescrise. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

Pe dosul legăturiĭ este scris:

«Culegere.»

Pe fóea 1 se află următorul titlu:

«Suplementul dezlegărilor şi a legĭuirilor, precum pe temeĭul Organicescului Reglement s'au dat din vreme în vreme dela Ocărmuire spre urmare; asămine a neapăratilor formularĭurĭ şi modelurĭ pentru a sluji de lămurire la enstrucţiile prelucrate pentru trebunalurile de pe la ţinuturĭ de întăea enstanţie.»

Foile 2—5 cuprind următórea:

«*Scară dispre cele ce să găsăsc în acest Suplement.*

«*In scurt cuprindire a obiecturilor.*

turilor întrebătoare cătră ştiutorii de carte, luoare declaraţieî dela ceî ce nu ştiŭ a scrie, şi înfăţoşările în tribunal.

Partea a II. Înscriere în protocol şi ace compitentă întindere a hotăririî tribunalurilor de întăia instanţă

Partea III. Măsura arestuireî celor clevetiţî, trupîasca certare şi ace defăîmătoare, alcătuirea inventarilor, şi rânduîala despăgubireî.

Secţia VI. — Despre operaţiile tribunalurilor eşăte din presudstvie şi despre chipul încheîareî jurnalurilor pentru tot felîul de comandirovce, cum şi slobozirî în otpusce.

Secţia VII. — Despre deosăbitile cazurî în operaţiile tribunalurilor, precum:

a. Chipul puneriî şi a rădicăriî secvestruluî.
b. Adiverirea acturilor.
c. Intinderea protestaţăilor.
d. Priimirea, păstrarea şi slobozirea depoziturilor şi a cauţiilor; şi
e. Dol ăndire deosăbitelor lucrărî prin canalul administrativ.

Secţia VIII. — Despre alcătuirea vidomostiilor pe triluniî şi a ecstracturilor pe întreg an, pentru tot felîul de delle.

Secţia IX. — Despre chipul ţineriî condicilor gîudecătoreştî şi despre a lor închidere.

Secţia X. — Despre referatul învoit între mădulările tribunalurilor şi despre recuzaţiî.

Secţia XI. — Despre eczecutarisirile hotăririlor.

Secţia XII. — Despre rînduîala canţilerieî, cu suptînpărţire:

a. Păzirea complectuluî presudstvieî.
b. Inpărţirea mesilor şi a lor îndatorirî.
c. Rînduîala aprozilor.
d. Ecspidiţiîa acturilor şi a dellilor pe la deosăbitile instanţiî, precum şi ecspidiţiîa copiilor de jurnalurî de senenţă.
e. Ţinerea arhiveî şi a mobililor fiscului.
f. Scoposul înfiinţăriî vacanţiilor.
g. Plata lefilor; şi
h. Intrare şi eşăre din slujbă a cinovnicilor suptalternî.

Notă. De la Secţia IV înainte, textul lipsesce în volumul manuscris.

No. 16.

In-folio. — 197 foî. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie.

«Condica de legi despre Proţedura ţivilă,» în 930 articole.

Pe foile 1—15 se află următórea:
«Scara a materialurilor cuprinsă în proţădura ţivilă.»
Carte 1: Obiectul proţesuluî ţivil. Fol. 17—18 v.
Carte 2: Despre persoanile întâmplătoare la proţedura ţivilă. Fol. 18 v.—40
Carte 3: Proţedură în pricini ţivile. Fol. 41—140.

Carte 4: Ecsecuție. Fol. 140—175.
Carte 5: Osăbită proțedură. Fol. 175 v.—191.
Anecsa. Fol. 192—193.
Reghistrul alfaviticesc a cuvintelor tehnice cari de nevoe s'au întrebuințat dinpreună cu tălcuire lor. 194—197.

No. 17.

In folio. — 5 foĭ scrise. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie.

Pe fața legăturiĭ este imprimat:

«Pomelnicu Ctitorilor. Boĭarĭ Sturzeşt a Sft. Monastirĭ Bărboĭu. 1832.»

Fol. 1. —

Pomelnicul fericiților ctitorĭ boeri Sturzeştĭ ce să pomenesc la acĭastă s-ntă a lor Monastire Bărboiŭ. — Logofătul Dimitrie Sturza şi Dumnéiĭ Logofitésa Elena Sturza*. Hatmanul Theodor Sturza, Aga Costandin Sturza şi soția sa Agripina, Aga Alecu Sturza şi soția sa Ecaterina. — Vornicul Costachi Sturza şi Elena Sturza şi fiiĭ lor Sandu, Gheorghie şi Alecu. — Visternicul Alecu Sturza şi Elena. — Ian Sturza VV. Ecaterina Doamna.

Fol. 1 v. — Stihurĭ.
Fol. 2 r. — Morțĭ.
Fol. 3 r. — Catagrafie pentru odoarăle Sfinteĭ Monastirĭ Bărboĭul; Argintăriĭ, Vesminte şi altele.

No. 18.

In-folio mare. — 212 pagine. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie.
Pe fața legăturiĭ: «No. V».
Pe pag. 211 şi 212:

«Ecstractul obştesc a regularisiriĭ biruluĭ (în Moldova, 1832—1840?) pe 10 înrătundite ținuturĭ ce cuprinde toate clasurile supusă dărilor din 1922 obştiĭ săteştĭ aflătoare în 55 ocoale şi prin mahalale a 40 târgurĭ, afară de neguțitorĭ şi meşteriĭ patentarĭ cu calfele lor, cum şi ceĭ supuşĭ străinelor Puterĭ.»

Tabele rubricate cu titlurĭ litografiate, în carĭ se cuprind următórele rubricĭ principale: «Numărul satelor — Numirea satelor - Birniciĭ satelor —

* Notă marginală: «Acĭasta la mutare sa din viĭață s'au numit Elisaveta, luând shima călugăriĭ.»

Bejenarii hrisovoliți — Oamenii fără căpătăi — Mazilii — Ruptașii — Ruptele Vistierii — Jidovii orândari — Treptele nesupusă dărilor — Numele proprietarilor.»

No. 19.

In-folio mic. — 2 + 35 foi. — Secolul XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie; titlurile, literele de la inceputul alineatelor și fraselor sunt scrise cu roșu.

Legătură în scórțe de piele, cu stema Moldovei imprimată pe față și pe dos, avênd de-asupra ochiul lui Dumnedeŭ, împrăștiând raze, și mitra archieréscă; lângă stemă sunt imprimate rĕsturnat literele **Ю ѲЄ ВОЄВО** (Ion Teodor Calimah Voevod Mold., 1758—1761). Pe fața legăturii jos într'un rînd se află imprimat: **СѦѮ ЛꙋКРѦТЬ ДЄ ПОПѦ МИХѦИ Ѫ ІѦШЬ.**

Pe fóea 1 nepaginată are următorul titlu:

«Condică ce are întru săne obiceiuri vechi și noî a pré-înnălțaților Domni, care s'au făcutu din poronca Pré-innălțatuluĭ, Luminatului și iubitoriului de Hs: Domnului mieu și Oblăduitoriului a toată Moldaviia: Io: Grigorie Ioan Vvod: care s'au alcătuitŭ, și s'au și scris de mine pré plecata slugă: Gheorgache vt Logofăt aici în orașul Eșului, la anii 1762 Noemvrie 5.»

Textul s'a publicat după chiar acest manuscript de M. Kogălniceanu în *Letopisițile țării Moldovii*, t. III, Iași 1846, p. 287 - 328. (Cfr. nota de pe fóea nepag. după pag. 328), precum și în ediția II *Cronicele României*, t. III, p. 297—333.

Pe fóea 2 nepaginată:

«*Pinax, adecă însemnare de céle ce să află întru aciastă condică:*

— Rânduiala Divanuluĭ . . . . List. 29.
— Ţărmoniĭa ce să face la soliĭ ceĭ streinĭ ce trec pin Eşi. . . List. 30.
— In ce chip să adună Domnul cu hanul, şi cu Paşiĭ ceĭ cu treĭ tuĭurĭ, cându trec pin Eşi la sarhatul lor . . . . List. 31.

«Al Mării tale: mic: plecat: şi dréptă slugă:

«Gheorghie al doilé Logofăt.»

Sub titlu se află următórea însemnare:

«Acĭastă condică me-u dăruit-o Neculaĭ Logof. de obiceĭuri ce au fost la Măriĭa sa Alecsandru Calimah Vod.: şi pentru ca să nu să rătăcĭască de către cineva am iscălit. 1799: Ĭuliĭ 14.

«Hrizoverghi Stolnic.»

In dosul titluluĭ este acéstă însemnare:

«Am încredinţat şă eu di acest dar că ĭ-au dăruit-o Log. Neculaĭ acĭastă condică dumi-saliĭ moşului Grigoriĭ Hrisoverghi. 1799 Ĭuliĭ 14.

«Manolache (?) Vornicu.»

No. 20.

In-folio mic. — Foĭ 29. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană. — Scris pe hârtie.

Pe fóca 1 are următorul titlu:

«Prebegire luĭ Cupidon la pustietăţĭ.» Poem în 7 părţĭ.»

Poemul s'a publicat sub titlul: «Călătoriea luĭ Cupidonŭ la pustiĭu. Poemă în versurĭ compuse de răposatul Enacachi Gane Spat. — În prilejul catastrofuluĭ întâmplat în acest Prinţipat la anul 1821—22. — Iaşiĭ, în Tipografiea luĭ Dimitrie Gane. — 1850.» — în 8°.

Pe fóea 2 a manuscriptuluĭ:

«Către cetitorĭu!

«Ieu pe a acestuĭ soare ş'a stăpîniĭ nopţiĭ lună
«Supt a Moldovviĭ orizon văzînd maĭ întâĭu lumină
«Nu maĭ puţin strălucire a doĭ luceflrĭ ce sînt,
«Pentru zî şi pentru noapte vestitoriĭ pe pămînt,
«(A a cărora planite drum, pe globul cel ceresc,
«Doă zăcĭ şi patru cĭasurĭ ieste rînduit firesc)
«Crescând a me cunoştinţă, am luat apoĭ aminte
«La a stăriĭ ceĭ lumeştĭ prifacerĭ necontenite,
«Am pătruns cu ochiĭ minţiĭ păn' la obîrşîe lor,
«Am aflat deşărtăcĭune că ieste a lor izvor;
«Când un prilej căutam ca să fac o ispitire
In zugrăvire vieţiĭ, prin a vremiĭ mijlocire,
«Elinĭasca deşteptare, aducând valurĭ cumplite
«Au azvîrlit şi pe mine întru o săngurătate;

«Găsîndu-să vr'o greşală, aceĭa va fi ertată,
«Ne avînd eu dobândită ecsperienţiĭa toată. —
«1825 Aprilie 30, în satul Cĭumuleştiĭ».

Maĭ jos subscris:
«Negruţ Caminar.»

Pe fóea 29:

«Politicescule Mentor,
«Arhon Spatarĭu Iordache Bucşănescule!

«Pentru bunile năravuri, ci au sădit în inima me înţălepcĭunea dumi-tale, şi pentru diştepţare sâmţirilor mele, întru osăbitile cunoştinţi pentru lumĭ, ci au însuflat întru ĭale, în vreme anilor a vrâstiĭ mele cei fragide, talanturile dumi-tale, celi purure lucrătoare pentru norocita soartă a patrieĭ, afierosăsc, spre neuitare aceştii norocirĭ a mele, dumi-talĭ, acĭastă istorie numită *Prebegirea la pustietăţĭ a lui Cupidon*, care ĭeste rodul talantuluĭ dumi-tale, celui neîngropat de mine, şi a anilor sîngurătăţiĭ mele cei, după intâmplările politiceştĭ aceste, mai de pe urmă.»

No. 21.

In-4°. — Foĭ 5 şi IV+442 pagine. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană. Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ; cuprinde şi foĭ tipărite.

Pe faţa legătuiriĭ tipărit în litere aurite titlul:

«Poesii vechi şi noue.»

Pe 5 foĭ nepag. se află următórea «Tabelă» a cuprinsuluĭ:

No. 22.

In-4°. — Fóe 1 și 94 pagine. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie.
Pe fața legăĭuriĭ tipărit în litere aurite titlul: «Fabulele luĭ A. Donicĭ.»
Pe fóea nepaginată titlul:

«Fabule -- Ediție completă a luĭ Aleco Donicĭ. 1858.»

Pe paginele 89—91 se află următórea:

«Tabelă»

No. 23.

In-4°. — 255 pagine. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie.
Cuprinde următórele:

«Tragodia saŭ maî bine a zice jalnica Moldoviî întâmplare după răsvrătirea Grecilor, 1821» [de Vornicul Alecu Beldiman]. Copie îndreptată . . . . 1—196

Tălmăcirea caîmeliî luî Vogoride ce scrie la Silistra Devlet Efendim. — Iscălit Ștefanache Vogoride 197

Gîurnalul mergereî boerilor deputaţî în Ţarigrad. (1822) 200

Insemnarea luî Nechita Gorca despre «Tragodie». 1835 Avgust 6 . . 234

Tractaturile prin care s'aŭ închinat ţara de către Bogdan V. V. D. Domn al Moldavieî, înpărăţind Sultan Baiazetŭ al II-lea 235

Cele cuprinse în hatiserifŭ 237

Stihurile făcute în Tazlăŭ în vremea închidereî mele acolo. 1824 April 20 (de Alecu Beldiman?) 252

No. 24.

In-4°. — Foî 191 (sfîrșitul lipsesce). — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie; titlurile, iniţialele capitolelor și notele marginale cu roșu.

Raiu de Callist Patriarchul Ţarigraduluî.*)

De-asupra paginelor scris cu roșu următorul titlu:

«Callistŭ Patriîarhŭ alŭ Ţarigraduluî.»

Pe fóea 8 titlul:

«Ai celorŭ întru Sfinţî Pusnici pré micî, al luî Callistŭ și Ignatie Xanthopolie meșteșugŭ și îndreptarîu pré cu dédinsulŭ cu agîutorîulŭ luî Dumnezăŭ, și dila Sfinţî avândŭ mărturiile, pentru ceî ce alegŭ și priimescŭ cu liniștire a vieţui și călugăréște, și pentru chipul traîuluî vieţiî, și petrécere, și hrana lor, și pentru

*) S-tul Callist, călugăr în S-tul Munte, ales Patriarch la 1397. Amintirea sa se serbéză la 29 Novembre. (M. I. Γεδεών, Πατριαρχικοὶ πίνακες. Constantinopol.)

a câtŭ de marĭ bunătățĭ ĭaste pricinuitoare liniștirea celorŭ,ce cu socotélă o uneltescŭ pre dânsa. Și s'au deosăbitŭ acĭastă lucrare a cuvîntuluĭ întru o sută de capete. Și să zice numirea cărțiĭ *Raiŭ:* căcĭ că maĭ dinŭ toată Dumnezăĭasca Scriptură cuprinde întru sine-șĭ mărturiile.»

Pe fóea 6 v.: «Mărturie pentru sfîntulŭ Callistŭ. A luĭ Meletie alŭ Athinilorŭ dinŭ bisăricésca Istorie. Cartea 14, capŭ 15, numărulŭ 8.»

Pe fóea 7: «A luĭ Symionŭ arhiepiscopulŭ Thesaloniculuĭ. List. 210. Pentru fericițiĭ noștri Părințĭ Callistŭ Patriarhulŭ și Ignatie. Dinŭ cartea luĭ Symionŭ Thesaloniculuĭ, întru cé pentru Dumnezăĭasca urmare: (adecă bisăricĭasca slujbă). Capŭ 295, listŭ 210.»

Pe foile 1—6 se află următórea însemnare a cuprinsuluĭ:

*) Scris pe margine, cu roşu.

*) Scris pe margine, cu roşu.

*) Scris pe margine, cu roşu.

*) Scris pe margine, cu roşu.

Pe fóea albă dela început se află scrisă de altă mână însemnarea următóre: «1827: Maĭ: 16 zile am venit eu la schitul Pocleţul, într'o zi de Lunĭ după înnălţare, sara la un cĭas de noapte.»

No. 25.

In-4°. — Foĭ 2 nepag. + 268 + 1. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană
Scris pe hârtie.

«Tarlo,» împărţită în patru cărţĭ.

Pe fóea 1-a nepag. are următorul titlu scris cu roşu:

«Poartă, pré care deşchizindu-o cetitorĭul va aflà întru lucrare, toate acéle ce norocul şi întâmplările au pricinuit lui Tarlo, şi prietenilor săĭ, la nenorocita şi fericita a lor stare. Istorie ithicĭască şi interesătoare, care s'au tălmăcit di pe limba franţuzască în cé moldovinĭască, în zilile pré înnălţatuluĭ şi luminatului Domnu Mărie Sa Alexandru Ioan Mavrocordat întru întăĭa domniĭa la scaonul Moldaviĭ la anul de la Hristos: 1786:

«Scrisu-am eu ĭubitorĭul de ostenéle prin silinţa şi alcătuire dreptiĭ méle.

«Ştefan Stărce.»

Pe fóea a 2-a nepag. se află:

«Tălmăcitorĭu cătră cetitorĭ.

«Alcătuitorĭul acestor întâmplări, s'au întocmit cu gustul obştiĭ, care nu obicĭnueşti a ceti proimia, deci şi el n'au făcut proimios la începutul scrieriĭ luĭ, eu încă vrând să urmez pilda luĭ, asémine cruţ pe cetitori de acĭastă supărare, atâta numaĭ înştiinţăz, că istorie acĭasta, mi-au părut aşe de interesitoare şi bine tocmită, că am socotit-o vrednică de tălmăcire moldovinĭască, şi nădăjduesc, ca acĭastă părére a mé să nu fie greşită; ĭar fiind greşită, ĭar fiind greşită părére, trĭacă-să cu vidére pentru ostenĭala tălmăciriĭ, care nu privéşti la alt sfârşit, decât la mulţimi folositoare zăbavă a cetitorilor, fiişti care va aflà aice, plăcere unită cu folosinţa, o zugrăvală vie a turburăriĭ, şi a orbiriĭ, ce pricinuesc patimile, şi o îndreptare a năravurilor pré curată. Căci vor vidé fapta bună biruitoare, şi răutate pedepsită, pre care şi numaĭ să cade să cerci cineva la acest féllu de scriere, pentru acĭasta eu am bune nădejdi, că cetire aceştie va pricinui plăcére şi mulţămire obştii.»

Pe foile 267—268, la sfîrşitul istoriei se află următórea notă, de scriitorul volumuluĭ:

«Acesta este sfârşitul întâmplărilor méle, să agĭute Dumnezeu la cetitoriĭ cetind întâmplările méle să cunoască câtă priimejdiĭ ĭasté întru vieţuire lumiĭ acéştiĭ mari, şi să să încredinţézâ că nu să vor odihni, nicĭ vor gustâ într'alt loc folosurile faptiĭ ceĭ bune şi a înţălepcĭuniĭ decât întru singuratica petrécire.

«De bine voitorĭu a ĭubitului cetitorĭu. Eu Ştefan Stârce am scris.»

Pe fóea 268 v. şi următórea sînt scrise următórele note:

«Acĭastă carte ci să numéşte Tarlo care este pré de mare zăbavă unuĭ cetitori ce va vré ca să o citĭască, şi am început-o a scriĭa de la let: 1786: Dechemv: 1: întru cé dintâĭ domnie a Mării Sale Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod. şi la 3 zile a lunii luĭ Dechemv. ĭ-au venit mazilie, carile au domnit un an şi 11 lunĭ aice în scaon Moldoviĭ, şi domniĭa aceştii ţări a luat-o Mărie sa Alexandru Ioan Ipsilant Vvod, şi când am agĭunsu eu la fârşitul cărţiĭ aceştiĭa unde dumna-lor veliţiĭ boeri şi toată ţara făcé gătire Mării sale Alexandru Ioan Mavrocordat Vod şi-l aşteptà din cĭas în cĭas ca să purcĭasă la Ţarigrad după obiceĭul domnilor véchi, ĭar Măriĭa sa în 26 zile a luniĭ luĭ Ghenar spré 27 noapte au pribegit în ţara Rosiĭ şi din boerenaş luând cu Mărie sa pe d-luĭ Filodor vel cămăraş, pe cămăraş al doile, socotind că acesta este drumul cel maĭ bun şi maĭ drept spré odihna şi folosul Mării sale, luând şi căţva neferi cu Mărie sa. Iar Mărie sa Doamna au rămas neştiind nemică de pribegire Mării sale, şi întâmplându-să acĭastă întâmplare la fârşitul cărţii aceştiĭa care erà vrednică de însămnat spré ştiinţa vrémilor viitoare, n'am lipsit a nu o scriĭa. Iar carte acĭasta am scris-o pentru însuş trebuinţa mé şi cini mĭ-ar lua-o fără ştire sau fără voĭa mé să fiĭa blăstămat de Domnul Dumnezeŭ şi de pré curata a sa maĭcă şi de 12 slaviţi apostoli şi de 318 sfinţĭ părinţĭ de la soborul Nichéĭ, şi de mine în véci niertat.

«1787: Ghenuarie: 27:

«Ştefan Stârce.»

«Am cetit la anul 1813 Fevr. 20.

«Ianachi Cimuş.»

«La zi întâĭu a luniĭ luĭ Dechemv: am făcut începire la scris

și iar într'aciastă lună i-am făcut și sfârșitul însă n'am stătut numai pe scrisoare, ce am înpărțit în trei părți, adecă o parte făcem întâiu slujbă stăpânului, al doile pintre slujba stăpâniască m'am apucat de scrisoare pentru ca să nu mă abat la lucruri necuvioase. Iar al triile pré puțină vréme îm rămâné de odihnă, și iată dar că nu-m rămâné vréme de a mai cugetă la alte lucruri nefolositoare.»

«Vrednică de citit, precum m'am pliroforisăt de la 20 Fevr. 820 și până la 1820 Fevr. 26, și bine alcătuită, după întâmplări însă.» (Nedescifrabil.)

No. 26.

In-4°. — Pagine 179. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie.

Pe pag. 1 titlul:

«Catihisis cum să cade să catihisască Duhovnicul pre Jidovul cel ce voește a priimi sfînta credință cé pravoslavnică prin sfîntul Botez.» — Pag. 1—48.

La pag. 48 se află următórea notă de scriitorul volumului:

«Acesta este Catihis. «Și după socotéla mé cé mai proastă de cât la toți oamenii» (Pilde. 30. sh. 2) *) socotesc, că nu să cuvine a învrednici pre jidov cu sf. botez, până ce nu va învăța acest Catihis bini «ca să nu dăm sfintele câinilor.» (Mth. 7. 6.) *) Iar dacă va învăță și va crede ce iaste scris în carté aciasta, atuncé cu adevărat va crede cu toată inima ne îndoindu-să în Hs: Is:, și prin credință câștigând fapte bune, să va învrednici înpărății ceriurilor. Pre caré noi toți pravoslavnicii să o dobândimŭ. Amin.»

«Eu scriitoriul, sau începătoriul acestui Catihisis, cel mai mic în sf. Sobor al manastirii Némțului.»

«1803 Mai 23.»
«Monah Neofit.»

Pe pag. 49—52 se cuprinde iarăși titlul cu explicațiunile următóre:

«Carté aciasta să numește Catihisis, adică cum să cuvine Duhovnicul să catihisécă pre un jidov care va cere sfântul botez. Cum să-l întrebe Duhovnicul, și el adică ogașnicul cum să răspundă Și cum să-i descopere Duhovnicul toate tainele crești-

*) Note în margine.

nătățiĭ, și toată sfânta Evagghelie, mărturisită de la Proroci, cum zice Prorocul Amon (3, 7) *): «Că nu va face Domnul Dumnezeu lucru, de nu va descoperi învățătura luĭ către slugile sale, către Prorocĭ.» Așijderé vețĭ află scris în Catihis acesta toate eresurile și obiceĭurile céle spurcate ale jidovilor, pentru care zice Dumnezeu prin Prorocul Iezechiil: (20. 26) *). «Și voi pângâri pre eĭ întru obicéĭurile lor.» De care eresurĭ și obiceĭurĭ trebue să să lépede cu toate simțirile luĭ cel ce voește să priiméscă sfânta credința creștinéscă, măcar că unile din eresurile lor am scris în Catihisis cel dintăĭu, care am scris cu blagosloveniĭa a pré osfințituluĭ Mitropolit a toată Moldaviĭa Kyrio Kyr Veniĭamin, însă în scurt pentru jidovii ceĭ proștĭ și ne învățațĭ carii vor să să facă creștinĭ prin sfântul botez.

«Iar acum aflându-mă în sfânta Episcopiĭa Romanuluĭ, m'au îndemnat știința mé să nu ascund tălantul (Math. 9. 21. 25. sh. 27) *), și să scriu Catihisis al doilé maĭ pre larg, pentru un jidov ravin învățat. «De-l va trage tatăl către fiĭul său Iis: Hs:» (Ioan 6. 44.) *) și va dori cu toată inima să priimescă sfânt. botez. De ce eresurĭ trebue să să lepedĭ, căci zic înpreună cu sfântul Apostol Pavel :(1. Corth: 9. 16.) *) «Amar mie este de nu voĭu binevesti creștinĭ.» «Fără de vicleșug am învățat, și fără de zavistiĭa dau și altuĭa din ceĭa ce am luat, avuțiĭa eĭ nu o ascund.» (Înțălepcĭ. 7. 14) *) «Și ĭată buzile méle nu le voĭu opri a binevesti dreptaté luĭ Hs: întru adunare mare.» (Psalm 39. 12.) *) Și tu cinstite Duhovnice, cetește Catihisis acesta cu luare aminte, și așa veĭ dobândi multe suflete către Hs:, și mare plată veĭ lua de la Hs: la înpărățiĭa cerĭurilor. «Că dacă să face mare bucurie în cerĭu pentru un păcătos carele să pocăĭaște,» (Luca 15. 7.) *) cu cât maĭ vîrtos să va face la toțĭ îngeriĭ cerĭuluĭ, când un păgân de jidov ravin, carele maĭ înnainte au învățat pre ceĭa lalțĭ jidovĭ proștĭ să hulescă pre Hs:, și la urmă va zice cu toată inima «Doamne Iise: Hse: fiĭul luĭ Dumnezeu miluește-mă.» O ce bucurie! ce vesălie să va face în cerĭurĭ?».

«Pentru aceĭa am alcătuit catihisis acesta, eŭ nevrednicul, carele am fost învățătorĭu Judeilor maĭ înnainte. Iară acuma mă aflu prin mila luĭ Iis: Hs: creștin.»

«Cel maĭ mic întru monahĭ
«Neofitŭ.
«La anul mântuirii 1805 Septemv. 23.»

(*) Notă în margine.

Pre pag. 140—141 se află următórea notă:

«Până aicé am scris catihisis acesta, și dacă va învăța bine oglașnicul să știe de rost Catihisis acesta, cu adevărat va fi vrednic a priimi sfântul botez, și să va învrednici înpărățieĭ cerĭurilor, dinpreună cu Duhovnicul său, și cu toțĭ ostenitoriĭ, caré noĭ toțĭ creștiniĭ să ó dobândim. Amin.»

«Sfîrșit și lui Dumnezeu laudă.»

«Parté a doa a Catihisisuluĭ». Pag. 142—179.

No. 27.

In-4°. — Foĭ 121, începutul lipsesce. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie; titlurile și inițialele capetelor cu roșu.

Cuprinde următórele:

1. Traducerea românéscă a uneĭ părțĭ din dialogul luĭ Cebet Tebanul între călător și bătrin, Κέβητος Θηβαίου πίναξ, cap. 6—37 (in *Theophrasti* Characteres, etc. edit. Fred. Dübner, Paris, Didot, 1840.) — Foile 1—13

2. «Carte luĭ Epictit.» Capete 1—79; după fiecare cap urméză «tălcul» asupra luĭ. Foile 14—110 v.

F. 110 v. «Sfârșitul cărțiĭ luĭ Epictit și luĭ Dumnezău slavă și măriré.»

3. «Vorba adică întrăbările și răspunsurile între înpăratul Andrian, și între filosoful Epictit.» Foile 110 v.—120.

La sfîrșit, f. 120 v.: «Și am scris eu smeritul și maĭ micul între Diaconĭ Ștefan, și umblà velet 1785.»

No. 28, 29.

In-4°. — 2 volume; vol. I are o fóe și 525 pagine; vol. II, 517 pagine. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie.

Pe dosul legăturiĭ volumelor este imprimat:

«КЪЛЪТѠРІѦ ЛꙋЍ КОКꙊ. ТѠМ 1.»

«КЪЛЪТѠРІ ꙟ РОСЇѦ ТѠМ 2.»

Pe fața legăturiĭ este imprimat: «ЄЛЄНКѠ БЕЛДЍМАН.»

Pe fóea albă înaintea Tom. I.

«Călătoriĭa luĭ Kox — Tomul întăĭ.»

Traducerea cărții: Travels into Poland, Russia, Sweden and Denmark, by W. Coxe. London 1784. 3 vol. in-4°; probabil după următórea traducere francesă: Voyage en Pologne, Russie, Suède et Danemark, etc. trad. de l'anglais, enrichi de notes, etc., par P. H. Mallet. Genève 1786. 2 vol. in-4°.

Pe pag. 1—3 din Tom. I se află:

«Către ceĭ ĭubitorĭ de știință și învățăturĭ aĭ meĭ pre ĭubiți patrioțĭ.

«În vărsta tinereţălor mele am slujăt patriiĭ, şi patrioţălor meĭ, în căt mĭ-au fost prin putinţă, după stare-mi, în multe prilejurĭ şi întămplărĭ, însuşĭ duşmaniĭ meĭ pot a fi marturĭ. Acum viĭnd la vărsta acee, unde puterile mele ne sămţăt încep a mă părăsi, am socotit a vă sluji zăbăvindu-vă cu tălmăcirile mele. Nu crez că veţĭ privi cu defăĭmari ostinelile ce am făcut pentru mica-mi ştiinţă, căcĭ măntuĭtorĭul nostru au priĭmit cu bucurii doĭ banĭ a văduviĭ. Şi Artaxerxi, acel vestit a Persilor înpărat, n'au gonit pe ticălosul acela, care în loc de daru ĭ-au dat un pumnu de apă.

«Sior Koxe englezul, unul din ceĭ maĭ vestiţĭ istoriografĭ, care după mărturisire a multora să apropiĭa de adevăr, fără a voi să părtinĭască căt de puţin, întru călătoriĭa ce au făcut întru aceste ţărĭ, adecă ţara leşască şi Rosia, nemulţămindu-să cu cele ce au văzut în călătoriĭa sa, au străbătut cu cetirile sale, nu numaĭ deosăbirile locurilor, şi raritarile dintru ele, ce pătrunde prin încredinţărĭ adevărate de la oamenĭ vrednicĭ de credinţă, pre cum este Sior Vraxel, Penar, doftorul Pilteni, şi Colonelul Floidu, cele maĭ tăĭnuite, şi ne date întru ştiinţa obştiĭ istoriĭ a ţărilor acestora, făgăduindu-să încăt să va pute, a nu să depărtà de adevăr. Aceste toate cetindu-le, şi aflăndu-le îndestul vrednice, au aţăţat întru mine dorire şi răvna ce am a mă arătà cu oareş care slujbă. Făgăduesc ĭubiţălor meĭ patrioţĭ, că vor lua îndestulă ştiinţă, di aceste doaî megieşite ţărĭ, de stare lor, de ocărmuire ce politicĭască, de pravelile lor, obiceĭurile şi rodurile ce dau, curiozitalile cele fireşti, zidirĭ şi lucrurĭ vechi, vrednice de toată ştiinţa. Mă făgăduesc a nu cruţà căt de puţănă trudă sau ostinĭală, spre a pute lămuri încăt să va pute maĭ bine tălmăcire me.

«La acel ce va voi să mă hulĭască, că am început un lucru maĭ pre sus de putere me, mă voĭu rugà ca luând pildă din răvna care am, să să supue osteneliĭ, şi să facă acee ce isteţăme, şi ştiinţa sa, poate să aducă la maĭ bună săvărşiri, şi să folosască maĭ mult pe patrioţĭ.

«1824: Ghenar: 8.

«A ĭubiţălor meĭ patrioţĭ cel cu maĭ multă răvnă şi supus slugă

«Beldiman Vornic.»

Pe pag. 517, la sfîrşitul tomuluĭ al 2-lea, se află:

«1825: Ap: 5. Prescris în Iaşi.

«Ştefan Beldiman Vornic.»

Cuprinsul:

In Tomul I:

In Tomul II:

No. 30.

In-4°. — Foĭ 1+125. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris pe hârtie. — Volum şnuruit şi sigilat de censură.

Carte de stihurĭ — prescrisă de Michalache Pastiescu Paharnicul.

Pe fóea albă de la început se află următórea însemnare a scriitoruluĭ:

«Anul 1816. — Acestă carte cu stihuri veselitoare: ce gădilă sâmţiré sufletilor atingătoare de patimĭ, s'au préscris de mine în vremé ce mă mişcam de însufleţăré sămţărilor meli.»

«Mihalachi Pasticscu Pahar.»

Pe fóea a doua se află următórele scrise de altă mână:

«Visul ce l-am văzut la 12 Ghenar. 828, că-mĭ zăce asupra tânguirilor pentru înprovirile soarteĭ melĭ, îngeraşul meŭ cel ĭubit. . . . .

«Scumpul meŭ nădăjdueşti
O prifaciri spre binĭ
Căcĭ norocul într'o starĭ
Nicĭ odată nu să ţânĭ.»

Pe fóea 124 v. se află următórea însemnare:

«S'au cutremurat pământul la 24 Apr. 834, Marţi după Paşti în săptămâna luminată la 3 cĭasurĭ şi opt minunte din noapte, luându-o întăĭ încet prelungat, şi apoĭ cătră sfârşit au maĭ întărit cu zbucĭumatul. In zioa ceĭa mă aflasem bolnav cu stricaré stomahuluĭ.»

Volumul cuprinde următórele:

De asupra acestuĭ titlu se află următórea notă:

«9 Dechemvr. 1854. Să încuviinţază tipărirea acesteĭ cărţĭ. Director A. Sihleanu.»

83. «Aicĭ să însămnéză o rățetă de o tentură foarte folositoare de felurimi de patimĭ scoasă dintr'o farmacopie a unuĭ înțălept doftor. 832 Octv.» . . . . » 120.
84. O schiță de geografia Moldoveĭ și a Țěriĭ-românescĭ . . » 120 v.—124

No. 31, 32.

In-4°. — Tomul I are fóe 1+457 pagine; tomul II, 423 pagine. — Secolul XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie.

Pe fóea nepaginată titlul:

«Alexii — sau căsuța din codru.»

Pe pag. 4 are următorul titlu:

«Alexii, sau căsuța din codru. Istorii ithicĭască, și foarte interesantă întru care să va vede încăt este vrednic de tănguiri omul sămțătorĭu.»

Pe pag. 1—3 se află următórea precuvîntare:

«Cătră cetitori.

«Istoria acĭasta fiind foarte ithicĭască, și alcătuită cu multă istețămi, au suflat întru inima me răvna a o tălmăci în limba patriĭ noastre. Din ĭa ĭubitul meu cetitorĭu va lua povățuiri, un părinte, ce alegire să cuvine a face la dascalul ce va lua pentru fiiĭ săĭ. Va sămță o creștire bună, și ferită de adunările cele răle, în cătă nevinovățăi păzăște sufletul unuĭ tănăr.

«Pănă unde să lățăște dragoste unuĭ părinte bun, pentru fiiĭ săĭ, și a unor fiĭ cătră părintele lor. Încăt să întinde un prietin adevărat cu ĭubire sa, și cel viclĭan cu răutate. De căte răutățĭ este vrednică o mueri obicĭnuită întru petrecire ce urătă, și înțălănită întru o viață desfrănată. Întru cursul istorii aceștia, să vor vede un lanțu de nenorocirĭ, ce una după alta năvălesc asupra celuĭ muritorĭu, din minuntul ce să aruncă pe sine în noĭanul cel înviforat a lumiĭ aceștié, și în sfărșit să va cunoaște că un suflet înbunătățăt, cu toată năvălire lumeștilor nenorocirĭ, după toate ispitile, la ce de pe urmă fără dì îndoĭală vine întru fericiri.

«Nu făgăduesc, ĭubitule cetitorĭu, a pune înnainte ta un lucru desăvărșit, nu voĭu fi fără de îndoĭală așă de deșărt, căcĭ știu încăt sănt de mărginite hotarăle puțăniĭ mele științe. Maĭ îndrăznesc a mă ĭăli întru răvna ce am a slujă patrioților meĭ, a-ĭ zăbovi, și tot întru aceaș vreme a le pune înnainte niște pilde vederate, din care să să poată folosì. Mulțămire ce sămțăsc că avețĭ întru tălmăcirile mele, îndemnările ce mĭ-ațĭ făcut a

pune în lucrari şi altile, vă încredinţăz că m'au îrbărbătat, făcându-mă a uità vrăsta întru care mă aflu, şi a mă nevoi încât îm va fi prin putinţă pentru mulţămire tuturor.

«A dum.-v. plecată slugă «821: Mart: 15:

«Alexandru Beldiman, Postelnic.»

Pe pagina 423 a tomuluĭ II se află următórea notiţă:

«S'au prescris de drĭapta me, în vreme eteriĭ, întru ace osăndită vreme, în carantina ot Sculenĭ, şi în satu Vrăneştiĭ răzăşĭ 1821 Iun. 18.

«Beldiman Vornic.»

Pe pagina 457 se află notiţa acésta:

«Sfârşit tomuluĭ al doĭle, prescris în carantina Sculeniĭ. 1821 Maĭu 22.»

Cuprinsul este următorul:

No. 33.

In-4°. — 2 tomurĭ legate împreună; tom. I foĭ 1 + 70, tom II foĭ 2+75.— Secol XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie. — Inaintea fie-căruĭ volum câte o fóe cu o miniatură în colorĭ.

Pe foile 1 ale amânduror tomurilor titlul:

Alexie sau căsuţa dinŭ codru.

Cuprinde în tomul I Cap. 1—11, în tom. II Cap. 1—8.

No. 34.

In-4°. — Foĭ 121. — Secolul XVIII. — Bibl. Scheiană.

Numerotaţie veche 3—80, în câte-va locurĭ greşită şi sărită, foile 1—2 perdute, cele-lalte foĭ nepaginate.

Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ. Titlurĭ, citaţiĭ şi note pe margine cu roşu.

Volum amestecat; cuprinde următórele:

1. Sfîrşitul uneĭ scrierĭ despre Dumneḑeŭ şi Duhul Sfînt (foile 1—2), avênd la sfîrşit (fóea 2) scrisă cu roşu nota: *«Let 7262 (1754) Ianuarie în 21 de zile.»*

2. «Pentru pre ce vreme scornit iconoborenie, şi care înpăraţi s'au făcutŭ iconobornicĭ şi care săboară din toată lume pentr'acĭasta fură procleţĭ». — Foile 2—7.

3 «Pentru cruce văzutuluĭ semnu a fiĭuluĭ omenescu a Dom-

nuluĭ nostru Is. Hs., care semnu la vreme viireĭ sale la ce a doa să va ivi pe nuoreĭ cerĭuluĭ şi pe graĭurile vrăjmaşilor cru-ciĭ Domnuluĭ. Răspunsu.» Foile 7—23.

La sfîrşit (f. 23 v.) se află următórea notă:

«Caută şi proloage, că viĭ afla destul de sfintele icoane şi de sfânta cruce, că sint şi însămnate une locurĭ cu semne pe de laturĭ. Să să şti şine au scrisŭ, s'au iscàlit. Az Toader Jora...»

4. «Pentru înblatul cu crucile.» Foile 24—28.

5. «Pentru ruga sfinţilor.» Foile 28 v.—35.

6. «Pentru ruga şi milostenie ce să faci drept sfintele morţilor, din Scriptura vechi şi noă, dovedele de la sfinţi.» Foile 35—42.

7. «Viĭaţa şi petrecire sfântului slăvitu i mareluĭ mucenicŭ Ioan cel nou dela Socĭavă, carile să prăznueşti în 2 zile a luĭ Iuniĭa.» Foile 43—51 v.

8. «Inştiinţare pentru moaştile sfântuluĭ şi mareluĭ mucenic Ioan cel nou de la Sucĭavă, cu ce pricină s'au luat de la Moldova şi la acĭastă vreme unde să află.» Foile 51 v.—53.

La sfârşit (f. 53 v.) se află acéstă notă:

«Pentru aceste sfinte moştĭ, după atâta curgere de anĭ nimene din pămintenii noştri nu s'au maĭ putut ispiti a întra la acĭastă cheltuĭală, ce după ce s'au luat scaunul Sucevii supt stăpânire înpărăţiĭ nemţăştĭ, ĭarăş s'au adus cu putere înpărăţiĭ nemţăştĭ.»

9. «Viĭaţa şi petrecire sfântuluĭ i slăvitului şi întru tot cinstitului Apostol şi Evanghelist Luca.» Foile 53 v.—63.

10. «Poveste lui Afrodiţian Persul scrise de Filip prizviterul chinghelul marelui Ioan Zlataust, pentru naştire luĭ Hs: şi pentru steoa şi pentru închinăcĭune vlăhovnicilor de Persida blagosloviocĭ.» Foile 63—69.

11. «Istorie a Sosanii dela începătura lui Daniil, osăbit pentru că nu este ĭa ca şi poveste ce cu bălaurul Vil în cărţile Evreilorŭ.» Foile 70—73.

La sfîrşit (f. 73). «Să să ştie cine au scris-o, că s'au iscălit. Toader Jora.»

«Acĭastă cărţălue am scris-o eu dipe o carte a sfinţiĭ sale a egumenuluĭ de Floreşti, pentru ca să să ştie văletul 7264 (1756): întru care zile să o fi scris Costantin Bălăcĭan, întru care scrie aşe:

«Scris-o-am di pe un izvod ce era scris de ermonahul Neculaĭu Arhimandritul, ce scrie că au scrisu de pe o Biblie a

luĭ Șerban Vodă din țara munteniască, când au fost în țara leșască.»

12. «Viĭața și petrecire și pre mănuntul poveste a pre cuviosuluĭ părintele nostru Vasilie Novi, scrise de Grigorie călugărul ucinicul sfințiĭ sale. Blagoslovi otcet.» F. 74—106.

13. «Învățătură pe scurt în potriva a multor rele închipuirĭ; cariĭ neștiind fac uniĭ din creștinĭ; și dovedirĭ de unde să trag acele rele și ce închipuesc.» F. 107—116 v.

14. «Pentru ceĭa ce vrăndŭ a purcedi în cale și de să întâmplă a le eși înnainte țigan; sau din oare care osăbite sălbatecĭ fieri; eĭ atunce mergu bucuroș: crezându cum că le va fi cu bună norocire călătorie, ĭar de va eși înnainte preot: atunce să și întorcu înnapoĭ: ocărăndu și suduindu darul și destoĭnicie preoțască.» F. 116 v. — 121.

No. 35.

In-4°. — Foĭ 148. — Secol. XVIII. — Dăruit de Ioan Bota, învĕțător în Sălciva-de-sus în Transilvania (25 Maiŭ 1885).

Scris pe hârtie; titlurile și inițialele capitolelor cu roșu.

Cântărĭ bisericescĭ la serbătorile marĭ, extrase din Triod, Penticostar și Mineiŭ.

1. «Tropar. Triodului și a Pentecostariul. incepândŭ de la Dumineca Vameșuluĭ și a Fariseuluĭ, până la Dumineca tuturor sfinților.» F. 1—8.
2. Vineria șĭasĭa în post. — La Sămbăta lui Lazarŭ. — F. 9—24.
3. «În Dumeneca a șĭasé a Florilorŭ.» — F. 24—28.
4. «In Dumineca Florilorŭ.» — F. 29—37.
5. «In sfinta și marĭa Miercuri sarra.» — «În Gĭoĭa cĭa mare.» — F. 38—58.
6. «Slujba sfintelorŭ Patimi a Domnului nostru Is. Hs.» — F. 58—76.
7. «In sfinta și marĭa Vineri.» — F. 76—87
8. «In sfinta și maré Sămbătă sara.» — F. 87—92.
9. «În sfinta și maré Dumeneca Paștilor.» — F. 92—100.
10. «La Innălțaré Domnului nostru Is. Hs.» — F. 101—109.
11. «La pogoriré Duhului sfintŭ sara la vecernie.» — F. 109—116.
12. «La sfinții Apostoli Petrŭ și Pavel sara la vecernie.» — F. 117—126.
13. «La Adurmiré Précistei sara (la) vecernie.» — F. 127—135.
14. «La Naștere Domnului nostru Is. Hs. sara la vecernie.» — F. 135—148.

La sfirșit nota:

«Scris-am aciastă carte eu greșitul și nede(stoĭni)cul Popa Ion de la Știopi. Ai Domnului 1734.»

No. 36.

In-4°. — 186 foĭ. — Secol. XVII.
Scris pe hârtie; titlurile și inițialele capetelor cu roșu până la fóea 16.

Pe fóea 1 titlul:

«Létopisețulŭ țărâĭ Moldoveĭ, de la Aaron Vodă încoace, de unde ĭaste părăsitŭ de Urĭache Vorniculŭ de țara de gĭos.

«Scoasă de Miron Costinŭ Vornicul de țara de gĭosŭ, în orașŭ în Iașŭ, în anul de la zidiré lumiĭ 7183, ĭar de la nașteré mântuitorĭuluĭ lumiĭ luĭ Is. Hs. 1675 msța... dnŭ..»

Textul publicat de M. Kogălniceanu în *Letopisițile*, Tom. I, edit. 1, Iașiĭ 1852, pag. 211—355; edit. 2, Bucurescĭ 1872, pag. 243—373; de V. A. Urechia în *Miron Costin, Opere complete*, Tom. I, Bucurescĭ 1886, p. 429—678. La sfîrșit lipsesce textul din ed. Urechia, p. 672—678, de la vorbele: «că soliĭ acmu pozvoliă, ales Stamatenco...»

Pe fóea 186, se află scris pe margine următórea notiță: «Acestu létopis îl a'n și eu de la unchi-mĭeu Iorga, și l-am c(etit) din scoarță păn' în scoarță, și niciĭ un cuvântu potrivit . . . . . să aflu, fiind scris de moldovénu.»

No. 37.

In-4°. — Foĭ 291 (numerotația originală); începutul și sfîrșitul lipsesc, precum și foile 1—16, 19, 22, 28, 29, 51, 54, 60, 61, 64, 72, 75, 78, 106, 111, 120, 123—126, 128, 172, 173, 178, 183, 224, 229, 259, 335 și următórele. — Secol. XVIII. — A fost al luĭ Cesar Bolliac; dăruit Academieĭ de D. A Sturdza (1885).

Scris pe hârtie; titlurile și inițialele capetelor, aniĭ în text, cu roșu.

Letopisețul Țériĭ Moldoveĭ de Nicolae Costin (1662—1711) și a doua domnie a luĭ Neculaĭ Alexandru Mavrocordat Vvod. în Moldova, de Acsinti Uricarul (1711—1716).

Text publicat de *M. Kogălniceanu* în *Letopisițile țăriĭ Moldoviĭ*, Tom. II Iașiĭ 1845, pag. 1—192 și în ed. II, Tom. II, Bucurescĭ 1872, pag. 1—173.

No. 38.

In-8°. — Foĭ 123. — Secol. XVIII. — Cumpěrat dela A. Zwiebel, anticar în Bucurescĭ, la 19 Nov 1894.

Scris pe hârtie.

Pe fóea 1 titlul:

«Invățătură sfântă pentru ceĭ ce vor să ĭa darul preoțiĭ, au au și luat, întrebare cu răspunsurĭ.»

Are următorul cuprins :

No. 39.

In-4°. — Pagine 213 (numerotaţie originală). — Secol. XIX. — Dăruit de I. Droc, protopopul Mercureĭ (Ardeal), la 2 Aprilie 1893.

Scris de aceeaşĭ mână.

Cuprinde următórele:

1. Petiţie adresată de un nenumit adresată: «Pré Înălţate Înpărate!» către Impĕratul Austrieĭ Francisc II cu data «Martie 1804» şi subscrisă: «Al Pré Înălţii tale credincios rob şi supusă slugă N. N.» In petiţiune se arată nedreptăţile şi persecuţiunile, pe carĭ Româniĭ din Ardeal le sufer de la Ungurĭ şi Saşĭ, şi se plânge maĭ ales de procesele cele lungĭ dintre Saşiĭ şi Româniĭ locuitorĭ în Scaunele săsescĭ numite «Fundus Regius.» Pag. 1—181.

2. «Privată descoperire despre lăcuitoriĭ din ţara Bănatuluĭ, şi pricinile din care sînt oameniĭ acestea în stare slabă, săracĭ şi lipsiţĭ de bucate şi din care să slobod uniĭ dintr'înşiĭ la furtişagurĭ şi tâlhăriĭ: precum şi mijlocirile prin care să poate acest norod a să îndrepta, ca se fie gazde bune şi oameni de omenie.» Acéstă opinie este şi ea adresată Împĕratuluĭ şi subscrisă: «Al Înălţii tale umilit rob şi credincioasă slugă. N. N.» Pag. 182—213.

No. 40.

In-4°. — Foĭ 95 scrise, 96—157 nescrise. — Secol. XVIII. — Cumpĕrat dela Şaraga, anticar în Iaşĭ, la 3 Febr. 1894.

Scris de aceeaşĭ mână.

Pe fóea 1 are titlul următor:

«Istoriĭa Americăĭ, cuprinzind un perilipsis a aflăriĭ eĭ, ţerimoniile bisericeştĭ şi politiceştĭ, începutul legilor, a lor tagme şi desidemoniĭ, rânduelele cărmuiriĭ, firele şi obiceĭurile lăcuitorilor eĭ; adunată din deosăbite cărţĭ, a celor maĭ vrednicĭ de

credinţă istornicĭ, şi acum întâĭ tălmăcită în dialectul moldovenesc, prin ostenéla smerituluĭ Gherasim Arhimandrit Mitr. Iaşuluĭ; închinată pré sfinţituluĭ Episcop al Romanuluĭ Kiriu Kiriu Antoniĭ. Tomul 2. 1795.»

Pe fóea 2. verso sunt scrise următórele două versurĭ:

«Mihail Constandin Suţul Voevod s'au intâmplat
Întru acĭastă ţară de pronie încoronat.»

Iar pe fóea 157 verso se află următórea însemnare:
«Maĭ 16 la 4 cĭasurĭ au răposat Antonie Episcopul Romanuluĭ.»

Volumul cuprinde următórele:

«*Inpărăţiĭa Perù.*»

«Perigrafiĭa Brezilieĭ.»

«Perigrafiĭa Canadiĭ.»

Notă. — Acest cap nu este sfîrşit.

No. 41.

In-8°. — Foĭ 285. — Secol. XIX. — Cumpĕrat dela anticariĭ Şaraga la 3 Februarie 1894.

Scris pe hârtie de aceeaşĭ mână.

Are următorul titlu pe fóea 1:

«Pavel şi Virginia. Scrisă în limba franţuzască de I. E. Bernardin Sempierŭ, şi acum tălmăcită în cé românéscă de Iancu Nicola. Bucureştĭ în M(ănăstirea) S. Sava. 1827 Ianuarie 12.»

Pe foile 2—5 se află: «Procuvîntarea scriitoruluĭ.»

Pe foile 6—282: «Pavel şi Virginia.» Pe fóea 282: «Sfirşitul luĭ Pavel şi a Virginieĭ.» Apoĭ maĭ jos scris de altă mână:

«Vrednică di ascultarĭ şi povăţuire tinerilor celor ămgămfaţi în făţarnică dragoste, a-şi pierdi şi viĭaţa, precum Pavel şi Virginieĭ.»
«Sărghev.» «1838 Mart. 29.»

Pe dosul aceleeaşĭ foĭ 282 se află:

«Eu văzând frumoasa povestire a aceştiĭ micĭ cărţi, mé-m pus ostenelile mele, cele cu dragoste, întru scrieré eĭ, scriindu-o, în vremé cumpliteĭ ciumĭ, ce stăpâné în Iaşĭ la anul 1829 Noemvrie 24, în sfânta Mănăstire Slatina.» «Ştefan Şandru.»

Pe foile 283—284 se află scris de acelaşĭ:

«O! nenorociţi Rumânĭ,
Lăsând armele din mânĭ
Aţĭ ajuns la aciastă stare
Vrednică de lăcrămare.
Căcĭ nu le întrebuiţĭ,
Ca prin ele să sporiţĭ
S'ajungeţĭ învingătorĭ,
Patrieĭ folositorĭ.
Ştiinţele lĭ-aţĭ părăsit,
Şi prin ele n'aţĭ sporit.
Meşteşugurĭ feliurite
Ni-s de tot necunoscute,
Iată pentru aceste toate
Né-u ajuns aceste soarte,
Căcĭ ne calcă alte ghinte
Ca pre uniĭ fără minte,
Dé-tâté orĭ né-ŭ sărăcit
Şi patriia né-ŭ pustiit.
Decĭ dar să ne silim
Ca în toate să sporim,
In învăţăturĭ innalte
Cum şi multe lucrurĭ alte.
Patrieĭ să ne jertvim
Şi printr'însa să'nflorim,
Să se bucure şi ia
De firésca roada sa.
O! aĭ meĭ compatrioţĭ,
Aĭ luĭ Traĭan strănepoţĭ,
Veniţĭ toţĭ într'ajutoriu
La un lucru 'ndemnătoriu,
Să dăm toţĭ şi s'ajutăm
Şi pe fieş să'ndemnăm,
Ca toţĭ cu învăpăere
Să aducă vr'o plăcere
Patrieĭ luĭ ceĭ dorită
Multor bunurĭ părăsită.
Fieş după a luĭ stare
Să aducă vr'o lucrare,
Căcĭ a noastră patrie
In gradul ce acum stă
Priimeşte lucru bun
De la cel maĭ mic Rumân.
O! înalte ziditoriu,
De eştĭ drept judecătoriu,
Priveşte cu bune graţiĭ
Asupra aceştiĭ naţiĭ.
Rădică din'tunerec
Ca unul ce eştĭ puternic,
Şi din multe neştiinţe
Care aduc nepriinţe
Renoeşte 'n fieş care
O înfocată lucrare,
Ca patria să 'nflorésca
Din a sa roadă firéscă
Şi maĭ mult va fi mărit
Numele cel pré sfinţit.»

«Am alăturat şi acest stih patrioticesc compus însuş de mine maĭ josul iscălit. 1830 Oct. 22.»

«Ştefan Şandru.»

No. 42.

In-4°. — Fóe 1 şi pagine 8+284. - Secol. XIX.

Scris de aceeaşĭ mână.

Pe faţa scórţeĭ dinainte a legătureĭ are imprimat în pele titlul: КОНДИКЪ КРЪМИНАРІЧАСКЪ — 1834.

Pe fóea dela început are următorul titlu:

«Partĭa întăĭ ş-a ş'a doa a condiciĭ criminaliceştĭ, ce s'au alcătuit în scurt pentru multa felurime a faptelor criminaliceştĭ.

«Dată în tipari în zălile pre luminatului Domnuluĭ Ioan Sandul Sturza Voevod, şi a pre osfinţituluĭ Arhiepiscop şi Mitropolit al Moldavviĭ Kyrio Kyr Veniamin, şi prescrisă di pi tiparĭ di mini.» «C. Scobihor.»

Pe ultima pagină 284 următórea însemnare:

«S'au gătit di cătră mini gĭos iscălitul, la anu 1834 Mai 11 întru o ză de Vineri la 10 cĭasurĭ şi gĭumătate den ză turceşti, în oraş Iaşii.»

«Costachi Scobihor Stolnic.»

Pe paginele 1—8 dela început se află următórea:

«Scară a capitilor ce să află întru acĭastă condică criminalicĭască.»

«*Partĭa întăĭu.*»

«Pravilicеştili orânduеli întru cercetarĭa faptilor criminaliceşti.»

«*Cap. întăĭu.* — Pentru ĭurisdicţăĭa criminalicĭască, de la § 1 până la 35.»

«*Cap. al doile.* — Pentru cercetare şi discoperirĭa faptiĭ criminaliceşti, di la § 36 până la 60».

«*Cap. al triile.* — Pentru pravilicĭasca pără, sau învinovăţărĭ, de la § 61 până la 77.»

«*Cap. al patrule.* — Pentru prindirĭa şi cercetare celui învinovăţăt, de la § 78 până la 95.»

«*Cap. al cincile.* — Pentru urmare gĭudicăţăi criminalului întru cercetare vinovaţălor, de la § 96 până la 101.»

«*Cap. al şasăle.* — Pentru cercetare marturilor, de la § 102 până la 114.»

«*Cap. al şaptile.* — Pentru înfăţoşare celuĭ învinovăţăt cu marturiĭ, de la § 115 până la 120.»

«*Cap al optulĭa.* — Pentru pravilicĭasca puteri a dovezălor, de la § 121 până la 145.»

«*Cap al noulĭa.* — Pentru pravilicĭasca hotărărĭ a pricinіĭ criminalicestĭ, de la § 146 până la 151.»

«*Cap al zăcile.* — Pentru săvărşăre şi punire în lucrarĭ a hotărăriĭ, de la §. 152 şi 153.»

«*Cap al unsprizăcile.* — Pentru ce di iznoavă cercetare a unii pricini criminalicești, de la § 154 până la 161.»

«*Cap al dousprizăcilia.* — Pentru urmare în protiva celor înstrăinați și celor fugiți, ce s'au învinovățăt pentru o faptă criminalicîască, de la § 162 până la 166.»

«*Partîa a doa.*»

«Pentru faptili criminalicești și pedepsăle lor.»

«*Cap întăiu.* — Pentru faptili criminalicești de obște, de la §. 167 până la 172.»

«*Cap al doile.* — Pentru pedepsăli faptilor criminalicești de obște, de la §. 173 până la 184.»

«*Cap al triile.* — Pentru faptili criminalicești de osăbit, §. 185 și 186.»

«*Cap al patrule.* — Pentru fapti criminalicești, ce privăscu în protiva stăpânirii, și în protiva patriii, de la §. 187 până la 193.»

«*Cap al cincile.* — Pentru opștîasca sălnicii, de la §. 194 până la 199.»

«*Cap al șasăle.* — Pentru ne înplinirîa sau ră înplinirîa întru slujba opștîască, de la §. 200 până la 203.»

«*Cap al șaptile.* — Pentru sălnica slobozărîa vinovaților. §. 204 și 206.»

«*Cap al optule.* — Pentru tipărire sau tăerîa de monedă, de la §. 207 până la 209.»

«*Cap al noule.* — Pentru ucidire, de la §. 210 până la 219.»

«*Cap al zăcele.* — Pentru sălnica pierdirîa pruncului zămislit, de la §. 220 până la 222.»

«*Cap al unsprizăcile.* — Pentru rănire sau altă trupîască vătămare pricinuită din ură, pizmă sau sfadă, de la §. 223 și 224.»

«*Cap al doisprizăcile.* — Pentru răpire ficiorii și precurvie, de la §. 225 până la 233.»

«*Cap al triisprizăcile.* — Pentru punirîa di foc sau aprindirîa, de la §. 234 până la 236.»

«*Cap al patrusprizăcile.* — Pentru furtișag și tăînuirîa lucrurilor furati, de la §. 237 până la 244.»

«*Cap al cinsprizăcile.* — Pentru iconomicosul faliment, de la §. 245 până la 247.»

«*Cap al șasprizăcile.* — Pentru prădăcîune cu ţănerîa drumurilor, de la §. 248 până la 252.»

«*Cap al șaptisprizăcilia.* — Pentru plastografie, jurământul mincinos și mărturie mincinoasă și viclîană, §. 253 și 254.»

«*Cap al optsprizăcile.* — Pentru îndoită cununii, cu ţănerîa a doă fimei, de la §. 255 până la 258.»

«*Cap al nousprizăcile.* — Pentru clevetire, ocara și vătămarîa cinstii altuîa, de la §. 259 până la 262.»

«*Cap al douzăcile.* — Pentru §. §. a faptilor criminalicești și a pedepsălor. §. 263.»

No. 43.

In-4°. — Foi 2+158. — Secol. XIX. — Cumpĕrat dela anticarul I. M. Zwiebel, la 19 Maiŭ 1894.

Scris de aceeaşĭ mână.

Pe dosul legăturiĭ şi pe fóea 1-a are următorul titlu:

«Retorica, Botanica şi Economia Rurală.»

Volumul se compune din următórele treĭ «caete»:

1. «Caet pentru Retorică, caré să paradoseşte de către D. D. Ioan Maĭorescul. — 1842 Oct. 9. — Ioan Cernătescul.» Foile 1—63.

2. «Caet de Istoria naturală, şi Botanică, caré să paradoseşte de către D. D. Leon Filipescul. — 1842. Oct. 6. — Ioan Cernătescul.» — Foile 64—90.

3. «Caet pentru Economia rurală, caré să paradoseşte de către D. D. Leon Filipescul. — 1842 Oct. 7. — Ioan Cernătescul.» — Foile 96—152.

No. 44.

In-4°. — Foĭ 234. — Secol. XVIII.

Scris de maĭ mulţĭ; scrisóre urită; fórte urite iniţiale roşiĭ; câte-va figurĭ de sfinţĭ şi alte persóne fórte urit desemnate în colorĭ.

Volum amestecat, cu cuprinsul următor:

	Fóea.
1. «Pentru Ava Apulonie şi Filonie şi pentru alţii ce au mărturisitu dinpreună.»	1. v.
2. Pentru Ava Ĭulianŭ (?)	3—4.
3. «Pentru Avva Inochentie.»	4.
4. «Pentru Ava Gadana.»	5.
5. «Viĭaţa sfăntului Costandinu înpăratul.» (Cu portret).	5. v
6. Povestire despre Mihail a luĭ Theodor înpăratul Rusieĭ şi Obba-Şah, înpăratul Persieĭ. (Cu douĕ ilustraţiunĭ, f. 52)	47.
7. «Istoria înpăratuluĭ Melhil cu doĭ fecĭori aĭ luĭ.»	53.
8. «Întrebare şi răspunsu — Dascălul întrăbă şi ucenicul răspunde.»	56.
9. «Întrebări de darurile sfinteĭ biserici.»	59.
10. «Întrebare de patimele ✝ Domnuluĭ Iisus Hristosu.»	61.
11. «Întrebări pentru zidire luĭ Adamu.».	63. v.
12. «Aceste zile ale lunăĭ toate cu zodiile lor, care umblă, zodiile după zile, şi după cumŭ este zodiĭa.»	69.
13. «Istoriĭa părinteluĭ Macarie când s'au întănpinat cu îngerul în pustie.»	70. v.
14. «Descoperiré sfinti şi dumnezeeşti Leturghii ce s'aude linbilorŭ de dumnezéscă strălucire, precumu scrie Barokie (*sic*).	74. v.

In volum se află următórele însemnărĭ:

Fóea 11: «Să să știe că aceste foițe sănt ale mele *Stan Logofăt.*»

Fóea 56: «**СТАНУ ЛОГОФЪТУЛ** 7302 — 1793 Septemvrie 22 de zile.»

Fóea 109: «Și am scris eu Logofătu Năstase.»

Fóea 115 v.: «1794 Octomvre 22. Stan Logofătu.»

Fóea 154 v.: «S'au diorthosit acestu cinstit paraclis, smeritul Nicolae Grid, paroh în Bolgarseghi.»

Fóea 232 v.: «La lét 1823 s'au cutremurat pământul în luna luĭ Ghenare în 20 de zile la un cés din nopte pă la vremé mesi.»

«La lét 1823 la luna luĭ Aprilie în dozecĭ și cincĭ de zile s'au cutremurat pământul pi la zece césurĭ fără cinci minute . . . . (1) Voivod.»

«La lét 1823 luna luĭ Aprilie în doaozecĭ și treĭ de zile, adică în zioa de sfântul Gheorghie, s'au făcut un focu, care n'au maĭ fostu de căndu s'au făcut Bucureștiĭ, pă podu Beiliculuĭ au arsu la cincĭ-șase sute de case, în zilile luĭ Vodă Gligorie Ghica Voevod și în zilele Gavanosuluĭ care șădé cu Turci în Bucureștĭ.»

«Nu la cincĭ-șase sute dă case, ci numaĭ patru sute noe-sprezece.»

Fóea 233 v.: «Acĭasta carte s'au făcut în zilile luĭ Ioan Gheorghe Caragé Voivod, s'au făcut acĭastă carte în vremé acеĭa, ĭar Domnu venise cu trei ani maĭ nainte până nu să făcuse

(1) Maĭ multe cuvinte șterse, de nu se pot descifrà.

acĭastă carte, şi şăzăndu în scaunu lui în Bucureşti treĭ ani şi el venise dela Ţarigrad do. în postul Crăcĭunului . . . . . .

(Urméză maĭ multe rîndurĭ, carĭ fiind şterse nu se pot descifrà).

No. 45.

In-4°. — Fóe 1 şi pagine 199. — Secol. XIX. — Cumpĕrat dela anticariĭ Şaraga la 3 Febr. 1894.

Scris pe hârtie de aceeaşĭ mână cu cirilice vechĭ.

Legat în piele preste tot şi cu multe figurĭ aurite. Pe scórţa din dosul legăturiĭ imprimat: ІЄРОДІЯКОН ІѠСЙФ РѪШКЯНꙊ.

Pe pagina 1 are titlul:

«Învăţătură pentru târnosâré bisericiĭ, care cuprinde în sineş toată rânduĭala înnoiriĭ, sau sfinţirii bisericiĭ. Să cade preotuluĭ celuĭ rânduit de la Arhiereu: mergând în biserica ce noao, ce va să să sfinţască, prin porunca Arhiereuluĭ, să poruncĭască ca să fie gătite maĭ nainte toate cele trebuincĭoasă spre înntregime, şi sfinţire bisericiĭ, care gătiri sânt aceste.»

În josul pagineĭ 1 se află subscrierea întâiuluĭ proprietar al cărţiĭ: «Iosif Reşcanu.»

Pe fóea de la început se află o gravură representând portretul luĭ «Ιωάννης πάσης 'Αλβανίας καὶ Βουλγαρὶ εὐσεβὴς Βασιλεὺς, etc.» Inscripţia este aşezată în cele patru laturĭ ale stampeĭ; Regele încoronat, stând drept, calcă pre o spadă cu piciórele, ţine în mâna dréptă crucea, sceptrul şi o aripă de pasere; în cea stângă ţine un cap încoronat tăiat; de-a drépta şi de-a stânga Regeluĭ se află imprimat: «Ὁ Ἅγιος — Ιων ὁ Βλαδίμηρος.»

No. 46.

In-4°. — Foĭ 1+126. — Secol. XVIII. — Cumpĕrat dela anticariĭ Şaraga la 3 Febr. 1894.

Scris pe hârtie de aceeaşĭ mână.

Câte-va foĭ la început şi la sfîrşit sînt stricate de umezélă.

Pe fóea 1 are titlul:

«Viĭaţa Domnuluĭ Heruvim dela Ronda. Tomul întâĭ.»

«Acĭastă istorie s'au scos de pe nişte tetradiĭ Spanioleştĭ în diacletul (sic) franţozăsc, şi de pe acĭasta s'au tălmăcit în limba moldovenéscă.»

«La let 1793 Avg. 31.»

Acest tom întâiŭ cuprinde 33 capete din «Viĭaţa Domnuluĭ Heruvim dela Ronda.»

Insemnarea ce se află scrisă d'asupra titluluĭ:

«Acĭastă Istorie este scrisă de mine cel în gĭos iscălit. . . . .

«Vasă. . . . . . .»

De desubt scris de altă mână «Vasilie Neculescu, cinstit.»

In vîrful pagineĭ cu titlu, scris de altă mână: «Are haz.»

Pe marginea de jos a aceleiaşĭ pagine este însemnarea:

«Cu cetire am petrecut şi eu acĭastă istoriĭ. Toderaşcu Buzilă.»

In dosul titluluĭ se află 20 versurĭ grecescĭ subscrise: «Βασίλειος.»

No. 47.

In-4°. — Foĭ 55. — Secol. XVIII. — Cumpĕrat dela anticariĭ Şaraga la 3 Febr. 1894.

Scris pe hârtie de maĭ multe mânĭ.

Câte-va foĭ sînt perdute, altele la început şi sfîrşit sînt stricate de umeḑélă.

Volum amestecat, avênd următorul cuprins:

1. «Dissertation sur consomation du siècle.» Textul este scris întreg românesce cu cirilice, şi începe cu vorbele: «Mulţĭ în multe chipurĭ....» Foile 1—4 r.
2. «Palatul Craĭlor leşeştĭ.» — F. 4 r.—9 r.
3. «Pentru ape.» Dialog între K. şi P.— F. 9 v.—13 r.
4. «Filosofie celor vechĭ, adecă a Vrahmanilor dela Indie, a Ghimnosofistilor.....» F. 13 v.—14.
5. «Acĭasta nu să poate mântui fără numaĭ cu postul şi cu rugăcĭune.» Predică. — F. 15—35.
6. «Intr'acest fel vameşul...» F. 36 v.
7. Notă de 7 rîndurĭ, în limba francesă, despre La Bruyère. — Maĭ jos o notă românéscă fórte urît scrisă. — F. 37 r.
8. «Aruncă spre Domnul grija ta şi el te va hrăni.» Început de predică.— F. 37 v.—38.
9. «Pentru Moĭsei.» F. 39 v.—46.
10. Epistolă în limba latină, începênd cu «Multa mihi peracute scribis de animae immortalitate....» — F. 47 v.—52 r.
11. In limba latină, începênd cu «Antiochi legati...» — F. 52 v.—54.
12. «Pliroforios amtivolios.» Dialog între A. şi P. — F. 55.

La sfîrşit (f. 55 v.), de aceeaşĭ mână: «Acé(sta) s'au scris la 1797 Oct. 5. de Vartholomeĭ Putnénul.»

La f. 35 r. se află următórea notă:

«La 824 Avg. 3 s'au născut fiiu nostru Iorgu, Duminică sara la 6 cĭasuri di noaptĭ şi s'au botezat di părintilĭ meu Dumné-luĭ Ioan Prăjăscu biv vel Postelnic, la 824 Avg. 8.»

No. 48

In-folio mic. — Foi 4+246+1. — Secolul XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris pe hârtie de aceeaşi mână; titlurile şi iniţialele capetelor şi ale alineatelor scrise cu roşu.

Legătură în scórţe de lemn învělite cu pele preste tot; pe dosul legăturiĭ tipărit: ХРОНОГРАФЪ.

Pe fóea 1 are următorul titlu:

«*Hronografŭ.*»

«Letopisăţu din greciĭa Ce-ĭ scos pre românĭĭa
«Cu învăţături pre bune, Cu istoriĭ pre depline.
«Precum cerĭul şi pământul Făcù Domnul cu cuvântul,
«Şi câte sint în cĭastă lume, Toate le înplinì bine.
«Maĭ apoĭ face omul, Şi-l închipuĭ ca Domnul,
«Voĭ ĭ-au datu să-ĭ să poată Preste zidire luĭ toată;
«Iară pentru neascultaré Dede-l la pedĭapsă mare,
«Şi-l scoasă din raĭu afară, Să-ĭ fiĭa viĭaţa amară.
«Şi câte s'au făcut în lumé, Toate aĭce să vor spuné.

«Letopisăţ dela faceré lumiĭ şi a omuluĭ şi săminţiile sfinţilor şi curgerile înpărăţiĭlor din vecŭ.»

Pe întâiele 3 foĭ nepag. se află arătarea cuprinsuluĭ dela fila 64 înainte; începutul acesteĭ arătări lipsesce.

Are următorul cuprins:

Pe fóea a 4-a nepag. dela început se află: «Numărul anilor din arătare Scripturiĭ ce au vieţuit oameniĭ la vecul vârsteĭ cei dintăĭ, însămnându-să fiişte carile când s'au născut, căt au trăit, şi când s'au săvârşit la aniĭ dela zidire lumiĭ. După Biblie grecĭască s'au aşezat aice pentru maĭ buna pricepire.»

Pe fóea a 4-a nepag., verso jos, se află următórea însemnare de mâna scriitoruluĭ:

«Acest hronografu l-am scris în zilile Măriĭ salĭ Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod, la velet 1785 dela Hs. Costandin Veĭsa diĭac de Visteriĭa.»

Pe marginea de sus a fóeĭ 1-a se află însemnarea următóre:

«Acestu hronografu l-amu cumpăratu de la Postelniculu Manolachi Drăghiciu.»

Pe marginea din jos a foilor 1—9 se află scris:

«Acest hronograf luându-l cinevă — să cetĭască pe dânsul, de nu l'ar da înnapoĭ — să fiĭ blăstămat de Domnul Dumnezău — şi de pre cuiata a sa maĭcă — cutremuru luĭ Cain să-l coprinză — şi înger nemilostiv să aĭbă în zilile vieţi luĭ — de dríapta luĭ, şi locu luĭ să fiĭ cu Iuda — şi de mine încă să fiĭ neertat în vecu. — Costandin Veĭsa.»

No. 49.

In-folio mic. — Foĭ 1+212. — Secolul XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris de aceeaşĭ mână; titlurile, iniţialele capetelor şi alineatelor, numeriĭ sînt scrise cu roşu.

Pe fóea nepag. dela început se află următorul titlu încunjurat de un chenar fórte urit desemnat cu cernélă négră şi roşie:

«Viaţa Mareluĭ Petră Samoderjeţ a toată Rosiĭa.»

«Scrisu-s'-au aciastă carté ce se săvărşeşté în 6 cărţĭ, cu toată cheltuĭala pré sfinţituluĭ şi ĭubitorĭuluĭ de Dumnezeu Episcopul sfinteĭ şi dumnezieştiĭ Episcopiĭ Huşuluĭ Kyr Inochentii, în zi lelé pre luminatuluĭ Domnŭ şi oblăduitoriŭ a toată ţara Moldavii, Io Constantin Mihail Racoviţă Voevod: S'au scris în sfânta Episcopiĭa a Huşilor. Lét 7264, ĭar dela măntuiré lumiĭ 1756 Maĭ 1.»

Scrierea este împărţită în 6 cărţĭ.

Pe dosul 1-eĭ foĭ nepag. se află:

«Ponturile cărţiĭ întăĭ pe scurtŭ.» — F. 1—17.

«Scrisoaré în scurtŭ a aşezării ţăriĭ Moscoviiĭ.»

«Intoarceré Moscalilor cătră crédinţa créştinéscă.»

«Inştinţaré în scurtŭ pentru ighemoniĭ ce au înpărăţit la Moscoviĭa pănă la sfârşitul némuluĭ luĭ Rurih.»

«Vestită şi de multu plănsă comediĭa a Dimitrilor celor mincinoşĭ.»

«Innălţaré la scaunul Rosieĭ némuluĭ Romanţoh, din carele la al tréĭlé ném s'au născut marele Petră.»

«Tulburările Strileţilor ce au făcut, la tineréţile luĭ.»

«Vicleşugurile ce s'au gătit asupra luĭ Petră la tinereţile luĭ, de la ighemonul Strileţilor şi de la prinţipisa Sofiĭa sora luĭ.»

Pe fóea 17 se află:

«Sfârşitul cărţiĭ întăĭ.»

«Pricina a cărţiĭ a doao.» — F. 17—51.

«1. La Moscva să închée o pace vécĭnică dinpreună cu Sfeţiĭ.»

«2. Prinţipa Sofiĭa ispiteşte să strice shimele luĭ Petră.»

«3. Craĭul Ghermanieĭ îndémnă pre Moscalĭ în potriva Turculuĭ.»

«4. Cnĭazul Vasilie Galiţin rădică războĭu asupra Tătarilor de la Crăm, dar să întoarce la Moscă fără niciĭ o ispravă.»

«5. Sofiĭa ĭĭ spune luĭ Galiţin, cum că va să omoare pe amăndoĭ înpăraţiĭ, ĭară el o face să să lase de acel găndŭ, şi să însoare pe ţarĭu Ioan.»

«6. Al 2 anŭ să întoarce ĭară la Tartariĭa cu războĭu, dar nicĭ atuncĭ nu isprăvì nimic.»

«7. Nunta sau însuraré Înpăratuluĭ Petră.»

«8. Sofiĭa înpleteşte şi altă vicleniĭa asupra luĭ Petră, să descopere vicleşugul şi Sofiĭa rămăne închisă de Petră în oare care mănăstire».

«9. Petră strică de tot cĭata Strileţilor şi în locul aceiĭ céte pune alţĭ oştenĭ streinĭ.»

«10. Petră să apucă de războĭu asupra Azaculuĭ, şi la al doile bătălie îl stăpăneşte.»

«11. Rânduește la Veroniț Neoriîa, ce să zice cujniță sau casă de lucrat, corăbiî și alte vase pe mare din preună cu tunurile și alte trebuincioasă ale lor.»

«12. Face o depărtată primblare către multe palaturî ale crăielor Evropieî.»

«13. Altă noao rădicare cu hicleșug îl face să să întoarăcă de acolo, către locurile înpărățieî sale, și acolo întemeiază folositoare învățătură.»

Pe fóea 51 v. se află:

«Sfârșitul cărțiî a 2.»

«Pricina cărțiî a treîa în ponturî pe scurtu însemnată». — F. 51v. -82.

«1. Inpăratul Petră să rădică cu războiu asupra Șfeduluî și'ncungîură pe Narva.»

«2. Moscaliî rămân de tot biruiți de Sfețî denainte cetățiî Narveî.»

«3. Tălniré și înpréună voroava luî Petră cu craîul Avgust la Burzé.»

«4. Soliîa trimisă déla Petră către craîul Danimarcăî.»

«5. Altă solie asăméne către țara Leșască.»

«6. Aprindére de foc în cetaté Mosculuî.»

«7. Sfeziî să biruescŭ de Moscalî aproape de apa Beculuî care de obșté să numeșté Embec.»

«8. Notemburcul să stăpânéște de Moscalî dinpréună cu alte locurî de prin préjurul luî.»

«9. Intraré luî Petră în Moscă cu alaîu.»

«10. In viitoriul an înpăratul Petră stăpânește toată Iggriîa și zidește pe Petreburg.»

«11. Inchidé cetaté Derp cu războiu, așijdiré și pe Narva, și le stăpânéște.»

«12. Și altă biruință vestită a Moscalilor asupra Sfezilor.»

«13. Multe feliurî de meșteșugirî între Moscalî și întré Sfezî.»

«14. Oștile înpăratuluî Petră aflându-să la Lotraniîa dau supărarî aceluî Dux.»

«15. Snulemburgu să biruește de Renschild.»

«16. Craîul Avgust să lépădă de stema Polonieî pentru frica luî Carlo craîul Sfeziî.»

«17. Moscaliî biruescŭ și altă oaste a Sfeduluî aproape de Calis.»

«18. Inpăratul Petră trimite un sol la Papa de Răm pentru pricinilé Polonieî».

«19. Să face adunaré la Leopol care de obște să numeșté Liov.»

«20. Altă solie așijdiré, trimisă la Luvlina, să strică amândoao pentru pagubilé și stricăcîunilé ce au pricinuit oștilé înpăratuluî pe locurilé Polonieî ce să zice a țăriî Leșeștî.»

Pe fóea 83 se află:

«Sfârșitul al tréile carte.»

«Povéste a patra carte scrisă în ponturî pe scurtu precum arată». — F. 83—109.

«1. Moscaliî să silescŭ să opréscă treciré craîuluî Carol la apa Oilștuici în zadar.»

«2. Inpăratul Petru purcede dela Varsaviîa și după ce îndréptă oarî carî pricinî la Petrupol și la Mosсva intră de a doa oară la Lutraniîa.»

«3. Craîul șfezesc hotărăsă să intri la Mosca și veni la Grodnu, acolo stă Petră, la primejdie, numaî cât să-s prinză de Șfezî și Carol de Moscalî.»

«4. Petră poronceştĭ să pustiĭască multă parti de loc, pentru ca să popréscă cugetile luĭ Carol şi să bolnăveştĭ la Smolensca.»

«5. Cum să rădică di pe boală îndată să dusă la Moscva ca să potoléscă o haĭniĭa a Cazacilorŭ.»

«6. Să întoarcĭ la Smolensca, acolo unde puţinŭ maĭ nainte să făcusă un războĭu foarte groznic şi nemilostiv între Moscalĭ şi între Sfezĭ.»

«7. Să uneştĭ cu oştile sale şi tragĭ pe Craĭul Carol cu oaste luĭ în locurilé ce erà dédinsŭ pustiite.»

«8. Craĭul şfezesc părăseştĭ călătoriĭa Moscăĭ şi să întoarce către Ocraĭna chemat fiind acolo de hainul Mazepa.

«9. Tabăra de oasté luĭ Levenop să prăpădeştĭ toată de Moscalĭ.»

«10. Haĭniĭa luĭ Mazepa.»

«11 Petră aduce aminte luĭ Carol de aşăzare păcii şi el cu măndriĭ o lépădă şi să apucă de încungĭurare Poltaviĭ.»

«12. Acolo să răneştĭ şi rămâni de tot biruit de Moscalĭ.»

«13. Inpăratul Petră mergĭ la Riga biruitorĭu şi facĭ acolo încungĭurare cetăţiĭ.»

«14. De acolo vine la Poloniĭa şi întemeĭază pe Avgust craĭu la scaun, şi de acolo trecĭ la Moscva şi întră biruitorĭu într'ânsa.»

«15. Întorcându-s la Petrupolĭ ĭa ştiré cum că ostaşiĭ săĭ au stăpânit pe cetaté Riga.»

«16. Să ţine de călătoriĭa biruinţilor sale şi stăpâneşti pe Revel şi pe alţi cetăţĭ ale Livonieĭ.»

Pe fóea 109v. jos: «Sfărşitul cărţiĭ a patra şi luĭ Dumnezeu măriré.»

Pe fóea 111 se află:

«Viaţa mareluĭ Petră. — Carté a cincé.» — F. 111—160.

— «Altă înştiinţare a acestui războĭu după cum scrie istornicul ce au scris viaţa Inpărătesiĭ la fila 20.» F. 119.

— «la séma.» F. 129.

— «Învăţătură către fiĭul său.» F. 124 v.

— «Iată şi scrisoare.» F. 146.

— «Iată chĭar a luĭ Petru scrisoare. Învăţătura cé de apoĭ.» F. 147.

— «La acĭastă chemare Alexie răspunsă cu acĭastă carte.» F. 148.

— «Iată şi scrisoaré chĭar acée.» F. 149.

— «Maĭ nainte de a purcede Alexie dela Anapolĭ scrisă către tată-său acĭastă scrisoare.» F. 150.

— «Iată manifesta ce s'au zis maĭ sus scrisă din cuvânt în cuvânt.» F. 151.

— «Carté caré o adusésă Alexie către Inpărăţie sa şi cuprindé într'ânsa paretisis carĭ paretisis o face cu acestŭ felĭu de cuvinte.» F. 158.

«Voroave arătate către pre sfinţiĭ Mitropoliţĭ şi Arhiepiscopĭ şi către alte diregătoriĭ bisériceştĭ.» F. 160.

«Arătare către credincĭoşiĭ noştrĭ ĭubiţiĭ chivirnisitorĭ sfătuĭtorĭ şi dregătoriĭ ale oştenilor noştrĭ.» F. 161.

«Iată şi carte ce au adus soborul pe rând şi pe largŭ scrisă după cum au fostŭ.» F. 163v.

«Răspunzu la întrebărilé ce m'au întrebat Dumné-luĭ Tolştoĭ » F. 167v.

«Iată cé maĭ de sus scrise apotasis chĭar precum au fost.» F. 169v.

Pe fóea 174: «Sfârşitul cărţiĭ a cincé.»

Pe fóea 174v. se află:

«Pricina cărții a șasé scrisă pe scurtŭ în ponturĭ.» — F. 175—212.

«1. Stricaré priĭteșuguluĭ cu craĭul Iggliteriĭ.»

«2. Moarte luĭ Carol al 12.»

«3. Crăĭasa Șfezieĭ va să urmeze războĭu luĭ în potriva Rușilor.»

«4. Rușiĭ jăcuescŭ Șfeziĭa cu maré strășniciĭa și cutremur.»

«5. Petră pedepsăștĭ pe câț-va boĭarĭ aĭ palatuluĭ său și gonești pe Ghézovițĭ dintru înpărățiĭa sa.»

«Să ține necurmat de jăcuĭrilé în potriva Șfezieĭ și o face cu dé-sila de priĭmeștĭ pacé.»

«Îș ĭa luĭ-șĭ titulușu de înpărat.»

«6. Întră biruĭtorĭu la Moscva.»

«7. Să apucă de oștiré în potriva hainilor Persieĭ.

«8. Câștigă cetaté Derventŭ și alte cetățĭ la maré Caspiĭa.»

«9. Să întoarci la Moscva, și de acolo mergĭ la Petrupolŭ.»

«10. Priĭmeștĭ pe un sol al înpăratuluĭ Persieĭ, și să tocmeștĭ de o înpreună ajutorință.»

«Mergĭ la Moscva și acolo încoronézä pe înpărătésa Ecaterina cu multă și mare cinste, bolnăveștĭ și moaré.»

La sfirșitul cărțiĭ, f. 221 v., se aflä scris:

«Stăpănitorĭul noroduluĭ arătăndu-să pururé către céle Dumnezieștĭ răvnitorĭu, sau să zicem, când aré frica luĭ Dumnezeu, atuncé supușiĭ nu să tem că vor pătimi vreo pedĭapsă afară de pravilă și fără dreptate, așijdiré de vor cunoaște că ĭasté el credincĭos și temătorĭu de Dumnezeu, atunce supușiĭ nu vor puté îndrăzni a fi cu vicleșug asupra luĭ, avănd el și pe Dumnezeu într'ajutorĭu.»

«Cine truda noastră priĭmeștĭ
Dumnezău cu bine îl dărueștĭ.»

«Sfărșitul cărțiĭ a 6 și luĭ Dumnezeu măriré.»

«Sept. 3 coneț, lt 7265. Și s'au scris dé Gavriil Ierodiac., pisah «Huș».

Pe aceeașĭ fóe la sfirșitul cărțiĭ se află însemnarea:

«Acĭastă carte esti a noastră pe care am dat-o nepotuluĭ nostru, Pah. Dimitriĭ. Inochentii Episcopu Hușilor.» «Și nep(ot)ul nostru au datu-o fiilu-să Costadin și am iscălit mai sus și.»

Pe fóea 1 se aflä scris: «Ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ Ἀντῶνος Σκαρλάτου Σάφουλ.»

Pe fóea 110 se aflä următórea însemnare:

«*Note* — Ein wahrer Schatz für die Geschichte Russlands ist dies Manuscript, das ich bei einem Antiquar gekauft hatte. Sowol die Urkunden, die Seltenheit als auch die Zeit in der dies Buch geschrieben ward, erhöhen den Werth dieses Manuscriptes, den es auch für die romanische Literatur besitzt. Meinem als auch meines Bekannten T. St. Nachforschen zu Folge, ist dies Buch bis nun zu noch nicht bekannt, wesswegen ich es durch den Druck zu veröffentlichen trachten werde, so bald es meine spärlichen Geldmittel für solche Sachen zulassen werden. Dies Buch wurde unter dem Fürsten der Mol-

dau Constantin Michael Racovitz, in Husch durch Unterstützung des dortige Bischof's Inokenti von eimem «Pisar» (Schreiber) Namens . . . geschriebe

«Anton Scarlat Săvul
«priv. stud. montanisticæ,
«Numismat., Archeolog. et Teolog. 1869.»

No. 50

In-folio mic. — Foĭ 87. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris de aceeașĭ mână.

Pe fóea 1-a titlul:

«Zăbava fandazii.»

Cuprinsul este următorul:

«Pricina aceștiĭ arătărĭ.» . . . . F. 1

«Agripina părâta. A doa batjocură. Domnului Petru Mihail.» . . F. 10 v.

«Antoninul Caracala libovnec. A triĭa zăbavă. Domnuluĭ Neculaĭu Contarin.» . . . . F. 19 v.

«Chicheron întrestat cu durere. A patra zăbavă. Domnuluĭ Călăreț Coluraf.» . . . . F. 26

«Inoni temătore cu zavistie. A cince zăbavă. Domnuluĭ Călărețu Cason.» . . . . F. 36 v.

«Lucritia sălită. A șasa zăbavă. Domnuluĭ Fanghik Pona.» . . . F. 46 v.

«Marcul Antonie limbut. A șapte zăbavă. Domnuluĭ Cavalerŭ Chir di Pers.» . . . . F. 55

«Marcu Antonie maĭ mort. A opta zăbavă. Domnuluĭ Stefan Magnu.» F. 61 v.

«Popie rugătoare. A nooa zăbavă. Domnuluĭ Ioan Botezătoriul.» . F. 68 v.

«Săian nenorocit. A zece zăbavă. Domnuluĭ Domnic Popi.» . . . F. 78 v.

La sfârșit, pe fóea 86, se află următórea însemnare:

«Acĭastă cărțulie cu istorii, ce să numește Batgĭocura Fandasiĭ, am scris-o eu Toader Jora biv vel Pit. în zilele Mării sale pre înnălțatuluĭ Domnu al țărăĭ noastre Moldoveĭ, Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod. Și s'au scris în Eși l'anul dela zidi(rea) lumiĭ 7294, ĭară dela Hs. 1786 Mart. 24, au luat sfârșit.»

Pe fóea 1-a jos se află scrisă de mână însemnarea:

«Mart. 3, 1786.»

Pe fóea nepag. dela început se află următórele însemnărĭ scrise de diferițĭ

«Fi(in)d că am fost datorŭ luĭ Gavril Armanu au vinit un călarașu anume. Vasăle Călăraș di stătu luĭ Gavril hulubir șădere luĭ ıa Dragomirești și ĭ-am dat baniĭ luĭ Gavril Arman în măna călărașuluĭ.»

«Pentru pasărĭ să le prinzi cu măna.»

«Pentru șorecĭ.»

«Briĭan al doile zorbagiu după Pazvantul tot din Viden au perit, și maĭ sănt doĭ ĭar tălharĭ... onah Ibiĭan l'au omorât. Trismenli Olu .... monah ibriĭan s'au închinat luĭ Trismenli Olu .... în pocesuit (?).»

Pe marginea din jos a foilor 2v., 3—7 se află următórea însemnare:

«Pentru acest pământ al ţărăi Moldovii eu aşe am aflat că au lăcuit — pe aceste locurĭ Daţii şi au trăit 500 de aĭ păn ĭ-au bătut şi ĭ-au răsipit Traian Înpăratul Râmuluĭ la anul 103 după Hs. — Îar alţi zic că la anul 120 după Hs. s'au sculat Traian Înpăratul Râmuluĭ şi biruind pre Dekeval Craĭul Daţilor au adus Râmlenĭ şi după ce ĭ-au — aşezat pe aceste locurĭ au purces biruitor cu 600,000 de oste şi trecând Siretĭul, Prutul, Nistrul, Buhul, Niprul, Donul. Şi acĭastă apă — ce să numeşte Donul înparte Asiĭa de Evropa, precum desparte la Ţarigrad Boazul: din coce Ţarigradul cu Galata — de Evropa, ĭar din colo Scudarĭul de Asie. — Apoĭ ĭarăş s'au pustiit de Goti, de Ungurĭ cu Atila Craĭul. Titlul Atiliĭ era acesta, — Atila fecĭorul luĭ Bendecuc, nepot mareluĭ Nevrod, crescut şi ţinut în Elada — din mila luĭ Dumnezău Craĭu Ungurilor, a Midilor, a Daţilor, a Gotilor — Bicĭul luĭ Dumnezău, Spaima lumii.»

Se maĭ află însemnările următóre:

F. 36 v. «La anul 6964 (1456) au închinat ţara Turcilor Bogdan Vodă.»

F. 37. «La 7209 (1701) au venit Petru înpărat întâĭ cu Moscaliĭ în Moldova, la Domnie luĭ Dumitraşco Cantimir Voevod.»

F. 37. v., 38. «La let 7227 (1719) au venit Nemţii să ĭa pe Mihaĭu Vodă din Eşĭ, ş-au biruit Vodă cu Tătarăĭ, atunce au făcut Mihaĭu Vod Racoviţă o cruce de pĭiatră drept cetăţue care este şi păn astăz foarte minunată.»

F. 38 v. «La let 7247 (1739) au venit Moscalii al doĭle rănd în domnie luĭ Grigorie Vodă Ghica bătrânul.»

F. 39. «La anul 7248 (1740) Iune 8 sint născut eu după ducere Moscalilor ce au fost venit în domnie lui Grigor Vod Ghica, ĭar aĭce am scris eu, şi am scris la anul 7310 din carĭ scoţănd piste miĭ 248 rămân 62 anĭ, de când sint născut eu.»

«Toader Jora Pah.»

F. 39 v. — 40. «La anul 1787 Avg. 15 au venit veste la Eşĭ, precum că s'au stricat pace, şi au început a treci Turci în sus să-s bată cu Moscaliĭ.»

F. 40 v.—41 v. «La let 7255 (1747) au fost o întunecare de soarĭ atăta de înfricoşată căt spun că s'au văzut şi stelile pe cer, acĭasta s'au întâmplat în domnie luĭ Costantin Vodă Mavrocordat şi o ţiĭu minte şi eu că eram de 7 anĭ.»

F. 42 v. «La anul 1802 au fost un cutremur foarte groznic. Oct. 14.»

F. 86 v. Se află scris:

«Ci am tocmit pe băetu luĭ Puţică într'un an.»

«Un cojoc. — Un minten. — 1 părechĭ şalvarĭ. — 1 cujmă. — Un brău. — 10 leĭ banĭ. — Ci ĭ-am maĭ dat pentru cojoc şi pentru cujmă şi pentru chimir căte leĭ.... 73 ĭar de şal blănit. — ponosito 2 misiţĭ blan. — Ce ĭ-am plinit p'un contăşŭ. — Un contăş tătărăsc ponosit plinit cu 75 pe anu a doĭle. — Aceste toate de maĭ sus arătate i lé-m lăsat, şi l-am priĭmit să maĭ slujască o jumătate de an, adică şasă lunĭ, însă nu de rănd, ce numaĭ căt oĭ ave trebuinţă de drum, ĭar când a fi a casă să de agĭutor tătâne-său, ĭar luĭ să i să ţie în samă numaĭ căt a fi la slujba me, păn va înplini aceste şasă lunĭ, şi să-ĭ maĭ dau 1 manta, o cuşmă prostă, 1 părechĭ şalvarĭ şi cĭobote. — Ce ĭ-am dato cuşmă, ĭ-am dat 2 roţĭ, ĭ-am maĭ, i s'au maĭ căputat o părechi cĭobote.»

F. 87. «Acéstă carti Zăbava Fandasiĭ esti scrisă de Pah. Toader Jora şi cinĭ să va întâmpla să o înstreinezi prin ascundere de furtuşagu în viéţă, neblagoslovit să să sfărşască de cel de sus, amin, amin, zic în veci.

«Pe a stăriĭ lumi valurĭ
Cu cărma minţiĭ not
Ca cănd să zăresc limanul,
De primejdiĭ să mă scot.

Alergu cu pănzili intinsă
Pe lunecul cel de foc,
Pe mare ace aprinsă
A vesaluĭ noroc.»

No. 51.

In-folio mic. — Pagine 266. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Pe faţa legăturiĭ se află tipărit: «Codica Emborithasque al Frantzieĭ».

Pe pag. 1 are titlul:

«Codică emboricĭască al Franţĭ tălmăcită întăĭaş dată moldoveneşti în zilile pre înnalţatului şi îndurătorului nostru Domn stăpănitori Prinţipatului Moldaviei Mihail Grigorii Sturza Vvod. şi al Ministrului Dreptăţii d.d. Marile Logofăt şi Cavaler Neculai Cantacuzin. Di cătră Postelnicul Emanoil Drăghici Prezedent trebunalului di comerţi din Galaţi. Anul 1841 Ghenarii.»

Pe pag 260—266 se află:

«Scara Emboriceştii codicĭ.»

«Cartia 1. — Pentru negoţ în deobştie.»

«Atărnare din galiciasca politiciasca Codică.»

«Cartia III.»

No. 52.

In-folio mic. — Foî 1+93. — Secolul XIX. — Dăruit de D. A. Sturdza (1885). Scris de aceeașî mână.

Insemnărî administrative, statistice, financiare, istorice și altele despre Țéra Românéscă.

Pe fóea 1 se află următórele în formă de titlu:

«Lét 1822. Maî 22.

«De la însum luând cunoștință, cătă înțălegere aduc însemnările, la ceî ce nu le cunoscu, și îarăș cătă întunecare pricinuescu, când nu să văd ca să să simță de cel doritor, maî nainte până a nu-î sosi și trebuința, am adunatu din fieș care slujbă, ce după vremi am cercatu, cele maî trebuincîoase, și lé-m așăzatu intr'acéstă condică cum să văd, ca să fiîe spre ideîe și folos copiîlor mieî, pă cariî Domnul Dumnezeu să-î învrednicéscă a petrece prin mâînile lor, și maî mari slujbe decâtu aceste însemnate, să va aduce dar trebuincîoasa dășteptare asupra fieș cărîa însemnări, ca să vedéscă câte din fieș ce să și naște, și nădăjduescu că cu întăriré puteri învățături a meșteșuguluî condeîuluî care o va dobândi, cu ajutorul ziditoruluî și sălință a sa, va căstigă către fieș ce slujbă din acesté trebuincîoasa îndrăznélă, dăpărtând cu totul sfiîala ce să aduce când nu are mica acéstă cunoștință de maî nainte. Priîméscă-să dar cu drag, fiind lucru fără vătămare, pricinuîtor numaî de cinste, folos și laudă.»

«Ir: An:»

«A pământuluî podoabă îaste omul, și a omuluî învățătura, având dar învățătura, nu să îndoîască pentru cercare, ci cu îndrăznélă siléscă-să a dobândi ori ce slujbă va puté. Insemnările de tréba sămeșăî unuî județ, ce prin unsprezece fo înainte să cunoscu, sânt neapărate și neschimbate la acéstă datoriîe, printr'ânsele să păzește cinsté și buna orânduîală, dintr'ânsele îarășî

să naşte hula, jaful şi dăîăîmaré, când însă stăpâniré nu va înceta să îa cum acum avaeturi mari şi nesuferite, cu care siluescu pă ceî ce dau a să abate fără voîe în drumul hrăpirilor, ca cu asupră să scoaţă ceîa ce au datu, îar depărtând luările şi plătind întocmită simbriîe strădânii slujbaşilor. crez că să va arătă acéstă meserie opşti cu folos; când Sameşul va fi blând şi răbdător, îaste negreşitu folositu, căci acéstă meseriîe are mare trebuinţă de aceste doaă fireşti daruri. Câştigul calemuluî sămeşăî îaste şi mult şi puţin, după vremi şi întâmplare, puţin când să metahiriseşte cinstitu, mult când să fac hrăpiri, telos pandon, după cel de acum cursu, luându cu tl. 5000 nu rămâne păgubaş; atâta am avut-o i eu când am fost sameş la sud Slamrămnec în lét 818.»

Pe fóea i.e,jag. dela început se află următórele versuri:

«Învăţătura, vederé, şi cercaré
«Depărtéză de la omu intunecaré,
«Adunate câte trele
«Aduc stare şi putere.
«Judece dar fieş care
«Trebuinţa care are,
«Şi alégă drept folos
«Lucru fără de ponos.
«A vederi cunoştinţă,
«Ce îş are şi fiinţă,
«Ca să crézā adevăratu
«Răul, bine, cé-m lucratu.»

(Un triunghiă roşu cu virful în jos)

«Nicule fătul mieu, acéstă condică să o păstrezi foarte bine ne isându-ţi din mână, căci vremé viind iţi va fi de mare trebuinţă.»

Pe dosul aceleîaşi foi se află o figură în colori în formă de con trunchiat (turnul Vavilonuluï?) de-asupra uneï bolte în semicerc. De-desubtul figureï sînt scrise vorbele: «Ὁ βωμός τοῦ βήλ.»

Volumul are următorul cuprins:

«Cumpărătoaré a treĭ vite.» . . . . F.
«Scară de prăvilĭ, din cele înpărăteşti.» . . . . » 50-
«Canoane alese din sfintocul înpăratuluĭ Iustinian, cu titlu ce să chémă pravile pentru plugari.» . . . . »
Tarif pentru plata lucrătorilor brutarĭ . . . . »
Diferite reţete . . . . »
«Pentru Spătărie, din lét 1798.» . . . . »
«Havaetul ce adună Spătăria de la Polcovnici, şi căpitanĭ i zapciĭ marĭ şi altele, peste an, cum şi ce slujitorĭ are.» . . . . »
«1796. Obicĭnuitele drumuri ale menziluluĭ, cu césurile lor, i căţi caĭ şi căţi surugiĭ.» . . . . » 86
«Catagrafiĭe a politiĭ Bucureştilor, ce s'au făcut în lét 1798.» . . . . » 88
Diferite poveţe pentru felul, cernerea şi măcinatul grâuluĭ, etc. . . » 89
«Cisni de carne.» . . . . » 90
Raport către Divanul Valachieĭ, în privinţa negoţuluĭ măcelarilor . » 91
«Cheltuelile ce cer măcelariĭ asupra nartuluĭ ca să măréscă preţu cărniĭ.» » 92
Chipul dupe care se dă de la Visterie carte de scutelnicĭ . . . . . » »
La sfîrşit se află desemnat, în colorĭ, faţada templuluĭ Artemideĭ, cu inscripţiunea: «Ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος»; iar de desubt următórele stihurĭ:

«De înpărătésa Amazonilor sănt zidită
«Şi de cel cu răotate Erostrat prăpădită,
«Vrănd să-ş facă pomenire
«Şi la nume nemurire;
«Nu sănt basnu, ce minune
«Asiĭană văd şi spune,
«Căci acolo ş'aştăzĭ săntu,
«Temeliĭle'n pămăntu.»

No. 53.

In-folio mic. — Foĭ 298+139. — Secol. XVIII. — Dăruit de D. A. Sturdza la 13 Sept. 1885.

Scris de aceeaşĭ mână. Sfîrşitul după fóea 128 din partea a 2-a lipsesce; foile 129—139 sunt albe.

Letopiseţul Vorniculuĭ Ioan Neculce, în 2 părţĭ.

Partea 1-a, foile 1—298, are pe fóea 1-a următorul titlu:

«Hronografŭ

«Care să chĭamă moldovéneşte scrisoaré anilor, scris cum să va arăta înnainte, cine ce au scris, şi s'au scris în zilele pre luminatuluĭ şi pre înnălţatuluĭ Domnu şi stăpănitorĭu a toată Moldaviĭa Ioan Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, în anul de la zidiré lumiĭ 7274, ĭar de la întrupaгé luĭ Dumnezeu cuvântul, 1766, luna Martie 27 de zile, întru pomeniré răposaţilor Domnĭ a pămăntului Moldoviĭ, cu toată cheltuĭala Post. Alexandru Hurmuzache.»

Cuprinde următórele:

Precuvîntarea (Kogăln. *Letopis.* ed. 1, t. II, p. 195; ed. 2, t. II, p. 177). . F. 1

«Predosloviĭa adecă maĭ înnainte cuvăntare din descălecatul ţărăĭ Moldoviĭ dintăĭ şi a nĭamuluĭ moldovenescŭ, cătră cetitoriĭ aceştiĭ cărţĭ (Kogăln. *Letopis.* ed. 1, t. I, p. 3—6; ed. 2, t. II, pag. 3—6). . . » 2v.—5

«Pinaxŭ, adecă scară, însemnare căte capete săntŭ scrise întru acest hronograf al ţărăĭ Moldoviĭ.» . . . . » 6—9

«Carté dintăĭu pentru nĭamul Moldovénilor. Din ce ţară au eşit strămoşiĭ lor», de Miron Costin. (Kogăln. *Letop.* ed. 1, t. I, p. 7—32; ed. 2, t. I, pag. 9—30) . . . . » 10—34

«Capŭ 1. Incepătura Létopisăţuluĭ Ţărăĭ Moldoviĭ.» . . . . » 34v.
«Capŭ 2. Războiulŭ luĭ Traiĭan înpăratul Rămuluĭ cu Daţiĭ.» . » 37v.
«Capŭ 3. De pustiire ţărălorŭ acestora ce erà cu Rămléni aşezate.» » 40
«Capŭ 4. Descălecare ţărăĭ Moldoviĭ, cu Dragoş Vodă după răsipa dintăĭ.» . . . . » 41
«Capŭ 5. Domniĭa luĭ Dragoşŭ Vodă.» . . . . » 43
«Domniĭa luĭ Saşŭ Vodă.» . . . . » 44
«Domniĭa luĭ Laşco Vodă.» . . . . » »
«Domniĭa luĭ Bogdanŭ Vodă.» . . . . » »
«Domniĭa luĭ Petru Vodă.», ... » »
«Domniĭa luĭ Romanŭ Vodă.» . . . . » »
«Capŭ 6. Domniĭa luĭ Ştefanŭ Vodă.» . . . . » 44v.
«Capŭ 7. Războaĭale a doĭ ficĭori a luĭ Ştefan Vodă.» . . . . . » »
«Capŭ 8.» . . . . » 47
«Capŭ 9. Domniĭa luĭ Iurga Vodă.» . . . . » 47v.
«Capŭ 10. Domniĭa luĭ Alexandru Vodă celŭ mare şi bunŭ.» . . » »
«Capŭ 11. Pentru alŭ optule săborŭ dela Florenţiĭa.» . . . . . . » 48
«Capŭ 12. Pentru Cşijéci de unde s'au izvodit şi pi ce vréme au vinit în ţara leşască.» . . . . » 48v.
«Capŭ 13. Pentru doi ficĭori a luĭ Alexandru Vodă celŭ mare şi de războaĭale ce au făcut între dănşiĭ pentru domniĭa ţărăĭ Moldoviĭ.» . . . . » 50v.
«Capŭ 14. Domniĭa luĭ Romanŭ Vodă.» . . . . » 53
«Capŭ 15. Domniĭa luĭ Petru Vodă văr primare luĭ Roman Vodă.» » 53v.
«Capŭ 16. Domniĭa unuĭ Ştefanŭ Vodă.» . . . . » »
«Capŭ 17. Domniĭa luĭ Ciubăr Vodă.» . . . . » »
«Capŭ 18. Domniĭa luĭ Bodganŭ Vodă.» . . . . » »
«Capŭ 19. Domniĭa luĭ Petru Vodă Aronŭ.» . . . . » 56
«Capŭ 20. Domniĭa luĭ Ştefanŭ Vodă cel bunŭ şi vitiaz.» . . . . » 57
«Capŭ 21. Războiulŭ luĭ Ştefanŭ Vodă cu Matiĭaş craĭulŭ Unguresc.» » 58
«Capŭ 22. Invrăjbitu-s'-au Ştefanŭ Vodă cu Radulŭ Vodă Domnul Muntenescŭ.» . . . . » 60
«Capŭ 23. Războiul luĭ Ştefan Vodă cu Radul Vodă Domnul Muntenescŭ.» . . . . » 61
«Capŭ 24. Războiul luĭ Ştefan Vodă cu Turciĭ şi cu Munténiĭ.» . » 62
«Capŭ 25. Ştefanŭ Vodă s'au adunat cu craĭul Leşescŭ.» . . . . . » 66
«Capŭ 26. Albert craĭul Leşescŭ au vinit cu oşti asupra luĭ Ştefan Vodă.» . . . . » 66v.

«Cap 89 *(scris 82)*. Domniĭa a doa a luĭ Dumitraşco Vodă Cantacozino, în anul 7192 (1684).» . . . . F. 236v

«Capŭ 90 *(scris 83)*. Domniĭa luĭ Costantin Cantemir Voevoda, în anul 7193 (1685) Iunie 10.» . . . . » 242v

«Capŭ 91 *(scris 84)*. Domniĭa luĭ Costantin Vodă, ficĭor Ducăĭ Vodă celuĭ bătrăn. Anul 7199 (1691) Martie 17.» . . . . » 259

«Cap 92 *(scris 89)*. Domniĭa luĭ Antioh Voevoda dintăĭ, ficĭor luĭ Costantin Cantemir Vodă, anul 7204 (1696).» . . . . . . » 269v

«Capŭ 93 *(scris 90)*. Domniĭa a doa a luĭ Costantin Duca Vodă, anul 7209 (1700) Septemvriĭ în patru-s[p]ră-zécĭ zile.» . » 284v

«Capŭ 94 *(scris 87)*. Domniĭa întăĭ a luĭ Mihaĭ Vodă Racoviţă, în anul 7211 (1703).» . . . . » 1

«Cap 95 *(scris 88, 92)*. A doa domniĭa a luĭ Antiohiĭ Vodă, ficĭor luĭ Costantin Cantimir Voevoda, în aniĭ 7213 (1705).» . » 4

«Capŭ 96 *(scris 89, 93)*. Domniĭa a doa a luĭ Mihaĭ Voevoda Racoviţă, în aniĭ 7215 (1707).» . . . . » 8

«Capŭ 97 *(scris 90)*. Domniĭa întăĭ a luĭ Nicolae Voevoda Mavrocordat, ficĭor luĭ Alexandru Exaporitul Terzimanul, în anul 7218 (1710).» . . . . » 14v.

«Capŭ 98 *(scris 91)*. Domniĭa luĭ Dumitraşco Cantemirŭ Voevoda, în anulŭ 7219 (1711).» . . . . » 21

«Capŭ 99 *(scris 92)*. A doa domniĭa a luĭ Nicolae Voevoda Mavrocordatu, fiĭulŭ luĭ Alexandru Exaporitul Terzimanulŭ, în anul 7220 (1712).» . . . . » 56

«Capŭ 100 *(scris 93)*. A triĭa domniĭa a luĭ Mihaĭ Racoviţă Voevoda, în anulŭ 7224 (1716).» . . . . » 65

«Capŭ 101 *(scris 94)*. Domniĭa luĭ Grigoriĭ Vodă Ghica, nepot de fiĭu luĭ Grigoriĭ Vodă Domnul Muntenescu, strănepot luĭ Ghiorghiĭ Ghica Voevoda celuĭ bătrăn ce au fostŭ la noĭ în Moldova, în anul 7235 (1727).» . . . . » 78v.

«Capŭ 102 *(scris 95)*. Domniĭa luĭ Costantin Vodă Mavrocordat, în aniĭ 7241 (1733) Maĭ 7.» . . . . » 88

«Capŭ 103 *(scris 96)*. A doa domniĭa a Măriĭ Sale luĭ Grigorie Ghica Voevoda, în anul 7244 (1735) Dechemvrie 15.» . » 94

«Capŭ 104 *(scris 97)*. Domniĭa luĭ Constandin Vodă, fiĭul Măriĭ Sale luĭ Nicolae Vodă Mavrocordat, în aniĭ 7250 (1741) Octomvrie 1.» . . . . » 124v.

La sfîrşit, fóea 139, se află scris:

«Acest litopisăţ numerarisăndu-să cuprinde în sine una sută treĭ zăci şi noă file, însă 128 file scrisă şi 11 file nescrisă şi şnuruindu-să supt pecetea me să adevereşte.»

«1839 Septvrie 10 zile. Eşii.»

«A. Sturza Vornic.»

La început, pe fóea nescrisă dinaintea titluluĭ este scrisă însemnarea următóre:

«Litopiseţul luĭ Ioan Neculce, cel maĭ complet care astăzĭ se găseşte, fiind că orighinalul ce este la d-luĭ Banul Mălinescu are o mulţime de file rupte. 20 Avgust 1845.

«M. Kogălnicénu.»

«No. 2 a letopisețelor ce mi-aŭ slugit la colecția intrégă.»

«M. K.»

«1812 Oct 23. am citit.» . . . . F. 1.

No. 54.

In-4°. — Foĭ 14. — Secol. XVIII. — Fost al luĭ M. Kogălniceanu, dăruit Academieĭ de Ministeriul Instr. publ. la Iulie 1882.

Scris pe hârtie de acelaşĭ. Legat intreg în piele; pe fața scórțeĭ dinainte imprimat aurit «1795.»

Pe fóea 1 sus titlul:

«1795 Maĭ 1. — După cum s'au socotit şi s'au aşăzat lefile dumi-lor sale veliților boerĭ i alțĭ boerĭ şi boerĭnaşĭ, cum şi zapciĭ şi slujitorĭ a curțiĭ gospod.»

La sfirşit: «Adică: triĭ zăcĭ şi doă (λώ.ꙑ) miĭ şasă sute noă (ѱώ.ꙑ) zăcĭ şi cincĭ leĭ. — Procit. Vel Vist.» Pecetea mică domnéscă cu roşu.

No. 55.

In-4°. — Pagine 230. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Scris de acelaşĭ. — Pe fața legătuiriĭ în litere aurite titlul:

«Aleco Beldiman — Tragodia sau falnica *(sic)* Moldovei intemplare.»

Pe fóea albă inaintea titluluĭ cuprinsul volumuluĭ in următórea:

«*Tabelă*»

No. 56.

In-4°. — Foĭ 258. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Scris de acelaşĭ. — Pe dosul legătuiriĭ imprimat cu litere aurite: «Asentu-Manuscript din ist. Moldaviei dela 1662—1716. A. F.»

Letopisețul Moldoveĭ de Nicolae Costin, de la Evstratie Dabija Voevod şi a doua domnie a luĭ Nicolae Mavrocordat, de Axentie Uricarĭul.

Textul publicat de Kogălniceanu în *Letopisițele*, tom. II (Iașĭ 1845), p. 1—192; ed. II, tom. II (Bucurescĭ 1872), p. 1—173.

Pe fóea dinaintea textuluĭ se află scris:

«Să să știe di cănd am vinit eu Căluĭan la boerĭu la dumné-luĭ Vornecul Costantin Sturza, fiind vel Vornic la velĭat 1775.»

Pe aceeașĭ pagină se află rețete pentru a se vindecà de *gălbĕnare* și de *albață*.

Pe fóea 256 r. — după sfirșitul textuluĭ se afla însemnarea următóre:

«La anu 1839 Mart. 26 au venit Paștile și Blagoveșteniele Sămbătă în săptămănă patemelor, au fost omăt, frig, înghețat cât au înblat oameniĭ cu sănièle, și au ținut tot.... ș — păn la Apr. 3, căndu ĭar au ninsu puținu, și la Apr. 5 am eșăt la plug la țălină că la moenă nu să pute ara.

«Caminar Ioan Barcarĭu.»

Pe fóea albă 257 este scris:

«La velet 1793 Ghenar. 6, au venit luĭ Alexandru Muruz Vod schimb de la Moldova la țara Romănĭască, și de acolò să vie Domnul Mihaĭu Costandin Sucĭu Vod aiçé în Moldova.»

Pe dosul aceleeașĭ foĭ se află începutul epistoleĭ luĭ Porĭu înpărat cătră Alexandru Machedon.

Pe fóea 258 se află o glumétă «rețetă pentru orĭ ce fel de boale.»

No. 57.

In-folio. — Foĭ 211. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană. Scris de același. — Pe fóea 1 titlul:

«A luĭ Eliodor istorie ethiopicĭască,» în 10 cărțĭ.

La sfîrșit (f. 211), după text, se află următórele:

«Slărșit ca acesta au luat întămplările cele ethiopicești a luĭ Theaghen și a Hariclii, care o au alcătuit bărbat finicĭan Emisinen la nem din cei despre răsărit, fiĭul lui Theodos Iliodor.

«Au luat sfărșit carte luĭ Eleodor.

«Acĭastă carte o am scris eu Toder Jora biv vel pitar, la anul 1786 Fev. 25.

«Iliodor darul soreluĭ să tălmăcești.
«Cele ce au alcătuit cu strălucire le vădește.
«Pohta și libovul ți-s pare că pornești.
«Pre Theaghen și Hareclie curață iĭ păzești.
«Bucurie și întrestare, grabnice prefacerĭ prin alcătuire le numești.
«Cele adivărate pentru nestatornicie stăriĭ omuluĭ grăești.
«Cunună răbdătorilor și ințăleptilor maĭ innainte prorocești.
«Care după multă pătimire și adevărate răbdări o și dăruești.
«Cei ce doresc să să încununezi pentu ințălepcĭune și răbdare
«Urmezi aceștii pre norocite însoțirĭ cu înbărbătare,
«Pre care și eu iĭ rog cu multă dorire
«Să nu defaĭme tălmăcire de nu le va fi cu plăcerĭ.»

«Acĭastă carte ĭaste scosă de pre limba Elenéscă de Thoma Gramaticul ce au fost la sfănta Mitropolie din Eşi.»

«Iar acum s'au scris cu a me mănă şi ostenelă, de pe o carte a d-luĭ Sulgeruluĭ Vasile Carpu, la anul 1786 Fev. 25.»

«Toader Jora biv vel pitar.»

Adaus de altul în urmă:

«Darul carile să socoteşti mai spre bine este acesta carile nepăgubind pre cel ce-l dă fac(e) l'au (?) bogat pre cela ce-l ĭa.»

Pe faţa din lăuntru a scórţeĭ din urmă se află însemnarea de: «Banĭ ce am dat Nastasăĭ pe ţesut.»

Pe fóea 1-a nepaginată dinaintea textuluĭ scrieriĭ se află însemnărĭ de cheltuelĭ: «Ce-am dat croitoriuluĭ», «Ce-am cumpărat din tărgu.» Urméză apoĭ versurĭ din Psaltirea în versurĭ de Dosofteiu.

Pe a 2-a fóe dinaintea textuluĭ scrieriĭ se află:

«Suret de la congresul din Rahkebah în Sleziĭa.»

«Casa Austrii va păzi şi vor chizăşlui toate acele ce au stăpănit prin pace de Babasarovicĭ, şi acele ce au dat porţii prin pace de la Carloviciu.»

«Casa Austrii ca o aliĭată a Rosiĭ ĭĭ va da ajutor cu bani.»

«Singură Rosiĭa îş va sfărşi pricina cu Poarta.»

«Rosie va cunoaşte pe Sfezie singură stăpănitoare, şi să nu să amestece a treba ocărmuirii.»

«Nimene nu să va amesteca în aşăzare ce va face Polonie în ţara sa.»

«Prusiĭa va lua şi vor chizăşlui Tornu şi Dansca şi nu să va maĭ amesteca în pricinile ţărălor de gĭos, adecă Peiban.»

Pe marginea din jos a foilor 52 v. — 58 se află scrisă următórea însemnare: «La anul 1786 Fev. 20 s'au săvărşit preosfinţitul Mitropolit Kiriu Kir Gavriilu, în zilele pre înnălţatuluĭ Domnu Mărie-sa Alexandru Mavrocordat Voevod, şi s'au îngropat cu mare cinste şi săbor de toată boerime şi de arhiereĭ, în sfănta biserica Sfeti Ghiorghie, şi în locul său s'au făcut Mitropolit părintele Leon Episcopul de Roman la anul 1786 Sămbăta Fev. 28.»

No. 58.

In-folio. — Foĭ 6 şi 376 pagine. — Secol. XVIII. — Aflat de d-l V. A. Urechia la Cristeştĭ (1886) şi adus la Academie cu autorisarea Mitropolituluĭ Moldoveĭ (*Anale*, IX, 2.).

Scris frumos de aceeaşĭ mână; rîndurile 1 şi 5 din titlu scrise cu roşu, asemenea titlurile părţilor textuluĭ, iniţialele capitolelor, periódelor, fraselor şi ale numelor propriĭ din text. Deasupra la titlu, la pinax, la paginele 114, 273, 285 se află căte un desemn de ornament în colorĭ, la pag. 47 ornament simplu în negru şi roşu. La începutul textuluĭ şi la pag. 245 se află desemnate în colorĭ stemele unite ale amânduror Principatelor.

Volumul este legat cu lux în piele preste tot, avênd imprimate cu aur, pe faţa scórţeĭ de la început, stemele unite ale Principatelor cu iniţialele Іѡ Н А К (Io Nicolae Alexandru Voevod).

Are următorul titlu:

«Létopisețŭ întru carele să coprinde Domnia dintâĭ, şi de a doao din țara Moldoveĭ, a Măriei sale pré luminatuluĭ nostru Domnu Io Nicolae Alexandru (Mavrocordat) (1) Voevod. Carele Iaste alcătuitŭ de Nicolae Costin vel Logofăt, feciorul luĭ Miron Costin cĭ-au fostŭ Logofăt mare, şi Domnia dintâĭ şi de a doao iară a Măriei sale din țara Rumănéscă, tocmitŭ şi aşezatŭ de Radulŭ Popescul cĭ-au fostŭ Vornicŭ mare. Coprinzindŭ şi alte lucrurĭ ce s'au întâmplatu pintr'alte părți, într'acéste domnii ale Măriei sale. Carele l-amŭ scris eŭ popa Stanciul de la Biséрica tuturor sfinților dinŭ Bucureşti. In luna luĭ Martie în 20 de zile, vălét 7230.»

Pe 5 foĭ următóre după titlu se află, între altele:

«Pinaxŭ, adecă însemnare de céle ce să află într'acestŭ létopisețŭ.»

Volumul cuprinde următórele:

«De domnia luĭ Nicolae Alexandru Vodă, dinŭ Țara Moldoveĭ. Vă lét 7218.» — Pag. 1.

«De domnia luĭ Dumitraşco Vodă Cantemir. Vă lét 7219.» — Pag. 47.

«De a doao domnie a luĭ Nicolae Alexandru Vodă. Vă lét 7220.» — Pag. 114.

«Radul Popescul vel Dvornic»—«Milostivuluĭ şi înnălțatuluĭ Stăpânuluĭ mieu şi Domnuluĭ Io Nicolae Alexandru Voevodŭ, sănătate şi viață îndelungată din toată inima rog.» — Pag. 241.

«Vița pré luminatuluĭ Ném al pré înnălțatuluĭ şi milostivuluĭ Domnu Io Nicolae Alexandru Voevod, pré bunul stăpânitoriul țărăĭ Rumăneşti, care să trage din Alexandru Vodă cel bun.» — Pag. 243.

«Domniia Măriei sale luĭ Nicolae Vodă din țara Rumănéscă. . . . — lét 7224.» — Pag. 245.

«Domnia Măriei sale luĭ Ioannŭ Vodă. Vă lét 7225.» — Pag. 273.

«De domnia a doa a Măriei sale luĭ Nicolae Vodă. Vă lét 7227.» — Pag. 285.

La sfârşit (pag. 376):

«Până aicĭ am scris céle ce s'au întâmplatŭ, până în săvărşitul a zéce anĭ, dintru a doao Domnie a Măriei sale luĭ Nicolae Vod; iară de aicé înnainte, cu ajutoriul şi mila luĭ Dumnezeu, voiŭ scrie începând de la al unsprăzécelé an, şi înnainte.»

No. 59.

In-folio. — Pagine 294. — Secol. XVIII. — Dăruit de I. A. Navrea la 15 (29) Octobre 1886.

Scris de aceeaşĭ mână; titlurile şi inițialele periódelor (zacele) cu roşu.

Letopisețul Țĕriĭ Moldoveĭ dela Facerea lumiĭ până la 1595 (7103) întocmit de Nicolae Costin.

(1) Adaus maĭ târḑiŭ de alt scriitor.

Are cuprinsul următor:

«Facere.»

La inceput pe pag. 1 se află următórea însemnare:

«Cronica mareluĭ logofătŭ al Moldavieĭ Nicolae Costinŭ (Scrisŭ de Ione Arsenie Navrea şi dăruită bibliotecei gimnasiului roman gr. or. din Brasiovŭ, la 1880, $^{17}/_{6}$).»

Se pare că la 1880 volumul aveà la sfîrşit un *pinax* saŭ arĕtare a cuprinsuluĭ, care acum lipsesce, căcĭ pe faţa din lăuntru a scórţeĭ dinainte a legătureĭ se află scris: «Scala dela finitŭ, paginatŭ şi numeraţia slavónă tradusă în arabica de Ione Arsenie Navrea, la 1880.»

La pag. 114—115 se află următórea notiţă: «Ioanŭ Radu Leca. 1392 au venit Bulgari la Braşov.»

La pag. 196: «Acĭastă carte iste a Dumné-luĭ Ioan Radu Leca, neguţător din Braşov.»

No. 60.

In-folio.—Foĭ 103.—Secol. XVIII—Bibl. Scheiană.

Aceeaşi scrisóre; titlurĭ şi iniţiale cu roşu.

«Iliodor». Cărţile 6, 7, 8, 9, 10.

La fine: «Stărşitŭ ca acesta au luatŭ întâm̃p[l]ările celor ethiopiceştĭ a luĭ Theaghen şi a Hariclieĭ. Care o au alcătuitŭ bărbatŭ finicĭan Emisinén la ném din ceĭ despre răsărit, fiĭul luĭ Theodos Iliodor.»

«Au luatŭ sfărşitŭ carte luĭ Iliodor.»

«Iliodor darul soareluĭ să tălmăceştĭ.

«Cele ce | au alcătuitŭ cu strălucire le vedeştĭ.

«Pofta, dulcĭaţa, şi libovul ţi să pare că porneşte,

«Însă pre Theaghen şi Hariclie ca soarele curaţ iĭ păzăşte.

«Bucurie şi întristare grabnice prifacerĭ prin alcătuire | le numéşte.

«Cele adevărate pentru nestatornicie stăriĭ omuluĭ grăeşte.

«Cunună răbdătorilor şi înţăleptilor maĭ înnainte proroceşte,

«Care după multă patimirĭ şi adevărate răbdărĭ o şi dărueşte.

«Ceĭ ce doresc să să încununezĭ pentru înţălepcĭune şi răbdare

«Urmezĭ aceştiĭ pre norocitiĭ însoţirĭ cu înbărbătare,

«Pre care şi eu iĭ rog cu multă doriré

«Să nu defaĭme tălmăcire de nu le va fi cu plăcere.

«Acĭastă carte ĭaste scoasă de pre limba elinéscă de dum-luĭ Thoma gramatic a sfinteĭ Mitropoliĭ din Eşĭ.

«Iar acum s'au scris cu toată cheltuiala dum-sale Ilie Carp, fiiul dumi-sale Vasile Carpŭ Sulger.

«Şi s'au scris de mine Costandin Burghele, fiindŭ în Episcópie Romanuluĭ, la velet 1781, Mart. 20.

«Const. Burghele.»

No 61.

In-4° mic. — Foĭ 259. — Secol. XVIII — anul 1713. — Bibl. Scheiană.

Scrisóre mĕruntă şi frumósă; titlurile şi iniţialele ornate şi scrise cu roşu. In dosul titluluĭ portretul luĭ Constantin Vodă Brâncoveanu desemnat în negru şi verde; iar deasupra capuluĭ luĭ se vede Christos apărĕnd în norĭ; portretul este închis într'un frumos cadru de florĭ făcute în alb şi negru pe fond verde. Titlul închis între douĕ colóne şi deasupra se află o boltă, tóte desemnate cu florĭ în negru, verde şi galben. Pe foile 8, 68, 114 se află câte un ornament de florĭ desemnate în alb şi negru pe fond verde — pe f. 227 pe fond galben.

Scrierea are următorul titlu:

«Psaltichie rumânéscă. Caré cuprinde întru sine, Catavasiĭarĭul, cu toate trebuincĭoasele cântărĭ ale besériciĭ, ce să cântă preste tot anul, Anastasima cu propedia, şi cu tot meşteşugul, cu Eothinale, şi Kecragare, Stihirarĭul cu toate samoglasnicile praznicilor celor stăpâneşti, şi ale sfinţilor celor mari, carii să prăznuescŭ preste tot anul, Stihirarĭul Penticostarĭuluĭ, cu sărbătorile Paştilor, dela Sâmbăta luĭ Lazar păn' la Dumineca mare. Aşăzate cu meşteşugul Psaltichieĭ pre glasurile grec(eşti). In zilele pré luminatuluĭ şi de D-zeu înnălţatuluĭ Domn Ioan Constandin B. Băsărab Voevodă, la al 25-lé an al dăruiteĭ de D-zeu domnieĭ Mărieĭ sale. Păstorind în arhierescul scaun al Mitropolieĭ pré sfinţitul şi de D-zeu trimisul Mitropolit Kyr Anthim Iverénulŭ.

«La anii de la faceré lumii 7222, luna Dechem. 24.»

«De smeritul întru Irmonahi Filotheĭ snŭ Agăĭ Jipeĭ, în sfânta Mitropolie.»

După titlu, pe foile 5—6, se află următórea dedicaţie:

«Blagocestivuluĭ, pré luminatuluĭ, pré înnălţatuluĭ şi de Hs. ĭubitorĭuluĭ Domnuluĭ nostru, Domnuluĭ, Domnuluĭ Ion Constandin Băsărabă Voevod a toată Ugrovlahiĭa, mareluĭ Brâncovén, cé smerită şi până la pământ închinăcĭune aducând, mă rog pré putérniculuĭ D-zeu, ca să dăruĭască nălţimeĭ Măriéĭ tale, sănătate, cu viaţă îndelungată, spăsenie sufletĭască, bună şi cu pace întărire, şi toate céle după Dumnezeu pohte.

«La nălţimé cé ĭubitoare de Hs. a Măriéĭ tale, cu cucernicie

năzuîaşte (pré luminate Doamne) acîastă mică ostenélă a mé, prin caré m'am sârguit şi eu din puţinica mé învăţătură, ca să mă arăt înnainté mărimeî Măriei tale, fără pregetare lucrător, lângă îubitoaré de D-zeu şi de obşte folositoaré socotélă a Măriei tale, cé îubitoare de oameni, caré are întru asămănare cu râvna fericituluî Apostolu Pavel, la a sa întâîa carte către Corinthiîanî, cap. 14, unde zice: De va da trâmbiţa glas ne arătat, cine să va găti la războîu; aşà şi voî, de nu veţî da cuvânt cu bună înţelégere, cum să va cunoaşte céîa ce aţî grăit; şi îarăşî cânta-voîu cu duhul, şi voîu cântà şi cu minté, şi prorocul înpărat Davidŭ, psalmŭ 46, zice: Cântaţî cu înţelégere. Şi îaste d-zeîasca socotélă a Măriei tale, cum céle ce să cântă în besérică, nu numaî să se cânte, ci să se şi înţelégă de ascultătorii pravoslavnicii creştini. Pentru caré şi nu încetezi în toată vrémé cu îndurare cheltuind. spre tâlmăcirile celor nelesne înţelése cuvinte şi cântărî ale beséricii, către arătaré şi maî buna înţelégere.

«Pentru acîasta şi eu smeritul văzând, cum că în fieşte care zi, în sfintele luî Hs. besérică, adecă să cântă Catavasiile sărbătorilor celor stăpâneşti şi ale maîcii luî D-zeu, îar să înţeleg foarte de puţinteî, cât numaî viersul sânt ascultând, îar nu şi înţelesul celor ce să cântă, tălmăcit-am după puţina mé putére pre a noastră de ţară şi de obşte limbă toate Catavasiile, cu troparele, şi cu condacele, şi cu hvalitele ale fieşte căruîa praznic stăpânescŭ, cu rânduîala utrănelor, şi a câte tréle lyturghiile, şi cu Irmoasele céle veselitoare, şi cu paraclisul Précistei, şi cu toate trebuincîoasele cântări ce să cântă preste tot anul, aşăzându-le toate cu meşteşugul Psaltichiei, pre glasurile céle greceşti, pentru maî multa dulcîaţă şi cuviinţă a viersurilor. Către acéste şi Anastasima Octoihuluî, cu propediîa, şi cu tot meşteşugul cât îaste în cé grecéscă. Încă şi Stihirarîul, cu toate samoglasnicile sărbătorilor celor mari, şi ale Pendiscostarîuluî sărbător, cât cuprinde Anthologhiulŭ Stihirar cel grecescŭ, adecă vecerniile, litiile, şi stihovnele, adunându le toate dinpreună într'acîastă cărticică.

«Carele cu cucernicie şi cu smerenie le aduc supt acoperemântul şi sprijinéla Măriei tale, precum îaste cu cuviinţă şi cu dreptate ca să se aducă şi să se închine numaî la singură nălţimé Măriei tale unele ca acéste. De vréme ce Măriîa ta ai usârdnică râvnă ca să foloseşti némuluî nostru cu multe felîuri de pri-

lejuri, şi maĭ vârtos cu tâlmăcirile, şi cu typografiile cărţilor de multe felĭurĭ, lângă carele şi acĭaste vlaho-musichii (carele întru luminat norocul Măriei tale, cu ajutorĭul lui D-zeu s'au făcut), spre propoveduiré din nĭam în nĭam, şi spre înpodobiré cununii a nenumăratelor bunătăţilor Măriei tale, va să fie nu puţină podoabă beséricii rumăneşti, şi măngăĭare creştinesculuĭ norod, şi folos fericituluĭ sufletuluĭ Măriei tale, şi adaos şi dobândă vrédnicii neguţătorii caré lucrezĭ Măriĭa ta cerescului înpărat. De vréme ce nu altă dată, într'alte vremi, maĭ nainte sau maĭ pre urmă, ci tot acum întru pré luminatele şi de D-zeu dăruite zilele Măriei tale, nicĭ într'alte părţi şi prin alţi nevoitorĭ, ci tot aicé întru pré cinstită casa luĭ Dumnezeu şi a Măriei tale în sfănta Mitropolie, şi printr'aĭ Măriei-tale robi şi slujitori bine au voit D-zeu a le arătà lumii sale, nicĭ pre alte meşteşugurĭ lătineşti şi ruseşti, ci pre acéléşĭ musichii ale dascalilor beséricii noastre a răsărituluĭ, cu îndemnaré şi blagosloveniĭa pré sfinţituluĭ părinteluĭ nostru şi Mitropolituluĭ a toată Ugrovlahia, Kyr Anthimŭ Iverénul, cu voĭa şi céreré a toată boerimé şi a tot norodul. Că cine auzind sau văzând atâté îndreptărĭ şi chivernisirĭ carele au strălucit în ţară întru dăruitele de Dumnezeu zilele Măriei tale, şi să nu proslăvéscă pre ĭubitorĭul de oamenĭ D-zeu, carele cu mare purtare de grijă té-u înnălţat pre Măriĭa ta în luminatul scaunŭ, spre paza şi tot folosul pravoslavnicului norod, şi să nu ĭa folos şi măngăĭare în sufletul său, şi să nu fericéscă înpărătescul şi domnescul Măriei tale nĭam al Băsărăbeştilor; că după tot adevărul té-Ĭ arătat Măriĭa ta alt nou Alexandru, sau Ptolomeu într'acéste vremi, că precum în vremile acelora au crescut meşteşugurile, şi au înflorit învăţăturile, şi s'au mărit înţelepcĭuné, şi s'au umplut casele de cărţi, aşà şi acum în luminatele de D-zeu zilele Măriei tale s'au înpodobit acĭastă păzită de D-zeu stăpânire, cu cărţi şi cu dascali, şi cu meşteşugurĭ de învăţătură, pentru marele dar şi cinste, care cu facere de bine arăţi spre unele ca acésté, precum bogoslovul Grigorie zice: Că acelor lucruri a cărora le ştiu lauda şi cinsté, le ştiu aĭave şi propopsiré şi înmulţiré. Decĭ caz şi mă rog ĭubitoarei de Hs. bunătăţii Măriei tale, ca să priimeşti cu bunéţe şi cu blăndéţe acĭastă smerită a mé ostenélă, necăutând Măriĭa ta la micşoraré daruluĭ ci la a minţeĭ méle usârdie şi smerenie. Iară înpăratul tuturor Dumnezeu să dăruĭască nălţimeĭ Măriei tale aşăzământ cu pace, întărire bună şi fără turburare, întru pré înnălţat

scaunul Măriei tale într'adânci bătrânéţe, cu sănătate şi cu veselie, înpreună cu toţi aĭ Măriеĭ tale, întru pré mulţi şi pré norociţi ani, şi după acĭastă slăvită de D-zeu domnie să-ţĭ dăruĭască şi înpărăţiĭa cerĭuluĭ, amin.

«Al nălţimeĭ Măriеĭ tale
«Smerit rob şi către D-zeu rugătorĭu usărdnic.
«Filotheĭ Ĭermonah ucenîc al părinteluĭ Theodosie din sfânta Mitropolie.»

Pe fóea 7 se află următórele stihurĭ:

«Către ĭubitorii de Hs. cântăreţi aĭ aceştii vlaho-musichii, şi către cela-l-alt pravoslavnic norod al ţărâi Rumâneşti.

«O ĭubitori de Hs., cinstiţĭ musicotaţi,
«Cuvioşilor părinţi, şi întru Hs. fraţi,
«Pravoslavnice norod, limbă rumânéscă,
«Păzită de D-zeu, ţară creştinéscă,
«In Domnul să vă bucuraţi, prin sfânta cântare,
«Cu credinţă, cu nădéjde, cu dragoste mare.
«Că ĭată s'au tâlmăcit, spre al vostru folos,
«Care cu nevoinţă, din grecie s'au scos.
«Prin cuvinte rumâneşti, şi prin glasuri greceşti,
«Inema şi sufletul să ţi le îndulceşti,
«Cântând, slăvind, lăudând pre Dumnezeu cel mare,
«Cu dragoste, cu frică, că e înpărat tare.
«Şi pre sfânta stăpână să o lăudaţi,
«Cu tot féĭul de cinste, slavă mare să-i daţĭ,
«Ca unii înpărătése, şi Doamne cereşti,
«Înpreună cu mulţimé oştilor îngereşti,
«Că ĭa tuturor ĭaste folositoare mare,
«Acoperimânt, scăpare, şi nădéjde tare.
«A sfintelor praznice taină să cinstiţi,
«Cântând cu înţelégere, şi să o proslăviţĭ.
«Pentru care dragoste, vă veţĭ învrednici,
«Înpărăţiei cerĭuluĭ, şi vă veţĭ îndulci
«În desfătăcĭuné raĭuluĭ, în vécĭ odihnindu-vă,
«Luând plată din destul, şi veselindu-vă.
«Şi cu toţii dinpreună rugăcĭunĭ făcând,
«Din tot sufletul nostru să grăim zicând:

«Pré putérnice înpărate, Dumnezeu cel mare,
«A tot ţiitorïule, Doamne cel pré tare,
«Dă pace şi sănătate, bună norocire,
«Ani mulţi şi zile bune, şi cu fericire,
«Domnuluï Constandin Vodă, ca să stăpânéscă
«Ţara Ugrovlahieĭ, şi să moştenéscă
«Scaunul strămoşilor, precum să cuvine,
«Păzind ţara, apărând, cum ĭaste maĭ bine,
«Cu multă veselie, cu multe bunéţe,
«Cu viaţă îndelungată, într'adânci bătrânéţe,
«Cu Doamna, cu coconii, întru toată nălţimé,
«Cu rudele, cu boĭarii, cu toată mulţimé.
«Biruind vrăjmaşii luĭ, cu putére de sus,
«Cu paloş, cu buzdugan, prin stema ce ĭ-ai pus
«Că aşà ĭaste măriré, slava şi putéré,
«Stăpânire şi cinsté, şi toată ţinéré.
«Şi acum şi pururé, şi în vécĭ fără început,
«Şi în vécii vécilor fără de sfârşit.
«Aminŭ.»

La fóea 255 v. se află:

«Sfârşit, şi luĭ D-zeu slavă.
«Precum dorescŭ ceĭ ce vânsléză pre mare a ajunge la liman,
«Aşijderé şi eu nevrédnicul a vedé sfârşitul acestor vlahomusichii.

«Lét 7222 Dec. 24.»

Cuprinsul volumuluĭ este următorul:

Foile 1—3 de la început cuprind psaltichie cu vorbe românescĭ şi sunt un adaos mult maĭ noŭ de cât epoca scrieriĭ principale.

F. 8—67: «Începutul cu Dumnezeu cel sfânt al Catavasiĭarĭuluĭ, cu toate trebuincĭoasele cântări ale beséricii, care să cântă preste tot anul.»

F. 68—70: «Începutul cu D-zeu cel sfânt al sémnelor meşteşuguluĭ psaltichieĭ, al glasurilor celor suitoare şi celor pogorâtoare, al trupurilor şi al duhurilor, şi a toată darea îndemână şi urmarea, care s'au alcătuit într'ânsa de ceĭ vechi şi noĭ făcătorĭ, carii după vremi s'au arătatŭ.»

F. 71—113: «Anastasima, adecă stihirile învierii. Samoglasnicile, carele să cântă Sâmbătă séra şi Duminecă la hvalite.»

F. 114—226: «Începutul cu ajutorĭul luĭ D-zeu al Anthologhiuluĭ Stihirar, carele cuprinde întru sine samoglasnicile sărbătorilor celor stăpâneşti, şi ale Maĭcii luĭ D-zeu, şi ale sfinţilor celor vestiţi a tot anul. Din facere luĭ Neon Patron.»

F. 227—255: «Începutul cu D-zeu cel sfânt al Pendicostarĭuluĭ. Stihirar, care cuprinde sărbătorile Paştilor, începând dela Sâmbăta sfântuluĭ Lazar.»

F. 255 v.: «Rugăciune robului lui D-zeu Filothei Iermonahu, sinthesitoriul aceştii vlahomusichii, către pré sfânta născătoaré de D-zeu, pentru pré luminatul Domnŭ a toată Ugrovlahia, Ioan Constandin B. Băsărab Voevod.»
F. 256—258: «Doxologhiia a lui Balaş preotul ţarigrădénul...»

No 62.

In-4°. — 194 foi. — Secol. XVIII (1774) — Dăruit de D. A. Sturdza la 20 Octobre 1895.
Scris de aceeaşi mână; câteva titluri şi unele frase (foile 92, 97) sunt scrise cu roşu.

Letopiseţul Domnilor din Moldova. — Originalul cronicei lui Enache Kogălniceanu. — A se vedé M. Kogălniceanu, *Letopisiţile*, T. III (Iaşi 1846), nota I la pag. 330; textul: ibid., pag. 189—286; ed. 2a, III, 195—274.

Pe fóea 1 are următorul titlu:

«Acestu Létopisăţu a Domnilor din Moldova cari s'au început a să scrie di undi au lăsat alţŭ istorici, cari au vintu cu scrisu numai până la sfărşitul Domnii lui Ştefăniţă Vvdă ficiorul lui Vasile Vvdă, cari s'au săvărşit la Hotin.

«Iar noi începim cu scrisu istorii Domnilor di la Istrate Dabija Vvdă şi arătăm toţŭ Domnii di a rândul di atunce şi pă la al patrăle domnie a lui Costandin Vvdă Mavrocordat ficior lui Neculaiu Vvdă Mavrocordatu şi Exaporitul, cari au săvărşitu domniile cu a patrăle domnie, săvărşindu-să şi Mărie sa în Iaşi, în vremile oştirilor cu Rusăe pe cari Dumnezău să pomeniască întru înpărăţie ceriului, amin. Lét 7282(1774).»

Volumul are următorul cuprins:

Pe fóea 92 se află următórea însemnare scrisă cu roşu şi negru (cele scrise cu roşu sunt aicĭ reproduse în cursive):

«*Pi acĭastă vremi şi la acestu Domnu şi la acestu velet 7238 Oc. 10 zăle nĭ-am născut şi noĭ fiĭul Dumni-sale luĭ Vasile Cogălnicĭanu, fiindu vel Căpitan dì Iaşĭ, şi Hatman Dumné-luĭ Costandin Ipsilanti frate cu Manoli Chĭurcĭubaşĭ pi cari l'au omorăt Poarta.*

«Avăndu ficĭoru pi cel maĭ mari pi Aga Enache, fiind Agă lăngă Domnu şi fiindu ĭubit Măriĭ sale luĭ Gligorie Vvdă Ghicăĭ, *atuncĭ m'au botezat şi pi mini părin(te)le Dumni-sale* Costandin Ipsilantu marile Hatman, şi mĭ-au scos numi din botezu *Enachi pe numele fiĭuluĭ Dumi-sale Agăĭ luĭ Enachi, pen-că avem* frate maĭ mari di'l chema Costandin Cogălnicĭan, pentru acĭasta *au socotit să-m zăcă mie Enachi Cog. pi numile fiĭuluĭ Dum.*, pi care Domnul Dumnezău să-l pomenĭască întru părăţie sa; *iar la Mărie sa Ion Ion Neculaĭu Mavrocordat Vod am întrat*, în curte Măriĭ sale la slujba copilăriĭ din casă la lét *7254, di am slujitu cu dreptate pănă au vint ĭar Mărie sa* Ion Gligorie Ghica Vvdă, şi ĭar am întrat la slujba copilăriĭ din casă *pănă au mărsu Mărie sa cu domnie la Bucureştĭ făcănd* schimbari cu Mărie sa Ion Costandin Mavrocordat Vvdă, *domnie al triĭle* a Măriĭ sale Ion Cos-

tandin Niculaiu Mavrocordat Vvdă, şi iar mi-au cerut domnie pi căţ va copiĭ di oaminĭ a boerilor *pe Andreĭ Donicĭ ş-altu Donicĭ şi pe Costin Catargiu* şi pe Mihălachi Jora şi Andreiu Beldiman şi pe Costin Negre ş-alţăĭ, apoĭ s'au mazilitu Mărie sa, *şi la 1749 Avg. 20 au luat domnie Moldoviĭ* Mărie sa Costandin Mihaiu Racoviţă Cehan Vvdă, *şi viindu Mărie sa la scaunul Măriĭ sale pi la Decv.* m'au făcut şi pe mini ca pre un copil comisu al triile ş-amu slujitu toată domnie Măriĭ sale în Moldova, până la schimbare Măriĭ sale di-au mărsu la Bucureştĭ.

«*La 1753 făcăndu-mă atunce Comisu al doile, slujindu-l şi toată* domnie ţărăĭ româneşti, apoĭ m'au făcut vătaf di copiĭ în locul luĭ Costache ficior luĭ Giuvaergi Manolache, care înplinindu-să 2 pol anĭ a domniĭ, s'au făcut iar schimbari domniilor, mergăndu *Costandin Vvd Racoviţă iar la Moldova, s'au mazilitu Mateiu Vodă Ghica di la Moldova* şi la Bucureşti au luat domnie Costandin Vod Mavrocordat, iar Mateiu Vodă nu s'au maĭ învrednicit la domnie; *iar noĭ mergăndu la Moldova la 1756 Martie la Focşanĭ, m'au făcut vătaf di aprozĭ şi pe alţăĭ.*»

No. 63.

In -4°. — Foĭ 123. — Secol. XVIII. — Bibl. Şcheiană
Scrisóre de aceeaşĭ mână, titlurĭ şi iniţiale cu roşu.
Volumul cuprinde următórele:

	Fóea
1. «Istoriia a Troadeĭ cetăţĭ.».	1
2. «Înpărăţie luĭ Vasilie Machidonŭ.».	18 v.
3. «De aice să începe înpărăţie luĭ Vasile Machedon celuĭ bun.» .	23
4. «Înpărăţie luĭ Vas. Leon celuĭ pre înţelept.»	29 v.
5. «Istoriia luĭ Xinofont singliticul şi a jupănesăĭ luĭ Mariia, şi a coconălor Ioan şi Arcadie.»	39
6. «Istoriia sfântuluĭ Ieronim dascalul bisăriceĭ, pentru Iuda vânzătoriul Domnuluĭ nostru Is. Hs.».	49
7. «Murind Tiverie înpărăţiia Mavrichie ginere său »	53
8. «Deci fugind Mavrichie înpărat, înpărăţiĭ Foca muncitoriul.» .	58
9. «Viaţa cuvioşilor părinţi Iosafŭ şi Varlaamŭ.»	63 v.
10. «Întrebările şi răspunsurile popistăşăşti cu pravoslavnecei creştini, când s'au întrebat Amit dascalul popistăşesc cu Panait dascalul creştinesc.	99 v.

No. 64.

In-4°. — Foĭ 23. — Secol. XIX. — Bibl. Şcheiană.
Scris de aceeaşĭ mână cu cirilică latinisată.

Pe fóea 1-a are următorul titlu:

«Scală cuprinzătoare în scurt de toate ofisurile și dislegările urmate către gĭudecătoriile ținutale, de la 1844 Iulie 9 până la 1852 incluziv. Prelucrată de Asesorul gĭudecă: ținut. Roman Emanoil Luponi, 1852».

Pe fóea a 2-a și a 3-a se află următórea dedicație:

«Ecselenției Sale Domnuluĭ Ministru al Depar. Dreptățeĭ Vornicŭ și Cavaler Costache Sturza.

«Ecselenție!

«Cu prilejul sosireĭ Voastre aice, spre o generalnică revedu-ire a lucrărilor urmate în acest tribunal, de la a sa înființare și până astăzĭ, profitezŭ de ocazie și Vă închin acĭastă mică lucrare, ca un rodŭ a ostinelilor mele, rugându-vă a o priimi nu ca o lucrare însemnătoare, ce ca un obiectŭ privitor la înlesnirea tribunalurilor până la tipărirea tomuluĭ al II-le a colecțieĭ.

«Al Ecselențieĭ Voastre plecată slugă

«V. Luponi.

«1852 Iunie 22. Roman.»

Pe foile 4-22 se află însemnarea pe scurt a ofisurilor și deslegărilor, date către judecătoriile ținutale, dela 1844 August 28 până la 1852 Martie 14.

No. 65.

In-4°. — Foĭ 103. — Secol. XVIII. — Bibl. Șcheiană.
Scris de aceeașĭ mână.

Pildele luĭ Esop — și
Mustrarea înțeleptuluĭ cu lumea.

Pe fóea 37 se află:

«Sfârșătul istoriĭ și viețăĭ luĭ Esop celuĭ urăt și înțăleptu.»

Pe fóea 37 v.:

«Inceputul pildilor luĭ Esop cu tălcurile Pildilor arătând fiĭști cărue vinitul și scădere.»

Pe dosul foeĭ 72 se află:

«Sfârșitul Pildelor luĭ Esop — 1799 Iunii 12.»

Volumul are cuprinsul următor:

No. 66.

In-8°. — 341 foĭ. — Secol. XIX. — Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec. Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ. Titlurile, literele inițiale și alte însemnărĭ sînt scrise cu roșu. Maĭ multe foĭ, atât în corpul volumuluĭ cât și la sfârșit, sînt albe (95—204, 301—340).

Pe fóea 1 se află titlul:

«Antologhie, care coprinde întru sine slușba dintru un an. — Scrisă în zilele pré blagocestivului Domn Brb. D. Stirbei VV. — Mitropolit Nifon Sevastis. — 1851 Avg. 2. — Spiridon Stan.»

Pe dosul foeĭ se află următorul motto:

«Cântați Domnului cântare noă; lauda luĭ în biserica cuvioșilor. — Spiridon.»

Iar pe foea 300 verso se află scris:

«D-luĭ Spiridon Stan, luat dupi sătachi tot trupul și ecsăghiisit pi ciniĭ tale(?)»

Pe fóea cea din urmă 341 v., cu o scriere străină, este însemnat cuprinsul volumuluĭ, precum urméză:

«Listă de ce să află într'aciastă carte:

«1. Heruvice mari cu cratimă, facerea lui Petru Vizantie.» . F. (1) 2
«2. Heruvicile mari, facere lui kir Petru Efisiu.» . . . . . » (45) 24
«3. Heruvicile cele mici.» . . . . » (69) 36
«4. Chinonicile săptămâni mici.» . . . . » (93) 48
«5. Enitarie lui Daniil.» . . . . » (109) 56
«6. Rînduiala leturghii.» . . . . » (137) 70
«7. Polileul al cincilea.» . . . . » (175) 89
«8. Chinonicile praznicilor.» . . . . » (193) 205
«9. Un acsion grăcește varis.» . . . . » (286) 251 v

No. 67.

In-8°. — 229 foĭ. — Secol. XVIII. — Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec. — Scris pe hârtie de acelaşĭ. — Volumul este legat în piele şi pe amândouĕ scórţele legăturiĭ se află imprimate icóne aurite. Pe scórţa de la început este representat Isus pe cruce, iar în colţurĭ se află ceĭ patru evanghelişti; sub icónă sînt tipărite cu litere aurite următórele: «ІЄРЄИ: МИХАИЛЪ: СТРИЛБИЦКІИ: 1764.» Pe scórţa din dos se află o icónă representând pe sfinţiĭ apostolĭ.

Titlul următor pe fóea 1:

«Întru slava sfinteĭ ceĭ de o ființă de viĭaţă făcătoaré, şi nedespărţiteĭ Troiţî, a tatăluĭ şi a fiĭuluĭ şi a sfântuluĭ duhŭ: — In zilile pre luminatuluĭ de Hristos ĭubitorĭuluĭ Domnuluĭ nostru Grigori Ioannŭ Voevoda. — Fiindŭ Mitropolitŭ ţărăĭ pre osfinţie sa Kyriu Kyr Gavriilŭ şi Episcopŭ Rădăuţuluĭ pre osfinţie sa Kyriu Kyr Dositheĭ:—După multa duhovnicĭasca oserdiĭa şi dorinţă a cuviosuluĭ Kyr Leonŭ Protoseggelŭ Mitropolieĭ, scris-amŭ şi amŭ tălmăcitŭ acĭastă carte *Ithica Ieropolitica.* — Anulŭ dela Hristosŭ 1764.» [Archimandritul Vartolomeiŭ Măzăreanul].

Pe fóea 1 verso urméză:

«In carte cĭa tiparnică slovenĭască scrie întru acesta chipŭ:

«Ithica Ieropolitica saŭ filosofiĭa învăţătoaré de firé, cu symvoliĭ, şi cu închipuiri alesă, spre povăţuiré şi folosulŭ celorŭ tinerĭ, caré s'aŭ alcătuitŭ şi s'aŭ făcutŭ în sfânta şi maré lavră Pecerska, cu blagoslovenie pre cinstituluĭ părinte kyr Athanasiĭ Mislavskiĭ, Arhimandrit Pecerskiĭ, cu silinţa şi ostenĭala fraţilorŭ, cu cheltuĭala acéĭaşĭ lavré, unde s'aŭ şi tipăritŭ. În aniĭ dela Hristosŭ 1712.»

Pe fóea 2 urméză:

«Ĭarăşi dinŭ cĭa tiparnică, cătră ĭubitulŭ cetitorĭu.

«Avtorulŭ aceştiĭ cărţi nesăvârşindu-o s'aŭ pristăvitŭ, şi numaĭ la începutŭ s'aŭ truditŭ, ĭară după aceĭa noĭ amŭ isprăvitŭ.

«Luĭ Dumnezăŭ dela noĭ slavă, şi deapururé cinsté, ĭară dragoste noastră întru voĭ să fiĭa.»

La f. 227:

«Sfârşitulŭ aceştiĭ cărţi, şi luĭ Dumnezăŭ slavă.»

Pe foile 227 v. — 229 este scris cuprinsul volumuluĭ, precum urméză:

La sfârșit f. 229 v., după cuprins, urmézâ:

«Preste tot cuvinte. 67
«Iară frunze. 229
«Iară coale. . . . . 57 și o față.»

«Tuturorŭ cuĭ s'a întămplă să citĭască pe acĭastă carté, cu toată smireniĭa și cu toată umilința me mă rogŭ, aflăndŭ greșală în cuvinte saŭ orĭ în ce, cu duhulŭ blăndețilorŭ să îndreptați, ĭară pre mine păcătosul să mă ertațĭ, fiindŭ că de odată am și tălmăcit-o și amŭ și scris-o, și poate or fi și greșale. Îndreptațĭ frațilorŭ și mă ertați. Milostivulŭ Dumnezăŭ să vă erte și pre voĭ pre toți. Aminŭ.»

No. 68.

In-8°.—Secol. XVII.—Foĭ 197; volumul este format din caiete de câte 8 foĭ. fie-care caĭet avĕnd numĕrul de ordine în josul întâeĭ și ultimeĭ pagine; lipsesc 9 foĭ la început, 2 din caĭet. 12, cel puțin 2 la sfîrșit.

Cumpĕrat de la anticarul A. Zwiebel, la Ianuarie 1897.
Scrisóre de aceeaşĭ mână; titlurile şi iniţialele capitolelor sînt scrise cu roşu.

Otecĭnic saŭ Pateric, poveştĭ din viaţa maĭ multor sfinţĭ.

Volumul are următorul cuprins însemnat în «scara» de pe foile 196—197, completată cu titlurile din text:

In volum se află următórele însemnărĭ scrise de diferiţĭ la deosebite epoce: Pe fóea 1—6 de desubtul textuluĭ:

....«Dumnezău şi de noĭ în véci.— Vlét 7252 (1744) Avgust 8 dni. «Ieromonah Anastasie Creţul ot Biserecanĭ.»

«Insă neavănd parte de călugăriĭ acolo, l-am dăruit la Runcu, cine a ceti să mă pomenĭască, și am dat și un petrahil de belicoasă verde.

«Ermonah Athan. Créțul, lét. 7266 (1758).»

Pe fóea 32 verso:

«Să să știe că s'au cetit de mine Alexandru (din Piatră) și de fratili mieu (Grigorie) 1712.»

Pe fóea 45 verso:

«Să să știe că s'au cetit de mine Alexandru cătră cinstit dumnalui Ghica Grigori.»

Asemenea însemnări se află pe foile 38 v., 49 v., 50, 78 v., 105, 124, 125, 126 v., 148, 156, 164, 166 v., 172 v., etc., cu micĭ variațiunĭ și cu deosebite date.

Pe fóea 79 v.:

«Cu mila luĭ Dumnezău, acĭasta carte este a preutuluĭ Dumitru ot Războenĭ.»

Pe fóea 153 verso:

«Și cartĭa acĭastă am găsăt-o că este făcută la 1560 și ave ĭa filă, să să ști că s'au prăpeditu și am găsit-o.»

Pe fóea 194 verso:

«Șă aicĭa la fărșăt, să înștiĭ ĭubițĭ frați cetitori cari vețĭ ceti aicĭa, ca să cetiți maĭ nainti pe marginĭa fililor.»

Pe fóea 195:

«Grigori Alexandru.»

«Acestu otecĭnic este alŭ meu Ermonah Nicodim ot bogoslov dar l-am cump... eu Ermonah Anthim ce m-eu zis Crețul, când au...... rit acest Necodim de la o sor a luĭ de la....... cene a ceti să mă pomenĭască.»

Pe fóea 195 verso:

«Let 7267 (1758) Sept. au prădat Tătarăi țara Moldovii parte din gĭos 6 ținuturĭ, și mare robie au fost că au lovit făr de veste și au arsă Focșenii și au agĭuns păn la Rămnic în țara Muntenască, și la ace vreme nefiind Domnŭ în țară, mazilindu-să Scarlat Voevod de aici, au mărsŭ Domnŭ în țara muntenască și au vinit Domnŭ în Moldova Ion Theodor Voevod, și acĭastă pradă au fost făr de știre înpărății, și după ce s'au așăzat domnie au

vinit poroncă mare dela Țarigrad și au mărsŭ cu boeriĭ de Moldova la TătarĭK și au plinit toată paguba țărăĭ dela Tătarĭ.»

No. 69.

In-8°.—Secol. XVII.—Foĭ 592; întreg volumul este format din 75 caiete de 8 foĭ (quaterniunĭ), afară de ultimul care are 4 foĭ; caietele sînt numerotate pe marginea din jos a întâieĭ și ultimeĭ fețe; numerele 1—13 sînt scrise cu roșu, 14—75 cu negru.—Biblioteca Șcheiană.

Scris întreg de Ermonahul Misail dela mânăstirea Bisericanĭ; titlurile, însemnarea capetelor pe margine și inițialele la inceputul fraselor saŭ vorbelor deosebite, slavone și românescĭ, sînt scrise cu roșu.

Volumul este legat tare în table de lemn îmbrăcate cu piele peste tot.

Faptele și Epistolele Apostolilor în limbile slavă și română, întocmit așa că fie-care proposițiune saŭ și numaĭ câteva cuvinte sînt scrise slavonesce și urmate de traducerea lor românéscă. Textul întreg este împărțit în 335 capete (zacéle).

La inceput are titlul:

«ДѢЯНЇЯ С~ТЫХ ~ЯПС~ЛЪ. ВЪ великѫѧ недлѧ пасхы»

La sfîrșit (fóca 590) scriitorul a scris:

«Сьи пракѯїѹ пісал ермонах мисаил ѿ стаа мѡнастир бесерекани, мнѡго пострадах днь и нѡщь. иже четет да разѹмѣет. идеже ѡбрѣщет грѣшен въ него, не клънѣте мене, не рѫка аггелска писах. нѫ чл҃чьска и мнѡгѡ грѣшна. мсца іюн кг днъ. къ днь василіе воевода. влѣт ѕзрѯ: — »

«Acest Praxiu (Faptele Apostolilor) l-a scris Ermonahul Misail dela sfînta mânăstire Besericanĭ; mult s'a ostenit ḑiua și nóptea; cine va ceti să înțelégă. Unde se va găsi greșală, să nu mĕ blestemațĭ pe mine, căcĭ n'a scris mână îngerescă, ci omenéscă și mult greșitóre. Luna Iunie, 23 ḑile, în ḑilele luĭ Vasilie Voevod. La anul 7160 (1652).»

Pe fóea 591 se află scrisă următórea însemnare dela 1716:

«Acestu izvod de praksiu ĭasté a sfinteĭ mănăstirĭ Besărecanilor și s'au adus aicĭ la Episcopie la Roman la școală pentru treaba învățăturiĭ, și de s'ar tănplà a rămânĭa aicĭ la Episcopie pe urma noastră și pe cine-r alége Dumnezău Episcopŭ și ar popri-o sau ar tăgădui-o sau preut sau miren, cine ar ascunde-o și n'ar vré să o dĭa ĭar la mănăstire la Besărecanĭ, să fie afurisit și ne ertat în vĭaci. Lét 7224 (1716) Fev. 10.

«In zilelé svinţieĭ sale părinteluĭ nostru Kir Saviĭ Episcopu Romanuluĭ.»

Pe dosul aceleeaşĭ foĭ 591 este scris:

«Sava Episcopul de Roman, când s'a întreba să să dé.»

Pe întâia faţă a foeĭ 1 pe margine, sub text, este scris:

«Din colecţiea biblioticeĭ mele din Rotopăneştĭ, aflat în turnul Mănăstiriĭ Biserícaniĭ — şi hărăzit mie de Arhimandritul Nifon Egumenul aceĭ Monastirĭ la 1845.»

«N. Istrati.»

No. 70.

In-4°.—162 foĭ.—Secol. XIX.—Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec.
Scris pe hârtie de acelaşĭ.
Pe fóea 1 se află titlul următor:

«Psaltirea saŭ cartea laudelor alăturată cu originalul Evreesc şi cu maĭ multe alte traducerĭ moderne, şi corigiată de Arhimandritul Melhisedec, Magistrul de Teologie şi rectorŭ Seminarieĭ Eparhiale de Huşĭ, spre a înlesni înţelegerea aceste sublime cărţĭ persoanelor cugetătoare. 1858. Huşiĭ.»

Volumul cuprinde:
«Introducere în Psaltire.» F. 4—9.
«Psaltirea adică Cartea laudelor a Profit-împăratuluĭ David.» F. 12—161.

No. 71.

In-4°.—1+205 foĭ.—Secol. XIX.—Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec.
Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.
Pe fóea albă dela început are următorul titlu:

«Sinodul de Ierusalim şi epistolia Patriarhilor de răsărit către biserica Anglicană de Protosinghelul Melhisedec.»

Volumul cuprinde următórele:

6. «Epistolie circulară a unia sînte icumenice şi apostolice biserici cătră toţi ortodocsii. — In Constantinopol în tipografia Patriarhală a. 1848.» . . . . F. 171

No. 72.

In-4°. — 159 foĭ. — Secol. XIX. — Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec. Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

Cuvinte rostite la diverse serbătorĭ [de Episcopul Melchisedec].

Pe fóea de la sfârşit se află data următóre:

«1854 Maĭ 29.»

Volumul cuprinde următórele:

No. 73.

In-4°. — 159 foĭ. — Secol. XIX. — Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec. Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

«Întroducere speţială în cărţile Nouluĭ Aşăzământŭ» şi «Arheologia biblică» [de Episcopul Melchisedec].

Volumul cuprinde următórele:

No. 74.

In 4°. — 142 foĭ. — Secol. XIX.— Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec. Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

Patrologia sau lecţiĭ despre sfinţiĭ părinţĭ, dascaliĭ bisericeĭ şi scriitoriĭ bisericeştĭ [de Episcopul Melchisedec].

Volumul are următorul cuprins:

No. 75.

In 4⁰.—232 foĭ.—Secol. XIX. — Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec. Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ.

«Disertaţiunĭ, predice, cuvîntărĭ funebre, articole şi alte scrierĭ, unele compuse, altele traduse de Archimandritul Melchisedec.

Volumul cuprinde următórele:

16. «Cuvănt rostit la Divanul Ad-hoc, la votarea dorinţelor de înbunătăţire pentru biserică şi clerŭ.» . . . . F. 115
17. «Cuvănt la alegerea deputaţilor dintre proprietarii mari din ţinutul Fălciiuluĭ, pentru Adunarea Naţională. 1858 Dechemvrie 18. (Rostit în catedrala Episcopieĭ de Huşĭ.)». . . . . » 135
18. «Cuvăntŭ la solemnitatea ce s'aŭ făcutu pentru alegerea deputaţilorŭ proprietarilorŭ micĭ şi a celorŭ din reşedinţa ţinutală a ţinut. Fălciiu. 1858 Decembr. 16 şi 17.» . . . . » 143
19. «Sinodul Florentinŭ în raportŭ cătră biserica Moldoromână.» » 153
« I. Cine aŭ fost Grigorie Ţamblac?» . . . . » 154v.
« II. Carii aŭ fost ceĭ întăĭ Mitropoliţĭ a Moldavieĭ?» . . . . . . » 162v.
«III. De ce iurizdicţie aŭ atârnat în vechime biserica Moldoveĭ şi ce schimbări aŭ urmat în această privire.» . . . . » 169v.
«IV. Este oare adevărată spunerea luĭ Cantimir despre alungarea literatureĭ Romane din Moldova în urmarea Sinoduluĭ Florentinŭ?» » 177
20. «Duhul timpuluĭ de faţă.» . . . . » 181
21. «Sinodul de Iaşĭ.» (Compusă de Protosinc. Melchisedec) . . . » 187
22. «Oare mintea omenească merge înainte spre desăvărşire?» . » 197
23. «Profeţiile despre soarta Vavilonuluĭ adeverite de întâmplările istorice.» . . . . » 203
24. «Cuvînt de hiritizmos. 1852.» . . . . » 211
25. «Dizertaţie despre onanizmŭ, de Protosinchelul Melchisedec.— 1853 Socola.» . . . . » 217

No. 76.

In-8° şi in-4°.—1+81 foĭ.—Secol. XIX.—Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec Scris pe hârtie de acelaşĭ. In text se află maĭ multe ştersăturĭ şi adaosurĭ. Pe fóea dinaintea textuluĭ are titlul:

«Filosofiea natureĭ.—1845 April 9.» [de Episcopul Melchisedec]. Scrierea împărţită în 18 paragrafĭ.

La sfârşit (f. 81) se află următórea însemnare:

«Sfârşitul filosofieĭ natureĭ, care s'au început la April 1 şi s'au sfârşit la April 5.—1845.»

No. 77.

In-4°. — Foĭ 452. — Secol. XIX. — Dăruit de Ion Ghica la 11 Dec. 1876. Pe dosul legăturiĭ: **Bălcescu 1.**

«Romăniĭ supt Mihaiŭ Voevod Vitéjul» *(sic)*, de Nicolae Bălcescu. Manuscriptul autograf al autoruluĭ — întâia redacţiune — scris pe unele locurĭ cu creionul.

Textul publicat de A. Odobescu în *Revista Română*, 1861, p. 89 şi urm., 1862, p. 83 şi urm., 1863, p. 81 şi urm.; în volumul *Istoria Românilor sub*

Michaiŭ Vodă Vitézul urmată de scrierĭ diverse de Nicolae Bălcescu. Publicate de pre decisiunea Societăţeĭ Academieĭ Române şi însoţite cu o precuréntare şi note de A. I. Odobescu. Bucurescĭ, typografia Societăţeĭ Academice Române (Laboratoriĭ românĭ) 19, strada Academieĭ, 19 — 1878. — *Ediţiunea II.* Bucurescĭ 1887.

Volumul cuprinde:

No. 78.

In-folio mic. — Foĭ 308. — Secol. XIX. — Dăruit de de Ion Ghica la 11 Dec. 1876.

Pe dosul legăturiĭ: **Bălcescu 2.**

Româniĭ subt Mihaiŭ Voevod Vitézul, de Nicolae Bălcescu. Manuscriptul original al autoruluĭ, avênd unele părţĭ prescrise de altul şi îndreptate saŭ schimbate de dînsul.

Textul publicat de A. Odobescu în *Revista Română*, 1862, p. 588 şi urm. şi în volumul citat la No. 77.

Volumul cuprinde:

No. 79.

In-4° şi in-folio mic. - Foĭ 247. — Secol. XIX. — Dăruit de Ion Ghica la 11 Dec. 1876.

Pe dosul legăturiĭ: **Bălcescu 3.**

Româniĭ subt Mihaiŭ Vodă Vitézul, de Nicolae Bălcescu. — Manuscriptul original al autoruluĭ, în parte prescris de el însuşĭ şi modificat.

Textul publicat de A. Odobescu în *Revista Română*, 1861 şi 1862, şi în volumul citat la No. 77.

Volumul cuprinde:

«Introducere» (foile 1—20) — in-4° . . . . F. 1—20
«Cartea I — Libertatea naţională — 1593—1595 Aprilie.» Titlul şters. (Foile 1—66) — in-4° . . . . » 22—86
«Cartea a doa — Călugărenii — Aprilie 1595 — Dechemvrie 1595.— (Foile I—III şi 1—163) . . . . » 87—247

No. 80.

In-folio şi in-4°. — Foi 361. — Secol. XIX. — Dăruit de Ion Ghica la 11 Dec. 1876.

Pe dosul legăturii: **Bălcescu 4.**

Câteva scrieri originale de N. Bălcescu; mai multe extracte privitóre la istoria Românilor în epoca lui Mihaiŭ Voevod copiate din mai mulţi istorici străini, cele mai multe scrise de N. Bălcescu, iar câteva copiate de alte persóne.

Cuprinsul volumului este următorul:

1. «Lista scrierilor consultate pentru alcătuirea Istoriei lui Mihaiŭ Voevod Vitézul» (întocmită şi scrisă de A. Odobescu) . F. 1—6
2. Betlen, Ambry, Iacobinus . . . . » 7—23
3. «Histoire universelle des guerres des Turcs depuis l'an 1565 jusques à la trefve faicte en l'année 1606, par N. de Montreulx sieur de Montsacré gentil-homme du Maine. Paris 1608, in-4°.» . » 24—37
4. «Istfanfi» *(sic)*. L. XXIX, XXX, XXXI . . . . » 38—72
5. «Extracturi din De Thou.» XIII . . . . » 73—80
6. «Piaseciŭ.» . . . . » 81—84
7. «Note din Orteliu.» . . . . » 85—97
8. Extract dintr'o carte nenumită «p. 90—94», începênd cu: «D'abord que la guerre entre le pays d'Ongres (?) s'est déclarée..». » 98—113
9. Extract dintr'o carte nenumită «Année 1004, p. 139,» începênd cu: «Les fortifications des palissades du château de Boukrouch achevées.» . . . . » 113—113
10. Extract dintr'o carte nenumită «p. 76. Anul 1002 (1593), începênd cu: «le Vaivode du pays d'Eflak.» . . . . » 119—121
11. La Transylvanie et ses habitants par A. de Gerando, Paris 1845, in-8°, 2 vol.» . . . . » 122—123
12. «Note din Esprinchard.» . . . . » 124
13. «Compendio historico delle guerre ultimamente successe tra Christiani, et Turchi et tra Turchi, et Persiani — Nel quale particolarmente si descrivono quelle fatte in Ungheria et Transilvania sino al presente anno M.D.XCVII, di Cesare Campana. In Venegia. M.D.XCVII, in-4°. . . . . » 125
14. «L'Ungheria spiegata da Gio. Nicolo Doglioni. In Veneţia 1595, in-4°.» . . . . » 125v.-126
15. «Herdenstein.» . . . . » 127—134
16. «De Sacy, Histoire de Hongrie, III.» . . . . »135v.—136

17. «Cartea V — Mirislo. Iulie 1600 — Ianuarie 1601, I.» Titlu şters.
«Note din: La vieille Pologne par Charles Forster. Paris 1839, in-4º» . . . . F. 137
18. «Jurămîntul luĭ Mihaĭ Impĕratuluĭ.» . . . . » 137v.-138
19. «Din Baltazar Guerrin. 1594.» . . . . » 139—140
20. «Histoire du Royaume de Hongrie... Par Balthasar Guerrin... A Nancy, l'an 1604.» . . . . » 141—160
21. «Bayle (Pierre), Dictionnaire historique et critique. Roterdam 1697, in-folio. Tomes 6.» — (Fără extracte).
Historicae Relationis continuatio par (*sic*) Jacobum Francum. Francofort, in-4º, anul 1596—97—98, etc.». . . . . » 161—164
22. «Note din Valter» . . . . » 165—174
23. «Bisselie» . . . . F. 175—179, 181—194
24. «Wiquefort. L'ambassadeur oder Staats-Bothschaffter und dessen hohe fonction, etc. 1682. Francfort, in-4º.» . . . . F. 180
25. «Lorichianus». . . . . » 195
26. «Giorgio Tomasi, Delle guerre et rivolgimenti del Regno d'Ungaria, etc.» . . . . » 196—205
27. «Frachetta, oraţia I compară pe Sigismund (Bathori) cu Alexandru», etc.» . . . . » 205v.-207
28. «Reusner, Epist. Turcicarum. Partea II.» . . . . » 208—212
29. «Katona.» . . . . » 213—219
30. «Note din C. Campana, Historie del Mondo.» . . . . » 220—225
31. «Les Guerres qui ont été suscitées en Moldavie et les Révoltes en Valachie. — Extraits des Mémoires du Naime-Effendi. (Vol. I. page 55, édition Skutator)» . . . . » 226—237
32. «Les guerres avec les Tartares, les Valaques et les Kosaques, ainsi que les suscitations ourdies par la maison de Raguse.» Extraits faits de l'ouvrage de I. U. Niemcewicz intitulé: «Dzieje panovania Zygmunta III-go» . . . . » 238—259
33. «Ollat. T. I.» . . . . » 260—263
34. «La giornata di Giorgio Basta contra Michele Vaivoda di Valacchia, li 18. di Settembre 1600, con i successi del medesmo anno, doppo la bataglia in Transilvania. Descritta da Achille Tarducci.» . . . . » 264—275
35. «Giovani Botero.» . . . . » 276—278
36. «Doglioni, Del Theatro de Prencipi. T. II.» . . . . » 278—279
37. Notă biografică şi bibliografică despre: «Jean Sarius (?) Zamoyski grand chancelier de Pologne....» . . . . » 280—281
38. «Życia sławnych Polakow (Viaţa slăviţilor Polonĭ). Tom. II....» » 282
39. «507 (?). Comm.» Extract saŭ copie de pe o scriere nenumită, începênd cu: «Bartolomée Pecz ainsi reçu apporta au Vaivode au nom de César des présents précieux,....». . . . . . » 283—293
40. «Dupe Catalogul luĭ Szechenyi (catalogul Bibliothecae Hungariae).» . . . . » 294
41. «Despre cărţile cercetate.» . . . . » 295—296
42. «Lista scrierilor pentru istoria luĭ Mihaĭ VV. Vitéjul» (*sic*). » 298

43. Liste de scrierĭ istorice, începênd cu: «M. ab Isselt, Amorf. historia sui temporis....» . . . . F. 299—316
44. «Asupra istorieĭ luĭ Rodolphe II Imp.» Listă de scrierĭ istorice . . . . » 317—318
45. Portretele reproduse în creion după gravurĭ. Michaiŭ-Vitézul, Andreas Bathori, Sinan-Paşa 319, 320, 322
46. Vederĭ de bătăliĭ reproduse în creion după gravurĭ . . . 321, 323, 325
47. Notă despre un portret al luĭ Michaiŭ Vodă, scrisă de A. Odobescu. . . . . F. 326
48. Plan şi explicaţia unuĭ câmp de bătae, făcut de N. Bălcescu . . . . » 327
49. Instrucţiĭ scrise de N. Bălcescu, cum să i se adune cunoscinţele topografice despre bătăliile luĭ Michaiŭ Vodă . . . . . » 328—333
50. «Răsvan Vodă, fragment tras dintr'o scriere istorică intitulată: *Romănii supt Mihaĭ Voevod Vitéjul» (sic)* . . . . » 334—350
51. «Românii sub Mihaĭ Voevod Vitéjul *(sic)*. — Cartea întâĭ. Libertatea naţională — 1593—1595 Aprilie.» Cap. I . . . . » 355—356
52. Fragment (foile 26—30) dintr'o scriere autografă de N. Bălcescu, începênd cu: «VIII. Capetele acestuĭ tractat eraŭ acestea:....» . . . . » 357—361

No. 81.

In-4°. — Foĭ 225. — Secol. XIX. — Dăruit de Ion Ghica la 11 Dec. 1876. Pe dosul legăturiĭ: **Bălcescu 5.**

Note istorice originale saŭ extrase din diferiţĭ autorĭ, note bibliografice şi chronologice pentru istoria epoceĭ luĭ Michaiŭ Vitézul, — adunate şi scrise aprópe tóte de N. Bălcescu.

Volumul cuprinde:

1. Note istorice scrise de N. Bălcescu şi altul cu creionul . F. 2
2. «Ruminiĭ *(sic)* supt Mihaiŭ Voevod Vitéjul *(sic)* de Nicolae Bălcescu.» Planul întocmiriĭ scrieriĭ pentru publicare în două volume. . . . . » 2v.—3
3. Note bibliografice . F. 3v.—6v., 15v., 16, 52—56, 58v., 59, 62, 88—89v., 114
4. Însemnarea: «Minutele în care scriŭ sunt fórte pline de amar şi întristare...» . . . . » 7
5. Însemnărĭ istorice diverse . . . . F. 7v.—15, 17—18
6. «Ioannis Bisselii è Societate Iesu, Aetatis notrae gestorum eminentium Medulla Historica per aliquod septenia digesta — Septenium I — Ab anno M.DC.I usque ad annum M.DC.VII. inclusive. Ambergae. Anno M.DCC.XXIX. 3 vol. in-8°.» — Extract despre Michaiŭ Voevod. . . . . F. 19—48
7. Tabelă de corespondenţa lunilor mahometane cu cele creştine . . . . » 49v.
8. «Note din Hamer *(sic)*. I, II.» . . . . » 49v.—50
9. «Însemnărĭ din Tableau de la Pologne ancienne et mo-

derne par Malte Brun, refondue et augmentée par Léonard Chodzko. Paris 1830, in-8°, 2 vol.» . . . . F. 51 v.

10. «Scrierile privitoare la Istoria luĭ Mihaiu VV.Vitézul.» (1—28). » 57—58 r.

11. Frase românescĭ şi francese, adunate probabil ca modele de stil, ca maxime istorice . . . . 58 v., 62v.—65, 104v. — 106, 107 v. — 111.

12. «Din *Iansonii*: Mundus Furiosus.» . . . . » 60 r.

13. «Epigrama in ejusdem Palatini effigiem Tervisi ab Autore scriptum et dedicatum.» . . . . » 60 v.

14. «Portretul luĭ Mich. după Valther.» . . . . » 61 r.

15. Notiţă autografă de N. Bălcescu, începênd cu: «Dar unde este Mihaĭ Vitéjul *(sic)* acum . . . .» . . . . » 61 v.

16. Două extrase istorice despre Turcĭ . . . . » 66

17. «Lista scrierilor pentru alcătuirea istorieĭ luĭ Mihaĭ VV. Vitéjul» *(sic)*. . . . . » 67—82

18. «Lit. B. Urmare din Historia Panoniae de Artur, etc.» . . » 83—87

19. «(A) Urmare din Historia Panoniae a luĭ Artur Dantiscani.» » 90—98

20. «Historia Chronologica Pannoniae. Res per Hungariam et Transylvaniam . . . . . bello gestas . . . . Ad annum M.D.CVII continuata et deducta studio et opera *M. Gotardi Arthur Dantiscani* . . . . Francofurti, Anno M.D.CVII.». . . . . » 98—103

21. *Jacobus Luccari*. Annali di Bansa, 1505 Veneţia, in-4°.». . » 104

22. «Portrait de l'Empereur Rodolphe II (Histoire de la guerre de trente ans par Schiller, traduite en français. Paris, 1846, p. 23.» » 107

23. «Note din Histoire générale de Pologne d'après les anciens historiens. 2 vol. Paris 1834.» (2 foĭ legate cu marginea de sus în jos) » 112—113

24. Traducere francesă (nu este scrisă de Bălcescu) din *Românii subt Michaiŭ Vodă Vitézul de N. Bălcescu*, cartea IV, cap. VII—XXXIX şi resumat din câte-va părţĭ următóre . . . . . . » 115—224

25. Corespondenţa lunilor mahometane cu cele creştine din 1594 . . . . » 225

No. 82.

In-8°, in-4°, şi in-folio. — Foĭ 462. — Secol. XIX. — Dăruit de Ion Ghica la 11 Dec. 1876.

Pe dosul legăturiĭ: **Bălcescu 6**.

Manuscripte diferite ale luĭ N. Bălcescu: scrierĭ originale saŭ străine, autografe saŭ copiate.

Volumul cuprinde următórele:

1. «I. Reforma soţială la Românĭ.» (Autograf de N. Bălcescu). F. 1—166

2. «Reforma socială la Românĭ.» (Copie de altă mână, cu puţine corecturĭ făcute de N. Bălcescu) . . . . » 167—284

3. Scriere fără titlu, începênd cu: «Petutindinea pe unde servagiul sau munca obligată se menţinură, . . .» (Copie de altă mână, cu schimbărĭ de N. Bălcescu) . . . . » 285—296

4. «Proiect pentru reorganisaţia dorobanţilor judeţelor.» (Autograf de N. Bălcescu). . . . . » 297—302

Scriam aceste rîndurî in anul 1847.» Pe dos o insemnare de conversiunea lunilor turcescî în ale ereî creştine, 1595 . . . . F. 445

23. Act original: «Astăzî 28 Noemvrie [1848] emigraţia din Paris adunându-se în sala seanţelor au ales o comisie alcătuită de treî persoane şi anume: D. Ioan Voinescu, D. Dimitrie Bolintinianu, D. Grigorie Marghiloman, cu misie de a lua socotelile de la toţî aceia din emigraţî ce vor fi avut banî publicî...» (14 subscrierî). . . . . » 446

24. «Copie din scrisórea Bălcesculuî, din 28/16 Decemvrie 1848, Belgrad,» — «6 Ianuarie 1849, Belgrad,» — «15 Fevruarie, Atena,» — «8 Martie, Constantinopol,» — «$^{24}/_{12}$ Martie 1849, Constantinopol,» — «5 Aprilie 1849, Constantinopol,» — «$^{13}/_{1}$ Aprilie, Constantinopol.» . . . . » 448—451

25. «La Russie, sommée par l'Angleterre, s'est enfin décidée à retirer ses troupes des principautés danubiennes. Roumains!» Proclamaţie în limba francesă subscrisă de «D. Bolintineano,» cu data: «Ce 30 Mai 1851, Paris.» Fóe volantă tipărită . . . . » 452

26. Două scrisorî autografe de N. Bălcescu către două persóne, cărora le dice: «Excellence.» . . . . » 453—454

27. «Românî nu sântu Comunişcî», subscrisă de I. Ionescu. . » 455—461

28. Scrisóre autografă de N. Bălcescu către o persónă, căreia iî dice: «Milord», cu data: «Paris 15 Juin 1850.» . . . . » 642

No. 83.

In-folio mic. — Foî 17. — Secol. XVIII. — A fost al luî M. Kogălniceanu; dăruit de Ministeriul Instr. publ. la 30 Iulie 1882, adr. No. 9.769.

Scris de acelaşî; iniţialele cu roşu.

Pe fóea 1 titlul:

«Vama ce maré precum s'au aşezat să să ia scoţându-să din testamentul vămiî cel vechiu.» Exemplar întărit cu pecetea mică domnéscă la sfîrşit — purtând anul «1761» — şi cu «Procit. Vel Vist.»

	Foile
Numele obiectelor şi materiilor supuse la vamă aşezate în ordine alfabetică.	1—13
«Alte tocmele a Cazacliilor carele vin din sus şi trecu în gios şi nu dezlĭagă aîce în târgu, şi a celor ce duc negoţ de rumele în ţara Căzăcĭască, şi ĭarăş nu dezlĭagă aîce, şi a Lipscanilor ce trecu, şi a celor ce dezlĭagă aîce, şi a Lehliilor ce trec săftienî de Erbikir şi alte negoaţe ce trec de aîce şi nu dezlĭagă.».	13—15
«Pentru vite, caî, epe, oî, caprî, ce vor cumpăra neguţătorii pre la târgurî sau pen ţară, unde să vor afla să să vămuĭască pe obiceĭu, după cum arată fieşte care la rândul eî.»	15 v.
«Toată cĭara, miĭare», etc.	»
«Pentru marfa ce să va afla la drum la înplinire anuluî». . .	16 r.

«Cornăritul.» . . . . F. 16v.
«Mortasipie ce maré după cum s'au așezat.» . . . . » 17

No. 84.

In-folio. — 443 foĭ. — Secol. XVIII. — Dăruit de Prof. P. Gârboviceanu, la 31 Maiŭ 1896.

Scris pe hârtie, în două colóne, de aceeașĭ mână, afară de câte-va foĭ. — Titlurile și literele inițiale de la inceputul fraselor sunt scrise cu roșu. La sfîrșit lipsesc maĭ multe foĭ.

Pe fóea 1-ia are următorul titlu:

«Tălcuire pre scurtŭ a Psalmilor luĭ Davidŭ, adunată de mulțĭ dascali aĭ bisériciĭ, însuflațĭ de Dumnezeu, și pentru acĭasta s'au pus aĭcĭ, ca să poată cetitorĭul întru dănsa a ceti acĭasta maĭ pre largŭ, caré întru tălcuiré Psalmilor celor pușĭ înnainte între liniĭle, adecă dungile în dreptul părților stihurilor la listurĭ nu eră încăpută de săvârșit.»

Volumul cuprinde:

	Foile
1. «Tălcuire pre scurtŭ a Psalmilor luĭ Davidŭ....»	1—273
2. «Tâlmăciré a Sfintei și Dumnezăeștiĭ Liturghiĭ, și cercetaré celor ce vor să să hirotoneséscă.» . .	277—397
3. «Preoțiĭa.»	401—433

3. «Adeverința legiĭ creștineștĭ, mărturisită de nepriĭateniĭ și vrăjmașiĭ eĭ, adecă învățătura luĭ Rabin Samoil Jidovul, care arată greșalele Ovréilor după légé luĭ Moisi, și după nădéjdé ce o aŭ de veniré Mesiĭ. În'âĭu tălmăcită de pe limba hărăpéscă în limba latinéscă, de *(loc alb)* Bolhomine șpaniolul, în anul 1339 în zilele luĭ Venedictŭ al 11 Papă al Romeĭ, în Venețiĭa. Iar Jidoviĭ aflând aŭ răscumpărat dintr'acéste cărțĭ câte au putut găsi, ca să le arză, și apoĭ la cetaté Mațerat a doao oră s'au tipărit de pe limba latinéscă pre limba leșască, de părintele Iacov Radlinskiĭ al pré sfinteĭ theologhiĭ dascal, la anul 1733, la Lublin. Iar acuma s'au tâlmăcit din limba leșască pre limba rumănéscă de Dima pisarĭul, și alcătuite cuvintele de Costandin Lupoĭanul, în zilele Măriеĭ sale pré innălțatuluĭ Domnŭ Ioan Costandin Nicolae Vvd într'al doilé domnie a scaunuluĭ Moldoviĭ, în anul al 11-lé a Domnieĭ sale, la

	Foile
anul 1742. Dovăzile aceştiĭ cărţĭ au dat Iulian de Ilarius doftorul legilor şi canonicul Episcopiĭ Maţeratuluĭ, Amvrosie Spetaĭa logofătul apostolicesc şi Episcop Maţeratuluĭ, Iacov Franţiscul de Amizĭ, al legilor, al filosofieĭ şi al theologhiĭ dascal, Raimundus de la Oreto Egumenul mănăstiriĭ Duminicanilor, Ioan Mariĭa Zegleg svétnicul Mitropolituluĭ al Papăĭ, Daniil Iosif al Pragăĭ pro Episcop, Andreĭ Truskiĭ pro Episcop de la Premiliĭa, Stanislav Stempcovski Egumenul călugărilor ce sănt la sfăntul mormânt la Ierusalim.»	» 435—443

In volum se află însemnările următóre:

Fóea 30 v. «A popeĭ Buniĭ ot Bucureştĭ ot mah. Săpunarilor, 7263 (1755) Ghenarie 25 dni.»

«Popa Buné Dionisiev erm. ot Căldăroşanĭ.»

Pe faţa din lăuntru a scórteĭ dela sfîrşit:

«† Cetiĭu acéstă sfăntă şi dumnezeĭască carte puţintel, de care lucru foarte bune doftoriĭ are înlăuntru, pentru boala sufletuluĭ, adică căndu să va bolnăvi sufletulu.»

No. 85.

In-folio. — Secol. XVII (1646). — Foĭ 44?; volumul întreg este format din 58 caiete de 8 foĭ; caietele sînt numerotate pe marginea de jos a întâieĭ şi ultimeĭ feţe; lipsesc foile 1—2 din caietul 1, 5 foĭ din caietul 21, caietul 22 întreg, 1 fóe din caietul 23, 2 foĭ din caietul 34, 4 foĭ din caietul 50, 2 foĭ din caietul 55, iar caietul 58 are 2 foĭ maĭ mult. — Dela mănăstirea Agapia, dăruit de Ministeriul Instr. publ. la 6 Iulie 1833, adr. No. 2115.

Scris pe hărtie cu semiuncială de Costandin Diĭacul din satul Vindăoni; până la f. 326; de acolo scrisórea este puţin cursivă, înse de acelaşĭ scriitor. Titlurile, însemnarea capetelor, iniţialele la începutul fraselor saŭ grupurilor de cuvinte slave şi românescĭ sînt scrise cu roşu.

Volumul cuprinde:

Faptele şi Epistolele Apostolilor în limbile slavă şi română; text întocmit aşa că fie-care proposiţiune saŭ grupare de cuvinte sînt scrise slavonesce şi urmate de traducerea românéscă. Textul întreg este împărţit în 335 zacéle (capete) şi începe la *Faptele* I, 19.

Pe fóea 326 v. scriitorul a scris:

Азь недостойнїи и многогрѣшнїи Костантин дїакоул ѿ село Винджѿны. иписалъ дѡ зде ѿ дѣанїе апльское дѡ двà стѡ двадесѣт прѣвы Хйже четет на неж ащıе гдѐ бѫдет погрѣшил да исправлѣнте а нè клънѣте. понеже бѣх млад оумѡм и не оукрѣплень разоумѡм якоже и корабль влажсѧ въ пѫчинахь мѡрскых:

вь дни бл҃гочьстиваго Іѡан Василіе Воевод. Вь лѣт ҂зрнд:—»

Adecă: «Eŭ nedestoinicul și mult păcătosul Costantin Diĭacul din satul Vindâoniĭ am scris până aci din *Faptele Apostolilor* până la 221, și cine va ceti în ele, dacă voiŭ fi greșit undeva, să îndreptațĭ și să nu blestemațĭ, fiind-că eram tînĕr la minte și neîntărit cu judecată, ca corabia care plutesce pe întinderea mărilor. In ḑilele credinciosuluĭ Ioan Vasile Voevod, în anul 7154» (1646).

Pe f. 416 r. este scris:

«**Доинѣ пис Кѡстантинь дїак.**» Până aci a scris Constantin diacul.

Pe marginile de jos ale foilor 1—5 se află scrisă următórea insemnare, al căreĭ inceput s'a perdut cu foile 1—2:

«. . . . decĭ Costantin ș'au loat carte, ĭar eu Gavrilie, daca — am știut că este a luĭ Parteniĭ, m'am părât — cu popa Gligorce la părintele Mitropolitul — Ghedeon, și l-am rămas pre [po]pa Gligorce și ĭ-am — dat popiĭ 12 leĭ, cum știu toțĭ și știțĭ — și milostivirele voastre, și au dus banii — Nil, ș'au adus carte. Milostivirele voastre n'ați vrut să o plătiț — ĭar eu o am râscumpărată-o. Eu știu că este a me, — decĭ sintu volnic să o dau cuĭ voĭ vre. Ș'au inblat atunce — vlet 7165 *(1657)* msțé *(luna)* Fev. 5 dni *(ḑile)*.»

Pe fóea 416 v. se află copiată scrisórea autografă a Domnitoruluĭ Cuza către Starița mănăstireĭ Agapia, când a visitat acea mănăstire, la 1863 Aprilie.

No. 86.

In folio. — Foĭ 444 (16 la inceput nenumerotate, 428 cu numerotația veche originală). Numerotarea este greșită: 159 este sărit, 169 este de douĕ orĭ, foile 315—322 aŭ fost puse din greșélă între foile 306—307.

Secol. XVII. — Bibl. Scheiană.

Scris de acelașĭ scriitor; inițialele, titlurile, multe nume propriĭ și alte cuvinte creḑute de scriitor cu deosebire insemnate — sint scrise cu roșu. Deasupra titluluĭ de pe fóea 1 se află desemn in negru, roșu și aur representând pe Isus Christos pe tron incunjurat de 6 serafimĭ, avênd la drépta pe Maica Domnuluĭ și la stânga pe Ioan, deasupra cărora sint archangheliĭ Michail și Gavril; deasupra cuvintuluĭ către cetitorĭ (f. 16 nepag.), la f. 102 și 135 este câte un frontispiciu ornat in negru, roșu, verde, galben, iar pe dosul ultimeĭ foĭ nepaginate stema Cantacuzinescilor in aceleașĭ colorĭ.

Legat in scórțe de lemn imbrăcate cu piele; pe dosul legăturiĭ imprimat: **ХО҃НО҃ГРА҃Ф** *(sic)*.

Multe foĭ — maĭ ales pe la inceput — aŭ fost stricate și cârpite de legătorul de la 1842.

Pe fóea 1 are titlul:

«Hronografŭ den inceputul lumi.»

Pe fóea 16 nepag. se află următorul *Cuvînt către cetitori*:

«Celor cetitori și ascultători despre Dumnezău tot binele pohtimă.

«Strângere noaă să chĭamă cartĭa acĭasta, întru care sântu scrisă multe istoriĭ luate și adunate de întru multe cărțĭ ce spune întru însă, de la zădirĭa lumiĭ până întru aiĭ ceștĭ maĭ de apoi de pre acmù, și pentru împărațiĭ creștineștĭ și blagocĭăstivi cum au împărățăt, și pentru patriĭarșiĭ Țarigraduluĭ pre rànd care cum s'au cumpătat viĭața și scaunul, și împărațiĭ și patriĭarșiĭ; așijderĭa spune și pentru cum au luatu Turciĭ Țarigradul dela înpărațiĭ creștineștĭ, și câtă robie și străcare au făcut Turcei în Țarigrad, și apoi cățĭ împărațĭ Turci au împărățit până precum anume scrișĭ și izvodițĭ de într'o carte ce să chĭamă Turcogrețiĭa, care carte ĭaste scrisă în linbă Arâpască și Turcĭască, cu slovele Greceștĭ; așijderĭa maĭ ĭaste într'acĭastă carte scrisă și despotațiĭa svântuluĭ Selivestru Papa de Răm, când au avut pricină cu Zamvri Jidovul vrăjitorĭul și cu alți ...*rupt* .. ce Jidovĭ învățațĭ și cărtulari soțiĭle luĭ Zamvri ...*rupt*... scrie într'acĭastă carte și pentru cum să cade ...*rupt*... a ne închinarĭa svintelor icoane, și în ce chip ...*rupt*... minuni svintele icoane; așijderĭa maĭ ...*rupt*... carele au făcut la împărațiĭ creștini ... *rupt* ... una după alta, începăndu dela cĭa d ...*rupt*... pre urmă, și să chĭamă cartĭa acĭas(ta) ...*rupt*... neșĭ va ceti multe istoriĭ și lucrurĭ d ...*rupt*... spusă acĭastă carte de pre limbă ...*rupt*... les Romănĭască, scrisă de ...*rupt*... și plecatu tuturor Pătrașco Danovicĭ, ce am fost odată suptu vlastiĭa luminatei și blagocĭăstiviĭ Domnieĭ Moldoveĭ logofăt al treilé, și gramaticŭ de scrisoare Grecĭască, de ce am sâlitu și am trudit de am scris acĭastă carte la viĭața mĭa, pentru folosul tuturor, și pentru să aĭbu și eu ertare și cuvăntare bună despre toțĭ cariĭ vor ceti aicĭ într'acĭastă carte, și toțĭ aceștĭa să fie ertațĭ despre Domnul Dumnezău, și despre mine greșnicul, aminŭ.»

Aicĭ urméză stema familieĭ Cantacuzino închisă într'un cerc înflorilat susținut de doĭ leĭ, între inițialele următóre scrise una sub alta cu roșu: ТКЕѠЗ în stânga și НКЕѦЛ în drépta.

«Pohvala dumi-sale Theodorŭ Cantacozino velicĭĭ Vistĭarnic.

«Pré cinstituluĭ, celuĭ cu frica luĭ Dumnezău cuprinsă, și cu bun dar dăruit, și den bun rod, cinstit și luminat odrăslitu, dumnĭa luĭ gĭupănul Theodor Cantacozino marele Vistĭarnic ot

Moldavskoĭ zemli, despre putĭarnicul şi cel darnic de bunâtâţĭ, Dumnezâu toatâ bucuriĭa şi sânâtatĭa pohtim.

«Létopisâţŭ den Grecie,
«Ce s'au scos pre Românie,
«Cu învăţâturĭ prĭa bune,
«Si cu istoriĭ depline.
«Precum cerĭul şi pâmântul
«Fĭace Domnul cu cuvântul,
«Pĭ câte-s pre cĭastă lume,
«Toate le deplinî bine.
«Maĭ apoĭ fĭace şi omul,
«Şi-l închipui ca Domnul,
«Voe ĭ-au dat să i sâ poatâ,
«Pespre zădirĭa luĭ toatâ;
«Ĭarâ pentru néscultare,
«Dĭade-l la pedĭapsâ mare,
«Şi-l scoasâ den raĭu afarâ,
«Să-ĭ fie viĭaţa amarâ.
«Şi dĭačiĭ fĭacerâ roadâ,
«Căt împlurâ lumĭa toatâ.
«Meşterşugurĭ învăţarâ,
«Şi de oşti sâ apucarâ;
«Râdicarâ împârâţii,
«Cine ţara luĭ să-şĭ ţii.
«Şi pânâ astăză tot face,
«Pentr'acĭasta ĭaste în pace.
«Şi ce s'au îâcut în lume,
«Toate aicĭa ţ-orŭ spune.»

Textul scrieriĭ se termină pe fóea ultimă 428 r., cu vorbele Кwнéцж да хвалит дѣкă гаč».

Pe aceeaşĭ fóe 418 v. se află următórea insemnare scrisă de scriitorul volumuluĭ:

«Cu vrére Părinteluĭ şi cu agĭutorĭul fiĭuluĭ şi cu săvârşitul duhuluĭ svăntu, am scris acĭastă carte ce să chémă Létopisăţ cel împărătescu dela împărăţăĭa luĭ Theodosie cel mic, cu cheltuĭala dumi-sali gĭupănuluĭ Ion Eordachie Cantacozino snă Toader Eordachie vel vistérnic şi o am săvârşit după răpăosaré dumi-sale vistérniculuĭ, fiind cursul anilor dela Adam 7197, mesiţa Iun. 22, întru zileĭ luĭ Costantin Voevod, ce au fost dintru mila luĭ Dumnezău Domnu ţărăĭ Moldoveĭ, şi am scris eu neharnicul şi mult păcătos Gavril Diĭac ot Bălţăteştĭ, dela împărăţăĭa luĭ Theodosie înnainte am scris de o am săvârşit cu tot istovul, ce mă rog svinţilor părinţi şi dumi-lor voastre Gramaticĭ, cetind şi îndreptaţĭ, ĭar ... *rupt* ... păcătosul nu mă blăstămaţĭ, ca să fiţĭ ertaţĭ de Domnul Dumnezeu ... *rupt* ... să fiĭ şi greşit ca un om cu trup pre̅ multe locurĭ, ĭar dumné-voastră ... *rupt* ... şi pre mine mă prostiţĭ ca să fiţĭ ertaţĭ ohe amin.»

De desupt, pe hârtia cu care legătorul a cârpit fóea, se aflâ următórea insemnare:

«La vlet 7241 Sept. singur dentru sini îndemnat Domnul nostru luminat Gligoriĭ Ghica Vod, ca să vază scaonul bătrăn, al Domnilor, unde este cetate Suceviĭ maĭ mult pentru svin-

tele mănăstirĭ, citind Mărie sa honogravul ţărăĭ, şi auzind că sint la aciste părţĭ de sus, purci-s'au cu toată curte Măriĭ sali între cariĭ era şi boerĭ marĭ Costandin Costachi vel Logofăt, Ion Niculci vel Vornic, Sandul Sturza Hetman, şi au mersu la Roman, la Nĭamţu şi la citate în Bae, la Slatina mănăstiri, şi Lunĭ Sept. 11 au mas la mini în Horodnicenĭ, şi a doa zi m'au făcut vornic în Cămpul Lungu, şi au purcis în Dragomirna şi în Sucĭavă di au văzut citate şi alte toate, şi cu cheltuĭala Măriĭ sale m'au pus pitrop să copăr bisirica gospod ce este în mijlocul tărgului, în numile sfăntuluĭ mari mucenicu Dimitrie.» «Şerban Cant. biv. vel Med.»

Pe dosul foeĭ 147 v.—într'un spaţiŭ pătrat lăsat alb de scriitorul volumuluĭ — se află nota următóre:

«Această hronologhie scrisă de Patraşco Danoviĭ — cu dreptul să poate preţui ca o antică română — fiind că numaĭ de când s'aŭ isprăvit de mano-scris de către Gavriil Dieaco sînt 150 anĭ ; prin urmarea acest manuscris este cel maĭ antic din câte am văzut în lumea Românilor.

«N. Istrati. 1838.»

Pe dosul foeĭ 15 nepag. de la început se află scris:

«Acĭastă carte ce să chiamă honografŭ, fiind-că mi-au dat-o milostivul Dumnezeu, am legat-o, am cărpit-o, după cum să vedi, am scris şi eu aicé cu lacrămi, mă rog ca să mă pominiţŭ şi pre mine păcătoasa şi nevrednica Olimbiada Shim. Herescă, nepoată Arhereului Dositheĭu Herescul ce au fostŭ la Rădăuţi, şi Stariţŭ S. M. Varaticul, care au fostŭ din început pănă acum, 1842.»

Pe aceeaşĭ pagină, deasupra noteĭ precedente, se află scris:

«Din Biblioteca mea de la Rotopăneştĭ. 1846. — N. Istrati.»

Pe fóea 1-a este scris iar numele «N. Istrati.»

Volumul are cuprinsul următor:

	Foile
«Дwскаχъ, adecă tablă ce spune de toate istoriile şi odéiniile şi politicà de oameni carele să scriu aici într'acĭasta de preste aĭ carte.» .	I—XV
Cuvint către cetitorĭ	XVI
«Glav. 1. — Pentru cum féce Dumnezău de început cerĭul şi pământul.».	
«Glava втоp (Cap 2). — Cum au căzut lucĭafărul denŭ cerĭu.» . . .	1
«Glav. 3. — (Cum féce) Dumnezăŭ raĭul şi cu céle patru părée a raĭuluĭ.»	3 v.
«Glav. 4. — (Cum) au făcut Dumnezăŭ pre om, şi cum l'au scos den raĭu pentru nea(scultare).»	4

Foile

«23. — Pentru priīatenii învăţătură.» 426
«24. — Pentru beţāīa învăţătură.». . . . . 426 v.
«25. — Pentru prietenşuggul priīatenuluī învăţătură.» . . . . »
«26. — Pentru avuţāīa ѝ влѝхонмство.» 427
«27. — . . . . ѡтрѫпѣкиїє, adecă pentru îngăduiré şi blândéţāle.» 427 v.
«28. — Pentru agrăiré direptu ş'altă învăţătură.» . . . . »
«29. — Pentru nacīalnicii cum trebue să'şī ţāe cineşī slujba sa învăţăturī.» 428

No. 87.

«In-folio. — Foī 210. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.
Pe dosul legăturiī titlul:

«Miscellanea MSS. Scheia.»

Volumul este format din următórele deosebite scrierī legate împreună:

1. «Trecutul, rălile ţăriī şi lecuiria lor de K: T: boer d: n: şi Deputat—1859: Iulie 29.—Trecutul, rălile ţăreī şi lecuirea lor de K. T. Proprietarŭ mare şi Deputatŭ. Iaşiī Iulie 29, 1859.» .. Fóea 1—11, 20.

«Introducere.—După a me videre, ori ce lucru în lume are un scop şi purcede sau să face din o pricină, aşa dar, eu, ori ce voi zîce prin a me încercare de a arăta trecutulu, rălile ţării şi lecuiria lor, nu voi însămna atâtă de cât un scop, pricinile răului şi a binelui — şi tot o dată silindu-mă căt voi pute a lămuri mai bine, că dacă cineva n'are mai întăi un scopu, nu cunoaşte pricinile unor răle de unde vin ş'a înbunătăţirilor de unde trebue să să înciapă, în zădar să face orī ce soīu de lucrare, fie aceia măcar şi căt de bună, căci toate lucrurile pe căt mintia me poate gīudeca, au o regulă de unde să să înciapă şi unde să să sfărşască, nu să păzăşte ace regulă naturală a fie cărue fapte, chestiīa s'încurcă şi mai tare şi puţînă speranţă rămâne despre o bună ispravă.

«Scopulu mieu să înţălege care este acum, şi fiindu că-l socot nevinovat, rogu pe ori care cetitor să mă erte de tot ce voi zîce prin a me scriere, ne căutând nici la răulu stil nici la lipsa unor ştiinţī mai înnalte.

«Inchinŭ cu toată supunerea acīastă mică cărticică Măririi Sale Alexandru Ion I, Domnu stăpânitor Prinţipatelor Unite, puind'o la picīoarele lui spre apărare. — Autorul.»

2. Scrisórea luī C. Teţcanu în privinţa tipăririī scrieriī sale intitulate «Trecutul, rălile ţăriī şi lecuiria lor». 1859 Avg. 15. Teţcaniī. . . . . . F. 2

No. 88.

In-folio. — Foĭ 44. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Pe o bucată de hârtie lipită pe fața legăturiĭ se află următorul titlu:

«Catagrafie di toată averé casăĭ răposatuluĭ Hatman Costantin Paladi, mişcătoare şi nemişcătoare, câtă s'aŭ găsît dupi rânduiré epitropieĭ. 1831 Septem. 25.»

«Catagrafia» cuprinde următórele :

Foile

«Hărtiĭ din spisocul iscălit de D. Colonelul Balş şi maiorul Carp, găsite în besacteoa răp[osatu]luĭ pahr: Noor, şi să atingŭ de casa răp: Hatman C Paladi» 3

«Osibite hărtiĭ a casăĭ ce s'au găsit într'o masă a Hatm[anulu]ĭ: Paladi. 1831. Dechemv: 29.» 6

«Catagrafie de toată averé mişcătoare şi materialnică a răp[osatu]luĭ Hatman C. Paladi. 1832, Ghenr: 16.» 12

«Însămnare de cheresteoa casăĭ răp[osatu]luĭ Paladi, care s'au descoperit de cătră epitropie la felĭurĭ de locurĭ, după cercetaré urmată de cătră isprăv[ni]ciĭ, prin cinovnicul eĭ Iorgu Paleologu. 1833 Apr: 17.» 14

«Izvod de toate documenturile moşiilor, i a viilor, şi a ţiganilor, şi altor acareturĭ a casăi răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi, ce s'au aşăzat toate în plicurĭ. 1832, Iuliĭ 15.» . . . . 14 v.

«Lăzăle ce s'au găsăt la casa Pălădĭască.» . . . . 16 v

«Catagrafie de binalile, şi alte acareturĭ ce are casa răpo[satu]luĭ Hatman Costantin Paladi, atât aice în oraşul Eşiĭ, cât şi pe afară. 1832, Iuniĭ 10.» 17

«Catagrafie de toate moşiile, acareturile, şi alte averĭ mişcătoare şi nemişcătoare, ce are astăz casa răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi în prinţipatul Moldoviĭ, precum şi de veniturile lor, i de toată staré lor de astăz, făcută acum după rînduiré epitropieĭ, precum şi de datoriile casăi găsite pe la uniĭ şi alţiĭ. 1832, Avgust 18.» . . . 18

«Catagrafie de toate acareturile, şi producturile moşieĭ Cĭocaniĭ, Iveştiĭ, Movileniĭ şi altele, de la ţin[utul] Tutoviĭ. 1832, Avg. 18.» . 18 v.

«Catagrafie de toate acareturile, ce sînt pe moşiĭa Cerăştiĭ şi de alte lucrurĭ, şi vasăle de pe la viĭ, pre cum maĭ gĭos să arată, a casăĭ Hatm[anulu]ĭ C. Paladi, care s'au făcut după porunca epitropieĭ. 1832, Avgust 22.» 20

«Catagrafie de toate acareturile şi producturile ce sînt pe moşiĭa Vale-sacă din ţin[utul] Bacăuluĭ, a răp[osatu]luĭ boer[ulu]ĭ Hatman C. Paladi. 1832, Septemv. 4.» . . . . 21 v

«Catagrafie pentru toate acareturile şi producturile de pe moşiĭa Grozăştiĭ şi Hirja, precum şi de producturile carĭ sînt pe dinsăle. 1832, Septemv. 16.» . . . . 22 v.

«Catagrafie de toate acareturile şi producturile de pe moşiĭa Stefăneştiĭ, a casăĭ răp[osatu]luĭ boer Hatman C. Paladi, din ţin(utul) Eşuluĭ. 1832, Avgust 20.» . . . . 24 v.

«Catagrafie pentru toate acareturile şi producturile de pe moşiĭa Popeştiĭ, din ţin(utul) Cârligătureĭ, a răp[osatu]luĭ boerĭu Hatman Costantin Paladi. 1832, Septv. 30.» . . . . 26 v

«Acareturile şi producturile aflătoare pe Mădirjac cotunul Popeştilor. 1832, Septv. 26.» . . . . 27 v.

«Catagrafie de toate acareturile şi producturile ce să află pe moşiĭa Sirca, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi. 1832, Avgust 22.» 28

«Catagrafie de acareturile şi producturile aflătoare pe moşiĭa Spinoasa, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman C. Paladi, din ţin[utul] Hărlăuluĭ. 1832, Avgust 30.» . . . . 28 v.

«Acareturile şi producturile aflătoare pe moşiĭa Iurghiceniĭ, de la

Foile

ţin[utul] Hârlăuluĭ, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman C. Paladi. 1832, Avgust 28.» . . . . 28 v.

«Catagrafie de acareturile şi producturile aflătoare în tîrguşorul Podul-Iloaeĭ din ţin[utul] Cârligăturei, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman C. Paladi. 1832, Avgust 25.» 29

«Catagrafie de toate acareturile şi producturile de pe moşiĭa Totoeştiĭ din ţin[utul] Hârlăuluĭ, a Hatm[anulu]ĭ Paladi. 1832, Septemv. 28» . »

«Acareturile şi producturile aflătoare pe moşiĭa Ivoeştiĭ din ţin[utul] Cârligăturei, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi. 1832, Septemv. 29.» 30

«Catagrafie de toate acareturile şi producturile de pe moşiile Leţcaniĭ şi Brătuleniĭ din ţin[utul] Eşiĭ, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi. 1832, Avgust 27.» . . . . »

«Catagrafie de toate acareturile şi producturile de pe moşiĭa Căbujiĭ din ţin[utul] Suceviĭ, a casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi. 1832, Septemv. 2.» . . . . 30 v.

«Catagrafiĭa robilor casăĭ de pe la toate moşiile de maĭ sus, cu toate lămuririle cuviincĭoasă, să află trecute în osăbită condică a casăĭ de supt No. 8, pe anul 1832.» 31

«Însămnare de baniĭ ce are a luà casa răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi de la felĭurĭ de feţă, după dovezile ce s'au găsăt în hârtiile casii. 1832 Ghenariĭ 10.» 32

«Însămnare de sineturile şi alte dovezĭ ce să înfăţoşază la epitropie de către creditoriĭ casăĭ răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi, după publicaţiĭa făcută. 1831, Octomv. 1.» 33

«Datoriile casăĭ, câte s'au înfăţoşat până acum, după publicaţiĭa făcută de epitropie: bez dobânzăle sineturilor, şi bez alte datoriĭ, sau pretenţiĭ ce pot să să maĭ ivască de acum înnainte.» . . . . . . 37 v.

«Plicurĭ cu felĭurĭ de scrisorĭ, documenturĭ, găsite şi adăogite de către epitropie maĭ în urmă, pe lângă opisul documenturilor făcut de către comisiĭa rînduită de epitropie la 1832, Apr. 1.» 38

«Dovezile de baniĭ ce s'au plătit dum-luĭ logof[ătulu]ĭ Costachi Cantacuzin, înnainte hotărîreĭ hrisovuluĭ gospod.» . . . . 39 v.

«1839 Ghenariĭ 13 zile. Socotĭala galbenilor capete şi dobînzĭ ce să cuvine a luà dum-luĭ logft Costachi Cantacuzin de la casa răp[osatu]luĭ Hatman Costantin Paladi, potrivit cu înnaltul hrisov, din 1835, Iuniĭ 21, zile, şi ce au plătit casa, cum şi ce are a maĭ plăti.» . . 40 v

«Documenturile moşiilor care s'au dat în parté legatarilor, cuprinş în diata răp[osatu]luĭ Scarlat Paladi.» 42

«Cu acĭastă condică în orighinal, precum s'au priimit de la ce maĭ nainte epitropie, asăminé să şi teslimarisăsc toate scrisorile şi documenturile câte să atingu de averé aliasă viilor clironomĭ Luţica şi Alecu Paladi, cuprinsă în împărţala făcută de Divanurile apelative supt epitropisire dum[ilor] sale noilor Epitropĭ cerşuţĭ de viiĭ clironomĭ, pentru care împreună cu aceli scrisorĭ şi documenturĭ, s'au dat şi acĭastă condică dum[ilo]r sale noilor Epitropĭ.— (Urméză 6 subscrierĭ). No. 1821: 1839. Mart: 20: zile.» . . . . 42 v.

«Adecă patru-zăcĭ şi patru file să află într' acĭastă codică numera-

Foile

risătă şi şnuruită: însă treĭ-zăcĭ şi opt scrisă, şi şasă nescrisă.— 1831, Septemv: 27. Eşii.» . . . . 44 v.

No. 89.

In-folio. — Foĭ 83. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Scrisorĭ şi acte oficiale şi private dintre aniĭ 1842—1852, privitóre la moşiile schituluĭ Hangu şi Topoliţa ale mânăstireĭ Văratecul, ţinute în arendă de Toderaşcu Balş.

Foile

1. 1842. Noemv. 4. Scrisórea Olimbiadeĭ stariţa m-reĭ Văratecu, şi altele, către Teodoraşcu Balş, pentru posesia moşiilor schit. Hangu şi Topoliţa, care este metoh al m-reĭ Văratecu. 1

2. 1843 Sept. 28. Scrisórea stariţeĭ m-reĭ Văratecu, Epistimia monah. Sturza, către Toderaş Balş, pentru primirea unuĭ cusur de banĭ.— . . 2

3. 1843 Ianuarie 13 ḑile, Iaşĭ. Adresa Depart. Trebilor din Lăuntru către Logofĕtul Teodor Balş, în privinţa posesieĭ moşieĭ Topoliţa. . 3

4. 1843 Martie 30. Adresa cinovniculuĭ Isprăvnicieĭ ţinutuluĭ Némţu, prin care trimite Comisuluĭ Vasile Zaharia, vechilul Logofĕtuluĭ Teodoraş Balş, copie după lista de preţuirea vitelor luate locuitorilor, carĭ datoresc banĭ Logofĕtuluĭ Balş 4

5. 1843 Mart. 10. Lista de preţuirea vitelor locuitorilor schituluĭ Hangu, ce s'aŭ împlinit pentru despăgubirea banilor ce datoréză Logofĕtuluĭ Teodor Balş 5

6. 1844 Mart. 18. Rĕspunsul Ispravniculuĭ ţinutuluĭ Némţu, la adresul Logofĕtuluĭ Teodor Balş, în privinţa tânguirilor unor locuitorĭ din satul schit. Hangu contra vechiluluĭ sĕu, Comisul Vasile Zaharia . . . 12

7. 1844 Mart. 20. Copie după raportul vornicilor şi paznicilor satelor Hangu, Buhalniţa şi Schitu către privighetoriul ocoluluĭ Munteluĭ, pentru preţuirea ce aŭ făcut vitelor luate de la locuitoriĭ din satul schituluĭ Hangu, spre despăgubirea Logofĕtuluĭ Teodor Balş . 13

8. 1844 April. 4. Zapis prin care Avram Leĭbu jidovul cumpĕră plutele şi cherestéua de la moşia schituluĭ Hangu. 14

9. 1844 Maiŭ 6. Adresa Secretariatuluĭ Statuluĭ către marele Logofĕt Teodor Balş, în privinţa posesieĭ moşiilor schituluĭ Hangu şi Topoliţa. 19

10. 1844 Maiŭ 19. Jalba Logofĕtuluĭ Teodor Balş către Sfatul ocârmuitor, în pricina posesieĭ moşiilor schituluĭ Hangu şi Topoliţa . . . 20

11. 1844 Maiŭ 19. Adresa Mitropolituluĭ Moldoveĭ către Epistimia, stariţa m-reĭ Văratecu, în privinţa posesieĭ moşiilor schituluĭ Hangu şi Topoliţa. 21

12. 1844 Iuniĭ 9. Adresa Judecătorieĭ ţinutuluĭ Iaşĭ către Comisul Vasile Zaharia şi Sărdarul Teodor Vasiliu, în privinţa posesieĭ moşiilor schituluĭ Hangu şi Topoliţa. 22

13. 1852 Fevruarie 24, Iaşiĭ. Adaos la Buletin, Foaea publicaţiilor oficiale (No. 16) 28

14. 1852 Apr. 19. Un concept de protest către Divanul de întăriturĭ, în privinţa vinḑăriĭ moşieĭ Hangu cu siliştile eĭ. 29

No. 90.

In-folio. — Foĭ 74. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Adunare de documente copiate şi traduse privitóre la familia Hăjdăŭ, precum şi scrierĭ de Tadeu Hasdeu.

Volumul cuprinde următórele:

Pe fóea 1 se află următórea însemnare:

«N.-Bene. Ad cognoscendum annum mundi et reducendum ad annum Christi. supponatur Numerus 5508. anno mundi et subtrahatur — Summa ex subtractione est annus Xti. e. g.

«Annus mundi est	7324
«Subtrahat	5508
	1816 Annus X-ti.»

No. 91.

In-folio. — Foĭ 7 şi pagine 453. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană. A fost a d luĭ B. P. Hasdeŭ, care şĭ-a pus pecetea în céră roşie pe fóea albă de la început de lângă legătură şi a scris pe acea fóe: «Diplomatarium. - Ad Historiam Mold. — B. Petriczeico-Hazdau — No. 807 Bibliothecae — No. 39 Chartophylacii—», şi pe dosul eĭ: «Acquis le 7 Mai 1852, Hotin. BPH.»

Pe dosul legăturiĭ este imprimat următorul titlu:

«Condică de anaforale şi de hrisoavi.»

Volumul are cuprinsul arĕtat în următórea: «Scara de anaforale şi de hrisoave» pusă pe două foĭ la început, dar care aicĭ s'a completat.

No. 92.

In-folio. — Foĭ 31. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.
Scris întreg de D. A. Sturdza.

Acte şi corespondențe oficiale din 1855—7 privitóre la călcările teritoriuluĭ Moldoveĭ de Austriacĭ şi la construirea rețeleĭ telegrafice în Moldova şi legarea eĭ cu a Uniuniĭ telegrafice austro-germane.

No. 93.

In-folio. — 135 pagine. — Secol. XVIII. — Fost al luĭ C. Bolliac, cumpĕrat dela Elisa Pleşoianu prin St. Sihleanu, la 10 (22) Iunie 1894.

Pravile «cele ce sănt maĭ trebuincĭoase spre povața judecătorilor», scrise în limbile grecéscă şi românéscă şi publicate de Ioan Alexandru Ioan Ypsilant Vd. V... Domn şi oblăduitorĭu a toată Ungrovlahia, sub titlul grecesc Συνταγμάτιον νομικόν, la Bucurescĭ (tipografia Mitropolieĭ), la 1780. Reprodusă de C. N. Brăiloiu grecesce şi românesce sub titlul *Pravilnicésca Condică* (Bucureştĭ 1841) şi numaĭ textul românesc în *Colecțiune de legĭ* etc. (Bucurescĭ 1867) pag. 763—840; iar de I. M. Bujoreanu în *Appendice la Collecțiunea de legiuirile vechĭ şi nouĭ*, vol. II (Bucurescĭ 1875) *D. Legiuirĭ vechĭ*, pag. 3—24.

Scrierea are următorul cuprins:

No. 94.

In-folio — Pagine 422. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Pe o fóe dinaintea celor paginate titlul:

«1844 Iulii 12.

«Della enstrucţiilor înjghebată după ţercularnica Mariĭ Logofeţiĭ din 31 Octomvriĭ trecut. No. 6787.»

Volumul cuprinde următórele acte din aniĭ 1844—1851 înşirate pe paginele 407—411:

No. 95.

In-folio. — Foĭ 2 și 436 pagine. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Adunare de cărțĭ domnescĭ, chrisóve, anaforale de ale veliților boerĭ și de ale Mitropolituluĭ, cărțĭ sinodicescĭ și alte acte de stat din Moldova, din seculiĭ XVII—XIX, însemnate tóte în «Scară», pe paginele 431—434.

«S'au piscris di mini cel nici di o trébă om al d-salĭ C. C. nuluĭ Ianacachi Marțăla, anumi Dimitrachĭ Borș, la aniĭ 1819 Maĭ 5.» — Pag. 416.

In volum şi pe feţele din lăuntru ale scórţelor legăturiĭ se află următórele însemnărĭ :

a) Pe scórţa dinainte a legăturiĭ :

«In Basarabia cele pentru ţarani.

Fălci

«18 Fruntaşul, şi fruntaş este acel ce are plugul luĭ.
«12 Mijlocaşul, şi mijlocaş este cel ce are 4 boi.
« 6 Codaşul, şi codaş este cel ce are 2 boĭ, şi cel ce nu are nimic

«Astăzi la 27 a lunii lui Apr., a anului 1828, la 3 cĭasurĭ de noapte, aflându-mă la satul Coşărniţa, în Basarabia, am luat înştiinţare că oştile Kesaro-Rosieneştĭ a trecut Prutul în Moldavie la 25 a însămnatei luni, noapte spre 26.»

b) Pe întâia fóe albă nepaginată:

«Din Focşăni păn în Sălistra sănt opt poşti, prin ţara Muntiniască, dĭal şi apă mari di trecut nu este, de căt treci prin tărgul Buzăului şi de acole prin tărgul Rămnicului Sărat şi în Sălistra.

«Din Sălistra păn la Bălcanĭ 7 poşti, din care 3 căte 12 ciasurĭ, una noă, una zăcĭ, şi alte doă de opt.

«De la poalele Bălcanului, şi pănă la ceĭa-laltă poşti iarăşĭ opt cĭasuri, însă 2 suişul, 2 mergire pe podiş, 2 coborăşul, şi 2 păn la poşti de acole, de la poşti apoi şi păn în Ţarigrad maĭ sănt 9. .·. poşti mari, căte de 12 cĭasurĭ.

Cĭasurĭ păn în Ţarigrad:	
« 35.	Din Eşĭ păn în Focşăni.
« 32.	Din Focşăni păn în Sălistra.
« 71.	Din Sălistra păn la poalele Bălcanuluĭ.
« 8.	De la poalele Bălcanuluĭ păn de ceĭa parte.
«108.	De de ceĭa parte de Bălcanĭ, şi păn în Ţarigrad.
«254.	

«Cai la pocĭte cu bani — căte 400=sute=5=sute.»

c) Pe fóea a doua albă nepaginată:

«Stare întăĭ a boerilor celor doĭsprăzeci a ţăriĭ Romăneşti.

«*Banu mari di Craiova*, maĭ marile giudicătorĭu a ţăriĭ, şi apărătorĭu hotarălor.

«*Logof. mari*, purtătorĭu di grijă peceţii Domneşti, şi maĭ mari dregătorĭu în trebile cele ocărmuitoarĭ la pricinile biserriceşti.

«*Spat. cel mari*, maĭ marile al oştilor şi a poştilor.

«*Vist. cel mari*, maĭ marile purtătorĭu di grijă pisti viniturile ţăriĭ.

«*Post. cel mari*, vichilul Domnuluĭ.

«*Clucer cel mari*, purtătorĭul de grijă pisti lucrurile celĭ trebuincĭoase la războĭu.

«*Vel Pahr*, dregătorĭul vinuluĭ la masa Domnĭască.

«*Vel Stolnic*, maĭ marile pisti cuhni Domnĭască.

«*Vel Comis*, maĭ marile pisti grajdĭul Domnesc.

«Boeriĭ di stare al doilé

«*Vel Sărdar*, povăţuĭtorĭul mazălilor şi maĭ marilor purtătorĭu di grijă priste carăle taberiĭ.

«*Aga*, maĭ înainte s'au chemat căpitan di vănători şi ave numaĭ aciastă trĭabă, iar pre urmă s'au aşăzat dregătorĭu di politii avănd supt povăţuirea sa: 1980: di ostaşĭ di poliţiĭ.

«*Vel Medcer*, purtătorĭu di grijă pisti masa Domnĭască.

«*Vel Sluger*, purtătorĭu di grijă pisti datul cărnii.

«*Vel Pitar*, purtătorĭu di grijă pisti datul păĭniĭ

«*Vel Armaş*, maĭ marile pisti ţăgani şi pisti închisorile politieĭ i pisti altelerii.

«*Vel Portariu*, purtătoriu di grija solilor şi altor Turci ci vin di la Poartă, pi cari săngur îi scoate înainte Voevodului.

«*Vel Şetrari*, maĭ marile piste corturĭ.

«*Vel Cluceriu di arie*, purtătoriu di grijă asupra duciriĭ grăuluĭ şi a fânuluĭ.»

d) Pe pag. 420:

«Har vă cunosc vrednic de îndatoriri, pentru carte ci asupra lui Ochil Levcanosul, care cu trii ani mai înainte s'au dat în tipariu, dar mie acum mi s'au trămes, de prisosătă gĭudec cerire de ertăcĭune, care s'au adaos în scrisoare ta, pentru întărzăere trăimeteriĭ cărţăi ce-i mai cu zăbavă din alt oarece, şi nu din pricena voastră (după cum arătaţi) la mini darul ĭubite, şi zăbovind tot dar îmĭ vini neaşteptat, pre dulce înpreună şi pre cinstit. Darul nicĭ o dată nu înbătrăneşte (după cum să zăce), ci di săni de apurure ori când va vinĭ, tănăr în vărtute vine, şi ĭasti totdĭauna drăgostos şi frumos, şi pentru acĭasta şi acei vechi darurile cu frumusăţăle (vremele) înpreună li-au aşăzat sau frumusăţăle (vremele) cu darurile. Decĭ vreme 'cu prilej găsând, cu zăstămpuri voi ceti.»

e) Pe pag. 435:

«Insămnări de cuvinte trebuincĭoasă în alcătuiri de hărtiĭ, după frasiz a Basarabieĭ. 1827 Noemv. 7.

«*Pomezcă*. Însămnare pe jalobă de cătră unul din cĭlenurĭ, că s'au primit.

«*Rezoluţăe*. Însămnare pe jalobă, sau pe doclat de cătră un cĭlen, ci trebue să să facă.

«*Doclat*. O tragere de lucrare priciniĭ de pe jalobe, de pe docomenturĭ şi de pe totă dela.»

«*Sprafcă, Jurnal, Ucaz, Vipiscă, Opredelenie, Peripiscă, Replică, Protest, Jalobă, Otnoşănie, Predlojănie, Reghistru, Apelaţiia, Povescă, Dopolnenie, Oprovergănie*.»

f) Pe pag. 436:

«Sovetul este enstanţăĭa ce maĭ înaltă a oblasteĭ Basarabie, şi este alcătuit de 13 cĭlenurĭ, adecă: 5 Dipotaţĭ din parte Dvoriansviĭ, şi cu un Predvodetel a lor; 2 cĭlenuri din parte Coroneĭ; 2 Prezetelţă a gĭudecătoriilor, criminalicĭască şi politicĭască; Viţ-gubernatorul, Gubernatorul şi Nămesnicul Prezident. Dipotaţăĭ şi Predvodetelul au fieşte care dintre dînşiĭ şi căte un candidat înplinitor datoriĭ lor în lipsă, care săntu de Dvoriansfe aleşĭ, complotul (*sic*) lor la pricinĭ este de 7 glasurĭ, ĭar în ucazurĭ iscăleşti numaĭ unul.

«Gĭudecătoriĭa politicĭască este o enstanţie alcătuită de 5 cĭlenurĭ, 3 din parte Dvorĭansveĭ, şi 2 din parte Coroneĭ, adecă: un Sovetnic, şi un Prezedent.— Presudsvie aceştiĭ enstanţăĭ gĭudecă, hotărăşti, şi nemulţămire să dă acole, să apelariseşti la Senat.

«Gĭudecătorăe cremenalicĭască este o Presudsvie alcătuită de 3 cĭlenurĭ, adică: un Prezedent, şi cu un Asesor din parte Coronei, şi un Asesor din parte Dvoriansveĭ. Şi pricinile ce le aduce săngurĭ întru înplinirĭ, de căt pentru pricinĭ foarte marĭ, să adresarisăşti la Verhovnu Golovnosul di Sant-Peterburghi.

«Pravitelsve ocărmuire să desparte în doă expediţiĭ, una înplinitoare de tot felĭul de pricini, la care este Prezedent Gubernatorul, şi înpreună şezătorĭ (cĭlenurĭ): 2 din parte Vdoriansveĭ, un Asesor şi un Sovetnic, şi 2 din parte Coroniĭ (cu Gubernatorul), şi alta la care sănt şezătorĭ, întăĭ Viţ-

Gubernatoru, şi al doile 2 Sovetnicĭ din parte Coroni, şi păzăşti enteresurile haznaleĭ, adecă păzăre amaneturilor otcupurilor, slobozire lefilor, caznacesca Oblastiĭ şi altele.»

No. 96.

In-folio. — 1 fóe-titlŭ şi 144 pagine. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Deasupra titluluĭ, pe pag. 1, se află un desemn decorativ în arabesc, în negru şi roşu; asemenea la titlul de pe pag. 127, dar numaĭ în negru şi abia început a fi colorat; titlul este închis într'un chenar desemnat cu cernélă; titlul de pe pag. 1 este scris cu roşu.

Legătura este în piele preste tot.

Volumul cuprinde:

I. «Acĭastă carte ce să numeşte carte a doa a luĭ Oxisternŭ s'au scris de Gheorghie Vărnav, fiĭul răpăosat. Necolaĭu Vărnav biv vel iit(nicer): pentru zăbava sau învăţătura a multora, cariĭ vor vre să citĭască cu înţălegire, în zilele pre înălţat Domnuluĭ nostru Mărie sa Constandin Dimitrie Muruz Vvod, în domnie întăĭu, în anul al triĭle a domnieĭ Mărieĭ sale, la anul dela mîntuĭtoare patimă: 1780 Mart. 1.»

Titlu pe fóea nepaginată dela început:

«Carté al 2 a luĭ Oxisternŭ.»

Cuprinsul volumuluĭ:

Pe scórţa dinainte a legăturiĭ se află următórele însemnărĭ :

«1789 Vinerĭ Octomvrie în 12 séara *(sic)* am sosăt şi eu aice la Schitu Săcsăştiĭ, pe ploae şi sore *(sic)* ...? trecănd Săretiul pe la Brăteştĭ, ş'ace cale era căt din Roman păn aice în 6 pol *(6 şi jumĕtate)* ciasuri.

«Într'al doile anu după veniré Nemţilor şi Muscalilor în pămăntu Moldoviĭ şi la anul după iarna cé cumplită, în 20 a luĭ Ghenarĭ anul 1790, am mersu la biserică dĭ-am ascultat slujba liturghieĭ fiind numaĭ în giubelĭ.

Pe pag. 154 se află scris : «Ce livre apartient à Mr. Aleco Vornavo.»

Pe scórţa de la sfârşit se află treĭ reţete de medicamente: «Pentru frigurĭ», «Pentru durere capuluĭ», «Reţătă pentru tusă.»

No. 97.

In-folio. — Foĭ 18. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Pe fața legătureĭ este imprimat în litere aurite: «REGLEMENT DES ÉCOLES PUBLIQUES.»

Pe fóea 1 se află titlul:

«Reglement a shoalelor publice din Prinţipatul Moldovii. Sub auspiţile Pre În. Domn Mihail Grigoriu Sturza Vvd, întocmit de Epitropia îmvăţăturilor. Eşii 1838.»

Pe dosul foeĭ 1 se află următórea întărire domnéscă:

«După cercetare acestuĭ reglement speţial de epitropie învăţăturilor di 130 §§ întocmit pentru povăţuire ramului de învăţătură, încredinţăndu-ne că a sali dispoziţăi sănt sistimatici şi întemieti pe prinţipiile sfinteĭlor noastri relighii, precum potriviti cu trebuinţile de faţă a patrii noastri, întărim acest aşăzămănt în toată a sa cuprindiri, spre a fi întocmai urmat, cu acĭasta însă că, dacă prin îndelungata sa puniri în lucrari s'ar discoperi de neapărat oari-cari alti prefaciri în priinţa luminării naţăonală, epitropiĭa să aibă a ne propuni acele măsuri spre a hotără celi de cuviinţă.

(Locul peceţiĭ gpod) «Vel Post. procit.

«No. 64. — 1838 Dechemvriĭ 31 zile.»

No. 98.

In-folio. — 62 pagine — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Pe scórța dinainte a legătureĭ se află scris titlul:

«Botoşanĭ 1825 — Condică de cărţĭ şi de fărmanurĭ tălmăcite.»

Volumul cuprinde următórele:

No. 99.

In-folio. — Foĭ 2 şi pagine 369. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.
Legat frumos în piele verde peste tot şi cu multe florĭ imprimate cu aur.
Pe doué foĭ nepaginate la început se află de doué orĭ următorul titlu:

«Reglementul Organic a Prinţipatuluĭ Moldoviĭ (Moldavvieĭ). — Eşiĭ.»

Pe pagina 1 se află următórele:

«Mărire Sa Înpăratul, binevoind a poronci alcătuire unuĭ comitet într'adinsu de boerĭ Moldovenĭ şi Românĭ supt prezedenţie adivăratuluĭ sfetnic de stat Mincĭachi, spre a găti înbunătăţirile cerute de stare de acum a îmbe Prinţipaturılor, şi orânduind ca acest comitet să să înpartă în ramul moldovenesc şi românesc, fieşti cari supt prezedenţie sus adivăratuluĭ sfetnic de stat

noĭ Visternicul Costachi Cantacuzino, şi Vornic Mihail Sturza rânduiţĭ de ecselenţie sa Domnul deplin înputernicit prezedent al divanurilor Moldavvieĭ şi Valahieĭ Gheneral Liotenant Joltuhin, şi noĭ Visternicul Gheorghie Catargiu şi Vornicul Costachi Conachi, aieşĭ de către obştiasca Adunare, după predlojănie de supt No. 1824 din 17 Iulie, de a fi mădulărĭ Comitetuluĭ pentru Moldovva, nĭ-am adunat în Bucureşti la 29 Iulĭ 1829, supt prezedenţie adivăratuluĭ sfetnic de stat Mincïachi, carile ari enstrucţii ce privesc asupra acestorĭ înbunătăţirĭ, şi ne vom îndeletnici întru lucrare părţilor alcătuitoare al acestuĭ Reglement, şi făcând de fieşti cari căti un capitul deosăbit, după gătire şi alcătuire fieşti căruĭa, îl vom supuni cercetăriĭ ecselenţieĭ sale Domnuluĭ deplin înputernicit prezedent, urmând într'acest chip până să va isprăvi tot lucrul de reformă pentru Moldova.

«Urmiază iscăliturile:
«Prezedentul Comitetuluĭ Mincïachi.
«Gheorghie Catargiu Visternic.
«Costantin Cantacuzino Visternic.
«Costantin Conachi Vornic.
«Mihail Sturza Vornic.
«Tălmăcit de mine secretarïul şi redactorul Gheorghie Asachi Agă.»

«Scara» (pag. 363) însămnătoare de celi ci să cuprind în acïastă redacţie a organicescului Reglement.»

Din *Regulamentul Organic al Moldovei* s'aŭ publicat în text românesc (Eşĭ, în tipografia Albineĭ), maĭ întâĭ, la 1835, Capul al VIII, apoĭ la 1837, Cap. II, III, IV, V, VI, VIII şi IX; Capitolele I şi VII aŭ fost intercalate în copiĭ manuscripte în unele exemplare (Bibl. Acad. S. 5.779). La 1846 (Iaşiĭ, Tipografia: Institutul Albineĭ) s'aŭ tipărit aceleaşĭ 7 capete, fără I şi VII, sub titlul gheneral *Reglementul Organic a Prinţipatului Moldovei*. Tóte capetele s'aŭ tipărit în ediţia francesă: *Règlement Organique de la Principauté de Moldavie — New-Yorck. Chez tous les libraires.* (Fără an).

No. 100.

In-folio. — Foĭ 189. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.
Pe fóea 1 se află următórea parte de titlu:

«Întru care coprinde toate istoriĭle a tuturor Domnilor din-ceputul ţăriĭ dela întâĭul Domnu Radul Negrul Voevod până acuma la domniĭa de a doo a Măriĭ sale luĭ Nicolae Alexandru Voevod. Acum de iznoavă scrisă din porunca Măriĭ sale pré luminatuluĭ şi pré înnălţatuluĭ Domnuluĭ nostru Io Nicolae Alexandru Vvd, Întru al un-spre-zecilé an dintru a dooa domniĭe a Măriĭ sale, De Radul logofeţelul de Divan, sin Mihaĭu Ieromonahul Lupescul. La aniĭ de la zidiré lumiĭ 7238, ĭar de la naşteré Domnuluĭ nostru Is. Hs. 1729 luna luĭ Octomv. 31.»

Volumul are următorul cuprins:

	Fóia
1. «*Istoriĭı Ţării Runăneşti de cănd au discălecat pravoslavnicĭ creştini.*»	2
2. Radul Negru Voevod . . . . i ot Amlaşĭ i Făgaraşĭ herţeg . . .	2 v.
3. «De aĭcé să incepe posvesté altor Domni care au venit pre urma Negruluĭ Vodă....»	3
4. «De aĭcé să incepe istoriĭa luĭ Mihaĭ Vodă, fecĭorul luĭ Pătraşco Vodă, carele multe războaĭe au făcut cu Turciĭ pentru creştinătate»	24
5. «Aĭcé însemnăm pentru povesté luĭ Simeon Voĭevod.» . . .	34 v.
«Aĭcé insemnăm izvodul cărţiĭ al luĭ Theofan patriĭarhul Ierusalimuluĭ pentru minuné sfinteĭ lumini care să pogoară la sfintele noastre paşti....»	47
6. «De aĭcé incepem poveste de cine au venit Domn în urma luĭ Grigoriĭe Vodă.»	63 v.
7. «Începătura istoriĭ vieţiĭ luminatuluĭ şi pré creştinuluĭ Domnuluĭ Ţăriĭ Româneşti Io Costandin B. Basarab Vvd de când Dumnezeu cu Domniĭa l'au încoronat pentru vremile şi întâmplările ce în pământul acesta în zilile Măriĭ sale s'au întâmplat.»	79
8. «De aĭcé sint cele ce au scris Kir Rafail monahul carele pre nume mirenesc l'au chemat Radul Popescu biv vel Dvornic.» . . .	129 v.
9. «Domniĭa luĭ Ştefan Vodă, lét 7222» (1714).	133 v.
10. Domniĭa Măriĭ sale lu Niculae Vodă, fiĭul pré slăvituluĭ Alexandru Exaporitul, adică sfetnic dă taĭnă al puterniciĭ înpărăţiĭ a Otomanilor, lét 7224» (1716).	138 v.
11. «Domniĭa Măriĭ sale luĭ Ioan Vodă, vălét 7225» (1717). . . .	148 v.
12. «Domniĭa a doao a Măriĭ luĭ Nicolae Vodă, lét 7227» (1719). .	152 v.
13. «Cade-să ca să semnăm aĭcé şi câţĭ coconĭ au dăruit Dumnezeu Domnuluĭ cu Doamna Măriĭ sale Smaranda.....»	165

Volumul se termină cu următórea notă finală (f. 187 v.):

«Până aĭcé am scris cele ce s'au întâmplat până în săvârşitul a zecé ani dintru a dooa Domnie a Măriĭ sale Nicolaĭe vodă; ĭar de aĭcé înnainte cu ajutorul şi mila luĭ Dumnezeu voĭ scriĭe începănd de la al un-spre-zecilé an înnainte.»

No. 101.

In-folio. — Foĭ 81 (sfîrşitul lipsesce). — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Titlurile în text şi deasupra tuturor paginelor, iniţialele la începutul alineatelor, aniĭ, multe nume proprii şi numerele foilor sînt scrise cu roşu.

Legat în piele preste tot.

Pe fóea 1 următorul titlu:

«Pentru încéperé némuluĭ celuĭ slăvitŭ şi vechĭu a Slavénilorŭ.»

Urméză apoĭ următórele părţĭ ale scrieriĭ:

Pe faţa dinlăuntru a scórţeï legăturiï se află următórele însemnărï:

«Incepui a scrie poveste pentru începere némuluï celuï slăvit al Slavenilor.»

«De pi acïastă carte am luat izvod şi am scris un litopisăţu.»

«Acïastă carte s'au scris de smeritul Nicanor.»

«Totŭ omul de supt soaré
«Cândŭ îï vine cïasul moare.»

Pe fóea albă dela început este scris cu roşu:

«Să să ştie cănd am scris — lt 7261 (1753) Maï 10.»

No. 102.

In-folio. — Foï 2 şi 282 pagine. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Pe fóea albă dela început are acest titlu:

«Grammatica luï Macarie: s'au scris la condecă.»

Pe spatele legăturiï se află scris titlul:

«Gramatica: Mold: a Părintelui Macarie Arhimand.»

Pe dosul foeĭ 1 dela început este scris:

«Întru numele şi slava a sfinteĭ, de viaţă făcătoareĭ şi nedespărţiteĭ Troiţeĭ, a tatăluĭ şi a fiĭuluĭ şi a duhuluĭ stânt, alcătuitu-s'au acĭastă grammatică rumânéscă, în zîlele pré luminateĭ şi de Dumnezău încoronateĭ Imperatriţeĭ noastreĭ Ecaterineĭ Alecsievneĭ a toateĭ Rosieĭ, şi a naslidnăculuĭ eiĭ, a mareluĭ Cneaz Ţesarevicĭ Pavel Petrovicĭ, acuma cu mila Domnuluĭ Dumnezău şi a toateĭ Moldavieĭ înpărăţâtoaré fiind, şi s'au typărit în sfînta şi Dumnezăĭasca Mitropoliĭa Iaşilor, cu blagosloveniĭa a préosfinţituluĭ Arhiepiscopuluĭ şi a Mitropolituluĭ a toateĭ Moldavieĭ Kyriu Kyr Gavriil, şi cu toată cheltuĭala a préblagorodniculuĭ şi pravoslavniculuĭ mareluĭ cneaz al Moldavieĭ Ioan Cantacuzin Delénul, a mareluĭ Vistiĭarĭu, dela anul cel mântuitorĭu întru (*alb*) în luna luĭ (*alb*) în (*alb*) zîle, de smeritul întru typografiĭ (*alb*).»

Pe fóea a 2-a dela început se află:

«Despre părintele şi făcătorĭul Grammaticeĭ, către pré slăvitul Cneazul Moldavieĭ, Ioannul Cantacuzinul, marele Vistiĭarĭul

«Stihurĭ iroiceştĭ :

«Ioanne Cneazule al Moldavieĭ
«Grămmatica acĭasta, maré slava scrie
«Blagorodimeĭ taleĭ întraĭu acum şi eşin (?)»

«Despre acestaşĭ către doritul cetitorĭu

«Stihurĭ adoniceştĭ:

«Căantacuzin
«Numele, viţa
«Luminat strâgă.
«Dorite vino,
«Prin mine gustă
«Drégere bună,
«Gustare ĭa şi
«Obştimeĭ să dă.»

«Despre parté cărţiĭ către ctitor

«Stihurĭ adoniceştĭ:

«Numele tău,
«Prin mine fi-va
«Soare lumiĭ.

«Și eșind din trup,
«Nu te va uĭtà
«Dațiĭa, Iașii,
«Muntele, Corbul.»

«Despre făcătorĭul cărțiĭ, cătră ĭubitorĭul de înțelepcĭune cetitorĭul grammaticul

«Stihurĭ iroiceștĭ:
«A ta parté fusă și grammatica cĭasta
«Rumânésca acuma, cărieĭ zua
«Dă-ĭ și noapté tu, zuzele (?) lasă,
«Ca frumos să fiĭ, și mare în traĭu.»

«Cătră cetitorĭu, ca despre parte cărțiĭ

«Stihurĭ adoniceștĭ:
«Or cine din voĭ
«Dorire avù,
«Să ĭae bunul,
«Din mine fi-va,
«Și mare și bun.»

«Ca despre fața Lavreĭ Dragomirneĭ

«Stihurĭ adoniceștĭ cătră doritul cetitorĭu:
«Rodit-am țiĭa,
«O fiĭce, dăduĭu
«Scriere, pârgă
«A grammaticiĭ.
«Gustă-o, o ĭa.»

Scrierea este împărțită în modul următor:

«*Întâĭa Carte.* — Céle opt părțĭ ale cuvântuluĭ.»

«Tăĭare a celor opt părțĭ ale cuvântuluĭ, și a soborniceșteĭ tâlcuireĭ și alcătuireĭ și a poeticeștiĭ adăogăriĭ acestora. Alcătuită pre limba rumânéscă de Macarie Ieromonahul Paisiescul Dragomirnénul.»

«Pentru despărțiré slovelor. — Pentru slovnire. — Pentru grăire. — Pentru cuvânt. — Pentru nume. — Pentru némurĭ. — Pentru chipurĭ. — Pentru forme. — Pentru numărurĭ. — Pentru cădére. — Pentru prosodiĭ.» F. 1—3

«Pentru încheĭare» (articol). . . . . » 3

«Pentru despărțiré numelor și a plecărilor» (declinărilor). . . . . » 15

«Plecărĭ întru acĭastă Grammatică rumânéscă sânt doao-zecĭ și doao.» » »

«Pentru numile céle numărătoare.». . . . . » 29

«Pentru graĭu» (verb). — «Pentru plecărĭ (sânt cincĭ).» — «Pentru né-

No. 103.

In-folio. — Foĭ 180 (4 la început nepaginate, 174 numerotate de scriitorul volumuluĭ, 2 străine), — Secol XVIII. — Fost al luĭ M. Kogălniceanu; dăruit Academieĭ de Ministeriul Instr. publ. la 1883.

Scris frumos de aceeaşĭ mână (afară de cele 2 foĭ străine de la sfîrşit); titlurile, iniţialele marĭ la capitole şi cele micĭ la alineate şi la numele propriĭ în text, precum şi numerele, sint scrise cu roşu. La început deasupra titluluĭ «Predoslovie» este un cap de pagină de florĭ desemnat în roşu, iar la fóea 1 deasupra titluluĭ «Domnii Ţărâĭ» este altul desemnat în roşu şi negru.

Volumul este legat tare în scórţe de lemn îmbrăcate în piele preste tot; pe faţa scórţeĭ dinainte este imprimată stema Moldoveĭ între iniţialele IѠ. M. P. E. E. З M. (Io Mihail Racoviţă Voevod Domn Ţereĭ Moldoveĭ); deasupra şi sub stemă în doue părţĭ vorba ЛѢТО-ПИСЬ.

Letopiseţul Ţereĭ Moldoveĭ întocmit după cele scrise de Ureche Vornicul, de Miron Costin şi alţiĭ.

Volumul are cuprinderea următóre:

1. «Predoslovie pentru descălecatul ţărâĭ Moldoveĭ, caré ĭaste însămnată de răpousatul Uréke Vornicul . . .» (Textul publ. de *Kogăln.* în *Letopisete*, Tom. I, ed. 1, Iaşĭ 1843, pag. 96).
2. «Pentru ijdereniĭa Moldovénilor» (de Eustratie Logofătul). *Kogăln.* în Letop., I, ed. 1, Apendix, pag. 3—5.
3. «Domniĭ Ţărâĭ Moldoveĭ şi viaţa lor...»; la sfîrşit (fóea 73): «Până aicĭ ĭaste scris de pre izvodul răpousatuluĭ Uréke Vornicul.» *Kogăln.* Letop. I, 99—209. — Foile 1—73.

4. «Viaţa Domnilor Ţărăi Moldoveĭ dela a doa domnie a luĭ Aron Vodă, ce s'au scris de pre izvodul răpousatuluĭ Miron Costăn, ce-au fost Logofăt Mare.» *Kogăln.* Letop., I, 215—355. — Fóea din urmă cu sfirşitul lipsesce. — Foile 74—174.

5. Sfîrşitul uneĭ povestirĭ cum s'aŭ adus la 1607, la mănăstirea Săcul in Moldova, móştele — un picĭor—al S-tuluĭ Ioan Botezătorul. — 2 foĭ.

Pe scórţa de la sfirşit se află următórea însemnare:

«Să-s ştie căndu au vinit mazilie Măriĭ sale luĭ Vodă în ţara Românéscă fiindu cu a patra domnie în zua de Vinire mare în 14 din a luĭ Oct. la velet 7240» (1731).

Pe scórţa legăturiĭ dela început s'a scris:

«Sultan Ahmet căndu au tăet capul luĭ Osman Chihae ş'a luĭ Omer efende să-s ştiĭ într'o Vinerĭ în pasprece zile a luĭ Dechemv., după acee al zecele zile au adus capul luĭ Ali paşe într'o Duminică în 23 zile a luĭ Dechemv. 7220 (1711), acestu Ali paşe zicu că căndu au mărsu la dănsul să-ĭ e capul să fi întrebat ce-ţĭ vinit, au capul să-m luaţi, ĭar eĭ au spus şi le-u răspuns să-l lasă să facă namac, ce făcăndu namac au fostu o spat lăngă sine, ce îndată au dat la eĭ, ci eĭ îndat au dat afar, ĭar lăngă Capigi baş au fostu d . . c . . . . . . ş-au întrat la dănsul şi l-au lovit . . . . . l . . . n . . tr'o mănă ş-au scăpat spata de . . ce scăpăndu spata de a măn l-au prensu şi l-au omorătu.»

No. 104.

In-folio. — Foĭ 353 (15 înainte nepaginate, 338 numerotate). — Secol. XVIII (1800). — Cumpĕrat de la anticarul Şaraga din Iaşĭ, la 3 Febr. 1894.

Scris de aceeaşĭ mână; titlurile şi iniţialele capitolelor şi ale unor frase sint scrise cu roşu.

Legătura în table de lemn îmbrăcate în piele preste tot.

La început, pe fóea albă de lângă scórţa legăturiĭ, se află următorul titlu scris maĭ târḑiŭ decât volumul:

«Letopisăţile ţeriĭ Moldoviĭ, scrisă de Vornicul Grigorie Ureche şi de Logofătu Miron Costinŭ, copiate şi prescurtate aîcĭ, prelucrându-se cu puţine ore care modificărĭ după alte manuscrisă maĭ vechĭ, în anul 1800 luna Iulie 12 zile.»

La sfîrşitul volumuluĭ, fóea 338, se află scris de mâna scriitoruluĭ:

«Sfârşit şi luĭ Dumnezeu laudă. Şi au luat sfârşit cu agĭutorĭul luĭ Dumnezeu acest Letopisiţ, la anul 1800 Iulie 12.»

Pe fóea XIV dela început se află însemnarea:

«Acestu Litopisis scris de răpousatul meu bunicu Medelnicerĭu Toader Sion, părinte a răps: meu părinte Stolnic Iordache Sion, l-am dat pre ĭubitului meu nepotu Tojănu fiĭu fiĭului meu d: capitanu Iancu, prăvind în brudiĭul meu nepotu dragoste, plăcere şi ĭubire de învăţătură şi ştiinţi cu nemărginită silinţi, şi credu

că brudiul meu nepotu după silința ce întrebuințază cu învățăturile, va fi un al 2-le poetu Gheorghiĭ Sion, și va face cinste, laudă și lui dar și familiĭ, păstrând acesta ca antică în familie pentru a nu să perde. «[1]869 Iuli 16 Iașiĭ.

«Costache Sion Paharnic.»

Pe 8 foĭ nepaginate la început se află:

«Pinaxŭ. Adecă însămnare de céle ce să află întru acest hronograf.»

La sfîrșitul acestuĭ «pinax» este scris: «Pănă aicĭ s'au aflat létopisițul scris de Uréke Vornicul și Miron Logofătulŭ.»

Pe fóea 179, după a doua domnie a luĭ Aron Vodă se află scris. «Pănă aicé s'au găsit scris létopisițul țăriĭ de Uréke Vornicul.»

Pe aceeașĭ fóe începe: «Létopisițul țăriĭ Moldoviĭ dela domniĭa luĭ Aron Vodă, scris de Miron Logofătulŭ.»

No. 105.

In-folio. — Foĭ 68 (numerotația originală arată 277 foĭ, decĭ din volum s'aŭ perdut multe foĭ). — Secol. XIX.

Pe fața scórțeĭ legăturiĭ se află titlul:

«Condica respectivilor prenomeranțĭ.»

Volumul cuprinde o listă de prenumeranțĭ pentru tipărirea uneĭ «Condicĭ Civile», de «Iurisconsultul Statuluĭ Căminarĭu Hristian Flehtenmaher», precum și corespondența cu diferite autorităță relativă la respăndirea listelor de prenumerațiune, și note din diferițĭ autorĭ pentru tipărirea acesteĭ condicĭ, precum și copiĭ după maĭ multe scrisorĭ adresate de jurisconsult la persóne private.

Pe fóea 61 se află o poesie intitulată:

«Hunĭadi și Seceni.»

La început (fóea 1) se află o «Dedicație» către Mihail Grigoriu Sturza Voevod tipărită și făcută în 4 strofe de câte 6 versurĭ. Este scris cu mâna pe ea de Flehtenmaher: «Iașĭ 1838, 25 Septemvrie. — Alcătuită de Căminarĭu Hristian Flehtenmaher Iurisconsultul Statuluĭ.

Pe fóea 2 este tipărită: «Înștiințare pentru tipăriré uniĭ Codicĭ civile...» cu programul scrieriĭ. Are data «Iașiĭ 1838, 25 Septemvrie» și numele autoruluĭ.

No. 106.

In-folio. — Foĭ 323. — Secol. XIX.

Pe fóea 1 are titlul:

«Condică gheneralä de documenturĭ și matricule a shoalilor naționale din Moldova, din noŭ restaurate sub domnia M. S. Domnuluĭ I. S. Sturza V. Vd. de Epitropia învățăturilor: Preosfinția sa părintele Mitropolit Kirio Kir Veniamin, D-luĭ Hat.

Constantin Mavrocordat şi D. Vorn. Mihail Sturza. Referedarĭul învăţăturilor Aga Gheorghi Asachi. Eşĭ 1828.»

Pe fóea 156 are următorul titlu:

«Condica matriculă a sholerilor ce să priimesc cu ţinere la Institut cu cheltuĭala caseĭ shoalilor de la anul 1828. — Adaogându-să către aceştia şi fiĭ dregătorilor Statuluĭ cariĭ, în puteré Organiculuĭ Reglement, au drit de la anul 1832 a aşăza pe aĭ lor fiĭ la Institutul public de educaţie.»

Volumul cuprinde următórele:

No. 107.

In-folio. — Foĭ 307. — Secol. XVIII (1762). — Cumpĕrat dela S. Fl. Marian la Martie 1897.

Multe titlurĭ şi iniţiale la începutul capitolelor sînt scrise cu negru şi cu roşu.

Pe fóea 1 are titlul:

«Cuvinte şi învăţături a cuviosului părinteluĭ nostru Efrem Sirul, înpreună şi cu oare care vieţile sfinţilor tâlmăcite de pe grecie în limbă rumânéscă de Mihalcé cé-u fost Logofăt de taină, decĭ găsind eu acel izvod m'am apucat de l-am scris cu cheltuĭala şi cu ostenéla mé, fiind Domnu ţărâi Mold. Io Ioan Theodorŭ Voevod, şi purtând cărma pravoslavieĭ preosfinţitul părintele Mitropolit Kiriu Kiriu Gavriil, frate cu Măriĭa sa, fiindu-m hrana în sfânta Mănăstiré a Săculuĭ, unde o amŭ şi scris, smeritul monah Rafail, la anii de la Adam 7270, ĭar de la Hs. 1762 Agust 13.»

Pe dosul titluluĭ se află:

«Stihuri asupra cuviosuluĭ Efrimŭ Siriĭanul.»

«Efrim Siriĭanul au fostŭ om pămăntén,
Luptându-să într'acĭastă lume ca un oştén,
Cel minunatŭ, cu limba îngeréscă,
Grâindŭ pururé la parté călugăréscă,
Pre lume cu toate bunătăţile eĭ să o părăsim,
Şi de vécĭnica viĭaţă să ne sârguim,
Bogăţiĭa şi slava lumii ĭaste o amăgire,
Că prin mijlociré lor nu vom lua nicĭ o spăsire,
Fugiţĭ de ĭubiré de argint, că veţĭ lua munca neîncetată,
Cu zavisniciĭ şi cu făţarnicii la ĭad veţĭ lua pl . . . , —
Monaşilor, feriţi-vă de ĭubiré de argintŭ,
Căcĭ ca mâine veţĭ să mergeţĭ în pământŭ,
Părăsiţi-vă de multa clevetire,
Că nu veţĭ afla nicĭ un fél de mântuire,
Lăsaţi-vă, şi urâţi de tot céle lumeştĭ,
Urmând pururé din suflet céle duhovniceştĭ,
Monah Rafail m'am trudit scriind,
Ertaţi-l, precum şi scriptura învaţă grăind.»

Pe fóea 299 v. se află următorul epilog:

«Sfârşitŭ şi luĭ Dumnezeu laudă.

«Slavă, cinste şi închinăcĭune celuĭ în Troiţă, unuĭa Dumnezeu care né-u ajutat după început de amŭ ajunsŭ şi sfârşitul, că precum doréşte cerbul, fiind însetat (de izvoarăle apelorŭ), şi precum dorescŭ ceĭ ce călătorescŭ pre mare de limanul cel cu adăpostire aşijderé maĭ mult am dorit eu ca să văzu sfârşitul cărţiĭ aceştiĭa, ca să fie izvod.

«Pentru acĭasta, ĭubiţilor cetitorĭ, carii vă veţĭ întâmpla a citi pre acĭastă sfântă carte, bucuraţi-vă în Domnul şi pentru dragoste luĭ Hs. vă rugaţĭ şi pentru mine păcătosul, şi ori ce greşală veţĭ afla, în cuvinte sau în slove, îndreptaţĭ cu duhul blândéţelorŭ, nepuindu-ne în ponos, nicĭ defăimându-ne, fiindŭ că toţĭ purtăm omenéscă fire, gré şi neputincĭoasă; direptŭ acéĭa, precum ĭaste cu neputinţă, cel ce să naşte în lume a nu gusta şi din păharul morţii; sau omul trăind pre lume a nu păcătui, aşa şi scriitorĭul, a scăpa fără de greşale la care mă rog de obşte să mă ertaţĭ, ca să aflaţĭ şi voĭ ertare în cĭasul judecăţiĭ de la Hs. înpăratul viĭlor şi al morţilor, fiind că veţĭ afla multe greşale, însă în slove pentru lunecaré şi neputinţa tréceriĭ a ochilor şi a măini ĭar în cuvinte pentru tălmăciré de pe grecie spre înţelesul rumânescu, pre căt s'au putut a să alcătui şi a să apropia voroava, că macarŭ că am avut izvod rumânescŭ (precum am scris la început), dar de la carté cuviosuluĭ Efrem cé tiparnică grecĭască nu m'am depărtat, urmând la toate decĭ cu acĭastă carte m'am zăbovit în anul dintăĭ, adecă răcodélie dupe ce m'am prostit la acĭastă sfântă mânăstiré Săcul, unde şi metaniĭa mĭ-am pus. — Şi s'au scris acĭastă carte în şapte lunĭ de păcătosul monah Rafail, Martie 20, 1761.»

Pe fóea 307 v. se află însemnaré următóre scrisă de un scriitor posterior:

«Acĭastă carte ĭaste scrisă de un părinte anume Rafail monah, în mănăstiré Săculuĭ la aniĭ de la Hs. 1761, şi s'au sfârşit 1762 Avgust.»

Volumul are următorul cuprins:

Fóei

Fóea

No. 108.

In-folio. — Foĭ 418 (înainte 9 nepag., 350 și 59 cu numerotație originală). — Secol. XVIII (1707). — Bibl. Scheiană.

Titlurile, inițialele capitolelor, periódelor, numelor proprii și numerele sint scrise cu roșu. Pe foile 1 dela amândouě părțile se află câte un frontispiciu desemnat în florĭ cu roșu și negru.

Legătură în scórțe de lemn îmbrăcate cu piele preste tot.

Pe fóea 1-a nepaginată dela început, de asupra «Scăreĭ», se află scris de altă mână maĭ târḑiŭ titlul:

«Adunare și strângiré a multor istorii tălmăcire di pi Grecie de Pătrașco Danovicĭ 3-lea Logof., și pe urmă prescrisă cu cheltuĭala luĭ Dimitriĭ Ursachi Stolnicul la aniiĭ de la zidire 7215 Iunĭ 30, ĭar de la Hs 1707.» —

Hronograf — a se compara cu N-rul 86.

Pe fóea 1 se află următórele (comp. pag. 183):

«Stihuri predosloviĭ.

«Létopisățŭ denŭ Grecie, Ce s'au scos pre Românie.
«Cu învățăturĭ pré bune, Și cu istoriĭ depline,
«Precum cerĭul și pământul, Féce Domnulŭ cu cuvântul,
«Și câte-s pre cĭastă lume. Toate le deplini bine.
«Maĭ apoĭ féce pre omul Și-lŭ închipui ca Domnul.
«Voe ĭ-au datŭ să-ĭ să poată, Pespre zîdiré lui toată,
«Iară pentru nĭascultare, Déde-lŭ la pedépsă mare
«Și-lŭ scoase denŭ raĭu afară, Să-i fie viața amară.
«Și déciĭ féceră roadă, Câtŭ înplură lumé toată.
«Meșterșugurĭ învățară, Și de oștĭ să apucară,
«Râdicară 'mpărăție, Cine-șŭ țara luĭ să ție.
«Și până astăzi dé-tuncé Pentr'acĭasta ĭaste pricé
«Și ce s'au făcutŭ în lume, Toate-aicé ți s'or spune.»

Volumul cuprinde următórele:

1. «Scară, sau tablă întru caré veĭ afla pre rând toate câte s'au scris în carté acĭasta.» — 9 foĭ nepaginate.

2. Hronograful dela Facerea Lumiĭ până la Sultan Murat în aniĭ dela Hs. 1624,—împărţit în 223 capete, (întocmaĭ ca în N-rul 86, pag. 184—190). — Foile 1—350.

3. Partea a 3-a, formată din foile 1—59, cuprinde (comp. p. 190):

— «Întrebaré a Pré sfinţituluĭ Silevestru Papa de Râm, caré s'au făcutŭ cu jidoviĭ în Râm . . :» — Foile 1—8.

— «Pentru sfintele céle din lume 7 făcute şi aşăzate Săboară . . .»—Foile 8—36.

— «Pentru moştiile luĭ Costantin înpăratŭ . . .» — Fóea 36.

— «Slovele ce era scrise pre Mormântul mareluĭ Costantin înpărat . . .» — Fóea 36 v.

— «Aicé am scris boeriile a înpărăţiei Grecilor . . .» — F. 37.

— «Aicé am scris pre rând căţĭ înpăraţĭ Samoderjeţĭ au înpărăţit Râmul.» — F. 38 v.— 39 v.

— «Aicé scrisăm pre puţin pentru Précurata şi pururĭa fecĭoară Mariĭă . . .» — F. 39 v.

— «Precum au întrebat Avgustu Kesarĭu pre Duhurile necurate la vrăjĭalniţa în capişté lui Apolon şi ce răspunsu au luat.» — F. 40.

— «Precum ş'au vrăjit Faraon înpărat la capíşte la vrăjelniţă».—F. 40.

— «Aicé am scris pre rând toţĭ înpăraţiĭ creştinĭ grecĭ Samoderjeţĭ cariĭ au înpărăţit Ţarigradul . . .» — F. 40 v.

— «Aicé am scris . . . pe[n]tru toţĭ ĭubitoriĭ de Dumnezău Episcopĭ căţĭ au fostu pre rând în scaonul Vizantieĭ . . .» — F. 43—48.

— «Aicé maĭ scrisăm o samă de învăţăturĭ, dintru carele au învăţat înţăleptul şi creştinul înpărat Vasilie Makedon . . .» — F. 48—59.

Pe dosul ultimeĭ foĭ se află scrise însemnările următóre:

«Acĭastă carte létopiseţul grecescu am vândut-o eu dum-sale vel Logofăt Sturzeĭ, şi pentru credinţă am iscălit. Ermonah Vasilachi Ursachi.»

«Acĭastă carte am cumpărat-o eu de la Vasiliĭa Ursachi, cum arată scrisoare luĭ Vasiliĭa maĭ sus în acĭastă foĭa. Lét 7246 (1737) Noemv. 17.

«Sturzé vel Logofăt.»

No. 109.

In-folio. — Foĭ 204. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.
Maĭ multe foĭ rupte, sfîrşitul perdut.

Pe fóea 1-a titlul:

«Predoslovie a aceştiĭ *Cărţi ce s'au aşezat de mine smeritulŭ Acov Ieromonah şi Arhimandritul Oannichii (?) pentru toate pricinile ce să cade fieşte căruĭa din Arhiereĭ să judece.*» — F. 1—6.

Volumul cuprinde apoĭ următórele:

	Fila
1. «Altŭ cuvântŭ, ce cuprinde pentru cariĭ şi cine aŭ scris legile céle politiceştĭ, şi de unde îşŭ au începutul şi pentru ce s'aŭ făcutŭ legile.»	7—9

Pe scórţa dinainte a legăturiĭ volumuluĭ se află scris:

«Acĭastă carte foarte cu greu este a să dobândi.
«Ce lucru este frumos în lume, de căt omul cu minte?
«Ce lucru este maĭ pi lesni, de căt moartea făr de vesti?
«Ce vor vre a zăci, pentru acest de sus scrise,
«Nu că sănt frumoase, făr numaĭ pentru oare-ce scoase,
«Că de vor vre să socotiţĭ, ĭar la ce dintiĭ vor să vinem.
«Aceste sănt scrise de mine, dar de Iliĭ tălmăcită.
«Lume înşălătoari, pe toţĭ oameniĭ omoară.
«Oru stăpâni Doamni, nu mă dă spre moarti.»

No. 110.

In-fol. — Foĭ 212 (numerele 167 și 196 sînt sărite). — Sec. XVIII și XIX. — Scris de maĭ mulțĭ.

Volum format din diferite scrierĭ, una provenită din biblioteca Scheĭană, altele dăruite saŭ cumpĕrate de la diferițĭ anticarĭ.

Volumul cuprinde următórele:

	Fóea
1. «Listă hronologhică a domnitorilor Prințipatuluĭ Moldovveĭ și altor ocărmuirĭ de vremelnicĭască ocupație, aprobarisîtă cu analile țăriĭ, cu deosăbite urice vechĭ și cu alte maĭ noaâ documenturĭ»; în două exemplare, 1352 — 1857 (116 Domnĭ), 1352 — 1821 (111 Domnĭ). — Bibl. Scheĭană.	1—9
2. a) «Istorie Moldavii de la 1821 și 1822, revuluție Grecilor asupra Turcilor.» «Tragodia» Vorniculuĭ Al. Beldiman, precedată de un Prolog în 38 versurĭ intitulat «Zina Moldavii».	10—62

Inaintea textuluĭ este următorul titlu:

«Poeziile Moldaviĭ, — sau maĭ bine zicănd jalnica eĭ întămplare de la 1821 — după răzvrătire Grecilor asupra Împărățieĭ othomaniceștĭ, supt cuvănt de războĭu pentru legi și patrie lor.»

La sfîrșit (f. 62r.): «S'au prescris de mine de pe altile asemine în Bacău la anul 1838 fevr. 26, ... începută fiind dela 14 Ghenar. 1838 — în zilile pre strălucituluĭ Domn Mihail Gligoriu Sturza Vvod Costachi . . . . . Paharnic.»

b) «Tălmăcire caĭmeliĭ luĭ Vogoridĭ ce au scris Saraschерĭuluĭ de la Silistra»	62v.-63
c) «Strigare noroduluĭ Moldaviĭ către boeriĭ pribegețĭ și către Mitropolitul».	64—70
d) «Arzmahzar către pre înalta Poartă din parte boerilor Prințĭpatuluĭ Moldaviĭ, 1822 Maĭu.» —.	71—74
e) «Mergiré boerilor dipotațĭ la Țarigrad»	75 82
f) «Tractaturile prin carĭ s'au închinat țara Moldoviĭ di către Bogdan Vodă Domnul Moldaviĭ înpărățâeĭ Othomaniceștĭ în vreme Sultanuluĭ Baezat al doĭle.»	83—86
3. «Moșiile mănăstiriĭ Pangaraților ce s'au scris la vlt 7249» (1741)	87

No. 111.

In-folio. — Foĭ 151. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.
La început s'aŭ perdut tóte foile până la pag. 43 din paginarea originală; de asemenea sînt tăiate şi perdute maĭ multe foĭ din corpul volumuluĭ. (Volumul este scris de Vartolomeiŭ Măzăreanul ?)
Pe fóea albă dela început se află titlul:

«Condica sfinteĭ Mănăstiri Homoruluĭ cu toate uricile moşiilor şi a daniilor ctitorilorŭ.»

Pe fóea 116 se află următórea însciinţare:

«În ştiinţă să fiïa tuturorŭ.

«În anulŭ 1777 fiindŭ Igumenŭ sfinteĭ mănăstîrĭ Homoruluĭ sfinţie-sa kyr Dositheĭ Putnĭalulŭ, s'au silitŭ şi au făcutŭ condică de moşiile numiteĭ mănăstîrĭ, după cumŭ anume şi pre rândŭ arată într'ănsa, şi celelalte moşiĭ toate s'au scrisŭ, ĭar moşiĭa Feredeĭaniĭ, şi moşiĭa Brăneştiĭ nu s'au scrisŭ, fiindŭ că scrisorile acestorŭ 2 moşiĭ era la preosfinţie-sa kyriu kyr Gavriilŭ Mitropolitulŭ Moldoviĭ. Iară întru acestŭ anŭ 1779 fiindŭ Igumenŭ numiteĭ mănăstîrĭ sfinţie-sa kyrŭ Anthimŭ ĭarăşĭ Putnĭanŭ, au adusŭ scrisorile acestorŭ 2 moşiĭ dela Mitropoliĭa, şi după aceĭa au socotitŭ cu fraţiĭ ca să le scriĭa întru acĭastaşĭ condică, şi au poftitŭ pre Arhimandritulŭ Vartholomeĭ Mazerĭanulŭ ĭarăşi Putnĭanŭ, carele văzăndŭ că aceste trebuinţe săntŭ spre folosulŭ numiteĭ mănăstirĭ, au venitŭ la numita mănăstîre, (fiindŭ că ĭarăşĭ sfinţie-sa au scrisŭ şi numita condică), şi au scrisŭ întru acĭastaşĭ condică şi scrisorile acestorŭ 2 moşiĭ ce s'au zisŭ maĭ sus adecă a Feredeenilorŭ şi a Brăneştilorŭ, care dintru început săntŭ scrisă şi cu moşiĭa Strahotinulŭ. Aşijdere au maĭ scris şi loculŭ celoralalte moşiĭ, ca orĭ ce pricină a fieştecare moşii să va naşte de acmu înainte, să să scrie întru acĭastaşĭ

condică, spre cunoştinţa tuturorŭ, după cumŭ anume şi pre rândŭ s'au scrisŭ întru acîastaşî condică.

«Anulŭ 1779 Avgustŭ 17 s'au scrisŭ aceste scrisorî întru acîastaşî condică.»

No. 112.

In-folio. — 242 foï; are numerotaţie veche, care începe cu fóea 191 (cele 190 dinainte lipsesc); lipsesc foile 392—394, 396—397, 437 şi următórele până la sfîrşit. — Sec. XVIII. — Cumpĕrat dela anticarul Şaraga, la 3 Februarie 1894.

Letopiseţul ţĕreĭ Moldoveĭ de Ioan Neculce.

Kogălniceanu, Letopiseţele, ed. Iaşî 1845, tom. II, p.193 şi urm.; ed. Bucurescî 1872, tom. II, p. 175 şi urm.

Volumul cuprinde:

1. «O samă de cuvinte ce nu sănt scrise în Létopisăţ, ce numaĭ din om în om s'au auzit care s'au scris înainté Domniiĭ Dabijiĭ Vodă. — Deciĭ cine le va créde bine va fi, ïar cine nu le va créde ïarăş va fi bine, cine precum iĭ va fi voĭa aşa va face.»

Aceste «cuvinte» încep aicĭ cu cel dela N-rul 24 din ed. Kogălniceanu şi urmézĕ până la N-rul 28; lipsesc N-rile 29—37 privitóre la Gheorghe Ştefan Vodă şi Ghica Vodă; urmézĕ N-rile 38—42 privitóre la Ştefăniţă Vodă; după acestea sînt scrise câte-va relative la epoca anteriórĕ, N-rile 10, 14—17, unul despre Aron Vodă, 18, 19, din ed. Kogălniceanu.

2. Letopiseţul luĭ Ioan Neculcea dela *Domniĭa Dabijiĭ Vodă. — Capŭ 78* (din întreg letopiseţul Moldoveĭ în care a fost cuprins şi acest volum) până la sfîrşit, de unde lipsesce o fóe cu cel din urmă alineat.

No. 113.

In-folio. — 682+LXXII pagine. — Secol. XIX (1835). — Bibl. Scheiană.

Hronicul Romano-Moldo-Vlahilor de Dimitrie Cantemir.

Pentru redacţiunea latină a Predosloviei aŭ rĕmas paginele albe.

La pag. 681 jos este scris de mâna scriitoruluĭ volumuluĭ:

«Sfîrşitul Hroniculuĭ pentru vechimé Romano-Moldovlahieĭ, şi luĭ Dumnezeu laudă. — S'au scris de Samuil Botezat, Profesor limbeĭ Ghermane, în anul de la Hs. 1835.»

Alăturea de acéstă notă este scris de G. Seulescul: «Colaţionându-se din cuvînt în cuvînt s'aŭ aflat întocmaĭ cu orighinalul. — G. Seulescul Paharnic.»

Pe pagina din urmă LXXII este scris:

«S'au scris de Samuil Botezat, profesor» şi alăturea, de mâna luĭ Seulescu: «Colaţionându-se din cuvînt în cuvînt cu orighinalul s'aŭ aflat întocmaĭ. — G. Seulescul Paharnic.»

No. 114

In-folio —Foĭ 237 (fóea 1 lipsesce).—Secol. XIX (1804).—Bibl. Scheiană.

Letopisețul Moldoveĭ scris de Vornicul Ioan Neculcea (în *Kogălniceanu*, Letopisițile, Tom. II, ed. Iașĭ 1845 pag 193 și urm., ed. Bucurescĭ 1872, tom. II, pag. 175 și urm.). Copie făcută de Antohi Sion la 1804.

Cuprinde:

	Foile
1. Letopisețul Țĕreĭ Moldoveĭ (1662—1743) de Ioan Neculcea.	2—226
2. «O samă de cuvinte ce nu sănt scrise în letopiseț, ce numaĭ din om în om s'au auzit; decĭ cine le va crede bine va fi, ĭar cine nu le va crede ĭarășĭ bine va fi; cine precum îĭ va fi voĭa, așa va face». (După ed. Kogălniceanu, N-rele 10, 14, 15, 16, 17, un cuvînt despre Aron Voevod, 18, 19, 24, 25 începutul, restul perdut)	230
3. «Din izvoadile răpousatului Nicolaĭ Costin cĭ-au fost vel Logofăt»—începênd cu vorbele: «Moldoveniĭ dintru'nceput au fost un norod slobod...»	234
4. «Legăturile celi primite și întărite de Inpăratul sint acesté.»	234v.

Pe fóea 226, la sfîrșitul textuluĭ letopisețuluĭ, se află următórea însemnare:

«1804 Fevr. 6 am început a scrie, Săptv. 14 am sfărșit acest letopisăț de scris.—A. S.»

«Și s'au scris de minĭ ĭubitorĭul de ostenele prin ostenĭala drepteĭ méle măĭnĭ în zilele pre luminatuluĭ și pre înălțatuluĭ Domnuluĭ nostru Alexandru Muruz Voevoda a toată Moldo-Vlahiĭa, la let 1804 Săpt. 14.—Antohi Sion.»

«Să să știe că întru acest létopiseț sănt 5 măinĭ, ce dintăĭ ĭaste a mé, ce de al doilé ĭaste a frățini-meu a luĭ Ioaniță, ce de al treilé ĭaste a Logofătuluĭ Ion de la moș Ianachi Dan biv jicnicer, ce de al patrulé ĭaste vătav: Costachi Bogzan, ĭar ce de al cincele ĭaste a bădițăluĭ Vasili Tiz de la Balș. 1804 Săpt. 14.»

«Sfărșit și luĭ Dumnezeu laudă, celuĭ ce m'au învrednicit după început de am văzut și sfărșitul.»

«Коньць и Богу славѣ» — (Sfîrșit și luĭ Dumnedeŭ mărire.)

«Antohi Sion»

Pe foile 227 şi 228 se află următorul «Cuvânt»:

«Către cinstiţiĭ şi de Hs. ĭubitorĭ cetitorĭ cuvănt.»

«O ĭubiţilor şi dragiĭ luĭ Hs. creştinĭ pravoslavnicĭ şi aĭ mĭeĭ maĭ marĭ şi micĭ fraţĭ, rogu-vă şi vă poftesc multă trudă şi ostenĭală de sirguinţă să puneţĭ întrănd cu cetire în lăuntrul aceştiĭ cărţĭ ce să numeşte *Létopiseţ* a ţăriĭ Moldaveĭ. Cetindu-l cu amăruntul crez că bogate şi nenumărate greşale veţĭ afla într'ănsul, atăt din slove căt şi din cuvinte. Să nu vă grăbireţĭ de a mă pune în ponoslu sau întru hulirĭ de ocară, ce să mă ertaţĭ, şı cu duhul blăndéţilor să îndreptaţĭ ca şi Hs. să vă erte pe D-voastră, căcĭ, o fraţiĭ mĭeĭ, numaĭ unul Dumnezeu ĭaste fără de greşală, căcĭ numaĭ unul Dumnezeu ştie truda şi ostenĭala mé căt m'am ostenit sălindu-mă de l-am scris, şi pentru multa trudă de silinţă poate oĭ fi şi greşit, căcĭ că fire omenĭască sănt purtând trup, şi pentru acĭasta nu ĭaste cu putinţă a nu face greşală, că cum ĭaste cu neputinţă cerĭuluĭ a fi fără de nuorĭ, atăta cu neputinţă ĭaste şi scriitorĭuluĭ ca să fie fără de greşală, căcĭ că greşala s'au început de la Adam şi tot aşĭa curge pără cĭ-au sosit cĭasul şi la mine, şi pentru acĭasta noĭ toţĭ greşim, maĭ ales mie, că întreb eu cu călătoriĭa scrisoriĭ, întru adăncul şi lăţimé cărţiĭ aceştiĭa, mă voĭ fi alunecat de a face vre o greşală. După cum şi corăbierĭul călătorind întru o mare foarte lată şı fără de stare, şi fiind el bătut de multe valurĭ ale fortuniĭ căt şi minté ş-au dejghinat, şi ostenĭala l-au înfrănt, şi de multa trudă au dorit ca să ajungă la vadul cel dorit de odihnă, dar de nicĭ poate ca să ajungă unde ĭaste doriré luĭ, şi ajungănd la alt vad de odihnă, el tot să veseléşte bucurăndu-să, căcĭ că au găsit vad de odihnă. Asémine aceluĭaş corăbierĭ m'am asemănat eu, că după cum corăbierĭul are multe nevoĭ în mare, adecă bătut de valurĭ, de fortunĭ, de văntur grélе, trăgănd lipsă de măncare şi de apă, căt şi frică de tălharĭ purtănd, şi de ostenĭală trudindu-să foarte şi cu o îngreoĭare foarte mare să sălesc, să ostenesc văslind, cănd le bate văntul în ponciş, şi cu aceste cu toate luptăndu-să ca să să măntuĭască, ĭar de scapă dentru atăte nevoĭ grélе ce l-au aflat pe lucĭu, el mult să veseléşte bucurăndu-să. Aşijderé şi eu, fraţilor, m'am luptat cu maré aceştiĭ lumĭ, înotănd şi văslind cu multă sărguinţă de ostenĭală am eşit din lucĭul cel lat al aceştiĭ cărţĭ, dar nu că am săvărşitu-o după cum maĭ sus am scris. Ce după cum corăbierĭul acela care au poftit din

lucîul măriî şi au ajuns la un vad de odihnă; asemene aceluîaş am eşit şi eu întru o parte, că ne maî putând văsli adecă cu văsla condeîuluî am sărguit de am ajuns aice unde mă vedeţî, căcî maî înainte n'am maî putut mérgé fiind carté mare ca şi o mare lată şi fără de stare ; asémené sânt şi minunele Domnielor aceştiî cărţî (ce să numéşte Létopiseţ al ţăriî Moldaveî), numaî am arătat atâta, ca pre leu de la unghie, şi postavul de la marginî şi maré de la ţermurî. Decî puteţî socoti Dv: cât îaste de mare acîastă carte, fiind că eu atâta am putut şi atâta am scris, căcî maî mult n'am maî putut din pricina că minté mi s'au întunecat, ochiî mi s'au painjenit, gâtul mî-au slăbit, mâînele din preună cu degetele mî-au amorţit, dar şi cernîala mi s'au sfârşit, şi cuţitaşul de condee mi s'au ros ascuţindu-l şi făcând condee, şi pentru acîasta am scris până aicî.

«7313—1804 Săpt. 14. Antohi Sionŭ.»

«Precum doresc să sosască la vadul cel cu adăpostire ceî ce sânt bătuţî de valurî întru lucîul măriî,

«Aşa am dorit şi eu să sosăsc la sfârşitul cărţiî aceştiîa.

«Slavă şi luî Dumnezeu laudă, celuî ce mî-au ajutat după început de am văzut şi sfârşitul. — 7313 (1804).»

Pe fóea 228 r. se află următórea însemnare:

«Dacă té-î osirdnicit întru acîastă multă ostenélă cu scrieré a uniî cărţî atâta de mare, şi pentru că-î folositoare şi patriî, numile crede că-ţî va sta nemuritorîu. — Ghenar 20, 824. A. Scârlat Sardar.»

Pe fóea 228 verso se află următórele versurî:

«Rogu-vă pre toţî cu umilinţă,
«Ca să cetiţî cu fierbinte silinţă
«Pre acîastă numită carte,
«Că-î de folos mare foarte.
«Létopiseţ fiindu-î numele
«Spune zidirile şi domniele.
«Sfinţiele voastre cuvioş părinţî,
«Dv: boîarî creştinî, fraţî blagosloviţî,
«Ca cetind a vi să lumina minte,
«Şi vorovind să ştiţî ce veţî răspunde.
«Şi pentru ca să dobândiţî
«Pre Hs: cel ce pururé îl doriţî.

«Şi vă rugaţĭ şi pentru mine,
«Ca să dobăndesc ertăcĭune,
«Mult greşitul şi maĭ micul
«Antohie sin Iordachi Sion Poroşnicul.
«Şi de va fi greş sau lipsă la cuvinte,
«Îndreptaţĭ Dumv: ca ceĭ cu minte.
«Eu pre căt scris l-am găsit,
«Atăta l-am şi izvodit.»

No. 115.

In-folio. — Foĭ 206, din carĭ 7 la început nenumerotate şi 199 numerotate de scriitorul volumuluĭ. — Secol. XVIII (1726). — Cumpĕrat de la M. Kogălniceanu de Ministeriul Instrucţiunil publice şi dăruit Academieĭ la 1882, pe lângă adresa No. 9769.

Scrisóre frumósă. Titlurile, aniĭ şi numeriĭ, iniţialele capitolelor, ale alineatelor şi ale numelor propriĭ sînt scrise cu roşu. Titlul este incadrat într'un desemn: două columne sculptate cu foĭ în spirală susţin o boltă pe care este desemnat Dumneḑeŭ-Tatăl apărĕnd între norĭ şi avĕnd la drépta şi la stânga câte un înger. Pe dosul titluluĭ un desemn pe tótă pagina represintă momentul, când Dumneḑeŭ-Tatăl a creat pe Eva din cósta luĭ Adam. De-asupra titluluĭ, *Predoslovieĭ* un desemn făcut cu cernélă representând florĭ; pe fóea 1, de-asupra titluluĭ *Pentru zidiré lumiĭ* este un desemn în negru şi roşu representând în mijloc pre *Prooroc Moysi;* iar la inceputul textuluĭ iniţiala A desemnată mare cu un Ducipal. La fóea 35, de-asupra titluluĭ *Domniia luĭ Dragoş Vodă*, este un desemn în negru şi roşu, în care — în treĭ medalióne — se vĕd «Io Sas Vod», «Io Dragoş Vod», «Io Laşco Vod.»

Pe fóea 1-a are următorul titlu:

«Acestŭ létopiseţŭ a ţărâĭ Moldoveĭ. De descălecatul şi întâĭ de Traĭan înpăratul Râmuluĭ cu Râmléniĭ şi pentru a doa descălecare de Dragoş Vod. L'au făcutŭ cu toată cheltuĭala Toader Costache 3 logofâtŭ. In ḑilele pré luminatuluĭ şi înălţatuluĭ Domnu Io Mihai Racoviţâ Voevoda. În al unspräḑécele an a înălţatiĭ Domniĭ la a triĭa Domnie a Măriĭ sale. În anii dela zîdiré lumiĭ 7234 (1726) Msţa *(luna)* Apriliĭ 25.»

La sfîrşitul volumuluĭ, fóea 199, scriitorul îşĭ subscrie numele aşa:

«De bine voĭtorĭu ĭubituluĭ cetitorĭu Gligoraş S-nŭ *(fiul luĭ)* Vasilie Urĭcar am scrisŭ.»

Volumul cuprinde următórele:

1. «Capetele ce s'au scris în cartó acĭasta.» — Foile 1, 2 şi 3 r. — după cea cu titlu.

2. Cartea pentru descălecatul dintâĭ a Țereĭ Moldoveĭ şi némuluĭ moldovenesc, în 16 capete, de Nicolae Costin, precedată de «Predoslovie Létopiséțuluĭ» şi «Izvodire de istorici...». — Kogălniceanu, *Letopisețe*, Tom I, Iaşĭ 1852, p. 33—91.

3. După cele 16 capete precedente urméză «Domniĭa luĭ Dragoş Vodŭ» cu cele spuse despre Ludovic Craiul Unguresc şi Leşesc publicată de Kogălniceanu în *Letop.* I. Apendicse, pag. 7 (apendics II).

4. Continuă apoĭ în cap. 17—30 Letopisețul luĭ Ureche Vornicul, cu adăogirile şi prefacerile scrise de Nicolae Costin şi tipărite de Kogălniceanu în *Apendice.* — Foile 35 — 115.

5. «Létopisețul Țărâĭ Moldoveĭ dela Aronŭ Vodă, de unde ĭaste părăsitŭ de Uréche Vorniculŭ de țara-de-gĭos, izvoditŭ de Miron Costinŭ cĭ-au fostu Vornicŭ țărâĭ-de-gĭos, în anii de la zidiré lumii 7185 (1677). În oraşŭ în Iaşĭ.» — Foile 116—199.

Pe dosul fóeĭ din urmă este scris :

«† Ἐτοῦτο τὸ παρόν βίβλον ἐστίν τοῦ γεωγάκι *(sic! probabil* γεωργάκι*)* κοστάκι πρώην β-ου λογοθέτου, καὶ διὰ ἐνθύμησιν ἔγραψα ἐγώ ὁ ὑποκάτοθεν ὑπογεγραμένος ὢντας ἐδῶ εἰς τὴν μολδαβίαν, καθιζόμενος εἰς τὸν εἶκον (sic!) τοῦ βασεὶλ: κοστάκι πρώην μεγάλον κωμίσου, υἱὸς δὲ τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος χατμάνα κυρίω (sic!) κώστάκι τοῦ ῥάζου, ἐν ἐτίησι παρὰ ἐνσάρκου εἰκονομίας (sic!) τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοὺ (sic!) χριςτοῦ.

«? Biv Cluciar. — 1752 δηκεμβρίου (sic !) 15.»

Traducere (Lițica):

Acéstă carte de față este a luĭ Gheorgachi Costachi fost al 2-lea logofĕt, şi pentru amintire am scris eŭ maĭ jos iscălitul, aflându-mĕ aicĭ în Moldova, şedênd in casa luĭ Vasile Costachi fost mare comis şi fiŭ al prea cinstituluĭ hatman domnuluĭ Costachi al luĭ Razu, in anul de la întruparea Domnuluĭ nostru Isus Christos. — 1752 Decembre 15.

Pe scórța din urmă a legăturiĭ este scris:

«Di pe acest létopisăț am scris eu tréĭ letopisăță în zilele preluminatuluĭ şi pré înălțat Domnu Mărie-sa Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod. — 1786 Avgust 4. — Ştefan Stărce.»

Pe fóea albă dinaintea scórțeĭ de la sfîrşit se află însemnarea:

«Di pe acest létopisăț am scris şi eu un létopisăț în zilele pré luminatuluĭ şi pre înălțat Domn Măriĭa sa Constandin Alexandru Moruz Vvd. — 1803 Săpt. 20. — Antohi Sion».

Pe titlu este scris de M. Kogălniceanu:

«Acest litopiseț este al meŭ; fiind vechiŭ a moşuluĭ meŭ Enachi

Kogălniceanu, pe urmă aŭ rămas la moşu meŭ Gheorghi Kogălniceanu, carele l-au dăruit Arhimandrituluĭ Iosaf Voinescu de la Frumoasa, şi acesta l-aŭ dăruit Comisuluĭ Ionică Beldiman, de la care l-am primit şi eŭ în dar. 1845 Septemvr 20.—Mihail Kogălniceanu.»

No. 116

In-folio. — Foĭ 5, la început, nenumerotate şi 342 numerotate; lipsesce o fóe cu începutul «Scăriĭ.»—Secol. XVIII (1799).—Bibl. Scheiană.

Scrisóre cirilică obişnuită; titlul incadrat într'un desemn făcut grosolan cu pénă şi cernélă de scris, representând un fel de ghirlandă de florĭ şi avênd de-asupra pe Domnul Christos, cu Maica Domnuluĭ de a drépta şi S-tul Ioan de a stânga; pe dosul titluluĭ este un alt desemn făcut în acelaşĭ mod şi representând pre «Prooroců şi înpăratul David» scriind lângă o biserică şi o cetate. Pe fóea 1, înaintea începutuluĭ textuluĭ, se află un frontispiciu desemnat tot ca cele-lalte, avênd în mijloc pe Domnul Christos.

Pe fóea a 4-a de la început se află următorul titlu:

Testamentŭ adecă Adunare istoriilor dupe cuprinderé ce să vede înlăuntrulŭ.»

Pe fóea următóre este scris ca titlu:

«Adunaré istoriĭlor dela începutul lumiĭ, până la înpărăţiĭa luĭ Costandin Paleologul, înpăratul cel după urmă al Grecilor, cuprinzând şi pentru înpărăţiĭa Turcilor, încă maĭ cuprinde şi pentru Vineţiĭa de când s'au făcut, şi câţĭ prinţipĭ au stătut, şi câte ţărĭ au luat, încă maĭ cuprinde şi pentru câţĭ Patriarşĭ au stătut la sfânta biserica cé mare a răsărituluĭ, în scaunul Ţarigraduluĭ, scoasă după Grecie pă limba Rumânéscă de Grigorie dasc. Buză, ĭar acum s'au scris după aceĭa asemené din cuvânt în cuvânt, în zilele pré înălţatuluĭ nostru Domnŭ, Io Costandin Gheorghie Hangeri Voevod, de cel maĭ mic, Ioniţă sin Costandin Logf. dela Star-Chiojd, la aniĭ dela mântuiré lumiĭ. 1799 Ghenarie 5 dn. 1799.»

După titlu urméză:

«*Rugă către cititorĭ*

«Iubitorilor de cetanie, de vreme că Dumnezeu au făcut pă om maĭ cinstit, şi maĭ mare de cât toate celelalte lucrurĭ ce sânt, şi să văd în lume, şi l-au aşăzat stăpân peste toate, după

cum zice şi proroeul David, «toate au supus supt picĭoarele luĭ,» l-au făcut şi nemuritorĭu, dar nesocotinţa luĭ cé ré l-au făcut muritorĭu, şi toate au pierdut, numaĭ ce ĭ-au rămas întrégă aftexusia, adică volniciĭa de însuşĭ, ca să lucreze au binele au răul, şi ĭ-au dat şi acĭastă încelepcĭune, ca să poată arăta lucrurile de la începutul lumiĭ până la sfârşitul lumiĭ întocma ca când lé-r privi, şi s'ar lucra înainté luĭ faţă, aşa le descopere, şi le arată prin scriptură. Decĭ şi eu socotind că ar fi bine să-ş ajute fieşte cine patriĭ şi limbiĭ luĭ ori cu ce ar puté, m'am îndemnat de am scris aceste istoriĭ, după cele scoase după Grecie pă Rumânie, de cel maĭ sus numit, Grigorie Dasc., spre lauda ţăriĭ rumâneştĭ, şi spre folosul celor ce vor vré să înţelégă, ca cetind şi văzând pă ceĭ ce au lucrat răul ce ş'au agonisit, şi pă ceĭ ce au făcut binele ce ş'au dobândit, să poată îndemna a să părăsi cinevaşĭ de rău, şi a lucra binele. Decĭ ĭubiţilor, având toţĭ de obşte acé volnicie, a lucra şi a grăi au binele au răul, vă rog mai întâĭu, ori cine să va îndemna a ceti şi va găsi vre o greşală, orĭ în cuvinte, orĭ în slove, să nu huliţĭ, ci cu duhul blândeţelor să turnaţĭ untul de lemnu al buniĭ voiriĭ Dumné-voastră, şi să ungeţĭ ranele greşalelor mele cu cuvânt mângâitorĭu, şi îndreptând să ziceţĭ Dumnezeu să erte, şi Dumnezeu să vă erte şi Dumné-voastră toate greşalele, că nu e cu putinţă a fi om fără greşală, fără numaĭ unul Dumnezeu negreşit, a căruĭa e slava, cinsté şi închinăcĭuné în vecĭ amin. 7307.»

La sfîrşitul «Istoriilor», pe fóea 341 v., sus, se află scris:

«Până aĭcé s'au putut ajutând vremé. Ĭară cine va vré ajutându-ĭ vremé îl va săvârşi până la létul care va vré. Ĭară aĭcĭ ĭaste numaĭ lét 1766.»

Pe fóea 342 este scris :

«Care vor să zică, că după cum lé-u tâlmăcit acel pré învăţat dascal Ghenadie acĭasta-ĭ tâlmăciré slovelor.»

«La indictul cel dintâĭu înpărăţiĭa luĭ Izmail, care să va chema Moameth, va să bată némul Paleologilor, şi vor lua cetaté cé după şapte munţĭ, adică Ţarigradul, şi vor înpărăţi într'ânsa, şi vor stăpâni limbi multe, şi ostroave vor pustiĭ, şi vor lua şi mările până la sânul Fxinuluĭ şi înprejurul apeĭ Istruluĭ va prăda, la optulé indiction, tot răsăritul va stăpâni, şi Peloponison, ĭară la al noulé indiction la părţile crivăţuluĭ să va duce

cu războĭu, și la al zecilé indiction pă Dalmațĭ va bate, și ĭar peste puțină vreme să va scula asupra lor și să va face războĭu mare, și puțin îl vor înfrănge, și să vor scula toate némurile apusuluĭ cu oaste pă mare și pă uscat, și vor da războĭu mare, și vor bate pă Izmail, și puțină vreme va maĭ înpărăți. Și să va scula némul cel plavoș, înpreună cu toțĭ Practoriĭ, și vor zdrobi pă Izmail, și vor lua cetaté cé după șapte munțĭ, înpreună cu toți Practoriĭ. Atuncé să vor rădica eĭ dintre eĭ uniĭ cu alțiĭ, cu războĭu groaznec și înfricoșat, și să vor tăĭa până la al cincelé cĭas, și vor auzi glas de sus, adică din văzduh strigănd de treĭ orĭ, stați, stați, cu frică și cu grab alergațĭ la părțile dé-drépta, și veți găsi un bărbat vitéz și luminat și harnic, pă acela îl puneți înpăratŭ, că al mĭeu prietin ĭaste, și luând pă acela voĭa mé înpliniți.»

«Din vremé Mareluĭ Costandin până în vremé înpăratuluĭ-Ioan Paleologul când s'au tălmăcit aceste cuvinte după moarte mântul luĭ, anĭ 1101, și de la Hristos până când au murit Marele Costandin înpărat anĭ 329.»

«Cu ajutorĭul Mareluĭ și a tot puterniculuĭ Dumnezeu, ca cela ce ĭaste însușĭ la totŭ lucrul început și sfărșit, au luat și acĭastă carte sfărșit la luna luĭ Fevr: 10: lét 1799.»

Volumul are cuprinsul următor:

Pe partea din lăuntru a scórţeĭ de la inceput sint scrise următórele:

«Aristip filosoful de la Nichi fu întrebat de oare cine, ĭaste de folos a să însura? el zise ba; că de veĭ luoa muere frumoasă va fi de obşte, ĭar de veĭ luoa grozavă îţĭ va fi urătă.

«Muĭaré nici odată nu să va înblănzi, ci când o mustri să îndrăceşte, ĭar când o înbunezĭ să înalţă.

«Să să ştie, cel ce are muere re, că ş'au luat plata sa pentru făr-de-legile sale.

«Nicĭ o hiară nu ĭaste ĭubitoare de sfadă ca muere.

«Ce ĭaste maĭ cumplit de căt leul întru hiarăle céle cu patru picĭoare? ci tot nămica; dar ce ĭaste maĭ ĭute de căt şarpele? ci tot nimica; fără numaĭ muĭaré cé ré.

«Rău ĭaste a luoa muere săracă, şi rău a lua bogată, că acé săracă va strica bogăţiĭa, ĭar cé bogată întru boeriĭa nu bagă sémă de bărbat.

«A fi maĭ mic de căt muĭaré ocara cé dupre urmă ĭaste.

«Eu mă tem de Dumnezeu, şi după Dumnezeu de cela ce nu să teme de Dumnezeu.

«Când grăĭaşte mueré câ te va ĭubi, maĭ tare să te temĭ, de căt când te grăĭaşte de rău.

«Cela ce ţine mueré curvă, acela ĭaste făr de minte şi necurat.

«Fiĭul învăţat, înţelept va fi.

«Maĭ bine ĭaste a bate hierul pă năcovalnă, de căt a învăţa pre muĭaré ré.

«Maĭ bine ĭaste a trăi cu şărpiĭ şi cu leiĭ în pustie de căt cu muĭaré ré.

«Maĭ bună ĭaste răotaté bărbătéscă de căt faceré de bine mueréscă.»

Pe scórţa de la sfîrşit a legăturiĭ este scris:

«Să să ştie când s'au cutremurat pământul Maĭu în 5 zile, lét 1812, în Dumineca mironosiţilor, pă la prânzu mare, şi am scris ca să să ştie, şi s'au cutremurat încetişor, care uniĭ oamenĭ maĭ n'au simţit.»

No. 117.

In-folio. — Foi 2 și 93. — Secol. XIX (1832). — Bibl. Scheiană.

Condica unui advocat pentru pricinile ce luase asupră-și și hârtiile lor, cu însemnări despre întîmplările din 1841—43.

Pe fața din lăuntru a scórței dinaintea legăturii este scris următorul titlu:

«1832 Dichemv. 1. Condică de pricinile și hărtii ale lor, care i-au asupră-m, de a mă judeca în locul stăpânilor.»

Volumul cuprinde următórele:

Foile

18. «Adunaré folosuluĭ ce să face din pricinile ce înăuntru să arată.» 91—93

Pe fóea albă de lângă scórța dinainte a legăturiĭ este scris:

«Vremé vinde paĭle, şi nevoĭa le cumpără.

«Acéstă dar vreme şi nevoĭe pricinuită din a Regulamentuluĭ întocmire ajungăndu-mă şi pă mine, ca să nu aştept vacanțiĭe de a mă orăndui în slujbă, să ĭau léfă de un judecător, care astăzĭ nu-m ajunge la greotaté casiĭ, şi ca să nu pĭer în casă de ĭoame cu atâțé copiĭ, m'au luminatu milostivul Dumnezeu a scăpa şi de a maĭ face năpăstuiri cu voĭe şi fără de voĭe, şi am apucatu sarcina slujbiĭ de avocatlăc, şi de la lt 832 Dichemv. 1 până astăzĭ Septv. 1, lt 1833, am adunatu folosul ce înăuntru să arată. Milostivul Dumnezeu să dé şi de aci înainte.»

No. 118.

In-folio. – Foĭ 164. — Secol. XIX (1802 — 1846). — Bibl. Scheiană.

Carte de deosebite însemnărĭ dintre aniĭ 1802—1846: socotelĭ, nartul vîndăriĭ productelor, copiĭ de documente privitóre la bresle şi altele.

Foile

1. «Cheltuĭala ce merge pă zi la treĭ chile grău, după arătaré brutarilor.» 1
2. 1805 Noemvr. 30. Costandin Alexandru Ipsilant Vvod întăresce anaforaua veliților boerĭ din 27 Noemvr., pentru nartul hotărît a se vinde păinea în politie. . . . . 1v.—2
3. Cheltuelĭ la facerea lumînărilor de seŭ şi săpun. . . . . . . 3—4
4. «Trebuincĭoasa zahere peste anu de unt şi mĭere i caşcaval a fieşte căruĭa băcan.» . . . . 5—6
5. «Carte neobicĭnuită, ci numaĭ de mine întocmită socotind că poate o voĭ şi săvărşi cu întărire gospod *(domnéscă)* dar n'am pututu fiind interes.» 7
6. Narturĭ pentru vîndarea productelor pe aniĭ 1802 şi 1803. . . . 7v.-10
7. 1802 Dichemv. 5. Anaforaua veliților boerĭ, în privința nartuluĭ hotărît a se vinde diferite articole de ale măncăriĭ. 10
8. 1807 Iulie 31. «Nart ce s'au datu de Măriĭa-sa Costandin Ipsilant Vvod Domnul Moldaveĭ şi al Valahiĭ.» 11
9. Diferite narturĭ. 11v.-12
10. Léfa slujitorimeĭ bresleĭ agieştĭ. . . . . 13 v.
11. Listă de numele călăreților polcovniceştĭ, vânătoriĭ polcovniceştĭ, talbojĭ dorobănțeştĭ, Nemțĭ din poartă, vel stég céuş, stégul întâiŭ de foc, al doilé de foc, întâiul până la al 10-lea de vânătorĭ, 1-iul până la al 10-lea de Cazacĭ, coşariĭ, fustaşiĭ, zapciĭ căpităneştĭ, etc. . . 14—22
12. 820 Noemvr. 1. Listă de numele brutarilor şi pescarilor din acest an, cu prăvăliĭ. . . . . 23—24

No. 119.

In-folio. — Foĭ 117. — Secol. XVIII (1792). — Bibl. Scheiană.

Scrisóre îngrijită; titlurile, iniţialele părţilor şi ale fraselor, numele luĭ Hristos (HS) sînt scrise cu roşu. Pe foile 1, 15, 30, 36, 74, 87 de-asupra titlurilor sînt frontispiciĭ desemnate în culorile scrisoriĭ negru şi roşu; la fóea 64 desemnul frontispiciuluĭ represintă Buna-Vestire; la foile 46 şi 103 ele sînt compuse din doĭ şerpĭ avênd între eĭ stema Ţĕreĭ-româneşcĭ; pe fóea 74v. sînt doĭ vulturĭ, carĭ ţin în ghiare un desemn, ce represintă sórele şi luna. La sfîrşitul părţilor sînt desemnate florĭ asemenea în negru şi roşu.

Vieţile şi minunile maĭ multor sfinţĭ.

La sfârşitul volumuluĭ este scris:

«Sfârşit şi luĭ Dumnezeu laudă. Să ertaţi unde veţĭ găsi greşală, fiind-că afară din cele ce am greşit eu, cum am văzut pe altă carte care mi s'au dat de către plătitorĭu, asemené am scris şi eu, al cititorilor pré plecat.—Theodorache Log. za (de) Divan.»

Pe fóea 103. sub stema ţĕriĭ este anul «1792».

Pe fóea din urmă se află următórea:

«Scară, adecă de cele ce să află într'acéstă carte.»

No. 120.

In-folio. — Foĭ 3 nenumerotate și 167.—Secol. XVIII (1746).—Dăruit de D. A. Sturdza la 13 Septembre 1885.

Scrisóre cirilică frumósă. Titlurile, inițialele capitolelor ale alineatelor, ale fraselor și ale unor nume propriĭ sînt scrise cu roșu; asemenea numerele și unele nume proprie.

La începutul deosebitelor părțĭ sînt desemnate cu roșu inițiale marĭ ornate. Titlul este înconjurat de un chenar frumos desemnat cu cernélă și cu péna; în dosul titluluĭ este stema Moldoveĭ frumos desemnată și înconjurată de o ghirlandă de florĭ. La foile 1 și 32 sînt două frontispiciĭ frumóse cu stema Moldoveĭ în mijloc; la fóea 16r, se află stema Dacilor representată prin doĭ leĭ, avênd de-asupra o corónă; la foile 7, 14, 16, 21, 35, 45 sînt frontispiciĭ maĭ micĭ desemnate de-asupra titlurilor.

Letopisețul luĭ Nicolae Costin de la «Zidiria Lumiĭ» până la Domnia luĭ «Stefăniță Vod ficĭorul lui Vasilie Vod,» cu acelașĭ cuprins ca No. 115.

Pe fóea 1-a are următorul titlu:

«Letopisățul țărăĭ Moldoveĭ.—Scrisu-s'au cu poronca Pre Luminatuluĭ Domnul Moldovii Mărie-sa Io Ioan Nicolae Mavrocordatu Voevoda, însă di pre Izvodulŭ răpousatuluĭ Nicolae Costin cĭ-au fostŭ Logofătŭ mare, în anulŭ dela zidiria lumiĭ 7254 Avg. 20, ĭară de la Hs: mântuitoriu ꞌ1746. Cu măna luĭ Ioan Pavăl Gramaticul.»

Pe dosul titluluĭ este desemnată stema Moldoveĭ între inițialele domnescĭ scrise cu roșu: Io. — Ioan — N(icolae) — Vvd — D(omn) — Ț(ěreĭ) — Mo(ldoveĭ).» Sub stemă sînt scrise următórele versurĭ:

«Cap de buor în coarne ste-i lucéște,
«Cu care Ioan Nicolaĭ Vod pecetluĭaște.
«Stima acĭasta de la 'mpărăție-i ĭaste dată,
«Spre izbânda vrăjmașilor stă încordată.
«Domnul să-l păzască în mulți ani cu fericire,
«În domnie îndelungată cu mare norocire.»

Pe cele 3 foĭ următóre se află cuprinsul cu titlul:
«Capeteli ce s'au scris în carte acĭasta.»
Cuprinsul volumuluĭ este acelașĭ ca al celuĭ de la No. 115.
La sfîrșitul volumuluĭ se află următórea însemnare:

«Acest Litopisițŭ numerarisindu-să cuprinde o sută șaĭsăcĭ și șasă file, pe care iscălitul ăl are dăruit de D-luĭ Paharnicul Ioan Strat, și care s'au șnuruit supt pecetea mea.—1840 Sept. 26.—Al. Sturza Vornic.»

Pe scórţa de la sfîrşitul volumuluĭ se află însemnarea:

«Acistu litopis ĭasti al mieu Pavăl Buh. cari l-a cump. în 4 leĭ 17 paralĭ de la un Ion Stancĭul.... 1799 Apr. 28.»

No. 121.

In-folio. — Fóe 1 şi 394 pagine. — Secol. XVIII (1729). — Bibl. Scheiană. Scrisóre cirilică cursivă. Titlurile, iniţialele la alineate şi la frase, aniĭ, lunile şi ḑilele sînt scrise cu roşu. La titlu este desemnat un mare frontispiciu în culorĭ, avênd stemele întrunite ale amânduror Principatelor; la începutul textuluĭ este un frontispiciu maĭ mic tot în colorĭ avênd în mijloc stema Ţeriĭ-românescĭ.

Pe fóea dela început are titlul:

«Létopiseţul ţării Rumăneşti, întru care coprinde toate istoriĭle a tuturor Domnilor dinceputul ţăriĭ de la întăĭul Domnu Radul Negrul Voevod, pănă acuma la Domniĭa de a doo a Măriĭ-sale luĭ Nicolaĭe Alexandru Voevod, acum de iznoavă scrisă din porunca Măriĭ-sale pré luminatuluĭ şi pré înălţatuluĭ Domnuluĭ nostru, Io Nicolae Alexandru Vvd, întru al unsprezecilé an dintru a dooa Domniĭe a Măriĭ-sale de Radul Logofeţelul de Divan sin Mihaĭu Ieromonahul Lupescul, la aniĭ de la zidiré lumiĭ 7238, ĭar de la naşteré Domnuluĭ nostru Is. Hs. 1729 luna luĭ Octomv. 31.»

La sfîrşit, pe pagina 394, se află nota următóre:

«Pănă aĭcé am scris cele ce s'au întâmplat până în săvărşitul a zecé ani dintru a dooa domniĭe a Măriĭ-sale Nicolaĭe Vodă; ĭar de aĭcé înainte cu ajutorĭul şi mila luĭ Dumnezeu voĭ scriĭe începând de la al unsprezecilé an înainte.»

Volumul are cuprinsul următor:

Sub titlu se află scrisă următórea însemnare:

«D'après le calcul de l'Eglise Greco-Russe la création du monde eût lieu 5508 ans avant l'Ere Chrétienne; ainsi cette chronique date de l'année 1729—30. — George Asaky.»

No. 122.

In-folio.—Foĭ 211.—Secol. XVIII (1765).—Bibl. Scheiană.

Scrisóre cirilică semi-cursivă. Pe foile 1—19, titlurile în text şi de-asupra paginelor, iniţialele la alineate şi numerele sînt scrise cu roşu; pe cele-lalte foĭ tóte sînt scrise cu negru.

Pe fóea 1-a are titlul următor:

«Viaţa mareluĭ Petră înpăratul Moscovieĭ.» Scriere împărţită în şése cărţĭ, în carĭ se cuprind răzbóiele şi viaţa luĭ Petru cel Mare.

La sfîrşit, fóea 208 verso, sînt scrise următórele:

«Stăpănitorĭul noroduluĭ arătându-să pururé cătră celé Dumnezăeşti râvnitorĭu, sau să zăcem căndŭ aré frica luĭ Dumnezeu, atuncé supuşiĭ nu să tem că vorŭ pătimi vré o pedépsă afară de pravilă şi făr dreptaté, aşijderé de vor cunoaşte că ĭaste el credincĭosŭ şi temătorĭu de Dumnezău, atuncé supuşiĭ nu vor pute îndrăzni a fi cu vicleşugŭ asupra luĭ, avăndŭ el şi pe Dumnezeu într'ajutorĭu.

«Slavă unuĭa în Troiţă proslăvit Dumnezeu, carele mi-au ajutatŭ după început de am văzutŭ şi sfârşitul. 1765.»

Pe fóea 209 se află însemnărĭ despre familia luĭ C. Vârnav, din aniĭ 1796—1847.

Pe scórţa legăturiĭ de la sfîrşit se află următórea însemnare:

«Acĭastă carte este a préosfinţii sale părinteluĭ Mitropolituluĭ Leon, şi s'au adus acĭastă carte de la Roman, după ce s'au făcut Mitropolitŭ la anul 1787, şi s'au înălţat la scaunul Mitropoliĭ în anul 1786, luna luĭ Fevruarie.»

No. 123.

In-folio.—Foĭ 23 şi 192.—Secol. XIX (1805—1806). — Dăruit de D. A. Sturdza la 13 Octobre 1885.

Scrisóre cirilică obicînuită. Titlul este scris într'un mare desemn architectural; sînt maĭ multe grosolane frontispiciĭ şi iniţiale ornate.

Letopiseţul Moldoveĭ întocmit după Miron Costin, Nicolae Costin, Ureche Vornicul şi Ioan Neculcea.

Pe fóea de la început este titlul următor:

«Litopisiţul ţărilor Moldova i *(şi)* ţara Munteniască, de când s'au discălecat. 1805 Iunĭ 20.

«Scris-o-amŭ eu ĭubitorĭul de ostinele Vasile Pogor.»

Pe dosul fóeĭ 23 din întâia parte este scris:

«S[f]ărşăt, înpreună cu ajutorĭul a pre puternicul celuĭ cu multe străluciri al cerĭurilor Domnul nostru Is. Hs. al descălecăturiĭ vechĭ şi începutul aceĭ noâ, la anul 1805 Afgustu întiĭu, de Vasiliĭa Pogorŭ.—Κύριε βοήθησόν μοι τὸν άμαρτολὸν.»

La fóea 159 este scris:

«Păn aice s'au aflat letopiseţul scris de Miron Logofătul.—Scrisu-s'au de mine nevrednicul în Huş la S(fînta) E(piscopie) a Huşuluĭ în let *(an)* de la anul măntuiriĭ 1806 Martie 16.—Vasile Pogor Pisar» (scriitor).

Pe fóea din urmă, 192, stă scris:

«Scrisu-s'au acĭastă carte, ce să numeşte Létopiseţul Moldaviĭ de mine mult păcătosul şi nevrednicul, în zilile pre înălţatuluĭ şi luminatuluĭ Domn, Măriĭa sa Alexandru Costandin Moruz Vvod, şi s'au scris în sfănta Episcopie Huşiĭ la anul 1806.—Miron.»

Volumul are cuprinsul următor:

1. «Carte de nĭamu Moldovenilor dintiĭŭ, de unde au eşit strămoşii lor»—de Miron Costin. . . . . 1—23
2. «Începutul Letopisăţului, cu agĭutorĭu luĭ Dumnezeu a ţăriĭ noastre ş'a celoralte adică Munteneştĭ şi Ungureştĭ.» Cap. 1—4.—Prescurtare după Nicolae Costin, *Cartea pentru descălecatul de'ntéiŭ*, Cap. V—XVI. . . . . 1—8
3. Domniĭ Moldoveĭ de la Dragoş Voevoda până la a doua Domnie a luĭ Aron Voevod,—după Ureche Vornicul şi Nicolae Costin.—La sfîrşit (f. 75 v.) stă scris: «Până aice s'au aflat Litopiseţul Ţăriĭ scris de Urechi

Vornicul 7289—1781.» . . . . 8v.—75

4. «Litopisețul Țării Moldovii scris de Miron Logofătul, începându-să de la Domnie lui Aron Voevodă» până la «Domnie lui Stefăniță Vvodă fiiul lui Vasălie Vodă... S'au scris la anul 1806 Martie 13.» 75v.-159

5. «Domniia lui Evstratie Dabija Vodă... Cap. 75» până la «Domniia lui Mihai Racoviță Vod,» prescurtare după Ioan Neculcea. 159v.-192

No. 124.

In-folio.—Foi 41.—Secol. XVIII (1782).—Cumpěrat dela anticarul Șaraga, la 3 Februarie 1894.

Pe fóea 1 are următorul titlu:

«Istorie pentru râsipiré Ierusalimului.»

La sfîrșitul manuscrisului se află următórea însemnare:

«Aciastă istorie au scris-o Ieromonah Nechifor ot mănăstire Doljeștii, cu toată cheltuiala mé, și pentru osteniala lui i-am dat 120 bani, și am iscălit. 1782 Iulî 20. —Dimitrachi Hărlescu Paharnic.»

Alte însemnări ce se află pe foile de la sfîrșit:

Pe fóea 40 verso:

«Aciasta carte este răsipiré Erusalimului, și cine să va întămpla să o iai să citéscă pă dănsa și nu o va mai da înapoi, ci o va tăgădui, unul ca acela să fiia blestemat de Sf. Arherei și de săborul di la Nichiia și pricopsală în viiața lor să nu vadă și am iscălit pentru ca să să știia a cui este. 1817 Fevr. 10.—Cost. Hărlescul.»

Pe fóea 41r. aŭ scris spre amintire cei carî aŭ cetit cartea în anii 1790, 1803, 1804, 1805, 1813 și 1817.

Pe fóea 41 verso:

« . . . . fiind ascultător părinților mei, celor după trup . . . . de celi poroncite spre încre . . . . lesului mieu, dar zavistiile fraților . . . înpotrivitori netemători de Dumnezău m'au . . . . de dragoste și mila părintéscă, cari o . . . țem ca o căldură de cuptor în inima mé ș-avănd o răcire de tot despre toți părinții și frații . . . pre mine (ticălosul); dar cei întru totŭ puternic înpărat și milostiv

Dumnezeu n'au vrut să mă lasă după pofta vrăjmașilorŭ meĭ, ci m'au miluit după a sa putere svăntă, și m'au rădicat la cinste ce politicĭască, cu mărire înaĭ . . . . . spre vedere vrăjmașilor meĭ.»

«1801 s'au născut fiĭul nostru Costandin Iuliĭ 20 și l-au botezat ĭarăș Ioniță Botez la bisărica din Cămărșanĭ hramu sfântuluĭ mareluĭ mucinic Gheorghi, și pentru ca să știĭ s'au însămnat. 1801 Iuliĭ 20. — Dimitriĭ Hărlescu Paharnic.»

No. 125.

In-folio. — Foĭ 241; foile sînt numerotate, dar 1 — 4 și cele carĭ urmézä după 245 până la sfîrșit sînt perdute. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

Letopisețul Moldoveĭ format din :

1. Cartea pentru descălecatul dintâiŭ a Țăreĭ Moldoveĭ, de Nicolae Costin . . . . 5—40

2. Domniĭ Moldoveĭ dela Dragoș Vodă până la Ieremia Vodă după Ureche Vornicul și Nicolae Costin. — La fóea 168 v. scrie : «Păn aĭce acest Litopisăț ĭaste scris di pre izvodul ce s'au fost scris de răposatul Neculaĭ Costân ce au fost Vel Logofăt.» . . . . 40v-168v.

3. «De aĭce începem a scrie Litopisățul di pre izvodul luĭ Miron Costân Logofăt.»—Domniĭ Moldoveĭ dela Domnia luĭ Ieremia Movilă Vodă, alineatul «Batoreștiĭ *(și maĭ semeți fiind pre locurile sale)* au dat *războĭu luĭ Baștea Gĭurgĭu»* (Kogălniceanu, Letop., ed. Iașĭ 1852, tom. I, pag. 226) până la «Domniĭa luĭ Stefăniță Vodă ficĭorul luĭ Vasili Vodă. Cap. 55», până la: «și, trecând maĭ pre sus dela Sucĭavă, au lovit pre la Hotin ș-au trecut Nistrul.» (Kogăln. Letop. I, 349).

Pe fóea dela început (5) este subscrierea luĭ «N. Istrati», iar pe fóea 6 tot de mâna luĭ este scris:

«Din Biblioteca mea dela Rotopăneștĭ 850. — N. Istrati.»

No. 126.

In 4°. — Pagine 322. — Secol. XIX (1818). — Bibl. Scheiană.

Pe pag. 1 are titlul :

«Istorie a celorŭ maĭ gingașe amoruri a Parisuluĭ. Din ce

grecîască s'au tălmăcitŭ în limba Moldovenîască, prin ostenîala și osărdie dreptii sale Ioan Beldiman; îar a prescrie, s'au prescris de mine iscălitul la 818. — Costachi Borș.»

Pe pagina 3 se află scrise următórele:

«Îubitorilor cetitori!»

«Den răvna și osărdiîa ce au aratat fieşte carile îubitor de tălmăcire a felîurî de istorii, în tot lelîul de limbă, prin care ș'au agonisit cele după vrednicie laude, îndemnăndu-mă și eu, n'am cruțat acîastă puțină ostenîală întru tălmăcire aceștii istorioare, care nădăjduesc a fi plăcută fieşte cărue tănăr cetitorîu?

«Însă fiind că limbile cele îubitoare de hulă păndesc pururé prilej, nu am îndoîală, că nu mă vor huli și pre mine, cum ostenîala me am ales-o în întrebuințare uniîa ca aceștiîa, și nu într'alta maî folosătoare. Am cinste a le răspunde, că acîastă istorie, cu toate că cuprinde în sine numaî fapte de amorîu (lucru ce să obicînuești acum în vecul nostru la toată stare omenîască), dar cetindu-o bine cu luare aminte, nu numaî va înțălege, că toate aceste eroticești patimî s'au mărginit, nu prin altă, decăt prin însuș taîna ce sfăntă a însoțirii, spre care scoposul și pohta ce silnică a tinerilor libovnici au privit, dar și pildă de agîuns va lua întru însuș a vieții sale petrecire.

«Rog dar pre toată persoana ce va binî voi a ceti, ca orî ce greșală va afla întru îa, ori în tălmăcire sau în slove să îndrepte cu blăndeță, fără a mă pune în ponoslu, căcî după cum cu neputință îaste omuluî a nu fi muritor, așa și de a nu greși. — Tălmăcitorîul.»

Pe pagina 2 sînt scrise, precum urméză:

«Obrazile, ce să cuprind în acîastă istorie.

«Tănărul țăran, carile din Ziîaco s'au numit în urmă Voziîan Darmandier.

«Elene, fiica lui Rover, libovnică lui.

«Leandru, tiranul neguțitorîuluî.

«Hlori, fiica luî Devuse, libovnică luî Leandru.

«Marchezul, ce s'au numit pentru faptile luî noul Pigmalion.

«Lizeta, fată de suflet a Marchezuluî, care maî pre urmă s'au făcut și mirîasă lui.

«Filip, nepotul luî Donan.

«Zemira, fiica luî Donan, și libovnică luî Filip.

«Polen, fiîul luî Duval.

«Aneta, fiica luî Ruso și libovnică luî Polen.

«Ziuin.

«Egli, fiica luî Sirez și libovnică luî Ziuin.

No. 127.

In-4°.—270 foĭ.—Secol. XIX (1848—1852).—Dăruit de Ion Ghica.

Pe dosul legăturiĭ are titlul:

«Emigrațiĭ de la Brusa.»

Volumul cuprinde scrisorĭ de ale emigraților de la Brusa către Ion Ghica și alțiĭ, precum și alte acte politice publicate de Ion Ghica în «Amintirĭ din pribegia după 1848. Bucurescĭ 1890.»

Fóea

No. 128.

In-folio (format îngust de catastiv). — Foĭ 27. — Secol. XVIII — XIX (1722 — 1844). — Cumpĕrat dela anticariĭ Şaraga, la 18 (30) Maiŭ 1896. — Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ; unele titlurĭ, iniţialele numelor şi intrégă fóea 4, sint scrise cu roşu; la început 3 foĭ albe nepaginate.

Volumul cuprinde următórele documente pentru brésla mişeilor (calicilor) din Iaşĭ, unele în copiĭ şi altele în original:

Foile

1. 6988 (1480). — Aşezămîntul bresleĭ făcut în ḑilele luĭ Io. Stefan Voevod cel bătrân şi ale Archiepiscopuluĭ Kyr Theoctist Mitropolitul Suceveĭ. — (Slavonesce) 1

2. (Data ruptă). Petru Vvod. Mold., împreună cu soţia luĭ Iléna, miluęşte pre mişeiĭ din târgul Iaşiĭ cu loc, ca să-şĭ facă casă, fie care unde va voi. — (Traducere românéscă) 2

3. 1722 Fev. 24. «În zilele Blagocestivuluĭ şi de Hs. ĭubitoriul, pre luminatul Domnul nostru Io Mihaĭ Racoviţă Voevod i *(şi)* Gospodja *(Dómna)* ego *(luĭ)* Anna i *(şi)* cĭad *(fiiĭ)* ih *(lor)*, la domnie a trie la a 7 an, cu blagoslovenie a Preosvinţituluĭ Părinteluĭ nostru Kyr Gheorghie Mitropolitul Suceviĭ şi a toată Moldo-vlahie. S'au înoit acestu catastih de brasla mişeilor de târgu din Iaşi, care de demultu este aşăzată acĭastă breslă, încă dela Stefan Voevod acel bun.» . . . 3

4. «Catastih pentru praznicul stăntuluĭ şi mare Voevod cerescu Arhanghel Mihailŭ, unde să strângu brésla de mişăĭ, pe cariĭ Dumnezău va alége din pravoslavniciĭ creştinĭ a da şi a milui, la zua praznicului, pentru sufletile lor şi a părinţilor, ca să le fie lor în vecĭ pomenire, şi Dumnezău milostiv să-ĭ întărescă pre dânşiĭ în fapte bune, întru toate zilele vieţiĭ lor, cu rugăcĭunile pré sfinteĭ născătoareĭ de Dumnezău şi puruoé fecĭoareĭ Marieĭ, şi cu rugile sfântuluĭ Arhanghel Mihail, ca să le fie lor într'agĭutoriu şi sprejenitoriu la înfricata zi a gĭudeţuluĭ, ca să afle milă şi ertare de păcate, şi să aĭbă odihnă întru sălaşul înpărăţiĭ cerĭuluĭ, unde bucurie nu să schimbă, în véci amin.» 4

5. «Здѣ болѣри велици и мали (aicĭ boeriĭ marĭ şi micĭ.) 5

6. «Здѣ г҃сподри и здавнаѣ, и домнѣ г҃спдж (aicĭ Domniĭ şi căseniĭ domneştĭ) 6

7. «✝ Здѣ попи ѿ ıас҃» (aicĭ popiĭ din Iaşĭ) . . . . 8v.

8. «Здѣ нищии ѿ ıас҃» (aicĭ săraciĭ din Iaşĭ) 9

9. 1723 Mart. 22. Cartea de blestem a luĭ Gheorghe Archiepiscopul şi Mitropolitul Suceveĭ, asupra acelora carĭ ar lua de la brésla mişeilor din Iaşĭ bir orĭ alte angăriĭ. 14

10. 7244 (1735) Septemv. 1. Idem, a luĭ Antonie Mitropolitul Suceveĭ. 15

11. 7261 (1753) Fevr. 8. Idem, a luĭ Iacov Mitropolitul Moldoveĭ. . »

12. 1783 Avgust 24. Idem, a luĭ Gavriil Mitropolitul Moldoveĭ. . . 15 v.

13. «Здѣ нищїи ѿ ıас҃ во днй Антонїи митрополита сочавскагѡ. в: ҂зсмд: сеп: а҃:» (aicĭ săraciĭ din Iaşĭ în ḑilele luĭ Antonie Mitropolitul Suceveĭ. Anul 7244 (1735) Sept. 1). 16

No. 129.

In-folio (format îngust de catastiv). — Foĭ 156. — Secol. XVIII (1732—1740). — Vîndut în licitaţie publică de Eforia Spitalelor civile din Bucurescĭ şi cumpĕrat de Academie dela A. Zwiebel, anticar din Bucurescĭ, la 19 Nov. 1894.

Catastiv de venitul mânăstireĭ Colţea şi de cheltuelile eĭ făcute cu Spitalurile, pe 9 anĭ, de la 7240 (1732) — 7248 (1740). — Listele de veniturĭ şi de cheltuelĭ sînt subscrise de boeriĭ ce aŭ fost însărcinaţĭ cu cercetarea lor.

Cuprinsul volumuluĭ este următorul:

No. 130.

In-folio mic. — 329 foĭ (lipsesc maĭ multe foĭ, la început şi la sfîrşit). — Secol. XVIII. — Dăruit de V. Mangra, la 6 Martie 1895.

Scrisóre urîtă, pe hârtie de rea calitate. În câte-va locurĭ, titlurile şi unele iniţiale sînt scrise cu roşu spălăcit.

Volum format din diferite părțĭ din cărțĭ religióse și bisericescĭ. Multe titlurĭ sînt scrise slavonesce.

	Foile
1. Evangheliĭ și din Apostol întocmite cu tipicul pentru cetirea la serbătorĭ.	1—53
2. «Începu povĭastĭa svinteii Barbure, мсца (luna) Dichemvrie 4 днь (ḑile)	54
3. «Мсца Dichemvrie 28 днь. Iar acĭasta-i când au tăĭat Irod céle 14 întunérecĭ de prunci micĭ câte de un anŭ și maĭ micĭ.»	58
4. «Мсца Martiĭa 9 ḑile, învățătură la 40 de sfinți.»	61 v.
5. «Мсца Martie în 17 zile, povéste luĭ Alehsie: чл҃ка бж҃їа (omul luĭ Dumneḑeŭ).»	63
6. «Învățătură cum au mersŭ Hs. la ĭadŭ să ĭae sufletele diin ĭadu.»	68
7. «. . . Învățătura de pre cinstita taină ce să țicé (*sic!* zicé) trupulŭ și sângele lui Hs: că oare de căte ori creștini să gătescu a lua s-ta cuminecătură trupulŭ lui Hs: ĭară preutul tot ĭaste datorĭu cu învățătură a învăța întăe de cuminecare, ca nimănui pae că-i păne prostă și vinŭ prostŭ »	72
8. «Învățătură Luni după a doa zi după Paști, cuvăntul luĭ sfântŭ Pavel Apostolŭ, slovo 1. 13.»	75
9. «În luna lui Apriilŭ 23. În luna lui Prier învățătură la s-ti Gheorghie, căndu au izbăvitu cĭa fată de cel șérpe și bălaur strașnicu.» . .	79
10. «În luna luĭ Maĭu întăe zi. Acĭasta-i în zua de Irimie prorocul, carte și rugăcĭune pintru pustiĭaré jidovilorŭ diin Rusalimŭ și pustușagulŭ orașului di început pănă în sfărșitu. Carté lui Irimie prorocul ș'a plsilorŭ, cap. I.»	81 v.
11. «Мсца Prierĭu întăe zi.—Evanghelie după scriptura sfântă, Luca, în 19 părți, învățătură despre pustușagul Irusalimului, cum l-au bătutu Dumnezeu.»	85
12. «A 2 parte a pustușagului Erusalimului.»	91
13. «Învățurĭ cân s'au pricinuitŭ Sătana cu Dumnezeu și căndu-s posti fiĭu lui Dumnezeu în 40 de zile și în 40 de nopțĭ, după acé să sui în măgura Elionului.»	93 v.
14. «Apocalipsiul cel mic a lui Ioan.»	98
15. «Luni după Rusalii.»	102 v.
16. «Povéstĭa lui s-tĭ Procopie în luna lui cuptorĭu în 8 zile.» . .	105 v.
17. «Învățătura lui s-ti Ilie prorocul, în luna lui cuptorĭu în 20 zile.»	108
18. «Luna lui Avgustŭ întăe zi. Învățătura a 7 Macovei, cumu ĭ-au muncitu Atioh, prinu carne de porcu și ĭ-au friptu pre focu.» . . .	110 v.
19. «Povéstĭa mumei sfinte, căndŭ au mersu să vază muncile munciților, unde să muncescu totu félul de păcătoși pintru toate félĭurile de păcate.»	112
20. «Povĭast. lui David înpărat, când au curvit ș'au căzut în păcate mari cu gĭupănĭasa Urieii, acelui Domnu mare și crezut, ce David înpăratu măna tot pre acela în locul lui în oaste, ĭară David înpărat elŭ ședé în scaunul său cel înpărătescu.»	116 v.
21. «Începuĭu cartĭa împăraților. . . . Cap. 1—4.»	122 v.

No. 131.

In-4°. -Foĭ 339.—Secol. XIX (1848—1852). — Dăruit de Ion Ghica.

Scrisorile luĭ Nicolae. Bălcescu către Ion Ghica și altele. Publicate în «Ion Ghica, *Amintirĭ din pribegia după 1848. Nouc scrisorĭ către V. Alecsandri.* Bucurescĭ, Socecŭ, 1890.

Foile

100. 1849. Ion Ghica către Laurian, asupra unireĭ Ungurilor cu Românii şi asupra misiuneĭ luĭ Bălcescu. 299
101. 1849 Decembre 15. Paris. — Bălcescu către Ion Ghica. 301
102. 1849 Decembre 16. Paris 304
103. 1850 Iulie 1. Paris. — Bălcescu către comitele Zamoyski. (In limba francesă). 307
104. 1849 August 15. Orşova. — Bălcescu către Ion Ghica 317
105. 1849 Octobre 17. Paris.—Bălcescu, V. şi Ion Alecsandri către Ion Ghica. 319
106. 1849 Novembre 6. Paris. -Bălcescu către Ion Ghica. 321
107. 1849 Novembre 16. Paris 323
108. 1849 Decembre 6. Paris. 325
109. 1849 Decembre 7. Paris. 327
110. 1849 Decembre 26. Paris 330
111. 1849 Decembre 27. (Paris). 332
112. 1850 Ianuarie 4. Londra. 334
113. 1849 Decembre 26. Paris. — Memoriul dat de N. Bălcescu guvernelor Franciei şi Engliterei, prin mijlocirea conteluĭ Zamoyski. (In limba francesă). 337
114. 1849 Iunie 10. Pesta.—Extras din circulara luĭ Batthyani către agenţiĭ diplomaticĭ şi comandanţiĭ militarĭ aĭ graniţelor. In limba francesă. (Vedĭ copia dela fóea 347 v.). 353
115. 1849. Iulie 13/1. Szegedin. — Bălcescu către Ion Ghica. Cifrată —(Vedĭ copia dela fóea 234. No. 17) 355
116. Iulie 14.— N. Bălcescu şi Cesar Bolliac către Ion Ghica. Cifrată. (Vedĭ copia dela fóea 234 v.) 357
117. Iulie 15. — Bălcescu către Ion Ghica. Cifrată. —(Vedĭ copia dela foéa 235 v.). . . . . 358 v.
118. 1849. Aprilie 30/18. (Vedĭ copia dela fóea 181 v. No. 3). . . . 360
119. — Cheie pentru descifrarea unor scrisorĭ cifrate 362
120. 1849. Iulie 4. Pesta.— Bălcescu către Ion Ghica. (Vedĭ copia dela fóea 344. No. 16) 363
121. 1849. Iulie 6. . . . . 365 v.
122. — Scris de Ion Ghica: «Relations d'argent avec Nicolas Balcesco.» Diferite chitanţe şi compturĭ de bancherĭ 370

No. 132.

In-4°. — Foĭ 153. — Secol. XVIII. — Fost la mânăstirea Căldăruşanĭ, apoĭ la Internatul Facultăţeĭ de teologie şi dăruit Academieĭ de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice.

Titlurile şi iniţialele sînt scrise cu roşu; maĭ multe foĭ albe; foile 1—4 (din numerotaţia originală) şi altele sînt perdute.

Diferite scrierĭ teologice şi monastice:

1. Vieţile maĭ multor călugărĭ («Avva»), aşezate în ordinea alfabetică a numelor. . . . . 7—40

Foile

La sfîrşit (f. 40 v.) se află: «Sfârşitul tipiculuĭ celuĭ pe alfavita.»

Pe foile 1—6 dinaintea textuluĭ se află scrise: maxime morale (aforisme), proverbe şi ghicitorĭ.

Pe scórța dinainte a legăturiĭ se află următórele versurĭ:

«Mă rog stațĭ și judecațĭ
Ce nebunĭ și blestemațĭ!
Că din patrioțĭ toțĭ
Să alésă doĭ nătoțĭ.»

Pe foile 145—153 sint scrise următórele însemnărĭ:
— Despre o citație de judecată dela 1835 Aprilie 19.
— Despre copilul ce se nasce în vremea zodieĭ feteĭ, și altele.

— «1829 Iulie 9 zile am venit la Bucureștĭ, când am fost chemat de d-luĭ coconul Alecache Vilara prin scrisoaré Vist. Ioaniță Lăcĭanu.

— «In luna luĭ Noemv. Miercurĭ la 13 noapté spre Joĭ la 11 cĭasurĭ din noapte s'au cutremurat pământul foarte tare, în cât s'au sfărămat zidurĭ de case, sobe, și părețĭ dă casă au căzut, a doao zi Joĭ diminéța la 2 cĭasurĭ ĭar s'au cutremurat dar maĭ ușor, tot atunci Joĭ sara la 3 césuri din noapte ĭar s'au cutremurat tot maĭ ușor. — 829 Noemv. 15.

— «In luna luĭ Fevruarie Duminică pă la 8 cĭasuri din zi eram în București și au tunatu spre apusu și într'un cĭasu maĭ curând au începutu tunete, fulgere, și au venitu un noru cu piatră măruntă ca porumbu și au albitu locu, dar fiind cu vânt au trecut curăndu, pă urmă au slobozitu ploe vr'un sfertu de cĭasu.—1853 Fevruariĭe 10. Ioan Tătăranu».

— «Poslușnicĭ mieĭ.»

— Titlurile a 24 istorióre și anecdote.

— «Îndemnatu fiind din cugetu curat am hărăzit acéstă sfântă carte părinților sfântuluĭ lăcaș al Căldărușanilor pre care citindu vor zice D: să erte pre toți și pre mine ce o am scris.— Gheorghe Telalbaș.

— «Când am fost la vie la Drăgășanĭ Octv. 15 anul 1831, am dat la Andreĭ vier leĭ 9 și la nené stegr. Mihalache leĭ 100, pentru tréba culesuluĭ viĭ.

— «Zilele cele rele întru care câți să vor naște n'or trăi, și câțĭ să vor însura bine nu vor petrece și copiĭ lor vor muri, dă vor pleca întru o cale, or să facă bine, or să facă rău, bine nu vor petrece.

— «Lét 1819 s'au scris însemnaré acestor arătate zile. (Scrisă cu chinovar roșu).

— «Păr dă cal, dă bou, de capră, vrând a pune la salté, să să

opărêscă în doao treĭ rândurĭ cu apă fiĭartă și va sta bine, să nu să înțăstêscă la salté.

— «La Octv. 10 am mers la Râmnic anul 1831, când am fost și pă la Craiova la Romanați cu trebuință a Vistieriĭ.

— «Fie măcar cum să fie, de am și murit trupește însă nu și sufletește, ci sufletul viază din a Troiți rază, și ĭar ne vom scula, când morți vor învia.

— «Socotéla cu Dumitru Vieru.

— «Trepesnețĭ dă semnele omenești.

— «Acĭastă carte ce coprinde într'însa pentru vieți călugăreștĭ și altele folositoare minuni este a mé și cine să va cerca să o fure să nu aĭbă blagoslovenia Domnuluĭ nostru Is. Hs. 813 Dichemv. 12.—Neculae Logof.

— «O cât ar fi dă leznitoare viĭața a să curăți dă păcate, când ar urma celor coprinzătoare printr'acéstă sfântă carte și prin alte cărțĭ bisericeștĭ.

— «Carté coconuluĭ Nicolae Vlădescu ot Râmnic sud Vâlcé și dréptă și... adevărată».

No. 133.

In-4°. — Foĭ 5 și 266. — Secol. XIX (1853). — Bibl. Scheiană.

«Psaltiré Proroculuĭ și Înpăratuluĭ David, pre limba românéscă . . . pre versurĭ tâlcuită . . . de . . . Dosotheĭ Mitropolitul țăreĭ Moldavieĭ», copie după edițiunea originală tipărită la Mânăstirea Uniev la 1673. (Cfr. edițiunea Academieĭ Române, Bucurescĭ 1887, de I. Bianu).

Pe marginile de jos ale foilor 1—6 se află următórea însemnare:

«Acĭastă psaltire în viersurĭ făcută— s'aŭ prescris prin osârdiĭa și chieltuĭala — pre cuviosuluĭ Arhimandrit și Stariț — a sfintelor mânăstiri Nĭamțuluĭ i Secul Kyr Neonil — pentru vivliotica sf. mânăstirĭ Nĭamțul — ce intitulată a părinteluĭ Stariț Paisie· 1853 Ghenarĭ 24.»

No. 134.

In-4°. — Foĭ 84. — Secol. XVIII. — Bibl. Scheiană.

La începutul textuluĭ, fóea 4, se află titlul următor:

«Învățăturĭ creștineștĭ, folositoare de suflet fiete căruĭa creștin.»

Pe foile 1 v.—2 r. se află următórea:

«Prédoslovie către cetitorĭ.

«Într'acĭastă cărțălue, o ĭubiți cetitori, nu vețĭ afla voroave cu nevoe la înțăles, că sânt proaste socotéle, și învățăturĭ, pre scurt și lesne, carele să înțălegŭ fără ostenélă de fiișĭ carele, nu sânt învățături de obicĭaĭu și politicéști precum acéle a luĭ Epictit, și ale altora, ce sânt socotéli creștinéștĭ, carele privescŭ numai către adevărul cel evanggelicescŭ și către credința luĭ Hristos. Acéste socotéli nu sânt numaĭ către cei delungațĭ de lume, și către cei ce petrec pururé în rugăcĭunĭ neîncetate, ce și către ceĭ ce viețuescŭ în lume, și nu cunoscŭ atâta de curat taĭnile luĭ Dumnezeu, că potŭ și aceștĭa maĭ apoi după grijile lumiĭ ca să o citéscă, că pré adevăratŭ le prisoséște puținică vréme și pentru spăséniĭa lor, de nu vor puté să o citéscă toată întru o zî, ĭar maĭ puțin vor puté ca să procitéscă în fiiș caré zî câte un capŭ, mai nainte până ce nu începŭ grijile. Diminéța după ce vețĭ sfârși cĭa datoare și după obicĭaĭu rugăcĭune către Dumnezeu, citiți un capŭ, însă cu socotinți ca să o puteți înțălége bine. De nu vă vor fi lăsând lucrurile a citi diminéța putéțĭ și către séră, maĭ nainte până nu mergețĭ spre patŭ, acéste socotință, măcar că sint și micĭ, ĭară întră în sufletul nostru de-l pecetluescŭ ca și pecété pre cĭară.»

Pe foile 2 v.—3 se află următórea arătare a cuprinsuluĭ:

«Capete câte să află într'acĭastă cărticică.»

La sfîrşitul textuluĭ, fóea 83 v., se află scris:

«Acĭastă carte ce ĭaste întru ĭa frumoasă învăţături creştineşti, am scris eu, Stefan Păh.»

Pe fóea 1 r. este scrisă însemnarea următóre:

«Acĭasta cărticică esti forti frumosă, la citirĭa ei amirinţată, dizlegari şi propoveduiri a tuturor personilor însămnati, cini o citeşti vedi toti encstintiţăili a lumiĭ. — 1852 Ghenar 27.»

Pe scórţa legăturiĭ dela sfîrşit, se află descrierea persóneĭ luĭ «Jupânul Bertold.»

Pe scórţa dela începutul legăturiĭ se află scrise grecesce însemnările, carĭ se reproduc aicĭ cu traducerea făcută de d-l Litzica:

«ἐν χρονογράφ (sic) μολδοβάνικο: εἶναι εἰς τὸν καπετάνω λούπολ εἰς τὸ τήργω

φρουμόσου τὸ ὁπίω εἶναι δηκό μου κληρονομία ἀπὸ τὸν θιώς μου Σεραφίμο μοναχῷ». — Acĭasta am luat-o.»

Un chronograf moldovenesc este la căpitan Lupul la Târgu-Frumos, care este al meŭ moştenire dela unchiul meŭ Serafim călugărul.

«ἓν βιβλήον τοῦ ὀκσίστερνω ἔτι (?) μπογδάνικη εἶναι εἰς τὸν μιχαλάκη μισήρη ἰδιωχείρω τοῦ ῥιθέντος θηώς μου.»

O carte a luĭ Ochsenstern pe moldovenesce este la Michalache Misir, autograf al numituluĭ meŭ unchiŭ.

«ἓν βιβλήω ἤτοι σανδίπα καὶ ἄλα μέσα πολὰ θάβματα τῆς παναγίας εἰς τὸν Γεώργω φλεώνδορω εἰς κορδόνι.»

O carte anume Sandipa şi alte multe minunĭ ale sfinteĭ Feciόre în ea, la Gheorghe Fleondor la Cordon (?).

«δύο φιλάδες ῥομάϊκες, εἰς τὸν κλουτζάρι βούρναβο.»

Două cărţĭ de cetire grecescĭ la Clucerul Vîrnav.

«ἓν μολδοβάνικω χηρωγράφω τοῦ ἁγίου Γριγορίου τοῦ νέου (περὶ τῆς δευτέρα παρουσία) τὸν βατάχω παναγιώτη. — Şi acum zice că-ĭ la Ştefan Caliţu la Podolenĭ.»

Un manuscris moldovenesc al sfîntului Grigorie cel tînĕr (despre a doua venire), (la) vătavul Panaioti.

«μία σολομονικὴ ῥομάϊκο εἶναι εἰς τὸν πάπα ἄνθιμω — ἀπὸ τὸ σχολίου τους.»

O Solomonichie grecéscă este la popa Antim dela şcόla lor.

No. 135.

In-4⁰. — Foĭ 167; maĭ multe foĭ lipsesc dela început şi dela sfîrşit. — Secol. XVIII. — Dăruit Academieĭ de Ioan Bota, învăţător în Sălciva-de-sus (Turda-Arieş) în Transilvania, la 25 Maiŭ 1885 (V. fóea 70).

Scrisóre urită pe hârtie de rea calitate.

Volumul cuprinde următórele:

No. 136.

In-8°. — 281 foĭ. — Secol. XIX (1837). — Dăruit de D. Negreanu, la 12 Novembre 1893.

Treĭ foĭ dela început și dela sfîrșit sînt nescrise.

Manual de filosofie dela Seminariul Socola.

La fóea No. 265 se află următórea însemnare:

«Sfârșit Loghiciĭ și Domnuluĭ Slavă. — S'au început la 1837 Maĭ 2 zile, și s'au sfârșit la 1837 Maĭ 30 zile în Seminaria Socola.»

Volumul are cuprinsul următor:

No. 137.

In-4°. — Foĭ 203 (din carĭ 9—12, 62 şi 108—116 lipsesc). — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Poesiĭ de Logofătul K. Konaki prescrise de altă mână, dar corectate de autor şi unele scrise întregĭ de mâna luĭ.

Poesiile luĭ K. Konaki s'aŭ publicat la 1856 (Iaşiĭ, Tipografia luĭ Adolf Bermann) cu semi-cirilice: *Poesiĭ — Alcătuirĭ şi Tălmăcirĭ de logofătul K. Konaki* (in-8°, 4 foĭ, 282 pagine şi 5 foĭ nepaginate) cu portretul autoruluĭ şi apoĭ la 1887 (Iaşĭ, Editura librărieĭ Fraţiĭ Şaraga) sub titlul: *Logofĕtul Costachi Konaki — Poesii — Alcătuirĭ şi tălmăcirĭ. Ediţia a doua.*

	Fóea Mss.	Pagina ed. 1856.
25. «Uniré de la 806.»	45	142
26. «Inimă maĭ fă răbdare.»	45 v.	76
27. «Urăsc pre fimeĭa curvă.»	46	—
28. «Înputăcĭuné.»	»	70
29. «Tânguiré.»	46 v.	49
30. «Nume.»	47	166
31. «Poclon.»	»	—
32. «Poclon.»	47 v.	—
33. «Afrodite şi norocul.»	»	—
34. «Două aforisme.»	»	—
35. «Carpina.»	48	155
36. «Visul amorĭuluĭ.»	49	116
37. «Aforisme.»	53 v.	—
38. «Nume.»	»	166
39. «Săngurătaté închisoriĭ.»	54	111
40. «Iuliĭa către Ovidie. Tălmăcire.»	54 v.	215
41. «Afrodite şi Amorĭul.»	57 v.	28
42. «Tu numaĭ supt cer eşti una»	61	56
43. «Pentru-ce îţĭ ungi, fimee, faţa?»	61 v.	—
44. «Pănă cănd nemilostivo.»	63	76
45. «Bălşucă.»	»	—
46. «Iubitul şi urătul.»	63 v.	151
47. «Darul veriguţiĭ din 810.» (Cfr. şi f. 124 v.)	61 v.	—
48. «Supt ce făptură vom fi pre ceĭa lume!»	»	—
49. «Aforisme.»	65	—
50. «Zoire tragodiĭa»	66	—
51. «În lipsa eĭ.»	»	71
52. «Cine are gust să-mĭ crédă.»	67	26
53. «Cinel, cinel.»	67 v.	—
54. «Îm eştĭ dragă.» (Cfr. ff. 194 şi 201 v.)	»	—
55. «Către Leandru că nu viné.»	68	220
56. «La pasări îĭ dat din fire.»	71 v.	—
57. «Pentru viaţă şi moarte.» (Prosă)	72	—
58. «Moarté luĭ Vasălică Balş.»	72 v.	203
59. «Dorul.»	74	311
60. «Logodna Prohiriţiĭ.»	74 v.	187
61. «Cărţăle ce au scris dumi-luĭ Vornic. Konaki pentru mulţămită di pi hotărâré gĭudecăţăĭ cu ofiţărul de către marili Monarh Alexandru Pavlovicĭ.»		
— «Către Divanul Moldavviĭ.»	76 v.	—
— «Către Sănător Kuşnicov.»	77	—
62. «Mă sfărşesc.» (Cfr. ed. 1856, p. 87 — variantă)	78	74
63. «Narches amurezatul de săniş, adică ĭubiré de sine piste măsură, din Metamorfozurili luĭ Ovidie asupra Mithologhiĭ.»	79	—
64. «În tragodiĭa *Arzili* a luĭ Volter, între alti minunati stihuri, sănt şi acesté :		
— «Între Dumnezăiĭ noştri...»	81	—

	Fóea Mss.	Pagina ed. 1856.
65. «Ce durere inimioară.»	81 v.	64
66. «Răspunsul uniĭ scrisorĭ.»	82	206
67. «Zori răsar.»	82 v.	96
68. «Vine, vine amărât.»	»	—
69. «Abeliard către Eloiza.»	83	—
70. «Pentru Polixenĭ, în Metamorfozurile luĭ Ovidie când au tăet-o Elinii jărtfindu-i sufletul pentru moarté luĭ Ahilef.»	86	—
71. «Seix către Alsinoĭ.»	86 v.	—
72. «Dacă aĭ venit în lume.»	»	77
73. «Eloiza către Abeliard.»	87	226
74. «Polixeni fiĭca Ecaviiĭ.»	95 v.	—
75. «Aĭuré.»	»	—
76. «Aĭuré.»	»	—
77. «Volter.»	»	—
78. «Jărtfiré Polixeniĭ fiiciĭ Ecaviiĭ, şi a luĭ Pream pentru sufletul luĭ Ahilef, cum şi tânguiré Ecaviiĭ (din Metamorfozurile luĭ Ovidie).»	96	237
79. «Stih făcut în vis la 816 Noemvr. 1 (după o despărţire).»	98 v.	—
80. «Vutca.»	»	—
81. «Tĭutĭunul.»	»	—
82. «Noapté nenorociriĭ.»	99	—
83. «Doă inimĭ ce să dispart.»	»	—
84. «Tot întru acĭastă pricină la mezul nopţiĭ.»	99 v.	—
85. «Tot întru aceĭaş noapte.»	»	—
86. «Tot întru acĭastă pricină.»	»	—
87. «Dureré mé esti mare.»	100	68
88. «Aniĭ trec.» (Cfr. şi f. 128v.)	»	54
89. «Pururé pândind prilejul.»	100 v.	—
90. «Ochişoriĭ ce slăvăsc.»	»	63
91. «Alt fellu.»	»	—
92. «Mulţămăsc de cercetare.»	101	—
93. «Tânguiré Eloiziĭ către Conri (?).»	»	—
94. «Pentru sânul ficĭoariĭ ce întâeş dată s'au dischis la amorĭu.»	»	—
95. «Pentru o tânără ce pere fără vreme.»	101 v.	—
96. «Versurĭ francese scrise de Konaki.»	»	—
97. «Pentru 1816 Septv. în 16.»	»	—
98. «Vaĭ mie!.»	102	—
99. «Scrisoaré ce au scris Iozefina către Napoleon când au voit să o lepede.» (Prosă)	»	—
100. «Dispărţărĭ.»	102 v.	—
101. «Au sosât acum văz césul.»	»	—
102. «Dintr'a dulciĭ Patriĭ sânurĭ.»	103 v.	—
103. «Tânguiré Moldavviĭ.»	104 v.	—
104. «Vornic. A. Beldiman.»	105 v.	—
105. «Duĭoasă sălăşluire.»	107	—
106. «Vornic. A. Beldiman.»	107 v.	—

	Fóea Mss.	Pagina ed. 1856.
107. «Sonetu»	117	—
108. «Dumi-luĭ Aga Gheorghie Asaki. — Imnul Moldovenilor la anul nou 1832.»	117 v.	—
109. «Anul nou.»	118 v.	—
110. «Noroace, noroace.»	120	—
111. «Stéoa ce strălucitoare.»	120 v.	—
112. «Iată-mă lipsăt de tine.»	121	—
113. «Din Anriadă, priscriire tălmăcită.»	122 v.	—
114. «Burghĭuzul otŭ Slănic din 819 Avgst 3.»	123 v.	133
115. «Tot Slănicul 846 Iuliĭ în 2, după 27 anĭ.»	»	136
116. «Astă noapte pe răcoare.»	124	103
117. «Ticălos sufletul meu.»	124 v.	105
118. «Veriguţa ce ţ-am dat-o.»	»	—
119. «La o vereguţă cu doă măni legate în parolă.»	125	—
120. «Altul.»	»	—
121. «Vreĭ să ştiĭ cu 'ncredinţare.»	»	3
122. «La un canar făcut dar.»	125 v.	—
123. «Altul.»	»	—
124. «Altul.»	»	—
125. «Precum ştiĭ că est'o floare.»	126	—
126. «Zori răsar.» (Cfr. f. 129).	»	96
127. «Mergănd către pré ĭubita.»	126 v.	—
128. «Zori răsar.»	127	96
129. «Zic inimă s'aĭ răbdare.»	»	85
130. «La un purces.»	127 v.	—
131. «Într'o sară, 820 Septv. în 7, ce ne aflam în adunare cu ĭubita.»	128	55
132. «Aniĭ trec.» (Cfr. f. 100)	»	54
133. «Zorĭ răsar.»	129	96
134. «Volter.»	»	—
135. «Muritoaré ce găndeştĭ»	129 v.	—
136. «Din Valahiĭa.»	130	—
137. «Bărbaţĭ ce temiţĭ neveste.»	130 v.	—
138. «Toată lumé est'o şcoală.»	131	—
139. «Borsicul din Transilvanie, 847 Avgst.»	131 v.	180
140. «Ah! unde-ĭ loc de scăpare.»	132	—
141. «Măna stăngă.»	»	—
142. «Una ĭa în toată lume.»	132 v.	83
143. «Jaloba mé.»	133	34
144. «Ah! zililor fericite.»	136	81
145. «Altul.»	136 v.	—
146. «Într'on rădĭu de diminéţă.»	137 v.	25
147. «Omule, slabă ființă.»	138 v.	50
148. «Dĭ-aĭ privi maré vr'odată.»	139	72
149. «Am lăsat lumé şi slava.»	140	108
150. «Asară în adunare.»	140 v.	—
151. «Azĭ pe peptul tău întinsă.»	»	—

	Fóea Mss.	Pagina ed. 1856
152. «Dialuri, munţi, răspundiţi voĭ»	141	115
153. «Zorĭ de zăoă să răvarsă.»	141 v.	47
154. «Într'acest loc plin de jele.»	142	109
155. «Suflet, inimă, sămţărĭ.»	142 v.	38
156. «Ah! când cine-va ĭubeşte.»	143	—
157. «Ah! durere otrăvită.»	143 v.	97
158. «Ah! ochişori viĭ.»	»	17
159. «Amorĭul ca şi ostaşiĭ.»	144	15
160. «În ast-sară la grădina.»	144 v.	—
161. «Ca tine nurlie.»	»	—
162. «Vrei, drăguţă, vreĭ.»	145	—
163. «Dispărţiré.»	»	98
164. «Când mă măniesăm pe amorĭu.»	145 v.	89
165. «Ce esti nurul.»	146 v.	19
166. «În vremelnica dispărţire.»	147	40
167. «Coroană între fimeĭ.»	147 v.	—
168. «Alegiré ochilor.»	148	59
169. «Alegiré ochilor.»	149	61
170. «Diznădăjduiré»	150	—
171. «Dorul.»	150 v.	21
172. «Nume.»	»	—
173. «Pentru ochiĭ verzĭ.»	151	153
174. «Scrisoaré cătră Zulniĭa.»	151 v.	41
175. «Amorĭul din prieteşug.»	155 v.	4
176 «Darul umbreluţăĭ.»	161 v.	128
177. «Sufletul meu până când.»	»	—
178. «De-acum plângĭ şi suspină.»	162	140
179. «Ah! suflete amărât.»	162 v.	139
180. «Ĭată césul amărât.»	»	138
181. «Zulnio.»	163	»
182. «Păn'a nu răsări zori.»	»	106
183. «Zioa, césul dispărţăriĭ.»	163 v.	—
184. «Cini-ĭ amorĭul.»	164	12
185. «Visternĭcĭasa Zoiţa Ghica.»	165 v.	—
186. «Cerĭule înnalte.»	166 v.	—
187. «Răsăritul şi apusul.»	167	—
188. «Ploaĭa ce din cer să varsă.»	167 v.	—
189. «A unui Muntén.»	168	—
190. «Afrodita întristată.»	168 v.	—
191. «Césul dispărţăriĭ»	169	—
192. «Amoriŭ! la a tău jărtfelnic.» (Cfr. f. 177)	169v.	149
193. «Vers de bucurie şi de mulţămire la înnoiré prevelegiilor Moldaviĭ şi Ţăriĭ Româneşti răscumpărate prin tractatul închiet între Rossia şi Poarta la Andrianopoli în 2 Septv. 1829. Eşiĭ.»	170	—
194. «Vasăle Fabian. — Căt era machina lumiĭ....»	171	—
195. «Ah! sabia luĭ Traian.»	174	—

	Fóea Mss.	Pagina ed. 1856
196. «847 Iulii: la Slănic.»	174 v.	317
197. «O! nenorociţi Români.»	175	—
198. «Pe năsălii. 831 Octm. 15.»	176	142
199. «Pe năsălii răstignită.»	»	—
200. «Frumuseţă, nur şi haz.»	176 v.	—
201. «Ba dĭ-acum nu spré plăceri.»	»	—
202. «Ba, draga mea.»	177	—
203. «Ah! tĭ-aĭ dus.» (Cfr. f. 179)	»	—
204. «Ah! ţĭ-aĭ dus.»	177 v.	—
205. «Amoriŭ! la a tău jărtfelnic.» (V. f. 169)	»	149
206. «Scrisoaré cătră cumnata Zamfiriţa şi cumnatul Niculachi Donicĭ.»	178	—
207. «Pentru ce gem.»	179 v.	145
208. «Ah! tĭ-aĭ dus.» (Cfr. f. 177 şi 177v.)	»	—
209. «Prin argint au fost vănzaré.»	180	—
210. «Zmăragda Konaki Logofetiasă născută Donicĭ.»	»	—
211. «Un calic odenioară.»	180 v.	—
212. «Ce durerĭ.»	»	66
213. «Focul lacrămilor mele.»	181	—
214. «În năcazul meu cel mari.»	»	78
215. «Părul căzut de vănt la 1838 Iulii 15, în grădina ot Ţăgăneştĭ din jorişte caselor Doamniĭ Dafiniĭ a luĭ Dabija Vvd.»	181v.	182
216. «Focul meu este pre marĭ.»	»	—
217. «Vornic. Aleco Kalimah.»	182	—
218. «Acest stih este de mult făcut, dar de cini, nu să ştie.»	182 v.	—
219. «Străjărul taberii. — Dumĭ-luĭ Cavalerul Costache Stamate din Besarabiĭa.—Eşii 18 Mart. 1834.»	191 v.	—
220. «Doamne! atăta putere, la un copil de cĭ-aĭ dat!»	194 v.	—
221. «Îm eştĭ dragă.» (Cfr. f. 67v. şi 201v.)	»	—
222. «Eleghii. — Rucsăndriţa. Tălmăcire. Konakĭ.»	195	—
223. «Eleghiĭa Nedormiré.»	»	—
224. «Copiĭ morţĭ. Eleghiĭa.»	195 v.	211
225. «Vesălilor.»	196	209
226. «Călugărul milostiv.»	197	—
227. «Maĭca cătră un copil.»	197 v.	—
228. «Marşul lui Cărlova.»	198 v.	—
229. «Tu-mĭ zicéĭ odată.»	200 v.	—
230. «Asară.»	201 v.	—
231. «Îm eştĭ dragă.» (Cfr. ff. 67v. şi 194)	»	128
232. «Suflete al meu, suspină.»	»	—
233. «Slănicul.»	202 v.	—
234. «Slănicul ĭarăş după 26 anĭ.»	»	134
235. «Stăpăna nopţilor lună.»	203	—
236. «Eştĭ nurlii, eştĭ frumoasă.»	»	—
237. «Luna plină din 7 Iulii 846.»	203 v.	174

Însemnare scrisă de Konaki pe fóea 175v.:

«Să să ştié că la anul 1831 Octm. în 12, la 7 cĭasurĭ din zi

tără zăce minute, s'au mutat cătră Domnul pre ĭubita şi pré cinstita mé soţié Zmaragda Konakĭ născută Donicĭ şi la 13 în de sară s'au îngropat cu marĭ paradă în besireca numită Banul, şi este din stănga cum întré în besirecă alăturé cu tatăl meu Vornic. Manolachĭ Konakĭ şi cu sora mé Ecaterina. — K. K. Vornic.»

Pre scórţa dinainte a legăturiĭ sînt scrise de Konaki însemnările următóre:

«Ierĭ Duminecă Ghenr. 27. 846, am cununat eu şi coniţa pi Enâcaki flăcăul Oniţăĭ cu Ilĭana zisă Marghioala fata fi-mieĭ ce s'au.... în casă Cărsoaĭ Muntenciĭ.

«846 Iunĭ în 2, am cununat eu şi vara Safta Negré pi Catinca fiĭcă-mé cu Vogoridĭ şi 21 . . . fete sărmane din părinţĭ birnicĭ, în besirica Sfinteĭ Învierĭ ot Ţăgăneştĭ, spre ştiinţă o însemnez.

«La 846 Iuniĭ în 2, într'o Duminecă, am cununat eu şi vara Safta Negre pi Catinca cu Vogoride cu 21 fete sărmanĭ de părinţĭ în besirica Sfinteĭ Învierĭ ot Ţigăneştĭ, tot vara Safta Negre avăndu-mă şi pi mine cununat cu răposata Zmărăndiţa Donicĭ.

«Să să ştiĭ că la 1835 au căzut zăpadă marĭ spre sfăntul Dimitriĭ în căt au fost di pi loc un cumplit ger şi îngheţ tare, adică di la 25 Octm. şi au ţănut omătul păn la Paştĭ, şi aflăndu-mă aicĭ la Ţigăneştĭ şi frunza stejărişuluĭ din pădurĭ fiind nepicată şi verde, m'am plimbat cu sanie şi era o menune di frumuseţă a vede copaciĭ aşa de verzĭ pă tot lungul omătuluĭ, ĭar apoĭ a doa zi după sfăntul Dimitriĭ totă noapti pornindu-să o straşnică ploae şi îndată apoĭ un ger cumplit au prefăcut tot omătul într'o ghiaţă, în căt nu au maĭ fost cu putinţă nicĭ vitele a maĭ eşi din ocoalĭ, nicĭ oamenilor de a păşi de căt pi părte, însuş lupiĭ nu puté umbla de căt pi drumurĭ şi părtiĭ.

«La 1846 între 17 şi 18 Decv., s'au săvărşăt părintele Veniamin proin Mitropolit, pe cum am auzit, de un felĭu di damla, căcĭ de unde vorové, de odată s'au... rat de doâ-treĭ-orĭ întinzănd mănile înainte, şi ş-au dat duhul. Plănsetilĭ şi vaĭtele săracilor au fost atăta în căt spun că piatră de inimă să fi fost s'ar fi muet, jidoviĭ săracĭ au năvălit şi întrat în besirecă sărutăndu-ĭ năselie. Banĭ i s'au găsit treĭ firfiricĭ numaĭ toată averé, ĭar cărţi bisericeştĭ şi tălmăcirĭ a sale mulţimi. Maĭca Evghinie Negre s'au aflat faţă şi ĭ au închis ochiĭ. 847 Ghenr.»

No. 138.

In-4°. -- Foĭ 9 şi 580. -- Secol. XVIII (1738). — Biblioteca Episcopuluĭ Melchisedec.

Titlurile şi multe iniţiale sînt scrise cu roşu.

«Acĭastă carté (ce) să chémă Praznicarĭu.»

Pe fóea 1 are titlul:

«Anthologhionŭ adecă floare cuvintelor.—Acĭastă carté să chémă Praznicarĭu, întru carile sântŭ toate sluj(b)ele peste totŭ anul, şi am pusŭ totŭ în răndŭ, ântâi canonulŭ Troicĭniculuĭ şi Octoihulŭ, apoi svétilnile cu evangheléschiile, apoi tropare troicĭnice pe 8 glasuri care să cântă în postulŭ cel mare diminéţa, la aleluĭa, şi slujebele toate dinŭ Mineĭu şi din Triodŭ toate şi din Penticostar, adecă ce vei căuta toate afla-vei . . . Întru acesta chipŭ aşezată şi alcătuită de mine cel mai micŭ între dascali, Ştefanŭ Dascal Moldavschiĭ,... léto 7246, Хн҃ва *(dela Hristos)* 1738 мс҃ца *(luna)* Sept. 10.»

«(+acescŭ *(sic)* Prăzinicarĭu ĭaste anul încheĭat.)»

La fóea 571:

«Sfărşitul, cu mila lui Dumnezeu, a toate slujbele anului dinŭ Meneĭu şi din Pinticostar şi din Triod, începăndu-se din Martiĭa 9 zile, şi să sfărşaşte în Fevruariĭa în 24 zile.»

După titlu urmézǎ:

«Cuvântŭ către cetitor. Predosloviĭa.

«O! ĭubitorĭule de Dumnezeu şi înţelepţite de sfănta Troiţă, şi întru pravoslavie crescutŭ, cetitorĭule, ştim că în multe sfinte scriputuri ne învaţă Dumnezeu, să cercăm scripturile, ca să ne înţelepţim, pentru acĭasta zice singur Domnulŭ Hs. la sfănta Evangheliĭa unde zice: cercaţi scripturile şi le ispitiţi, că cu dănsăle veţi afla viĭaţa vécinică, şi ĭarăşi: făntăna încuĭată şi izvorulŭ nearătatŭ de amăndoao părţile ĭaste lipsă celor ce o dorescŭ pre ĭa şi însetézǎ după dănsa, aşa ĭaste, o! ĭubitul mĭeu cetitorĭu, şi la némulŭ nostru acestŭ romănescŭ, că ar vré creştinul décă să adună în sobor adecă în sfănta besérică, să-ş îndulcĭască sufletulŭ său din cuvintele vieţii, şi să ĭa ceva învăţătură ca se foloséscă şi pre altulŭ, ĭară elŭ aude prorocestvuindŭ într'alte limbi şi grăind sărbéşte, omulŭ necum să înveţe ceva să se folosécă, ce să duce tristŭ, şi nu poate să dobăndéscă ce doréşte sufletul lui, pentru acĭasta grăĭaşte marele Pavel apostol:

mai bine aşŭ voi cinci cuvinte pe limba mé, ca şi pre altulŭ să-l învăţŭ şi să-l folosescŭ, decătŭ cinci mii de cuvinte în limbă streină. Pentru acĭasta, o! ĭubitulŭ mĭeu cetitor, am scris acĭastă carte ce să chémă Prăznicarĭu, întru carele sântŭ toate slujbele anului încheĭatŭ, pe limbă romănéscă, înŭ foarte deşchis şi luminat în limbă romănéscă, cu multă trudă şi cu multă osărdie, că prin bogate locuri am umblatŭ strinŭgând izvoadele de prin ţarâ, şi am scris, că nu este numaĭ de pre o carte, ce-sŭ de pre 4 cărţi, din Octoih, din Mineĭu, din Triod, din Pinticostarŭ, şi am strănsŭ din toate, precum stringe albina mére de prinŭ toate florile, ca să fie de tréba oamenilor în lume, aşa eu am strănsŭ mére din toate florile, adecă am scris de prin multe izvoade, trudind şi ostenind cum Dumnezeu ştie, ca să se îndulcĭască sufletele creştinilor den cuvintele vieţii, şi totŭ în limba noastră cĭastă romănéscă foarte luminatŭ alcătuită şi aşăzată. Deci, o! ĭubiţii miei cetitori, or unde veţi găsi greşală orri în slove, or în cuvinte, mă rog să îndreptaţi cu duhulŭ blăndeţelor, nepuindu-mi în ponosŭ, că precum s'au zis mai susŭ, că din multe cărţi s'au scris, şi foarte grăbindu-mă n'am pututŭ scrie bine, să facŭ slova bună, pentru acĭasta ertaţi ĭară nu blestemaţi, ca fie Domnulŭ Hs. cu voi cu toţi, fraţilor, aminŭ.

«Al dumilor voastre mai mic şi plecatŭ Ştefan Dascal Moldovschĭ.

«Şi s'au scris carte acĭasta ce să chémă Prăznicarĭu în ţara Ardélului şi prin bogate locuri.... 7246, 1738 мсца (luna) Sept. 10 дни (ȡile).»

Volumul cuprinde următórele:

1. «Pinaxŭ, adecă scara cărţii aceştie, caré cuprinde totŭ anul încheĭatŭ, începăndu-se dela Septevrie 1 zi, pănă la Avgustŭ 29 zi, şi să începe cu Octoihulŭ, canonul Troicĭnicului cum să cade să se cetéscă în toate Duminicile, pe 8 glasuri, cautâ aice dintâĭ 1. 3 frunză înainte.

	Foile
«Octoihulŭ, caută-l listŭ 1.»	3
2. «Troicĭniculŭ în toate Duminicile.»	5
3. «Începere cu Dumnezeul cel sfântŭ al sfântului şi de Dumnezeu însuflat Ohtoih.»	1

La fóea 78 v.:

«Săvărşitulŭ şi plinitulŭ Ohtoihuluĭ, cu Dumnezeulŭ sfântulŭ. Aniĭ 1736, ĭară dila zidiré lumii let 7245.

«Scris'am eu Ștefan Dascal Muldovénul.»

«пчзь дфлѱьод икщи ѕиблwх wпцкод и щифде звѯозлид.»

4. «Începutul Triodului.» . . . . 79—283

La fóea 283v.:

«Ștefan. Sfărșitulŭ slujbeĭ Paștilorŭ.»

5. Prăznicariŭ pentru lunile Aprilie—Februarie . . 284—571

Pe fóea 421:

«Acĭastă carté ce să chémă Prăznicar peste tot anulŭ și din Triod și Pinticostar totŭ pe romănie, am scris eu Ștefan Dascal din Dragumiréști.»

6. «Începutulŭ, cu mila lui Dumnezeu, alŭ Prorociilor, adecă Paremiile la praznice mare și la toți sfinții de obște.» . . . . 571v.

Pe scórța dela început:

«Să să știe de cănd au cumpăratŭ părintele Nicodim de la mănăstire Topliţe acĭastă carte ce să chémă Prăznicarĭu, de la mine anumĭa Ștefan Dascal, pe banĭ gata 17 flor. Vonaș.»

Pe fóea 580 v. dela sfirșit este scris:

«Și am scris eu cucernicul între ceĭ învățați Pavel Dascal, când am zugrăvit sfânta biserică a Ojicanilor. — Anol 1794 Iunie 29 dni.»

No. 139.

In-4°—Foĭ 50 (la sfirșit lipsesc maĭ multe foĭ).—Secol. XIX (1803).—Bibl. Scheiană.

Pe fóea 1 se află titlul:

«Cuvântŭ pentru viitoré judecată, și pentru sfârșitul lumiĭ, din scriptura ce veche și din ce noao, ĭară maĭ ales din Apocalipsisul sfântuluĭ Ioan Bogoslovuluĭ și altor sfinţĭ părinţĭ, după cuvăntul Domnului nostru Iisŭ Hsŭ, carele arată și pentru veniré luĭ Antihristŭ.»

Pe fóea 48 se află următórea notă:

«S'au scris acĭastă cărticică ce să numește viitoare judecată de mine mult păcătos și nevrednic Stefan Botezatŭ ot sat Tărpeștiĭ, și fiindŭ că au scris mănă de ţărnă, ori ce greșală veţĭ

găsi în slove, îndreptaţĭ cu duhul blăndeţilor. — S'au scris la velet, anul de la Hsŭ 1803 Noemv. 26.

«Şi când s'au scris acĭastă carte s'au dus preosfinţiĭa sa Viniĭamin, Episcopul din Roman, Mitropolit în scaun Iaşŭ, şi la Nĭamţu era Protopop Nicolae ot Răuceştĭ.—Let 1803 Noemv. 26

Volumul cuprinde:

		Fóea
1.	Viitórea judecată	1—48
2.	«Învăţătură către preoţĭ.»	49—50

Pe fóea ruptă dela început se află:

«Vorbire în vierşuri de glumă între Leonat beţivul om din Longobarda şi între Dorofata mueré sa.» Continuă pe scórţa dela sfirşit.

No. 140.

In-8°. — 78 foĭ. — Secol. XIX. — Cumpĕrat dela Şaraga, la 3 Febr. 1894. — Lipsesc maĭ multe foĭ dela început; iar la sfirşit 5 foĭ sînt albe.

Pe fóea 7 are următorul titlu:

«Titlul ipistolii. Epistolie scrisă di către Samoil învăţătorĭul Istrailtini, ci să tragĭ din înpărăţiĭa luĭ Macaron, — înpărăţiĭa luĭ Macaron esti la Africa supt stăpănire unuĭ prinţip foarti tare carile să zice înpărat a luĭ Macaron, şi însuşĭ stăpănitorĭu Africăĭ, — către Ravi Isaacŭ învăţătorĭul sinagoghii ce esti în Suvinu amet, cari să află la numita înpărăţie.»

Precuvîntarea, căreia îĭ lipsesce începutul, fiind foile rupte:

«...şi n'au gătit nicĭ au făcut după voĭa luĭ să va bate cu multe, Luca cap. 12, însă noĭ care cu cât nu ştim stari ci din lăuntru a sufletuluĭ necredincĭoşilor, cu atăta maĭ mult săntem datori a poĭti măntuiri lor, pentru că sănt şi eĭ aproape di noĭ după socotĭala omenirii, şi pentru că s'au întrupat şi au pătimit Domnul nostru pentru toţĭ fără deosăbire, să cadi şi cu graĭul înţălept şi cu fapti ĭubitoarĭ di Dumnezeu, cu cărţĭ din scripturĭ şi cu tot feĭiul de alti chipurĭ plăcuti luĭ Dumnezeu, să ne nevoim pentru întoarciri lor, şi îndreptari nepricinuind numaĭ fără di cale, cum că ne nevoinţa este zădarnică, pentru învărtoşare inimii şi orbire lor pentru căşunărĭ, numaĭ di să va întoarce distul esti spri a ave noĭ multe răsplătirĭ dela Dumnezeu, şi ertari pă-

catilor noastre, că cel ce va întoarce pre păcătosul din rătăciri căĭ luĭ va mântui suflet di moarte şi va acoperi mulţime di păcate, Iacov. cap. 5, ĭar nu să va întoarci nimine dintre dânşii ĭarăşĭ ostinĭala nu este în zădarnică, pentru că cu cunoscătorĭul inimilor şi dreptul gĭudecătorĭ privind mişcările cile ĭubitoari di Dumnezeu a sufletuluĭ încununĭază alegire voinţăĭ.

«Aceste gândind am lepădat tot cugetul acela ci mă face să cred cum că tălmăcire şi tipăritul cărţăĭ aciştiĭa esti ostinĭală zădarnică şi fără folos şi cu totul neroditoare, şi cine ştie am gândit cum că nimene dintr'atăţa jidovĭ căţĭ esti cu putinţă ca să o cetĭască nu să va umili şi să va întoarci din rătăciri căĭ luĭ, maĭ vârtos că este alcătuĭre dascaluluĭ lor, şi toate dovezile lĭ-au luat din sfintele scripturĭ, caarte şi pentru putere dovezălor eĭ, şi pentru tălmăciri ci cuviioasă a unor cuvinte a sfintilor scripturĭ, şi pentru că esti alcătuĭri di jidov, să vedi cum că poate şi să mustri îndestul şi să facă di agĭuns pi jidov să crĭadă povăţuind la lumiri adevăratiĭ credinţă, acista s'au scris ariviceşte di către dascalul jidovilor Samoĭlă, cel din înpărăţiĭa luĭ Maroc, şi s'au tălmăcit pri limbă lătinĭască di către Alfon Vonom Spaniol, cel din tagma fratoricĭască a celor ce să zicŭ Domnicani, cari şi fapti înaurită o au numit. Di tri orĭ până acum s'au tipărit, pri cum arată tiparĭul cel lătinesc, întăĭ di la Vineţie la anul 1339, după aciĭa la Miţărata la anul 1693, maĭ pi urmă la Luţărna la anul 1736, şi cu toate acisti ĭarăş e să află cu anevoe, poate că o eu oari care jidovĭ, spre rău alergătorĭ cumpărând cărţile şi dându-le în focŭ, temându-să ca nu cum va nĭamul lor să deşchiză pintr'acĭasta ochii şi să gândĭască că s'au amăgit pără acum, ne priĭmind evanghilecĭasca învăţătură a mântuĭtorĭuluĭ, însă ca să nu cadă prepus di facire sau di schimbare noĭmie s'au făcut tălmăcire curată pri cât au fost cu putinţă şi fără de schimbare şi la însuş cuvintile cele pre scurte a scripturii (cari şi latinul au făcut tălmăcindu-să din carte ci aravicĭască). Drept aceĭa undi s'au aflat cuvintile scripturii după tălmăcire celor şapte zăcĭ asămine cu cile aravicestĭ, sau di o parte şi aceste sânt distule către cititorĭ cel cu bună credinţă; ĭar pri voĭ, o! jidovilor, numaĭ cu un lucru vă sfătuescu să cetiţĭ caarti fără patimă aciĭa ci aveţĭ asupra creştinilor, şi fără cugetile cile din început hulitoare şi mincinoasă, care din copilărie lĭ-aţĭ învăţat di la părinţăĭ voştriĭ râvnind alcătuĭtorĭuluĭ cărţăĭ aciştiĭa, carile jidov fiind şi maĭ

vărtos şi al vostru dascal, însă fiind că fără di patimă au citit sfintile scripturi, s'au luminat pricum să vede şi au cunoscut adivărul, minti ĭar nu patima să cade să fie gĭudecătorĭ, sufletul ĭar nu cugetul cel dintru început (1)—prolipsis să zice griceşti acĭasta, cu un cuget din început, neputăndu-să tălmăci într'alt chip, ĭar înţălegiri cuvăntuluĭ esti acĭasta, adică cile ce omul din copilăriĭa luĭ aude di la părinţiĭ luĭ sau dintr'alţăĭ şi li pune în minte luĭ şi să obicĭnueşti purure a li găndi, cari pri cu anevoe esti a li dizrădăcina din cugetul luĭ, şi după tălmăcire acĭasta maĭ toţi oaminii sănt prilipticoşĭ, însă acest prolipsis poate uni orĭ să fie adevărat ĭar di multi orĭ mincinosŭ şi greşitŭ.—Patima şi cugetul din început fără di sămţire îngroaşă puteri sufletuluĭ, ceĭa ci osăbişti binile şi răul, şi fără di voĭ răpescu maĭ înainte gĭudicata ce naşti patimile cile cu cugeti greşite, şi chimănd agĭutorĭul cel din înălţime, cetiţi caarte nu ca nişti jidovĭ pizmătareţĭ, ce ca nişte gĭudicătorĭ aĭ adivăruluĭ ceĭ osăbăsc răul şi binile, nu mă îndoesc cum că acĭasta să va face voâ povăţuĭtoare de suflet măntuĭtoare. — Nichifor Iermonahul Theotoche.»

«Stihuri politiceşti către ceĭ ce vor ceti cărticica acĭasta.

«Învăţătorĭul jidovilor cel pre vestit,
«Însuş acĭastă carte o au alcătuit,
«Ravi Samoil cu numiri esti numit.
«Graĭurile scripturilor pri binĭ lĭ-au înpodobit,
«Cu viniri luĭ Misiĭa ci pri adivărată,
«Rănduĭala Domnuluĭ ci pri întrupată,
«Cum că s'au născut di ficĭoara ci curată,
«Din zilile proroci̯lor că vădişti şi arată.
«Patima şi moarte şi învieri istoriniceşte,
«Înălţare către cer o proslăveşte,
«A cridi şi a dovidi săngur să nevoeşte,
«Doâ viniri a luĭ Hs: scriptura îl sileşti.
«Ucidiri acestuĭ nedrĭaptă o socoteşte,
«Robiĭa lor ci de mulţĭ anĭ vecĭnică o chibzueşti,
«Pentru grişala cĭ-au făcut fără di ominie,
«Părinţiĭ lor ciĭ ucigaşĭ, vestiţĭ întru cruzie.
«Şi săngile ciluĭ drept pri drept îĭ osăndeşte,
«Urmaşi fiind acilor săngure adevereşti,
«Nĭamul Istrailtinescŭ de faĭmă şi jăleşti,

«Di rătăciri nĭamuluĭ foarte să tănguești,
«Alegiri bisăriciĭ laudă și slăvești,
«Credință pravoslavnică înalță și mărești,
«Lepădare săboruluĭ zici dumnezeĭască,
«Orbire înpetririi lor, jălnică nebunĭască.
«Jărtva ci fără de sănge o pri înalță,
«A fi neprĭimite alti jărtvi ni învață,
«Fii luĭ Dumnezeu pri Apostolĭ îi numește,
«In locul prorocilor și nu să îndoește.
«Cătră Ravinul Isac au scris aravicești,
«Vonom Alfonsol tălmăcind acĭasta latinește,
«Nechifor dascalul prinumit în limbă elinĭască,
«Din Theotochi nĭamuluĭ cridință criștinĭască,
«Laudă răsărituluĭ apărătorĭul credințăĭ,
«Continĭască zavistiĭa, nu maĭ ascută dințăĭ.
«Prin îndemnare unuĭa vestit întru slăvire,
«Răvnă asămine avănd opștĭască folosire,
«S'au nivoit a tălmăci cărticica gricești,
«Cari acum pri cum s'au prifăcut moldovinește,
«Îndemnătorĭu sărguĭtorĭ fără îndoĭre,
«Ioan Cantacozono au fost la tălmăcire,
«Fiĭul luĭ Iordache mariluĭ Logofăt.
«Acista esti nĭamul său cari îl arată,
«Aflăndu-să la Visternicie ceĭ mari stat,
«Într'a păziteĭ țărĭ Moldovi sfat,
«Căruĭa nĭamul cel cinstit pri diplin să cunoște,
«Dragosti cătră patrie și răvna să vistește,
«Faptile cili vrednice, faciri de binĭ,
«Înpodobescu sufletul său, pri cum să și cuvine,
«A folosi patriĭa sa cu totul să silește,
«Cinste, nume ari patriĭa, ei ferbinte o dorești,
«Insuș acest boeri numit au vrut să o tipărĭască,
«Ca toțĭ aciĭ ci vor citi pri *(sic)* să folosască.
«Lumina adivăruluĭ cridința să păzască,
«Ca nu cum va să eĭ și eĭ osănda jidovască.
«O! Isusŭ bunule, lauda îngerĭască,
«Pri dulci milostivulule și slava cerĭască,
«Acestuĭ bine credincĭos viĭață îĭ dăruește,
«În paci și în liniște statornică îl păzăște,
«Curgirile cile de sus și cu bogată dare,

«Varsă milosărdnice în casa d-luĭ,
«Îndilungimi anilor cu bună norocire,
«Toate bunătățile cile di firicire.
«Pri fiĭul său Măteĭ cu criștire îl mărești,
«După urmari tatăluĭ a fi binevoește.
«Ĭar pri mine nevrednicul tălmăcitorĭul cărțăĭ,
«De muncă izbăvești-mă și di osânda morțăĭ,
«Ca pururi să proslăvăsc mila ta ci bogată,
«Cu bunătate și dragosti ci niasămănată,
«Amin în viciĭ vicilor fără de continire,
«Thoma îm esti numile, nu zicŭ altă numire.»

La sfîrșitul manuscriptuluĭ se află:

«Însămnéză

«Cum că cărticica acĭasta să vide că au fost ascunsă di jidovĭ pristi doâ sute și triĭ zăcĭ de ani, cari dintr'acĭasta să chibzuești, di vreme ci dascalul acista Samoĭlu, cel ce au scris către Ravi Isaac, au zis cum că au trecut numaĭ o mie de ani din vreme care s'au răsipit jidovii, pentru că au cuprins întru stăpânire Tit sfânta citaate, decĭ să vide că îndată, că după ceĭ o mie de ani a robii și a părăsirii jidovilor, s'au scris caarte acĭasta, dar jidovĭĭ văzând pri sineșĭ biruițĭ de mărturiĭa prorocilor cili foarte vădite, au ascuns într'atăta vreme caarte acĭasta, ca să nu să mustre di către cridincĭoșii criștini prin cile ci să cuprind într'ânsa, drept aciĭa s'au tălmăcit la anii de la Hs: 1400.»

Volumul are cuprinsul următor:

No. 141.

In-4°. — 54 foĭ. — Secol. XIX. — Cumpĕrat dela fraţiĭ Şaraga, la 1894 Febr. 3 (15).

Pe faţa legăturiĭ are titlul:

«Istoriĭa tănăruluĭ Enric de Aizenfelsu.»

Pe fóea 1 aretitlul:

«Tânărul Enric de Aizenfels, răpit din lĭagăn de către tâlharĭ.»
Scrierea este împărţită în următórele 17 capete:

No. 142.

In-8° mare. — Foĭ 202. — Secol. XVIII. — Fost al mănăstiriĭ Căldăruşanĭ, adus la Internatul Facultăţiĭ de Teologie şi dăruit Academieĭ de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice.

Capitolele şi iniţialele sînt scrise cu roşu. — Scris de maĭ mulţĭ.

Pe fóea 1 are titlul:

«A păcătoşilorŭ spăsenie, doao învăţături de folosŭ, mai nainte puse într'acĭastă spăsitoare carte.»

Scrierea are cuprinsul următor:

Pe fóea 1 sub titlu se află însemnarea:

«De opşte a sf. M. Căldr.» (Căldăruşanĭ).

Pe marginile de jos a foilor 122—126 este scris:

«Acĭastă carte este a schituluĭ Ţigăneşti Isvoran, nemene să nu îndrăsnéscă a o înstreina. — Theofilact Eromonah Stariţŭ acestu schit.»

No. 143.

In-4°. — Foĭ 180.—Secol. XVIII (1729). — Fost al mănăstiriĭ Căldăruşanĭ, adus la Internatul Facultăţiĭ de Teologie şi dăruit Academieĭ de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice.

Titlurile şi iniţialele sînt scrise cu roşu.

Poveştĭ despre călugărĭ, călugăriţe, sihastri, şi altele de cuprins religios şi monastic.

Pe fóea 48 v. pe margine se află scris cu roşu de scriitorul volumuluĭ următórea însemnare:

«Acĭastă carte ĭaste a luĭ Lefŭter Abagiul, cu ostenala luĭ s'au plătit de s'au scrisu, lét 7237 (1729).»

Volumul are cuprinsul următor:

Pe fóea 1, în josul textuluĭ, este scris:

«De obşte a sf. Mân. Căld(ăruşanĭ).»

Pe fóea 55 v.:

«Scris'am eu Constandinŭ copilul.»

Pe fóea dela sfîrşit se află scris:

«Dorotheĭu Egumenul sfinteĭ mănăstirĭ Căldăruşanilor. — 1805 Avgust 29. — Căldăruşanĭ.»

No. 144.

In-4°. — 333 foĭ. — Secol. XVIII. — Dăruit de Eforia Spitalelor civile, la 30 Novembre 1887, No. 7.932.

Titlurile şi iniţialele capitolelor sînt scrise cu roşu.

Pe fóea 1 este titlul:

«Învăţăturile ale celuĭ dintru sfinţĭ părinteluĭ nostru Theodorŭ Studitul şi mărturisitorĭul, care să încep de Lunĭ după săptămâna cé luminată» până la (f. 330 v.) «Sâmbătă a 23 de săptămânĭ după Rusalii. Învăţătură 198.»

Pe foile 1 v. până la 3 v., în josul textuluĭ, se află următórea însemnare:

«Acestŭ sfântŭ Theodor au fost al părintele nostru Iustin Arhimand. Sinai, ĭar (la) moarté sfinţii sale o au hărăzit Sinaĭ spre a sfinţii sale vecĭnică pomenire. — 829 Septv.16.»

Pe fóea din urmă 333 este scris:

«Slavă, cinste şi închinăcĭune celuĭ în Troiţă unuĭa Dumnezeŭ, de a căruĭa mărire plin ĭaste cerĭulŭ şi pământulŭ. Înainté aceluĭa căzândŭ şi eu smeritulŭ dau cinste şi laudă, care mĭ-au ajutat după începutŭ, de amŭ ajuns şi la sfârşitŭ.»

No. 145.

In-4°. — Paginĭ 188. — Secol. XVIII (1800). — Bibl. Scheiană.

Istoria luĭ Eratocrit.

Pe pag. 186—188 sînt scrise următórele:

«Acĭastă carté, foarte iscusită şi frumoasă, s'au scos şi s'au tălmăcit di pi Eliniască pe limba Moldovinĭască, de Hristodor Ioanu Trapezontu, şi eu am scris-o di pe nişte tetrajĭ ce era iscălit Vasile ot Botoşanĭ, cinĭ a fi că nu-l ştiu, şi am scris-o di la 1800 Mart. 22 păn la 1800 lunĭ 15, scriind-o pe apucate când n'avem trĭabă în 85 zile. — Alecsandru Logofăt al sărării domneşti, ce am fost şitangiu.»

«Obrazile care sănt în istoriĭa luĭ Erotocrit.
«Eraclie înpărat al Athinii.
«Artemie înpărătĭasa luĭ Eraclie.
«Aretusa fiica lor.
«Pezostrat vezirul luĭ Eraclie şi sfetnic credincĭos.
«Ecaterina jupănĭasa luĭ Pezostrat.
«Erotocrit ficĭorul luĭ Pezostrat, al căruĭa ĭaste şi istoriĭa, ce s'au numit, cănd vinise Negru Critidé.
«Polĭdor prietinul luĭ Erotocrit.
«Frosina dadaca Aretusii.
«Ostaşii ce au lovit pre Erotocrit supt saraĭu.
«Iar aceştiĭa sănt ceĭ streinĭ ce venisă la adunare ce înpărătĭască.
«Pistoĭor ficĭorul înpăratuluĭ de Vizantie, carĭ au cerut pe Aretusa ca să o ĭa înpărătĭasă şi n'au vrut.
«Haridim craĭul dela Crit, voĭnic înfricoşat.
«Chipridim craĭul de la Chipru, înfricoşat voĭnic.
«Dimofan domnul di la Milistina, orĭ Mitilina.
«Andromah domnul de Anapliĭa.
«Filaret domnul Timothanii.
«Eraclie domnul Egripuluĭ.
«Necostrat domnul dela Machidoniĭa.
«Dragomah domnul al Corănii.
«Tripolim domnul al Sclavonii.
«Iliocaret domnul din Acsiĭa.
«Spithalion domnul al Caramanlăĭlor.
«Dragocardos domnul din Patra, al bătălii ceĭ de pe urmă.
«Vladistrat craĭul Ungurilor.
«Arest voĭnicul, nepotul luĭ Vladistrat, carele s'au biruit de Erotocrit vitĭazu.
«Fronista sfetnicul înpăratuluĭ Eraclie.
«Pistidi slugă credincĭoasă a luĭ Eraclie.
«Aceştiĭa sănt obrazile carele s'au întămplat în istoriĭa luĭ Erotocrit Critul.
«Sfărşitul întămplărilor acestor de maĭ sus scrisă istorii. — Alexandru An...»

«De vremi că m'am sălit,
«De am scris pe Erotocrit,
«Mă voĭ săli să maĭ scrii

«Şi alte multe istorii,
«Să-m rămâe pomenire
«Şi numeluĭ nemurire,
«Cum că am fost un silitorĭu,
«De istorii cetitorĭu,
«Pe procopsală ĭubind,
«Şi pe praxis întărind,
«Insă de mă voĭu maĭ sili,
«Înmiit m'oĭ procopsi.

«Zis-au fiĭul dascaluluĭ, dascale, ce voĭu face ca să mă procopsăscŭ?

«Zis-a dascalul uciniculuĭ, fiĭule, sapă rădăcina înţălepcĭunii, şi culegi vĕrful smerenii, şi le puni în oala plecăcĭunii, şi mestică cu lingura înţelegirii, şi acopere cu talgirul ascultării, şi aşa veĭ fi în norod cinstit şi de Hs. blagoslovit.»

No. 146.

In-4°. — Numerotaţia originală arată foĭ 131, dar 1 şi 6 lipsesc, asemenea cele următóre după 131.—Secol. XVIII (1725).—Bibl. Scheiană.

Otecĭnic, care cuprinde istoriĭ din vieţile sfinţilor Părinţĭ şi alte învĕţăturĭ religióse şi morale.

La sfirşit, fóea 131, scriitorul volumuluĭ a scris:

«Mărire luĭ Dumnezău celue carelc bine au vrut, de au dat după început şi sfărşit, msţă Decamvrii 20 dni vlét 7234 (1725).»

Cuprinsul volumuluĭ este arătat în următórea:

«Scara Otecĭniculuĭ, scrise toate începăturile» (1).

(1) In original acéstă scară cuprinde materia numaĭ până la fóea 42, restul s'a completat din text.

Pe fóea 130 v. este scrisă următórea însemnare:

«Să să ştie de când am citit eu pe acest Otecĭnic, în zilile preînălţatuluĭ Domnu Ioan Grigorie Voivod, Sept. 7 let 7270 (1761). — Calistru Dichiu.»

No. 147.

In-4°. — Pagine 125 şi 360. — Secol. XIX (1843). — Bibl. Scheiană.

Pe scórţa legăturiĭ se află titlul:

«Carte noroduluĭ Leşăscŭ şi Ocsinsterŭ.»

Volumul cuprinde următórele:

1. «Cărţile noroduluĭ Leşăsc de la începutul lumeĭ păn la munciré luĭ.» . . . 1—25

Pe dosul pagineĭ 125 dela sfîrşit se află următórea notiţă:

«Din cărţile D. Pahr. Nicolai Proca, legată la 1845 Fevr. 20.»

2. Cartea luĭ Ocsinster se află scrisă pe paginele 1—352.

La sfîrşit, pag. 352, se află următórea însemnare:

«Isprăvită în anul 1843 Iulie 8 zile, pre câtŭ să vede condeĭul gĭos iscălituluĭ, Nicolaĭ Proca Paharnic.»

Pe paginile 355—360 se află:

«Scara aceştii cărţi a lui Oxester.»

Iar la sfîrşit stă scris:

«Din cărţile D. Păh. Nicolai Proca. — Scriitor C. Tulăscu.»

Cuprinsul cărţiĭ se arată în următórea:

«Scara aceştiĭ cărţĭ a luĭ Oxester.

No. 148.

In-4°. — Foĭ 48. — Secol. XIX (1826). — Cumpěrat dela anticarul I. M. Zwiebel, la 19 Maiŭ 1894.

Condica criminalicéscă.

Pe fóea 1 are titlul:

«Parté întâĭu şi a dooa a condiciĭ creminaliceşti ci s'au alcătuit în scurt pentru multe felĭurimĭ a faptilor creminaliceşti, dată în tiparĭu în zilile pre luminatului Domn Ioan Sandul Sturza Voevod, şi a pré osfinţituluĭ Arhiepiscop Mitropolit al Moldavieĭ, Kiriu Kiriu Venĭamin în tipograf. S. M. în Iaşĭ, anii dela Hs. 1826.»

«Scară a capetilor ci să află întru acĭastă condică creminalicĭască:»

Pe fóea dela sfirşit se află scris:

«În patru-zăcĭ şi opt filĭ să cuprindĭ acĭastă condică, în care afară de adăogire sau scădere urmată cu slova gĭosuluĭ iscălit, alti osăbirĭ din orighinalnica tipărire nu să maĭ află.— În Divanul Domnescu la anul 1833 Maĭu 1-ĭu.

«Secritar Secsăĭ creminaliceşti

«Iancu Istrate Caminar.»

Pe fóea dela început, dinaintea textuluĭ, este scris:

«Acĭastă pravilă esti drĭaptă a me, Costachi Scobihor. — 1834 Maĭ 27.»

No. 149.

In-4°. — Foĭ 92. — Secol. XVIII (1797). — Dăruit de I. Bota, învĕţător în Sălciva de sus (Transilvania), la 25 Maiŭ 1885.

Scrisóre urîtă şi grosolană pe hârtie grósă.

Pe fóea 1 are titlul următor:

«Viĭaţa şi pildele pré înţeleptuluĭ Esop, acum întâĭu dată şi tipărită în zilele pré luminatuluĭ şi pré înălţatuluĭ înpărat Franţiscusŭ, şi cu slobozeniĭa înălţatuluĭ crăesculuĭ Gubernium a tot Ardéluluĭ.

«Datu-s'au în tipografiĭa Sibiĭuluĭ dela Petru Bart, întru aniĭ dela Hs. 1795; ĭar după scriptură cu mâna, acum a dooa oară prin Dumitrie Blagoviciĭ Das. Remeté, începând dela anul 797, 12 Noem. Dum. Blag.»

Pe foile 1 v. — 54 v. este scrisă:

«Esopiĭa, adecă viĭaţa pré înţeleptuluĭ şi minunatuluĭ Esopŭ, carele au fostŭ de némul luĭ Francŭ dinŭ ţara francéscă. Ĭar viĭaţa şi petréceriĭa luĭ de folosŭ ĭaste ca să o arătăm şi pre limba noastră cé de moşie românéscă, ca să poată înţelége toţĭ pre rândŭ de-amăruntul precumŭ au fostŭ, şi câte ispite şi nevoĭ marĭ aŭ petrecut, şi ce féĭlurĭ de lucrurĭ minunate au făcutŭ.»

Pe foile 54 v. — 92 sînt scrise:

«Pildele luĭ Esop ce aŭ grăit pentru tot féĭlul de dobitoace, pentru hierĭ sălbatece şi pentru pasărĭ.»

La sfîrşit este scris:

«798. 1. Fev. Demeter Remeté.»

Pe scórţa din urmă a legăturiĭ este scris:

„Кѡнец да̃ хвалит гс̃да. Слава Б̃гꙋ нашемꙋ дат нам свѣтъ. Сїа книга ест є̃рє̃ Гаврїел ѿ селѡ вышє Салчивка ҂а̃ѱ҃чи. 2. фев̃.“

Sfîrşit cu lauda Domnuluĭ. Mărire Dumneḑeuluĭ nostru... Acéstă carte este a preotuluĭ Gabriel din satul Sălciva-de-sus. 1798. 2 Febr.

«Cuvânt cătră cititorĭ.

«Ĭară ceĭ ce vă veţĭ îndemâna a citi pre acĭastă cărticică mitĭutică, ce să chiĭamă Esopiĭa, viĭaţa şi pildele înţeleptuluĭ Esop, i procĭ, eŭ cestŭ maĭ jos iscălit, bătrânul cel slab, mă rog tuturor dă obşte fraţĭ întru Hs. Is. Domnul, orĭ ce féĭlurĭ de zmintéle sau greşale veţĭ afla aicé, îndreptaţĭ cu duhul înţelepcĭuni

şi al blândéţelor, crezind bătrânéţelor, că mî-aŭ fostŭ mâna cam grĭa, péna încă era ré, şi am avutŭ vréme cu nor, dar tot amŭ avut dor, ca după ce am început, să o văzŭ desăvârşitŭ.» 798, 3 Fevr. — Dumitrie Blagovicĭ, uceţĭ Remeté.»

No. 150.

In-4°. — Foĭ 70. — Secol. XIX (1835). — Bibl. Scheiană.
Pe fóea 1 are titlul:

«Galatie. — Fapta a Domnuluĭ Florĭan. — Tradusă din limba franţuzască în acé moldovinĭască de Costachi Stamati, la anul 1813 Dechemvr. 30.»

La sfirşitul scrieriĭ (f. 69v.) se află următórele versurĭ:

«Acĭasta esti o carte care prin dulcĭ cuvinte
Potere ce va să zică a amoruluĭ cuprinde,
Cărue s'aŭ aflat şi auctoruluĭ eĭ supus,
Cu prieteşug statornic fără cel maĭ mic pripus.»

«Acĭastă istorie numită a luĭ Elisie şi Galatie s'aŭ săvărşit de priscris la 22 Noemvr. 1835.»

«Însuş în singurătate
Strig, mă vaet, cine aude?
Inima me ticăloasa
Miĭ de dürerĭ o cuprinde.
Moarte, a me măngăere,
Ce zăbăveştĭ de nu viĭ
Să mă măntuĭ din durere,
Să scap di nenorocire,
De osăndă îngrozitoare,
De o jalnică chinuire,
Nenorocire maĭ mare?
Nimăruĭ nu pot să spuĭ
Duioasa me întămplare.
Nu găsăsc om cu simţire,
N'am prietin credincĭos,
Să-ĭ spuĭ a me chinuire,
Să-ĭ spuĭ stare cĭ-am agĭuns,
Că sănt mort între ceĭ viĭ,

Și trăesc oftănd pi ascuns.
Lacrămile-m feresc,
Ca să nu'nțălĭagă nime,
Că plăng și mă tănguesc.
Alĭargă, moarte, grăbești,
Dă sfârșit unii viețĭ,
Ce cumplit să chinuești.
Măngăere mi-ĭ mormăntul,
Nesimțiré mi-ĭ scăpare,
Să m'ascunză dar pămăntul.»

Pe fóea albă de lângă scórța legăturiĭ dela sfirșit, se află însemnarea:

«Aciasta carte este a mia cumparata cu o alta întitulata *Pastorița Alpiciasca*, *Adelaida și Fonrodi Marquĭdĭ*, înŭ prețĭ de 2 leĭ— 26 parale. — 8 — $^{3}/_{15}/_{10}$ 69. — C. Costhinesco.»

No. 151.

In-4°. — Foĭ 188 și XXIV stampe cu desemnurĭ. — Secol. XIX. — Bibl. Scheiană.

Pe fóea 1 titlul:

«Elementurile Gheometriei theoriticeștĭ.»

Pe fóea XXIV se află scrise:

«Numirile mathimaticilor celor maĭ aleșĭ.»

Scrierea are cuprinsul următor:

Pe fóea albă dinaintea textului se află:
«Tabla aflării plecarii soarilui—1818.
«Tot ace tablă pe alte șasă lune.»

No. 152.

In-4°. — Foĭ 83. — Secol. XIX (1834). — Bibl. Scheiană.

Pe fóea albă dinaintea textuluĭ se află titlul următor:

«Biblĭa, Dumnezeĭasca Scriptură.»

La sfîrşit, pe fóea 81 v., este scris:

«Sfârşitul cărţiĭ faceriĭ,—1834 Iuniĭ 14.»

Un catechism întocmit cu întrebărĭ şi rĕspunsurĭ despre sfînta Scriptură şi despre Facere.

De desubtul titluluĭ se află următórea notă:
«Şi acĭasta-i din cărţile mele, G. Iconomu.»

No. 153.

In-4°. — Foĭ 34 şi 638. — Secol. XVIII. — Fost al mănăstiriĭ Căldăruşanĭ; adus la Internatul Facultăţiĭ de Teologie şi dăruit Academieĭ de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice.

Titlurile capitolelor şi cele de de-asupra paginelor, iniţialele capitolelor şi ale alineatelor sînt scrise cu roşu. Sînt câte-va iniţiale marĭ ornate, desemnate grosolan.

Pe fóea 1 este scris cu roşu titlul:

«A celuĭ întru sfinţĭ părinteluĭ nostru Avveĭ Isaacŭ Syrulŭ, postniculŭ şi syhastrulŭ, carele aŭ fostŭ Episcop ĭubitoareĭ de Hs. cetăţĭ Nineviĭ, Cuvinte adecă scrise de dânsulŭ pre a sa limbă, ĭară tâlmăcite pre limba cé Ellinéscă de cuvioşiĭ părinţiĭ noştrĭ, de Avva Patrichie şi de Avva Avramie filosofiĭ şi syhastriĭ, cariĭ aŭ pustnicitŭ în lavra celuĭ întru sfinţĭ părinteluĭ nostru Savveĭ.»

Volumul cuprinde următórele:

«Désupra cu Dumnezeŭ pentru tăcére şi linişte, şi pentru viaţă lină, care să poate a să alcătui, maĭ nainte de totŭ lucrulŭ, dinŭ ţineré limbiĭ şi dinŭ inima cé blândă, întru caré şi puţină laudă dinŭ buze proaste ĭaste aducându-să cuviosuluĭ părinte Isaacŭ Syruluĭ, la sfârşitul căriĭa este şi scară a înţelepţitelorŭ de Dumnezeŭ cuvintelor luĭ.» — 26 foĭ.

Tropar, două condace, un icos ale s-tuluĭ Isaac. — 2 foĭ.

«Scară, adecă cuprindere a cuvintelorŭ ce să află întru acéstă carte, a sfântuluĭ părinteluĭ nostru Isaac Syrul.» — 7 foĭ.

	Fóea
«Cuvânt 1. Pentru lepădare, şi pentru viaţ.: călugăréscă.»	1 v.
«Cuvântŭ alŭ 2. Pentru lăpădaré de lume, şi pentru depărtaré de îndrăznéla cé cătră oamenĭ.»	11
«Cuvânt alŭ 3. Pentru depărtare, şi cum că nu ni să cuvine a ne spăi-	

Fóea

Fóea

Fóea

«Cuvântŭ 82. Pentru cum că fără de ostenélă intră sufletuluĭ spre inţelégeré inţelepcĭunii luĭ Dumnezeŭ, şi a zidirilorŭ luĭ, de va linişti şi despre lume, şi despre grijile vieţiĭ, pentru că atuncé poate a cunoaşte firé sa şi vistieriile céle ce inlăuntru le are ascunse.» 467

«Cuvântŭ 83. Pentru sufletŭ şi pentru patimĭ şi pentru curăţeniĭa minţiĭ, dupre intrebare şi răspundere.» 470

«Cuvânt 84. Pentru vedéré firiĭ ceiĭ netrupeştĭ, după intrebare şi răspundere.» 478

«Cuvântŭ 85. Pentru féliurĭ de pricinĭ, dupre intrebare şi răspundere.» 485

«Cuvântŭ 86. Pentru féliurĭ de pricinĭ, dupre intrebare şi răspundere.» 525

«Acestuĭaşĭ Isaac Syrulŭ trimiteré ântâĭa scrisă către oareş carele frate ce ĭubiĭa linişté.» 529

«Trimiteré 2, către oareş carele firescŭ şi duhovnicesc frate, carele ilŭ indemna şi-lŭ ruga prin scrisorĭ ca să ĭasă către dânsulŭ, care era in lume, şi insetoşa ca să-lŭ vază pre acesta.» 535

«Trimiteré 3, către oareş carele ĭubitŭ alŭ luĭ, şi-lŭ invaţă intru acésta céle pentru tainile liniştiĭ, şi cumŭ mulţĭ a nu le cunoaşte pre acésté, să lenevescŭ intru minunată lucraré acésta, şi cum că ceĭ maĭ mulţĭ aŭ ţinutŭ şădéré chiliilorŭ, dinŭ priimiré céĭa ce călătoréşte intre călugărĭ, cu scurtă adunaré cé cuvincĭoasă povestiriĭ liniştiĭ.». 537

«Trimiteré 4, către cuviosulŭ părintele Simeonŭ făcătorĭul de minunĭ.» . . . . 545 v.

«Sfârşitulŭ cuvintelorŭ pré cuviosuluĭ părinteluĭ nostru Isaacŭ Syrulŭ, şi luĭ Dumnezeu laudă şi mulţămită.» 592

«Tâlcuirĭ pântre cuvintele pré cuviosuluĭ părinte Isaacŭ Syrulŭ, la oare care dinŭ cuvinte ce sântŭ maĭ cu anevoe de inţelesŭ, socotite şi alcătuite de inţeleptulŭ intre dascalĭ Kyrŭ Nichyforŭ Ieromonah Theotochi, carele aŭ typăritŭ carté acĭasta ellinéşte» 594

Sub text, pe fóea 1 dela inceput, este scris:

«De obşte a sf. Mân. Căld(ăruşanĭ).»

No. 154.

In 4°.—Foĭ 128.—Secol. XIX (1837).—Bibl. Scheiană.

Fóea

Volum format din scrierile următóre:

1. «Istoriĭa luĭ Schinderŭ inpăratŭ şi intâmplânrile *(sic)* luĭ.» 1

La sfîrşit, pe fóea 27, este scris:

«In 6 zile s'au scris de mine Gheorghiĭ Iconomu.—1837 Noemv. 6.»

2. «Istorie în stihurĭ la tăeré capuluĭ luĭ Ghica Vvod din Iaşĭ.» . . . . 27 v.

La sfîrşit, pe fóea 72 v., este scris:

«S'aŭ scrisŭ de mine în anul dela Hs. 1837 Noemvriĭ 15 zile în Ruginoasa în şcoală — Gheorghie Iconomu. No. 78.»

La sfîrşit: «1837 Noemvriĭ 22 zilĭ.»

No. 155.

In 8-o. — 158 pagine (16 şi 17 puse de două orĭ, iar 124 şi 128 sînt sărite) Fóea 1 este perdută. — Secol. XVIII (1774). — Bibl. Scheiană.

Volum scris de Vartolomeĭ Măzărĭanul, avênd cuprinsul arătat în următórea scară pusă la pag. 151:

«Scara acestorŭ trătaji.»

Pe pag. 152 este scris:

«Toaté acesté ce s'au scrisŭ mai susŭ s'au tălmăcitŭ di pe slovenĭĭa pe limba Moldovenĭască prinŭ osârdiĭa Ieromonahului Macarii Putnĭanulŭ, frate după trupŭ alŭ sfinţii salé Kyr Methodie Iarăşĭ Putnĭanŭ, Igumenulŭ sfintei Mânăstîrĭ Solcăĭ.

«Au tălmăcitŭ şi au şi scrisŭ multŭ păcătosulŭ şi nevrednicŭlŭ

Arhimandritulŭ Vartholomeĭ Mazerĭanulŭ cĭ-au fostŭ igumenŭ la sfintele mănăstîrĭ Putna şi Solca, ĭarăşĭ Putnĭan, însă cu cheltuĭala mai susŭ numituluĭ Ieromonahŭ. Anulŭ 1774 Noemvriĭ în 10 zilé.»

Pe pag. 130, la sfirşitul Vieţiĭ prea cuviosuluĭ Macarie Egipteanul, este scris:

«Acéstŭ sfântŭ Macariĭ Eghyptĭanulŭ au scrisŭ o carté ci să chĭamă vorbe duhovniceştĭ, celora ce vor vré să să spăsască, foarté de folosŭ, caré carté aré întro sinė cinzăcĭ de vorbé. — 1774 godu, în luna lui Octomvrii am tălmăcit şi am scris. — Arhimandrit Vartholomeĭ.»

Pe pag. 152 — 155 se află o rugăciune scrisă de «Daniil Ieromonah.»

No. 156.

In-4º. — Foĭ 3 şi 65. — Secol. XVIII (1727).

Scrisóre îngrijită, titlurĭ şi iniţiale scrise cu roşu. Pe fóea 1, la începutul scrieriĭ, are un frontispiciu desemnat în colorĭ, avênd într'insul stemele Moldoveĭ şi a Ţĕriĭ-Românescĭ.

Pe fóea dinaintea textuluĭ se află titlul:

«Létopiseţulŭ Slovénilorŭ Iliriculuĭ, Misieĭ ceĭ de sus şi a Misieĭ ceĭ de jos, care coprinde în sine începutul şi stăpâniré craĭlorŭ şi a despoţilorŭ Sărbeştĭ, şi şi săvărşitul lor, coprinzăndŭ pre scurŭtŭ şi alte lucruri ce s'aŭ întămplatŭ, care s'aŭ scos după izvod, acum în zilile pré luminatuluĭ, préînălţatuluĭ, bunŭ credincĭosuluĭ şi mult milostivuluĭ nostru Domnŭ Io Nicolae Alexandru Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnu şi oblăduitor a toată ţara Rumănéscă, şi s'aŭ scris întru al *(loc alb)* anŭ, dinŭtru a doao Domnie a Măriĭ sale, în anul dela zidiré lumiĭ 7235, ĭară dela naşteré Domnuluĭ şi măntuitorĭu nostru Is. Hs. 1727, de Radul Lupescul Logofeţelul de Divanŭ, snŭ *(fiul luĭ)* Mihail Ieromonah.»

Volumul are cuprinsul următor:

1. «Aicé scriŭ ĭubituluĭ cetitoriŭ acé mare pocaĭanie ce aŭ rănduitŭ şi aŭ ţinutŭ Turciĭ, la vălétul 1686.» — Fóea 1.
2. «Scurtă scrisoare, cum vezirĭul cel mare Cara Mustata, dinŭtru rănduĭala înpăratuluĭ Turcescu, la anul dela Hs: *(ras)*, Dichemvrie 5 zile, în Beligradul Sărbescu s'aŭ sugrumatŭ.» — Fóea 4.
3. «Cronicarĭulŭ Slovénilorŭ Iliriculuĭ, Misiĭ ceĭ de sus, şi a

Misiĭ ceĭ de jos, care s'aŭ începutŭ dela faceré lumiĭ vălétul 2772.» — Fóea 6.

Pe scórța legăturiĭ dela început este scris:

«Acĭastă filadă ce scrie istorie Vulga(ri)lor i *(și)* altor nĭamurĭ s'au cumpărat aĭci în Țarigrad dila dascalul luĭ Ramadan înpreună cu altile, în mazălie luĭ Costandin Racoviță Vvod.—La lét 1761 Avg. 20. — Ioann Cogăl. biv Vatah za Proz.»

Pe fóea albă de lângă scórța legăturiĭ se află scris:

«1784 Săpt. 23, s'au tămplat ploaĭ și po urmă au și ninsu ca di doao degite, ș'au țănutu *(loc alb)* zăle, carĭ nimi n'au apucatŭ încă a culegi viĭle pe multe locurĭ și popușoĭ, un lucru care nu țănu minte să fi maĭ fost altă dată la acĭastă vremi. — Enache Cogăln. biv vel Medeln.

«1784 Nov. 16, în zăoa sfăntuluĭ evanghelistu Matheĭ, m'au cinstit Domnul nostru Io Alexandru Costandin Mavrocordat cu boerie Stolniciĭ ceĭ marĭ și Ispravnicu la țănut Cărligăturiĭ, în al triĭle anu a Domniĭ. — Enache Cogăln. vel Stolnic.»

Pe fóea albă dinaintea textuluĭ este scris:

«Acĭastă filadă esté a mé a luĭ Filip Beldiman.»

Pe fóea de lângă scórța dela sfîrșit se află scris:

«1774 Iule, s'au făcut pace între Poarta turcĭască și între Muscali, fiind-că țăne pi Turci închișĭ în Șumla di le tăesă și măncare din toate zălile.

«1784 Ghenar. 11, al doĭle rănd după acĭasta s'au făcut pacĭ între Poarta turcĭască și între Moscalĭ.»

No. 157.

In-8°. — Foĭ 23 (numerotate 87 — 109). — Secol. XVIII. — Bibl. Scheienă.

La început, pe fóea 87, este următorul titlu:

«Istorie primejdiĭlor și a războaĭlor ce s'au tămplat în țara Moldoviĭ, în anul 1717, în a trie Domniĭa a pre luminatuluĭ și pre înălțatuluĭ și cu toată bunătate și vitejiĭa înpodobituluĭ Domnu Io. Mihaĭu Racoviță Vvoda.»

La sfîrșit scrie: «Sfărșitul și luĭ Dumnezău mărire.»

No. 158.

In-4°. — Foĭ 128. — Secol. XVIII (1785). —Dăruit de D. A. Sturdza, la 1882.

Erotocrit (Erotocritos, epopee romantică în versurĭ de Vincent Cornaro, scrisă în secolul XVI. — Krumbacher, *Geschichte der Byzant. Litteratur*, ed. II, 1897, p. 870). Traducere în prosă.

La sfîrşit, pe fóea 128v., este scris

«Acĭastă carte s'au scris de minĭ în zălele pre luminatuluĭ Domnul nostru Io Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod la veletu naşteriĭ 1785 Avgst. 15, ĭară comandirĭ Bucovinĭ Ĭuţănbergŭ Gheneral Maĭor. — Ioniţă (?) Tăutul.»

Pe fóea deia sfirşit, jos, este iscălitura «Iancu Scorţanu.»

Pe fóea 1, la începutul textuluĭ, sînt scrise versurile:

«Lasă mă să morĭu acu,
Dacă nu mă ĭubeştĭ tu!
«Lasă-mă să morĭu maĭ bine.
Dacă n'am parte de tine!»

Pe scórţa legăturiĭ dela sfirşit se află versurile:

«Inimă mă ĭa merare,
Cum maĭ poţĭ ave răbdare
Purure în foc arzăndu,
Ne avĕnd nicĭ măngăere,
Nicĭ vr'o milă la durere
De la nime aşteptăndu.»

No. 159.

In-4°. — Foĭ 83. — Secol. XIX. — Dăruit de A. Odobescu.

«Istoria rĕscóleĭ luĭ Horia, scrisă de Contele Dominic Teleki junior. — Pesta 1865.» — Traducere românéscă făcută pentru Al. Odobescu.

No. 160.

In-4°. — Foĭ 85. — Secol. XVIII (1793). — Bibl. Episcop. Melchisedec.

Scrisóre fórte urîtă; titlurile şi iniţialele la începutul cântărilor sînt scrise cu roşu.

Octoich.

La începutul cărţiĭ (fóea 4) este titlul:

«Începutul cu Dumnezău cel sfăntŭ al Oftăicului, Sămbătă sara.»

Pe fóea 1 dela început este scris:

«...i înţelepcĭune ş'au ziditŭ eişĭ casă, şi au chematŭ cu înnaltă strigari cel însătat, să vii la minĭ şi să be, acesti slovi lé-m scris eu Dumitru Dragoş văt. — La lét 1793 Oct. 15.»

Octoichul începe pe fóea 4; pe foile 1—3 sint scrise câteva cântărĭ bisericescĭ, una în grecesce scrisă cu cirilice.

După Octoich, pe foile 60 v.—63 v., se află scrisă o *Oraţie de nuntă* către «cinstiţi nuntaşi.»

Pe fóea 63 v. este scris cu roşu:

«Să se ştie de căndŭ au perit luna, Viniri în luna lui Făuraru în trii zile, în ziao de sămiaz sara pe la mezul nopţii. Atunce au fostŭ mare frică pe la tot omul care să teme de Dumnezău. Fericit care au găndití la Dumnezău atunce, că Dumnezău cel sfăntŭ văzăndŭ atâte multe câte spurcăcĭuni săntŭ pre pămăntŭ, Dumnezău sfăntul arată multe sămni pre pămăntu, şi ominii nu să mai pocăi şi nu vădŭ că Dumnezău totŭ şi arată sămnile. Nu multă vreme de căndŭ au peritŭ soarile şi s'au cutremuratŭ pămăntul, să fiĭ cutremuratŭ ca jumătate de cĭasu. Şi atunce căndŭ au peritŭ luna au tras clopotul pi la mezul nopţi, şi cine l-au auzitŭ s'au miratŭ ce este, că oamini săntŭ proşti, şi eu amŭ scris că atunce învăţamŭ la podobie, eu a scris Vasăle Marcocĭu, căndŭ şidemŭ la Prăjăşti.»

Pe foile 63—78 sint «Podobiĭ,» şi «Catavasiĭ.»

Pe foile 79—82: «La pre luminata Învieri a Domnului nostru Is. Hs.»

Pe fóea 83 v.: «S'au începutu dela Catavasiiie Botezuluĭ i *(şi)* până la céle după urmă.»

Pe ultima fóe 85 sint următórele insemnărĭ:

«Cu plecaté mătaniĭ mă închin preosfinţie téa stăpâne, sărut censteté poalile Dumi-tale preosfi(nţi)e té stăpâne, ce a fi mila preosfinţie te stăpâne, pentru învăţătură în scoală ce domnéscă, nu este învăţătură pentru căntăreţŭ ce săntŭ glasuriĭ...

«Să se ştie de căndu amu scris, lét 1808. . . . . .

«Să se ştie de cănd am scris pe acĭastă sfântă carte eu Ioan Pevevescu zugraf, nepotul luĭ Andriĭ popa ot Delu Nou. Anii dela zidere lumi 7315, ĭar dela Hs. Maĭ 26.

«Să se ştiĭ de căndŭ am învăţat eu Ionescu (?) la glasuri, let 818.»

No. 161—162.

In 4°. — 2 volume. — Foĭ 106 şi 86. — Secol. XIX. — Dăruite de V. A Urechiă, la 8 Octobre 1882.

Scrisóre frumósă; titlurile, aniĭ, cifrele şi iniţialele sînt scrise cu roşu.

Piatra smintelii saŭ Piatra scandeleĭ, scriere de Ilie Miniat.

Pe fóea 1, la tomul I, se află titlul:

«Piĭatra zmintelii, adecă arătare a începutuluĭ şi a pricinii despărţirii acelor doă bisericĭ, a răsărituluĭ şi a apusuluĭ.—Tom. 1.»

Tomul II are titlul:

«Piĭatra zmintelii, adecă arătare pricinii celor cincĭ deosebiri cu care să deosebéşte biserica apusuluĭ de a răsărituluĭ.—Tom. 2.»

Tomul I cuprinde următórele:

	Foile
«Înainte cuvântare către cetitorĭ.»	2—12
«Epistolie a tatăluĭ scriitoriuluĭ.»	12v.-15
«Viĭaţa în scurt a scriitoriuluĭ, adecă a izvoditoriuluĭ cărţiĭ aceştiĭa.»	15—20
«Pĭatra zmintelii adecă descoperiré a începutuluĭ şi a pricinii despărţirii celor doă bisericĭ a răsărituluĭ şi a apusuluĭ.—Carté întâĭ.»	20v.-105

La sfîrşit, pe fóea 105 v., se află scris:

«Sfârşitulŭ cărţiĭ ceĭ din tâĭ.»

Tomul II cuprinde:

«Carté a doa pentru céle cinci deosebiri.»

La sfîrşit, pe fóea 86 v., se află scris:

«Sfârşitul cărţiĭ a pietriĭ zmintéliĭ şi luĭ Dumnezeu laudă.»

Pe foile 2—12 se află următórea «Înainte cuvântare» a traducătoruluĭ:

«Înainte cuvântare către cetitorĭ.

«Din toate patimile, o pré ĭubiţĭ cetitorĭ, în câte după căderé şi călcaré porunciĭ luĭ Dumnezeŭ au căzut omul, nu ĭaste nici una maĭ ré şi de suflet maĭ vătămătoare de cât mândriĭa, că acĭasta ĭaste, care céle maĭ marĭ răutăţĭ au pricinuit în lume, acĭasta ĭaste care pre îngerĭ ĭ-au făcut dracĭ, acĭasta ĭaste care pre omŭ dintru acé fericită şi nestricăcĭoasă şi nemuritoare viĭaţă, l-au pogorât întru acĭastă lume ticăloasă şi de toate rélele şi primejdiile plină, acĭasta şi pănă acum cu toată slobozeniĭa stăpânéşte pre oamenĭ, dela cel mic până la cel mare, dela cel de pre scaun şi cu diĭadima înpodobit, până la cel prost şi maĭ dă josŭ, dela bărbat pănă la femée, toţĭ ĭubim cinsté, toţi măriré, toţĭ stăpâniré, ĭar pre céle înprotivnice acestora, care sînt şi maĭ

bune și maĭ de folos noă, nimine. Acĭasta și pre papa l-au făcut să lépede dragosté și uniré, și înpreună suflaré cé cu răsăritenii, și de credința cé dréptă să se înstreineze, și pravoslavnicile dogme să le răstoarne, și hotărârile sfintelor soboară celor a toată lumé să calce, și însușĭ pre sineș, și înpreună cu sineși pre toți apusenii, sau maĭ bine să zic, pre toată lumé acĭastă groaznică și jalnică, ah! durére, prăpastiĭa réleĭ credință să se prăpăstuĭască, dintru caré de a să maĭ întoarce ĭarășĭ în staré cé dintâĭ, la oamenĭ toată nădejdé au perit, numaĭ luĭ Dumnezeŭ, căruĭa îĭ sânt toate cu putință, toate pre cum la înființaré cé dintâĭ a omuluĭ, și la cé de a doa, să zic, așa ar fi trebuit luĭ Dumnezeŭ să lucréze, ca pre dânșiĭ de unde s'au prăpăstuit, ĭarășĭ să-i râdice. Dascaliĭ bisericiĭ răsărituluĭ nu încetéză dela începutul căderiĭ apusenilor, a-ĭ sfătui, a-ĭ mustrà; până acum cu toate acesté ĭaste lucru în zadar, căcĭ în loc să se deștepte, și să-șĭ cunoască greșala și căderé, și să se întoarcă la adevărata credință, și răuluĭ să-ĭ pue hotar, eĭ încă și maĭ multŭ spre céle réle au sporit, și din zi în zi sporescu, fiind frământațĭ cu totul în réoa credință, și rănițĭ preste tot ca de niște tâlharĭ de socotélele lor céle răzvrătite, și fără de Dumnezeu, zăcând maĭ morțĭ în calé Ierihonuluĭ, adecă a viețiĭ aceștiĭa, după cum prin pildă zice sfânta Evanghelie, un omŭ pogorându-să din Ierusalim în Ierihon au căzut în tâlharĭ, cariĭ rănindu-l, și lăsându-l abiĭa viŭ, s'au dus, și întâmplându-să a tréce pre acé cale preotul și levitul, n'aŭ putut să-l folosască, pentru ce? căcĭ rana luĭ era maĭ tare de cât puteré doftorilor omeneștĭ, nu puté eĭ fiind asemine oameni pătimașĭ să-i vindece, și pentru aceĭa l-au trecut. Așa și apuseniĭ acum întru aceĭaș scandelă de stricăcĭune s'au făcut, întru aciĭaș tâlharĭ au căzut, cu aceléș rane s'au rănit, cu aceĭaș trécire alăturé să trec, trec pre lângă dânșiĭ preoțiĭ și levițiĭ, adecă dascaliĭ bisericiĭ răsărituluĭ, și îĭ vădŭ rănițĭ, preste totŭ, dela cap până la picĭoare, le aduc doftoriĭ folositoare din sfânta scriptură, din sfintele canoane ale sfinților apostolĭ, dintru ale sfintelor soboară, din scripturile sfinților părințĭ, din istoriĭle bisericeștĭ, și cu silogizmurĭ dovedite filosofeștĭ, cumcă de nu vor priimi acéste doftoriĭ, nicĭ odată nu să vor însănătoșa; cu toate acesté, eĭ fiind că preste tot sânt rănițĭ, nu ĭaste unde să puĭ alifiĭ, nu ĭaste unde să puĭ mehlemŭ, nu ĭaste unde să puĭ bléstură, pre doftoriĭle lor nu le priimesc, pentru aceĭa rămân nelucrătoare. Decĭ bine am zis maĭ sus cumcă la oamenĭ, toată nădejdé de întoar-

ceré apusenilor au perit, și cumcă căderé și rănire lorŭ are trebuință numaĭ și numaĭ de Samarinénul cel milostiv ca să maĭ vie, și să i să facă milă de eĭ, și să facă cu dânșiĭ câte cu cel căzut în tâlharĭ. Ci acĭasta dupre adevăratile mărturiĭ ale sfintelor Evangheliĭ, și ale tuturor sfinților părinţĭ, cu totul ĭaste cu neputință, căcĭ cé întîĭ venire a Samarinénuluĭ au fost a milostiviriĭ, că fiĭul omenesc zice, n'au venit ca să judece lumé, ci ca să se mântuĭască lumé printr'ânsul, ĭar acĭastă venire ce să aștéptă de acumŭ, de toată lumé va fi pentru răsplătire, zicând, că tu veĭ răsplăti fieşte căruĭa după faptile luĭ. Decĭ de vréme ce veniré ceĭa ce va să fie ĭaste a răsplătiriĭ, și apuseniĭ de nu va veni fiĭul luĭ Dumnezeŭ cu milostivire ca întâĭ, ca să facă milă cu dânșiĭ, precum au făcut cu ticăloșiĭ ceĭ de atuncé, apoĭ eĭ nu ĭaste cu putință ca să se mai râdice din căderé acĭasta cândva, dupre socotéla acĭasta a mé pre cum și maĭ sus am zis, ci numai le caŭtă să și ĭa după lucrurile lorŭ, și dupre credința lor la gĭudecata cé viitoare, după cum zice dascalul și luminătorĭul némurilor Pavel, că tuturorŭ ni să cade a sta înainté divanuluĭ luĭ Hsŭ, și a lua fieşte carile după lucrurile sale. Vezĭ, ĭubite cetitorĭule, la câtă primejdie au căzut papa cu toţĭ apuseniĭ. Cine lé-u pricinuit lor acĭasta, mândriĭa? o! mândrie, mândrie, din îngerĭ dracĭ făcătoare, din pravoslavnicĭ papistașĭ dejghinătoare, și în scurt să zic, de suflet pierzătoare; cine pre tine té-u avutŭ și în nenumărate réle n'aŭ căzut, și cine ție ț-au urmat, și în ĭad nu l aĭ pogorât? Nimině cu adevărat! Decĭ bine ț-am zis eu ție, că tu eștĭ maĭ ré de cât toate patimile câte le are omul după ce au căzut, pentru acĭasta, carté acĭasta va să arate, și să înplubițéze toate lucrurile tale, câte în biserica apusuluĭ lé-I săvârșit.

«Între alţĭ dascalĭ pravoslavnicĭ aĭ bisericiĭ răsărituluĭ, cariĭ s'au silit a vindeca pre apusenĭ, ĭaste unul și făcătorĭul cărțiĭ aceștiĭa Ilie Mineĭatul, care acumŭ s'au tălmăcit din limba grecĭască, pre limba románéscă, carile în toată biserica răsărituluĭ, poate și într'a apusuluĭ, pentru céle pré ritoriceștĭ ale luĭ, și de suflet folositoare cuvinte, ĭaste de mirare. Trecândŭ și el pre calé céstă de obște a firiĭ, și văzândŭ pre apusenĭ atâta de răniţĭ zăcândŭ în cale, s'au silit dupre puteré sa de lé-u făcut și elŭ acĭastă doftorie, luândŭ materiile maĭ multŭ dintru ale lorŭ, ca maĭ cu lesnire să o priimască, fiindŭ că și doftoriĭ cândŭ vădŭ pre bolnavĭ grețoșĭ, și nepriimitorĭ de sângure doftoriĭle, améstecă într'ânsele și oareșĭ care băuturĭ, sau mâncărĭ din care sânt maĭ

obicĭnuite lorŭ, şi aşa le aduc lorŭ, ca mai cu lesnire să le priimască. Cu toate acesté vedemŭ, că eĭ tot nu s'au folosit nimica, ci noĭ de vréme ce eĭ acumŭ, pre cum nicĭ maĭ înainte dela răsăritenĭ nicĭ o doftorie nu maĭ priimesc, nicĭ ca dintru un somn greŭ şi de moarte purtătorĭ, dintru acĭastă boală ce zacŭ nu să maĭ scoală, nicĭ să maĭ deşteptă, nicĭ cunoscŭ că sântŭ bolnavĭ, căcĭ cândŭ bolnavul îşĭ cunoaşte boala sa, nu ĭaste cu putinţă ca de tămăduiré eĭ să nu să grijască. Pentru acĭasta cu destulă jale ca pre nişte bolnavĭ de cariĭ nu maĭ avem nicĭ o nădéjde de însănătoşaré lorŭ, lăsându-ĭ să zacă în boala lorŭ, pre acĭastă doftorie, care o au găsit-o Mineetul pentru dânşiĭ, să o metaherisim noĭ, ca de acĭastă cumplită boală a lorŭ, ne umpluţĭ să scăpămŭ, că de multe orĭ ştie şi firé, şi maĭ vârtos ĭaste obicĭnuită a tréce boalile dela unul la altul când cineva nu să păzéşte. Drept aceĭa noĭ ca pre o doftorie apărătoare priĭmindu-o şi des metaherisindu-o, vom scăpa nezmrenduiţĭ. Vrém, aicé agĭungândŭ cuvântulŭ, să mă apucŭ a povesti de pricina caré am început-o, ci oare caré auzire ce am auzit dela oare cariĭ nu dă voe cuvântuluĭ nicĭ de cumŭ să păşască maĭ înainte până ce nu o va face şi pre acĭasta arătată şi caré ĭaste acĭasta: am auzit, cum că mulţĭ din oameniĭ acestuĭ ném românescu, atât din ceĭ proştĭ, cât şi uniĭ din ceĭ de cinste şi de bun némŭ, din prostie şi din neştiinţă, căci nu cetesc cărţile şi istoriile céle ce cuprindŭ pentru despărţiré apusenilor, poate că nici le aŭ, socotescu şi cred, cum că nicĭ odinioară nu ĭaste deosebire între credinţa bisericiĭ noastre a răsărituluĭ şi între biserica apusuluĭ, numaĭ întru obiceĭurĭ ĭaste oare care deosebire, iarŭ altă nimic, fără de câtŭ din zavistie s'au făcut acĭastă dejghinare. Cătră cariĭ întorcândŭ cuvântulŭ, puţine voĭu să vorbăscu cu dânşiĭ şi să-i întreb aşa: o! voĭ ceĭ ce acesté socotiţĭ şi le crediţĭ, déca nicĭ o deosebire nu ĭaste între răsăriténĭ şi între apusenĭ, ci totŭ o credinţă, apoĭ de noă sute de anĭ de când s'au început a să face acĭastă dejghinare, de ce întru atâta curgere de vréme şi întru atâta mulţime de oamenĭ ci întru acĭastă lungime de vréme au înflorit şi la o parte şi la alta, şi într'atâté de multe rândurĭ făcându-să multă silinţă despre amândoă părţile ca pre céle dejghinate să le înpreuneze, la care şi înpăraţĭ cu toată înpărătésca lor putére şi silnicie, şi patriĭarşĭ, şi papi mulţĭ, între cariĭ au fostŭ oamenĭ înţelepţĭ şi bogoslovĭ, s'au silit în multe rândurĭ şi chipurĭ, ca să facă între amândoă bi-

sericile tot o credință și o unire, și n'au putut, de ce într'atâta mulțime de oamenĭ, nu s'au aflat unul sau doĭ, niște oamenĭ înțelepți ca aciĭa, și fără de zavistie, cariĭ să fi plecat pe amândoă părțile a créde, cumcă nicĭ o deosebire a credințiĭ între biserica răsărituluĭ, și între biserica apusuluĭ, nu ĭaste, pre cum voĭ socotițĭ, ci biserica răsărituluĭ fuge cât poate de dogmile, și credința apusenilorŭ, pentru ce? căcĭ eĭ toate dogmile, și toate taĭnile bisericeștĭ lé-u stricat. De ar fi fostŭ o credință, pentru ce atâța dascalĭ aĭ bisericiĭ răsărituluĭ scriu și dovedescu cu ĭélĭurĭ de mărturiĭ ale sfinteĭ scripturĭ, ale sfinților părințĭ, și ale sfintelor soboară, cumcă apuseniĭ cu totul s'au înstreinat de pravoslavnica credință, pentru ce poruncescu pravoslavnicilor creștinĭ, ca de niște ereticĭ pré răĭ să se ferécă de dânșiĭ? pentru ce și Ilie Mineĭat carile au știut maĭ bine de cât voĭ taĭnile și dogmile amândurora bisericilorŭ, ar fi maĭ alcătuit carté acĭasta scriindŭ toate pricinile despărțiriĭ apusenilor de răsăritenĭ? De ar fi fostŭ tot o credință, nu ș'ar fi maĭ bătut capul în zadarŭ ca să scrie niște lucrurĭ neînsemnate și care nicĭ de cum nu s'au făcutŭ în lume, maĭ vârtos un omŭ pré înțelept și pré învățat ca acela. Scuturațĭ întunérecul neștiințiĭ de pre ochiĭ mințiĭ voastre, și căutațĭ în sus, și vedețĭ câtă prăpastie de mare între acéste doă părțĭ s'au întăritŭ, și nu maĭ zicețĭ, nicĭ maĭ crédețĭ, cumcă nicĭ o deosebire nu ĭaste, ci tot o credință între răsăritenĭ și între apusenĭ, ca nu înpreună cu dânșiĭ în focul cel vecĭnic, ĭarŭ nu întru purgatoriul să vă osândițĭ. Ci acumŭ destule sânt céle grăite acestora spre deșteptare, căcĭ nicĭ ĭaste trebuință de maĭ multe, că cel ce ĭaste întru puțin credincĭos, și întru multe ĭaste credincĭos, ĭarŭ cel ce ĭaste întru puțin necredincĭos, și întru multe necredincĭos ĭaste.

«Între alte cărțĭ, ca să viŭ acumŭ la însușĭ capul priciniĭ pentru care am pornit acesté ce agĭută la folosul mântuiriĭ sufletuluĭ celuĭ pravoslavnic, ĭaste și acĭasta de maĭ sus arătată ce am zisŭ că o au alcătuit-o Ilie Mineĭatul, rugat fiindŭ de unŭ mare boĭarĭŭ priĭaten alŭ luĭ, numindu-o Petra Scandali, adecă piĭatra sminteliĭ, caré foarte mult agĭută, și deștéptă pre pravoslavnicĭ către blagocistie, atâta de trebuință ĭaste, atâta de nevoe, și atâta de agĭutătoare către blagocistie, pre cât o temelie tare și întemeĭată agĭută uniĭ casă ci ĭaste zidită pre dânsa. Alte cărțĭ cuprindŭ pentru faptile céle bune, care dupre analoghicescu cuvânt părețĭ să numescu a casiĭ, ĭar acĭasta cuprinde pentru în-

suşi sfânta credinţa noastră cé pravoslavnică, care iaste temelie a tuturor faptelor celor bune. Nu poate a sta casa fără a nu-i fi zidiţi păreţii pre o temelie tare şi neclătită, nici faptile céle bune nefiindŭ clădite désupra credinţii cei drepte; căci faptile céle bune, dupre cum zice sfântul Iacov fratile Domnului, fără de credinţă sânt moarte; credinţa măcarŭ că dupre cumŭ zice acestaş sfânt, fără fapte moartă iaste, căci pre cel ce o are la mântuiré sufletului, dacă nu va avé îngiugată cu dânsa şi pre faptile bune, nimic nu-l foloseşte; tu crezi, zice acestaşi sfânt, că Dumnezeu unul iaste, darŭ şi dracii cred şi să cutremură de dânsulŭ, cu toate acesté, credinţa sângură, dupre cumŭ zice oare unde cel cu gura şi cu cuvintele de aurŭ, că şi ne fiindŭ faptele bune, însă tainile sfintei bisericii noastre tot le săvârşaşte, iarŭ faptile bune nefiindŭ credinţa, nu pot nici de cumŭ a le săvârşi, pentru ce? pentru căci lipseşte credinţa care iaste temeliia, şi nefiind credinţă, darul nu poate nimic prin necredinţă a săvârşi; atâta numai pot a săvârşi faptele bune la cel necredincios, cât au folositŭ pre Cornilie cel din fapte. Deci de vréme ce credinţa cé dréptă între céle-lalte fapte bune iaste mai de nevoe la creştini, ca una ci iaste cap şi temelie celor-alalte fapte bune, şi carté aciasta ci să tălmăceşte acumŭ cuprinde pentru drépta credinţă, şi pentru dejghinaré apusenilor dela dânsa, şi dovedéşte cu mărturii din sfânta scriptură, cu sfintele canoane ale sfinţilor apostoli, şi ale sfintelorŭ a toată lumé soboară, şi dela sfinţii părinţi şi dascăli ai sobornicești bisericî, atât a răsăritului, cât şi a apusului, şi cu siloghizmuri filosofeşti, cumcă biserica noastră a răsăritenilorŭ ţine credinţa cé dréptă neclătită, pre cum au luat dela sfinţii apostoli, şi dela sfintele a toată lumé soboară céle şapte, iar a apusenilor cu totul s'au înstreinat şi au căzut din drépta şi pravoslavnica credinţă. Apoi negreşit trebue şi carté aciasta să fie mai de nevoe şi mai de folosŭ la pravoslavnicii creştini, ca una ce pre sângurŭ capul şi temeliia faptelorŭ bune, credinţa o întăréşte şi o adeveréză, în scurt. Eu acumŭ nu voescu cu cuvintele méle a mai lăuda carté aciasta, nici cu dovezile a o mai adeveri şi a o mai încredinţà; voi lăsa, ca sângură ia pre sineşi, cu céle ce cuprinde într'însa să se laude; leulŭ din unghii să cunoaşte, şi carté aciasta dintru céle scrisă într'însa să arată, că nu mici oare care lucruri şi pricini, ci pré mari cuprinde întru sineşi, şi pré de nevoe la tot pravoslavnicul creştin, şi de folosul sufletesc pricinuitoare pré mult, istoriia dejghinării bisericii apusenilorŭ

de a răsăritenilorŭ, și pre céle cincĭ maĭ cuprinzătoare pricini, cu care să despărțescu întru sineșĭ bisericile. Atâta numaĭ voĭu să zic, că de ĭaste de nevoe și de folosŭ sufletuluĭ istoriĭa cé pentru căderé luĭ Adam, și izgoniré dintru acé fericită viĭață, și pentru căderé némuluĭ omenescu întru blestemul călcăriĭ de poruncă; și de ĭaste de ĭolos cé pentru potopul carile s'au adus pre pământ și au înecat pre toțĭ oameniĭ Dumnezeu pedepsindu-ĭ pentru céle preste măsură păcatile lorŭ, și cé pentru despărțiré némurilorŭ la faciré turnuluĭ, apoĭ socotescŭ, că întocma de nevoe ĭaste și acĭasta, căcĭ de o potrivă de mare, și întocma vestit în lume lucru povestéște, adecă alŭ despărțiriĭ bisericilor, care să despărțăște în doă părțĭ, o parte cuprinde istoriĭa despărțiriĭ bisericilorŭ, ĭar alta pricinile céle maĭ cuprinzătoare cu care să despărțăscu, întru care și întru una, și întru alta, dovedéște cu mărturiĭ vrédnice de credință, din sfânta scriptură, din sfintele canoane ale sfinților apostolĭ, dela sfintele soboară, dela sfințiĭ părințĭ și dascalĭ, atât aĭ răsărituluĭ, cât și aĭ apusuluĭ, și cu siloghizmuri filosofeștĭ, vădéște réoa credință a apusenilorŭ, ĭarŭ pre a noastră o arată, că să păzește întrégă și nevătămată, pre cum au luat dela sfințiĭ apostolĭ, și dela sfintele a toată lumé céle șapte soboară, pentru că Ilie Mineĭatul omŭ pré învățat fiindŭ atât în limba cé elinéscă, și în cé latinéscă, cât și în cé italienéscă, și întru altele multe istoriĭ ale apusenilor au cetit, dintru care multe mărturiĭ vrédnice de credință au cules, care agĭută și adeveréză credința noastră a răsăritenilorŭ, ĭar pre a apusenilorŭ cu totul o răstoarnă, și cu dânsăle s-au înpodobit, și s-au întărit carté sa, lucru minunatŭ și vrednic de laudă, și întru acĭasta făcând ca un vitéz ce răpéște arma din mâna vrăjmașuluĭ, și cu dânsa îl surpă pre dânsul. Pentru acĭasta văzând eu cât folos zace ascunsŭ în carté acĭasta, și câtă pagubă să pricinuĭaște némuluĭ romănesc, neavându-o dată în stambă pre limba sa, m'am silitŭ de o am tălmăcit cu blagosloveniĭa părinteluĭ nostru, și povățuitorĭuluĭ, din limba grecĭască, în limba noastră cé romănéscă, ca să se invețe, măcar că ĭaste târziŭ, după ce toate alte némurĭ s'au săturat de știința eĭ, și Româniĭ noștrĭ nu știu pricina despărțiriĭ acestorŭ doă bisericĭ, și câtă ĭaste de mare despărțiré, și câtă depărtare ĭaste între dânsăle, ca să nu să maĭ amuțéscă să gândéscă, sau să socotéscă cumcă nicĭ o deosebire nu ĭaste întru dânsăle, că nu puțină rătăcire ĭaste și acĭasta, adecă a socoti, că și ereticiĭ bine cred, sau a le lăuda credința lor. Priimiți-o drept aceĭa, o! pré

ĭubiţĭ cetitorĭ, acĭastă puţină şi nevrednică ostenélă a mé, pre caré o amŭ pus-o la tălmăciré eĭ, ca Domnul pre ceĭ doĭ bani aĭ văduviĭ, ca înpăratul acela pre pumnul de apă al ţăranuluĭ, ca maré pre picătura cé mică, nădăjduindŭ la cela ce nu pre céle tarĭ, ci pre céle slabe sprijinéşte, nicĭ pre céle ce sânt, nicĭ pre céle ce nu sânt, nicĭ pre céle înţelepte, ci pre céle nebune ale lumiĭ aceştiĭa lé-u ales, că preste puţină vréme ajutând elŭ de susŭ, şi puind graĭu în gura celor gângavĭ şi zăbavnicĭ la limbă, şi alta maĭ mare vom da la lumină, numaĭ rugaţi-l cu fierbinţĭ rugăcĭunĭ ca să limpezască limba gângavilorŭ, şi cuvânt bine răsunătorĭu să le pue în gura lorŭ, aşa mă rog, pré ĭubiţĭ cetitorĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ, culegând folosul sufletesc dintru cetiré cărţiĭ aceştiĭa.»

Pe titlul tomuluĭ 1 este scrisă însemnarea:

«Acĭastă carti esti a supt iscălitului adiverindu-se cu a me încredinţare şi punere peceţiĭ. — 856 Iuli 3. — Eşĭ. — C. Butâ Clucer.» (Pecete).

Pe dosul titluluĭ la tomul II este scris:

«Acestă carte este dată de socrul meu Lupu Marinescu.— Ioan Şăverdénu.

«Acĭastă carti în conta datoriĭ ci au avut să-mi răspundă D. Ioan Şăverdénu au trecut în propietate gĭos iscălituluĭ pentru cari să adivereşti prin iscălitura cuvinită şi punere peceţăi.— Iuli 3. 856. Iaşĭ. — C. Butâ Clucer.» (Pecete).

La 24 Ianuarie 1889, am vĕḑut la anticarul Zwiebel din Bucurescĭ un alt manuscript al acesteĭ scrierĭ, care nu s'a putut cumpĕra. Volumul era in-4°, de 323 paginĭ, şi avea următorul titlu:

«Piĭatra Zminteliĭ saŭ tălmăciré cé povăţuitoare începutuluĭ pricinilor dejghinăriĭ amândurora Bisericilorŭ, adecă a Bisericiĭ Răsărituluĭ de către a Apu[su]luĭ. Cu cincĭ înpotrivirĭ alcătuită şi date în publicŭ luminatŭ de Ilie Mineĭatŭ dela Kefaloniĭa latinéşte şi greceşte, ĭară acum şi în diĭalectŭ rumânescŭ tălmăcită la anulŭ dela Hs. 1780 Iunie 18.» — *I. Bianu.*

No. 163.

In-4°. — Foĭ 1 şi 488. — Secol. XVIII (1765). — Dăruit de Eforia Spitalelor Civile din Bucurescĭ, la 1887.

Scrisóre îngrijită; titlurile şi iniţialele sînt scrise cu roşu; titlul volumuluĭ este într'un chenar de colóne şi florĭ desemnate în culorĭ.

Pe fóea dela început este următorul titlu:

«Léstviță, adecă Scara caré cuprinde în sine viĭața sfântuluĭ pré cuviosuluĭ părinteluĭ nostru Ioannŭ, carele au şi izvodit acĭastă carte, ce are 30 de cazanie pentru îndreptaré călugărilor, şi un cuvânt de învățătură către nastavnicŭ. Şi s'au scris în zilele luminatuluĭ Domnŭ, Io Ştefanŭ Racoviță Voevodŭ, fiindŭ Mitropolitŭ alŭ Ungrovlahiei Kyrŭ Grigorie, la aniĭ de la Hs. 1765 Avgust 15, cu toată chieltuĭala sf-luĭ Sofronie Ieromonahŭ, de Grigorie smeritul şi nevrédniculŭ Ieromonahŭ de la sfântulŭ schitŭ al Cozieĭ de după turnŭ.»

La sfîrşit, pe fóea 488 v., se află scris:

«Slavă, laudă, cinste şi închinăcĭune, luĭ Dumnezeŭ, că miĭ-au ajutatŭ după începutŭ, de amŭ ajunsŭ şi la sfârşitŭ.

«Acĭastă sfântă şi dumnezeĭască carte ce să chiĭamă Scara, scrisu-s'au prin ostenéla smerituluĭ întru Ieromonahĭ Grigorie, şi orĭ cine să va întâmpla a ceti pre dânsa, şi va afla greşelĭ, aŭ în cuvinte saŭ în slove, să nu vă grăbițĭ a-m pune în ponos ci îndreptațĭ cu duhulŭ blândéțelorŭ, că n'aŭ scris îngerŭ, ci mână de țărână, şi minte de om păcătos, că pre câtŭ ĭaste de anevoe omuluĭ a nu păcătui, aşijderé şi scriitorĭuluĭ a fi fără de greşală, ci toțĭ greşim multŭ, pentru acĭasta ertațĭ, ca şi cucerieĭ voastre să vă dăruĭască Hs. luminare mințiĭ, şi descoperire dumnezeeştilorŭ luĭ taĭnĭ spre mântuiré sufletelorŭ voastre, aminŭ.

«Orĭ câțĭ s'arŭ întâmpla a ceti pre acĭastă sfântă carte, să zică Dumnezeŭ să ĭarte pre Grigorie Ieromonahulŭ, carele aŭ scris acĭastă sfântă carte.—La anulŭ dela zidiré lumiĭ 7273, ĭară dela Hristosŭ 1765, luna Avgustŭ 15 zile. — Grigorie Ierografosŭ dela sfânta Mânăst. Coziĭa.»

Volumul cuprinde următórele:

Pe fóea dinaintea tituluĭ se află scris.

«Pă acĭastă sfântă cartă m'amŭ învrednicit a cetĭ şi eu păcătosul şi maĭ micul tuturor Inochentie Ierodiĭacon.—828 Maĭ 5.»

No. 164.

In-4°. — Foï 113 (lipsesc maï multe foï la început și la sfîrșit). — Secol. XVIII. — Fost al luï G. Asaki; cumpĕrat de Academie dela anticarul Șaraga, la 1888.

Viața maï multor sfințĭ, precum urméză:

Pe scórța dinainte a legăturiĭ este scris:

«Aĭce am scris eu Vasile popa, let 7283 (1775) luna luï Maĭ.»

Pe fața 56:

«Să se știe di când s'au cutremurat pământul la Vinere mare, let 1802 Oct. 14. — Serghie Alexandrovici.»

Pe fóea 88 v.:

«Să să știĭ di cândŭ s'au cutriĭmurat pământulŭ la anul 1838, Vinirĭ 11 în zău di sfântulŭ Fiodosă la patru cĭasurĭ făr un știfertŭ di nopŭti în nămezĭ.»

Pe fața 102 verso:

«Să se știĭ di când au fost înpăratul Alexandru Pavlovicĭ in orașul Chișinăuluĭ, anul 1818 April 28, și pentru că noĭ toți ca ĭarba câmpilor ne trecim, ĭară scrisoare pururé rămâne, pentru acĭasta am scris. Dascal Serghie Alexandrovicĭ din orașul Chișinăuluĭ di la sfântu Athanasăe și Haralampie.»

No. 165.

In-8°. — Pagine 20 și 483. — Secol. XIX (1842). — Dăruit de I. Pușcariu.

Pe fóea 1 este titlul următor:

«Vrédnica de ĭubire evropénă Constantina într'o adevărată in-

teresantă istorie de dragoste, după vrémé acĭasta închinată lumiĭ ceĭ galante și băgătoare de sémă spre desfătaré mințiĭ, în versurĭ alcătuită de Ioan Barac Maghistratual translator al Brașovuluĭ.»

Pe paginele 3 –20 se află următorul :

«Cuvânt înainte.

«Treĭ temeĭurĭ sânt, care îndémnă pre omul a scoate la lumină câte o istorie, orĭ că vré să-ș facă nume nemuritorĭu, sau că are vre un interes, sau că are vre o patimă asupra unuĭ așa lucru. Epurele are destulă pricină din care îș câștigă atâța vrăjmașĭ. Ĭar oamenĭ încă sânt mulțĭ, cariĭ privesc cu ochĭ răĭ la vésté bună și norociré altora, care răutate îș caută prilej de a-ș vărsa dela inimă otrava prin limbă sau prin condeĭu, care doao unélte de multe orĭ sânt primejdioase. Maĭ ales adevărul are vrăjmașĭ maĭ mulțĭ, cariĭ nu l pot suferi, din care ceĭ maĭ răĭ sânt patimile céle fără rânduĭală lângă ĭubiré de sine și numaĭ de al său folos. Ĭar temeĭul cel dintâĭu maĭ sus arătat nu poate cădé supt așa prepus: pentru că ĭubiré de aproapele său, și ĭubiré de cinste, este un pinten nobil cu atâta puteré asupra duhuluĭ unuĭ istoric, ca și asupra duhuluĭ unuĭ viteaz, care pre amândoĭ aceștiĭa îĭ îndémnă, ca să să apuce de lucrul său, că râvna de a face un lucru de folos este lucrul cel maĭ firesc și virtuos.

«Acĭasta m'au îndemnat a da afară acĭastă istorie de dragoste curată a Madameĭ Constantina cé maĭ galantă din zilele eĭ, și vrédnică de ĭubire, a căriĭa purtare cinstită întru toate lucrările sale numaĭ laudă și véste bună ĭ-au câștigat. Apoĭ scrisorile eĭ, prin care au correspondeluit cu Vandaim până nu să cununasă cu dânsul, arată un praxis minunat al înțelepcĭuniĭ și al măestrieĭ ceĭ fireștĭ, din care să cunoaște cu ce darurĭ scumpe au fost înpodobită, și ce cuvinte ĭ-au eșit din duhul eĭ cel mare și înalt. Asémené avé dânsa și darul cuvântăriĭ ceĭ maĭ elegante cătră orĭ ce obraz bărbătesc, în cât toțĭ înțelepțiĭ să arăta cu sfiĭală cătră dânsa ca nu cumva să-ĭ supere virtuté eĭ, că nimené nu îndrăzné înainté eĭ a tréce preste hotarul moraluluĭ. De acéĭa n'am lipsit a-ĭ da un lustru poeticesc istorieĭ ca cu atâta maĭ cu gust să să poată ceti, de cumva nu mi să vor afla cârtitorĭ, că maĭ lezne este a cârti asupra unuĭ lucru, decât a-l face, și maĭ ales lumé cé de rând, care nu pré véde departe, judecă și ce nu precé e, și neavând poftă să înțelégă bine temeĭul zice: că ar fi

numaĭ un lucru de nimica, carele dacă nu pricépe ar face maĭ bine să tacă, nicĭ să nu laude nicĭ să nu huléscă lucrul altuĭa. Eu mă ţiu de lucrul cel maĭ firesc, maĭ virtuos, şi maĭ cu râvnă, pentru că cel dintâĭu îmĭ uşuréză ostenéla, al doilé mi să potrivéşte cu temeliile lucruluĭ, şi al treilé îmĭ sporéşte de a puté săvârşi lucrul după cuget. Şi toate acésté atâta să unesc de bine una cu alta în istoriĭa acĭasta, încât nu mă voĭu puté bucura din destul dacă va avé trécere înainté onoraţilor cetitorĭ. Vrând un istoric a să depărta de adevăr din vre un temeĭu din céle de maĭ sus arătate, fiind că adevărul fără de acéĭa are pré mulţĭ vrăjmaşĭ, sau fiind că adevărul numaĭ singur nu poate totdéuna să placă la toţĭ, acesta nu e lucru uşor nicĭ lezne de a-l scoate afară dintr'o strâmtoare ca acĭasta. Ĭar ca să placă tuturor, pre adevărul îl maĭ îmbracă omul şi cu altă haĭnă, dacă nu-l poate schimba, şi-l maĭ înpodobéşte cu lustru, însă cu mare grije, că e cu primejdie, şi cu aşa mare măestrie îl înbracă ca să nu să bage de sémă şi să nu să cunoască, ci să-ĭ rămâe faţa adevăruluĭ curată, căcĭ într'alt chip nu ar avé nicĭ o trécere. Ĭar a aduce pre adevărul la perire este lucrul cel maĭ primejdios în istoriĭ, că aşa maĭ nicĭ una nu ar maĭ avé crezământ. Numaĭ fabulele să deosebesc de istoriile céle adevărate; însă şi supt înţelesul şi tâlcul lor zace adevărul supt perdé acoperit, şi spre învăţătură tâlcuindu-să, adevărul tot nu piĭare, ci rămâne ca aurul curat şi neatins de nicĭ un féĭu de tină, caré ar vré să-i ĭa sau să-ĭ ştérgă faţa luĭ cé strălucită; cu toate că poeziĭa are multe apucăturĭ, având şi maĭ multă slobozenie de a să slobozi la nişte invenţiĭ poftitoare şi plăcute; pentru acéĭa duhul poezieĭ tot nu poate fi urgisit, ci maĭ vârtos cu atâta maĭ tare este plăcut, căcĭ prin duhul poezieĭ să deştéptă multe lucrurĭ eroiceştĭ, şi să laudă vredniciile virtuoşilor; ba din potrivă să defaĭmă toate prihanele ticăloşilor spre pilda altora. Aşa dară un poet cu duh, dacă-şĭ arată meritele sale în lume neascunzându-ş talantul în pământ, este vrédnic de cuvântul evanghelicesc: slugă bună şi credincĭoasă! ş. c. l. Pilde avem: că Lizandru Lachedemonénul încungĭurând cetaté Athini, şi auzind că au perit cu alţiĭ înpreună şi vestitul poet Foclis, atâta s'au întristat ca când ar fi căzut din cerĭu un soare, şi n'au vrut să bată cetaté, ci au ţănut armistiţie, până s'au îngropat trupul luĭ cu o pompă înpărătéscă. Iulie înpăratul Romiĭ, şi Avgust următorĭul său, îşĭ ţiné mare norocire numaĭ a să întovăroşi la soţietaté poeţilor, cariĭ des-

făta cerîul şi pământul cu versurile lor; ba încă Iulie cunoscând pre Acsie că e maĭ bun poet decât dânsul, l-au socotit atâta de mult, încât nicĭ o înputăcĭune nu ĭ-aŭ aruncat, pentru căcĭ nu s'au sculat dinnainté luĭ ca înainté unuĭ înpărat. Schipio Africanul nicĭ un pas nu puté să umble nepetrecut de poetul Ennie, ba încă au poruncit, ca şi după moarté sa, să-i îngroape şi chipul aceluĭa lângă trupul său în mormînt. Alexandru au dat cinste luĭ Pindarus. Arhilae au făcut sĭétnic de taină pre Evripid, carele au izvodit traghediile. Marele Alexandru Machedon călătorind prin Asiĭa, când au sosit la mormântul luĭ Ector, au strigat zicând: «O! Ectore, Ectore! nu e de trebuinţă la tine jalnică pomenire, că «norocită ţ-au fost zioa în care aĭ murit, că ţi s'au aflat lăudă-«torĭu, poetul cel înţelept.» De unde să cunoaşte că şi dânsul ar fi poftit să învĭĭaze din morţĭ Omir, ca prin a luĭ glăsuire să-ş câştige numele cel nemuritorĭu, şi cu acé nădéjde cinsté pre Herillŭ, dăruindu-l înpărătéşte, ca pre un al doilé Omir.

«Aşa dară de vréme ce şi alţĭ înpăraţĭ au ĭubit şi au cinstit poeticeştile lucrurĭ, am socotit şi acĭasta, cum că mare păcat este a îngropa talantul cel maĭ mic, acĭasta m'au maĭ îndemnat şi acum la bătrânéţele méle céle de 65 de anĭ a maĭ lucra şi acest opus, văzând că din câte alte opere am lucrat dela tineréţele, mele numai doao s'au tipărit: Istoria luĭ Arghir la anul 1801, şi Risipiré Ierusalimului în Bucureşti în anul 1821. Că la anul 1830 mé-u rămas în Arad la domnul profesor Alexandru Gavra, adecă: Istoriĭa luĭ Odisseĭs, Lucreţiĭa, Loreti, Pipelé, Corăbierĭul cel nou şi nişte fragmente din Metamorfosis ale luĭ Ovidie, să le tipăréscă la Buda, şi de atuncĭ şed acolo închise. Alte maĭ multe manuscripturĭ mi să află încă lângă acesta într̆ă cărţile méle maĭ micĭ, toate în versurĭ moraliceştĭ lucrate, la care lucrând mé-m petrecut cĭasurile vieţiĭ méle, care mé-u prisosit dela lucrurile cu care eram însărcinat, scriind în Muzeum gol, cu toate că să zice că la cămara goală este găzdoĭa proastă, însă cine şade în trestie îş face cimpoaĭa cum îĭ place, că nu dă banĭ pentru ĭa; aşa şi eu am tot lucrat cu râvna ce m'au îndemnat, şi cu nădéjdé că doară nu vor fi lepădate şi în sémă nebăgate. Am zugrăvit pre acĭastă vrédnică de laudă şi de ĭubire albaneză Constantina după fiinţa eĭ, ce au fost şi să află scrisă în limba nemţască şi tipărită în Lipsca în anul 1704, după care orighinal toate temeĭurile aşa lé-m alcătuit în versurĭ româneştĭ, întru adevăr după cum lé-m aflat scrisă, nimica eşind dela adevăr afară. Maĭ vârtos

scrisorile céle correspondentale după noema lor lé-m scris aşa după cum ĭ-au curs din condeĭul eĭ, şi cuvintele după cum ĭ-au eşit din gură, cu atâta grije lē-m scris ca să nu aibă nicĭ un cusur. Toate acéstė cu céle ce s'au întâmplat eĭ în călătoriĭa sa cât au umblat prin locurile Evropeĭ la olaltă alcătuite, pănă au eşit ele din condeĭul mieu, m'am desfătat cu ele şi eu şi am avut atâta petrecanie după firé mé maĭ multă decât vânătoriĭ, cariĭ maĭ mult alérgă flămânzĭ şi osteniţĭ, decât folosindu-să, maĭ ales când nu pot prinde nicĭ un vânat. Aşa socotesc că cine va ceti acĭasta, maĭ puţin ostenindu-să decât a o scrie, să-ş petrécă cĭasurile céle ce prisosesc omuluĭ dela lucrurile sale, şi să-ş afle ceva folos moralicesc, care este o pildă bună pentru créşteré cé bună a pruncelor, după cum au fost Constantina crescută şi adăpată cu învăţăturĭ bune, şi cu înţelepcĭuné, caré povăţuĭa pre duhul eĭ cel înalt. Apoĭ cvaliteturile eĭ céle rarĭ făcé vârf în purtările sale céle potrivite una cu alta; pre lângă care fiind dânsa şi cu suflet bun, au răbdat patimĭ dela vrăjmaşĭ, pănă ce i s'au răsplătit la urmă toate prin dumnezeĭască pronie; că fapta şi bună şi ré să răsplătéşte, şi dreptaté de şi pătiméşte tot să întoarce spre mângăĭaré omuluĭ, ca soarele după ploae.

«Dacă acĭastă carte va folosi celor ce o vor ceti, nu puţin mă voĭu bucura, pentru acéĭa am dorit a o închina némuluĭ mieu celuĭ românesc ca să o cetéscă numaĭ cu acé râvnă şi plăcére cu care eu o am lucrat, rămâind tuturor bun voitorĭu spre slujbă gata.

«Ioan Barac, maghistratual translator.

«Braşov — în 20 Septv. 1842.»

Scrierea este împărţită în 22 părţĭ şi este compusă în versurĭ de tipurĭ deosebite.

No. 166.

In-4°. — Foĭ 531. — Secol. XIX (1803).—Fost al mânăstiriĭ Căldăruşanĭ, adus la Internatul Facultăţiĭ de Teologie şi dăruit Academieĭ de Ministerĭul Instrucţiuniĭ publice.

Scrisóre îngrijită; titlurile în text şi pre de-asupra paginelor iniţialele la alineate sînt scrise cu roşu. Câte-và frontispiciĭ şi iniţiale marĭ ornate sînt desemnate în negru şi roşu.

Pe fóia albă de la început este scris titlul:

«Hronograf.»

Pe fóia 21v. se află următorul titlu:

«Întru slava lui Dumnezeŭ unuĭa în Troiță, întru cinsté pré sfinteĭ născătoareĭ de Dumnezeu și a tuturorŭ sfințilorŭ, o încépemŭ cărțuliĭa scrieriĭ anilorŭ, caré le spune în scurtŭ faptele și lucrurile, dela începutulŭ faceriĭ lumiĭ până la naşteré luĭ Hs. fiindŭ adunată dinŭ dumnezeĭasca scriptură, dela felĭurĭ de scriitorĭ de anĭ, și scriitorĭ de istoriĭ, grecești, slovenești, râmlenești, leșeștĭ, ovreeștĭ, și alțiĭ.»

Pe fóia 64 se aflä titlul:

«Hronologhia saŭ numărare a anilorŭ, după bibliile céle slovenești, și după hronografurile céle ruseștĭ scrise cu mâna, așijderé și după céle greceștĭ, și după céle râmleneștĭ, dela începutulŭ faceriĭ lumiĭ până la naşteré luĭ Hs. întru caré arătată să face neuniré, saŭ înpreună glăsuiré scriitorilorŭ anilorŭ, și să dovedéște cum că nu ĭaste desăvârșită cunoaștere și încredințare, în care anŭ naşteré luĭ Hs. aŭ fostŭ.»

La sfârșitul volumuluĭ este scris:

«Scrisă de Daniil Ieromonah în sfânta mănăstire Căldărușaniĭ. 1803.»

Pe foile 10—12 se află:

«Predoslovie. — La anulŭ 1803 Fevruarie 4.

«În știre să-ĭ fie căruĭa i să va întâmpla a să pleca întru săraca scriitoaré de anĭ truda mé acĭasta, cum că ceste scrise aicé nu cu o chibzuire ca acĭasta s'aŭ scrisŭ aicé, pentru ca prinŭ tiparĭu să le scoțŭ în lume, și întru cunoștința oamenilor celorŭ cărturarĭ să o daŭ aceĭa, pre caré toțĭ, o parte dintru sfintele bibliĭ, ĭară altă parte, dela felĭurĭ de scriitorĭ de anĭ, o știŭ bine; pentru că întru limbile céle de alte țărĭ, destule cărțĭ scriitoare și povestitoare de anĭ tipărite să află; ĭară întru slovenéscă limba noastră, scrise cu mâna, cu istoriĭ și povestirĭ de anĭ pré late, și nu-mĭ era cu trebuință mie, puținténle oareș care grăunțe să adaogŭ către jâtnițele céle pline, și întru râurile céle cu undă și cu pohoae să vărsŭ unŭ pumnŭ de apă, nicĭ către pré largile cărțile céle scriitoare și povestitoare ale anilorŭ, îngustă să adaog scriere orĭ numărare a anilorŭ, nicĭ nevoe mi să făcu mie, cunoscătorilor, a o face povestiré, și celorŭ cu bună înțelégere a le da înțelepcĭune, ci pentru a mé cunoștință, și pentru cé a chilieĭ cetire, nu ca cum cu dédinsul carté dintru

minté mé scriindu-o pentru alții, ci ca cum dintru multe cărți, pre céle maĭ alése, spre deprindere și învățătură mie adunându-le, mă nevoiĭu cu ajutorĭul luĭ Dumnezeŭ cărțuliĭa acĭasta a o scrie; ĭară déca ĭa va intra în mâĭnile și ale altorŭ cetitorĭ de cărțĭ, și déca cui-vaș va fi ĭa plăcută, pentru acĭasta proslăvit să fie numele Domnuluĭ, întru carele săntemŭ, trăim și ne mișcăm, și grăimŭ, și scriemŭ.

«Și să nu-ĭ fie cetitorĭuluĭ acĭasta de mirare, căcĭ céste scrise aicé, nu cu o rânduĭală ca aceĭa s'aŭ scrisŭ, în ce fel, între scriitorii anilorŭ și între scriitoriĭ istoriilorŭ obicĭnuit să păzéște, cariĭ faptele numaĭ pre céle ce să făcură maĭ nainte, ale oareș cărora înpărățiĭ și noroade le daŭ povestiriĭ, ĭară aicé între lucrurĭ și fapte, întru unele locurĭ, și altele de multe féliurĭ, după întâmplare, unele tâlcuitoare, altele cercetătoare orĭ chibzuitoare, altele învățătoare de năravurĭ, duhovniceștĭ grăirĭ să puseră pentru că să scriseră, precum o făcuĭu cuvântaré numaĭ pentru sinem, și ceĭa ce să prilejaște și să întâmpléză undevaș întru tâlcuirile dumnezăeștilorŭ scripturĭ, prostimeĭ minții méle părându-i-să a fi alésă, orĭ sufletuluĭ mieŭ folositoare pre aceĭa o amŭ și scris aicé, că precum cinevaș aurŭ și argintŭ și mărgăritarĭurĭ, și orĭ ce dintru lucrurile céle scumpe, întru unŭ tronișor le bagă și le pune, așa eŭ dintru féliurĭ de părțĭ, făcându-o adunaré, le puseĭu prinŭ scurtŭ înpreună întru cărțuliĭa acĭasta, pre câte le putuĭu ca să le adunŭ, și precât mă slobozi pre mine vremé, întru tréba acĭasta a-m face îndeletniciré, alte lucrurĭ înainté mé fiindŭ puse întru ocârmuiré bisericescululĭ jugŭ, carele pe a mé nevrednicie pusŭ ĭaste. Și pentru ca arătată să fie osebiré istorieĭ despre célelalte spunerĭ, care sântŭ între dânsa, pusu-s'aŭ singura istoriĭa după scrisoare, ĭară adăogările care-sŭ lângă istorie, acesté cu slove maĭ mititéle să adăogară.

«Ĭarŭ Dumnezeŭ să dé celorŭ ce vorŭ ceti osârdie către cetire, și luare în minte, spre căutaré folosuluĭ celuĭ sufletesc.»

Continuă, pe foile 12—21, întrebărĭ și răspunsurĭ despre S-ta Scriptură.
Pe foile 1--9 se află:

Fóia

No. 167.

In-4° mic. — Foĭ 223. — Secol. XVII (1639, 7147). — Dăruit de d-l Saint-Pierre din Iașĭ la 4 Iunie 1882, prin d-l Dimitrie C. Sturdza-Scheianu.

Volumul cuprinde un Molitvenic slavonesc, la începutul căruia pre întâele 5 foĭ se află scris romånesce:

«Cuvîntul la îmmormîntarea Sofronieĭ Cĭogoloe scris de Toader Dascalul de la Calafendeștĭ.»

La început, fóia 1, este scris cu roșu titlul м҃лтва м҃ртвым запрощи (rugăciune pentru morțĭ).

La sfîrșit, fóia 5, este scrisă cu roșu următórea însemnare:

Сїа повѣсть, написа тоадерь | даскаль бывшим въ селѣ кала | фендещи. єгда прѣдставис кнѣ | гынѣ софронїа чоголоє. В л҃то | з҃рм҃з҃. м҃сца. мр҃. з҃і. д҃нь. въ сѫб | на с҃тго алеѯеа:

În traducere: «Acéstă poveste a scris-o Toader, fost dascăl în satul Calafendeștĭ, când a murit dómna Sofronia Ciogole. La anul 7147 (1639), luna Martie 17 ḑile în Sâmbăta s-tuluĭ Alexie.»

Sub acéstă însemnare este scris maĭ târḑiŭ:

Прѣстивися мирONь. с҃нь Цирое. з҃р҃м҃д҃. м҃ц. юл. і҃е. въ нелю s҃. час҃. нощи.

În traducere: «A rĕposat Miron, fiul luĭ Țiro, la 7149 (1641) luna Iulie 15 Dumineca la 6 césurĭ nóptea.»

No. 168.

In-4°. — Foĭ 310 numerotate, 1 la început şi 6 la sfirşit nenumerotate.— Secol. XVIII (1782). — Biblioteca Scheiană.

Scrisóre măruntă, îngrijită; titlurile în text şi de-asupra paginelor, iniţialele alineatelor şi aniĭ scrişĭ cu roşu. Câte-vă frontispiciĭ şi iniţiale marĭ ornate sînt desemnate fórte urit în negru şi roşu (f. 1, 5, 47, 207, etc.).

Pe fóia de la început nenumerotată are următórea însemnare:

«Acest letopiseţ a ţăriĭ Moldoviĭ şi a altor de prin pregĭur este al mieu, scris însuş cu măna me, nevoindu-mă mult şi cu multă ostenĭală şcoţănd de pe altul, în zilile luminatuluĭ al nostru Domnu, Mărĭa-sa Constantin Dimitriu Moruz Vvod, întru întăĭa domnie a Măriĭ-salĭ în Moldova, let 1782 Ghen. 25

«Iordachi Miclescu Post.»

«Acest Letopiseţ al mieu l-am dăruit frăţini-meu d-luĭ Bad. Costandin Miclescu biv vel Pit., let 1785 Iunie 29.

«Iordachi Miclescu.»

La sfirşit pe fóia 310 se află următórea însemnare finală:

«Până aicé s'au scris de pe izvodul răposatuluĭ Miron Costin ce au fost Logofăt mare.

«Scrisu-s'au acest létopiseţu di pe altul moldovenescu asémené, la aniĭ de la zidire lumiĭ 7289, iar de la Hs. măntuire lumiĭ 1781 Martu 18.

«Ostenitorĭu fiind scrisoriĭ Iordachi Miclescul Post.»

La sfirşitul volumuluĭ, după arătarea cuprinsuluĭ se află scris:

Sfărşit şi luĭ Dumnezeŭ slavă.»

Pe cele din urmă 4 foĭ nenumerotate se află următórea arătare a cuprinsuluĭ:

«Capetele ce s'au scris în carté acĭasta.»

Listu

Pe întâele două foĭ nenumerotate de la sfîrşitul volumuluĭ se află:

«Pentru moaştele luĭ Costandin Înpărat şi pentru prorocĭĭa Ţarigraduluĭ învăţătură.»

«Slovele carele era scrise pre mormântul mareluĭ Înpărat Costandin, şi înţelesul slovelor ce spun.»

No. 169.

In-8°.—Foĭ 2 — 382; foile 1, 13, 383 şi următórele lipsesc, precum şi foile nenumerotate carĭ vor fi fost înainte de fóia 1.—Secol. XVII. —Fost al luĭ Gheorghie Michail Stihi, care l-a hărăzit luĭ Michail Kogălniceanu; de la acesta l-a cumpĕrat Statul şi a fost trimis Academieĭ de Ministerul Cultelor şi Instr. publice în 1882.

Scrisórea îngrijită; titlurile în text, iniţialele alineatelor sînt scrise cu roşu.

Pe fóia 14 are titlul:

«De începutulŭ Domnilorŭ ţărâĭ Moldoveĭ, şi de vĭaţa lor, şi de cursul aĭlor, cu mila luĭ Dumnezău ĭaste vréme să arătăm, vlét 6887.»

La fóia 377 r. jos (la sfîrşitul Domnieĭ luĭ «Ştefăniţă Vod») — se află scris «Sfârşit şi luĭ Dumnezău laudă.»

Pe fóia 377 v scrie:

«De aĭcé înnainte ĭar începum a scrie de pă izvodul a răpoosaţi-a luĭ Theodosie Dubău Logofătul şi a luĭ Uréche Vornicul, Dumnezău să-ĭ ĭarte.»

Pe faţa 1-a a foiĭ 2 se află următorul sfîrşit al Predoslovieĭ în versurĭ, care a ocupat probabil amândouĕ feţele foiĭ 1-a.

«Ce striĭniĭ toţi priiméşte,
«De-ĭ hrănĭaşte şi-ĭ cinstĭaşte.
«Şi ceĭa ce trecu prentr'ânsa
«Nu să maĭ îndură de însa.
«Nu o maĭ facă lăudată,
«Că o ştie lumĭa toată,
«Ce pre cătu e îndurată,
Pre atăta ĭu prădată,

«Pentru multe lucruri proaste,
«Pentru păcatele noastre.
«Ce ne adă, Doamne, aminte
«Că pre tine avem părinte,
«Să nu ne laşi la pierzare,
«Ce să ne daĭ vindecare.
«Să trimițĭ țărălor pace,
«Că toate bune s'or face,
«Ca să-țĭ lăudămŭ mărirĭa
«Şi numele şi întărirĭa,
«În véci fără săvărşire,
«Multŭ pohvălitŭ priste fire,
«Şi cine nu ne ĭubéşte
«De sărgă, Doamne, le plătéşte.»
«Coneț prédoslovie.»

După acésta urméză Predoslovia luĭ Damian (vedĭ V. A. Urechiă, *Miron Costin*, I, pag. 11).

«Întru multe pofti şi gândurĭ să află cela ce fără lucru şĭade, mărturiséşte marele înțeleptul Solomon înpăratŭ; ĭar cela ce-ş plinĭaşte gândul, ales cu facere bună, de lăudat ĭaste, pentru că firĭa omenéscă, dentru firĭa sa este pornită a să muta şi a să premeni în multe féĭĭuri. Pentr'aceĭa dară destoinicĭ orăşĭani şi cărturari mari, oamenii carie lăcuĭa în zile vechi la cetaatĭa cé vestită a Athinéi, nu le era altŭ lucru zăbava lor, fără numaĭ peste toată vrĭamé a înțelége şi a învăța căte cevaĭ lucru de iznoavĭ, precum mărturiséşte şi marele filosof Aristotel de zice, că toți oamenii dentru firĭa lor săntŭ îndemnați ca să ştie acesta cuvântŭ, dară nu trebue a-l scăpa ca să nu cădem întru vina greşeliĭ aceştiĭa ce scrisăm maĭ sus, zăbovim gândul nostru pren taĭnă surdă, surdă ĭaste pre o parte pentru nesimțirĭa eĭ cé den fire dată, ĭar trăĭtoare ĭaste pentru . . . . . . care isprăvéşte şi să face . . . . cuvântuluĭ stătătorĭu, fiindŭ lucrul a fireĭ nestătătoare, pentru că alte fapte pre lume, alte lucruri mari făr'ființă săntŭ, ĭar acestuĭa măcar că mijlocul mic este, ĭar mari lucruri arată, cu totul a zice, că tocma şi păn' la lucruri Dumnezăeşti necum peminteşti tinde, nu să conteneşte, şi căte cu trupul a le vedĭa nu poate, cu acĭasta le află toate fără de mijloc oprite; derept aceĭa ĭaste condeĭul, şi multŭ îl lăudăm, ce ca să nu ne hulescă, neştine să zică: cum facem dentr'o

muscă pilă, adecă de un lucru mic, mare, lăsăm condeĭul pricina dentăĭu și lăudăm a doa, adecă mintĭa, că pre condeĭu mintĭa-l poartă, ĭar nu meșterșuguĭaște condeĭul nemic dentru sine, ce povața-l îndreptĭază, făr' de carele întru nemic nu plătéște condeĭul, ĭar să nu ĭaste de acolo ațâțaré, pentru că scriĭtori mulți săntŭ, ĭar înțelegători puțini, și într'alt chip scriu înțelegătoriĭ și într'alt neînțelegătoriĭ, ĭar înmbe părțile nemăsura ĭaste perirĭa și (cele) ce săvârșim în deșert. Derept aceĭa dară cândŭ scriem, să scriem cu slovele frumoase ce găndul iscusăt că mulți săntŭ chemațĭ, iar puțini aleși; într'acesta chip și noĭ cu vrerĭa luĭ Dumnezău și cu îndemnarĭa dumi-sale, cinstit și al nostru de multu binefăcătorĭu, dumné-luĭ Theodosie Dubău cĭ-au fostŭ Logofăt mare, și aducăndŭ aminte de toate căte maĭ sus scrisăm, né-m apucat ca să scriem Letopisățul țărăĭ Moldovenești, întru carele sânt scrise viețile Domnilor țărăĭ Moldoveĭ, și izvodul am luat de pre un Létopisăț a luĭ Simion Dascalul, carele și Simion l-au izvodit de pre un izvod a luĭ Ureche Vornicul, ce și Ureche l-au scos de pre cronicarĭul leșescŭ și unguresc, protivindŭ alaturĭa și cu acest scurt Moldovenescŭ, și așĭa den toate au scos ș-au ales, arătând în carele căt scrie, au pre largu, au maĭ pre scurt, că acești cronicari să vaĭ că sânt și striĭni de alte țărŭ, ce eĭ, fiindu-ne vecini de aproape, n'au lăsatŭ a nu scrie ce s'au lucrat și în țara Moldoveĭ; decĭ și noĭ văzăndŭ, că în țara noastră învățătură foarte puțină să află, pentru lipsa dascalilor, că necum să fie alte istoriĭ vechi a altor istori ce să scrie vĭața a înpărați și a craĭ striĭni, ce tocma nice vĭața Domnilor țărăĭ Moldoveĭ nu o știm, carele căt și în ce chip au domnit, luați dumné-voastră sama, că alțiĭ striĭni bine știu ce să lucréză în toate zilele în țara noastră decăt noĭ, ĭar noĭ necum altele striĭne să știm ce nice ale noastre nu le știm, însă numaĭ pentru lipsa dascalilor, precum am arătat și maĭ sus, pentru acesta lucru, și eu nevoitorĭul acestuĭ lucru, nu cu voĭa mé ce cu poronca și învățătura stăpânuluĭ mieu.

«Am silit ca să dia Dumnezău, după început să vedem și sfârșit, ĭar după acĭastĭa toate rog și cu sĭate poftescŭ pre toți ĭubitoriĭ de citire istoriilor, la cine să va tămpla acestŭ Létopiseț, adecă scriĭtori de ani, carele va hi și maĭ învățat și maĭ bine știutorĭu decăt noĭ, la acesta meșterșug a scripturilor, de va hi unde-va și vre o lunecare de greșală, făr' de care nu poate hi, au den condeĭu, au den mână, sau măcar și den știință, unul ca acela, au toc-

mască, au petrĭacă, că fugită e de la noĭ zavistiĭa, şi nu să semeţască de acestŭ puţin, cum nu né-m şi noĭ de acestŭ maĭ multŭ, că numaĭ cine nu va scrie, acela nu va greşi, ĭar căt va scrie va şi da în greşală, că cu acésta ne cunoaştem noĭ pemintĭaniĭ, ĭar la sudalmă nime nu-şĭ îndémne sufletul, aducăndu-şĭ aminte şi unul ca acesta că el încă ĭaste om, de-ĭ făcut fire maĭ mult spre greşală decăt spre nemerélă, că ştiu foarte bine că acesta Létopiseţŭ maĭ a mulţi nu le va plăcĭa, decăt la inimă lĭ a cădĭa, pentru că uniĭ ştiu într'un chip şi alţiĭ într'alt chip o povéste, de care lucru şi de aĭcĭa să cunoaşte că mărgăndŭ doĭ oameni pre o cale, sau tămplăndu-să la războĭu, văzind amăndoĭ într'un chip un lucru ce să făcĭa, şi maĭ pre urmă învărtejindu-să şi despărţindu-să unul de alalt, nu spun amândoĭ într'un chip, ce unul o povéste altul alta, încă un om singur, de ştie o povéste bine, şi niciĭ acela nu o poate spune tot pre o cale văzindŭ acésté toate, şi alţiĭ nice în vreme de acmu nu scriu nime, eu încă am socotit să răspunză pietrile, de vréme ce tac oameniĭ, amin.»

Apoĭ urméză pe fóia 6 r.

«*Predoslovie adecă cuvântŭ înaintĭa descălecatul ţărăĭ Moldoveĭ*— Acĭastă predoslovie ĭaste însămnată de Urĭache Vornicul den létopisăţul cel lătănescŭ izvodită, *Spuindu într'acestŭ*: Vor uniĭ Moldoviĭ să-ĭ zică că au chemat-o Sţitia.... etc.»

Fóia

«Cândŭ s'au înpreunat Pătru Vod cu Mihné Vod, Domnul Muntenescu, vlto 7094 Av. 15 dni.» . . . . 158 r.

«Războĭul Părvuluĭ Părcălabuluĭ, când s'au bătut cu Cazaciĭ la Periaslav, în zilele luĭ Pătru Vodă, lt 7095 Ghen. 8.» . . . . 158 v.

«Cândŭ féce nuntă Pătru Vod, de au însurat pre nepotu-său Vlad Vod, vlto 7095 Iun.» . . . . »

«De neşte Cazacĭ cĭ-au prădat Daşovul, vlt 7095 Iun.» . . . . 159 r.

«Războĭul luĭ Pătru Vod, când s'au bătut la Ţuţora cu neşte Cazacĭ, ce venise cu un domnişor ce-ĭ zicĭa Ivan Vod, let 7096 Noev. 23 dni.» . . . »

«Când au lăsat domniĭa şi scaunul de bună voe Pătru Vod Şchiopul şi s'au dus în ţara Nemţască.» . . . . 159 v.

«De domniĭa luĭ Aron Vod cel cumplit, carele multă greutaate au adus ţărăĭ, vlto 7099.» . . . . 161 r.

«Războĭul luĭ Aron Vod, cândŭ s'au bătut la Răut cu un domnişor ce-ĭ zicé Bogdan Vod în vlt 7100, şi când au perit Bucĭum Vornicul şi Pătraşco Logofătul şi Paos tij Vornicul.» . . . . 162 r.

«Cândŭ au mazilit Înpăratul pre Aron Vod.» . . . . 162 v.

«De a 2 domnie a luĭ Aron Vod cel cumplitu.» . . . . 163 v.

«Cândŭ aŭ trimis Aron Vod înnainte la scaun pre Opré Armaşul să prinză pre o samă de boĭari.» . . . . 164 r.

«Cândŭ au pribegit Uréche Logofătul.» . . . . 164 v.

«De domniĭa lui Pătru Vodă Cazaculuĭ.» . . . . 165 r.

«Cândŭ s'au aşezat Aron Vod al 2 rând la scaunu.» . . . . 165 v.

«Létopiseţulŭ ţârăĭ Moldoveĭ de la Aronŭ Vodă. Cap. 1 zacĭ. 1» (foile 169 - 377 r.) Este Letopiseţul luĭ Miron Costin, tipărit în Kogălniceanu, *Letopisiţile*, Tom. I (Iaşĭ 1852), pag. 215 — 355.

«De aĭcé înnainte ĭar începum a scrie de pă izvodul a răpăosaţi a luĭ Theodosie Dubău Logofătul şi a luĭ Uréche Vornicul, Dumnezău să-ĭ ĭarte.»

«De domniĭa luĭ Istratie Dabija Vod.» . . . . 377 v.

«De domniĭa luĭ Ilieş, ficĭorul luĭ Alexandru Vod.» . . . . »

«De domniĭa Ducăĭ Vod, domnind în 3 rânduri 11 aĭ, vlto 7....» . . . »

«De domniĭa luĭ Petrecéĭco Vod, vlto 7181.» . . . . 379 r.

«De domniĭa luĭ Dumitraşco Vod în 2 rânduri, lt 7.....» . . . . . . »

«De domniĭa luĭ Antonie Ruset Vod, lt. 7.....» . . . . 379 v.

«De al treĭlé domnie a Ducăĭ Vod, lt. 7......» . . . . »

În volum se află câte-vă însemnărĭ posterióre:

1. Pe marginea de jos a foilor 30 v. — 32 v. este scris: «Acest letopisăţ esti al mieu a Lupuluĭ săn Stoĭan Sàrbul, cĭ-au fost Baş-bulu-baş în curte gospod, şi pentru crédinţa, ca să să ştie că ĭaste al mieu, am iscălit—Lupul săn Stoĭan ot Iaş, let 7259 Nov. 18.» (1750).

2. Pe fóia 166 v. şi pe amândouĕ feţele foiĭ următóre este scrisă o rugăciune, în care se cere de la Dumneḑeŭ «minte şi înţelepcĭune spre înţelegere.»

3. Pe fóia albă de la început adausă cu legătura sint scrise următórele:

«Acest Litopisețu îl hărăzescŭ Domnuluĭ Mihailŭ Cogălniceanu pentru neuitare, și ca semnŭ de stima ce am cătră Domnia-sa ca Istoriograf a țěriĭ mele și ca om politicŭ care știe a și face fapte istorice.

«Gheorghie Mihail Stihhi.»

«Din bibliotica subscrisuluĭ.

«Gheorghie Mihail Stihi.»

«Vasile Dămian al 3-le logofetu a lui Teodosie Dubău, ce a fost mare logofetu pe têmpulu luĭ Vasiliŭ Lupu.»

«Litopisețul acesta este scris de Vassilie Damian ce aŭ fost al 3-le logofăt a luĭ Theodossie Dubăŭ, fost mare Logofăt în timpulŭ domnireĭ luĭ Vassilie Lupu Alvanitul, fundatorul Academieĭ Vassiliane.»

No. 170.

In-4°. — Foĭ 219. — Secolul XVII. — «Găsită la biserica din Icusescĭ, județul Roman, plasa Fundului, 1884 Maiŭ 8»; luată de Episcopul Melchisedec, dela care a trecut la Academie în 1892.

Scrisóre frumósă semi-uncială, de formă neobicĭnuită; titlurile și inițialele psalmilor scrise cu roșu.

La început lipsesc câte-va foĭ cu psalmiĭ 1—4 și parte din ps. 5; la sfîrșit asemenea lipsesc câte-va foĭ. La sfîrșitul psalmilor lipsesce o fóie (după f. 176) care a fost tăiată și pe care probabil era scrisă notița finală cu numele scriitoruluĭ, anul și locul scrieriĭ.

Volumul cuprinde:

Psalmiĭ luĭ David urmațĭ de părțĭ alese din vechiul Testament, carĭ se obicĭnuiesc a se scrie la sfîrșitul Psaltiriĭ: Exod, XV; Deuteronom, XXXII; Regĭ, I, II; Ambacum, III; Isaia, XXVI; Iona, II; Daniel, III; Luca (46 — 55, 68 — 79).

Pe o fóie, lipită la începutul volumuluĭ, este scrisă următórea notă asupra acesteĭ psaltirĭ, de Episcopul Romanuluĭ Melchisedec, fost membru al Academieĭ:

«Traducětoriul acesteĭ psaltirĭ este același, carele a tradus Evangeliariu de la Războenĭ. 1. In Evangeliariul de la Războenĭ sunt părțĭ scrise cu aceiașĭ mână, care a scris acéstă psaltire. 2. Două pasage din acéstă psaltire, anume: Imnul Maiceĭ Domnuluĭ: «Măresce suflete al meŭ pre Domnul», și al luĭ Zacharia tatul înainte mergětoriuluĭ: «Bine cuvîntat este Domnul Dumnedeul luĭ Israil», sunt aceleașĭ în psaltire ca și în Evangeliariul de la Războenĭ, vedĭ cântările luĭ Moisi la urma psaltireĭ, cântarea 9-a și Evangelia de la Luca, zăceala 4-a. 3. Ca și în

Evangeliariul răsboian se întrebuințéză *a)* în psaltire ḑicerea «chreştinii» în loc de Jidovii saŭ Israil. *b)* unele pasage se traduc în două saŭ trei feluri, cu numerile Ē. Ч. spre mai bună înțelegere a pasagelor grele».

No. 171.

In-4°.—182 foi şi 2 la început nepaginate. — Sec. XIX (1842). — Cumpĕrat de la anticarul Şaraga, 3 Febr. 1894.

Scris pe hârtie albastră şi albă de mai mulți. Sfîrşitul lipsesce.

Pe fóia nepaginată de la început are titlul:

«Istoria universală veche»;

iar pe fóia a doua are următórea însemnare:

«Caet pentru Istoria univerzală, caré să paradoseşte de către D. D. Ioan Maiorescul. — 1842 Oct. 7. — Ioan Cernătescul».

Tabla de materii:

No. 172.

In-4°.—Feţe 142 şi 3 foĭ nepaginate la început.—Secol XIX (1836).— Dăruit de D. A. Sturdza la 21 Decembre 1884.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână. Titlul în litere fórte nedibaciŭ împodobite.

Pe prima fóe nepaginată este titlul:

«Istoriĭa luĭ marchez Costans şi a pre ĭubitiĭ sale Tereziĭa. Prescrisă de mine jos iscălitul Ianacachi Ionaşcu. La anul 1836.»

Pe a doua fóe nepaginată, urméză precuvêntarea:

«Cetind acĭastă istorii am văzut maĭ întâi titluşul cu totul schimbat de fiinţa pricinii, căci au trebuit a zăce: răutatĭa unii maice către însuşĭ fiica-sa din trupul ĭaĭ, şi al doilĭa precuvântarĭa acĭasta nefiind începută cu o înscurt prescriiri a pricinĭ, aduci neînţălegeri, la unul ce nu ştiĭ, precum ce n'am ştiut'o. Dar am socotit cu cali ca spre maĭ multă înlesniri cititorĭuluĭ, să-i însămnez persoanile priscrisă întru acĭasta: *Tereziĭa* ci în sfârşit s'au călugărit perigrapsăşti întâmplările lĭuţăliiĭ prietinii sale; Cilen a Dipartamentuluĭ din Pariz, Graf tatăl Terezii, ci o ĭube pe dânsa grafina Clérve soţiĭa Cĭlenuluĭ şi mama Terezii, ci catractusă (?) pe fiĭcă-sa fiĭul Grafiniĭ şi a cĭlenuluĭ şi fratele Terezii carĭ aŭ vrăjmăşuit luĭ Marchez Costans şi cari să află născut în curvii. — Marchez Costans amorizatul Tereziĭ, Anghelica sora luĭ Marchez şi pentrucă am pătruns-o în cercetări m'am iscălit di vremi ci am găsit-o şi atâta vrednică de laudă. — Iancu Istrate».

Pe prima pagină este titlul:

«Cercare ce fără de folos a răutatiĭ (sic) uniĭ maice şi nenorocitele eĭ urmărĭ.

«Istorie mănăstirĭască:

«Partea întâiŭ».

La sfârşit, p. 141:

«S'aŭ gătit de scris de mini gĭos iscălitul la anul 1836 Ĭunie 2. La zece cĭasurĭ nemţăşti de noapte. — Ianacachi Ionaşcu».

No. 173.

In-4⁰. — Foĭ 48+18. — Două manuscrise distincte unul de altul; primul fără sfirşit. Secolul XIX. Dăruit de D. A. Sturdza. Scrisóre cirilică în primul manuscris, latină într'al doilea.

Primul manuscris e o copie modernă după:

«Istoriĭa ţăriĭ Rumăneşti de căndu au descălicatu pravoslavniciĭ creştini» — (f. 1) — pănă la Mihnea Vodă — (f. 48 v.) -

(Cf. Magazinul istoric, IV, p. 231 — 372; vedĭ *Istoriile Domnilor Ţĕriĭ-Romăneştĭ* de Const. Căpitanul Filipescu, Buc. 1902, ed. Iorga; textul colaţionat cu manuscrisele 439, 436, 180 şi 537. — Iorga, *Cronicele Muntene*, în An. Ac. Rom., XXI — Mem. Secţ. ist., p 303 şi urm. unde e studiat şi acest manuscris.

Tabla de materiile coprinse pe foile de la început de la No. 1 — 49.

	Fóia
24. «Domniĭa luĭ Mirciĭ Vodă. Létu 7053»	37 v.
25. «Domniĭa luĭ Pătrașco Vodă cel bunu. Létu 7062»	39
26. «Domniĭa Mircéĭ Vodă. Létu 7066»	40
27. «Domniĭa luĭ Alixandru Vodă, tecĭorul Mirceĭ Vodă. Létu 7076»	43 v.
28. «Domniĭa Mihneĭ Vodă, fecĭorul luĭ Alexandru Vodă. Létu 7085	46 v.

Al doilea manuscris coprinde:

resumate din vre-o 64 documente cu privire la relațiunile Țerilor române cu Rusia între aniĭ 1628—1684, f. 1—18 (49—66).

No. 174.

In 4°. — Foĭ 197, Hârtie — Sec. XVIII (1724). A fost în posesia luĭ M. Kogălnicénu. Dăruit apoĭ de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882.

Scrisóre cirilică îngrijită; de aceĭașĭ mână, afară de tabla cronologică. Titlurile, unele inițiale, unele nume, unele indicațiĭ marginale, sunt cu roșu.

Legătură frumósă în pĭele cu ornamente aurite. Prin manuscris se află însemnărĭ pentru tipar făcute de Kogălniceanu precum și subscrierea luĭ pusă cu pecete.

Pe prima fóe acest titlu:

*L*etopisețul țăriĭ *M*oldoveĭ (1). *D*e când s'au descălecat țara, *ș*i de cursul anilor *Ș*i de viĭața Domnilor *C*aré scrie dela Dragoș Vodă până la Aronŭ Vodă, *I*zvodit de Simeon Dascalul, *C*are și el l-au scris dupre un létopiseț *C*e era izvodit maĭ nainte de răposatulŭ *G*ligorie Uréche Vornecul de *Ț*ara de gĭos. *I*arŭ acum cu porunca Mării-sale *M*ilostivuluĭ nostru *D*omnu *Io Nicolae A*lexandru Voevod S'aŭ scris *în orașŭ în Iași* v[e]l[é]to 7220; mesița *D*ec. 8 *Z*ile, вто́раг гсп҃д[с]тва» (a doua domnie.)

La sfîrșitul Letopisețuluĭ (f. 186—7) se află acest epilog:

«Precum doréște Cerbul de izvoarăle apelor, așa am doritu și eu ca să ajungu la sfărșitul aceștiĭ cărți, care să numéște Letopisățu al țărăĭ Moldoveĭ, și cu ajutorĭul lui Dumnezeu, precum l'am început, am ajunsu de l'am și săvărșitu cu scrisul. Care Létopiseț scrie: că ĭaste izvoditu de răposatul Uréchie Vornicul, și începutul țărăĭ [scrie], că au tostu dela Dragoș Vod[ă], care întăĭ au descălicat țara Moldoveĭ, și așa denŭ Domnu în Domnu, vine de rându până aici la o dooa domnie a luĭ Aron Vodă cel cum-

(1) Părțile scrise cu roșu sînt reproduse aicĭ în litere *italice*.

plitu, și acestuĭ Létopisețu sfârșitul aicé ĭi ĭaste; ĭar carele va pofti să știe și de ceĭa lalți Domni, ce-au urmatu de aicĭ înainte, să citéscă la Létopisețul care ĭaste izvoditu de răposatul Miron Costin, ce au fostu Logofet mare, unde și sfârșitul lui Aron Vodă îl veĭ afla la căt bine au ajunsu pe urmă la săvărșitul luĭ. Derept acéĭa, ĭubiților cititori, cu plecăcĭune mă rog Dumilor-voastră, ca cetindu pe acĭastă carte și găsindu-se vre-o greșală den condéĭu să nu blestemați, nici să huliți, ci cu duhul blăndéților să ertațĭ și să îndireptați, crezănd neputințeĭ și slăbicĭuneĭ fireĭ omenești, pentru că fiind și eu omu pătimitorĭu în lume, multe voĭ fi greșitu, pentru cari și Dumné-voastră ertăndu și îndireptăndu, să luați ertăcĭune dela pré vécĭnicul și pré putérnicul Dumnezeu, prin Is. Hs. Domnul și măntuitorĭul nostru căruĭa i să cuvine, cinsté și închinăcĭuné acum și pururé și în véciĭ vécilor Amin».

И написахъ азь многогрѣшный, и недостойнїй Рабъ: Костандин Владѹлович. Логофет за диван ѿ филипещи въ лѣто = ,зсл҃г. Мсца, дек: еі҃ зиле: —

(Și am scris eŭ mult păcătosul și nedestoĭnicul rob Costandin al luĭ Vlad, logofĕt la Divan, din Filipeștĭ, la anul 7233 [1724], luna Dech. 15 ḑile).

Pe dosul titluluĭ urméză:

«*Istoriciĭ leșăști* pre carii au urmat răposatulŭ Uréche Vornicul» și «*Istoriciĭ a*decă scriitoriĭ de cursul anilor acestor părți carii pomenescu de dăscălicatul cel dintâĭŭ, a țărăĭ noastre, și a țărăĭ muntenești».

Pe f. 2 — 3 recto, vine predoslovia vorniculuĭ Ureche asemĕnĕtóre cu cea din *Letopisițile* luĭ Kogălniceanu, (Ed. II-1872, tom. I, p. 129 — 30), dar totușĭ presentănd însemnate deosebirĭ, pentru a merità să fie tipărită aicĭ întrégă:

«Mulțĭ scriitori au nevoit de au scris răndul și povésté țărălor, de au lăsat izvod pe urmă, și bune și réle, să rămăe fecĭorilor și nepoților să le fie de învățătură, despre céle réle să să ferészcă și să s[ă] socotéască, ĭar dupre céle bune să urméze și să să învéțe și să să îndireptéze, și pentru acéĭa unii dela alții chizmindu și însemnănd și pre scurtu scriind, — adecă și răposatul Gligorie Uréche cĭ-au fost Vornic mare, cu multă nevoință cetind cărțile și izvoadele, și ale noastre, și céle striine, au aflat cap și începătura moșilor de unde au izvorăt în țară, și s'au în-

mulțit și s'au lățit, ca să nu să înnéce a toate țărăle anii trecuți și să nu să știe ce s'au lucrat, să să asémene fierălor și dobitoacelor celor mute și fără minte. Pre acéia urmănd și chizmănd, măcar-că să află și de alții semnate lucrurile țărăi Moldovei, apucatu-s'au și Dumnéluĭ de au scris începătura și adaosul mai apoi și scădéré care să véde că au venit în zilele noastre, după cum au fost întăiu țărăi și pământului nostru Moldovei, că cum să tâmplă de sărgu de adaoge povăĭul apeĭ, și iarăși dă sărgu scade și să înpuținéză, așa s'au adaos și Moldova, caré maĭ apoĭ de alte țări s'au descălecat de s'au de sărgu lățit și fără zăbavă au îndireptatu. Acésté cercănd cu nevoință Vornicul Uréche, scrie de zice: că nu numai Létopisețul nostru, ci și cărți streine au cercat ca să putem *(sic)* afla adevărul, ca să nu mă aflu scriitoriu de cuvinte deșarte, ce de dreptate, că létopisețul nostru cel moldovenescu așa de prescurt scurt scrie, că niciĭ de viĭața Domnilor, carii au fost toată cărma, nu alége, necum lucrurile denlăuntru să aléagă, și prescurt scriind și însemnănd dela început pănă la Domniĭa lui Pătru Vod[ă] Șchiopul și s'au stinsu, că déciĭa înainte n'au maĭ scris nimené pănă la Aron Vod[ă]. Nici ĭaste a să mira, că scriitorii noștri n'au avut de unde strănge cărți, că scriitorii de'ntăĭu n'au aflat scrisori, ca de niște oameni neașăzați și nemérnici mai mult proști decăt să știe carte, ce și eĭ ce au scris, maĭ mult den basne și den poveștĭ ce au auzit unul dela altul; ĭar scrisorile striinilor mai pe largu și de agĭunsu scriu, carii au fost fierbinți și răvnitori, nu numaĭ a sale să scrie, ce și céle striine să însemnéze, și de acolo mult luund și lipind de ale noastre, protivind vrémé și anii, de au scris acest Létopisețŭ, carele de pren multe locuri de nu să va fi nemerit, găndescu că cela ce va fi înțelept nu va vinui, că de nu poate de multe ori omul să spue așa pre cale tot pre rănd céle ce véde cu ochiĭ săĭ, și multe smintéște, de au spune maĭ multe au maĭ puțin, dar lucrurĭ vechi și de demult de s'au răsuflat atăta vreme de anĭ! Ce eu cum am aflat așa am arătat».

Cuprinsul.

1. «*Prédoslovie Descălecării* — A țărăĭ Moldoveĭ, denceputul eĭ, caré ĭaste însemnată de Uréche Vornicul, din létopisețul cel letinescu izvodită»... (cu maĭ multe deosebirĭ, aceeașĭ ca în *Letopisițele* luĭ Kogălniceanu, ed. I, t. I, p. 97—8) . . . . f. 3 v.—5 v.
2. «*De izvodiré Moldovénilor*» (Kog. *Let.* ed. I, t. I, App. I) . . f. 5 v.—7 v.

3. «*Pentru descălecatul Țărăi Moldovei al doile rându*» (Id. Ibid. t. I, p. 98, Al. II) . . . . f. 7 v.— 8 v.
4. «*Prédosloviea létopisețuluĭ moldovenescu*» (Id. Ibid. t. I, App. I, c. p. 4—5) . . . . f. 8 v.—9 v.
5. «*Inceputul Domniilor*» (cu însemnate deosebirĭ, în Kog. *Let.* ed. I, p. 99 şi urm.) . . . . f. 10.
6. «*De însemnaré anilorŭ*» . . . . f. 11.
7. «*Domniia* a *feciorilorŭ luĭ Ștefanŭ Vodă*» . . . . f. 11—2.
8. «*Domniia* a *luĭ Alixandru Vodă cel bătrân şi bunŭ*» . . . f. 12—13 v.
9. «*Cându saŭ făcut soborulŭ al optulé*» . . . . f. 13—15.
10. «*Pentru pacé cé aşăzată, ce au făcut Alexandru Vod[ă] cu craĭul leşescu*» f. 15.
11. «*Domniia luĭ Iliaş Vod[ă] şi a luĭ Ștefan Vod[ă], feciorii luĭ Alexandru Vodă celuĭ bătrân*», şi «*de războaele acestorŭ doĭ frați*». . f. 15—18.
12. «*Domniia luĭ Roman Vodă feciorulŭ luĭ Iliaş Vodă*» şi «*de domniia luĭ Pătru Vodă*». . . . . f. 18—20
13. «*Domniia luĭ Alexandru Vod[ă] iar feciorŭ luĭ Iliiaşŭ Vodă* . f. 20.
14. «*De domniia luĭ Bogdanŭ Vod[ă] şi de viiața luĭ* . . . . . . f. 20—24.
15. «*Domniia luĭ Pătru Vodă pre care lau poreclit Aron*» şi «*războiul luĭ Alexandru Vodă cu a luĭ Pătru Vodă la Movile*» . . . . . f. 24—25.
16. «*Domniia luĭ Ștefan Vodă ce-ĭ zic cel bun, feciorul luĭ Bogdan Vodă*» şi de războaiele luĭ. f. 25—57.
17. «*Povéste şi tocméla altor țări ce sânt pen pregiur, cum nu să cade să nu pomenim, fiindu-ne vecini de aproape; întâĭ cumu-ĭ țara Leşască*». . . f. 58—61 v.
18. «*De împărățiia tătărască şi de obiciaiul lor, şi cât loc cuprinde țara tătărască*» . . . . f. 61 v.—65.
19. «*De împărățiia Turcilor şi de începutul lor, şi de adaosul lor, în ce chip s'au început şi s'au înmulțit, şi s'au lățitu la atâta mărire, şi cinste şi tărie*» . . . . f. 65—72 v.
20. «*Pentru țara ungurésca de gios, şi Ardélul de sus voim să arătăm, fiindune vecini de aproape, şi cum că au avut şi eĭ crăie mare, ca şi Léşii*». f. 73—76
21. «*De domniia luĭ Bogdan Vodă cel orbu şi grozavu*», rĕsbóele ce au avut cu Turciĭ, cu Munteniĭ, cu Leşiĭ, cu Tătariĭ şi cu Unguriĭ . f. 76 v.—85
22. «*De domniia luĭ Ștefan Vod[ă] cel tânăr, feciorul luĭ Bogdan Vodă*» şi întâmplările de sub domniĭa luĭ . . . . f. 85 v.—90.
23. «*De domniia luĭ Pătru Vodă Rareş, feciorul luĭ Stefan Vod[ă] cel bunŭ*» şi rĕsbóele luĭ. . . . . f. 90—105.
24. «*De domniia luĭ Alexandru Vodă, Corné*» . . . . f. 105 v.—107.
25. «*Când sau aşazat Pătru Vodă întru a dooa domnie la scaunul său*». f. 107 v.—112.
26. «*De domniia luĭ Iliiaş Vodă, feciorul luĭ Pătru Vodă Rareş*» . f. 112 v.—113 v.
27. «*De domniia luĭ Ștefanŭ Vodă, feciorul luĭ Pătru Vod[ă]* . . f. 114—116.
28. «*Domniia Joldiĭ Vodă*» . . . . f. 116—117.
29. «*Domniia luĭ Alexandru Vod[ă] Lăpuşnénul*» . . . . f. 117—118 v.
30. «*Când sau aşezat la scaun Ștefan craĭul unguresc, feciorul luĭ Ianăş Craĭ*». f. 118 v.—119.

31. «*De Domniia lui Dispotu Vodă, ereticul*». . . . . . . f. 119 v.—136 v.
32. «*De domniia luĭ Stefan Vod[ă] Tomşa*» . . . . f. 136 v.—142.
33. «A dooa domnie a luĭ Alexandru Vod[ă] Lepuşnénul» . . f. 142—147 v.
34. «*De domniia luĭ Bogdan Vodă, feciorul luĭ Alexandru Vodă Lăpuşnénul*» f. 148—149.
35. «*De domniia luĭ Ion Vodă cel ḑic Arménulŭ*» şi rĕsbóele luĭ. . f. 149—161.
36. «*De domniia luĭ Pătru Vodă Şchiopul, feciorul Mircii Vodă*», «*de Ivanŭ Potcoavă*» şi altele . . . . f. 162—170.
37. «*Domniia Iancului Vod[ă]*», Sasul şi «*de domnişor*» «*Ion Vod[ă] Lungul*» f. 170 v.—173.
38. «A *doa domnie a luĭ Pătru Vod[ă] Şchiopul*» . . . . f. 173—179.
39. «*De domniia luĭ Aron Vodă, cel cumplit*». . . . . f. 179—182.
40. «*A dooa domnie a luĭ Aronŭ Vodă cel cumplit*». . . . . f 182—183 v.
41. «*Când au pribegitu Uréche Log[o]fătul cel Mare*» . . . . f. 183 v.—184.
42. «*De domniia luĭ Pătru Vod[ă] Cazaculŭ*» . . . . f. 184 v.
43. «*Când sau aşezat Aron Vod[ă] al doilé rând la scaun*» . . f. 184—185 v.
44. «*Cându au venitu Lobodă cu óste căzăcíască şi au gonitu pre Aronŭ Vodă denŭ scaunŭ, şi au arsŭ târgulŭ Iaşiĭ*» (netratate) . . . . . . f 185.
45. Tabla cronologică a Domnilor din Moldova . . . . f. 195—197.

Pe scórţa de la inceputul acestuĭ manuscris se află următórea însemnare originală:

«Acestu letopiseţu sau cumpăratu di Enache Cogălnic[é]n[u] biv vătav za Proză aici în Ţarigrad fiindu, dila dascalul Daniil eromonach, ce au fostu şi la Antiohi Gĭanetul la l[é]t[u] 1760 Avg. 17. (Subscris) «Enache Cogăln. biv văt. za [A]prozi».

La sfârşit se află următórea tabelă cronologică, scrisă tot de mâna luĭ Enache Kogălnicénu:

«Arătare Domnilor din Moldova după cum au stătut la domnie pi rându, şi câte căţĭ ani au domnit fieşte carele».

«Domniĭ»

Vélet		Anĭ	Lunĭ
1352.	Dragoş Vodă, domnie întăi	2	—
1354.	Sasu Vodă, domnie întăĭ	4	—
1358.	Laţcu Vodă, domnie întăi	8	—
1366.	Bogdan Vodă, domnie întăi	6	—
1372.	Petrio Vodă, a lui Muşat întăĭ	16	—
1388.	Roman Vodă fratele lui, domnie întăi	3	—
1391.	Ştefan Vodă, domnie întăi	7	—
1398.	Petre Vodă a lu Ştefan al doilé	1	—
1399.	Iuga Vodă, feciorul lui Petru întăĭ	2	—
1401.	Alecsandru Vodă, feciorul luĭ Roman cel bun	32	—
1433.	Ilieşcu, a lui Alexandru cel betrân	12	—
1445.	Roman Vodă alui Ilieşcu al doilé	1	—

Vălet		Anĭ	Lunĭ
1446.	Petro Vodă, alui Ștefan al triilé	5	—
1451.	Ștefan Vodă, întăi și al doilé	1	—
1452.	Bogdan Vodă, întăi și al doilea	2	—
1454.	Petro cari să numești Aron Vodă	2	—
1456.	Ștefan cel bun ficĭoru lui Bocdan	47	—
1503.	Bogdan acestui Ștefan Vodă	12	—
1516.	Ștefan Vodă cel tinăr a lui Bogdan	9	9
1527.	Petre Vodă Raleș întăi	11	—
1538.	Ștefan Vodă Olacustă al cincilé	2	3
1540.	Alexandru Vodă Corne al doilé	—	6
1540.	Petro Vodă Raleșu al doilé	6	—
1546.	Iliașcu Vodă, fecĭoru lui Petru	8	—
1554.	Ștefan a lui Petru Raleș	3	4
1557.	Alexandru Lăpușnénul	5	—
1562.	Despot Iacov Vasile	2	—
1564.	Alexandru Lăpușnénul	5	—
1569.	Bogdan aluĭ Alexandru	1	—
1570.	Ioanu Vodă cel tiranu, întăi	6	—
1576.	Petre Schiopu fecĭoru Mircii	5	—
1581.	Iancul Vodă Sasul întăĭu	3	7
1584.	Petro Vodă Cercelu	2	—
1586.	Petru Vodă cel Schiopu al doile	5	—
1591.	Aron Vodă cel rău întăĭu	1	—
1592.	Aron Vodă, csl rău, al doilé rănd	2	—
1595.	Irimia Vodă Movilă	12	—
1607.	Simion Movilă Vodă întăĭu	2	—
1609.	Constantin Movilă Vodă întăĭu	1	—
1610.	Ștefanos Tomșe al doile	5	—
1615.	Doamna lui Irimii cu ficĭorul ei Bogdan	1	—
1616.	Radu Vodă cel mari întăĭu	3	—
1618.	Gavriil Movilă Vodă întăĭu	1	—
1619.	Gașpar Talos Vodă Frangos întăĭu	2	—
1621.	Alexandru Ilie al noăle	1	—
1622.	Stefan Vodă a Tomșii al doile	1	—
1623.	Radu Vodă cel mari al doile	3	—
1626.	Miron Barnovski Vodă întăĭŭ	4	—
1630.	Alexandru Vodă a Radului	—	6
1630.	Moisăi Vodă, întăĭu	1	—
1631.	Alexandru Vodă Ilieșcu al doile	2	—
1633.	Miron Barnovski Vodă al doilé l'au adusu la poartă și au perit	—	—
1633.	Moisăi Vodă al doile răndu	1	—
1634.	Vasile Vodă Arvanitul, întăĭu	20	—
1654.	Ștefan Ghiorghi ficĭor lui Dumitrașco Log.	4	—
1658.	Ghiorghi Ghica Capichihaia lui Vasile Vodă	2	—
1660.	Ștefăniță a lui Vasile Vodă întăĭŭ	2	—

Văl. t		Anĭ	Lunĭ
1662.	Istrate Dabija Vodă întâĭu	4	—
1666.	Duca Vodă Arnăutul întâĭŭ	6	—
1667.	Ilieş a lui Alexandru	2½	—
1669.	Duca Vodă al doile răndu	3	—
1673.	Ştefan Petreceicu al doilé	1	—
1674.	Dumitraşco Cantacozino	2	—
1676.	Anton Roset, Chiriţ Dracu	3	—
1679.	Duca Vodă al triile	5	—
1684.	Dumitraşco Cantacozino al doile	1	—
1685.	Costandin Cantimir întâĭŭ	8	—
1693.	Costandin a Ducăi Vodă al triile	3	—
1696.	Antioch a lui Cost. Cantemir întâĭŭ	5	—
1701.	Costandin a Ducăi Vodă al doilé	3	—
1704.	Mihai Racoviţă Vodă întâĭu	1	—
1705.	Antiohi a lui Cost. Cantimir al doile	3	—
1708.	Mihai Racoviţă Vodă al doile	2	—
1710.	Neculaĭu Vodă Mavrocordat	1	—
1711.	Dumitraşcu alui Cost. Cantemir al doile	—	6
1712.	Neculaĭu Vodă Mavrocordat al doile	4	4
1716.	Mihaĭu Racoviţă Vodă al triile	11	—
1727.	Grigorie Ghica Vodă întâĭŭ	6	—
1733.	Costandin Mavrocordat	2	7
1735.	Grigorie Ghica Vodă al doile	6	—
1741.	Costandin Mavrocordat al doile	1	10
1743.	Ion Neculaĭu Mavrocordat întâĭu	4	—
1747.	Grigoriu Ghica Vodă al triile	—	9
1748.	Costandin Mavrocordat al triile	1	6
1749.	Cost. Mihai Gehan Racoviţă Vodă întâĭu	3	10
1753.	Mateĭu alui Gligori Ghica Vodă întâĭu	2	7
1755.	Costandin Racoviţă Gehan al doile	1	—
1756.	Scarlat a lui Gligori Ghica Vodă întâĭu	1	3
1757.	Ion Teodor Calimach întâĭu	1	—
1758.	Grigori alui Teodor Calimahi întâĭu	5	7
1764.	Grigori Alexandru Ghica Vodă întâĭu	3	—
1767.	Grigori alui Teodor Calimahi al doile	—	—

şi s'au tămplat şi oştiri Turcu cu Muscalu 1769 Iunie 1.

No. 175.

In-4°. — Hârtie. — Pagine 429+2 foĭ nenumerotate dela început. — Sec. XIX (1823). — Biblioteca Scheiană.

Scrisóre cirilică, de aceĭaşĭ mână.

Pe prima fóe numerotată, are titlul:

«**Frumseţile a Istoriei româneşti sau Tabla întâmplărilor cari au inveşnicit pe Romani, faptele şi frumoasile voroave a marilor**

lor oameni, cu o zugrăvire a naravurilor, şi cu o descoperire a meşteşugurilor şi a ştiinţilor în feliurite epoace, dela Romulus pană la înpărţire înpărăţiei după Costantin. Al doile întipărire, cercetată, îndreptată şi crescută de vre-o căte-va ştiinţi asupra instituţiilor Romanilor şi a domnireĭ înpăraţilor. Prin P. H.... In Pariz. La cărturărie creştirei de copii şi a gĭudecătoriei a lui Alexis Cĭumeri; uliţa Mazarina No. 30. 1813.»

Pe aceeaşĭ pagină motto:

«La déesse de memoire,
«favorable aux noms éclatans,
«souleve l'équitable histoire
«contre l'iniquité du temps.
«I.-B. Rousseau.

«Dumnezeoae aducerei aminte,
«Agĭutătoare numelor strălucite,
«Inalţi drĭapta istorie,
«Inpotriva a vremilor nelegĭuire.
«I.-B. Rousseau.

«Din typografie lui I.-B. Imbertŭ.

«Acum întăeşĭ dată tălmăcită de pe limba franţuzască pe limba moldovenĭască prin Serdarĭul Vasilie Vărnav. 1823 Ghen. 13.»

Pe a doua fóe nenumerotată se află următorul:

«Prologŭ.

«Cee ce face dulcĭaţa şi frumseţile istorii unei înpărăţii, sănt urmările generoazi şi iroiceşti pe cari le aduc întru mărturie adeseorĭ cu plăceri, sint în felĭuritele haractiruri a oamenilor mari, cari au ocărmuit acĭastă înpărăţie, şi cari facŭ aceştii faceri icoana ce mai adivărată şi mai interesetoare la care poate cineva a să îndeletnici. Acest chip de a înfăţoşa faptele, scurtănd voroavile cu amărunturi adeseori zădarnice care le înpregĭură, este ce mai folositoare; pe deoparte ĭa dă cunoştinţi îndestule tinerilor, înfăţoşindu-le într'un singur tom, cee ce să află înprăştiet în multe; pe de altă parte ĭa are folosul de a pune supt ochii cetitorĭului învăţat cee ce au mai cetit, şi cee ce minte sa ostenită nu-i aduce aminte de căt cu greu.

«Frumseţile istorii româneşti trebue fără îndoĭală să ochĭască acest îndoit interes; dar când să dă la ivală o facire, să înda-

toreşte de a o săvărşi, înduplecat că aceasta a cărie să întreprinde o noâ întypărire, era foarte nesăvărşită, cu totul s'au îndreptat, stilul era înpovărat şi înprăştiet, s'au descurcat de zădarnicile sale podoabe şi s'au mai scurtat. Temeĭul lucrurilor celor mai înfiinţate era lipse prin legături, s'au silit ca să mai apropie mai mult părţile, de a face lanţul ideilor mai simţitorĭ şi mai vărtosŭ dau faptelor mai multă lumină şi maximurilor (socotelilor) ce dintre aceste izvorăsc fireşte mai multă greutate.

«S'au cunoscut că acest uvrajŭ (facire) fiind mai vărtos afierosit la învăţătura tinerimii îi va înlesni înţelegire mai degrabă, de căt să-i dai cunoştinţi asupra obiceĭurilor şi instituţiilor Romanilor, şi că ĭa nu va ave nemică a dori mai mult, de să va mai creşte de o a trie parte, cu toate că D. Rolin au stătut la bătălie dela Actium.

«Acum decĭ ĭa înfăţoşază trei epoheli. Cé de întăi, cuprinte vreme ce au trecut dela întemeere Romii până la numire Consulilor.

«Intru al doile epohi, să povesteşte tot cee ce s'au întămplat dela numire Consulilor, şi până la cé d'istov străcare a Republicei.

«Intru al triile epohi să învăţoşază întămplările cele mai vrednice de însămnat care au avut locŭ dela bătălia dela Acţium până la înpărţire înpărăţiei romăneşti după moarte marelui Costantin.»

No. 176.

In-4°. — 248 foĭ+4 de la inceput nepaginate. — Secol. XIX (1809).— Cumpěrat de la anticarul Şaraga din Iaşĭ la 3 Febr. 1894.

Scris pe hârtie de aceĭaşĭ mână. — Paginaţia greşită, de la 88—90 şi de la 119 — 200. — Titlurile şi iniţialele capitolelor sunt scrise cu roşu.

Volumul este puţin stricat de umeḑélă, iar cele 4 foĭ dela inceput nepaginate, aprópe jumătate sînt rupte. Legătură veche, in pĭele şi cu urme de ornamente aurite aḑĭ şterse, deteriorată.

Titlul de pe prima fóie paginată:

«ѦМАРТОЛОН̃ СОТИРІѦ a Păcătoşălorŭ Mântuire. Tălmăcită de pre limba grecéscă pre limba rumănéscă».

La sfârşitul manuscrisuluĭ f. 248 v. se aflâ următórea insemnare:

«Aceastâ carte ce să numeşte ἁμαρτὸλόν (sic) σωτηρία, adică Mântuire Păcătoşilor, sau scris de mine păcătosul robul luĭ Dum-

nezeu Nicodim Ieroddiĭaconu întru cinsté şi lauda năs[că]toare de Dumnezeu, în zilele pre înaltuluĭ şi pre înălţatuluĭ mariluĭ Domn şi înpărat a toată Rosie Alexandru Pavlovicĭ şi a soţieĭ sale Elesaveta, în sfânta mănăstire Doljăştiĭ, fiind Egumen sfinţiĭa sa părintile Veniiamin Putnénul, şi am scris ca să să ştie; pentrucă degitile mele vor putrezi, ĭar cine pre acéstă carte va citi, pre mine nevrednicul mă va pomeni, şi ĭartare de păcate va dobândi, întru slava tatăluĭ, şi a fiĭuluĭ şi a sfăntuluĭ duhŭ amin; (întru al triilé an s'au scris după veniré Moscalilor), la létu 1809 Iuli 10.

«Nicodim Ieroddiĭacon.»

Pe foile 1—4 se află următorul:

«*Cuvânt cătră ĭubitoriĭ cetitorĭ.*

«Obiceĭu au dascalii şi făcătorii cărţilor, când tocmesc vre o carte, o scriu pre dânsa şi o pun spre Domn şi spre boeriĭ ceĭ marĭ de bun ném, ca pentru némul cel bun al lor carté aceĭa, care-ĭ tocmită de dânşiĭ, să se poarte şi să să slăvască de oameni prin toate cetăţăle lăudând şi fericind, care lucru ni să pare deşărtăcĭune. Ĭar eu robul tăŭ, pré slăvită stăpână, cu toată smereniĭa îţĭ aduc acĭastă carte şi o rădic spre numile tăŭ, că tu eştĭ mântuiré cĭa adivărată a tuturor păcătoşilor, şi nădéjde alésă tu eşti, celor învăluiţĭ adăpostire neînvăluită, şi celor ce sânt în multe felĭurĭ de boale trupeştĭ şi sufleteştĭ doftor cu dédinsul şi fără plată; pre toţĭ carii scapă la tine cu credinţă în dar îĭ tămăduești.

«Drept aceĭa mĕ rog căzând înainté ta şi a bunătăţiĭ tale, fă rugă cătră dătătorĭul de bine înduratul fiĭul tău şi Dumnezeu, ca să poarte spre acĭastă carte darul pré sfântuluĭ său duh, ca toţĭ ceĭ ce vor ceti pre dânsa să să folosască, şi omilindu-să cu sufletul, să facă îndestul pocăinţă pentru păcatile lor, să-şĭ mântuĭască sufletul. Încă mă maĭ rog miliĭ tale să-mĭ daĭ ertare păcatelor celor maĭ de nainte, şi de acum înainte să mă păzăşti nerănit de săgeţile viclénuluĭ, ca să nu maĭ mâniĭu cu păcatul cel de moarte pre stăpânul şi făcătorĭul mieŭ. Aşa, pré nevinovată maica luĭ Hs., a înpăratuluĭ înpăraţilor cel mult milostiv, fie-ţĭ milă de mine nedestoinicul robul tău şi-mĭ plineşti ceriré mé cé mântuitoare de suflet, ca izbăvindu-mă de munca cé vécĭnică şi neslârşită usturime a matciĭ foculuĭ celuĭ nestâns, să

cânte și să slăvască pré fericita și nedespărțita troiță, și pre tine înpărătésa cé pre mărită și maĭ pre sus de toată lumé în veciĭ vecilor amin».

«Cuvânt cătră ĭubitoriĭ de Hs. cetitori».

«De ai dobândi toată lumé, o omule, ca și Alexandru și de aĭ fi avut mai multă bărbăție și puteri decât Samson, și de ai fi fost maĭ bogat de căt Mid și Crezus și maĭ frumos decăt Narchis și să întrecĭ pre toțĭ oameniĭ întru darurile celi trupești, ĭar ticălosul suflet să să muncĭască, ci folos îțĭ este? Veĭ să dobândești aceĭa lume pentru destoiniciile celi ce am zis maĭ sus? Nimică, ci gol precum te-aĭ făcut din pământ și ĭar așa întrînsul veĭ să mergi, ca să aibi acolo multă sărăcie, ĭar bogățiĭa care o aveĭ aicé și toată îndulciré ca niști visurĭ să să arăte, precum noaptea să vedi că ești la un loc frumos și aĭ mult bine, ĭar diminéța te afli înșălat și ne având nimică din celi ce ai [a]vut noapté, adevărat să aflară mincĭunĭ. Până când te afli în noapté acestiĭ vieți să vede că te îndulcești de dobânda cé ré a norocului și de dulcĭața cé amară a înșălătoarilor visurĭ ci sânt năluciri mincinoasă; ĭar când vei muri trupește și te vei lumina cu ochii mințiĭ, atuncé vei cunoaște adevărul și vei să tânguești fără de sporĭu, căcĭ aĭ cinstit aciastă viĭață trecătoare deșartă maĭ mult decât cé vécĭnică. Adevărat că pentru dânsa te-aĭ lipsit de fericiré cé vecĭnică ceréscă. Decĭ, de vreme ce nu-ĭ nici un folos dintru aceste lucrurĭ din toate, pentru ce te mândreștĭ și te muncești fără vremi, ĭar cu dédinsul îndrăznind mântuiré sufletuluĭ de care este mare folos, și dobândă maĭ mult decât a dobândi toată lumé? Decĭ fă chip ca să nu pierzi pentru cel prost cel mai bun și scumpŭ, cum aĭ zice sufletul pentru neînfrânata voe aceluĭ putred. Ci toțĭ doresc dimpreună că să ĭa acel bine ceresc, ci dar nu grijăsc și li-i frică să umbli pre calé cé strâmtă fără moarte ne având pre cineva ca să-ĭ povățuĭască; că tot cela ce va vré să înveți vré-o măestrie saŭ un meșteșug ales, nu poate să-l diprinză de nu va avé pre cineva învățătorĭu și îndreptătorĭu. Pentru aciĭa și eu, nevrédnicul chiemării călugărești și în păcate înpedecat, am adunat cu darul și ajutorĭul cel Dumnezeesc din multe felĭurĭ de cuvinte a învățătorilor, și am tocmit acĭastă carte mică la auzăre și mare la cuviință, întru carile poate fiește carile greșăt să-șĭ vază greșala, greutaté păcatelor și binele din rĭale, să lipsăști paguba cé mare care ĭĭ face luĭ acest păcat

şi prelejul léculuĭ, cum să facă să să mântuĭască de moarté sufletuluĭ. Şi am dat nume cărţiĭ a să chiema *Mântuiré Păcătoşălor* cu toată cuviinţa, că nădăjduesc spre cel cu totul îndurat Dumnezeu că să vor îndrepta mulţi cătră pocăinţă să să mântuĭască, pentru că am ales din multe felĭurĭ de flori a grădiniĭ ceĭ de gând, adică din dumnezeeştile scripturĭ celi maĭ frumoasă şi maĭ dulci cuvinte de unde am putut afla, precum face albina care adună din multe felĭurĭ de locurĭ şi flori din livezĭ şi face miere de îndulceşti inima celuĭ ce gustă. Şi am înpărţit carté acĭasta în triĭ părţi, scriind în carté cé dintâĭu toate fără de legile una după alta, cu descoperirĭ şi cu tălmăciri frumoasă, să-ş[ĭ] cetéscă fieşti cari fără de legile luĭ una după alta care au lucrat, şi să-ş[ĭ] afle şi chip de vindecaré lor. Şi am scris şi pentru scârbe ce folosăsc celor ce au, şi multe felĭuri de mângăeri şi foarte cu cuviinţă adevărată, atâta cât cine va ceti va pute răbda toate scârbile cu multă bucurie, văzând cât folos are. După acĭasta am scris 6 cuvinte pentru huliré lumiĭ şi toate lucrurile vremiĭ aceştie, adecă: bogăţie, cinsté, şi celelalte lucrurĭ trupeşti. La a doao parte am scris pentru ispovedanie şi pentru sf[ân]ta precestanie, învăţăturĭ şi pilde înfricoşate şi minunate. Mai apoĭ la sfârşitul acestor triĭ părţi, am închipuit cuvânt cu multă nevoinţă, cinci cuvinte folosătoare de suflet, pentru cele patru de apoĭ, adecă: moarté, înfricoşatul judeţ, pentru cé nepovestită slavă a raĭuluĭ, şi pentru preţul muncii a foculuĭ. Iar a triĭa parte am scris puţăn oare cariĭ din cele nenumărate minuni, care în toate zălile face cea întru tot puternică stăpână spre ajutorĭul tuturor creştinelor. — Acesté toate îs scrisă cu atâta dor şi nevoinţă, carile poate da multă umilinţă şi mare folos ascultătorilor, că cetind acĭastă carte, ĭar maĭ ales [ce]le cinsprăzăci capete a cărţii a doao, cum nu să va umili să să pocăĭască de păcatile luĭ şi să nu facă depărtare de rău ĭubind pocăinţa, ci să vază atâté laude a scârbilor şi să nu mulţămască Domnuluĭ şi să nu erte pre aceĭa căţĭ îl dosădesc năpăstuindu-l, carii ĭubitorii de lume şi ĭubitorii de trup cunoscând atâté înşălăcĭuni a lumii, năpăştile, nedreptăţăle, mincĭunile, şi să nu urască să să lepede [de] dânsăle, să pricĭapă folosul cel mare a sfinteĭ precistaniĭ şi să vie întru ispovedanie spre pocăinţă, ca să să destoinicĭască unuĭ dar ca acesta, să auză înfricoşatele munci şi ne sfârşăte amarurĭ a matciĭ foculuĭ nestâns, încă şi nespusa bucurie a fericirii cereşti şi să facă celi plăcute luĭ Dumnezeu, ca să iz-

băvască de amarăle muncĭ celi vecĭnice, şi să dobândéscă veséliĭa cé nespusă, dulcĭaţa cé cerésca? Cine va să cétéscă atâté pré minunate minunĭ a pré sfinteĭ nóstre stăpâne şi nespusa eĭ milostivire, către ceĭ săracĭ cu duhul şi către ceĭ păcătoşĭ şi ĭubitorĭ de pocăinţă, şi să nu să umiléscă inima lor izvorând părae de lacrămĭ de bucurie? Pentru acĭasta cetiţĭ acĭastă carte în toate zălele, tineriĭ şi bătrâniĭ, şi lăsaţĭ aceste lucrurĭ şi slujbe, că aici veţĭ găsi a sufletelor mântuire, de cât care maĭ fericit lucru şi dorit nu este altă nimică. Toate cârţăle, istoriile şi povistiturile de basne şi alte felĭurĭ de cuvinte a făcătorilor de cărţi vătămătoare de suflet lăsaţi, care nu fac nicĭ un folos ci maĭ vărtos pagubă şi muncă, şi numaĭ acĭastă carte să o aibă fieşte cine întru mâinile luĭ, şi aicé va afla ce va vré. De pofteştĭ aur, argint, şi alte bogăţiĭ, o omule, care este la maĭ mulţi pré poftită, aicé veĭ afla bogăţie nefurată şi nepierdută, pururé rămâitoare. De pofteşti cinste, mărire, laudă, acĭasta îţĭ arată să dobândeşti, nu fiece cinste de nimică: cinste ca aceĭa cât toate zădurile să te asculte, draciĭ să fugă să să témă de tine, îngeriĭ să te aibă în bună cucerie şi cinste; şi de veĭ vré înţelepţie şi cinste şi cunoştinţă aicé te veĭ face maĭ înţălept de cât Solomon; de pofteşti sănătate frumsăţe şi îmmulţăre de anĭ, aicé te vei învrednici de veĭ fi fără de moarte, şi veĭ străluci maĭ mult decât soarile, şi, în scurt, căte bunătăţĭ îţĭ trebuesc ţie întru acĭastă le veĭ afla, şi cum le veĭ dobândi. Nu-ţi cruţa baniĭ tăĭ ca să cumperĭ pre dânsa, pentru că este un neguţătorĭu scump fără preţ şi fără de grijĭ şi nevoe şi trudă, te veĭ învrednici cinsteĭ vecĭnice, nu cu ĭubitorii de lume care să dau pre săne în mare nevoe a mării şi a uscatuluĭ, ca să dobândéscă lucruri putrezătoare şi curând trecătoare. Iar căţi veţi ceti acĭastă carte să vă nevoiţi, rogu-vă, aducându-vă aminte de înfricoşata osândă a robuluĭ celuĭ leneş carile au luat tălantul şi nu l'au înmulţăt pre el ca şi ceĭalalţi, ci săpând l-au ascuns în pământ, pentru aceĭa au auzăt de la Domnul zicând: «aruncaţi pre acest rob viclén întru adâncul cel maĭ denafară.» Pentru aceĭa şi noĭ, cât néu fost putinţa, am ostenit scriind spre folosul celor nevoitorĭ spre bunătăţi. Ĭar maĭ înainte de toate şi după toate, de să va afla vre un cuvânt sau graĭu, sao slovă cât de puţin întru acĭastă carte, şi de nu va fi precum porunceşti sfânta luĭ Dumnezeu apostolésca bésărică să să ştérgă ca un lucru de nimică. Acĭasta grăesc şi eu pentru că învăţăturile

acesté sânt scoasă, precum sau zis mai sus, din multe feĭurĭ de cărţi elineşti şi frănceşti. Pentru acĭasta să să îndreptéză ispră-vind acel cunoscătorĭu dascal, însă după Dumnezeu ĭar nu după oareşĭ care vréri, pizmă, mănie, sau osăndire să nu fie acĭasta nicĭ de cum, că eu crez şi mărturisăsc precum au vestit pro-rocii, apostolii sănguri văzătoriĭ cuvântuluĭ, au învăţat precum de la ceĭ purtătorĭ părinţi şi învăţătorĭ aĭ noştri am luat; şi mă închin Părinteluĭ şi Fiĭuluĭ şi Sfăntuluĭ Duh, Troiţă întro o fiinţă nedespărţită o Dumnezăire, o putéri unuĭ Dumnezeu maĭ nainte de vecĭ şi zăditorĭu tuturor, căruĭa să cade tótă mărire, închi-năcĭune şi cinsté în vécii vecilor amin.»

Pe cele treĭ dintăĭ foĭ nepaginate de la început se află următórea:

«Arătare di celi ci să află întru acĭastă sfăntă carte, spre folosul celor ce vor ceti pre dânsa cu luare aminte şi cu bună cucernicie.»

(1) Părţile puse în [ ] lipsesc, fiind foile rupte, şi sunt înlocuite după textul manuscrisuluĭ.

«Povesté pentru doĭ copiĭ . . . . [List. 247.»]
«Pentru cel ce au căzut de pre zid şi sau struncinat, şi percista lau vindecat . . . . [List. 247.» v.]
«1809 Iulie . . . . .»

No. 177.

In-4°. — Pag. 15 — 543. — Secol. XIX («1874 Decembri 12», [p. 543]). Paginele 1 — 14 sint pĭerdute.

Scrisóre latină de aceaşĭ mână.

Titlul, pe dosul legătureĭ:

«Dr. Szabo—Flora Moldoveĭ».

La p. 543 găsim acésta însemnare:

«Finele Floriĭ Moldoveĭ. — 1874 Decembri 12».

No. 178.

In-4°. — Foĭ 93, din carĭ numaĭ 51 scrise, +1 fóe nenumerotată la început. — Secol. XIX (1836). — Dăruit la 12 Iuniu 1878 Societăţiĭ Academice Române de A. Odobescu.

Scrisóre cirilică, îngrijită, de aceĭaşĭ mână.

Pe fóĭa 1 are titlul:

«Istoriĭa Dachieĭ, alcătuită şi povestită de inginerul Alexandru Popovicĭ la anu 1836».

Pe prima fóe, la drépta, pe margine, se află iseălitura luĭ Bolliac [Cesar] şi «No. 32», pus tot de dinsul.

Volumul are următorul cuprins:

		Fóia
15.	«Domitius Nero»	45
16.	«Galba»	47
17.	«Oto»	47 v.
18.	«Vitelius»	48.
19.	«Vespazian Titus Flavius»	48.v.
20.	«Titus»	50.

No. 179.

In-4°; — foĭ scrise 52 + nescrise 2, la urmă. Secol. XIX (1838). — Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână.

Pe prima fóe titlul:

«Tragudie luĭ Lentor, în cincĭ ĭapte. — 1838 Iule 21».

Pe fóĭa a doa, jos, acésta însemnare:

«Şi acĭasta dintre ale lui Goescu».

No. 180.

In-4°; — hârtie, — foĭ 219 scrise + 5 de la început nenumerotate + 12 la urmă nescrise. Sec. XVII. Dăruit de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882. A făcut parte din Colecţia luĭ Mihail Kogălnicénu a căruĭ iscălitură (cu stampila) se află la începutul şi la sfirşitul volumuluĭ.

Scrisórea e o frumósă cursivă cirilică. Titlurile, iniţialele, resumatele de pe margine, câte-o dată numele domnilor, datele şi titlul domnilor Ţăriĭ Rumâneştĭ (f.—2), sunt cu roşu. Pe alocurea (f. 2 v. 3,) sint completărĭ posterióre făcute cu o cernélă maĭ mult brună de cât roşie. E legat solid in pĭele si are urme de ornamentărĭ aurite.

Pe dosul legăturiĭ titlul: Изкóдь [дє] | литописє[ць]. | цѧріи рѹмѫнéщ[и].» Cf. No. 173.

Pe fóĭa întâĭ este titlul:

«Istoriĭa ţărăĭ Rumăneştĭ, de când au descălecat pravoslavniciĭ creştinĭ».

E la început cronica Cantacuzinéscă atribuită luĭ Ludescu întreruptă apoĭ la mórtea luĭ Radu Mihnea. Dela Alexandru Iliaş se începe Constantin Căpitanul. După sfrîşitul aceseĭ cronicĭ să trece la legătura analisată în Iorga, *Cronicele Muntene*, p. 18 şi urm. Cf. *Istoriile Domnilor Ţăriĭ Româneştĭ* de Const. Căpitanul Filipescu, ediţ. Iorga, p. XXXIX; V. tot aci şi textul din Const. Căpit. la loc. ind.).

Cf. N. Iorga, *Cronicele Muntene*, în An. Ac. Rom., Mem. Secţ. ist., XXI, p. 303 şi urm., unde se studiază şi acest manuscris «scris de mâna mitropolituluĭ Antim».

Pe verso primeĭ scórțe:

«Acĭastă psaltire este a luĭ Gligore sin Prota Vasile și cine na *(sic)* forao să fie afurisit de Domnul. — Gligore».

In fața acesteĭ însemnărĭ, titlul:

«Cronica luĭ Grecĭanu»

Pe prima fóe nenumerotată:

«Din biblioteca mea dela Rotopăneștĭ. — 1843. N. Istrati».

Iar pe întâia și a doua fóe numerotată, jos:

«Acĭastă carte ĭaste a obștiĭ starețuluĭ Paisie».

Pe primele treĭ foĭ numerotate este următorul:

«Pinaxŭ»

«Adecă însemnare de céle ce să află întru acestŭ Létopisețŭ, de pravoslavniciĭ Domni aĭ țărăi rumânești».

Pe fóia 11 v. este o reţetă casnică.

No. 181.

In-4° — hârtie. — Foĭ 83; la început şi la sfîrşit câte-va, probabil nescrise, sunt rupte. — Secolul XVIII (1784). — Dăruit de A. Papadopol Calimach la 13 Noembre 1881.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână, cu câte-va particularităţĭ în facerea literelor. Cuprinsul:

1. «Milosărdiĭa luĭ Tit», dramă în treĭ acte («facerĭ»); f. 1—43 incl.—
2. «Hosrois al doile înpărat a Persăiĭ», dramă în treĭ acte («facerĭ»); f. 44—83 incl. —

La sfîrşitul manuscrisuluĭ se află următórea însemnare:

«Acĭastă carte s'au scris şi s'au tălmăcit de mine, Alexandru Beld[iman]. 1784 Octomvrie 5».

No. 182.

In-4°, — hârtie. — Foĭ 140; începutul şi sfîrşitul lipsesc. — Secolul XVIII. — Dăruit de D. A. Sturdza în Octomvrie 1881.

Scrisóre cirilică désă şi urită. Titlurile sunt cu roşu. Scris cu maĭ multe

elurĭ de cernélă. Atât pe întâia fóe cât și pe scórțele lui manuscrisul are însemnărĭ de maĭ multe mânĭ. Intre altele una în litere grόse trase peste altă scrisóre: «*Livre Manuscrit Valaque*». Pe prima fóe și pe scórța de la urmă se află în chip de precuvîntare și de încheere două însemnărĭ ale uneĭ mânĭ care chiar în lăuntrul manuscriptuluĭ a făcut însemnărĭ pe margine și corectărĭ în text.

Minunile Maiceĭ Domnuluĭ în număr de 69, precum urméză: (Cfr. No. 176).

Pe prima fóe e acéstă insemnare, la mijloc:

«Astăzĭ Mart. 6, lét. 1776, au înplinit fii-mé Elinco 3 ani, şi cei mulţi înainte să i dăruĭască milostivul Dumnezeu.»

După care în aceleaşĭ caractere, dar cu o altă pană:

«Alexandru biv vel Clucer: Caimacamu Craiovei.»

Urméză apoĭ un fel de precuvîntare de o altă mână de cât a celuĭ ce-a scris manuscriptul:

«Tu, creştine, căndu auzi pe Domnul Hs. poruncind celor ce vor vre a fi a lui ucenici să fie ca oile, nu zice să fie făr de minte şi făr de pricepere ca oile şi ca dobitoacele, ce i să cade a fi cu pricepere, înţăleptu, a şti cum să să păzască de cei ce caută să le răpéscă sufletele cu înşelăcĭuni momitoare şi cu măngăeri trecătoare ale acestui vécŭ, ce să fie înţălepţi ca şărpi: ca şarpile, daca vede că-l asupreşti ca să-l omorâ, el capul şi-l ascunde suptŭ trup, şi ca să rămâe capul nezdrobitŭ şi ne mortŭ, îş dă trupul bătăilor şi sfărmări. Aşa cere Dumnezeu pe tot omul creştin: să-şi de tru(pu)l bătăi să-l bată să-i ĭ-a tot, ori averi de bani, ori haine, ori cinste, de este cinstit de ale lumi, tot să de, ĭar capul, ce este Dumnezeu, sufletulŭ, să nu-l de, scumpete cu răţănii lui să nu-şi o de. Că şarpele, ca să créscă, să vâră pe-găuri strimte, să să dezbrace de inele şi mai tare şi maĭ mare să să facă, aşa şi noi creştini: în cale strămtă, să vieţuim în scărbe, nu în răsfăţ, postŭ, nu în bune măncări, dezbrăcaţi de haine bune şi scumpe, şi aşa mari şi vestiţĭ întru înpăr[ăţ]ie cerĭului ne vom afla, proşti şi blănzi ca porumbi nevicleni; porumbul nu vată[mă] pe nimene, nu să mănăncă cu uli, să rănéscă pe ulii de le ĭa pui, şi nu fug; şi ţie, omule, de-ţi ĭa ori ce puĭu al sufletului tău mai ĭubitŭ, nu fugi cu nădejde şi cu credinţa de lângă Hs......

«Că dă vei scrie minunile, scrie una parte bărbătéscă, apoi alta mueréscă, şi aşa le învărstez.»

Şi de aceĭaşĭ mână, altă insemnare pe scórţa de la sfărşit:

«Păzindu să, cătŭ este putere a uni mueri, de fieşte care păcat, şi decĭ ispoveduindu-să şi împreunăndu să tainelor cuminecăturiĭ, şi păzind evlaviĭa către maica Precistă şi către unul născut fiul ei, zicăndu şi rugăcĭună îngerului de multe ori pe zi şi pe noapte, căndu să diştepta întăĭ găndul la rugăcĭune şi arunca.»

«Leat 1775 Iunii 10 au venătă înecăcĭună forte mară, cât au înnecat mult grăniţă e porumbură, stupă, porcĭă şi alte lucrură multe cât.....»

No. 183.

In-4º. — Pagine 379. — Secol. XIX (1825).

Scrisóre cirilică de acelaşĭ mână. Pe dosul legăturei e acest titlu: «Muratori — Filosofia Moraliceassă — Tomul II — 1825.» — V. Tom. I la Nr. 189.

Scrierea are acest titlu pe prima pagină:

«Filosofia moralicĭască a luĭ Muratori, tălmăcită de pe limba italienĭască de Iosif Misiodacuĭ, pe limba grecĭască vulgare, şi acum întăeşĭ dată tălmăcită în limba moldovenĭască de pe grecĭască, de Banul Vasile Vărnav. Tomul al doile. 1825 Iule 6».

La sfârşitul manuscrisuluĭ (pp. 377 — 9) se află:

«Tabla capetelor ce cuprinde tomul al doile.»

No. 184.

In-4°. — Pagine 125. — Secol. XIX. —

Scrisóre cirilică de aceĭașĭ mână, a banuluĭ Vasile Vârnav. —

Pe dosul legătureĭ e titlul: «Istoria Moldoveĭ.» La inceput lipsesce cel puţin o fóe din manuscris, care a fost rĕu păstrat: are pete aprópe pe tóte foile. Cf. Nr. 191. —

Scrierea pórtă pe pag. 1 acest titlu:

«Obştĭasca Istoria Moldoveĭ. Parte al 4le, epoha al 4le, cap al 2le». [de Dionisie Fotino]. Merge dela începutul tomuluĭ III din traducerea luĭ Sion (Bucurescĭ 1859) până la Costantin Mavrocordat (Sion p. 105).

No. 185.

In-4°.—Pagine 232 — Secol. XIX (1824).

Scrisóre cirilică de aceĭașĭ mână. Scris ca și No. 183 și 184 de banul Vasile Vârnav.—Pe dosul legăturiĭ este titlul: «Becaria—Greșeli și pedepse—1824.»— M^ssul e rĕŭ păstrat: are file rupte și pete.

Scrierea pórtă, pe prima pagină, acest titlu:

«Pentru greșele și pedepsi politicește prăvite scriptura luĭ Chesar Vecaría tălmăcită de pe limba italienĭască, și prin însărcinări tălmăcindu-se de Diaconu Coraí, doctorul și mădulare soţietăţii Parizului a păzii oamenilor. . . . . . de pe limba grecĭască vulgare, în ce moldove[nĭască, tăl]măcit de banul Vasilie Vărnav, boerĭul Moldavieĭ — 1824 Octomvrie 6».

In mijlocul titluluĭ este motto:

«ὥσπερ γὰρ ἐλεωθὲν, βέλτιστον τῶν ζώων ἄνθρωπός ἐστιν, οὕτε ἐξ χορισθέν νόμου ἐξ θίκης χείριστον πάντων».

„Aristotel pentru celi politicești 1 capul al 2le“.

«Pentru că făcându-se desăvărșit, mai bun decăt toate jivinile, omul este..... și deosăbindu-se de legi și gĭudecată este maĭ rĕu decât.....» (1). *„[Aris]totel pentru celi politicești. 1le cap. al 2le“.*

(1) Trad. bună e acésta: «căcĭ dacă omul a ajuns la tótă desăvîrșirea sa este cel dintâĭ dintre animale, el este tot așa de bine cel din urmă când trăesce fără legĭ și fără justiţie».

După acésta (pe pag. 3—15) urméză precuvîntarea Diaconuluĭ «Corai către cetitoriĭ Greciĭ».

Apoĭ pe pag. 17—18 :

Tabula paragrifilor.

Pe p. 230 acéstă însemnare :

«Sfârşitul însămnărilor Fev. 11—[1]825».

No. 186.

In-4°.—Foî 136.—Sec. XIX.—Cumpĕrat la 23 Ianuarie 1890 de la I. Fogel. Scris de maî multî.—Mai multe foî albe în corpul manuscrisuluî.—Legătură în pîele roşie în formă de portofoliŭ.

Pe foile de la început până la fóîa 7 sînt scrise dialogurî grecescî şi românescî, de la fóîa 7—24 numaî dialogurî grecescî, îar de aci diferite însemnărî despre ponturî domnescî pentru cislele satuluî, posluşnicî, scutelnicî etc.

Pe fóia 1 de la început se află însemnările următoare :

«818 Septemvrie 29 la 10 cîasurî din zi au fugit Ion Gheorghe Caragîa în ţara nemţască pe la Câmpina.»

«818. Oct. 20 la 6 cîasurî din nopte s'au arătat lumină despre apus şi pă urma lumini tunet.»

«819 Ghenarie 21, au intrat în scaun Nicolae Alexandru Suţu Voevod la Bucureştî.»

Iar pe f. 1 v. şi 2—3 se află următoarea însemnare scrisă pe o parte în limba română îar pe cealaltă în limba grécă:

«In numele tatăluî şi al fiuluî şi al sfântuluî duhŭ aminŭ.

«Acîasta este a lu Kir Mărin.

«1817 Aprilie 23»

«Şi sau scrisŭ de Kir Ioancu dascălu de la Mitilin la Craîova, să fie la vecînica pomenire şi are toatele cele trebuincioasă ale limbi greceşti, pentru ca să învece cineva să vorbéscă şi să cetéscă slobod, cetindŭ deşi la acîastă cărticică.»

Volumul are cuprinsul următor:

No. 187.

In-4°. — Foi 80 — Secol. XIX (1852). — Dăruit de Blebea din Braşov. Scrisóre cirilică de aceeaşĭ mână.

«*Tripeşnjzj* (1) de semne omeneştĭ, de pă limba elinască s-au tălmăcit pă limba romanească în anul 1852 Noemvrie 20, şi am preascris-o eu Gheorghie Gligorie Mincŭ, tot la anu 1852 Fevruarie în 27, la Braşov.»

Manuscrisul coprinde, afară de tripeşnic, deosebite reţete pentru diferite boale, poesiĭ şi altele.

Pe foia 7 se află următoarea însemnare:

«De aicea să începe *rezete* (1) de tot feliu de boale şi de alte meşteşuguri, scoase din multe cărţi Latineşti, Romaneşti, pentru folosu oamenilor s'au scris la anu 1839 Martie în 18, şi sau preascris de mine Gheorghe G. Mincu la anu 1852 Martie în 7, la Braşov.»

Volumul cuprinde următórele:

(1) Aceste cuvinte sînt scrise cu litere latine cum s'au reprodus aicĭ.

No. 188.

In-4°. — Pagine 477+5 foĭ nenumerotate la început. — Secol. XIX (1827).
Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână, a Banuluĭ Vasilie Vărnav. Pe dosul legătureĭ, titlul: «Istoria luĭ Domeron. — Tomul III. — 1827.» (Vedĭ tom. II la No. 192).

Pe a doua fóe nenumerotată, acest titlu:

«Scurtare obşteştii istoriei lui Domeron. Cercetată de soţietate din Paris a cărţilor clasiceşti şi priimită spre întrebuinţarea Lychiilor şi a celor lante scoii; acum întăeşĭ-dată de pe al triile şi ce mai noâ ediţie franţuzască, pe a noastră limbă grecĭască tălmăcită şi crescută spre întrebuinţare scoalilor noastri şi a tuturor ĭubitorilor de învăţătură de Athanasie Staghiritul. Tomul al triile. Şi acum întăeşĭ-dată tălmăcită pe limba moldovenĭască de Banul Vasilie Vărnav. 1827 Ghen. 17.

La sfirşitul volumuluĭ (pag. 461—469) se află:

«Tabla celor cuprinsi în tomul al triile».

Iar pe p. 460 această însemnare:

«Sfărşitul tomuluĭ al triile [1]827 Iule 30.»

No. 189.

In-4°.— Pagine 313. —Secol. XIX (1825).
Scrisóre cirilică, de aceĭaşĭ mână, a Banuluĭ Vasile Vărnav.

Pe dosul legăturei titlul:

«Muratori — Filosofia Moralicească — Tomul I.» (Vedĭ tom. II la No. 183). Traducere din limba grecească de Banul V. Vărnav, sfîrşită la «6 Iule» («Marţĭ») 1825. (p. 304).

Pe p. 1 acest titlu:

«Filosofia moraliceascâ».

La sfărşit se află:

Tabla capetelor ce cuprinde tomul întăile:

No. 190.

In-4°. — Pagine 250 + 13 foĭ la început nenumerotate. — Secol. XIX. — Scrisóre cirilică de aceaşĭ mână, a Banuluĭ Vasile Vărnav. Pe dosul legătureĭ titlul: «Fotino — Istoria vechei Dachie — I.»

Pe prima pagină numerotată, este acest titlu:

«Istoria obştĭască a vechiĭ Dachieĭ, a Transylvanieĭ de acum, a Valachieĭ şi a Moldavieĭ».

Din istoria lui Dionisie Fotino. Tomu I. «Parte întăe, epoha întăe, capul întăile».

Pe 13 paginĭ dela început se află cuvintul către cetitorĭ, şi cuprinsul celor treĭ dintăĭ epoce, prima cu 23 de capitole, a doua cu 18 şi a treĭa cu 19.

No. 191.

In-4°.— Pagine 366. — Secol. XIX.

Scrisóre cirilică, de aceiaşî mână, a Banului Vasile Vârnav. Pe dosul legătureĭ titlul : «Fotino — Istoria Vechei Dachie—II.»

Titlul manuscrisului pe pag. 1 :

«Istoria vechiĭ Dachiĭ, a Transylvanieĭ, a Valachiei şi a Moldaviei. Adunată din mulţi vechi şi noĭ istornici de Dionysie Fotino. Tomul 2 le.

«*In magnis voluisse sat est*».

Iar pe pag. 3 :

«Obştîasca Istoria a Valachieĭ şi a Moldavieĭ, parte al 4-le, epoha al 4-le, capul 1-le. Domniĭ Valachieĭ.» V. trad. de Sion tom. II (Bucurescĭ 1859).

La sfîrşitul manuscrisuluĭ se află următórea :

«Insămnare a Domnilor Valahieĭ.

Aniĭ dela Hs.		Pag.
1241.	Intâĭul Domnŭ. Radul întâĭul Voevod Negrul Basaraba . . .	4.
1264.	Domnul al 2-le. Mihail Voevod întâĭul Basaraba	8.
1283.	Domnul al 3-le. Dan Voevod întâĭul Basaraba	9.
1298.	Domnul al 4-le. Stefan Voevod întâĭul Maelat Basaraba . . .	12.
1325	Domnul al 5-le. Ioan Basaraba Voevod întâĭul	14.
1340.	Domnul al 6-le. Vladislav Voevod întâĭul Basaraba	16.
1345.	Domnul al 7-le. Alexandru Voevod întâĭul Basaraba.	17.
1356.	Domnul al 8-le. Niculai Vocod întâĭul Basaraba	18.
1366.	Domnul al 9-le. Radul Voevod al 2-le Basaraba	19.
1376.	Domnul al 10-le. Dan Voevod al 2-le Basaraba	21.
1382.	Domnul al 11-le. Mirce Voevod întâĭul Basaraba	23.
1400.	Domnul al 12-le. Vlad Voevod, întâĭul, Ţepe Basaraba . . .	32.
1423.	Domnul al 13-le şi al 14-le. Dragul Voevod întâĭul şi Dan Voevod al 3-le	34.
1444.	Domnul al 15-le. Vladislav Voevod al 2-le Basaraba.	44.
1455.	Domnul al 16-le. Radul Voevod al 3-le Basaraba frumosul .	45.
1460.	Domnul al 17 le. Vlad Voevod al 2-le Basaraba, poreclitul Laiotă	46.
1468.	Domnul al 18-le. Vlad Voevod al 2-le Ţepeluş Basaraba . .	49.
1475.	Domnul al 19-le. Radul Voevod al patrăle marele	50.
1508.	Domnul al 20-le. Mihne Voevod întâĭul, cel cumplit	60.
1510.	Domnul al 21-le. Radul Voevod Vlăduţi	61.
1513.	Domnul al 22-le. Nîagul Voevod întâĭul Basaraba	62.
1521.	Domnul al 23-le. Teodosie Voevod cu moşul său Preda . .	67.
1521.	Domnul al 24-le. Radul Voevod al şesile, călugărul	68.
1521.	Domnul al 25-le. Radul Voevod al şeptile dela Afumaţi . .	69.

No. 192.

In-4°.—Pagine 404+2 foĭ nenumerotate.—Secol. XIX (1826).

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână, a Banuluĭ Vasilie Vărnav.—Pe dosul legătureĭ titlul: «Istoria luĭ Domeron.—Tomul II.—1826.» —(Vedĭ tom. III la No. 188).

Volumul pórtă acest titlu pe a doua fóe nenumerotată:

«Scurtare istoriei obsteşti a lui Domeron, cercetată de soţietate din Pariz a cărţilor clasiceşti, şi priimită spre întrebuinţare Lycheilor şi a celoralante scoli. Tălmăcită de pe al triile şi mai noao ediţie de pe limba franţuzască, pe limba grecĭască şi cres-

cută spre întrebuințare scuolilor grecești și a tuturor iubitorilor de învățătură, de Athanasie Staghiritianul. Tomul al 2-le. Și acum al doile oară tălmăcită de pe limba grecească pe limba moldovenească de Banul Vasilie Vărnav. 826 Oct. 8.»

Pe pag. 1—390 este textul; iar tabla de materiĭ se afla la sfârșitul cărțiĭ: «Tabla celor cuprinse în tomul al doile *Crăie Romanilor*».

No. 193.

In-4°. — Pagine 244. — Secol. XIX (1815). — Dăruit Academieĭ de V. A. Urechia la 3/15 Octobre 1880.
Scrisóre cirilică frumósă, de aceĭașĭ mână.
Manuscrisul pórtă acest titlu pe prima pagină:

«Istorie cavalieriului de Grie și a iubitiĭ sale Manon Lesco, — care tălmăcindu-să de pe limba franțuzască în limba moldovenească prin osteniala și osărdie dreptiĭ Dumi-sale Banuluĭ Aleco Beldiman, s'au prescris acum de mine, în anul 1815 Săpt. 23.
«Costachi Borș.»

Pe pagina a doua începe precuvîntarea:

«Inștiințare alcătuitoriului cătră cetitori.

«Nu-mĭ este de trebuință, o iubitul mieu cetitor, credința, spre a adivăra acest văderat adivăr, căcĭ driapta cugetare este cel dintăiu izvor la acest felliu de urmări.

«Dacă opștie au aflat o oarești-ce plăcut și spre folos în istorie vieții mele, îndrăznesc a-ĭ făgădui, că și întru adaosul a esta va afla plăcere și va rămăne întru mulțumire, ș'a vide întru petrecire vieții a Marchezului de Grie o pildă înfricoșată și cu cătă pornire și tărie sănt patimile omenești.

«Aice voiŭ zugrăvi pe un tănăr cu totul orbit, ci liapădă toate fericirile sale, și însușĭ de a sa bună voe să aruncă în cele maĭ cumplite nenorociri; carile cu toate darurile ce alcătuesc ce maĭ strălucită vrednicie, priimește prin alegire sa o viață întunecoasă și disfrănată, decăt tot folosul norocului și a firiĭ; carile cunoaște mai înainte toată năvăliria nenorocirilor sale, fără a să nevoi ca să scape, și carile sămțiind să vede pre sineșĭ cu totul cuprins, fără a să sili ca să să folosască din lecuirile ce-i i să da diapurure, prin care în tot minutul pute a să măntui. In scurt într'aciastă carte să va vide o unire a faptelor celor bune

şi a răutăţilor, o înpotrivire necontenită a dreptelor cugetări şi a faptelor răle.

«Asupra acestora puĭu tot temeĭul alcătuiriĭ mele, pre care anume o dau întru cetire opştiĭ. Cei ce vor fi întru întrĭaga cunoştinţă, nu vor socoti acĭastă alcătuire ca o zebavă nefolositoare, căcĭ afară de dulcĭaţa ce va gusta din cetire uniĭ istoriĭ minunate, puţine întămplări va afla care să nu-ĭ fie spre pildă şi spre îndreptare la buna petrecirĭa sa. Şi, după cunoştinţa me, socotesc a face opştiĭ o slujbă foarte alĭasă, tot întru o vreme învăţăndu-o şi zebovindu-i. Iată dar chipul cu care însuşĭ tănărul pătimitorĭu au început, care păn la sfărşit să va păzi întru toată întregime.»

După acésta urmézä textul împărţit în 2 cărţĭ.

No. 194.

In-4°. —Foĭ 98 din care 82 scrise. —Secol. XIX (1814). — Dăruit de V. A. Urechia la 8 Octobre 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână.

Pe faţa legăturiĭ acest titlu:

«Pentru ştiinţa stihiilor, unde să cuprindi şi alte ştiinţi.»

La sfîrşit se află următórea însĕmnare:

«Acĭastă carte ĭaste tălmăcită de preosfinţiĭa sa Mitropolitu Leon din limba franţuzască în ce moldovinĭască, în carele să arată multe învaţăturĭ. 1814 Maĭ 1».

Volumul cuprinde următórele:

No. 195.

In-4°. — Foî 146+7 dela început, numerotate. — Secol. XVIII (a doua jumĕtate). — Cumpĕrat la 1882.

Scrisóre cirilică de acelaşî mână. Titlurile, iniţialele, însemnările marginale, capitolele, numerele, şi pe alocurea încheerile sînt scrise cu roşu. Pe prima fóe are un frontispiciu făcut fără dibăcie cu cernélă şi cu roş, galben şi verde.

Titlul manuscrisuluî se află pe fóîa a 7-a verso, din cele nenumerotate:

«Alŭ celor întru postnicî pré micî al luî Callistŭ şi Ignatie Xanthopoliî meşteşug şi îndreptarîŭ, cu ajutorîul luî Dumnezeu pré cu dédinsulŭ, şi de la sfinţî avândŭ mărturiile pentru ceî ce aleg şi priimescŭ cu liniştire a vîeţui şi călugăréşte, şi pentru chipul traîuluî vieţiî şi petrécerė şi hrana lorŭ, şi pentru a câtŭ de marî bunĕtăţî îaste pricinuitoare liniştiré celorŭ ce cu socotélă o uneltescŭ pre dânsa.

«I s'au deosebitŭ acîastă lucrare a cuvântuluî întru o sută de capete.

«I să zice numiré cărţiî «*Raîŭ*» căcî că maî că din toată D[u]mnezeîasca scriptură cuprinde întru sineşî mărturiile».

(A se vedé aceeaşî scriere la No. 24.)

Afară însă de cele o sută de capete asemenea cu cele din mss. No. 24 se mai află la sfârşitul manuscrisuluĭ următórele :

La sfârşitul manuscrisuluĭ se află următórea notiţă:

«1819 Iunie 20, umbla veletul când [s-au] mazilit Scarlat Alixandru Calimah V[oe]v[od] şi apoĭ a vinit Mihai Grigoriu Suţu V[oe]v[od]. 1819. T . . . . »

Altă însemnare, de la inceputul manuscrisuluĭ :

«Toţi acei carii au răvnă a ceti pe sfinţitele cărţi bisericeşti, să fie bine încredinţaţi că să vor înbogăţiĭ sufleteşte, dar şi în vĭeţuiré acĭastă trecătoare mult să vor folosi şi netrufindu-să să socotéscă că într'un cuvăntŭ toţi avem să ne facem pământu· Nicolaĭ Petrovicĭ. 1851 Iunie 29. In Iaşĭ».

No. 196.

In-4°.— Foĭ 133.—Secol. XVIII.—Dăruit de Ministerul cultelor la 30 Iulie 1882. — A fost în posesia luĭ Kogălniceanu.

Scrisóre cirilică îngrijită, de acelaşĭ mână afară de tabla cronologică. Titlurile, iniţialele, însemnările capitolelor, unele nume proprii, unele citaţiĭ, datele, sunt cu roşu. Pe fóĭa întâĭ are un «en tête» cu motive obicĭnuite — florĭ şi frunḑe întórse în negru şi roş. Legat solid în pĭele şi cu încuĭetorĭ.— Cf. N-rele 173 şi 180.

Pe prima fóe, acest titlu :

«*Istorie ţărâĭ româneşti De când au descălecatŭ pravoslavnicïĭ creştinĭ*». De la Radu Negru până la Const. Brâncovénu (1689).

După acesta urméză textul; iar la sfârşitul cărţiĭ se află tabla de materiĭ, o cronologie a Domnilor muntenĭ, şi alte însămnărĭ. (Cf. N. Iorga, *Cronicele Muntene* in *An. Ac. Rom.* XXI. Mem. Secţ. Ist., p. 302 şi urm., unde e studiat şi acest mss.):

Şi apoĭ de o mână posterióră următorul şir de domnĭ despre care nu se vorbesce nimic în manuscris:

Ştefan Cantacozino Vodă.
Neculaĭu Vodă Mavrocordat.
Ion Vodă Mavrocordat.
Niculaĭu Vodă Mavrocordat al doile.
Costandin Vodă Mavrocordat ficĭorul luĭ Neculaĭu Vodă au domnit 15 zile.
Mihaĭ Vodă Racoviţă întâe domnie.
Iar Costandin Vodă Mavrocordat al doile rănd.
Grigorie Ghica Vodă întăĭu.
Iar Costandin Vodă Mavrocordat al triile rănd.
Iar Mihai Vodă al doile domnie, Racoviţă.
Iar Costandin Vodă Mavrocordat al patrăle.
Iar Gligorie Vodă Ghica al doile răndu.
Mateĭu Vodă Ghica fii-său.
Costandin Vodă Racoviţă Cehan ficĭor lui Mihaĭ Vodă.
Iar Costandin Vodă Mavrocordat al cincile răndu.
Scarlat Vodă Ghica, ficĭor lui Gligorie Vodă.
Iar Costandin Vodă Mavrocordat al şesăle răndu.
Iar Costandin Vodă Racoviţă Cihan la doile rănd.
Ştefan Vodă Racoviţă ficĭor lui Mihaĭ Vodă al triile ficĭoru.
Iar Scărlatu Vodă, al doile răndu Ghica.
Alexandru Vodă Ghica, ficĭor luĭ Scarlat Vodă.
Glig[or]ie Vodă Ghica, ficĭor luĭ Alexandru Tărzămanul porţăĭ turceşti, carĭ l-au omorăt Turciĭ, frate lui Gligorie Vodă Ghicăi cari l-au luat Ruşăi robu·
Manole Vodă Sărdarĭul şi Post. mare şi Ban la Craiova, care s'au făcut în vreme oştilor cu muscaliĭ, fecĭor luĭ Giani.
Alexandru Vodă Ipsilant sin Aga Enachi din Tărzăman.
Neculaĭu Vodă Caragia din Tărzăman.
Mihaĭ Vodă Dracul din Tărzăman.

Şi rangul Domnilor ţărăi munteneştĭ di pe alt izvod.

La ce vremi		Cât au domnit	
Veletul		Ani	Luni
1290.	Radul Vodă Negru întăĭu	24	—
1314.	Mihaĭu Vodă întăĭ	19	—
1333.	Danu Vodă întăĭu	23	—
1356.	Alexandru Vodă înţtău	33	—
1389.	Mirce Vodă cel Bătrăn întăĭu	19	—

La ce vremi Veletul		Cât au domnit Ani	Luni
1408.	Radul Vodă Ţăpeş întâiu	19	—
1427.	Vadislav Vodă întâiu	18	—
1445.	Radul Vodă cel Frumos întâiu	15	—
1460.	Laiotă Vodă Basaraba întâiu	17	—
1477.	Vlad Vodă Ţăpeluş întâiu	16	—
1493.	Radul Vodă (al doile) cel mare	15	—
1508.	Mihne Vodă întâiu	2	—
1510.	Vlad Vodă, ficior Radului Călugăru	2	—
1512.	Theodor Vodă Basaraba	8	8
1520.	Radul Vodă întâiu	—	6
1520.	Radul Vodă cel Mare	1	—
1521.	Vladislav Vodă al doile	1	—
1522.	Radul Vodă dela Rom[an]aţi (?)	7	—
1529.	Moisăiu Vodă, a lui Vădislav întâi	1	—
1530.	Vlad Vodă	3	—
1533.	Vintilă Vodă dela Slatina	3	—
1536.	Radul Vodă Paisiï egumenu dela Argiş	9	8
1546.	Mirce Vodă (al doile) întâiu	7	—
1553.	Radu Vodă Ilieşcu, întâiu	—	7
1553.	Mircé Vodă, al doile rând	—	8
1554.	Pătraşcu Vodă cel Bun întâi	4	—
1558.	Mirce Vodă	2	—
1560.	Petre Vodă a Mirciï, întâi	8	—
1568.	Alexandru Vodă întâiu	9	—
1577.	Mihne ficior lui Alexandru Vodă	6	—
1583.	Petru Vodă Cercel, ficior lui Pătraşcu	2	—
1585.	Mihne Vodă	6	—
1591.	Ştefan Vodă cel Surdu	1	—
1592.	Alexandru Vodă	1	—
1593.	Mihaï Vodă cel Vestit, ficior lui Pătraşcu Vodă	8	—
1601.	Şărban Vodă Basaraba, întâiu	8	—
1609.	Radul Vodă, ficior Mihniï Vodă	5	—
1614.	Alexandru Vodă	4	—
1618.	Gavril Movila Vodă, întâi	1	—
1619	Radul Vodă, ficior lui Mihaiu Vodă	4	—
1623.	Alexandru ficior Radului Vodă	5	—
1628.	Alexandru Vodă	2	—
1630.	Leonti ficior lui Ştefan Tomşa Vodă	3	—
1633.	Mateiu Basaraba Vodă, ficior Vornicului Taţul	21	—
1654.	Costandin Basaraba, ficior lui Şarban Vodă	4	—
1658.	Mihne Vodă, ficior lui Enache Surdul	2	—
1660.	Gheorghiï Ghica Vodă, Capichehaia luï Vasile Vodă	1	—
1661.	Grigori Vodă Ghica	4	—
1665.	Radul Strida, ficior lui Leonti Vodă	4	—
1669.	Antoni Vodă cel Bătrân	3	—
1672.	Grigori Ghica Vodă al doile rând	2	—

La ce vremi		Cât au domnit	
Veletul		Ani	Luni
1674.	Duca Vodă întâiu	5	—
1679.	Șerban Vodă Cantacuzino întâĭ	10	—
1689.	Costandin Vodă Basaraba al doile rănd	25	6
1714.	Ștefan Vodă Cantacuzino întâĭ.	2	—
1716.	Neculaĭu Alexandru Vodă Mavrocordat.	1	—
1717.	Ioan Vodă frate lui Nicolai Mavrocordat	2	—
1719.	Nicolai Vodă Mavrocordat al doile rănd	11	—
1730.	Costandin Necolai Mavrocordat Vodă	1	3
1731.	Mihaĭ Racoviță Vodă întâĭ.	1	3
1732.	Costandin Necolai Mavrocordat	1	6
1733.	Grigori Ghica Vodă.	2	—
1735.	Costandin Mavrocordat Vodă	6	—
1741.	Mihai Vodă Racoviță al doile rănd.	3	—
1744.	Costandin Neculai Mavrocordat Vodă	3	9
1748.	Grigori Ghica Vodă	4	5
1752.	Matei ficĭor lui Grigori Ghica Vodă.	—	9
1753.	Costandin Mihai Cehan Racoviță Vodă întâĭ	2	7
1755.	Costandin Mavrocordat Vodă al cincile	2	4
1758	Scarlat ficĭor lui Grigori Vodă Ghica	2	8
1761.	Costandin Mavrocordat Vodă al șăsile	1	9
1763.	Costandin Cehan Racoviță al doile	—	10
1764.	Ștefan Racoviță Vodă	1	7
1765.	Scarlat Grigori Ghica Vodă	1	5
1767.	Alexandru Scarlat Ghica Vodă	1	8
1768.	Grigori Alexandru Ghica Vodă ce l-au robit Muscalii din București.		
1769.	Manoli Geni Vodă cĭ-au fostu Ban la Craiova în vreme Ghicăi.		
1774.	Alexandru Ipsilant Vodă, după pace.		

Însemnările aflate la sfirșitul manuscrisuluĭ (f. 132—3):
Însemnare grecéscă.

«† τοῦτος ὁ χρονογραφός, ἀγοράστηκε εἰς τὴν πόλη δηὰ χηρός τοῦ λογηοτάτου κυρήω κυρήο ἠλήε δάσκαλου τῆς φακαδηνάς μάζη μεάλα βηβλήα εἰς τὸν κουρουτσεσμὲς εἰς τούς 1761: αβγοστος: 12. Ιωαννυς Κογιλνιτσανος προδυ βατάχος.

«Acest hronograf, l'am cumpĕrat la Constantinopol dela prea învĕțatul chir, chir Ilie Dascalu, al Făcăóeĭ, împreună cu alte cărțĭ la Kuruceșmè, la 1761, August 12. Ioan Kogălniceanu, [a]prodi vătalı».

«Acestŭ létopiseț ĭaste al Maniĭ Matăsaru, și l'am cumpărat, drept banĭ gata tal. 2, banĭ vechĭ; cen s'ar ispiti a-l fura să fie

afurisit şi lăpădat dă 318 sfinţi părinţi dăn Nicăe şi de alte sfinti săboară, amin. Oct. 13 dni lét 7227. Az Manil Mătăsaru ot . . . ».

«Şi pi urmă viindu la Ţarigradu, s'au văndut cu voe noastră aici Dumni-sale Enachi Cogălnicénu biv văt[av] za [a]prozi, căn[d] era cu mazălie Măril Sale Ioan Costandin Mihaĭ Cihan Racoviţă Vo[e]v[od], căndu era cursul anilor dila Hristos 1761 Aug. 12.

«Enache Cogălniceanu, biv za [a]prodie vatahos».

Pe scórţa dela sfârşitul volumuluĭ aceste însemnărĭ:

1. Vasile sin Mihaiu 3 (treti) log[o]f[ă]t.
2. Scris-am şi am zis că s-au stricat toate obicéiurile din Ţéra-Rumănească. Şi aşa ĭaste cumu am zis. Mihaiu log[o]f[ă]t.

No. 197.

In-4°. — Paginĭ 250. — Secol. XIX. — Dăruit de P. Ispirescu la 16/23 Septembre 1883.

Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ. Cam deteriorat.

Titlul manuscriptuluĭ e:

«Istoriĭa luĭ Filerot cu Antusa».

La început se află următorul:

«Proolog»

«Şi care altă patimă între némul omenesc este maĭ gré şi maĭ delecată decăt dragosté, sau care rană este mai veninată şi maĭ cu anevoe a să tămădui decăt a să află cineva coprinsu de a eĭ putere şi cufundat întru a sa zăpăcire? Căcĭ dohtoriĭ de v'on léc nu încape, burueni nu-ĭ folosesc, şi măcar-că uni o numesc de bagatelă, defăimănd încă pre ceĭ ce cad întru acéstă patimă, cu cuvănt îndreptăndu-se printr'acésta pricinuire, că adică că omu de sineşĭ stăpăn fiind, la voĭa fieşte căruĭa este şi de a o dobăndi şi de a o izconi, şi încă de a cădé într'acéstă patimă, nu este patimă de om cu înţelepcĭune, dar la acésta sănt foarte greşiţĭ, şi orĭ că o zic din nepricepere, sau că n'au încercat încă durere aceştiĭ patimĭ; pentru că noĭ citind în cărţile cele cu povestirile istoriilor celor vechĭ, vedem nu puţin pricopsiţĭ şi cu toate darurile înţelepcĭuni înpodobiţĭ maĭ vărtos uni şi înpăraţĭ biruiţĭ dă dragoste. David n'au fost întrat, n'au avut şi da-

rul proorociĭ, pentru ce s'au biruit de dragoste, încă dintr-a căruĭa pricină au căzut şi înpăratul ucideri? Solomon ĭarăşĭ înpărat tare şi puternic înpodobit şi cu cel desăvârşit dar al înţelepcĭuni, şi vestit de înţelept în toată lumea, carele cu a sa multă înţelepcĭune au supus şi pe duhurile cele necurate întro poşluşanila-sa, au n'au căzut şi el într'acéstă râpă a dragosti, au nu ş'au perdut înpărăţiĭa din pricina dragosti, au nu ş'au..... în cele după urmă şi au ajuns a fi închinător de idoli, din multa înferbinţélă a dragosti? Samson acela tarele şi puternicul, dă carele nu numaĭ oameni aceĭ vremi ci şi cele maĭ tarĭ hiară ale pământuluĭ s'au cutremurat, nu ş'au perdut şi puteré şi viĭaţa din pricina dragosti? Leon înpărat acel pré înţelept, carele cu puteré înţelepcĭuneĭ sale au făcut lucrurĭ care altul nu s'au maĭ învrednicit a le izbăndi, şi ĭarăşĭ cu toată a luĭ înţelepcĭune, au căzut şi el într'acéstă cursă, şi alţi mulţĭ asemené, pe care pentru pologhie nu maĭ vestesc, şi ce să zic maĭ mult, când acésta o vedem ca un obiceĭu urmându-să şi în zioa de astăzĭ, de mulţĭ şi din ceĭ procopsiţĭ şi cu minte, care cu toate darurile ce le au, ĭarăşĭ nu se pot mântui lesne de săgeţile dragostiĭ odată ce au căzut în cursa eĭ. Drept aceĭa nu să cuvine uniĭ om înţelept a defăĭma pe unul ce pătimeşte arzându-se într'acest foc, dar nicĭ ĭarăşĭ a-l lăuda, ci mai mult a-l ticăloşi pentru staré cé proastă în care ajunge din pricina dragosti, căci din césul ce să răneşte de săgeţile eĭ, îndată îşĭ schimbă şi cé dintăĭu fire, dobândindu alta deosebită. Pă uniĭ din fricoşĭ îĭ face îndrăzneţĭ, pe alţi din îndrăzneţi fricoşĭ, pă uniĭ pré vorbitorĭ, pre alţi pré tăcuţĭ, pe nebunĭ înţelepţi şi pe înţelepţi cu minté schimbată, pe alţi ĭarăşĭ din staré sănătăţi aduce în deosebite boale. In scurt, cu neputinţă este omul rănindu-să de dragoste să sté tot într-aceĭaşĭ stare, şi să aibă tot aceĭaşĭ fire, ce o avé până a nu să răni de săgeţile eĭ. Este şi altă fire de oameni, care să stăpânesc cu adevărat de dragoste, dar dragosti nu să supun nici firé cé dintăĭu [î]şi prefac, însă aceştiĭa sânt care nu au delicateţă la amor, ci numaĭ ca să-şĭ înplinéscă o râvnă din îndemnaré ce firé le pricinueşte, apoĭ fie ipochimen vrednic de a să iubi sau nu, pré puţin le pasă, dar acésta nu să numesc dragoste, ci înplinire a pofti, care de odată peere şi să răsipeşte cu pohta dinpreună. Cé adevărată dragoste este aceĭa care rézemă în credinţa cé cu statornicie, să păzeşte de

cătră amăndoo părţile cele amorezate, făr' de a să puté înşăla de nici o altă streină frumuseţe ce va întămpina ochi lor în vremé aceia, ci deopotrivă iubindu-să şi deopotrivă suferind du reri şi primejdii, cum o parte şi alta, fără enteres,

«Căci unde enteresul lăcueşte,
«Dragoste nu să numeşte.

«Bine este cineva din cei deprinşi cu acésta patimă, să găséscă un fel de ipochimen care să-şi aibă dragosté sa credincioasă şi adevărată, dar mai bine şi mai fericit este acela carele căzut.... în primejdiia dragosti, pentru că dragostea cum este întâiu de dulce, cu atăt în urmă este de amară şi plină de feluri de griji şi primejdii, şi feluri de firi dobăndesc cei ce să închină ei, precum şi istornici o închipuescu zugrăvindu-o în feluri de chipuri, uni o fac oarbă, căci cei ce să jervesc ei ca un orbu este ne-văzănd, nici putănd înţelege ce iubeşte şi la ce s'au planisit; alţii o închipuesc copil mic, căci în staré copiilor ajunce *(sic)* şi acela care o vănéză, urmăndu la multe din pricina ei întocmai ca copii; alţi o închipuescu cu aripi, căci cel amurezat vrănd să să întălnéscă cu amoréza sa, căt de departe loc fie pănă unde să află ia, şi căt de urătă vreme să să întămple, atunci în furiile sale, nu pregetă nici depărtări locului, nici înpotriviri vremi, şi trebuie să alerge la dănsa cu atăta iuţime ca cănd ar avé aripi; alţi iarăşi o închipuesc ţiindu în măini arcuri şi săgeţi, pentru că cel-ce să supune ei atăta de mult să răneşte întocmai ca cănd s'ar săgeta de dănsa; şi alţi o închipuesc goală fără îmbrăcăminte, căci acel robit al ei să goleşte şi de minte şi de avere şi rămăne gol ca şi dănsa.—Drept aceia fugă fieşi care de săgeţile dragostii că sănt foarte veninate, precum fieşte cine din cei-ce au fost pătimaşi sau sănt, nu poate tăgădui avăndu-le cercate.

«A tuturor plecat frate şi rugător de sănătate».

Pe foia întăi v. se află următórea insemnare:

«Acest Filerot să află al D. Plăvăian, luat dela mătuşa noastră Ilinca visterésa, hălăduitoare în oraşul Bucureştilor, şi cine va citi să zică Dumnezeu să-l erte, cum au scrisu cu măna de ţărănă, iar cine va cugeta ca să-l catadixască să fie supt anatima tutulor sfinţilor părinţi. 1837 Martie 25. G. Plăvian».

No. 198.

In-4°. — Paginĭ 96. — Secol. XIX. Dăruit de I. Bianu.
Scrisóre cirilică de aceĭașĭ mână. Pe dosul eĭ titlul : «Xenofon.»
Pe «fața» 1, acest titlu:

«A luĭ Xenofon despre Antia și Avrocom.....».

Pe prima pagină se află următórea notă :

«Tradusă de N. Pauleti, preotul Făgetuluĭ, 1846».

Iar la sfirșitul manuscrisuluĭ:

«Scris-am în Făget varmeghia Cetățiĭ de Baltă, la 1846 December 20. Nicolae Pauleti Parohul g. c. a Făgetuluĭ (O. Bükös)».

Pe pag. 94—95 se află : «Arătătorĭul persónelor care în Xenofon Efeseanul se află.»

No. 199.

In-4°.—Foĭ 180.—Secol. XIX (întăĭa jumătate). Fost al mănăstiriĭ Căldărușanĭ, adus la internatul Facultățiĭ de Teologie și dăruit apoĭ Academieĭ de Ministerul Cultelor și Instr. publice.
Scris de maĭ mulțĭ. Titlul, literele inițiale, și paginația scrise cu roșu.
Pe prima fóe acest titlu :

«Dechemvrie 23. Viĭața și nevoința précuviosuluĭ părinteluĭ nostru Nifon Arhiepiscopul cetățiĭ Constandieĭ ceiĭ dinŭ Chilichiĭa. Scósă de pre limba ellinéscă la limba rumânéscă».

Pe fața ântăĭu de desuptul textuluĭ se află următórea notiță :

«De opște a sf. M-ri Căld[ă]ru[șanĭ]».

Pe fața 180 verso:

«Acĭastă s[ă]ntă carte să să stie că ĭaste a sf[intei] mănăstiri Căldărușanĭ.»

Cartea e scrisă dintr'o întinsóre, fără împărțire în capitole orĭ paragrafe.

No. 200.

In-4°.—625 paginĭ.—Secol. XIX (1885).
Aceĭașĭ scrisóre. Titlurile și literile inițiale sunt scrise cu roșu.
Titlul de pe dosul legăturiĭ :

«Psaltire în versurĭ de Corbea».

E copie după m-ssul original al Canoniculuĭ T. Cipariu făcută de A. Petruţ în Bucurescĭ la 1885.

Pe paginele 1—7 se află versurile destinate a fi puse la tipar sub stema împĕrătéscă a Ţaruluĭ Petru, urmate de predoslovia scrisă in doue limbĭ, rusă şi română, din care se reproduce aicĭ redacţia românéscă:

Dascaliĭ au însemnatŭ în vulturŭ viaţă
  Indelungată, şi pré bătrână de gréţă.
Eĭ adeverescŭ ĭarăşĭ că elŭ tinereţe
  Câştigă ca şi întâĭ, de mare frâmséţe.
Oh Dómne svinte din cer, păzéşte în lume
  Pre înpăratul Petru, să aibă vecĭnic nume :
Şi după bătrânéţe, ca vulturulŭ ĭară,
  Fă să aibă viaţă, tânără şi rară;
Că fără dânsŭ Rosiĭa, poate ca să aibă
  Cu alt pravoslavnic ném, scârbă, şi gré trébă».

«*Predoslovie*

«Cătră întru toatŭ préseninatulŭ şi préputincĭosulŭ împăratŭ şi monarhŭ a atoată Rosia, marele *Petrŭ Alexievicĭ* celŭ dinŭtâĭ tatăl patrieĭ i proci, i proci, i proci, maĭastatul luĭ celuĭ împărătescŭ, prémilostivulu mieu stăpân.

Decât soarele supt cer, slăvite'mpărate,
  Nicĭ unŭ lucru maĭ dragŭ poate să să arate;
Că fără lumina luĭ cele mai frumoase,
  Şi cât de scumpe de sânt, nu sânt cuvioase.
Intinzînd derépta ta, cu pré îndurare
  Spre pliniré pohtei eĭ de grab ajĭutare;
Ca cu fraţiĭ miei Rumânĭ într'a mé viaţă,
  Pre făcătorĭul lumiei toate cu dulcĭaţă
Proslăvindu-l, şi al tău fără moarte nume
  Cu dinşiĭ să-l fericescu cât voi fi pre lume
Cu laude şi măririĭ ce fieşte care
  Pravoslavnicŭ a-ţĭ cânta, datorie are
Pururé necontenitŭ în vécĭ de vecie,
  Trâmbiţându-ţĭ slavele de pré vrednicie.
Ca celui ce pre pământ, de la cer aĭ rază
  De la toţi a fi mărit în taină şi'n vază
Pentru nespusa a ta svântă bunătate
  Ce dintru ale tale strălucéşte fapte.
Aminŭ»

«Al pré seninatei mărirei tale ceĭ împărateştĭ, a pré milostivului mieu stăpân, pré plecatŭ robŭ

P[erevodčikъ] (1) T[eodorŭ] I[vanovici] C[orbe]».

Pe pagina 10 se încep, în românesce, următoarele versurĭ dedicate împăratuluĭ David :

«Prorocul şi'mpăratul D[a]v[i]dŭ vrednicie
Au avut de muzică dintr'a sa pruncie,
La împăratul Saul au fost dus să zică
În canon, când îl lové cutremur şi frică
De la duhul necurat, ce pentru păcate
Să lipise de a luĭ împărăteştĭ spate.
Poeticeştĭ elŭ dară cu pré isteţie
Psalmĭ o sută şi cinzecĭ aŭ voit a scrie,
Carĭ cu mare meşterşug într'a sa viaţă
Din gură şi din canon le-au cântat de faţă
Pre cerescul Dumnezău slăvindu-l la toate
A sale voĭ şi nevoĭ şi scârbe de moarte.
A luĭ dară psaltire, în vérşŭ în totŭ locul
A să cânta proslăvit, îĭ ĭaste norocul.
Creştini în trâmbiţe, tobe, şi-n viioare
Frâmséţé îĭ proslăvescŭ orĭ unde supt soare;
In bisérecĭ sau unde într'un locŭ s'adună,
In gura mare eĭ toţĭ slava îĭ răsună,
Fericit dară tu eştĭ svinte împărate
Ce acĭastă aĭ scornit supt cer svântă carte;
Că şi noĭ ţie urmând dintr'a eĭ dulcĭaţă
Ne îndulcim cu cântărĭ de svântă viaţă,
Meşterşugul tău privind punem nevoinţă
Ca să ajungem a ta svântă osteninţă.
Căriĭ aĭ noastre în vérşŭ de psalmi glăsuire
Intre psalmiĭ tăĭ îĭ dă să aibă mărire.
Şi săvaĭ că cu strein glas şi grai să cântă
Aĭbă însă cu aĭ tăĭ psalmi o parte svântă:
Ca cu tine într'un loc cu glasurĭ de hvale
Să mărim pre Dumnezău într'a noastră cale:
Căruĭa să cuvine cinste cu pocloane
Intru véci vécilor cu svinte canoane.
Amin».

(1) Traducătorul.

Iară pre pagina 625 de la sfârşit se află următoarea însemnare:

«Sfârşit şi luĭ Dumnezău slavă».

«S'a dăruit sfinteĭ biséreci a Braşovuluĭ de Dumnéluĭ Pan Theodor Corbé v[e]l pisariu i canţilar al préputerniciĭ inperatorii Moschiceştĭ, în anu 1725 luna Maĭ 10 dni *(zile)*».

No. 201.

In-8° mare. — 217 foĭ. — Secolul XVIII. — Dăruit de prof. C. Erbicénu la 1 Ianuarie 1888.

Scris pe hârtie de aceiaşĭ mână. Pe margine are două felurĭ de însemnărĭ posterióre: unele sînt completărĭ ale textuluĭ transcris cu lipsurĭ de copist; altele sînt indicaţiĭ de *începuturĭ* la evanghelie spre uşurinţa celuĭ ce va ceti. Titlurile, iniţialele, capitolele şi alte însemnărĭ sînt scrise cu cernélă roşie. La începutul fie-căreĭ «predosloviĭ» şi a fie-căreĭ evangheliĭ se află câte un frontispiciu desemnat cu cernélă şi colorat apoĭ în diferite chipurĭ. Motivele de ornamentaţie sînt florĭ şi frunze saŭ reproducerĭ de icóne.

Legătură solidă, cu încuetorĭ şi podóbe aurite. Pe faţă: Isus pe cruce şi cheruvimĭ la colţurĭ; pe dos: Maica Domnuluĭ cu Isus în braţe. Pe rădăcină acest titlu, pe o bucată de hârtie, lipită:

«Evanghelie | slovă de | mână».

Manuscrisul cuprinde tâlcuirea Evangheliilor celor patru Evanghelişti.

Pe fóia întâi dedesuptul textuluĭ se află următórea însemnare:

«De obşte a sf[inteĭ] Mân[ăstirĭ] Că[l]d[ăruşanĭ]».

Asemenea se maĭ află o însemnare începênd de la fóia 1—4 de desuptul textuluĭ:

«Acest tâlcŭ al Evangheliilor ĭaste al duh[ovniculuĭ] Athanasie».

Asemenea pe fóile 62 v. — 63 se află următórele însemnărĭ:

«Пи́с аз никóла мнóгω грѣшних». *(Am scris eŭ Nicola mult păcătosul).*

«Cine va ceti să pomenéscă. — Calistrat Er[omona]h[u]».

Iar pe foile de la sfârşit se află un indice scris de altă mână, despre evangheliile ce se citesc la unele Duminecĭ şi sărbătorĭ.

Cuprinsul.

No. 202.

In-4⁰. — 420 paginĭ scrise. — Secolul XIX.

Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ. Titlurile, literile iniţiale şi diferite însemnărĭ de musică sînt scrise, unele cu cernélă roşie, altele, rar de tot, cu o frumósă cernélă verde. Câte-va foĭ la început şi fórte multe la sfârşit sînt nepaginate fiind albe, rĕmase ast-fel spre a fi apoĭ completate cu alte bucăţĭ musicale.

Legătura de la început fusese fórte frumósă în piele roşie cu podóbe aurite; acum însă e stricată şi rădăcina eĭ lipsesce.

Manuscrisul e o *Psaltichie.*

Diferite însemnărĭ:

Pg. 13. «1850 Martie în zeci s-au scris. — Ioan Dascălu».

Pg. 14. «Δοξολογία.

«Slavosloviĭ pré frumoasă, facere a fericituluĭ întru pomenire Kyr Iacov protopsaltul sfinteĭ bisericĭ ceĭ marĭ, ĭară romaneşte precum să văd întraduse *(sic)* de smeritul Ieromonah Macarie spre folosul fiilor patriei romano moldoveni, care să nevoesc spre învăţătură în şcoalile de musichie naţionale. Acest de faţă slavoslovie este glas 1. πά tetrafonos, adecă de la πά făcându-şi începutul peste 4 glasurĭ sus».

Pg. 417. «Scrisă de mine aicĭ însemnat la anul 1851 Ghenarie 20. Ioan Stefănescu».

In coprinsul textuluĭ se arată la multe cântărĭ, de cine sînt compuse sau traduse.

Cuprinsul.

No. 203.

In-4°. — 134 foĭ. — Secolul XIX.

Maĭ multe micĭ manuscripte, unele dăruite, altele cumpĕrate, ale unor scriitorĭ diferiţĭ, legate împreună sub titlul de

«Varia Romanica».

Volumul cuprinde diferite scrieri, în limba română şi grécă, precum urméză:

No. 204.

In-4° mic. — 241 foĭ. — Secolul XVIII. — Dăruit de generalul Budișténu. Scris pe hârtie de același. Titlurile, inițialele, însemnările cărților și capitolelor sînt scrise cu cernélă roșie. Pe dosul legăturiï titlul «Viața mareluĭ Petru». Lipsesc maĭ multe foĭ de la început și de la sfîrșit.

Cuprinde:

1) Traducerea română a letopisețuluĭ rusesc tipărit la Chiev în anul 1680;

2) Viața mareluĭ Petru avtocratorul Rusieĭ, tradusă din grecesce de Mateĭ Fàrcășanu biv Șetrariu pe la 1749.

Traducerea letopisețuluĭ rusesc din 1680 se póte compara și completa cu traducerea făcută către 1753 după acelaș original și cu acelaș plan de Evloghie monahul (Vedĭ manuscrisul No 770).

Viața mareluĭ Petru începe de la pagina 99, unde se află prefața cărți, iar titlul e pe pagina 100:

«Viĭața mareluĭ Petru aitocratorŭ a toată Rusiĭa părintele patrieĭ, adunată din multe pomenirĭ în Franța și Olanda ce s-au datŭ în doao tomurĭ, ĭar maĭ pe urmă s'au tălmăcitŭ din limba italienéscă în limba grecĭască, cu toată nevoința de Kyr Alexandru Canțilérĭul, ĭar de pe cé grecĭască s'au tălmăcit acuma la înțelégeré rumânéscă de dumné-luĭ Mateĭ Fărcășanu biv vel șetrarŭ la aniĭ de la Hs. 1749.»

Viața mareluĭ Petru este precedată de istoria Rusieĭ (f. 1—99).

I fóia 99 se află următorul:

«Cuvântŭ înainte cătră cetitorĭŭ.

«Mare hrană şi nu puţină dulcĭaţă şi veselie socotescŭ cu adevăratŭ că va aduce la oamenĭ cetiré cărţilor istoriceşti, de vréme că dintru acéste învaţă mulţi înţelepcĭune, pentru că nu numaĭ înpodobescŭ, obicéĭurile şi cuvintele lor, şi ĭaŭ multă pedépsă cetind şi înţelegând dintr'acéste multe întâmplărĭ, şi poate cineva să-şĭ îndreptéze umbletele luĭ la calé cé bună. Şi încă oamenïĭ, când n'au cu ce îşĭ tréce vrémé, foarte ĭaste de folos a ceti acest félĭ de cărţĭ, pentru ca să nu să obicĭnuĭască cu léné şi trândăviĭa, căcĭ că nicĭ un lucru nu strică pre om ca léné. Pentru acéĭa dar şi eu, cunoscând câtă folosinţă aduce la oamenĭ citiré cărţilor istoriceşti şi încă îndemnându-mă şi eu dintru acĭastă pohtă, am hotărât să scriu acĭastă carte, adecă viĭaţa mareluĭ aftocrator al Moscovieĭ Petru, după limba grecĭască spre înţelégeré vorbeĭ rumâneşti, şi să o alcătuesc ţiĭ, ĭubitorĭule cetitorĭu, caré de o veĭ ceti cu luare aminte şi o veĭ înţelége desăvârşit veĭ lua mare bucurie, pentru că cărţile istoriceşti nu veseléşte pre omŭ numaĭ trupéşte ci şi sufletéşte. Decĭ dar, o cetitorĭule, nu te face vrédnic a necinsti acĭastă carte folositoare, pentru că nu numaĭ oamenilor, dară şi luĭ Dumnezeu te veĭ înprotivi, caută dar la odihna şi priveghiĭaré mé celuĭ ĭubitorĭul de ostenélă, pentru că fiind înpleticit întru neaşezările şi deşartele grijĭ a le pătimaşeĭ şi mult necăjitoareĭ lumĭ, şi încă pré puţin fiind la învăţătura limbiĭ elineşti, de vréme că nicĭ gramatica desăvârşitŭ n'am învăţat, ci puţină cunoştinţă numaĭ din praxis luând, noapté şi zioa ca un fur amŭ furatŭ câte un cĭas de somnŭ ca să săvârşescŭ acĭastă carte, pentru că musele, adecă ĭubiré de învăţătură ce o şi caută de la sufletŭ făr-de turburare (?). Şi preste putinţă ĭaste a-ţĭ povesti cu amăruntulŭ, câte am răbdatŭ păn am căştigat scoposul acesta, carele la alt nu caută numaĭ la cel de obşte folos, de vréme că păn' astăzĭ némul nostru să află lipsit de tot de acest felĭ de cărţĭ. Pentru care dar vă rog pre voĭ pre toţĭ şi marĭ şi micĭ priimiţĭ cu curată inimă, acĭastă a mé proastă şi nevrédnică scrisoare, care o am tălmăcit pentru folosul şi îndulciré a toată . . . .» (1).

(1) Sfirşitul lipsesce fiind fóia ruptă.

Pe foile 18 v. — 21, jos, se află următoarea însemnare:

«Acîasta carte este a Dumné-luî coconuluî Dinu Vulturescu şi am scris eŭ logofătu Dinu Bodescu, ca să să pomenască».

Pe fóia 25 se află desenat cu cernélă portretul ţaruluî Ivan, şi în încadratură: de a drépta «muč[enicul] Boris», iar de a stânga «muč[enicul] Glěb»; jos chipurî alegorice în formă de icóne cu cheruvimî la colţurî: sus doî cheruvimî şi alte podóbe. De desubt e acéstă însemnare: «Şi s-au însemnat aceste chipurî de mini Pătru Cop. ucî. dascal Lavrentie».

Cuprinsul:

Pentru foile 1—98, cfr. mssul No. 101, f. 7 şi urm; la pag. 99 urméză apoî, socotind şi capitolele dinainte, cu No. de ordine 104, aceste cap.:

		Foile
104.	«Cuvântu înainte către cetitorîu» din care lipsesce jumătatea de pe fóia următóre (în orig. f. 2)	99.
105.	«Viîaţa mareluî Petru aftocratorŭ a toată Rusiîa părintele patrieî» (în orig. f. 3)	100.
106.	«Carté întâî.—Viîaţa luî Petru celuî mare» (în orig. f. 6)	105.
107.	«Carté a doao.—Viîaţa luî Petru cel mare» (în orig. f. 30)	127.
108.	«Carté a treîa.—Viîaţa luî Petru celuî mare» (în orig. f. 79 v.)	172 v.
109.	«Carté a patra.—Viîaţa luî Petru celuî mare» (în orig. 122 v.)	215 v. (1)

No. 205.

In-4°. — Pagine 56 (lipsesce sfîrşitul). — Secolul XIX (1832). — Cumpĕrat. Scrisóre cirilică, ca de tipar, de aceiaşî mână. Copie după ediţiunea tipărită. Titlurile, iniţialele şi capitolele scrise cu roşu.

Pe prima pagină acest titlu:

«Mâna luî Damaschin acum întâî întru acest chip pe înţeles aşăzate, cu multe alte adaogite rânduîale înbogăţită şi tipărită pentru folosul celor de obşte al pravoslavnicilor de biséricа răsărituluî. Berladul. La aniî de la Hs. 1832. De Ioann Petru».

No. 206.

In-4° mic. — 210 foî. — Secolul XVII. — Dăruit Academieî de preotul Grigorie Crăciunaş din comuna Cîubanca în Transilvania, la 14 (26) Martie 1890.

Scris pe hârtie de acelaşî. Titlurile, literele iniţiale şi alte însemnărî sînt scrise cu roşu.—Lipsesc maî multe foî atât de la început cât şi de la sfârşit, şi multe sunt deteriorate.

Pe dosul legăturiî acest titlu:

«Cîasoslov românesc».

---

(1) Pentru comparare v. şi N-rele 49, 101 şi 122.

No. 207.

In-4°.—Foĭ 180.—Secolul XIX [1856].—Din biblioteca luĭ Alex. Papiu-Ilarian·
Scrisóre latină de mâna luĭ Papiu-Ilarian.
Pe foile 1 şi 115 titlul:

«Statistic'a generale a Europeĭ».

«Statistic'a generale a staturiloru Europeĭ».

Pe faţa legăturiĭ pe lângă titlul de maĭ sus, e pus de o mână streină:

«Ms. autografŭ alŭ luĭ A. P. Ilarian».

Manuscrisul coprinde cursul de statistică făcut de Papiu-Ilarian în 1856 la Facultatea Juridică din Iaşĭ, atuncĭ înfiinţată. Partea I-iŭ a manuscrisuluĭ (f. 1—114) coprinde lecţiile orale făcute de Papiu. Iar partea a II-a (f. 115—180), «scriptele», cu datele statistice, pe care, după curs, Papiu le dedea studenţilor seĭ spre a-'şĭ completa notiţele. (V. Pârvan).

No. 208.

In-8°. — Foĭ 287. — Secolul XIX. — Dăruit de Protopopul Barac din Braşov.
Scrisóre cirilică, de aceiaşĭ mână.
Pe dosul legătureĭ acest titlu: «Barac 1».

Scrierĭ în prosă şi versurĭ de Ioan Barac:

1. «Jalnice moralitecturĭ, pentru boala cé înfricoşată *Holera* în stihurĭ alcătuite de Ioan Barac, maghistratual translator al Braşovuluĭ 1831». Pagine 32+2 la început nenumerotate.
2. «Adelaida, arândăşiţa cé mică de lângă cetaté Hateau Tirri aproape de Pariz, după scrisorile franţezeştĭ, acum scoasă şi pe limba nóstră cé românéscă în stihurĭ de Ioan Barac translatoru Braşovuluĭ la anul 1847». Pagine 84.
3. «Jalé famelii rămase la moarté préosfinţituluĭ Domn Nestor Ioanovicĭ Episcopuluĭ eparhii dieţezană neunite a Araduluĭ, în anul 1830». Foĭ 6.
4. «Vicleşugul fetesc». Scriere dramatică în pagine 56.
5. «Bunătaté şi înalta milostivire a craĭuluĭ Chyru al Persilor şi jalnica moarte a craiuluĭ Avraxat şi a crăesiĭ sale Pantea, o sţenă jalnică şi simţitoare, în stihurĭ alcătuită de Ioan Barac 1838». Pagine 21.
6. «Vicleşugul femeesc, către Domnul marele scriitorĭu Crişanul». Foĭ 17.
7. «Atala sau dragosté celor doĭ Indianĭ în pustiile Luiziane, Traghedie în treĭ perdéle». Paginĭ 67.
8. Diferite compunerĭ în versurĭ, întregĭ orĭ fragmente, de Ioan Barac.

No. 209.

In-4°. Foï 375.—Secolul XIX.—Dăruit de Protopopul Barac de la Braşov.
Scrisóre cirilică de aceiaşĭ mână.
Pe dosul legătureĭ acest titlu: «Barac 2».

Scrierĭ în prosă şi versurĭ de Ioan Barac, translatorul magistratual din Braşov:

1. «Patimile céle rarĭ şi minunate ale uneĭ madamoaĭzelle cu numele Cartigam, caré fusése fiĭca unuĭ paşă turcesc anume Ibrahim de la Anadol şi ĭa căzuse în robiĭa creştinilor când au bătut pre Turcĭ şi ĭ-au scos din ţara Ungurésca, din Buda capitala ţăriĭ, unde lăcuisă paşa turcesc mulţĭ anĭ, apoĭ fu botezată Hristina în Pariz şi făcută grafiţă, şi este în stihurĭ alcătuită de Ioan Barac, magistratual translator din Braşov, in 26 Octomvrie 1845». Pagine 122 . . . . f. 1—65.

La începutul acesteĭ istorióre se află următorul:

«Cuvânt înainte.

«Fiind că limba românéscă este maĭ săracă de cât alte limbĭ şi amestecată cu limbıle altor naţiĭ, fiind că Româniĭ înprăştiĭaţĭ în toate ţările locuind cu maĭ multe ĭelĭurĭ de naţiĭ la o laltă, prin toate locurile s'au înprumutat Româniĭ de la alte limbĭ de multe cuvinte, din care pricină grăind un român dintr'o ţară cu alt român dintr'altă ţară maĭ nu să înţeleg unul pre altul, numaĭ din cărţĭ să maĭ luminéză limba cé maĭ alésă românéscă. Ĭar de la o vréme încoace, de când maĭ mulţĭ tinerĭ de român s'au procopsit din şcoalele céle înalte de la alte naţiĭ, au început şi limba românéscă a să maĭ înbogăţi din cărţile care cu multă ostenélă le daŭ în tiparĭu autoriĭ ceĭ înţelepţĭ spre cultivaré limbiĭ şi a naţieĭ româneştĭ. Dar oh durere! Româniĭ noştri tot nu au râvna acéĭa care o au alte naţiĭ să cetéscă cărţĭ din care să să folosască, că să scumpesc ceĭ ce ştie să cetéscă a le cumpăra şi să lenevesc a le ceti.

«Mare păcat este pentru un român care poate şi nu voĭaşte a ceti cărţile céle folositoare, din care să-şĭ reînoĭască ideile, îndulcindu-să de povaţa cé bună către năravurile céle bune şi către înţelepcĭune; că maĭ mult folos aduc cărţile de cât cheltuĭalele ce le fac uniĭ preste cumpăt pre mândriile céle maĭ scumpe şi nestatornice, înbogăţind pre streiniĭ gĭurnalistĭ, cariĭ îşĭ schimbă gĭurnalele modelor în toată săptămâna, ca să li să trécă la vânzare şi cumpărătoriĭ să-şĭ lapede modele céle maĭ nainte nepurtate; ĭar cărţile céle bune rămân de moştenire ca

nişte s.ule statornice ne-având nicĭ o pagubă de la ele, dacă nu-şĭ pierd preţul lor nicĭ după ce s'au folosit cu ele. Însă am nădéjde că şi Românii, după acĭasta, îndemnaţĭ uniĭ dintr'alţiĭ, vor câştiga gustul cărţilor a le ceti maĭ bucuros spre povăţuiré către moralul şi credinţa acéĭa cum că faceré de bine aduce dobânzĭ, şi cum că dreptaté aduce omuluĭ fericire şi apărare de réle, după cum zice psalmistul: «că dreptul de auzul rău nu să téme, nicĭ nu va fi părăsit nicĭ odinioară». Pilde multe avem la acĭasta în istoriile céle tipărite.

«De acéĭa m'am îndemnat şi eu a slobozi în limba noastră cé românéscă acĭastă istorie în stihurĭ alcătuită, o istorie adevărată a uneĭ după creştinătaté eĭ numite Hristina, caré maĭ ântâĭŭ ca născută în Ţara Turcĭască s'au fost numit cu numele eĭ Cartigam, după rânduĭala turcĭască; însă după moarté maiciĭ sale, caré după naşteré eĭ ca creştină murisă, dusă fiind de paşa de la Buda din ţara Uuguréscă gré mare după moarté bărbatuluĭ său ce i s'au întâmplat în războĭu la cetate noauă, multe necazurĭ şi robiĭ, ispite marĭ, primejdiĭ pre mare şi zavistiĭ au pătimit Hristina; însă proniĭa dumnezeĭască, după credinţa eĭ şi după rugăcĭunile eĭ céle fierbinţĭ către Dumnezeu, o au izbăvit pre dânsa din toate laţurile morţiĭ nevătămată şi curată, apărată fiind de toate silele céle réle, până ce în mijlocul măriĭ au eşit désupra necazuluĭ chér în braţele logodniculuĭ său Alexandru prinţ de Tusano, carele o căutasă în toate părţile din cĭasul ce fusése dînsa răpită de un om rău, fără frica luĭ Dumnezeu.

«De aicĭ poate creştinul să ĭa pildă bună şi învăţătură, cum că omul bun şi drept este apărat de toate ispitele şi vrăjmăşiile céle zavisnice şi maĭ vârtos o dovadă s'au făcut, «că cine sapă groapa altuĭa acela însuşĭ cade într'ânsa». Şi având eu din tinéréţele méle până şi acum la bătrânéţe patima poezieĭ, cu care în toate zilele vieţiĭ mele îmĭ petrecém scriind multe asémené, am slobozit şi acĭastă istorie în stihurĭ poeticeştĭ la lumină, şi m'aşĭ bucura aflându-şĭ ĭubiţiĭ cetitorĭ gustul acela a ceti, cu carele eu o am alcătuit. — Ioan Barac, translator. Braşov. In 15 Februarie 1846.»

		Foile
2.	« . . . . . . Regeluĭ de la Portugalia, dramă în treĭ secsiĭ» . .	68.
3.	«Mirele cel umblat şi procopsit, faptă veselă într'o perdé. Tălmăcită de Ioan Barac, translator. 1842». Pagine 46.	116.

Foile

4. «Vânătorul de la Matra, Cazimir şi Leonora». Pagine 49 142
(Lipsesc 8 foĭ, pag. 27—34) între f. 159 şi 160.
5. Rătăcirile şi întâmplările luĭ Odiseu, în 6 părțĭ. Pagine 139 . . . 170.
6. «Amlet prințul de la Dania, o tragodie în cincĭ perdele, după Şakeşpeer. S'au producăluit în c.-crăescul teatru al curțiĭ.» Foĭ 56 . 242.
7. Scrierĭ în versurĭ, una fără titlu:
«I. La mĭezul nopțiĭ», «II. Tereziĭa cé săracă», «III. O ucidere», «IIII. Ispită», «V. Vânătorĭul de insecte Albul», «VI. Tâlharĭul», «VII. Deplină descoperiri», «VIII. Revedéré», «IX. Baron Feldek», «X.» Fără titlu. . . . . 300.
8. Diferite scrierĭ în versurĭ, şi fragmente, de Barac. Foĭ 24. . . . . 350.

No. 210.

In-4°.—Pagine 61.—Secolul XIX. —Dăruit de Episcopul N. Popea la 1884.

Scrisóre latină; copie cu totul modernă. Pe dosul legăturiĭ acest titlu: «Aaron».

Pe pag. 1 următorul titlu:

«Scurt Apendice la Istoria luĭ Petru Maior carea prin adeverate marturisiri a maĭ multor scrietori vechi, inceputul Românilor din Romani adeverati la mai mare lumina 'l pune. Tiesuta de Teodor Aaron.

«Kurzer Anfang zur walachischen Geschichte des Peter Major.

«La Buda. Cu tipariulu K. Universitâti din Pesta. 1828».

Tipărit. (Se află şi în biblioteca Academieĭ Române sub No. A. 13329).

No. 211.

In-4°. — Paginĭ 578+3 foĭ la început şi 3 la sfîrşit nenumerotate. — Secolul XIX (1851). — Dăruit de D. A. Sturdza la 21 Decembre 1884.

Scrisóre cirilică de acelaşĭ mână.

Pe prima fóe nenumerotată, acest titlu:

«În C. 1846. Romanse istorice, adunate şi prescrise de către Medelnicerul Ianacachi Ionaşco. 1851.»

«Prefață:

«Acest tom să alcătueşte din cele mai alesă foarte interesante şi cu prisosință încântătoare romansă, şi din acele mai rari şi plăcute poeziĭ. Ostenĭala ce mĭ-am dat cu înformarĭa acestei cărți va aprinde negreşit mierarĭa celuĭa ci o va deschide, şi poate îm va şi înputa că am zădărnicit vremĭa, însă îmĭ place a ză-

dără o capriţie, şi puind în rezon pe trăndavi mă voi făli că mi-au plăcut ca tot momentul nici să sosască nici să mă lesă neocupat; iar tot acel ce dischezindu-o va ave şi mulţămiria a o ceti, nădăjduesc că va întălni placeri la care nu s-au aşteptat, şi mi să va nimeri poate şi mie a rămâne scutit de duhul critecii, când spre răsplătire nu aştept de cât a mi să erta greşalele ce va întălni. — I. I.»

Volumul are următorul cuprins:

No. 212.

In-4°. — Foĭ 127. — Secol. XVIII (1754). — Dăruit de Alexandru Pop din Năsăud-Săngeorgiŭ la August 1884.

Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ. Legătura veche, deteriorată, în pĭele şi cu încuetorĭ, rupte acum, e primitivă, şi cu ornamente nedibace.

Primele patru foĭ dela început au şi părţĭ (titlurĭ, iniţiale, indicaţiĭ) scrise cu roşu şi alte culorĭ; aceste ornamente sînt ĭarăşi fórte stângace. Primele 3 foĭ par a fi rupte dîn altă parte şi lipite aicĭ.

Pe feţele interióre ale scórţelor însemnărĭ fără importanţă, rugăciunĭ orĭ fragmente de psalmĭ.

Pe fóĭa 4 v. acest titlu:

«Ohtaiu pe 8 glasurĭ.»

Manuscriptul e scris de Damaschin Dascălu la 1754.

No. 213.

In-folio mare. — Paginĭ 854+2 foĭ de la început nenumerotate şi maĭ mult[illegible] foiţe adaose între foile întregĭ. — Secol. XIX. — Dăruit de A. G. Golescu pr[illegible] T. Maiorescu la 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână.

Pe prima fóe nenumerotată, sus, acest titlu:

«Pilde, povăţuirĭ, i *(şi)* cuvinte adăvărate şi poveştĭ, aduna[illegible] de Dumnéluĭ Dvornicul Iordache Golescul, fiul răposatuluĭ Ban[illegible] Radul Golescul.»

Autograf al autoruluĭ.

In dosul primeĭ foĭ nenumerotate dela început este scris acest motto:

«Din toate ca albina, cele maĭ bune să adunĭ, ca şă tu ca l[illegible], să-ţĭ umpli de mĭere, toată căşuţa ta.

«Ca să poţĭ judeca bine, orĭ ce carte 'n mână 'ţi vine, n'o lăsa din mână până ce n'o veĭ citi, până la sfârşât.»

Pe dosul precuvîntăriĭ alt motto:

«Pilda cu cuvinte scurte şâ la vreme potrivite, multă plăcere la vorbă ne aduce, ĭar piste vreme şâ măsură, plecate ne aduce.

«La pilde ca la un lexicon, din vreme în vreme trebuĭe tot să să maĭ adaoge oare ce maĭ mult, ca să ne învaţe oare ce şâ maĭ mult.»

«Către ĭubitoriĭ de ştiinţe.

«Vorba fără glume pare ca bucate fără sare. Pildele la vorbă, tocma ca nişte glume, însă nu puţină învăţătură ne şâ daŭ; d'aceĭa dă mare folos socotindu-le a fi, câte s'au putut găsi şâ aduna după unde aŭ fost risipite, le-am aşternut aicĭ, spre petrecere dă vreme. Povăţuirile ĭarăşĭ din însuşĭ înţelegeré cuvântuluĭ lor să cunosc a fi foarte folositoare la petreceré viĭeţuiriĭ, asemené şâ cuvintele cele adăvărate şâ asemănările ne arată tot adăvărul, şâ ce ĭe maĭ bine dă cât adăvărul a spune? măcar dă şâ ĭeste foarte supărător, după pilda ce zice «veĭ vrăjmaşĭ să-ţĭ dobândeştĭ? grăĭeşte adăvărul.» Dă aceĭa numaĭ la cel ce uraşte adăvărul, la acela nu vor fi plăcute. Aşa dar vorba înbinându-să cu pilde, cu povăţuĭrĭ şâ cu cuvinte adăvărate, şâ oare ce asemănărĭ, i *(şi)* cele-lalte poveţĭ ce s'au maĭ însemnat aicĭ, nu puţină plăcere ne va aduce la dăsfătaré ĭeĭ, şâ nu puţin folos vom dobândi din sfatul ĭeĭ cel dulce, daca nu ne vom supăra dă cuvintele cele adăvărate, ce urméză lor. Dar, fiind că la orĭ ce îndeletnicire fără greşăĭĭ nu să poate săvârşâ, dă aceĭa primiţĭ dintr'aceĭastă adunare fieşĭ care în parte, numaĭ ceĭa ce cunoaşteţĭ că vă ĭaste dă trebuinţă, ca albina ce pă multe florĭ să pune, însă numaĭ dă unde ĭeĭ ăi place d'acolo adună mĭere, dă colé maĭ puţin, dă dâncolé maĭ mult, până ce ăşĭ umple căşuţa sa. Ieu dă la mine nimic alt poclu zice dă cât că «ceĭa ce alţiĭ au zis acela şâ ĭeu am scris», şâ Dumnéta céĭa ce-ţi place culege, ce nu-ţĭ place lasă pentru alţiĭ, că numaĭ cel ce are asupră ĭ patima pentru care să grăĭaşte, aceluĭ numaĭ nu-ĭ va plăcé, (o vorbă ca o mie), ĭar judecata lor rămâne la ceĭ ce au înţelegere maĭ bună de cât ceĭ ce le-au zis. O greşală să vede, după cum mĭ-au zis uniĭ, că pré multe pilde la o înţălegere s'au pus, altul le-a respuns: «când după atâté pilde tu nu te-aĭ îndreptat, dar când or fi fost numaĭ una? ghiciţĭ Dumnévoastră (ĭeŭ de la mine le-aşĭ zice «că la duhovnic dă

câte orĭ te spoveduĭeștĭ, tot acele cuvinte ățĭ grăĭește șă auzindu-le maĭ des, maĭ lesne te îndreptezĭ») cu toate acesté ĭeu le-am dat voĭe, câte or vré să lapede, șă mi le au lepădat cam pă jumătate: ĭeu m'am mulțumit cu jumătaté ce mĭ-au lăsat.»

Volumul cuprinde:

Tipărită în parte după ordinea alfabetică a materiilor, dar fără precuvîntare, în Zanne, *Proverbele Românilor*, tom. VIII.

Un studiu asupra acestuĭ Mss. a făcut Alexandru Lambrior în *Convorbirĭ Literare*, anul VIII, pp. 66—83, sub titlul de «*Literatura Poporană*», unde a publicat în transcriere liberă și prefața luĭ Iordache Golescu reprodusă aicĭ.

No. 214.

In-folio mare.—Pagine 108+4 foĭ la început nenumerotate.—Secol. XIX. Scrisóre cirilică de aceiașĭ mână.

Poem în versurĭ cu titlul «Reporta din vis», însoțit de următórea prefață despre limba românéscă:

«Cătră cetitorĭ.

«Limba românéscă (macar oare cât-va cu cé dăcĭască, gothicĭască și slovenéscă, sau sârbéscă amestecată) a fi fiĭca limbeĭ latineștĭ, adecă a să trage din limba latinéscă, e un lucru maĭ luminos de cât lumina soareluĭ, nice că poate cine-va despre acĭasta a să îndoi, fără doară acela care sau limba românéscă nu o știe, sau știindu-o, vré întradins a ascunde adevărul.

«Lățimea și întinderé limbeĭ româneștĭ e cu mult maĭ mare de-cât unora doară li să pare, că de socotim lucru bine și de amăruntul, sau va negoțitori oare cine cu Românĭĭ, sau va călători prin Dachia cé véche, adecă în ținuturile carĭĭ să mărginesc cu pontul Euxin sau Maré-Négră, apa Nistruluĭ, muntele

Carpatu, apa Tisa și Dunăré, în care ținut să află Țara Românéscă, Moldova, Besarabia, Maramurășul, Țara Ungurésсă până în Tisa, Ardélul și Bănatul, maĭ des de cât românéște a vorbi, nu va afla.

«Lățită e limba românéscă și prin Dachia cé noao sau a luĭ Aurelian, care cuprinde în sine părțile Mezieĭ ceĭ din gĭos care acuma să chémă Vulgaria și a Mezieĭ ceĭ despre ap[us] [a]decă a Servieĭ și a Dardanieĭ, care acuma să numéște Albania; află-să traĭul cu limba românéscă, macar maĭ rar, în toată Vulgaria, între ceĭ ce sînt așezațĭ lângă munțiĭ *Hem* și *Pind* în *Moglena* provinția *Thesalieĭ*, *Machidonia*, *Thrația*, *Crimea*, *Podolia*, *Pocuția*, tăcând de *Peșta*, *Agria*, *Mișcolț*, și alte limanurĭ, emporiĭ, vadurĭ și orașă ale Ungarieĭ dincolo de Dunăre, precum și în Viena, Veneția, Triest și într'alte părțĭ ale Evropeĭ și Asieĭ în care negoțitoriĭ daco-româneștĭ atâta să află înmulțițĭ, cât cu totul mărite biséricĭ ș-au redicat (a:).

«Ceĭ ce cu limba daco-românéscă trăesc, pe une locurĭ într'un chip, pe altele într'altul să numesc: așa ceĭ ce șed în Valachia (Țara Românéscă) să zic *Munténĭ*, ceĭ din Moldova și *Bucovina*, *Moldovénĭ*, cei din Ardél *Românĭ*, Bănățeniĭ în țânutul Temișoareĭ *Frățuțĭ* (Fraterculi), ceĭ dincolo de Dunăre cu un nume *Țânțarĭ*, pe cariĭ Greciĭ îĭ zic *Κουτζο* sau *Κουτζοβλάχοι* (claudi Valachi, Romanĭ șchĭopĭ).

«Cumcă Româniĭ cu veniré sa în Dachia, au vorbit curat latinește, toțĭ orĭ cățĭ au cetit cât de cât istoriile, fără îndoélă știu și cunosc, precum ĭarășĭ așa cu vréme rămășițele și următoriĭ Românilor celor dintâĭu, ăr fi schimosit limba cé latinéscă, cât maĭ pre urmă dintr'ânsa s-au născut limba cu care acuma trăesc Româniĭ, sângurĭ aceĭa să vor mira cariĭ nu știu câte schimbărĭ și nevoĭ nepoțiĭ celor dintâĭ maĭ dintru-nceput prin veniré și năvăliré *Goților*, după aceĭa a *Ghepidelor* și maĭ pre urmă a *Bulgarilor*, precum și a altor varvarĭ din părțile céle despre méză noapte. Pricina cé dintâĭ a stricăriĭ și schimbăreĭ limbeĭ cei curat latinéscă în Dachia acéle năvălirĭ au trăbuit să fie, precum și Romaniĭ din Italia asémené întâmplărĭ pățind, au trăbuit a schimosi limba latinéscă într'atâta cât maĭ pe urmă s-au născut limba *talienéscă*, sorioara limbeĭ noastre ceĭ româneștĭ ; ĭară

«(a:) Vezĭ despre acĭasta grammatica daco-romana luĭ Gheorghie Gavriel Șincai, tipărită în Buda la anul 1805, în prefație.»

cé maĭ desăvârşit schimosire, cum să află acum, maĭ târziŭ, adecă după săborul cel de la Florenţia a să fi ivit în Daţia, pe larg arată, Constantin Miron logofătul prinţipatuluĭ Moldavieĭ, în cronicescul său manuscript (a:) şi măritul al aceluĭaşĭ Voivod *Dimitrie Cantemir*, în Scrieré Moldavieĭ.

«Lesne să cunoaşte dară şi temeĭul din care Româniĭ unele cuvinte într'un chip, pe alte locurĭ într'alt chip le spun afară, precum adecă cu un ném sau altul au avut mai multă amestecare sau vecinătate, şi precum năvălirile şi pornirile maĭ sus numite nu pe toate locurile într'o potrivă s-au întâmplat, din care temeĭurĭ mulţĭ sânt cariĭ socotesc limba noastră aşa a fi de sacă, cât în tr'însa nice o carte frumoasă, învăţată şi cu dulcĭaţă ca într'alte limbĭ nu s-ar putea da afară, maĭ ales ne-având cuvinte care la măestriĭ şi învăţăturĭ sânt de lipsă, şi la acéĭa nu privesc, că:

«1ia. Între toate némurile cât de procopsite care cu o limbă trăesc, să află în graĭŭ şi în scrisoare deosăbire, precum pildele céle de toate zilele arată câtă deosăbire să află în limba nemţască, întră Némţiĭ ceĭ de la Raĭna şi între Becénĭ de obşte ĭaste cunoscut.

«Unguriĭ din Ungaria în multe cuvinte să deosăbesc de ceĭ din Ardél. Limba sârbéscă ĭaste una dintră céle maĭ lăţite ale Evropiĭ limbĭ, putând cu dânsa a să înţeléje nu numaĭ în céle maĭ de aproape ţărĭ, ci şi maĭ departe până în sfârşitul înpărăţieĭ Rusăştĭ, macar între limba rusasca şi sârbéscă în multe mare deosăbire ĭaste, şi totuşĭ pentru acéĭa nu numaĭ în limba unguréscă şi nemţască spre a cărora procopsire mulţĭ de multe vécurĭ asudă, ci şi în cé sârbéscă câte cărţĭ frumoase şi învăţate ĭasc! şi câţĭ oamenĭ procopsiţĭ, agerĭ şi harnicĭ orĭ la ce trébă şi tréptă de deregătorie, maĭ ales de când Bănatul, scăpând de supt gĭugul cel agarinesc, s-au lipit de Ungaria, să redică arătând lumeĭ precum toate némurile au din firé sa de a să puté procopsi; ĭară ca să să procopsască e de lipsă mişlocirile, privilegĭul, slobozenia la învăţătură şi maĭ pe urmă mângăéré caré o poate oare cină dintr'ânsa nădăjdui.

«2a. Că în limba românéscă multe cuvinte, maĭ ales céle trebuincĭóse la măestriĭ (meşteşugurĭ) şi la învăţăturiĭ nu s-ar afla (1), că acĭastă scădére să întâmplă în toate limbile cât de procopsite;

«(a:) In Alexandrum 1. Cap. 18, §. 5.»

«(1) Vezĭ pétecul la sfârşitul prefaţiĭ.»

că şi Franţoziĭ şi Işpaniĭ, şi Angliĭ, Portugaliĭ şi Némţiĭ, şi Unguriĭ acéle maĭ toate neavându-le în limbele sale, au fost siliţĭ a le împrumuta de la Latiniĭ, p. p. *Filozofie*, *Theologhie*, *Cosmologhie*, *Loghică*, *Retorică* etc.; *a noviza*, *apella*, *recurs deliberat*, etc. Decĭ dară, dacă alte limbĭ streine n-au ţinut cu defăimare a să înprumuta de la Latinĭ, precum şi Latiniĭ odinioară de la Grecĭ, pentru ce limba românéscă de la cé latinéscă, dulcé sa maĭcă, întru asemené lipse să nu să înprumute?

«3°. Pe limba latinéscă maĭ multe limbĭ o cunosc a fi a sa maică, precum sânt cé italienéscă, românéscă, franţozască, etc. şi precum surorile céle de la o maică născute nu totdéuna au asémené frumséţă, talenturĭ şi alte darurĭ de la autorii fireĭ lor înpărţite, aşa şi întră doao limbĭ de la acéĭaşĭ maică născute lesne să poate întâmpla mare nepotrivire, şi ne-asămănare ne având amândoao potrivite darurĭ adecă mişloacele şi temeĭurile procopsireĭ de la natură într'un asémené şie lăsate. Cum că limba românéscă e cea maĭ adevărată soră a limbeĭ italieneştĭ, şi cum că céle maĭ dulcĭ verşurĭ şi maĭ desfătătoare, în limba italienéscă s-au scris, şi să scriu până astăzĭ, şi dintr'acé pricina maĭ în toate teatrele (locurĭ sau căsĭ în cariĭ să fac comediĭ) şi a némurilor celor streine până de curând să cânta maĭ tot *opere* italieneştĭ (operă să zice comedia în care să află verşurĭ şi cântece amestecate cu fapta despre care e alcătuită comedia) e un lucru la ceĭ procopsiţĭ deobşte cunoscut.

«Ajunge limba românéscă la atâta cât să să poată într'însa face verşurĭ cu dulcĭaţa caré să află în verşurile celé italieneştĭ? Eu nu vréu a hotărâ, ci tăcând genia şi plecaré cé mare a Românilor spre a face verşurĭ, caré şi pruncíĭ ceĭ tinerĭ despre lucrurile céle vrédnice de luare aminte, ce cu neprevedére să întâmplă deosăbite verşurĭ cu lesnire scornind şi căutând o adeveréză, fără nice o frică de greşală pocĭu zice că limba noastră nu e aşa sacă şi lipsită, cât să nu să poată într'ânsa orĭ ce tâmplare în verşurĭ scrie, cu acé înţellégere şi plăcére a cetitorĭuluĭ caré să află întră verşurile altor limbĭ; spre a căruĭa întărire şi adeverinţe, ĭată, ĭubite cetitorĭu, îţĭ puĭu înainte următoaré cărticică, căruĭa me-au plăcut aĭ da titulă *Reporta din vis*, adecă un nume potrivit cu materia cărţiĭ, tot lucru aşa fiind întocmit ca cum oare cine adecă Reporta ar povesti céle ce i s'ar fi arătat în vis cu prilegĭul eşireĭ la vânat adurmind. Tinărul *Reporta din vis*, precum şi a acelora ce să povestesc în cursul cărţiĭ, maĭ ales

despre: Jupiter, Apolo, Pluto, Mercurie și alțĭ Dumnezeĭ străinĭ aĭ păgânilor, cé maĭ mare parte nu s-au întâmplat aévé, ci tóte sânt numaĭ niște închipuirĭ poeticeștĭ (fictiones poeticæ), spre maĭ bună a cetitorĭuluĭ îndreptare, cuprindere și ințălégere, și spre a puté maĭ lesne ajunge pusul scopos, care sângur atârnă spre a arăta răutaté trufieĭ, scumpétéĭ, necurățieĭ și ale altor patimĭ. Pentru acéĭa nime să nu să smintéscă pentru poveștile Dumnezeilor străinĭ la mișloc aduse, nice să le créză acélé care sângura firé poezieĭ poftéște, când și când în verșurĭ a să întrebuința; că precum e bricĭul din fer moale și fără oțăl făcut, precum zidul fără var și năsip, și precum mâncaré, fiertura, sau friptura nesărată, așa e scrieré unora întâmplărĭ ca acéste fără de închipuirĭ poeticeștĭ.

«Poate drept acéĭa acĭastă cărticică fiește cine orĭ de ce stare, vrâstă și relighie fără sfială a o ceti, cuprinzându-să într'ânsa învățătură moralicĭască și chér adevărurĭ din fire curgătoare, a căruĭa legĭ sânt vécĭnice, și de obște pe toțĭ oamenii îĭ légă și îndatoréză.

«Una . . . .» Sfârșitul prefețeĭ lipsesce.

Un studiu asupra acestuĭ Mss. a făcut G. Sion, în conferința ținută la Ateneŭ în 6 Febr. 1868 și tipărită apoĭ în broșură la 1870 cu titlul «*Reporta din Vissu*».

No. 215.

In-4° îndoit în lung. — Foĭ 54+1 nepaginată la început; numaĭ 6 foĭ la început sint scrise. — Secol. XVIII. — A fost în biblioteca luĭ N. Beldiceanu; s'a cumpărat de la frațiĭ Șaraga 18 (30) Maĭ 1896.

Scris pe hârtie de maĭ mulțĭ. Titlurile, inițialele, începutul fraselor sunt scrise cu roșu.

Legătură în formă de portofoliu cu urme de ornamente aurite.

Volumul cuprinde:

Catastivul bresleĭ făclierilor din orașul Botoșanĭ:

Fóia

1. 1794 Mart. 16. Cartea luĭ Iacov Mitropolitu Moldoviĭ, prin care întărește așezămentu și obiceĭurile bréśleĭ făclierilor din târgul Botoșaniĭ . . . . 1.
2. «Breslașiĭ făcliĭărĭ din târgul Botoșaniĭ» . . . . 2 v.
3. «Aice să scrie și să pomenește numele Domnilorŭ țăriĭ Moldaviĭ. Létu 1352» 4
4. «Aice să scrie numele Mitropoliților ce au stăpânit scaunul Mitropolieĭ Moldaviiĭ» . . . . 7.

No. 216.

In-folio mare. — Paginĭ 65. — Secol. XIX. — Dăruit de Em. Grigoroviţă la 20 Mart 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână.

Listă de cuvinte românescĭ aşezate în ordine alfabetică, unele şi cu esplicărĭ, în câte 6 coloane pe fie-care pagină.

No. 217.

In-folio mare. — Foĭ 62. — Secol. XIX.

Scrisóre latină.

Pe prima fóe are acest titlu:

«Homeru — Iliada . . . . . tradusă din ellenesce în versurĭ hexametre de K. Aristia.»

Cuprinde traducerĭ din rapsodiile II, IV, V, VI şi VIII din Iliada.

No. 218.

In-folio. — 156 foĭ. — Secol. XIX. — Dăruit de C. Erbiceanu la 29 Sept. 1895.

Scris pe hârtie de maĭ mulţĭ; amestecate cu foĭ tipărite şi litografiate.

Pe dosul legăturiĭ este următorul titlu:

«Episcopul Bobulescu.»

Pe fóĭa a 2ª se află următórea însemnare:

«Dosariulŭ conţinătorĭu titlurilorŭ de serviciile făcute de reposatulŭ Episcopŭ Iosifŭ Bobulescu.»

Volumul cuprinde 78 acte din aniĭ 1843—1889 relative la nascerea şi studiile, la însărcinările, numirile şi înaintările în corpul preoţesc şi didactic date Episcopuluĭ Iosif Bobulescu de Ministeriul Cultelor şi de alte autorităţĭ; carte pastorală şi cuvîntare ţinută la instalarea în scaunul episcopesc al Rimniculuĭ; acte relative la donaţiunile făcute Seminariuluĭ de la Socola, Epitropieĭ Spitalelor Sf. Spiridon, judeţuluĭ Botoşanĭ, Spitaluluĭ din Craiova şi altele; decrete de decoraţiunĭ; testamente şi alte acte de ale archiereilor Filaret şi Neofit Scriban.

No. 219.

In-folio mare. — Foĭ 123. — Secol. XIX. — Din biblioteca Papiu Ilarian.

Scrisóre latină şi cirilică de diferite mânĭ.

Pe dosul legăturiĭ «Mss. Miscellanea 1».

Documente originale şi în copiĭ, în deosebite limbĭ, culese de Alexandru Papiu pentru *Tesaurul* seŭ *de Monumente istorice.*

Volumul cuprinde următórele: Fóia

Fóia

Diod. Vatalyan Milesa László voind să se facă preot, și plătind pentru acesta 60 fl. ungurescĭ. Sibiiu 1767 Dec. 11. . . . . 109.

13. Adresă (in limba maghiară) a Guvernatorului țĕrĕĭ Kossuth Lajos, cătră Hatvani Imre comandantul oștirilor, că va fi numit comandant un ofițer maĭ inalt, căruĭa să i se supună, și că împărtășeste părerile deputatuluĭ Dragoș, ĭar în ce privesce pe cei revoltațĭ nu le dă amnistie. Debrețin 1849 Maĭ 11. . . . . 111.

14. Scrisóre (in limba maghiară) a guvernatoruluĭ Țeriĭ Ludovic Kossuth cătră deputatul Ioan Dragoș, arătând condițiunile Maghĭarilor pentru casul când Româniĭ revoluționarĭ ar depune armele și s'ar supune Statuluĭ și guvernuluĭ maghiar. Promite că va ĭerta și pe urzitorul revoluțieĭ românescĭ, pe Andreĭu Șaguna. Debrețin la 26 Aprilie 1849. . . 112.

15. Adeverire (in limba maghiară) dată de Prefectul Comitatului Albei-inferióre contele Stefan Mikes senior, pentru Ioan Boer de Făgăraș că atât el cât și fiul seŭ e de origină nobil. Scrisă în Maros Ujjvár, la 6 Febr. 1760. (Copiată de Dr. Ios. Hodosiu deputat în Cameră, Pesta 8 Mart. 1870) . . . . 115.

16. Traducerea «fidelă» a scrisoreĭ luĭ Vaillant, «scrisă cătră Garibaldi și în limba lui Garibaldi.» (Tipărită la Paris, Imprimerie Pilloy, boulevard Pigalle, 50. 8°—,8 pagine). . . . . 116.

17. Testamentul luĭ Acatius Barcianus din 1674 August 27. In latinesce. . . . . 120.

18. Poesie «Ruina poduluĭ luĭ Traianu și Danubiulu.» de Gheorghe Băilleanu. . . . . 122.

No. 220.

In-folio mare. — Foĭ 322. — Secolul XIX.

Scrisóre cirilică și latină de maĭ multe mânĭ. Pe dosul legătureĭ are titlul: «Mss. Miscellanea—2».

Diferite documente în copiĭ și originale, în diferite limbĭ:

1. Scrisóre originală a unuĭ Niof. Veoc. [?] pentru un «epitru dedicatoarŭ» și altele. 1815 Octombre 31. . . . . 1.

2. «Domnia luĭ Constantin Vodă Hangerul, mazilia și perderea sa, alcătuită pre scurt de Zilot Românul în copilărésca vêrstă a sa, din îndemnarea iubireĭ de patriă și afierosită la ĭubitoriĭ de patriă, frațiĭ patrioțĭ în annul de la Chr. Mântuitorul, 1800». (Copie) . . . . 3.

3. Scrisórea luĭ Grigorie Alexandru Ghica Voevod Mold. prin care trimite Vorniculuĭ Alecu Donicĭ, fragmentul istoric ce pórtă data anuluĭ 1495, ca în unire cu alțĭ bărbațĭ de litere să-l cerceteze spre a se vedea de póte folosi ca un document autentic la istoria patrieĭ. 1856 Iunie 7. (Copie). . . . . 9.

4. Însemnare relativă la viața Mitropolituluĭ Veniamin aflată pe o tablă de lemn, așezată d'asupra portretuluĭ Mitropolituluĭ la M-rea Némțuluĭ. (Copie). 11

Fóia

No. 221.

In-folio mare. — Foĭ 190. — Secolul XIX.
Scrisóre cirilică şi latină de maĭ multe mânĭ. Pe dosul legătureĭ este titlul: «Mss. Miscellanea — 3».

Documente în copiĭ şi originale, în diferite limbĭ:

No. 222.

In-4° şi folio mare.—Foĭ 254.—Secolul XIX.—Dăruit de V. A. Urechiă la 1882. Scrisóre latină.

Dicţionarul Limbeĭ Române, litera N.

Manuscris autograf de V. A. Urechiă.

No. 223—230.

In-folio.—Secol. XIX.—Dăruit de Ministerul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice. Scrisóre latină.

Rĕspunsurĭ la *„Cestionariu sau isvod de întrebările în privinţa vechilor aşeḑăminte ce se află în deosebitele comune ale Românieĭ“* pornit de guvern la 1871 după îndemnul luĭ A. Odobescu, care alcătuise un şir de şase întrebărĭ cu privire la locurile istorice, tradiţiunile istorice şi antichităţile care s'ar găsi prin comunele rurale, acésta «cu scop de a pregăti întocmirea uneĭ istoriĭ lămurite a Românieĭ».

In fruntea primuluĭ volum se află adresele Ministeruluĭ de Culte către Odobescu, pre lângă carĭ i se trimit dosare cu rĕspunsurile sosite de la învĕţătoriĭ de sate din ţară.

Tom. I. Foĭ 509, respunsurĭ din judeţele: *Argeş* şi *Bacău*.

Tom. II. Foĭ 565, respunsurĭ din judeţele: *Bolgrad, Botoşanĭ, Brăila* şi *Buzeu*.

Tom. III. Foĭ 472, din judeţele: *Covurluiu, Dâmboviţa, Doljiu, Dorohoiu* şi *Fălciu*.

Tom. IV. Foĭ 242, din judeţul *Gorjiu*.

Tom. V. Foĭ 440, din judeţele: *Ilfov, Ialomiţa, Iaşi* şi *Mehedinţĭ*.

Tom. VI. Foĭ 789, din judeţele: *Muscelu, Neamţu, Oltu* şi *Prahova*.

Tom. VII. Foĭ 658, din judeţele: *Putna, Roman, Romanaţĭ Suceava, Tecuciu* şi *Teleorman*.

Tom. VIII. Foĭ 472, din judeţele: *Tutova, Vasluiu* şi *Vlaşca*

No. 231.

In-4° mic şi in-folio mare. — Foĭ 62+două cóle litografiate la început, in dublu exemplar şi nelipite de legătură. — Secol. XIX (1857—58). — Dăruit de D. A. Sturdza.

Corespondenţă originală a Caĭmacamuluĭ Vogoridi din Moldova, în aniĭ 1857—8, întrebuinţată în parte în Sturdza, *Acte şi Documente relative la istoria renascereĭ Românieĭ*, vol. IV. Cfr. *L'Étoile du Danube* din Bruxelles, An. I, No. 50, cu data de Sîmbătă 8 August 1857.

Două cóle litografiate la inceputul volumuluĭ cuprind traducerea în românesce a extractelor din corespondenţa confidenţială a Caimacamuluĭ N. Vogoridi din Moldova cu uneltirile luĭ împotriva *Unireĭ*, corespondenţă prinsă de partida unionistă moldovénă şi dată la lumină prin *L'Étoile du Danube*.

Manuscriptul insuşĭ, cuprinde telegramele şi scrisorile, cifrate orĭ confidenţiale ale Caimacamuluĭ către Maiorul Roznovanu, Vasile Sturza, postelnicul Calliman, şi cele primite de Caimacam de la Ministerul afacerilor streine al Turcieĭ, ambasadorul austriac şi cel englez la Pórtă, de la Stefanache Vogoride, tatăl sĕŭ, de la Fotiade însărcinatul cu afacerile moldovenescĭ la Pórtă şi de la alţiĭ în romănesce, franţuzesce, englezesce şi grecesce.

No. 232.

In-folio. — Foĭ 167+15 la început (9—24). — Lipsesc 9 foĭ la început, maĭ multe la sfîrşit, şi altele prin mijloc. — Secol. XVIII. — Fost în colecţia luĭ M. Kogălniceanu; dăruit apoĭ de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882.

Scrisóre cirilică de aceaşĭ mână afară de câte-va foĭ. Titlurile, iniţialele, capitolele, unele nume şi date, precum şi câte-va podóbe, cu roşu.

Legătură în pĭele, cu încuetorĭ.

Manuscrisul cuprinde:

Cartea despre némul Moldovenilor şi Letopiseţul ţăriĭ Moldovei

până la a treia domnie a Ducăi Vodă. (Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, Codex. A.)

E o compilaţie după vechile cronice ale luĭ Ureche, Neculcea şi adnotatoriĭ lor.

Tabla de materiĭ:

Pe fóĭa de la început se află următórea însemnare:

«Acestu litopistu a ţări nostri Moldavvi ci arată în el totă istorei şi sădiri *(sădirea)* nemuluĭ moldovan, i a tutoror înpăraţălor şi crai, precum şi a Domnilor ci au stăpânit acĭastă ţăară, numaĭ puţin arătăndŭ şi dăndŭ ştiinţă dispri ţărili ci stau înpregĭuru Moldoviĭ. Şi pentru că esti dreptu al meu di cumpărătoră, apoi cini a vroi ca să-l furi sau să-l tăinuescă, să fii supt blăstăm a toati canonili bisăriceştĭ, ci numaĭ atunci să fei *(fie)* scăpat şi asămine blăstăm cănd l-arŭ întorci ĭarăşĭ la iscălitul, cari di ştiinţă am iscălit; fiind legat acum la anul 1857, luna Maĭu 28.— V. Petrovicĭ.»

No. 233.

In-folio. — Foĭ 176. — Secolul XVIII (1785). — Dăruit de D. A. Sturdza.

Scrisóre cirilică de aceiaşĭ mână. Titlurile, iniţialele, datele, unele nume propriĭ şi alte însemnărĭ, cu roşu. La început (p. 1 şi 4) nisce nedibace frontispiciĭ şi iniţiale tot aşa de urîte, în roşu, verde şi negru.

Legătură solidă în piele. Cfr. No. 266 şi 354.

Manuscrisul cuprinde:

Letopiseţul luĭ Niculae Costin, de la zidirea lumeĭ până la domnia luĭ Ştefăniţă Vodă. (Cfr. Kogălniceanu *Letopisiţe*, vol. I şi Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, Codex *Miclescensis* K.)

La sfîrşitul manuscrisuluĭ se află următórea însemnare:

«Până aice s-au scris de pe izvodul răposatului Miron Costin ce-au fost logofăt mare.

«Scrisu-s-au acest letopiseţu, di pe altul moldovenesc asemine la anii de la zidire lumii 7292, ĭar de la Hs. măntuitorul lumii 1784 Ĭuni 25 începăndu-l a-l scrie, şi l-am sfârşit la 7293 anii de la zidire lumii, ĭar de la Hs. măntuitorul nostru 1785 Ĭulie 4 zile, ostenitorĭu fiind scrisorii Iordachi Miclescul Postelnicul, în zilile lui Alexandru Ioan Mavrocordat Voevod.

«Slavă lui Dumnezeu celui ce mĭ-au agĭutat după început de am agĭunsu şi sfârşitul aceştii cărţi. Sfârşit şi lui Dumnezeu slavă».

«*Predoslovie Létopiseţuluĭ*» e publicată — cu prea puţine deosebirĭ — în Kogălniceanu, *Letopisiţe*, ed. II, tom. I, p. 33—37.

«Izvodiri de istorici pre carii punem martori létopiséţului»: (Kogălniceanu, *Letopisiţe*, ed. II, tom. I, p. 38).

La sfîrşit se află următórea tablă de materiĭ:

Afară de capetele de maĭ sus, se maĭ află pe foĭa 174 v. — 175, o povestire: «Pentru moaștele lui Costandin împărat și pentru prorociĭa Țarigraduluĭ învățătură».

Asemenea se maĭ află pe o fóiă de la sfîrșit care nu este numerotată precum și pe scórța condiceĭ următórele însemnărĭ:

«Suret de pe ponturile gospod, ce să cuprind în hrisovul gospod cu peceti ci esti în visterie, ce s-au făcut pentru ceĭ ce șăd pe moșiile altora, în ce chip să să urmezi lucrul ce vor lucra stăpânilor moșiilor. Let 1786, Săpt. 14».

«Cu agĭutorul milostivului și marelui Dumnezeu, socotélă de exportație, a 3 anĭ viitorĭ de la 1847 Ghenarie, pân la 1850 Ghenarie......».

No. 234.

In-folio.—Foĭ 195, unele nescrise.—Secol. XIX.—Dăruit de D. A. Sturdza
Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ.
A fost legat și pe fața legăturiĭ purta acest titlu:

«Condică pentru scrisorile moșiilor ci s-au făcut în anul 1817.»

Volumul cuprinde copiĭ după următórele documente ale moșiilor Roșioriĭ, Popeștiĭ, Dămieneștiĭ și Rușiĭ Zavuluĭ:

Moșia Roșiorii.

	Fóia
— Febr. 6.—Zapisul luĭ Ion și sora lui, Tudora, prin care vînd parté lor de moșie din Roșiorĭ, luĭ Cosma din Bărboșĭ. (Trad.)	2.
— Zapisul luĭ Pătrașcu Pârcălabu din Ungurașĭ pentru părțile de moșie ce le-a vîndut Stanca fata luĭ Băloș Bătrânul, lui Cosma din Bărboșĭ. (Trad.)	2.
— Zapisul prin care Grigorie din Roșiorĭ, vinde parté lui din Dulcești, lui Anton Păharnicu de acolo. (Trad.)	2 v.
— Zapisul prin care Naste cu copiiĭ lui, vinde parté luĭ din Roșiorĭ, lui Coza. (Trad.)	2 v.
— Zapisul lui Apaș Pârcălabul, pentru niște locurĭ din Roșiorĭ, cumpĕrate de Ion Moscovanul, de la un Lazăr și Ionașcu. (Trad.) . . .	3.
— Zapisul prin care Istatie cu frațiĭ luĭ, vînd parté lor din Roșiorĭ, lui Grigorie din Bărboșĭ. (Trad.)	3.
— Zapisul luĭ Văscan din Dulceștĭ, prin care mărturisește despre părțile de moșie ce au cumpărat Băloșan din Roșiorĭ	3 v.
Idem, despre părțile ce au cumpărat Ilie fecĭorul Bălășoaiĭ	3 v.
— Zapis prin care Andonie Păharnicu din Dulceștĭ, mărturisește, cum s'au invoit Isac cu frate-seu Nicoară, pentru un brâu	4.
— Zapisul lui Toader ginerele Hrețcanuluĭ, despre niște părțĭ de moșie din Roșiorĭ ce le-au vîndut.	4 v.
— Mărturia lui Iurașco biv pârcălab de Roman, pentru moșia din Roșiorĭ, ce au vîndut-o Ionașcu, fecĭorul Grozaveĭ fata lui Băloșan, lui Coza și femeiĭ lui Dahina. (Trad.)	4

Fóia

— Zapisul lui Stan Muntĭanu din Roșiorĭ, pentru nişte pămînturĭ ce au vîndut lui Ştefan Blânde diacu. (Trad.) . . . . 5.

— Mărturia luĭ Iurașcu Aprodu din Ungurașĭ, pentru moşia dîn Roșiorĭ, ce au vîndut-o Nicoară și sora lui Nasta, lui Coza şi femeiĭ sale Dahina. (Trad.) . . . . 5 v.

— Zapisul Parascăĭ fata lui Băloş, pentru moşia din Roşiorĭ ce au vîndut-o Cozmiĭ de acolo. (Trad.) . . . . 6.

— Zapisul lui Coza din Roșiorĭ, pentru o parte de moşie ce au cumpărat'o de la Sohica fata Stancăĭ. (Trad.) . . . . 6 v.

— Zapisul lui Samuil din Roșiorĭ, pentru moşia ce au vîndut'o Parascăĭ fata Stancăĭ și lui Bordun şi Ion din Roşiorĭ. (Trad.) . . . . 6 v.

— Zapisul lui Iachim vătafu și Coza şi Grigorie, pentru zălogirea unor pămînturĭ din Roșiorĭ. (Trad.) . . . . 7.

7080 (1572) Iulie 11.— Zapisul luĭ Andronic, cu frate-sĕu Petre Bordun, prin care vînd lui Ion ginerile Nasteĭ, o parte de ocină din Roșiorĭ. (Trad.) . . . . 7.

7095 (1587) Febr. 26. — Mărturia lui Miron şi Bejan părcălabiĭ de Roman, pentru moşia din Roșiorĭ ce au vîndut-o Dumitru fecĭorul Cozmiĭ, lui Agaton Episcopul de Roman. (Trad.) . . . . 7 v.

7085 (1577) Mai 9.— Mărturia lui Pătraşco biv Părcălab, pentru moșia Roşioriĭ, ce au vîndut-o Luca fecĭorul Saviĭ din Movilenĭ, lui Cozma din Bărboşĭ. (Trad.) . . . . 8.

7096 (1588) Ian. 21. — Mărturia lui Drăguță nepotu lui Gavriil Părcălabu de Némț, pentru nişte moşie din Roşiorĭ ce au cumpărat-o Grigorie, de la Pătraşco şi alțiĭ. (Trad.) . . . . 8.

7098 (1590) Mart. 15.— Zapisul prin care Grigorie din Bărboşĭ, a cumpărat nisce moşie de la Grigorie sin Simion din Roșiorĭ (Trad.) . . 9.

*

6946 (1438) Ianuarie 17. — Ilie Voevod Mold. dărueşte lui Duma Nĭamțul, stăpînire peste satul Roşĭoriĭ. (Trad.) . . . . 10.

7066 (1558). — Alexandru Voevod Mold. întăreşte stăpînire luĭ One-Moscovanul, peste moşia din Roșiorĭ, ce au cumpărat-o de la Ignat şi sora lui Vasilca, nepoțiĭ lui Camaricĭu. (Trad.) . . . . 10.

7088 (1580) Febr. 28. Iaşĭ.—Iancul Voevod Mold. întăresce stăpînire luĭ Cozma, peste moşia din Roșiorĭ, ce au cumpărat-o de la Luca fiul Saveĭ, strănepot luĭ Comaricĭu. (Trad.) . . . . 10 v.

7088 (1580) Mai 7.—Iancul Voevod Mold. întăreşte stăpînire peste moşia Roşioriĭ, lui Cozma, ce au fost cumpĕrat-o de la Irimia şi Ioan şi surorile lor Irina şi Magdalina, nepoțiĭ lui Comaricĭu. (Trad.) . . . . 10 v.

7095 (1587) April 14.—Petru Voevod Mold. întăreşte stăpînire Drăguței fata Tomiĭ biv log. peste moşia din Roşiorĭ, ce au cumpĕrat'o de la Dumitru sin Cozma. (Trad.) . . . . 11.

7097 (1589) Martie. — Mărturia lui David şi Bejan părcălabiĭ de Roman şi Ionaşcu Şoltuzu cu 12 pârgarĭ, pentru moșia din Roşiorĭ ce au vîndut-o Petrică şi alțĭ aĭ luĭ, nepoțiĭ lui One Vijac, Drăguțeĭ, fata Tomiĭ Logofăt. (Trad.) . . . . 11.

Fóia

Fóia

1812 Martie 27. — Jalba luĭ Gheorghe Hermeziu sărdarul către senatorul Crasno Milasevicĭ, spre a se înfăţişa la judecată cu medelnicerul Vasile Roset, pentru pricina moşieĭ Roşiorii. . . . . 20.
1812. — Porunca Div. cnejieĭ Mold. către spătarul Iordachi Crupenski, pentru despărţirea hotarelor dintre moşia Roşiorii şi Simioneştiĭ. 20 v.
1812. Oct. 12. — Jalba luĭ Gheorghe Hermeziu sărdarul, în pricina ce are cu medelnicerul Vasile Bălănescu, pentru moşia Roşiorii. . . 21.
1813 Iulie 6. — Scarlat Alexandru Calimah Voevod Mold. orînduesce pe Costandin Catargiu biv vel spătar, ca să hotărnicéscă moşia Roşiorii a sărdaruluĭ Gheorghe Hermeziu. . . . . 22 v.
1813 Iulie 10. — Scarlat Alexandru Calimah Voevod Mold. poruncesce megiaşilor moşieĭ Roşiorii, a sta faţă la hotărnicia ce este a se face aceleĭ moşiĭ . . . . 23.
1813 Sept. 30. — Jalba luĭ Gheorghe Hermeziu căminarul, în pricina ce are cu Vasile Bălănescu supusul rusesc, pentru moşia Roşiorii. . . 23.
1813 Noembre 20. — Poruncă domnéscă, către Mitropolitul şi boeriĭ mold., ca să judece pricina ce are Gheorghe Hermeziu căminarul cu Vasile Roset supusul rus, pentru moşiĭ . . . . 24.
1813 Nov. 20. — Jalba căminaruluĭ Gheorghe Hermeziu, în pricina ce are cu Vasile Roset, supusul rusesc, pentru moşia Roşiorii. . . . 24.
1814 Febr. 6. — Idem. . . . . 24 v.

*

1763 (7271) Iulie 25. — Mărturie hotarnică a moşieĭ Dulceştiĭ, făcută de Ioanichie Episcopul Romanuluĭ . . . . 26.
1648 (7156) Iulie 30. — Mărturia Marieĭ vistierĭasa a rĕposatuluĭ Ilie Cantacuzino, prin care arată că nepótă-sa Aniţa fata luĭ Stefan Şoldan, a căpĕtat între alte lucrurĭ ca zestre şi moşia Roşiorĭ din Némţu şi Simioneştiĭ din Roman . . . . 26.
1655 (7163) Iunie 1. — Zapisul de împărţirea moşiilor părintescĭ, între fraţiĭ Toader Başotă, Vasile Şoldan şi Gheorghiţă Şeptelicĭ. . . . . 26 v.
— Mărturie hotarnică a moşieĭ Roşiorii. . . . . 27.
1642 (7251) Sept. 4. — Mărturia hotarnică a moşieĭ Roşiorii, făcută de Neculaĭ Şoldan. . . . . 27.
1808 August 25. — Jalba luĭ Ioan Gane clucerul în pricina ce are cu medelnicerul Vasile Roset, pentru moşia Roşiorii . . . . 27 v.
1805 Sept. 14. — Relaţia boerilor orînduiţĭ cu cercetarea pricineĭ dintre clucerul Ioan Gane, cu medelnicerul Vasile Roset pentru fînul ce a cosit acest din urmă de pe moşia Roşiorii. . . . . 28 v.
1809 Ian. 31. — Jalba luĭ Ioan Gane clucerul în pricina ce are cu medelnicerul Vasile Roset la moşia Roşiorii . . . . 29.
1809 Dec. 22. — Anaforaua divanuluĭ, dată în pricina ce are clucerul Ioan Gane, cu medelnicerul Vasile Roset pentru moşia Popeştiĭ, ce se învecinéză cu Simioneştiĭ; ambele din ţinutul Romanuluĭ . . . . . 30 v.
1809 Dec. 30. — Porunca Divanuluĭ, cătră ispravniciĭ ţinutuluĭ Némţu, să cerceteze în privinţa fînuluĭ de pe moşia Popeştiĭ pentru care este pricină între clucerul Ion Gane cu medelnicerul Vasile Roset. . . . 32.
1810 Mart. 18. — Cartea Divanuluĭ cătră clucerul Ioan Gane, ce i s'a

Moşia Popeştiĭ.

Moşia Dămieneştiĭ.

Fóia

Moşia Rusiĭ Zavuluĭ.

Fóia

vînd partea lor de moşie din Rusiĭ Zavuluĭ, luĭ Andronache, stolnicul cel mare . . . . 181 v.

— Zapisul luĭ Toader cu sora luĭ Catrina, fiiĭ luĭ Gavrilaşcu Hăbăşescul, prin care vînd partea lor din Rusiĭ Zavuluĭ luĭ Andronache stolnicul. . . . . 182.

— Costandin Voevod Mold. orînduĭesce pe Ionaşcu Isăcescul ce au fost sulger, şi pe Pavel Cucoranu ce au fost vornic, să cerceteze pricina dintre Toader Hăbăşescul ce au fost spătar al triile, cu unul Grozav, pentru nisce părţĭ de moşie din Rusiĭ Zavuluĭ . . . . . . 182 v.

— Grigorie Ghica Voevod Mold. judecă pricina dintre Ion Momitcu ginerele luĭ Toader Hăbăşescul, cu Vasile Ciolac căpitanul, pentru părţĭ de moşie din satul Rusiĭ Zavuluĭ . . . . 183 v.

— Idem . . . . 184 v.

— Zapisul luĭ Petrĭa nepotul Răţeĭ din Rusiĭ Zavuluĭ, cu frate-sĕu Bălan, pentru vinḑarea uneĭ părţĭ de moşie din sat din Măxineştĭ ce este lângă Dămieneştĭ, luĭ Simion Mihălescul pârcălabul . . . . 186.

No. 235.

In-4°. — Foĭ 140. — Secolul XIX.
Scris de maĭ mulţĭ. Pe dosul legăturiĭ titlul: «Bolintineanu».
Volumul cuprinde:

Corespondenţa luĭ D. Bolintineanu cu diferiţĭ bărbaţĭ politicĭ, din aniĭ 1850—1872, şi lucrărĭ, dintre care unele de coprins literar, precum o poemă şi maĭ multe poeziĭ:

Fóia.

1) 1850 Aprilie 15, Paris. — C. A. Rosetti către Bolintineanu. (Veḑĭ ciorna scrisoriĭ la sfîrşitul volumuluĭ) . . . . 1.
2) 1850 Maĭ 26, Paris. — D. Brătianu către Bolintineanu . . . . . 5.
3) — D. Bolintineanu (?) către Zane (în limba francesă) . . . . . . 7.
4) 1852 Dec. 4, Constantinopol.— D. Bolintineanu către Zane. . . . 10.
5) 1852 Iunie 2, Const-pol.—D. Bolintineanu către Zane. . . . . . . 12.
6) 1853 Febr. 21, Const-pol. — I. Ghica către Bolintineanu (franc.) . 14.
7) 1855 Februarie 5, Const-pol. — D. Bolintineanu către M-me Zane (franc.) . . . . 16.
8) — D. Bolintineanu către M-me Zane (franc.) . . . . 18.
9) 1855 Octomvrie 20, Const-pol. — C. Negri către Zane. . . . . . 19.
10) 1856 Iunie 6, Const-pol. — D. Bolintineanu către G. Sion . . . 21.
11) 1857 Decembrie 12, Bucurescĭ.—D. Bolintineanu către Alexandru Zane (parte franc.) . . . . 23.
12) 1857 Iulie 24, Smirna. — D. Bolintineanu către M-me Zane (?) (franc.) . . . . 25.
13) 1857 Iulie 24, Smirna. — Idem, Idem . . . . 27.
14) — Oct. 29, s. v., Buyukderé.— D. Bolintineanu către Alexandru Zane (franc.) . . . . 29.

Poesii.

No. 236.

In-folio. — Foĭ 300. — Secolul XVIII (1765).— Dăruit de D. A. Sturdza.

Scrisóre cirilică, de aceĭaşĭ mână. Pe prima fóĭe frontispiciu şi iniţială ornată, în roşu, verde şi negru. Legat in scórţe de lemn îmbrăcate cu piele. Cfr. No. 233.

Cronica luĭ Miron Costin cu adaosurile luĭ Neculae Costin, de la zidirea lumiĭ până la Ştefăniţă Vodă. (Cfr. Kogălniceanu, *Letopisiţe*, tom. I; Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, Codex M.)

La sfîrşitul manuscrisuluĭ se află următórea însemnare:

«*Până aicé s-au scris dupre izvodul răposatuluĭ Miron Costin ce au fostŭ logofăt mare.*

«Scrisu-s-au acestŭ létopiseţŭ după altul moldovenescu asémené, la aniĭ de la zidiré lumiĭ 7273, ĭară de la măntuiré lumiĭ 1765 Iunie 14, ostenitorĭu fiind scrisoriĭ Stoĭanŭ Buc[ure]şt[énu] de la Anthim. — 1765 (7273) Iuniu 14».

Predoslovia, [luĭ N. Costin] vedĭ o la manuscrisul No. 233 cu care e în totul asemenea.

Pe prima fóe e pusă pecetea in fum a luĭ «Antonie Protopopu—1815» ĭar dedesuptul fóĭeĭ 5, se află următórea notiţă:

«Acest litopisăţ este a sfinţieĭ sale părinteluĭ iconomu Antonie de la bisărica ot Lozonski».

Acelaşĭ cuprins ca la No. 233.

Afară de cele cuprinse în tabla de materiĭ se maĭ află, pe fóĭa 295 şi 296, următórele:

«Pentru moaştele luĭ Costandin înpăratŭ şi pentru proorocia Ţarigraduluĭ învăţătură».

«Slovele carele era scrise pre mormântul mareluĭ împărat Costandin, şi înţelesul slovelor, ce spun.»

No. 237.

In folio.—Foĭ 959 (cu numerotaţia sărită de la 279 la 290).—Secolul XVIII.—Dăruit de D. A. Sturdza.

Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ.

Pe prima fóe are acest titlu:

«Condica de cărţi de poroncă şi de tot felul dé trebuinţă, ce s-au dat din parte Divanuluĭ în anul dintăĭu a domnii Mării sale Domnuluĭ Costandin Nicolae Voevod, ce s-au început de la Săpt. vălét 7250, la al triisprăzecĭ anĭ a al cincile domnie, şi la întăĭul an a al doile domnie a Moldoviĭ carii să încheia până la sfârşitul luĭ Dechemvrie letu 7251».

In potriva arătăriĭ acestuĭ titlu, se găsesc în condică, copiate, cărţĭ şi hrisóve şi dela alţĭ domnĭ anteriorĭ.

Cărţile şi poruncile cuprinse într'acéstă «Condică» unele sînt prescrise în întregimea lor, ïar altele sunt date numaĭ în extrase; ele sînt tipărite *în regeste*, în N. Iorga, *Studiĭ şi Documente cu privire la Istoria Românilor*, vol. VI.

Cuprinsul condiceĭ este următorul:

	Fila
1744 (7252) Iulie 15. — Zapisul boerilor Mold. prin care se obligă a plăti din baniĭ ţereĭ 10.000 leĭ ce ĭ-a dat Iordache Roset biv vel vornic la visterie pentru bir şi bairamlic	1 v.
1742 (7250) Ianuarie 11. — Pentru închinarea M-reĭ Hanguluĭ la Patriarhia Alexandrieĭ	3 v.
1742 (7250) Martie 20. — Carte de judecată a vorniculuĭ Costandin Rusăt, pentru moşia Făureştiĭ ce să hotărăsc cu Galata	4 v.
1741 Dec. 1—1742 Ianuarie 15. — Patru menziluri, pentru caĭ de olac.	9.
1734 (7243) Nov. 3. — Carte de apĕrare a străjerilor dela Comăneştĭ şi Dărmăneştĭ pentru vamă	9 v.
1729 (7238) Oct. 29. — Idem de la Grigorie Vodă	9 v.
1741 (7249) Maĭ 21. Idem de la Grigorie Vodă, pentru apĕrarea Comăneştilor şi Dărmăneştilor de podvezĭ şi alte sarcinĭ	10.
1737 (7246) Nov. 5. — Carte de apĕrare de podvezĭ, panţărilor de Comăneştĭ	10 v.
1729 (7238) Decembre 14. — Idem pentru scutire de vamă, şi ceĭ doĭ banĭ de peciu	10 v.
1735 (7243) Iunie 10. — «Carte de apărare străjiĭ ot *(dela)* Comăneştĭ, pe scumpie să nu dé vamă»	10 v.
89 cărţĭ de volnicie şi poruncĭ date la diferite persóne pentru stăpînire de moşiĭ, constatărĭ de furturĭ şi alte măsurĭ administrative .	29 v.
21 menzilurĭ, pentru ceĭ ce călătoresc cu caĭ de olac	43.
4 cărţĭ prin care Turciĭ din Roman sunt opriţĭ de a vinde peşte. .	46 v.
1743 (7251) Ian. 22. — Carte către ispravniciĭ Sucéveĭ să cerceteze pricina dintre călugăriĭ de la M-rea Moldoviţa cu tîrgoveţiĭ din Baia pentru călcarea unuĭ loc	50 v.
6 cărţĭ de mărturie în diferite pricinĭ	51.
1742 (7250) Ian. 24. — Pricina dintre Vasile Roset medelnicerul, cu Maria femeïa luĭ Chiriac cărcĭumarul din Roman, pentru vin	52.
1742 Ianuarie. — 3 cărţĭ de judecată în diferite pricinĭ	52.

Fila

1742 (7251) Dec. 17.—Carte de judecată dată în pricina dintre unul Dămian din sat din Curluceni, de la Lăpuşna, cu Toader Carp medelnicerul ce ĭ-a luat casa şi altele. . . . . 52 v.

1741 (7249) Maĭ 24. — Grigorie Ghica Voevod Mold. volnicesce pe Costache Razul hatmanul, ca să cerceteze pentru şugubinĭ şi tâlhuşagurĭ . . . . 55.

7142 (7251) Noembre 18. — Carte de judecată, dată în pricina dintre Ioniţă Iamandi post. cu Mămăligă căpitanul, pentru un bou . 55 v.

1742 (7251) Noembre 7. — Mărturia în pricina dintre Sandu Stegariu, cu Toader din Heciu, pentru doĭ boĭ . . . . 55 v.

1738 (7246).—Grigorie Ghica Voevod Mold. hotăresce privilegiile de care are a se bucura Costandin Cantacuzino vel armaş feciorul luĭ Mateĭ Cantacuzino Măgurénul din Ţéra românéscă, care s'a aşezat în Moldova, luând în căsătorie pe fata luĭ Iordache Cantacuzino vel dvornic . . 56.

— Costandin Nicolae Voevod Mold. face cunoscut tuturor, cum s'a hotărît şi aşezat plata biruluĭ în tótă ţara . . . . 57.

— «Cartea săboruluĭ de la schitul din ţara leşască.» . . . . 66 v.

1741 (7250) Oct. 14. — «Carte luĭ Şerban Cantacuzino, ce au scris la Domnu, i *(şi)* respunsul ce au dat Domnu la Arhiereĭ şi boĭari pentru el.» . . . . 68.

1741 (7250) Nov. 23. — «Isvod de văşminte şi de odoară ce se află la sfânta biserică gospod după poartă.» . . . . 69.

1742. — 123 cărţĭ de volnicie, pentru stăpânire de moşiĭ şi mĕsurĭ administrative. . . . . 70.

1742 (7250) Iulie 28.—«Inpărţéla Volcenceştilor cu Stroescul Gligoraş.» 82 v.

1742.— 3 cărţĭ date M-reĭ Moldoviţa, pentru moşiĭ şi nisce bălţĭ . . 85.

1742 (7251) Sept. 9.—«Carte la starostele de Cernăuţi, pentru Turciĭ făcătorĭ de rele, prinzindu-ĭ, se facă ştire Capichehaiĭ de Hotin.» . . 87 v.

— Costandin Nicolae Voevod Mold. hotăresce în ce chip să se urmeze în privinţa *goştineĭ* . . . . 88.

1742 (7250) Ian. 15.—Costandin Nicolae Voevod hotăresce cum au să urmeze ispravniciĭ în diferite afacerĭ administrative . . . . 88 v.

1742 (7250) Maĭ 10.—«Poronca ce s-au dat ispravnicilor pentru tâlharĭ şi alte gĭudecăţi, uşe să le fie deschise.» . . . . 89.

1742 (7250) Maĭ 5.— Cost. Nicolae Voevod Mold. face cunoscut tuturor, în privinţa judecăţilor cum au să urmeze. . . . . 89 v.

1742 (7251) Sept. 12. — Carte către ispravnicĭ, să cerceteze pentru călugăriĭ de prin sate, şi către desetnicĭ să nu facă năpăstuirĭ locuitorilor . . . . 90 v.

1742 (7251) Sept. 12.—Carte către desetnicĭ să nu năpăstuĭască pre locuitorĭ . . . . 91.

1742 (7251) Sept. 12. — Carte la vorniciĭ satelor şi locuitorilor din ţinutul Sucĭaveĭ, pentru năpăstuirile de la desetnicĭ . . . . 91.

1742 (7251) Oct. 5.— Carte la ispravnicĭ, vameşi şi alţiĭ ca să nu se năpăstuĭască ceĭ ce vin cu marfă de peste hotar . . . . 91 v

1742 (7251) Oct. 8. — Carte la ispravniciĭ din ţinutul Sucĭaveĭ pentru năpăstuirĭ . . . . 92.

Fila

Fila

Fila

1696 (7204) Maĭ 29.— Antiohie Costandin Voevod Mold., împuternicesce pe Gheorghe Păsat vornicul a-şĭ alege moşia Făureştiĭ . . . 539 v.

1720 (7228) Aug. 25.—Mihaiŭ Racoviţă Voevod Mold. despre rĕscóla şi faptele luĭ Vasilie Cíaurul biv vel stolnic . . . . 540.

— Grigorie Ghica Voevod Mold. pentru nisce ómenĭ din Blăjeştĭ, ce voesce a-ĭ face vecinĭ, Iordache Cantacuzino biv vel spătar . . . 543.

1728 (7236) Iulie 8.—Acelaşĭ, judecă pricina dintre Gheorghe postelnicul, cu vecíniĭ sĕĭ din sat din Siliştĭ . . . . 544.

1430 (6938) Iulie 7.—Alexandru Voevod Mold. pentru împărţéla moşiilor părinţeştĭ, între Gíurgíul Jumătate, cu fraţiĭ seĭ Şteful şi Mândrul. (trad.) 545 v.

1612 (7120) — Radul Voevod Mold. întórce luĭ Costea Băcíog marele vornic de ţara de jos, două sate ce i le luase fără dreptate . . 546 v.

1626 (7134) Maĭ 21.—Miron Barnovskie Moghilă Voevod Mold. pentru nisce sate ce le dă luĭ Dumitraşco al doilea stolnic şi fraţilor şi surorilor luĭ. 547.

1733 (7241) Aug. 21. — Costandin Nicolae Voevod Mold. întăresce stăpânire luĭ Iordache Cantacuzino vel vornic, peste nisce vecinĭ (clăcaşĭ) din Delenĭ . . . . 547 v.

— Grigorie Ghica Voevod Mold., pentru hotărnicia satuluĭ Delenilor a luĭ Iordache Cantacuzino biv vel spătar . . . . 549.

1742 (7251) Oct.— Un caet, sub titlul «Condica (déca) de luna luĭ Octo[m]vri, de răspunsuri ce s-au răspunsu unora şi altora pe cărţile lor cĭ-au scris Domnuluĭ» . . . . 550.

1742 (7251) Nov.—Un caet sub titlul «Condica de luna luĭ Noe[m]vri». Cuprinde, cărţile şi poruncile date în diferite afacerĭ administrative, politice şi altele, în acéstă lună 564

1742 (7251) Dec. — Un caet sub titlul «Condica luniĭ luĭ Deche[m]vri». Cuprinde cărţile şi poruncile date în diferite afacerĭ administrative, politice şi altele in acéstă lună . . . . 579.

— Un caet în care sunt trecute în extras tóte cărţile şi rĕspunsurile la poruncile Domnuluĭ, de la 7 Septembrie 1742—1743 Ianuarie 20 . 593.

1741—1742. — Un caet sub titlul «Condica de trebile visteriĭ din anul dintâíu a domnii Mării Sale Domnului Costandin Nicolae Voevod ce s-au început dé la Sept[emvrie] a anul[ui] 7250 la al triisprăzăcĭ an a al cincile domnie şi la întâíul an a al doile domnie a Moldovii, care să încheía până la sfârşitul luĭ Deche[m]vri anul 7251.» . . . . . . 617.

Condica aceasta cuprinde resumatele saŭ copiile depline a peste 1410 cărţi domnescĭ, pentru care cfr. N. Iorga, *Studiĭ şi Documente cu privire la istoria Românilor*, vol. VI.

Apoĭ, tot în cuprinsul eĭ se maĭ află şi:

«Drigătorii de pri la ţânuturi la carii s-au scris cărţile aceste» . . 815.

«Boeriĭ zlotaşĭ ce s-au orânduit pe la ţânuturi cu cĭfertul dintâi cĭ-au eşit la Avgust lt. 7250» . . . . 844 v.

Pe urmă o altă condică «de cărţile de poroncă şi răspunsuri ce s-au scris de la visterie la luna lui Oct. let 7251» . . . . 868.

«Condica de luna luĭ Noe[m]vri» . . . . 889.

«Condica de luna luĭ Dechemvrie i *(şi)* di Ghenar let 7251» . . . 929.

No. 238.

In-folio. — Foĭ 309+7 la început și 29 la sfîrșit. Secol. XVIII. — Fost în colecția luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit Academieĭ de Ministerul Cultelor la 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭașĭ mână, afară de cele 29 foĭ de la sfîrșit. Titlurile, inițialele, capitolele și alte însemnărĭ, sînt scrise cu roșu. Pe dosul legăturiĭ acest titlu: «Histoire de la Moldavie — manuscrit.»

Létopisețul țeriĭ Moldoveĭ de Miron Costin continuat de Nicolae Costin, dela zidirea lumiĭ până la domnia luĭ Grigorie Ghica Vodă la anul 1729, urmat de un manuscris maĭ noŭ cu domnia luĭ Grigorie Ghica Vodă până la domnia a patra a luĭ Costandin Mavrocordat (Amira și Ion Canta). (Cfr. Kogălniceanu, *Letopisițe*, vol. I; Miron Cosin, *Opere complete*, ed. Urechia, codex E.)

Pe cele 7 foĭ dela început se află predoslovia luĭ N. Costin asemenea cu cea reprodusă la manuscrisul No. 233 și tabla de materiĭ

«Capetele ce s-au scris in carté acĭasta.»

Partea de la sfârșit, care începe cu no. de filă 302, cuprinde:

No. 239.

In-folio.—Foĭ 228. — Secol. XVIII (1791). — Dăruit de D. A. Sturdza la 13 Septembre 1885.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână. Legătură frumósă în pĭele şi cu podóbe aurite. Pe fóĭa 1 acest titlu:

«Domnie Domnului ţării Moldavii Nicolai Alexandru Voevod, vletu 7218.» (Cfr. Kogălniceanu, *Letopisiţe*, ed. II, tom. II, p. 121 şi urm.)

La sfîrşit se află următórea însemnare:

«S-au scris de mine carele sint iscălit maĭ gĭos, 1791 Ghenuarie 16.—Ştefan Stărce.»

Cuprinsul este următorul (Cfr. No. 241):

Pe o foie de la început acéstă notiţă:

«No. 3 a litopisețuluĭ ce aŭ slujit la publicarea colecțieĭ întregĭ. — M. Kogălniceanu.»

No. 240.

In-folio. — Foĭ 264. — Secol. XIX (1803). — Din Bibl. Scheĭană.

Scrisóre cirilică, aprópe peste tot de aceĭaşĭ mână. Până pe la fóia 16, unele titlurĭ orĭ iniţiale sint in roşu (de maĭ multe felurĭ) şi verde, dar fórte urît zugrăvite.

Letopiseţul Moldoveĭ de Miron Costin, completat de N. Costin prin partea «pentru zidirea lumiĭ»,— de la facerea lumiĭ până la domnia luĭ Ştefăniţă Vodă, fiul luĭ Vasilie Vodă.— (Copie făcută la 1803.— V. f. 244.) (Cf. Kogălniceanu, *Letopisiţe*, vol. I şi Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, codex N.)

Cuprinsul (Cfr. N-rile 233, 236 şi 238 decât care acesta e maĭ scurt):

Pe fóĭa de la sfârşit se află următórea notiţă:

«Şi acĭastă carte este una dintre ale méli, scrisă prin ostenĭala dreptiĭ méli. — Antiohi Sion sărdaru.»

Altă însemnare, pe fóĭa de la început:

«1809. Ĭarna au fost pre bună, cald sbicit, cali pre bună să făcusă păn la Dechemvrie în 14 zili, apoĭ au început a ningi şi s-au pus omăt pre bunu, păn la 17 Dichemvrie, fiind şi norocu Moscalilor şi a ţărăĭ fiind multă lume pi drumuri cu privint. *(proviant)*. Καὶ τόδε ξόν τοῖς ἄλλοις ὑπάρχῃ ἐμοῦ Ἀντιώχου Σιών.
«Antohi Sion.»

No. 241.

In-folio. — Paginĭ 314+6 foĭ dela început nenumerotate, pe carĭ se află titlul manuscrisuluĭ şi tabla de materiĭ.—Secol. XVIII (1755).— A făcut parte din colecţia luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit Academieĭ de Ministerul Cultelor la 30 Iuliu 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână. Titlurile, iniţialele, datele, şi alte însemnărĭ, cu roşu. Legat în piele cu urme de ornamentărĭ în roşu şi auriŭ şi cu acest titlu pe faţa legăturiĭ: «ЛѢТОПИСЕЦЬ». Cfr. No. 239.

Pe prima fóe nenumerotată este acest titlu:

Létopiseţŭ (*) întru carele să coprinde domnia dintăĭ şi de a doao dinŭ ţara Moldoveĭ, a Măriĭ-Sale pré luminatuluĭ nostru *Domnu Io Nicolae Alexandru Voevodŭ* (*), carele ĭaste alcătuitŭ de Nicolae Costin vel logofătŭ, fecĭorul luĭ Mironŭ Costin cĭ-aŭ fostŭ logofătŭ mare. Şi domnia dintăĭ şi de a doao ĭarŭ a Măriel-Sale, din ţara rumânéscă, tocmitŭ şi aşezatŭ de Radulŭ Popesculŭ cĭ-aŭ fostŭ vornic mare. Coprinzindŭ şi alte lucrurĭ ce s-au întămplatŭ pintr-alte părţi, într-aceste domniĭ ale Măriel-Sale. În

(*) În original, cu roşu.

luna luĭ Ĭunie în 1, văletŭ *7263* (*) [ĭară de la Hs. 1755 (1)].» (Cfr. *Magasinul Istoric*, t. IV; şi Kogălniceanu, *Letopisițe*, ed. II, tom, II, p. 121 şi urm.)

«*Pinaxŭ, adecă însemnare de cêle ce să află într-acestŭ lêtopisețŭ* (*):»

(*) În original cu roşu.

(1) Adăogare posterióră.

Pe fóia de la început se află aceste însemnărĭ:

1. «Acĭasta historie am priimit dar de la cuvioşiĭa sa Hierodiĭacon Gherman Iacovicĭ, a sfinteĭ Mănăstirii Putniĭ la 4 Aprilie c. n. anuluĭ 1833. — Ioan Tomic?»

2. «Acest manuscript îmĭ este dăruit de prietinul meŭ Costantin Hurmuzachi din Bucovina în anul 1840. 20 August 1845, Hiliţa. — M. Kogălniceanu.»

3. «No. 2 a litopiseţuluĭ ce mĭ-aŭ slujit la publicarea colecţieĭ întregĭ. — M. Kogălniceanu.»

No. 242.

In-folio. — Foĭ 206+maĭ multe albe la urmă. — Secol. XIX (1803).— Dăruit de D. A. Sturdza.

Scrisóre cirilică, aprópe peste tot de aceĭaşĭ mână.

Pe faţa legăturii, acest titlu, transcris apoĭ pe prima fóie în caractere latine:

«1803. Octomvrie. Condică din zilele Mării-Sale pré luminatuluĭ şi pré înnălţatuluĭ nostru Domn, Io Costand[in] Alexandru Ipsilant Voevod, în care să trece numaĭ fermanurĭ înpărăteşti, hrisoave şi cărţi de asidosiĭ şi alte priveleghĭuri cum în lăuntru arată.»

(Cfr. Papiu Ilarian, *Tesaur de monumente istorice*, tom. II, p. 303 şi urm.)

Tabla cuprinsuluĭ:

Fóia

1804 Noembr. — «Hrisovul ce s-au făcut pentru bani lefilor la casa răsurilor.» *(Tesaur*, II, 335—7) . . . . 51.

1804 Dec. 24.—«1 carte gospod slobodă, ce s-au dat Dumné-lui biv vel ban Manolache Crețulescu, orănduindu-să epistat asupra casiĭ lefilor» . 53.

1805. — «Hrisovul Măriĭ-Sale Cost. Vodă Ipsilant, ce l-au dat pentru oerit, a să căuta toamna în luna luĭ Octomvrie.» *(Tesaur*, II, 337—9) . 54.

1805. — «Hrisovul Măriĭ-Sale Cost. Vodă Ipsilant, ce s-au dat pentru scutéla oerituluĭ.» *(Tesaur*, II, p. 339—40). . . . . 56.

1805 Iunie 24.—«18 cărțĭ gospod *(domnescĭ)* legate, către ispravnicĭ la judele dă obşte şi la Dumné-luĭ caimacamul Craioviĭ, pentru copi ile dă hrisoave ce li să trimit, atăt pentru slujba oerituluĭ, că au rămas dă a să căuta iarăşĭ toamna la luna luĭ Octomvrie după vechĭul obiceĭu, căt şi pentru mila oerituluĭ, ce au hărăzit.». . . . . 57 v.

1805 Iunie 24.— «18 cărțĭ din parté Dumné-luĭ vel vistier cătră ispravnicĭ la judele de obşte, şi la Dumné-luĭ caimacamul Craioveĭ, tot pentru copiile dă hrisoave ce să trimit.» . . . . 58 v.

1806 Martie 15.— «Hrisovul răposatuluĭ clucerului Dumitrache» . . 59.

1806 Maĭ 15.—«Carté satuluĭ Rucăluluĭ i *(şi)* a Dragoslavelor, din sud Muscel». . . . . 60.

1806 Iulie. — «Hrisovul Dumnéluĭ biv vel vornic Mihalache Manu pentru moşia Leurdeniĭ» . . . . 61.

1809 Ian. 27.— «Hrisovul Divanuluĭ pentru rădicaré vămiĭ la cele dă măncare în politiĭa Bucureştilor.» *(Tesaur*, II, 340—3) . . . . . . 63.

1804 Aprilie 18.— «Anaforaua pentru ceĭ vănduțĭ lăcuitorĭ de la județu Vălciĭ.» *(Tesaur*, II, 343—4) . . . . 131.

— «Zapisele dă vănzaré oamenilor, ce au venit dă la sud Mehedințĭ.» 139.

1804. — «Cățĭ oamenĭ s-au găsit vînduțĭ pă banĭ la județu Gorjuluĭ.». 139

1803 Iunie 1.— «Carté calemuluĭ brăslilor dajnici» . . . . 148.

1804 Iulie 1.— «Carté log. dă jălbĭ.» . . . . 149.

1806 Martie 14.— O carte prin care se iartă de dajdie Iancu sin Vlad Bărbieru, din Târgu-Jiuluĭ 149

1806 Martie 10.— «Pitac gospod *(domnesc)* cătră Dumné-luĭ biv vel ban Manolache Crețulescu, epistatu casiĭ răsurilor» pentru adaosul lefiĭ tagmeĭ vistierieĭ 149

1802 Oct. 26.— Carte domnéscă prin care se iartă de slujbă şi dajdie, Dumitru cătana băĭiéscă din satu Godeniĭ dela județul Doljĭu . . . . 154.

1802 Oct. 27.— «Cărțile gospod, ce s-au dat căpitanilor dă pandurĭ, pentru apărarea lor dă dajdie şi dă alte angariĭ» . . . . 154.

1803 Febr. 20.— «Hrisovul Dumné-luĭ banuluĭ Brăncovénu pentru biserica dela grădina Dumi-sale dă aicĭ din Bucureşti» . . . . 155.

1803 Martie 2.— Carte domnéscă prin care se iartă de orĭ-ce dajdie Coman sin popa Dinu din satu Răcoreştiĭ dela județul Teleormanuluĭ, cu condiție ca să slujéscă ca dascăl la biserica din acel sat . . . . 156.

1803 Martie 1.— Carte domnéscă, dată luĭ Costandin sin Mariu biv vătaf de plaĭu, boerinaş mazil din județul Dâmbovița, care avênd meşteşugul de a vindeca de scrintiturĭ şi frânturĭ, se fie ertat de dajdie şi altele; iar meşteşugul să şi-l țină înnainte fără plată. . . . . . 156 v.

Fóia

1803 Martie 3.— Carte domnéscă, prin care se iartă de orĭ-ce dajdie unul Ioan şi fiul sĕŭ Gheorghe de aicĭ din Bucureştĭ, fiind scăpătat şi bĕtrân . 156 v.
1803 Febr. 22.— Idem, prin care se apĕră de dajdie Radul sin Petre din mahalaua popiĭ Pătru de aicĭ din Bucureştĭ, împreună cu fiul seu Nicolae . . . . 156.
1803 Febr. 20. — Idem, unuĭa Dimache Ruşan sin Tudorache din judeţul Saac . . . . 157.
1803 Febr. 20.— Idem, unora Solomon şi Avram din Bucureştĭ . . 157.
1803 Martie 16.— Idem, unuĭa Neculae Şumlalău . . . . 157.
1803 Martie 16. — Idem, Fireĭ, soţia Prediĭ din satul Bălăniţa din judeţul Mehedinţĭ . . . . 157 v.
1803 Martie 18.— Idem, ca să nu se supere de zaherele şi altele, unul Şerban Nănovénu sin Grigorie, de aicĭ din Bucureştĭ . . . . 157 v.
1803 Febr. 22.— Idem, prin care se milostiveşte unul Dumitrache Căpitanul din Focşanĭ, a-şĭ ţine 3 liude ómenĭ streinĭ, scutiţĭ de dările vistieriеĭ . . . . 157 v.
1803 Martie 25.— Idem, prin care se înoesce mila ce au avut Dumitrache Chĭurcĭubaşa, de a-şĭ ţine 10 scutelnicĭ din birnicĭ . . . . . 158.
1803 Aprilie 15. — Idem, prin care se scutesce de tóte dările vistieriеĭ unul Ioan Hristodor, carele s-au aflat postelnicel . . . . 158.
18С3 Febr. 20.— Idem, pentru unul Arsenie cu fiul sĕŭ Chiriac de aicĭ din Bucureştĭ . . . . 158.
1803 Febr. 20. — Idem, pentru unuł Avram şi cu fiul sĕŭ Mordoheĭu . . . . 158 v.
1803 Aprilie 13.— Idem, prin care se apĕră de erbărit şi de vamă, un scaun de carne ce-l are Dumitrache Racoviţă vel vistier la moşia sa Bucovul . . . . 158 v.
1803 Ian. 2.— Idem, prin care se aşéză la rânduĭala boerilor de ném Nicolae fiul luĭ Teodor şi cu frate sĕŭ Stefan de aicĭ din Bucureştĭ . . . . 158.
1803 Maĭ 3. — Idem, apĕră de dările vistieriеĭ şi altele pe unul Hagi Ioan Şiştovlău . . . . 159.
1803 Maĭ 3. — Idem, pentru unul Costandin Saraene . . . . 159 v.
1803 Aprilie 20.— Idem, idem, pentru unul Gheorghe Căpitanu botezatul, care a trecut de la mosaism la ortodoxism . . . . 159 v.
1803 Maĭ 1. — Idem, pentru unul Dumitru de aicĭ din Bucureştĭ, care fiind de altă lege a trecut la ortodoxism . . . . 160.
1803 Aprilie 17. — Idem, pentru unul Nicolae izbaşa de fustaşĭ dela marele Divan . . . . 160.
1803 Maĭ 5. — Idem, pentru scutirea de fumărit şi altele, a uneĭ pivniţe de aicĭ din Bucureştĭ a luĭ Gheorghe postelnicelul . . . . . 160 v.
1803 Maĭ 23. Carte domnéscă, pentru scutirea de dările vistieriеĭ a unuĭa Marin chihaĭa de satărĭ . . . . 160 v.
1803 Maĭ 6. — Idem, resplătesce pentru slujbele sale pe unul Manolache biv vel medelnicer, dându-ĭ dreptul a-şĭ ţinea 12 scutelnicĭ . . . 161.
1802 Dec. 1. — Idem, înoesce milele şi scutirile ce a avut Miţală sin Cuşăr ovreĭu din judeţul Rîmnicu-Sărat . . . . 161.

Fóia

1804 Oct. 4.— Carte domnéscă, dată luĭ Dragne sin Radul bărbierul, pentru apĕrare de dajdie . . . . 185 v.
1804 Oct. 20.— Idem, luĭ Manole sin Mihaĭ polcovnicul . . . . . . 185 v.
1804 Iulie 3.— Idem, luĭ Iancul Barma fost al treilea logofăt, pentru scutelnicĭ . . . . 186.
1804 Oct. 24 — Idem, luĭ Ene icĭoglan-cĭauşu, pentru apĕrare de bir . 186.
1804 Oct. 30.— Idem, luĭ Atanasie Atanasiu, pentru scutelnicĭ . . 186.
1804 Iunie 15.— Idem, luĭ Bănică logofătul, pentru apĕrare de dajdie, şi scutire de vinăricĭu şi altele . . . . 186 v.
1804 Oct. 31.— Idem, luĭ Ioan Botezatu din Bucureştĭ, spre a fi apĕrat de bir, fiind-că au trecut la ortodoxism . . . . 186 v.
1804 Martie 20.— Idem, luĭ Hagi Enuş şi frateluĭ sĕu din Craĭova, spre a fi apĕraţĭ de dajdia vistieriei, etc. . . . . 187.
1803 August 23.— Idem, luĭ Nicolae logofătul, care se află slujind la vistierie . . . . 187.
1804 Noembr. 20.—Idem, Vâlculuĭ croitorul din mahalaua Deliĭ vechĭ . 187.
1804 Aug. 8.— Idem, luĭ Panait şi Gavril şi Preda cu frate-sĕu din jud. Saac . . . . 187.
1804 Noembr. 20.— Idem, luĭ Gheorghe franzelarul de aicĭ din Bucureştĭ . . . . 187 v.
1804 Noembr. 29.— Idem, luĭ Gligore Ghizdaveţ, pentru apĕrare de dajdia vistieriei . . . . 187 v.
1804 Dec. 7 — Idem, luĭ Nuşul cărc-sărdar, pentru scutelnicĭ ş. a. . 187 v.
1804 Dec. 18.— Idem, luĭ Costandin sin medelnicerul Sandul Cornăţénul logofăt la vistierie, pentru scutire de vinăricĭ şi altele . . . . 188.
1804 Dec. 15.— Idem, luĭ Nicolae streinul din jud. Argeş, pentru apĕrare de bir . . . . 188.
1804 Dec. 9.— Idem, luĭ Nicolae ciubucciul de aicĭ din Bucureştĭ . 188.
1804 Dec. 25.— Idem, luĭ Nicolae logofătul de vistierie, pentru scutire de dijmărit, ş. a. . . . . 188.
1804 Dec. 20.— Idem, luĭ Tănasie sin Aslan Unchiaşu din Trestieni jud. Ilfov, pentru apĕrare de bir. . . . . 188.
1805 Oct. 1.— Idem, luĭ Panait Băbénu biv vel sluger, pentru scutelnicĭ . . . . 188.
1803 Aug. 23.— Idem, luĭ Enache condoragiu sin Alexă, pentru apĕrare de bir, şi alte scutirĭ . . . . 188 v.
1805 Febr. 2.— Idem, Heriĭ bărbierul dela Ocnele Marĭ din jud. Vâlcea, pentru apĕrare de bir . . . . 188 v.
1805 Febr. 5.— Idem, luĭ Ilie bărbierul ţărigrădénul de aicĭ . . . 188 v.
1805 Febr. 7.— Idem, Marieĭ soţia luĭ Mavrodin ce a fost tufeccibaşa, înnoindu-ĭ milele ce a avut şi de la alţĭ Domnĭ . . . . 189.
1805 Febr. 6.—Idem, luĭ Prodrom sin Sava arménul ţărigrădénul, pentru apĕrare de dajdie . . . . 189.
1805 Febr. 17.— Idem, luĭ Costandin Dimulos . . . . 189.
1803 Martie 13.— Idem, luĭ Ion Turbatu din satul Rotunda jud. Romanaţĭ, spre a fi apĕrat de bir, de óre-ce tămăduesce pe ceĭ ce pătimesc de turbare, fără nicĭ o plată . . . . 189 v.

Fóia

1804 Oct. 6. — Carte domnéscă, dată luĭ Varnali Aftiolu Sarchizi, pentru apĕrare de dăjdiĭ și alte scutirĭ . . . . 189 v.

1805 Martie 16 — Idem, luĭ Gheorghe postelnicelul, pentru scutirea de dijmărit, vinăricĭ şi altele, a uneĭ pivniţe ce o are aicĭ în Bucureştĭ . 190.

1805 Martie 27.— Idem, Niţuluĭ birnic din satul Ruşiĭ jud. Saac, pentru apĕrare de bir . . . . 190.

1804 Iulie 3. — Idem, luĭ Scarlat Stoenescu biv vel sluger, pentru scutelnicĭ . . . . 190.

1805 Martie 1.—«Cărţile ce s-au dat logofeţilor dela casa răsurilor» . 190 v.

1805 Febr. 23. — Carte, Saveĭ de aicĭ din Bucureştĭ, care fiind-că a trecut la ortodoxism, şi se află slujind la curté domnéscă ca odobaşe de tăpciĭ, s'a ertat de plata dărilor vistieriеĭ . . . . 191.

1805 Maĭ 1. — Idem, luĭ Dumitraşco biv vel vistier, pentru scutelnicĭ . 191.

1805 Maĭ 24. — Idem, luĭ Grozdanu salahorul, pentru a fi apĕrat de bir 191

1805 Maĭ 24.— Idem, luĭ Bănică chehaĭaua de satărĭ, pentru scutirea uneĭ pivniţe de vinăricĭ, şi pentru apĕrare de bir . . . . 191.

1805 Maĭ 25.— Idem, luĭ Costandin Ahciu, pentru a fi apĕrat de bir 191.

1805 Iunie 7.— Idem, luĭ Nicolae biv vel sluger Anton, pentru scutirea uneĭ pivniţe de toate dările . . . . 191.

1804 Dec. 20.— Idem, luĭ Costandin Izescu logofeţelul, pentru a fi apĕrat de rîndul dăjdiilor vistieriеĭ, şi pentru alte scutirĭ . . . . . . 191 v.

1805 Iunie 6.— Idem, luĭ Gheorghe cazalăclăul turcesc, spre a fi apĕrat de bir, şi care avênd meşteşugul tulecceriĭ s'au orînduit a spĕla şi drege puştile pandurilor . . . . 191 v.

1805 Maĭ 20.— Jalba luĭ Gheorghe Vasiliu din jud. Prahova (scrisă grecesce) şi anaforaua cu întărirea Domnuluĭ spre a fi apĕrat de dajdie . . . . 192.

1805 Aprilie 17.— Carte, luĭ Ion sin popa Radu din satul Cămoeştiĭ jud. Muscel, pentru a fi apĕrat de bir. . . . . 192 v.

1805 Aprilie 17.— Idem, Floriĭ copilul de aicĭ din Bucureştĭ . . . 192 v.

1805 Iunie 2.— Idem, luĭ Grozdan salahorul, spre a fi apĕrat, el şi o pivniţă a luĭ de tóte dările . . . . 193.

1804 Oct. 1.—Idem, Paraschiviĭ ce a fost vătaf de lemnarĭ . . . . 193.

1805 Iulie 22.— Idem, Barbuluĭ căpitanul din jud. Mehedinţĭ, spre a fi apĕrat de tóte dările şi angăriile . . . . 193.

1805 Iulie 25. — «Zece cărţĭ gospod ce s-au dat la 10 căpitanĭ de pandurĭ, pentru a scuti dijmăritu i *(şi)* vinăriclu» . . . . 193 v.

1805 Aug. 9.—Carte, luĭ Dima Atanasiu, spre a se bucura de privilegiile boerilor de ném, fiind aşezat şi el la acea orînduĭală. . . . 193 v.

1804 Dec. 10.— Idem, luĭ Nan streinul, spre a fi apĕrat de tóte dările 194.

1805 Iulie 16. — Idem, luĭ Iordache sin Zamfir Sfejerénu din jud. Saac . . . . 194.

1805 Sept. 1.— Idem, luĭ Stamate cĭohodarul, de aicĭ din Bucureştĭ spre a fi scutit de tóte dările atât el cât şi o cârciumă ce are aicĭ . 194.

1805 Aprilie 9.— Idem, luĭ Ene sin Dragne papugiul, spre a fi apĕrat de dărĭ . . . . 194.

Fóia

1807 Ian. 15.—Carte domnéscă dată luĭ Mihalache vătaful de plaĭu din plaĭul Prahova, pentru scutelnicĭ . . . . 203 v.
1807 Febr. 4.—Idem, Mănăstireĭ Sinaia pentru scutelnicĭ . . . . 204.
1807 Febr. 14.—«Cărţile ce s-au dat căpitanilor dă pandurĭ de acum» pentru a fi apĕraţĭ de dărĭ şi altele . . . . 204.
1807 Febr 24.—Carte slobodă schitului Cernicăĭ, pentru scutelnicĭ.204 v.
1807 Aug. 1.—«Carté luĭ Hagi Ioniţă ce s-au orănduit zaraf în locul polcovniculuĭ Ghizdaveţ» . . . . 204 v.
1807 Aug. 3. — Idem, luĭ Gheorghie Castrivicĭ, pentru a fi apĕrat de dare, şi pentru scutire de vinăricĭu. . . . . 205.
1807 Aug. 6. — Idem luĭ Iane Dimitriu, pentru a fi apĕrat de dajdie, precum şi a i se scuti de fumărit, dijmărit şi altele, o pivniţă şi o prăvălie ce are aicĭ în Bucureştĭ . . . . 205.
1809 Oct. 16. — Cartea Divanuluĭ, dată luĭ Hristea argintarul, spre a fi scutit de rîndul dăjdiilor vistieriei . . . . 205 v.
1809 Oct. 16.—Idem, luĭ Dumitru Holteĭu fratele Hristeĭ argintarul fiul luĭ Lambru Ioanitis . . . . 205 v.

No. 243.

In-folio. — Foĭ 176. — Secol. XIX (1879). — Formulare tipărite, completate apoĭ cu mâna.

Titlul:

«Situaţiunea caseĭ obligaţiunilor rurale şi domeniale.»

Volumul cuprinde situaţiunea zilnică pe anul 1879 dela Ianuarie 22, până la Decembrie 29.

No. 244.

In-4°. — Foĭ 26. — Secol. XIX (1822). — Dăruit de D. A. Sturdza la 1 Martie 1882.

Scrisóre cirilică fórte îngrijită, de aceĭaşĭ mână. Cu un titlu în majuscule cirilice, în roşu pe fond galben şi cu un chenar cu florĭ intr'un cadru albastru. În text are un plan topografic cu îngrijire lucrat. În lăuntru titlurile, datele şi unele indicaţiĭ cu roşu.

Legat în pĭele verde, cu ornamentărĭ aurite, astă-ḑĭ şterse.

«*Condică întru care s-au trecut toate docomenturile a locului de la Zanie, şi alte locurĭ de dughene i* (şi) *casă din Ĭaşĭ şi afară a Dum[isale] Manole Braşovanul. S au scris în Ĭaşĭ la anul 1822*».

In josul fie-căreĭ pagine e atestat de Donicĭ vel log[ofăt]: «Întocma dipe orighinal. 1824 Dechemvrie 10».

«Scrisorile loculuĭ de la Zanie».

Fóia

1687 (7195) Aug. 21, Iaşĭ. — Zapisul Micuţiĭ a luĭ Gheorghe Fântură vornicul, cu feciorĭ eĭ, prin care vînd luĭ Gheorghe Arbănaşu din Iaşĭ, un loc de prisacă cu livezĭ, cu pomĕt, cu poĭană ş. c. l. din olatul Hlinciĭ piste drum de prisaca Aronenilor . . . . 2.

1794 Oct. 26. — Zapisul luĭ Gheorghe David de la lunca Bârnoviĭ din ţinutul Iaşuluĭ, cu soţia şi copiiĭ luĭ, prin care vinde un loc de prisacă din lunca Bârnoviĭ, şi o vie, luĭ Manole Braşovanul din Iaşĭ. 2.

1815 Maĭ. — Jalba luĭ Manole Grigoriu spre a i se orîndui un boer hotarnic, ca să-ĭ alégă locul de prisacă ce-l are în lunca Bârnoviĭ . . 2 v.

1815 Maĭ 19. — Scarlat Alexandru Calimah Voevod Mold. orînduesce, pe Andronachi Doniciĭ biv vel agă, să alégă locul de prisacă ce-l are jeluitorul de maĭ sus în lunca Bârnoviĭ . . . . 3.

1815 Aug. 10. — Mărturia hotarnică, a loculuĭ de prisacă ce-l are Manole Braşovanul în lunca Bârnoviĭ . . . . 3 v.

1816 Maĭ 20. — Zapisul de învoĭală dintre Teoclit Evhaiton proestro M-reĭ Aron Vodă, cu Manole Braşovanul, pentru locul de prisacă din lunca Bârnoviĭ ce se chĭamă *la Zaniĭa* . . . . 6.

1816 Iunie 20. — Scarlat Alexandru Calimah Voevod Mold. întăresce stăpânire luĭ Manole Braşovanul din Iaşĭ, peste locul de prisacă de la Zanie . . . . 7.

— O schiţă de plan a locurilor de prisacă, ale M-rilor Cetăţuĭa şi Aron Vodă şi a luĭ Manole Braşovanu din lunca Bârnoviĭ de la Zanie. . . 8.

«Scrisorile crâşmiĭ ot (dela) *Tataraşĭ.»*

1807. Oct. 30. — Zapisul luĭ Petré baş-bulubaşa, prin care vinde luĭ Hrisant, o casă din mahalaua Tataraşiĭ din Iaşĭ . . . . 9.

1807 Oct. 26. — Zapisul de învoială dintre Nicodim arhimandritul M-reĭ Nicoriţa, cu logofătul Grigorie Avram, pentru schimbul unuĭ loc de casă 9

1807 Oct. 30. — Zapisul luĭ Petre baş-bulubaşa prin care vinde părinteluĭ Hrisantu Dascălu, naşul sĕŭ, o casă din Iaşĭ . . . . 9 v.

— Zapisul luĭ Hrisant Eromonahu, prin care vinde fiuluĭ sĕŭ Grigorie Avram, o casă din târgul Iaşiĭ din mahalaua Tătăraşiĭ, pe locul M-reĭ Nicoriţa . . . . 10.

1812 Aprilie 23. — Zapisul luĭ Grigorie Avram, prin care vinde frateluĭ sĕŭ Costandin Avram, o casă din mahalaua Tătăraşiĭ din Iaşĭ . 10.

1812 Iunie 28. — Zapisul luĭ Costandin Avram prin care vinde casa sa din mahalaua Tătăraşiĭ, luĭ Iordachi Burchiĭ logofătul . . . . . . 10 v.

1812 Iulie 10. — Zapisul luĭ Iordachi Burchi, prin care vinde luĭ Iane Gheorghiu, o casă din mahalaua Tătăraşiĭ . . . . 10 v.

1812 Iulie 12. — Zapisul de învoĭală, făcut între egumenul M-reĭ Nicoriţa, cu Iane Gheorghiu, pentru bezmănul loculuĭ din mahalaua Tătăraşiĭ, ce are se plătéscă pe fie care an M-reĭ . . . . 11.

1813 Mart. 28. — Jalba către Domn, a luĭ Enache Gheorghiu din

Fóia

«Scrisorile casiĭ ot (dela) *Curălarĭ».*

Fóia

«*Scrisorile casii ot* (dela) *Căcaina*».

— Zapisul Prohireĭ, cu fiiĭ sĕĭ, prin care vinde luĭ Costachi Iuchĭuz cupețul, o casă cu locul eĭ din vale de biserica Curălarilor . . . . . 19 v.

1798 Dec. 20. —Zapisul Mariuțiĭ soția Lupuluĭ Moĭmăsculuĭ din Iașĭ, prin care vinde casa ce o are în mahalaua Căcainiĭ, luĭ Toma Cozma biv vel păharnic . . . . 20.

1810 Mart. 23. — Zapisul luĭ Costandin Carcaleț Gheorghiu, pentru vîndarea caselor cu locul lor din Iașĭ de la vale de biserica Curălarilor, luĭ Hristea Coman neguțătorul . . . . 20.

— Jalba luĭ Costachi și Ioan, fiiĭ rĕposatuluĭ Manoli Brașovanu, spre a li se încredința de către logofeție, copiile făcute întocmaĭ după documentele loculuĭ de la Zania, și al caselor din Iașĭ . . . . 25.

No. 245.

In-folio. — Foĭ 60. — Secol. XIX (1820). — Dăruit de D. A. Sturza la 28 Maĭ 1882.

Scrisóre cirilică de diferite mânĭ.

Pe fața legăturiĭ acest titlu:

«No. 2. 1820 Septemvre. Matcă de numele tuturor companiilor țăriĭ alcătuită pe gĭudețe și orașe, i *(și)* cu baniĭ datorieĭ răspunderilor, pe tetrameniĭa următoare ot *(dela)* Septemvre, Octomvre, Noemvre și Dechemvre, cum înlăuntru să arată.» Întărită la sfîrșit cu pecetea domnéscă în roșu și sub-scrisă de vel vistier.

Cuprinsul :

No. 246.

In-folio. — Foĭ 66. — Secol. XIX (1820). — Dăruit de D. A. Sturdza la 28 Maĭ 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭașĭ mână.

Pe fața legăturiĭ acest titlu:

«No. 1.1820, Septemvre. Matcă de numele tuturor manzilo-breslașilor țăriĭ alcătuită pe gĭudețe, i *(și)* cu baniĭ răspunderiĭlor pe următoaré tetramenie ot *(din)* Septemvre, Octomvre, Noemvre și Dechemvre, cum înlăuntru să arată.» Intărită cu pecetea domnéscă în roșu și sub-scrisă de vel vistier.

Cuprinsul:

Fóia.

4. Mazâlii şi breslaşii din Prahova, Ialomiţa, Ilfov, Dâmboviţa, Vlaşca, Teleorman, Muscel, Argeş, Olt, Romanaţi, Vâlcea, Doljiu, Gorjiu, Mehedinţi . . . . 17—59.

5. «Extract al datoriei mazilo-breslaşilor ţării, în care se alătură şi datoriile companiilor şi ruptaşilor oraşelor pe curgătoarea tetraminie *(patru luni)* dela Septemvre. 1820 Septemvre» . . . . 66.

No. 247.

In-folio.— Foi 70, din care numai 25 scrise.— Secol. XIX (1821).— Dăruit de D. A. Sturdza la 28 Maiŭ 1882.

Scrisóre cirilică de aceiaşi mână.

Pe faţa legăturii acest titlu:

«No. 3. 1821, Ghenarie. Matcă de numele tuturor ruptaşilor oraşelor ţării, alcătuită pe oraşele giudeţelor, i *(şi)* cu banii datoriei răspunderilor, pe tetraminiia următoare ot *(din)* Ghenare, Fevruare, Martie şi Aprilie, cum înlăuntru să arată.»

Cuprinsul:

	Fóia
7. Streinii neşuluï din Bucureştï	16 v.
8. Tânjelariï ce slujesc la casa podurilor	16 v.
9. Oraşul Buzăul	17.
10. Oraşul Ploeştiï. Mahalalele: Buniï-Vestirï, Sfîntuluï Dimitrie, Sfinţilor Voevoḑï, Sfîntuluï Gheorghe, Sfinţilor Împĕraţï, Sfîntuluï Ioan, Sfinteï Vinerï, Maicăï Precistiï, Biserica Doamniï, Sf. Nicolae din Abagiï	19 v.—24 v.

No. 248.

In-folio.—Foï 75.—Secol. XIX (1821).—Dăruit de D. A. Sturdza la 28 Maï 1882. Scrisóre cirilică, aprópe peste tot de aceiaşĭ mână.

Pe faţa legăturiï, acest titlu:

«No. 2. 1821, Ghenarie. Matcă de numele tuturor companiilor ţăriï, alcătuită pe gïudeţe şi oraşă, i *(şi)* cu baniï datorieï lor, pe tetraminiïa următoare ot *(din)* Ghenarie, Fevruarie, Martie şi Aprilie, cum înlăuntru să arată.»

	Fóia
I. *Bucureştï.* 1. Companiile: bogasierilor, băcanilor, cupeţilor, arnăutchioiliilor, cojocarilor şi călfilor cu hrisov	1.
2. Companiile: «al treilé», a zidaro-dulghero-tâmplarilor, işlicarilor, cojocarilor başcalăï şi calpacciilor, cavafilor, Ovreilor, streinilor dela Gherghiţă, cojocarilor subţirï, lipscanilor, Armenilor	5 v.
II. *Slam-Râmnic.* 1. Companiile: oraşuluï Focşaniï, streinilor din oraşul Focşaniï, oraşuluï Ploeştiï, oraşuluï Târgoviştiï, dela Zimnicea, Câmpulung, Argeş şi Piteştiï, Slatina, Caracalu	13 v.
III. *Vâlcea.* 1. Companiile: Chiproveţilor şi Craiovenilor din Râmnic	28.
IV. *Gorjiŭ.* 1. Companiïa cea veche	34 v.
2. Companiile: pandurilor, fecïorilor de cumpanişti şi Cerneţilor din Jud. Mehedinţï	42.
3. Companiïa cea veche şi cea nouă a oraşuluï Craioviï	53.
4. «Ecstract al datorieï companiilor din toată ţara»	65.

No. 249.

In-folio.—Foï 72.—Secol. XVIII (1767).—Dăruit de D. A. Sturdza la 1885. Scrisóre cirilică de aceïaşĭ mână. Cfr. Nr. 101.

Pe fóïa întâia, cu o scrisóre maï nouă decât originalul e pus acest titlu:

«Litopiseţ a vechïuluï şi slăvituluï ném a Slovénilor.»

Pe fóia a doua se află următórea însemnare:

«Începutul acestuï létopiseţ pentru vechïul şi slăvitul ném al

Slovénilor, adunat din multe féliurĭ de létopisiţe, adecă a nému luĭ rusesc, şi pentru cnéziĭ ce au fost stăpânitorĭ cetăţiĭ Chievuluĭ, şi pentru viaţa mareluĭ oblăduitor şi a toată Rosia întâiul stăpânitorĭu marele Vladimir; aşijderé şi pentru moştenitoriĭ ce au fost maĭ în urma luĭ, şi buniĭ credincĭoşĭ cnĭazĭ a Rosieĭ, până la bunul credincios şi ĭubitorĭul de Dumnezeu înpărat şi marele cnĭaz Theodor Alexievicĭ, fiind însuşĭ oblăduitorĭ tuturor ţărâlor şi eparhiilor Rosieĭ, precum vom arăta înainte. Fiind dat în tipar la aniĭ zidiriĭ 7188 (1680), ĭar acum s-au scris la létu 7275 [1767] Iunie 25.»

La sfrişit se află următoarea notiţă:

«Sfărşit şi luĭ Dumnezău laudă. 1767 Iulie 28. Scrisă de smeritul Rafail»

Tabla cuprinsuluĭ:

Pe fóia întâiŭ, acéstă însemnare în grecesce:

Αὐτὸ τὸ βηβλίον εἶναι τοῦ ἄρχοντ[ος] σπαθάρη. Ιωάννου Στοῦρζα. *(Acéstă carte e a jupânuluĭ spătar Ioan Sturza).*

No. 250.

In-4°. — Paginĭ 29+12+354+16 (=411). — Secol. XVIII (1789). — Dăruit de Ştefan Neagoe prof. în Bârlad, la 1882.

Scrisóre cirilică de mâna luĭ Samoil Clain. Pe dosul legăturiĭ acest titlu: «*Canones Concilior. Tom. I*».

Pe prima fóe nepaginată, acest titlu:

«Canoanele sfintelor săboară, tălmăcite şi scrise de Samuil Clain [illegible] de la Sad, ieromonahul din mânăstiré Sfinteĭ Troiţă din Blajĭu [illegible] 1789.»

Altă însemnare de desubtul aceştia:

«S-au tălmăcit din Bevereghie (1) fiind eu Samoil Clain în Or[illegible]

(1) Beveridge (Guillaume), [teolog şi orientalist englez (1638—1708)] — *Sy[illegible]dicon, sive Pandectae canonum Apostolorum et conciliorum ab Ecclesia graeca re[illegible]ceptorum* — grec. şi lat., în Oxford, 1672. (Didot frères, V. 873).

diïa Mare la Exţelenţiïa Sa episcopul Ignatie Darabant într-o ïarnă în anul [1]789.»

«S-au scris a doaoară îndreptat tot de mine Samuil Clain de la Sad, în anul 1798.»

Altă însemnare pe pag. 354:

«S-au tălmăcit şi s-au scris de mine Samoil Clain din Sad, fiind la Măriïa-Sa Ignatie Darabant episcopul cel românesc de la Oradiïa cé mare, în curté cé episcopéscă a Luï. Anul 1789 Dechemvre 30».

Tabla cuprinsuluï:

No. 251.

In-4°. — Paginĭ 94. — Secol. XIX (1827).
Scrisóre cirilică cu totul modernă, fórte îngrijită, de acelaşĭ mână.
Legat în pânză şi aurit pe marginĭ.
Pe pagina întâĭ acest titlu:

«Vritanicul, tragedie de Ioan Rasin, 1669. De marele logofăt Ianache Văcărescul, lucrată 1827 »

La sfârşit se află următórea însemnare:

«Să se tipărescă. I. Marcovicĭ. No. 10. Anul 1854 Aprilie 1 Bucureştĭ.» (S'a tipărit la 1861)

Asemenea tocmaĭ pe ultima fóe v. se află şi următórea apreciare făcută de un anonim.

«După făgăduĭală sînt dator ca să-mĭ dau opinia asupra Britaniculuĭ romînesc; zic dar c'am lăudat ceru căci m'am învrednicit să citesc această singură scriere clasică în limba romînă, şi rog pe a tot puternicul ca să dea bun gînd Romînilor cînd vor voi să scrie, să urmeze acestui mare model. Iar făcînd analisul traducţiĭ cum versul întîĭĭ dovedeşte, aşa şi toată scrierea pînă în sfîrşit, că este maĭ înalt alcătuită decît cea franţozească, şi putem zice ca Rasin însuşĭ a scris romîneşte sau că este scrisă de unicu Rasin romîn, carele de către mulţĭ s'a numit şi Ovidie şi Anacreon rumîn, pentru alte alcătuirĭ ca ale acelora. — R. L.»

No. 252.

In-folio.—Foĭ 7+2+190+2+276 (=477). Lipsesc maĭ multe foĭ şi în locul lor sînt puse foĭ albe. — Secol. XVIII. — A făcut parte din colecţia C. D. Sturdza. Dăruit de D. A. Sturdza.
Scrisóre cirilică de acelaşĭ mână.

Hronograf al ţăriĭ Moldoveĭ, alcătuit după cronicile vechĭ ale luĭ Ureche şi ale Costineştilor, pe carĭ le îndreptă şi le preface pe unele locurĭ şi după alte povestirĭ pe carĭ le întrebuinţează alăturea cu cronicele moldovenescĭ.

Cuprinde două părţĭ şi anume: partea I de la fóĭa 2—190, cronica Moldoveĭ până la Ştefăniţă Vodă; ĭar partea II de la fóĭa 2—173, domnia luĭ Dabija Vodă până la domnia a doua a luĭ Costandin Mavroçordat în anul 7250 (1741) Oct. 1. (Cfr. Miron Costin *Opere Complete*, ed. Urechia. Codex L.)

Partea I.

«Pinaxŭ, adecă scară, însemnaré căte capete săntŭ scrise întru acest hronograf al ţărăĭ Moldoviĭ.»

List.

Pe fóia 2—7 (partea I), dedesuptul textuluĭ, sĕ află următórea însemnare:

«Scrisoaré anilor. L-am dăruit Dumi-sali nepotuluĭ Mateĭ Hurmuzache vel paharnic în anul de la faceré lumiĭ 7283, ĭar de la

naşteré Domnuluĭ Is. Hs. 1775 luna Ghenarie 5 zile, şi am scris ca să s[e] ştie. Ioasaf Luca Ieromonahul.»

Asemenea se maĭ află o însemnare pe dosul fóieĭ 190:

«Insămnat-am ca să s[e] ştiĭe di când au răpoosat Dumné-ei cucona Anastasăica spăt[ăreasa], soţul Dumné-lui cuconului Ioniţi Cantacozino biv vel spătar, fiica Dumné-lui răposatului pah. Mateĭu Hurmuzachi, la letu 1793 Noemvre 28, Sâmbătă spre Duminică la 2 cĭasuri din zi, în care zi s-au întâmplat şi un cutremur foarte mare Duminecă sara la 6 cĭasuri din noapte, şi au ţinut cutremuru 25 de minute, şi păn în zăo s-au mai cutremurat di doă ori dar n-am ştiut fiind trudiţi. Şi la moarté Dumi-sali au lăsat diĭată făcută ca să stăpânĭască Dumné-lui Cuconu toate lucrurile mişcătoare şi nimişcătoare cum şi moşii şi alte toate; ĭar din bani să de milosteniĭ la Mânăstiri. Şi s-au îngropat răpăosata în bisărică în satu Dumi-sali Podoleni, ci este hram Sfântu Arhanghil Mihail şi Gavril. Care veştnică să-i fii pominire, şi cini va trece toţĭ să-i zică Dumnezău să o erte. 1793 Noemvre 28. Sluga Dumné-ei cuconiţii. Petrache Veisi (?)»

«Cum şi eu m-am întâmplat la acĭastă răposari a Dumné-ei cuconii Nastasăică. — Gligore logofătu.»

No. 253.

In-folio.— Foĭ 478. Lipsesc maĭ multe foĭ de la sfirşit şi din text, şi sînt însemnate pe o fóie lipită la inceput. — Secol. XVIII. — A făcut parte din colecţia M. Kogălniceanu. Dăruit de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882.

Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ între care şi a luĭ *Ion Neculce*. Titlurile, iniţialele, datele şi alte însemnărĭ, sînt scrise cu roşu. Pe dosul legăturiĭ titlul: «Лѣтопісѣцꙋ Молдовїи».

Leatopiseţul némuluĭ Moldovenilor de Miron Costin, cu adăogirile luĭ Neculaĭ Costin, Urechi adnotat de Neculaĭ Costin, şi *Ion Neculce* (lacunar), — dela descălecatul Ţăriĭ până la a doua domnie a luĭ Costandin Mavrocordat din 7250 (1741) (Cfr. Kogălniceanu, *Letopisiţe*, ed. II, tom. I—II, şi Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, codex U.)

«Pinaxŭ, adecă *însemnaré câte capete sântŭ scrisă într-acest létopiseţŭ al ţărâ Moldovei»* (1).

---

(1) Numerotaţia foilor de la acest pinax e cea vechĭe. In pinax sînt menţionate părţĭ care lipsesc în text, fiind pierdute.

(*) In original cu roşu.

Pe foia de la inceput se află acéstă notiţă:

«No. 1 a letopisețuluĭ ce mĭ-au slujit la colecţie, pentru Neculcea. — M. Kogălniceanu.»

No. 254.

In-folio.—Foĭ 416.—Secol. XVIII (1766)—Fost în colecția luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit de Ministerul Cultelor la 30 Iuliu 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână.

Pe fóla 1 acest titlu:

«Hronografŭ, care să chĭamă slovenéşte létopisăţu, ĭar pre limba românĭască, a anilor scrisoaré, al ţărăĭ Moldoviĭ, scris de mulţi istorici, precum să va arăta înnainte cine ce au scris. Şi s-au scris în zilele pre luminatuluĭ pre înnălţatuluĭ Domnu şi stăpânitorĭu a

toată Moldaviïa, Io Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, în anul de la zidiré lumiï 7274, ïar de la întruparea Domnuluï Dumnezeu şi Măntuitorïuluï nostru Is. Hs. 1766, luna Aprilie 7 zili; cu toată cheltuïala Dumisali Iordachi Cantacozino vel spatar. *Şi esti scris acestu litopisăţu de părintele Iosiv Luca, fičior Lucăi vist[ieru], cu toată cheltuïala mé căndu eram vel spăt[ar]. — Iordachi Candarozino vel vornic»* (*).

Letopiseţul luï Miron Costin şi Ioan Neculce. (v. Kogălniceanu, *Letopisiţe* ed. I şi II, t. I—II, Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, codex. F.)

Pe f. 1 verso şi urm. se află acéstă precuvîntare a luï Ioan Neculce, interesant deosebită pe icï pe colo de cea publicată in Kogălniceanu, *Letopisiţe*, ed. I, Tom. II, 195—6:

«Acest pămănt al Moldoviï n-au fost aşezat de un féliu de oameni să fie fost trăit întrănsul cu pace, ce în căte-va rănduri au fost şi pustiïu. Deciï pentru acéïa nu să află létopiseţe de păminténi véchi, ce de la o vréme de la Dragoş Vodă, tărzeu s-au apucat Uréche vornicul a scrie din létopiseţele a doï istoricï leşeşti, şi au scris pănă la domniïa luï Aron Vodă. Apoï au maï făcut după Grigorie Uréche vornicul şi un Simion dascalul şi un Misail călugărul şi un Evstratie logofătul, şi ïar au scris căt au scris Uréche vornicul, ïară pănă la Aron Vodă, numaï aceştiïa poate fi au fost oameni neînvăţaţi de n-au cetit bine la istoriï că au defăïmat pre Moldovéni, scriind că sănt din tălharï; pentru aceasta dară, nimené din scrisorile lor, nici céle ce ar fi fost adevărate, auzite sau văzute ale lor, nu le pot oameniï créde.

«Iară pre urma acestora s-au apucat Dumnéluï Miron Costin vel logofăt de au făcut un létopisăţu, şi, căt n-au putut istovi Miron logofătul l-au istovit fiïu-său Nicolaï Costin vel logofăt; şi l-au scris dinceputul lumiï arătănd nïamurile cine din ce strămoşï sănt, şi cine au trăit pre acest pămănt, tot cu mărturiï a istoricï streinï. Şi l-au scris pănă la Dragoş Vodă şi de la Dragoş Vodă l-au scris de pe izvodul luï Uréche vornicul pănă la Aron Vodă; însă mult l-au maï înpodobit şi Miron logofătul şi fiïu-său Nicolaï Costin logofătul, şi l-au scris pănă la Dabijé Vodă. Ïar maï înnainte nu să maï găséşte scris de Miron logofătul, nici de fiïu-său Nicolaï, poate de or şi fi scris[e] de Nicolaï logofătul, dar or fi tăïnuite, că pănă acum la ivală n-aŭ eşit.

(*) Adăogire posterioară.

«De la Evstratie Dabijé Vodă îndemnatu-s-au şi Ion Neculcé vornicul a scrie pentru pomeniré, până la Duca Vodă cel Bătrân [şi] au scris di pe néşte izvoade ce au aflat la uniĭ şi alţiĭ şi din auzitele celor bătrânĭ boĭarĭ; ĭar de la Duca Vodă cel Bătrân înnainte până undé s-a vidé, până la adoao domnie a luĭ Costantin Vodă Mavrocordat, nici di pe un izvod a nemărui: ce l-au scris săngur dintru a sa ştiinţă, cât s-au tămplat de au fost în viĭaţa sa. Nu ĭ-au maĭ trebuit istoric strein, să citĭască şi să scrie că au fost scrise întru inima sa.

«Deciĭ vă poftim cetitorilor, pre undé ar fi vre o greşală, să primiţi să nu gădiţi că doară pre voĭa cuĭva sau în pizma cuĭva, ce precum s-au tămplat cu adevăr s-au scris, doar niscaĭva vléturĭ a anilor de s-or fi greşit, ĭar célelalte întru adevăr s-au scris.

«Maĭ socotit-au şi din létopisăţul luĭ Evstratie logofătul şi a luĭ Simion dascalul şi a luĭ Misail călugărul néşte cuvinte căteva, de nu lĭ-au lăsat să nu le scrie ce lĭ-au scris, măcară că Dumnéluĭ Miron logofătul şi cu Nicolaĭ fiĭu-său nu lĭ-au scris. Şi-ĭ ocăreşte, şi să cade să-ĭ ocărască undé au scris ĭaĭ de zicu, că sănt Moldovéniĭ din tâlharĭ, bine face că-ĭ ocăraşte pentru acĭasta, şi zice că sânt mincinoşĭ; ĭar pentru Dumbrava Roşiĭa că au arat-o Bogdan Vodă cu Léşiĭ, şi au lăsat Miron logofătul de n-au scris, acéĭa nu-ĭ basnă; şi pentru nĭamul Movileştilor şi cum li s-au numit acest nume Moghila, dentru Stefan Vodă cel Bun şi Vitĭaz ĭar nu-ĭ basnă; şi altele multe, n-or fi ştiut istoriciĭ streinĭ ca să le scrie toate. Deciĭ o samă de lucrurĭ alésĭa nu lĭ-au lăsat să nu le scrie, însă nu s-au scris la rândul lor, ce s-au scris de o parte înnainté domniiĭ Dabijiĭ Vodă. Ce cine va vré să le crĭadă bine va fi, ĭar cine nu le va créde ĭarăşĭ bine va fi, cine cum îĭ va fi voĭa aşa va face, că mulţi istorici streini de pintr-alte ţări nu le ştiu toate căte să facu într'alt pământ, tot maĭ bine ştiu ceĭ de locu, decât ceĭ streini însă ce să face în viĭaţa lor, ĭar nu întru îndelungate vremi, ĭar céli vechi le ştiu maĭ bine istoriciĭ că le au scrise nu-s auzite.

«Deciĭ fraţilor cetitorilor, cu cât vă veţi îndemna a ceti maĭ mult pre acest létopisăţu, cu atâta veţi şti a vă feri de primejdiĭ şi veţi fi maĭ învăţaţi a daré răspunsuri la sfaturĭ, ori de taină, ori de oştiré, ori de voroave la Domni şi la noroade de cinsté.»

Pe fóĭa 3 (în orig. întâĭa numerotată) se află:

«Predosloviĭa, adecă cuvintaré dintăĭ din descălecatul ţărăĭ din-

tăĭ și a nĭamuluĭ moldovenescu, către cetitoriĭ aceștiĭ cărți.» Vedĭ-o cu prea puține și cu totul neînsemnate deosebirĭ, la Kogălniceanu, *Letopisițe*, I, ed. I, pp. 3 — 5, ed. II, pp. 3 — 6: predoslovia luĭ Miron Costin.

«Historiciĭ.» (V. Kogălniceanu, *Letopisițe* I, ed. I, p. 6, ed. II, p. 7.)

Pentru *cuprins*, a se vedea tabla manuscrisuluĭ No. 53.

Pe fóĭa liberă de la începutul manuscrisuluĭ, e acéstă însemnare:

«A luĭ Alexandru Hăjdeu, priĭmit în dar de la prințip Gheorghie Mattheu Cantacuzino, 23 Aprilie 1829. Chișinău.»

Iar la sfirșit (f. 414):

«Pără aicé am găsit de am izvodit acest litopisăț, dar de aicé înnainte, urmașiĭ meĭ cercetând vor afla.— I. Cant. vel vornic.»

Asemenea se maĭ află pe fóia de la sfârșit și o însemnare istorică în rusesce.

No. 255.

In-folio. — Foĭ 92. — Secol. XIX (1879).

Formulare tipărite și completate cu mâna.

E un registru de:

«Veniturile încasate pe seama Statuluĭ și Comitetuluĭ Domenial» în anul 1879.

Volumul cuprinde listele săptămânale subscrise fie-care de Gr. Titeanu, ale Ministeruluĭ de Finance, — Direcția comptabilitățiĭ generale, — cu veniturile arĕtate.

No. 256.

In-4°. — Foĭ 91. — Secol. XVIII — Fost în colecția luĭ N. Istrati și apoĭ în a luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit Academieĭ de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882.

Scrisóre cirilică, de aceĭașĭ mână. Pe icĭ pe colo câte un titlu, câte o inițială saŭ câte o *dată* cu roșu. Lipsesc maĭ multe foĭ, la început, la sfîrșit și în corpul mssuluĭ. Foarte deteriorat.

Răsbóĭele luĭ Traĭan cu Daciĭ și istoria Moldoveĭ de la început până la răsboĭul luĭ Vasile Vodă cu Ștefan Gheorghe, de Grigore Uréche și Miron Costin. (Cf. Kogălniceanu, *Letopisițe*, vol. I; Miron Costin, *Opere Complete*, ed. Urechia, Codex H.)

Tabla de materiĭ.

Pe foile 22 v. şi 32—35 de desuptul textuluĭ, aceste însemnărĭ:

«Să s[ă] ştii de când au trecut Moscaliĭ în ţara leşască, letu 1775.»

«De căndu s-au bătut Soltanul cu Nohai noi eram la Putna cu ispravnicu . . . . . . (1) eu luoatŭ cu sila de pi la bostani turcişti şi eu dus la răsboi. Şi au perit toţi ca nişti becişnici, şi Soltanul au scăpatu cu fuga în tărgu în Căuşeni de spaima Nohailorŭ, cummui obiceru *(sic)* Turcului, că fug ca muĭarile şi nu şti că Turcu i tucos [?] şi Moldovanu fricos, şi cine ştii hele [?] Turculuĭ săntu. Şi eu am fostu acole cu ispravnecu Ion stăpănul meu şi am văzutu acele toti căti am scris: toti săntu adivărati.— Mafteĭ Hilmon, velet 7265 [1757]...»

No. 257.

In-folio.— Foĭ 56. — Secol. XVIII (1777).

Scrisóre cirilică. Pe la sfrişit se află şi scrisorĭ maĭ noĭ, din secolul al XIX-lea. Titlurile, iniţialele, datele, numele propriĭ şi chiar alineate întregĭ sunt scrise cu roşu. Are frontispiciĭ şi vre-o două iniţiale în verde, roşu, galben şi negru.

---

(1) Cuvinte indescifrabile fiind fóĭa tăĭată.

Pomelnicul mănăstiriĭ Govora, copie făcută de ieromonachul Visarion din M-rea Tismana la 1777, după cum se constată din însemnarea de pe fóĭa 51:

«Acestŭ poménic alŭ sfinteĭ mănăstirĭ Govoriĭ s-aŭ scris din porunca pré sfinţiĭ sale părinteluĭ proin mitropolit Kir Grigorie Rămnicénu prin ostenéla smerituluĭ ieromonah Visarion dinŭ sfânta mănăstire Tismana, la létu 1777 Fevr[uarie] 16».

Pe foile 1-6 incl. e următórea:

«*Predoslovĭa sobornicluĭ a poméneculuĭ acestuĭa.*»

«Adevărată înştiinţare adecă învăţătură înainte fu pusă noao de Sfinţiĭ Apostolĭ şi de Sfinţiĭ Părinţĭ aĭ légiĭ vechĭ şi aĭ daruluĭ celuĭ nou s-au arătatŭ ca să facă pomenire după ceĭ morţi zile 40, şi încă maĭ de buna voe pentru sărăcie sau lipsa peste anŭ să se facă zile treĭ în tóte săptămânile, ĭar dă este poruncitŭ oamenilorŭ miréni pentru sufletele lor a da milostenie mănăstirilorŭ pentru ceĭ viĭ sau pentru ceĭ morţĭ, şi eĭ din negrijă sau dinŭ necredinţă, de acĭasta nu socotescu, şi ca cumŭ ar fi întru ponosŭ, nu credŭ sfânta scriptură, şi de alŭ său sufletu, cu scara cé de mântuire nu vrură către Domnulŭ Dumnezeu a să apropiĭa, de acéĭa vor da răspunsu în celalaltŭ vécu, înnainté féţiĭ nefăţarniculuĭ judeţŭ, carele va să dé fieşte căruĭa după lucrulŭ luĭ, încă şi aceluĭa judecată şi osândă va sosi, carele elu[?] părinţilorŭ săĭ pomenire n-au făcut, şi vecinilor luĭ, şi după moarté aceluĭa însuşĭ pomeniré va peri. Aşijderé sau în lăcuinţa sfântuluĭ locŭ adecă în mănăstire saŭ la bisericĭ, arhimandriţiĭ şi igumeniĭ sau protopopiĭ şi popiĭ sau arhidiĭaconiĭ şi diaconiĭ sau ispravniciĭ şi toţĭ oameniĭ bésériciĭ cariĭ slujăscŭ la sfânta casă, hrănindu-să şi luând milostenie pentru suflet şi pentru dânşiĭ, pre Dumnezeu nu roagă, sau cu negrija mănăstiriĭ pentru sufletele céle prestăvite, parastas şi liturghiĭ nu slujăscu de Lunĭ spre Marţĭ, de Mĭercurĭ spre Joĭ, de Vinerĭ spre Sâmbătă, sau sobornicŭlŭ adecă poménecul acesta, preste toate Duminecile nu să va ceti, de aceşté marele *Ioanŭ Zlatoustŭ* zice, să fie spre dânşiĭ greotaté beser[e]céscă, şi la înfricoşata zi de judecată singurĭ eĭ nemiluiţĭ vor fi. Direptu acĭasta bunilorŭ creştinĭ spre tréba beser[e]ciĭ, avuţiĭa voastră să daţĭ spre pomeniré sufletelorŭ voastre şi sufletele părinţilor voştri şi spre ertare păcatelor că pre omulŭ blându şi darnicŭ ĭubeşte Dumnezeu şi de lucrurile céle deşarte nu-ş[ĭ] aducă aminte, că aşa zice Eclisiastulŭ: «câtŭ săntŭ

de frumoase milosteniile în vremé scărbeĭ, ca noriĭ de ploae în vremé secetiĭ». Acéste cărțĭ sfințitoare și folositoare de sufletŭ, întru carele să scrisără, ceĭ ce vor să-ș[ĭ] ajute sufletelorŭ sale întru înfricoșata și maré zi a groazniciĭ și cutremurateĭ judecățĭ a luĭ *Hs.* și cu aceste cărțĭ a să izbăvi de munca de vécĭ și a să face părtașĭ în cĭata celorŭ aleșĭ cariĭ au plăcut luĭ *Hs.* ceĭ ce au ostenitŭ pentru Dumnezeu și au pătimitŭ pentru înpărățiĭa cerésсă și pentru a sa mântuire pentru care luară cununa neputrejuniĭ, și fură moșténĭ înpărățieĭ cereștĭ; pentru acĭasta Doamne Dumnezeule cu rugăcĭunile pré curateĭ maiciĭ tale și ale tuturorŭ sfințilorŭ mă învrédnicește a fi moșténŭ înpărățieĭ cereștĭ, a vedé și a mă îndulci neurmateĭ luminiĭ tale, și bucurieĭ ceĭ nespuse cărĭa să scrisără ceĭ ce ĭubescu sufletulŭ său, vrăndŭ a vedé cetaté cé de sus *Ierusalimulŭ*, așteptăndŭ mila luĭ Dumnezeu, pohtindŭ viața cu *Hs.* întru înpărățiĭa cerésсă care au gătitŭ Dumnezeu celo[r] ce iubescu pre dănsulŭ, care ochĭulŭ n-au văzutŭ și urechiĭa n-au auzit și la inima omuluĭ n-au întratŭ, ca cine va avé némŭ și rudeniĭ și copiĭ micĭ, să le lase lorŭ să facă pomenire în urmă, că de acĭasta marele *Ioanŭ Zlatoustŭ* zice: «de vor fi niscariĭ copiĭ furĭ sau tălharĭ ca să pĭarză eĭ pomeniré părinților săĭ, și vor fi pustiĭ și fără pomenire, ĭarășŭ a acestora pomenire va peri în vecĭ, decĭ cine va plini acesté, adecă acĭastă poruncă a Sfințilorŭ Apostolĭ și a Sfințilorŭ Părințĭ ca să facă pomenire pentru ceĭ morțĭ.» Ĭată dară a acestora pomenire petrece în vécĭ a le cărora nume săntŭ scrise în cărțile acesté până căndu va fi lumé și sfintele besericĭ, pentru cariĭ să aduce cé fără de sănge jărtvă pentru toțĭ creștiniĭ ceĭ dreptŭ credincĭoșĭ, până la sfârșitulŭ lumiĭ aceștiĭa și până căndu va veni judecătorĭulŭ cel dreptŭ *Hs. Dumnezeulŭ nostru*, și va da fiește căruĭa după lucrulŭ luĭ. Ĭară acĭasta scriemŭ voao păstorilorŭ turmeĭ luĭ *Hs.*, adecă igumenilorŭ și dascalilorŭ, că verĭ cine dintru aceĭa oamenĭ cariĭ săntu de turma voastră, cu sărăcie sufletéscă petrecăndu, să va prestăvi dintru acĭastă viĭață, și vețĭ zice căcĭ n-au datŭ maĭ mult; ĭată pentru acĭasta dară nu-lŭ vom scrie la sobornicul adecă la pomének. Drept aceĭa dară, ĭată că nu sănteţĭ păstorĭ ci naemnicĭ, dară cum vețĭ cuteza să zicețĭ înnaintea luĭ Dumnezeu la înfricoșata judecată, ĭată eu și coconiĭ mieĭ și rugăcĭunile ce sănteţĭ datorĭ, n-ațĭ făcut pentru sufletele lor, sau oare cine va avé avuție și să va pristăvi și beséreciĭ luĭ Dumnezeu nu va da, sau duhovniculuĭ său, ci va lăsa némuluĭ său celuĭ trupescŭ, și voĭ să răspundețĭ

de păcatul acela ce au ĭubitŭ de la aceĭa să ĭa parte după cum zice Domnul nostru *Is. Hs.*, că celŭ ce sémănă în trupŭ de la trupŭ va secera putrejune, ĭară celŭ ce sémănă în suflet de la suflet va secera viĭaţa de vécĭ. Ĭară tu păstorĭule alŭ cuvântatoarelorŭ oĭ, cu dédinsulŭ să aibĭ grijă de sufletele lor, ca să zicĭ cu îndrăznélă înnainté luĭ Dumnezeu, ĭată eu şi coconiĭ cariĭ mĭ-aĭ dat. Şi de va avé cinevaşĭ negrijă de dumnezeĭasca slujbă cum s-ar zice, Dumineca de léne sau de negrijă nu va pomeni pre ceĭ ce săntŭ în cărţile acesté scrişĭ, însuşĭ el nepomenit va fi înnainté luĭ Dumnezeu, după cum zice Domnulŭ nostru *Is. Hs.*, «cu ce cumpănă cumpăniţĭ, cu acéĭa să va cumpăni voao», adecă cu drépta judecată a luĭ Dumnezeu. Decĭ de să va pristăvi cinevaşĭ dintru acĭastă lume, avăndŭ fămée şi copiĭ sau fraţĭ, sau prietenĭ, sau nepoţĭ, sau ĭară care ĭaste credincios bărbat pohtindŭ céle sufleteştĭ, şi acelora să cade avuţiile céle de rămăşiţă a spune şi a da cinstitelor mănăstirĭ spre tocmire şi sfintelor dumnezeeştilorŭ bisericĭ spre înfrumuseţare, ĭară sufletele lorŭ să le scrie în poméneculŭ aceĭ bésericĭ. Ĭară după acéĭa şi diĭaconilor şi altorŭ posluşnicĭ aĭ bésericilorŭ a da să cade, că aşa scrie sfântulŭ apostolul Pavelŭ dascălul a toată lumea zicăndŭ: «ceĭ ce slujăscŭ oltarĭuluĭ din oltariŭ să mănânce, ĭară ceĭ ce slujăscŭ bésericiĭ din bésérică să mânânce», ĭară alalalte ce săntŭ avuţiĭ de prisosinţă să cade săracilorŭ fraţilorŭ luĭ Dumnezeu a le da, pentru că aşa punerile legilorŭ adecă temeliile zicŭ: «ceĭ ce dă săracilor înprumută, în măĭnile luĭ Dumnezeu pune, şi însutit va lua şi viĭaţa de vécĭ va moşteni». O amarŭ celorŭ ce vieţuescŭ aicĭ, ĭar de sine şi de sufletele sale nu-şĭ aducŭ aminte, pradă, facŭ sile, obidescŭ pre alţiĭ şi străngŭ cu nedreptate şi în viaţa lorŭ bésériciĭ luĭ Dumnezeu nu dau, nicĭ slugilor bésericiĭ, nicĭ săracilorŭ, nicĭ pre golŭ înbracă nicĭ pre bolnav cercetéză şi eşindŭ din lumé acĭasta porunceşte a îndrepta oamenilor ĭară într-acestaşĭ chip, ca şi elŭ, prădătorĭu şi nemilostiv, şi elŭ să bucură de acé strânsoare ré şi nedréptă, aşa socotindŭ în minte, că priĭatenulŭ sau vecinulŭ mieu elŭ singurŭ în viaţa luĭ n-au înpărţitŭ, doară elŭ ştie de unde ĭaste luată din dreptate, au din nedreptate, eu nu ştiu cumŭ şi căruĭa voĭu să înparţu. Decĭ în găndŭ ca acesta fiindŭ întru acéĭa cade spre dănsulŭ îngerulŭ Sataniĭ, carele ĭaste rădăcina ĭubiriĭ de argintŭ şi învăţăndŭ zice: «O bune oame acĭasta ţie Dumnezeu ţe-au datŭ pentru ale tale bune lucrurĭ: stăpănéşte, bé şi mânăncă, şi-ţŭ hrăneşte copii ca să moştenéscă

în urma ta, și eĭ în urma vieţiĭ tale vorŭ înpărţi». Ĭar elŭ becesniculŭ de minte priimind în inima sa înșălăcĭunĭa drăcéscă, fu bucuros și începu a stăpâni, și după acéĭa trăi mulţĭ anĭ în băutură și mâncare fără măsură, și așa, eșindŭ dintru acĭastă lume, poruncéște mueriĭ și fecĭorilor fără îndoire să înparţă ale sale și céle streine. Ĭar muĭaré rămăindŭ în urma bărbatuluĭ său, începu a socoti cu copii zicăndŭ așa: «fetiĭ mieĭ, ĭată ce au socotit fără omenie părintele vostru și al mĭeŭ bărbatŭ, au poruncitŭ avuţiile luĭ și ale méle să le înpărţim săracilor și beséricilorŭ luĭ Dumnedeu, ĭară pre mine și pre voĭ lasă săracĭ; adevăratŭ nu e bunŭ siatulŭ bărbatuluĭ mieu feţiĭ mieĭ; eu amŭ socotit așa într-acestașĭ chipŭ, că avem atâta bogăţie să ĭau un omŭ bogat și pe mine mă va îndrăgi și pre voĭ vă va hrăni». Și cu acelŭ găndŭ sufletele lor în ĭadŭ săntŭ muncite, ĭar copiĭ rămăn în sărăcie și în lipsă, după cum zice *Eclisiastŭ*: «pomeniré acestora cu sunetŭ peri» și *Luca* ev[anghe]listu zice: «de aceşté ce să înbogăţescŭ fără minte îĭ va arunca pre eĭ Dumnezeu în minte nepricepută, a face céle ce nu să cadŭ». Titŭ apostolulŭ zice întru poslaniĭle sale: «fraţilorŭ să nu uitaţĭ în urma voastră céle ce aţĭ făgăduitŭ luĭ Dumnezeu și sfinţilorŭ, pentru că așa, ca focul va arde ale tale céle lumeștĭ și în ispită duce și după moarte te dă munciĭ care n-are sfârșăt.

«Pomenéște Doamne sufletele celorŭ ce au ĭubitŭ sfintele Tale besérici și au făcut poménire pentru sufletele celor morţĭ, și adăpară pe slujătorii beséricii și pre săracĭ și i hrănirá și deterá milostenie pentru părinţiĭ lorŭ.

«Pomenéște Doamne sufletele celorŭ ce au dat sfintelorŭ Tale beséricĭ, avuţiĭ, cărţĭ, sate, moșiĭ.

«Pomenéște Doamne sufletele ce s-au nevoit pentru sfintele tale beséricĭ și pentru pravoslavnica credinţă săngele lor vărsară și sufletele sale puseră, la războae ucișĭ și în tabere răniţĭ; pre ceĭ ucișĭ cu arme prin cetăţĭ și prin sate și pre ceĭ arșĭ cu focŭ și pre ceĭ înnecaţĭ în ape și în totŭ chipulŭ au peritŭ și pre ceĭ robiţĭ și în temniţă închișĭ și întru amărăcĭunea robieĭ de foame și de séte și de golicĭune murirá spurcaţĭ, neluândŭ ispovedanie nicĭ précuratele tainĭ.

«Pomenéște Doamne cu nespuse tocmélele Tale sufletele cărora ĭ-au răpitŭ apa și mulţimé grindiniĭ și zăpada, gerulŭ cumplitŭ și văntulŭ, și pămăntulŭ ĭ-aŭ înpresurat și cu rană purtă-

toare de moarte şi de cutremurul pământuluĭ s-au prăpădit şi maré înfurtunându-să, şi pre ceĭ arşĭ de fulgere şi de tunete ucişĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele celor ce în căĭ pre mare şi în ape s-au înnecat şi în pustiĭ au rătăcit, în munţĭ şi în peşterĭ şi în prăpăstiile pământuluĭ, de susŭ din copacĭ şi din râpe de la vrăjmaşulŭ au căzut.

«Pomenéşte Doamne sufletele acelora ce fiindŭ cuprinşĭ de frică cu mâĭnile sale s-au junghiĭat sau s-au sugrumatŭ, sau cu beţie, sau cu otravă, sau ucişĭ de caĭ, sau dinŭ pizmă săntŭ ucişĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele celorŭ ce săntŭ întru clevetire şi în urgie şi în legăturĭ şi în temniţe închişĭ de maĭ mariĭ lor, şi de foame şi de séte şi de toată nevoĭa fiindu cuprinşĭ, moarte luară.

«Pomenéşte Doamne sufletele celor osândiţĭ la moarte, după vină sau nevinovaţĭ, şi moarte de nevoe au luat.

«Pomenéşte Doamne sufletele celor ucişĭ pre căĭ de tâlharĭ şi de păgânĭ şi de gadinĭ şi de hierĭ şi de pasărĭ mâncaţĭ şi de şărpĭ răniţĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele tinerilor celor nebotezaţĭ, cariĭ s-au născut din părinţĭ pravoslavnicĭ şi au muritŭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele tuturorŭ pravoslavnicilorŭ creştinĭ, ale călugărilorŭ şi ale mirenilorŭ, şi pre ceĭ morţĭ cu moarte năprasnică, bătrânĭ şi tinerĭ. Tu ştiĭ Doamne numele lor: cu trâmbiţa cé dupre urmă să-ĭ înviezĭ şi stăriĭ ceĭ dé drépta să-ĭ învredniceştĭ şi în sălaşurile drepţilor să-ĭ sălăşlueştĭ.

«Odihneşte Doamne sufletele celorŭ ce au eşitŭ din viĭaţa acĭasta şi cu totŭ felĭul de moarte s-au sfârşit, că tu eştĭ înviĭaré şi viĭaţa celorŭ ce au eşit din lume acĭasta, cu dumnezeeştile tale tocméle, toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ, Hristoase Dumnezeulŭ nostru şi Ţie mărire înnălţăm Tatăluĭ şi Fiĭuluĭ şi Sfântuluĭ Duhŭ, acum şi pururé şi în véciĭ vécilor, amin.

«Pomenéşte Doamne sufletele răposaţilor robi tăĭ şi roabelor tale cariĭ maĭ nainte au răposatŭ şi cu dumnezeĭască mâna ta pre cel ziditŭ întâĭu, pre strămoşulŭ nostru Adamŭ şi pre strămoaşa noastră Evva şi totŭ némul ce s-au născutŭ dintru eĭ, şi Te-au cunoscut pre Tine Făcătorĭule şi Ziditorĭule, Celŭ ce eştĭ adevăratŭ *Hs.*, Dumnezeul nostru, după voĭa Tta în lége şi maĭ nainte de lége, şi cu credinţă Ţe-au slujit şi au mărit numele Tău celŭ sfântŭ şi cuvios, al Tatăluĭ şi al Fiĭuluĭ şi alŭ Sfântuluĭ

Duhŭ, ce este una Troiță, pre toțĭ cariĭ s-au pristăvitŭ întru buna credință, ceĭ ce pururé sântŭ pomenițĭ robiĭ tăĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele présfinților patriarhĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele sfinților mitropolițĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele ĭubitorilorŭ de Dumnezeu episcopĭ.

«Pomenéşte Doamne sufletele pravoslavnicilorŭ înpărațĭ şi înpărătése şi ale coconilor lor.

«Pomenéşte Doamne sufletele credincĭoşilorŭ Domnĭ şi Doamne şi ale coconilor lor».

Scara pomelnicelor cuprinse intr'acéstă condică:

Pe f. 51 se află acéstă însemnare:

Сє́й свѧтыи́й монастиръ и́мєнєⷨ го́вора, є̏жє є̏сть въ и́мѧ прѣчⷭ҇тїѧ владꙑчицє на́шє богородицє и̑ приⷭ҇сно дѣвꙑ марїа и̑ чьⷭ҇тирє (sic) є̏ѧ оу҆спе́нїє.

Богъ вѣсть кто̀ ѿснова̀ є̏го̀ и҆ли̇ съзида̀, бѣ ѿвєтъша́ль и̑ ѡ҆пѹстѣль. и̑ настави̇ богъ и҆ прѣчистаа бого мати Ї҆ѡ ра̀дѹ́ла воєво̀да, и поно̀ви є̏го̀ и҆ оукраси̇ и҆ потвръди̇. Господь Богъ да оу҆твръди̇ть гоⷭ҇подьство є̏го̀ и̑ оу҆крѣпи̇ть, въ дльготѣ лѣⷮ: въ благодьньствїй и҆ живо̀тѣ, въ здра́вїй и҆ съпасе́нїй дѹши и̑ тѣлѹ, въ ѿставлѣнїє грѣхомь. Ѕе́дь (sic) и̑ въ бѹдѹщии́хь полѹчити вѣчныхъ благь, съ въсѣмй свѧтыи́мй и҆жє ѿ вѣка богѹ оу҆го́ждьшихь, милостива́мй (sic) прѣчистїѧ богородицє и҆ въсѣхъ свѧтыхь, Ӑминь.

Pe românesce:

Acéstă sfîntă mănăstire pe nume Govora, care este în numele précuratei stăpânei nóstre născătórei de Dumneḑeu şi pururea fecióreĭ Mariia şi a cinstiteĭ eĭ Adormirĭ.

Dumneḑeu scie cine-a întemeĭat-o orĭ a clădit-o, fiind veche şi părăsită. Şi a indemnat Dumneḑeŭ şi cu preacurata Luĭ Maĭcă pe Io Radul Voevod, şi a înnoit-o şi a împodobit-o şi a întărit-o. Domnul Dumneḑeŭ să-ĭ întărĭască domnia luĭ şi să ĭ-o créscă în lungimea anilor, în belşug şi traiŭ; în sănătate şi în mântuirea sufletuluĭ şi a trupuluĭ, spre ĭertarea păcatelor, şi spre căpătarea fericirilor viitoare, împreună cu toţĭ sfinţiĭ carĭ din vecie plac luĭ Dumneḑeŭ, şi cu milostiva şi preacurata Născătóre de Dumneḑeŭ şi cu toţĭ sfinţiĭ. Amin.

Pe dosul fóleĭ 56 de la sfârşitul manuscrisuluĭ se află următórea însemnare scrisă cu creionul:

«Acest clopot este al sf. m. Govora, fiind spart şi maĭ mic s'au prefăcut de Prea S. Sa părintele Grigorie proin mitropolit, Noemvre 15, 7286, întru cinstea Adormiriĭ sf. de Dumnezeu Născătórei, egumen fiind cuviosul kir Mihail Thetoeanu.»

Iar pe o foie adăogată la început de Nicandru Vasilescu (1) sunt aceste însemnărĭ, cu litere şi latine şi cirilice:

«Acestŭ pomelnicŭ alŭ monastiri Govora fiindŭ vechiu âncâtŭ nu i se maĭ ţiné foile, şi pentru că unŭ asemené obiectŭ era de necisitate a să păstra pentru frumósa scriere dintrânsulŭ ân care conţine numele donatorilor a acestiĭ sfinte case,

«Sub-scrisulŭ la anul 1867 în al doile an al Domnieĭ prinţuluĭ domnitorŭ

(1) Cfr. pomelnicul de pe fóia 54 v.

alŭ Românilorŭ, Carolŭ I, l'am legatŭ din nou precumŭ să vede, şi spre memorie amŭ semnatŭ. — Nicandru Vasilescu.»

«Iarŭ la anulŭ 1869 Noemvrie 12 prinţulŭ Carolŭ au venitŭ cu Dómna Elisabeta, ale cărora ţirimonie de cununie li s'a făcutŭ în acé ḑi ân sfânta Mitropolie catedrala Ţări, unde aŭ fostŭ cu mare pompă priimiţĭ ânnălţimile lor de la gara drumuluĭ de fierŭ viindŭ de la Giurgiu.

«La anulŭ 1881 Martie 14, prinţulŭ Carolŭ s'a proclamatŭ de rege alŭ Românii şi România de regatŭ»

No. 258.

In-folio. — Foĭ 2 + 665. — Secol. XVIII. — Luat de la Museul de Anticitățĭ din Bucurescĭ conform înnaltuluĭ Decret regal No. 519 de la 10 Februarie 1903.

Scrisoare cirilică de maĭ multe mânĭ. Titlurile, inițialele și multe însemnărĭ, în text saŭ pe margine, sînt scrise cu roșu.

Legătură originală în pĭele cu chipurĭ în aur și argint făcute cu fĭerul, ars pe fața eĭ: la mijloc, în aur, Invierea: «Воскресенїє Х[рист]а Бо[га]» și la cele patru colțurĭ, în argint, ceĭ patru evangheliștĭ în cunoscutele lor representărĭ simbolice. Chipurile imprimate sînt azĭ cam șterse de vreme.

Pe fața legăturiĭ, sus, acest titlu:

«Tâlcul Evangheliii [de Theofylact archiepiscopulŭ Vulgarieĭ].»

Iar jos acest nume și dată:

«Stefan, erm[onah] eg[umen], 7224 [1716].»

Cuprinsul volumuluĭ:

Pe prima fóe nenumerotată se află acéstă însemnare:

«Acĭastă sfântă şi dumnezeĭască carte ĭaste a sfinteĭ mănăstirĭ Bistriţeĭ, hram[ul] Uspenie Pre[ci]stéĭ B[o]g[o]r[o]d[i]ţe.—Mihail ierm[onah] proeclisiĭarh ot (*dela*) Bistriţă.»

Iar pe fóĭa 651 v. acéstă însemnare posterioară primeĭ:

«Acĭastă sfântă carte ce să numéşte tâlcul evangheliel, este a sfinteĭ monastirĭ Bistriţa, caré s-au întărit şi cu pecéte după cum de la vale să vede. Şi scrisiĭ eŭ mult păcătosulŭ Anthimŭ ierodiĭacon, Rămniceanu. 1825 Maĭ 25.»

Pe f. 4 *o* pecete pătrată cu literile с, т, ф, н, în cele patru colţurĭ şi cu chipul Maiciĭ Domnuluĭ în mijloc, aplicată cu fum; de-o parte şi de alta, scrise de mână, stau cuvintele: «a măn[ăstiriĭ] Bistriţiĭ.»

Pe f. 651 v. *altă* pecete, tot pătrată şi tot cu literile с, т, ф, н, în cele patru colţurĭ, dar avênd în mijloc foarte delicat săpată icóna Adormiriĭ Maiciĭ Domnuluĭ. E aplicată tot cu fum.

No. 259.

In-4°. — Foĭ 12 — Secol. XIX. Dăruit de V. A. Urechia, la 7 Aprilie 1883. Scrisóre latină caligrafică.

Pe fóia 1, acest titlu:

«Rênduiala la prepărarea, ferberea şi sânţirea Miruluĭ.» (Cf. No. 308).

Pe fóĭa 2 urmează aceastâ:

„*Precuvêntare.*

«Prepărarea chemică şi sânţirea sacramêntală a Miruluĭ (chrismeĭ) este în sânta nóstră biserică ortodoxă unŭ reservatŭ al Episcopatuluĭ. (Can. 6 al sinoduluĭ de Carthagena; s. Simeonŭ Tesalonicul despre s. taine cap. 71; euchologiul bisericeĭ orientale dela Iacobŭ Goarŭ, pag. 627—647). Eară aplicarea sacramêntală séŭ ungerea cu s. Mirŭ a celorŭ noŭ botezaţĭ, carea este sigilul (pecetea) daruluĭ Duhuluĭ sântŭ, se face după praxa cea din vechime a bisericeĭ ortodoxe şi de presbiteriul parochial.

«Din punctul de vedere dogmaticŭ, fie-carele Episcopŭ eparchiotŭ este îndreptăţitŭ, de a sevêrşi prepărarea şi sânţirea Miruluĭ, după praxa bisericéscă înse, se face sânţirea sacramêntală a chrismeĭ pe la bisericele maĭ marĭ ale çrestinităţiĭ adecă pe la sântele Patriarchiĭ şi Metropoliĭ ale bisericelorŭ autochefale,

dela carele se înparte s. Mirŭ Episcopiilorŭ sufragane spre înpărţirea ulterióră pe la bisericele parochiale.

«Pentru a ésta praxă vorbescŭ şi motive cumpenitóre şi anume, pentru că prepărarea chemică şi ferberea Miruluĭ din oleiŭ (untŭ de lemnŭ), vinŭ şi cele multe speciĭ de aromate, recere deosebite cunoscinţe şi multă disteritate, éră al doilea, pentru că, întru primirea s. Mirŭ de păstoriĭ de suflete dela Episcopŭ, éră de Episcopĭ dela Metropolitŭ şi înse-'şĭ a Metropoliţilorŭ dela Patriarchie, zace unŭ sêmnŭ al dependinţeĭ erarchice a celorŭ ce primescŭ de ceĭ dela cariĭ primescŭ s. Mirŭ.

«Pentru aceea maĭ vêrtosŭ Mitropoliile bisericelorŭ autochefale aŭ încetatŭ unile maĭ timpuriŭ, altele maĭ tărḑiŭ, de a se adresá la s. Patriarchie din Constantinopole în causa acésta, ci sevêrşescŭ însĕ 'şĭ sânţirea Miruluĭ, spre a provedea cu s. chrismă Episcopiile şi prin aceste bisericele parochiale concerninte.

«Episcopia ortodoxă din Bucovina, după dismembrarea sa erarchică de Metropolia Moldoveĭ, primeá s. Mirŭ de unde putea căpătá maĭ cu înlesnire, şi anume dela Metropoliile din Carloveţŭ, din Iaşĭ şi însu-şĭ din Chievŭ.

«Însĕ după rădicarea scaunuluĭ episcopal din Cernăuţĭ (maĭ 'nainte Rădăuţĭ) la demnitatea erarchică de Metropolie actuală cu Episcopiile sufragane din Zara şi Cataro, simţindu-se lipsa de s. Mirŭ nu numaĭ câtŭ pentru eparchia archiepiscopală, ci şi pentru eparchiile sufragane, încă antecesorele Umilinţeĭ Nóstre Présânţitul Archiepiscopŭ şi Metropolitŭ Teoctistŭ s'a cugetatŭ la îndeplinirea acesteĭ lipse şi Ne-a îndĕtoritŭ, fiindŭ atuncĭ Archimandritŭ de scaunŭ, de a Ne ocupa cu studiul acesteĭ cause importante şi a face prepărările necesarie pentru sânţirea Miruluĭ.

«Mórtea numituluĭ Nostru antecesorĭŭ a precurmatŭ realisarea scopuluĭ menţionatŭ şi aşá îndată după întrarea Umilinţeĭ Nóstre în scaunul Archiepiscopieĭ, năzuindŭ păstoriĭ de suflete pentru s. Mirŭ, am mânecatŭ de a satisface acesteĭ recerinţe simţitóre.

«La aşeḑarea «Rênduelii presênte la prepărarea, ferberea şi sânţirea Miruluĭ», Ne-am îndreptatŭ după Euchologiul cel mare grecescŭ dela Goar, carele petrecândŭ timpŭ îndelungatŭ în Constantinopole, descrie cu esactitate tótă procedură la compunerea, ferberea şi sânţirea Miruluĭ, carea rênduélă, descrisă de numitul bărbatŭ eruditŭ, consună pe deplinŭ cu espunerile respective ale s. Simeonŭ Archiepiscopul Tesaloniculuĭ.

«Presêntâmŭ de ĭ Preasânţitilorŭ Ierarchĭ aĭ bisericeĭ ortodoxe Române «Rênduiala la preparărea, ferberea şi sânţirea Miruluĭ» numaĭ câtŭ în manuscriptŭ, cu aceea rugăminte, ca se binevoiască al esaminá şi aflândŭ de a face óre-carile observărĭ, a Ne încunosciinţá spre a le puté apreciá în viitoriu. — Cernăuţĭ într'a 20 Decemvre 1881.— Silvestru, Archiepiscop şi Metropolit Bucovineĭ şi Dalmaţieĭ.»

Cuprinsul:

No. 260.

In-folio — Foĭ 222, din carĭ unele sînt nescrise. Fóia 127 e de două orĭ numerotată. — Secol. XVIII (1798). — Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.

Scrisóre grecéscă şi cirilică, frumósă, de maĭ multe mânĭ. Titlurile, iniţialele, datele şi alte însemnărĭ, sînt scrise cu roşu.

Legat în piele şi poleit pe marginĭ cu aur, ĭar pe faţa şi dosul legăturiĭ împodobit cu florĭ aurite.

Pe dos pórtă acest titlu: «Kondix — 1798».

Inlăuntru manuscriptul are şi frumóse vignete şi iniţiale ornate, şi pe fie-care fóie cu transcrierea documentelor este aplicată pecetea domnéscă cu chinovar.

Pe foia 36 — de unde încep documentele pentru fie-care moşie şi ecaret în parte —, se află frumos desemnată marca ţăreĭ, ĭar de ambele părţĭ ale eĭ câte o figură alegorică, şi de desupt data 1798, precum şi următorul titlu:

«Condică pentru toate sineturile moşiilor i *(şi)* altor acareturi ale luminăţiĭ sale Doamniĭ a toată ţara rumânéscă Roxandra Hangeri »

Pe fóia a doua volumul pórtă acest titlu:

Κώδηξ | ἐν ᾧ περιέχεται | ὅλα τὰ συνέτια καὶ ἄλλα παλαιὰ γράμμα | τα τῶν ἐν Βλαχία κειμένων μουλ | κίων καὶ ἄλλων ἀκαρετίων τῆς | ἐκλαμπροτάτης Δόμνης | πάσης Οὐγγροβλαχίας | *Ῥωξάνδρης Γίκα.* | Ξυνεγράφη δὲ ἐπὶ τῆς ἡγεμονείας τοῦ | ὑψηλοτάτου, εὐσεβεστάτου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης οὐγ | γροβλαχίας | κυρίου κυρίου | *Ιωάννου Κωνσταντίνου* | *Γεοργίου Χαντζερὴ* | Βοεβόδα, | κατὰ τὸ 1798 ἔτος | ἐν Βουκουρεστίοις.

Pe românesce:

Condică în care se cuprind tóte zapisele şi cele-l-alte vechĭ hri-

sóve, ale moşiilor şi celor-lalte ecareturĭ aflătóre în ţara românéscă, ale prea luminateĭ Dómne a tótă ţara Ungro-Vlahieĭ, *Roxandra Ghica.* Şi s'a scris sub stăpânirea prea înaltuluĭ şi prea piosuluĭ şi mult alesuluĭ Domn şi stăpânitor a tótă Ungrovlachia, Domnuluĭ Domnuluĭ *Ioan Constantin Gheorghe Hangerli* Voevod, la anul 1798, în Bucureştĭ.

Pe fóĭa a treĭa urméză în grecesce tabla documentelor cuprinse în condică:

«1798. Πίναξ καὶ περίληψις ὅλων τῶν ἐν τῷ παρόντι κόδικι συνετίων τῶν μουλκίων καὶ ἀκαρετίων τῆς ἐκλαμπροτάτης Δόμνης Ρωξάνδρας Χαντζερή.»

Pe românesce:

Scară şi cuprins al tuturor sineturilor din acéstă de faţă condică, a moşiilor şi ecareturilor prea străluciteĭ Dómne Roxandra Hangerli.

După tabla grecéscă (f. 3—24) urméză documentele în extenso (f. 36 şi urm.) cea maĭ mare parte în românesce şi numaĭ câte-và în grecesce:

„*Moşiia Cojâştiĭ sud* (jud.) *Ilfov.*"

	Fóĭa
1662 (7170) Mart. 3.— Zapisul luĭ Muşat căpitanul din Pălceştĭ, prin care vinde luĭ Bărcă căpitanul 65 stânjenĭ moşie din Dobromir	36.
1639 (7147) Iunie 4. — Zapisul luĭ Ion din Cojăştĭ, prin care vinde popiĭ Borciĭ eclisiarhul 45 stânjenĭ moşie din Dobromir	37.
1653 (7161) Mart. 6.— Zapisul luĭ Ianache cu frate-sĕŭ Miho fecĭoriĭ popiĭ Borciĭ eclisiarhul, prin care vînd moşiĭa lor din Dobromir, Raduluĭ Dudescul al doile sluger	37.
1653 (7162) Dec. 20.— Zapisul luĭ Stoĭca şi Dragul cĭauşiĭ de Dorobanţĭ şi Dobrotă mazilul, pentru baniĭ ce ĭ-au dat popiĭ Dumitru de ĭ-a înfrăţit pe moşie	37 v.
1654 (7162) Aug. 20.— Zapisul prin care popa Dumitru, Dobrotă mazilul şi Dragul cĭauşul, împart cu Stoica cĭauşul, moşia ce au rĕscumpĕrat-o dela Radu Dudescu logofătul	38.
1652 (7160) Maĭ 15.—Zapisul prin care Şerban fecĭorul Greuluĭ vinde 100 stânjinĭ de moşie luĭ Stan megiaşul din Dobromir	38.
1657 (7165) Mart. 9.— Zapisul Néguluĭ, prin care vinde 30 stânjenĭ de moşie din Dobromir, luĭ Dobrota şi Toader	38 v.
1659 (7167) Mart. 16.— Zapisul luĭ Stan fecĭorul luĭ Stan megiaşul din Dobromir, prin care vinde 50 stânjinĭ moşie de acolo, luĭ Négu neguţătorul din Bucureştĭ	38 v.
1659 (7167) Aug. 18.— Zapisul luĭ Dobrotă din Popeştĭ şi alţiĭ tot d'acolo, prin care vînd părţile lor de moşiĭ luĭ Bărcă căpitanul	39.
1658 (7167) Oct. 23.— Zapisul prin care Stan megiaşul, din Cojăştĭ, vinde partea luĭ de moşie luĭ Vlad dorobanţul	39 v.
1660 (7168) Aug. 1.— Zapisul luĭ Stan cu fratele sĕŭ Bogdan din	

Fóia

Cojăştĭ, prin care vînd partea lor de moşie de acolo logofătuluĭ Ianache fiul popiĭ Borciĭ din Bucureştĭ . . . . 40.

1660 (7168) Mart. 8. — Zapisul Dragneĭ fata luĭ Stan megiaşul din Dobromir, prin care dă luĭ Costandin, partea eĭ de moşie de acolo, fiind-că a scăpat-o din robia Mărzaculuĭ în zilele Ghicăĭ Vodă . . 40.

1660 (7169) Dec. 6.— Zapısul prin care Alexandru ginerele popiĭ Dumıtru, vinde luĭ Ianache postelnicul, 20 stânjinĭ moşie în satul Dobromir . . . . 40 v.

— Sept. 9.— Zapisul prin care Miho arată că Dobre cu frate-sĕŭ Necula au rĕscumpĕrat moşia ce era zălogită la dinsul. . . . . . . 40 v.

1664 (7172) Ian. 17.— Zapisul luĭ Dobrotă fecĭorul unchĭaşuluĭ Toader din Dobromir, pentru moşia ce a vîndut-o luĭ Bărcă căpitanul . 41.

1667 (7175) Iunie 14. — Zapisul luĭ Ianache fecĭorul popiĭ Borciĭ, pentru moşia din Cojăştĭ, ce a vîndut-o luĭ Bărcă căpitanul . . . 41.

1670 (7178) Ian. 8.— Zapisul prin care Radul fiul luĭ Dobre din Brăneştĭ, vinde luĭ Pană păharnicul fecĭorul luĭ Bărcă căpitanul, partea luĭ de moşie din Brăneştĭ. . . . . 41 v.

1670 (7178) Maĭ 24.—Zapisul luĭ Stan cu frate-sĕŭ Bogdan din Dobromir, pentru o sumă de banĭ ce a imprumutat dela Bărcă căpitanul şi fiul sĕu Pană păharnicul, amanetându-şĭ moşia . . . . . . 42.

— Zapisul luĭ Necula, prin care vinde 90 stânjenĭ moşie din Dobromir, uĭ Dragotă armaşul . . . . 42 v.

1678 (7186) Ian. 12.-- Duca Voevod ţăriĭ românescĭ poruncesce locuitorilor din satul Flocoşiĭ, să nu maĭ pesculască în heleşteul luĭ Pană păharnicul ce este pe apa Paseriĭ, nicĭ vitele să şi le pască pe moşia luĭ 42 v.

1679 (7188) Dec. 25. — Zapisul luĭ Ion sin Costandin Dărăbanţul, pentru moşia din Dobromir, ce a vindut-o luĭ Pană păharnicul . . 43.

1683 (7191) Mart. 15.— Zapisul luĭ Petru fecĭorul Stoicăĭ cĭauşul din Dobromir, pentru moşia de acolo, ce a vîndut-o jupănéseĭ Vlădaeĭ ce au fost soţie luĭ Pană căpitanul . . . . 43 v.

1691 (7199) Febr. 6.— Zapisul luĭ Partenie egumenul M-reĭ Radu Vodă, în privinţa învoeliĭ făcută cu jupănésa Vlădaĭa, pentru heleşteul şi móra de la Pasărea . . . . 44.

1691 (7199) Mart. 2. — Costandin Basarab Voevod Rom. întăresce stăpânire jupăneseĭ Vlădaiĭ care a fost a luĭ Pană căpitanul, peste heleşteul şi móra cu vadul eĭ, de la satul Flocoşiĭ din jud. Ilfov . . . . 44 v.

«Cumpărătoarĕ boerilor Văcăreştĭ de la clironomiĭ luĭ Bărcă Cojăscul.»

1743 (7251) Maĭ 30. — Zapisul Raduluĭ Topolovénul biv logofăt la vistierie, prin care vinde jumătate din moşia Cojeştiĭ, cumnatuluĭ sĕu Ştefan Văcărescul biv vel dvornic la Târgovişte . . . . 45 v.

1743 (7251) Iulie 20. — Cartea mitropolituluĭ Neofit al Ungrovlachieĭ, dată luĭ Stefan Vacărescu biv vel dvornic la Târgovişte, pentru a-şĭ stăpâni vadul cu două róte de móră ce-l are în apa Paseriĭ la satul Flocoşiĭ . . . . 46.

1747 (7255) Maĭ 24. — Zapisul Păuniĭ Cojésca, cu soţul eĭ Radu To-

(1) Dată greșită; trebue să fie 1749 (7257).

Fila

— «Foaïa de scutelnicii ot *(din)* Cojeştiï sud Ilfov ai Luminăţiï Sale Doamniï Luxandriï Hangeri, după catastihu visterieï» . . . . 64.

— «Foaia de posluşniciï ce să află la moşiia domnéscă Cojăştii» . 64 v.

1798. — «Catastih de vinăricïu miliï şcoliï ot *(din)* Cojeştiï, ce are să ïa din poporul Caracaluluï dă vadră pă banï treï, din sud Romanaţi» . 65.

«Munţii şi moşie Comarnicul i (şi) *Câmpina sud* (jud.) *Prah[ova]»*.

1798 Ian. 30. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce vîndarea prin mezat a munţilor de la Comarnic şi de la Câmpina, asupra luï Scarlat Ghica vel vistier. . . . . 69.

1798 Sept. 10.—Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce actul de cumpĕrătóre, prin care vistierul Scarlat Ghica, a cumpĕrat de la mezat munţiï de la Comarnic şi Câmpina aï luï Alexandru Ioan Ipsilant Voevod . . . . 69 v.

1798 Sept. 23.—Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce zapisul de vîndare, prin care vistierul Scărlat Ghica, vinde munţiï şi moşia de la Comarnic şi Câmpina, Doamneï Roxandra Hangeri. . . 70 v.

1798 Mart. 15. — Arhiereul Ozichnon Daniel, epitropul mănăstireï Colţeï cere voïe de la Domn de a schimba pe o altă avere moşia Comarniculuï, cu dómna Roxandra, soţia Domnuluï (grec) . . . . . . 71 v.

1798 Aprilie 16. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce zapisul de schimb săvîrşit între Daniil Zihnon epitropul M-reï Colţiï, cu Doamna Roxandra, dându-ï partea de moşie şi munţiï de la Comarnic aï M-reï, pentru o prăvălie din Şelarï pe locul M-reï Stavropoleos . . . . 71 v.

1798 Oct. 5. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. încuviinţéză ţinerea târguluï de sĕptămână la moşia Bréza, a Doamneï Roxandra Hangeri. . . . . 72 v.

«Seneturile mănăstiri Colţiï».

1737 (7245) Iunie 14. — Costandin Nicolae Voevod Rom. întăresce stăpânire M-reï Colţea din Bucurescï, peste moşia şi munţiï de la Comarnic, ce i le-a dăruit Ilinca hătmănésa, fiïca luï Mihaï Cantacuzino biv vel spătar . . . . 73.

1745 (7253) Maï 20. — Costandin Nicolae Voevod Rom. hotăresce ce banï au să se dea în locul clăciï casnice de pe moşia Comarnic. . . 74.

1750 (7258) Aug. 4. — Grigorie Ghica Voevod Rom. scrie luï Vasilache Canela biv vel păharnic, ispravnicul Prahoveï, ca, să dea ajutor M-reï Colţea spre a-şï strînge dijma de la locuitoriï din Comarnic . . . . 74 v.

1798 Oct. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. poruncesce ispravnicilor din Prahova, să indatoreze pe locuitoriï de pe moşia Bréza a Doamneï Roxandra Hangeri, a-şï da adetul moşieï după ponturile din condica Divanuluï . . . . 74 v.

1798 Sept. 28. — Zapisul luï Voicu Cïuşe prin care arată că s'aŭ primit baniï de la Doamna Roxandra Hangeri, pentru móra şi alte binale ce le avea pe moşia Comarnicu . . . . 75 v

1798 Sept. 28. — Zapisul luï Stoïca Cojocarul prin care arată că şi-a

Fóia

«*Viile de la sud* (jud.) *Prahova*.» Fóia

1798 Sept. 27. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce stăpânire luĭ Costache vel hatman, peste viile ce le-a cumpĕrat la mezat de la Dumitrache Turnavitu, din valea Ţinteĭ jud. Prahova . 105.

1798 Sept. 23. — Intărirea domnéscă a zapisuluĭ prin care Costache vel hatman, a vîndut via din délu Ţinteĭ Doamneĭ Roxandra Hangeri 105 v.

1798 Aug. — Arĕtarea ce fac Domnuiuĭ, ispravniciĭ din Prahova, în privinţa strigăriĭ la mezat şi mĕsurătórea viilor luĭ Dumitrache Turnavituĭ din délu Ţinteĭ . . . . 106 v.

«*Viile din Bucureştĭ*.»

1798 Iulie 8. — Costandin Gheorghe Hangeri Voveod Rom. întăresce mezatul de vin̦area viilor rĕposatuluĭ Dumitrache Turnavitu ce le avea pe moşia M-reĭ Radu Vodă, către vel hatmanul Costache . . . 107.

1798 Sept. 23. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce schimbul, săvîrşit între Doamna Ruxandra Hangeri cu egumenul M-reĭ Radu Vodă, pentru locul viilor cumpérate de la Costache vel hatman . . . . 107 v.

1797 Aug. 6. — Dumitrachi Turnavitu imprumută 5.000 de talerĭ dând ca zălog nişte viĭ (grec.) . . . . 108 v.

1798 Sept. 23. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce stăpânire, Doamneĭ soţieĭ Măriei Sale, peste via ce a cumpĕrat-o de la Costache vel hatman şi cu pămîntul luat prin schimb de la M-rea Radu Vodă . . . . 109.

«*Locuri de prăvălii*.»

1798 Sept. 23. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce schimbul unor lucrurĭ, săvîrşit între Doamna Roxandra Hangeri, şi egumenul Mihalistul . . . . 109 v.

«*Fabrică de fidea*.»

1798 Iulie 9. — Costandin Gheorghe Hangeri Voevod Rom. întăresce stăpânire luĭ Costache vel hatman, peste fabrica de fidé, ce a cumpĕrat-o la mezat . . . . 110 v.

1798 Sept. 23. — Zapisul luĭ Costache vel hatman, prin care vinde fabrica de fidé cu puţină vie în dél lângă Văcăreştĭ, Doamneĭ Ruxandra Hangeri 111

1798 Noemb. 20. — Zapisul archimandrituluĭ Mărginénu, pentru locul luat schimb aicĭ în Bucureştĭ, de la Doamna Ruxandra Hangeri, în locul viilor din délul Ţinteĭ . . . . 111 v.

«*Moşiia Bréza din sud* (jud.) *Prahova. Sineturile Mănăstiri Mărgineni sud Prahova*.»

1698 (7207) Dec. 4. — Costandin Basarab Voevod Rom. slobozesce de rumânie pe Ión cu fraţiĭ luĭ şi pe alţiĭ din Bréza . . . . 117.

1743 (7251) Febr. 20. — Zapisul prin care Ancuţa Filipésca arată ce a lăsat soru-sa Maria prin diiată M-reĭ Mărgineniĭ . . . . 118 v.

— 1754 Febr. — Anaforaua veliţilor boerĭ, dată în pricina dintre

Fóia

Pană şi Dumitraşco de la Călineştĭ, cu episcopul Buzeuluĭ pentru un loc de munte între hotarul Comarniculuĭ, Bréza şi Bezdédul . . . . 119.

1747 (7255) Ian. 28. — Zapisul luĭ Costandin Filipescu fost al treilea vist. prin care vinde moşia luĭ din Bréza M-reĭ Mărgineniĭ . . . . . 119 v.

1747 (7255). — «Arătare printracéstă foae pentru delniţele ot *(dela)* Bréza ce sânt în parté mé, cum arată mai în jos» . . . . 120.

— 1705 Iunie 6. — Zapisul luĭ Popa Stoĭca din Bréza, prin care ia de la M-rea Mărgineniĭ un vad de móră cu embatic . . . . 122 v.

— 1798 Noemb. 30. — Zapisul egumenuluĭ de la M-rea Mărgineni, prin care dă în schimb moşia ce o are M-rea la Bréza, pe moşia Răteştiĭ din jud. Vlaşca a Doamneĭ Roxandra Hangeri . . . . 123.

«Sineturile boerilor Creţuleşti iar a moşiĭ Breziĭ.»

1720 (7228) Ian. 24. — Nicolae Alexandru Voevod Rom. întăresce stăpânire luĭ Iordache Creţulescu vel logofăt, peste moşia de la Bréza câtă a fost a luĭ Gheorghe Cantacuzino beizadeua şi a luĭ Toma spătarĭul, care au fost confiscate de la dinşiĭ pe séma domnéscă . . . . 124.

— 1775 Aug. 1. — Zapisul luĭ Nicolae păharnicul, prin care vinde partea luĭ de moşie din Bréza, luĭ Neculache biv vel păharnic . . . 124 v.

— 1775 Sept. 5. — Zapisul prin care Grigorie Bălénu, adeveréză că a dat 500 talerĭ păharniculuĭ Neculache, pentru rĕscumpărarea moşieĭ Bréza . . . . 125.

1798 Noemb. 20. — Zapisul luĭ Costandin Creţulescu biv vel vistier, prin care vinde Doamneĭ Roxandra Hangeri, părţile luĭ de moşie din Bréza, cu munţiĭ Băja, Clăbucetul mare, Clăbucetul mic şi stâna luĭ Furnică . . . . 125 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Drăguş din Bréza pentru móra cu douĕ róte, de acolo, ce a vindut-o caseĭ Doamneĭ Ruxandra Hangeri . . . 126.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Stan Corcodel, prin care vinde o móră din Bréza, Doamneĭ Roxandra Hangeri . . . . 126 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Ion Bortuş, prin care vinde o móră din Bréza, Doamneĭ Ruxandra Hangeri . . . . 126 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Radu Dărstaru, prin care vinde o móră din Bréza, Doamneĭ Roxandra Hangeri . . . . 127.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Gheorghe Părcălabu din Bréza, prin care vinde doamneĭ Ruxandra Hangeri o casă cu o băcănie supt un învelĭş 127 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Gheorghe Părcălabu prin care vinde douĕ morĭ din Bréza, Doamneĭ Ruxandra Hangeri . . . . 127 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Radu Bucătarĭu din satul Bréza, prin care vinde o móră Doamneĭ Roxandra Hangeri . . . . 127 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul preotuluĭ Stoĭca, prin care vinde Doamneĭ Roxandra Hangeri, o móră la Bréza . . . . 127 v.

1799 Ian. 17. — Zapisul Radeĭ văduva, din Bréza, pentru vîndarea uneĭ pive, Doamneĭ Roxandra Hangeri . . . . 128.

1799 Ian. 17. — Zapisul luĭ Ion Butoĭă, prin care vinde o piuă din Bréza, Doamneĭ Roxandra Hangeri . . . . 128.

No. 261.

In-folio. — Foĭ 207. — Secol. XIX (1822). — Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.
Scrisóre cirilică de maĭ mulțĭ.
Pe fața legăturiĭ acest titlu:

«No. 1. Condică în domniĭa Măriĭ Sale pré luminatului și pré înnălțatului nostru Domn Io Grigorie Dumitriu Ghica Voevod, în care să trec numai fermanuri înpărătești, hrisoave, anaforale și cărți dă asidosie. 1822 Iulie 1.»

Cuprinsul:

No. 262.

In-folio. — Foĭ 139. — Secol. XVIII. — Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.
Scrisóre cirilică de aceïașĭ mână.
Pe fóia 3, acest titlu:

«Întămplările lui Tilemah fiĭul luĭ Odiseu,» cărțile VI—X.

Pe scórța de la început se află aceste însemnărĭ:

«Ce tocmală am făcut cu Miron să-mĭ facă 100 merțĭ var, aice lăngă văcărie *(sic)* în Darmănești, și varul să fie bun, albu curat și gata la 1776 Noemvrie 5.

«Cară căte în patro boĭ să găsăsc; aduc eu den gura Doamneĭ, sau de la călugărițĭ di piste vale.

«Cară căte cu 2 boĭ, lemni, ĭar a mele.

«Parale pe merța de 120 ocă var (1)».

Iar pe scórța de la sfîrșit stă scris:

«Ca un muritor sunt înpărtășăt din bunătățile tale și ca unul ce vriĭ să trăești cruță-ți averile tale. 1766 Ghenar. 18. — Iordache vel pah[arnic].—Filip Beld[iman].

«Săpt. 21, Luni la 7 cĭasurĭ den zi cu părere să videm; ș-am scris ca să nu să uĭte. 1775 Sept. 21.»

Însfîrșit pe f. 87 v. e acéstă însemnare:

Νῦν δὲ Δημητρίου Στούρζα πέλει ἀγορασθὲν διὰ 12 ἄσπρ. ἐν ἔτει — 1787 — ἰανυ. 1. *(Acum l'a cumpĕrat Dimitrie Sturza pe 12 aspri, la anul 1787 Ianuar 1.)*

No. 263.

In-folio. — Paginĭ 266+XCIII+417.—Secol. XIX.
Scrisóre latină de maĭ multe mânĭ.
Pe dosul legătureĭ titlul «Cesar.—Traducere».
Pe prima pagină acest titlu:

«Memorialile lui C. Iuliu Cesare despre resbelulu galicu», traducere de dr. Gregoriu Silasî, Vice-rectoru in seminariulu gr. c. centralu, Vien'a Schönlaterngasse No. 10.

«Motto: «Magno illi Alexandro, sed sobrio neque iracundo Caesar simillimus. Vellei Pat. 2, 41.»

Manuscrisul a fost presintat la concursul publicat de Academie, în 1868—9. La examinare i s'a dat litera D. Pentru apreciarea luĭ, v. raportul comisiuniĭ

(1) Înnaintea fie căreĭa din aceste treĭ din urmă articole aŭ fost puse numere spre a însemna cantitatea orĭ prețul, dar ele aŭ fost apoĭ înadins șterse.

insărcinate cu cercetarea manuscriptelor de traducțiunea comentarielor luĭ Iuliu Cesare «De Bello Gallico», presentat în ședința publică de la 12 August 1871, în *An. Ac. Rom.*, ser. I, tom. IV, pp. 23—45.

Cuprinde două părțĭ: în cea dintăĭ, pag. 1—266, se află traducerea Comentariilor despre rĕsboĭul galic, fără întroducere, iar în cea de-a doua pag. I—XCIII și 1—417, aceleașĭ Comentariĭ, revĕḑute și cu o întroducere.

Pe pagina a 2-a de la început se află următórea insciințare făcută către Academie:

«Spre scienti'a Onorabilei Academie.

«1. In casu de atare, traducerei presinti s'ar' premite o introducere, cuprindiendu starea politica de atunci a Romei, biografi'a lui Cesare, dejudecarea modului lui de purcedere în Gali'a, notitia despre scrierile sî deosebitu despre memorialile lui, cuprindiendu mai departe unu prospectu alu trebiloru militari romane despre acelu tempu, cumu sî unu registru geograficu (pre langa carele firesce cà ar fi de doritu o mapa a Galiei).

«2. Amesuratu acestei, notele aru veni straformate sî la tóta intemplarea amplificate cu aplicàri natiunali-romanesci, cumu sî traducerea intréga supusa unei revisiuni patrundiatórie sî stilul s'ar' mai polei sî netedî.

«3. S'ar' adauge scrierea lui A. Hirtiu despre resbelulu galicu, care vine de comune adausa la scrierea lui Cesare ca memorialile alu VIII-lea sî carea din lips'a tempului nu se potu purisá precumu nici memorialele alu VII.»

No. 264.

In-folio.—Foĭ 50; treĭ foĭ lipsesc, fiind rupte.—Secol. XVIII.— Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.

Scrisóre cirilică de aceĭașĭ mână. Titlurile, inițialele, datele și alte însemnărĭ, sînt scrise cu roșu.

Pe fóia 1 acest titlu:

«Istoriĭa oștiriĭ ce s-au făcut asupra Amoreiĭ la anul 7223 [1715].» Cf. N. Iorga *Cronicele Muntene* în *An. Ac. Rom.*, XXI, Mem. Secț. Ist. p. 421—423, unde acest manuscris este studiat.

Pe dosul scórțeĭ de la început e scrisă de două orĭ acéstă însemnare:

«Acĭastă carte ce scrie istoriĭa Moreiĭ când s-au luat de Turci, au fost a Dumnéluĭ răposatuluĭ biv vel clucer Ioan Argintoĭanu și pre urmă au dăruit-o Dumnéluĭ biv vel paharnic Gheorghe Argintoĭanu. 1804 Aprilie 22.»

Şi tot acolo, sus:

«Létu 1781 Săptemvrĭ 5, au schimbat pe boeriĭ de la Gorju cu isprăvniciĭa la sud *(jud.)* Vălcé.»

Şi pe fóĭa 50 v. (maĭ e o fóĭe [ar fi a 51-a] pe care eraŭ încă şi alte însemnărĭ, dar aprópe în întregime e ruptă şi nu se póte ceti) e acéstă preţiósă însemnare.

«La létu 1800 Săptemvrie, ĭarăşi au [venit] oste înpărătéscă asupra Pazvantogluluĭ, însă întâĭ au venit Ibraim Nazira Brailiĭ cu cătă-va oste şi maĭ pă urmă au venit şi alţi Paşĭ; care dintr'aceĭ ostaşĭ s-au orănduit căţĭ-va şi la Cerneţi, vre o cinci sute.»

No. 265.

In-folio.—Foĭ 275. (Numerotaţia foilor e greşită: de la n-r 59 sare la 70.)—Secol. XVIII.—Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână. Legat în pĭele cu podóbe argintiĭ imprimate pe ambele scórţe. Cf. N-r. **96**.

Fóĭa titulară lipsesce.

«Oxistern.» «Cugetări de multe felĭurĭ.» (Cf. articolul luĭ Alexandru Lambrior despre «*limba română veche şi nouă*» în *Convorbirĭ Literare*, an VII, p. 325 şi urm., unde e vorba şi de traducerea luĭ *Oxenstiern).*

Scara capetelor ce se cuprind în acest volum împărţit în doue cărţĭ, se află: a cărţiĭ I-a pe foile 282—285, ĭar a cărţiĭ a II-a pe foile 165-166.

Cuprinsul cărţii întâĭ:

Capete	Foĭ (1)	Capete	Foĭ
1. «Pentru săngurătate sau pustietate»	1.	11. «Pentru clevetire»	9.
2. «Pentru om»	1 v.	12. «Pentru mândrie»	9 v.
3. «Pentru norocire»	2 v.	13. «Pentru prietini»	10.
4. «Pentru dezmerdare»	3 v.	14. «Pentru nemulţămire»	11 v.
5. «Pentru izbăndire sau răsplătire»	4 v.	15. «Pentru mulţămită»	12 v.
6. «Pentru evghenie»	5.	16. «Pentru propoveduitori»	13.
7. «Pentru dragoste patriiĭ»	5 v.	17. «Pentru curgere de la naştire şi până la moarte a vieţăĭ omuluĭ»	14 v.
8. «Pentru sfat»	6 v.	18. «Pentru viĭaţa me»	15.
9. «Pentru glumă sau luare în răs»	8.	19. «Pentru rodul înpotrivirilor sau nenorocire»	16 v.
10. «Pentru împăcăcĭune»	8 v.	20. «Pentru deznădăjduire»	17 v.

(1) Pentru n-r. fóieĭ unde se află trecut fie-care capitol, s'a pus numĕrul cel *noŭ*.

Cuprinsul cărţiĭ a doua:

V. No. **96**, pag. 219 — 221 din acest *Catalog*.

No. 266.

In-folio. — Foĭ 66. Sfirșitul lipsesce. — Secol. XVIII. — Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.

Scrisóre cirilică, aprópe peste tot de aceeașĭ mână, afară de vre-o câte-va foĭ de la început și dela sfirșit. Titlurile, inițialele și numerile capitolelor sînt scrise cu roșu. Legătură în pĭele cu urme de ornamentărĭ auriĭ; între altele pe fața primeĭ scórțe chipul proroculuĭ David. (Cf. No. **354**.)

«Istorie de țara Moldoviĭ și cé Muntenéscă, adică de pământu Dachieĭ.» E «Cartea pentru descălecatul dintâĭu a țăriĭ Moldoviĭ și neamul moldovinesc» de Nicolae Costin, publicată de M. Kogălniceanu în *Letopisițe*, (ed. I și II) tom. I. În manuscrisul nostru

lipsesce ultimul capitol din Costin, despre «descălecatul al doele a ţărei Moldovei la ce velet s-au tămplat.» Predoslovia lui Neculai Costin de asemenea lipsesce.

Pe foile 57—61 incepe—iarăşi fără predoslovie—«Cartea pentru descălecatul dintăiu» de Miron Costin: primul capitol, «De némul Moldovénilor din ce ţară au eşit strămoşii lor» intreg, iar din al doilea «Pentru împărăţia Râmului», numai căte-va rinduri.

Pe şapte foi adăogate la inceputul şi la sfârşitul volumului se află, scrise de o mână posterioară, următoarele:

Pe fóia 55 acéstă însemnare:

«Să s[ă] ştie că eu cu ajutoru lui Dumnezeu şi a pré curatii Fecîoară Maica Sfinţii-Sale m-am logodit cu Mariuţa la létu 1772 Maîu 14, şi îar cu mila lui Dumnezeu m-am cununat la Maîu 20.»

Iar pe fóia 56 v.:

«Am văndut acîastă carte eu lui Ion Copilu ca să fie lui kir Anastase, fiind bună a mé făr de pricină şi am întărit cu iscălitura. 1773, Iunie 23.—Chiriţă Căp[i]t[anu].»

No. 267.

In-folio. — Foi 323. — Secol. XIX (1812). — Dăruit de D. A. Sturdza la 1885.

Scrisóre cirilică de mai multe mâni.

Pe faţa legăturii acest titlu:

«1812 Noemvrie 25. — Condică din zilile Mării-Sale pré luminatului şi pré înnălţatului nostru Domnu Ioan Gheorghiu Caragîa Voevod, în care să trec atăt numai poruncile domneşti ce să dau atăt cătră Dumnélor ispravnicii după la judeţi, cât şi către alţii.»

Cuprinsul următor al acesteĭ condicĭ este scris pe cele 9 foi de la început:

Fóia

1813 Februarie 6. «17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru hirotoniĭ.» . . . . 27 v.

1813 Februarie 6, 7 şi 10, şi Martie 9. «17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru catahrisis ce să urmézĕ la luare chipurilor breslelor; i *(şi)* 17 cărţi legate pentru catahrisis ce s-au urmat la breslele privelighéte; i *(şi)* o carte gospod dă volnicie după jalba păharniculuĭ Gănescul şi slugeriu Nicolaïe Brăiloĭu pentru talere 4701 ce au plătit rămăşiţa oraşuluĭ Craĭoviĭ; i *(şi)* 13 cărţĭ gospod către ispravnicĭ pentru baniĭ analoghii proviĭantuluĭ.» . . . . 28 v.

1813 Maĭu 19 şi Aprilie 1. «1 carte gospod dă volnicie trimiţăndu-să Hristé logofătu de vistierie la plaĭul Coziĭ pentru talere 13.393 de la Dincă Brănză vătaful; i o volnicie la sud Doljĭu asupra luĭ Iordache ce au fost sameş, ca să facă socotéla luĭ Dechemvrie şi Ghenarie.» . 29 v.

1813 Aprilie 11 şi 17. «4 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru inplinirea banilor orănduelïĭ orzuluĭ ce s-ar fi făcut pentru Vidin; i 17 cărţi gospod către ispravnicĭ a trimite catagrafiĭa judeţuluĭ.» . . . . 30 v.

1813 Aprilie 27 «1 carte gospod legată către ispravniciĭ de Slam-Rămnec, pentru fugariĭ ce sănt strămutaţĭ în Moldova, că să trimite slugeru Drăghicén Borănescu, şi pentru paza hotaruluĭ.» . . . . . . 32.

1813 Aprilie 27. «1 carte gospod slobodă cu care s-au trimis slugeru Drăghicén Borănescu, pentru fugariĭ ce sănt strămutaţĭ în Moldova şi pentru paza hotaruluĭ.» . . . . 32 v.

1813 Aprilie 29. «1 anaĭora a Dumnéluĭ vel vistier, pentru pricina sărdaruluĭ ispravnicu de Vălcea, pentru baniĭ ce au luat de la Kir Costandin Popa neguţătorul, de la Sibiĭu.» . . . . 35.

1813 Maĭu 3 şi 4. «1 carte gospod dă volnicie cu care s-au trimis başcihodaru la judeţu Gorjuluĭ, pentru baniĭ ce s-au împlinit de la pandurĭ; i *(şi)* o carte gospod legată către caimacamul Craĭoviĭ pentru catastişăle pandurilor ce să află la căimăcămie, de numele lor, a le trimite la vistierie; i 3 cărţi gospod legate către ispravniciĭ de Vălcea, Gorjĭu şi Mehedinţi pentru catahrisis ce s-au urmat cu luaré banilor de la pandurĭ.» . . . . 35 v.

1813 Maĭu 9. «18 cărţi gospod către lăcuitori pentru baniĭ menzilurilor de lude po *(căte)* talere 24, la tetriminiĭa luĭ Aprilie pănă la sfărşitul luĭ Iulie.» . . . . 37.

1813 Maĭu 9. «18 cărţi gospod legate către ispravnicĭ şi către judeţu de la Cămpulung, tot pentru baniĭ menzilurilor, de lude po *(căte)* talere 24.» . . . . 38.

1813 Maĭu 9 şi 17. «17 cărţi din parté Dumnéluĭ vel vistier, către ispravnicĭ tot pentru baniĭ menzilurilor de lude po *(căte)* talere 24; i *(şi)* doaă cărţi gospod legate către ispravniciĭ Vlăşciĭ şi Ilfov[uluĭ] pentru măldăraşiĭ grajdurilor domneştĭ.» . . . . 39 v.

1813 Maĭu 17. «17 cărţi gospod slobode către lăcuitorĭ la judeţe de obşte, publicaţiĭ pentru că s-au văndut dijmăritul; i 17 cărţĭ gospod legate către ispravnicĭ, tot publicaţiĭ pentru dijmărit.» . . . . 40 v.

1813 Maĭu 17 şi 27. «17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru Sărbi i Vulgariĭ noĭ, să-ĭ deosăbéscă din birnicĭ, cu catastih să-ĭ tri-

Fóia

miţă pă la capuchehaele; i *(şi)* 17 cărţi gospod *(domnescĭ)* legate către ispravnicĭ pentru uniĭ din lăcuitoriĭ ce sănt daţĭ de sate pentru înprumutărĭ de banĭ, ca să trimiţă catastih împreună şi cu zapisele acelor înprumutătorĭ pănă la 20 ale viitoruluĭ Iunie.» . . . . 41 v.

1813 Maĭu 27. «1 carte gospod către Dumnéluĭ caimacamu Craĭoviĭ pentru socotéla zahereliĭ; i 1 carte gospod către al 2-lea logofăt Iacovache, cercetătoru ot *(dela)* sud *(jud.)* Doljĭu, răspuns pentru catahrisis ce au dovedit; i 18 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru orănduĭala de baniĭ ce s-au făcut casiĭ menzilurilor.» . . . . 42 v.

1813 Iunie 9. «18 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru publicaţiĭa vistieriĭ Dumnéluĭ biv vel Ban Constandin Filipescu; i 18 cărţi din partea vistierieĭ tot pentru publicaţiĭ; i 18 gospod către ispravnicĭ pentru ajutorul ce s-au scos de lude po *(câte)* talere 20.» . . . . 43 v.

1813 Iunie 9. «18 cărţi gospod către lăcuitorĭ tot pentru acest ajutor.» 44 v.

1813 Iunie 9. «17 cărţi din parté vistieriĭ către ispravnicĭ, povăţuitoare în ce chip să urmeze cu menzilul banilor ajutoruluĭ.» . . . . 45 v.

1813 Iunie 11. «2 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru boala cĭumiĭ; i 18 din parté vistieriĭ către ispravnicĭ pentru lefile ce n-aŭ luat judeţele.» . . . . 46 v.

1813 Iunie 14. «1 pitac gospod către Dumnéluĭ vel vistier, pentru avaeturile vistieruluĭ al treilé; 8 cărţĭ gospod pentru orănduĭala de baniĭ ce s-au făcut căminaruluĭ Filip.» . . . . 47 v.

1813 Iunie 14. «Orănduĭala fănuluĭ şi a orzuluĭ grajdurilor domneştĭ.» 48 v.

1813 Iunie 14. «2 cărţi gospod la Saac şi Prahova, pentru orănduĭala fănuluĭ şi a orzuluĭ cailor domneştĭ; dooă cărţi gospod la Buzău şi Dămboviţa pentru orănduĭala fănuluĭ şi a orzuluĭ cailor domneştĭ; i dooă cărţi din parté vistieriĭ tot pentru acĭastă orănduĭală.» . . . . 49 v.

1813 Iunie 14. «1 carte gospod către ispravniciĭ de Teleorman; i alte din parte vistierieĭ; [i] zece cărţi gospod tot pentru orănduiala fănuluĭ şi a orzuluĭ cailor domneştĭ.» . . . . 50 v.

1813 Iunie 14. «10 cărţi din parté vistieriĭ către ispravnicĭ tot pentru acĭastă orănduĭală şi 11 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru panduriĭ ce să orănduesc spre paza făcătorilor de rele.» . . . . 51.

1813 Iunie 17. «1 carte din parté vistieriĭ la Dămboviţa, pentru orănduĭala orzuluĭ ce s-au făcut la urmă pentru grajdurile gospod; i una din parté vistieriĭ la Vălcé pentru 500 chile orz ce s-au orănduit pentru caiĭ domneştĭ.» . . . . 53.

1813 Iunie 16. «1 carte din parté vistieriĭ către ispravniciĭ de Gorjĭu, pentru 500 chile orz pentru grajdurile domneştĭ, a să împlinĭ în banĭ; i 17 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru zapcii ce să orănduesc a umbla cu poterile.» . . . . 53 v.

1813 Iunie 18. «1 pitac gospod către vornicia politii pentru ajutorul ce s-au pus a da şi ruptaşiĭ; i 1 carte gospod la Vălcea pentru povarnagii ce facu rachiu.» . . . . 54 v.

1813 Iunie 19. «5 cărţi gospod către ispravnicĭ preste Olt pentru catahrisis ce să urmézà de către slujbaşĭ; i 1 carte gospod către căimacami Craĭoviĭ tot pentru catahrisis.» . . . . 55 v.

Fóia

Gorjîu şi Mehedinţî a împlini câte talere 10 de la panduriî ce s-au dat la dajdie; i 7 cărţi de volniciî pentru ajutorul datorii ţării.» . . . . 133 v.

1814 Iunie 22. «1 anafora a veliţilor boerî pentru mănăstirile ce au fost date la spitalurile boaliî cîumiî în zilele Domnuluî Muruz.» . . 134 v.

1814 Iunie 29 şi Iulie 2. «4 cărţi gospod dă volniciî la Ilfov pentru curăţeniîa satelor zmreduite, i *(şi)* către păharnicu Teologu ca curăţeniîa satelor celor molefsite să o lase asupra păharniculuî Costescu ispravnicul; i altă poruncă către păharnicu Pană tot pentru acîastă pricină; i altă poruncă către ispravniciî de Saacu tot pentru boala cîumiî.» . . . . 135 v.

1814 Iulie 1. «1 anafora a Dumnéluî vel vistier pentru unele din cară şi salahorî, a să bitirdisi în banî » . . . . 137.

1814 Iulie 5 şi 2. «18 cărţi gospod legate către ispravnicî i *(şi)* la judeţiî oraşuluî Câmpulung pentru salahoriî şi carăle ce slujesc pă la cetăţî; i 1 carte gospod dă volnicie cu care s-au orânduit pitaru Ianache la judeţul Dămboviţiî pentru curăţeniîa dă năpraznica boala cîumiî.» . . . . 137 v.

1814 Iulie 12 şi 13. «18 cărţi gospod către ispravnicî, publicaţiî pentru vistieriîa Dumnéluî biv vel Ban Radu Golescu; i 18 din parté vistierii către ispravnicî şi către caimacam tot pentru vistieriîa Dumnéluî biv vel Ban Radul Golescu; i 1 carte gospod dă volnicie la ispravniciî de Saac pentru rămăşiţurî de banî.» . . . . 138 v.

1814 August 1 şi 3. «18 cărţi gospod legate către ispravnicî şi către judeţul Câmpulunguluî pentru ajutorinţa ce s-au scos pentru datoriî; i 15 cărţi gospod către ispravnicî bez *(afară de)* Vâlcé şi Gorjîu pentru orînduîala orzuluî menzelhanelilor cu socotelî aşternute pă fieşî care judeţ.» . . . . 139 v.

1814 Aug. 7 şi 10. «1 carte gospod legată către ispravniciî dă Vâlcé poruncinduli-să să pecetluîască podurile după apa Oltuluî din pricina molîfseliî ce s-au zmreduit 3 sate din Argeş; i 1 carte gospod legată către Dumnéluî cluceru Scarlat Mihălescu, ispravnicul dă Dâmboviţa pentru cercetarea judeţuluî.» . . . . 142.

1814 Aug. 9 şi 15. «2 cărţi gospod la Ilfov şi Vlaşca pentru fânul şi orzul cailor sacalelor spătărieî; i 18 cărţi legate către ispravnicî şi 18 slobode către lăcuitorî şi din partea vistierii pentru cîfertul luî August şi Septemvrie, arătându-să şi simbriile drăgătorilor după la judeţe.» 142 v.

1814 Aug. 15. «18 cărţi din parté vistieriei pentru lefile ispravnicilor i sameşilor i a zapciilor pă Aprilie, Maîu, Iunie şi Iulie.» . . . 143 v.

1814 Aug. şi Sept. «18 cărţi din parté vistieriei pentru cazul menzelhanelilor a să plăti din sfertul luî Octomvrie şi Noemvrie; i 15 cărţi către ispravnicî şi aşăzământarî pentru cîfertul breslelor dajnic; i 17 pentru câte talere doî ce s-au maî adăogat dă lude pentru orânduîala carălor şi a salahorilor.» . . . . 145.

1814 Sept. 7 şi 11. «1 carte gospod dă volnicie la Romanaţî pentru baniî ce s-au găsit asupra ispravnicilor; i 12 cărţi din parté vistieriî către ispravnicî şi aşăzământarî pe la oraşe.» . . . . 147 v.

Fóĭa

1814 Sept. 14. «3 cărţi gospod către ispravnicii dă Dămboviţa, Teleorman şi Vlaşca pentru orănduiala carălor de ocnă.» . . . . 149.

1814 Sept. 14 şi 17. «1 carte gospod dă volnicie pentru unii ce au dăscărcat cheresteoa ce au fost încărcată în carăle Fierbinţilor; i *(şi)* 1 carte de volnicie la sud *(jud.)* Ialomiţă pentru socotelile medelnicerului Hristache ce au fost sameş.» . . . . 150.

1814 Sept. 17 şi 24. «17 cărţi din parté vistierii către ispravnicĭ ca să de lefile condicarilor şi judecătorilor pe Aprilie, Maĭ, Iunie şi Iulie; i 1 carte de volnicie la Saac şi Prahova pentru banii fănuluĭ grajdurilor gospod» . . . . 150 v.

1814 Oct. 1. «18 cărţi gospod slobode către lăcuitorĭ; i 18 către ispravnicĭ şi 18 din parté vistieriiĭ pentru cĭfertul luĭ Octomvrie şi Noemvrie.» . . . . 151 v.

1814 Oct. 1. «18 cărţi gospod către lăcuitorĭ i către orăşanii de la Câmpulung pentru banii menzelhanelilor dă Toamnă; i 18 cărţi legate către ispravnicĭ, tot pentru aceştĭ banĭ.» . . . . 152 v.

1814 Oct. 1. «18 cărţi din parté vistierii către ispravnicĭ şi către judeţul de la Câmpulung tot pentru banii menzelhanelilor dă toamnă; i 17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru catahrisis ce să urméză păn judeţe.» . . . . 153 v.

1814 Oct. 19. «5 cărţi gospod legate către ispravnicii ce să arată pentru a trimite cară la ocnă să încarce sare şi să o coboare la schelă; i 3 cărţi gospod către ispravnicĭ la judeţele ce să arată pentru carăle ce au fost rănduiţĭ a trimite la ocnă şi n-au trimis.» . . . . 154 v.

1814 Oct. 28 şi 27. «1 carte gospod legată către ispravnicii de Vlaşca pentru opt scutelnicĭ aĭ metohuluĭ episcopieĭ Argeşul; i 18 cărţi din parté vistierieĭ pentru banii salahorilor pă luna luĭ Noemvrie.» . 155 v.

1814 Nov. «1 carte gospod dă volnicie la slugeru Tănase sameşul Dămboviţii pentru rămăşiţa fănuluĭ comişii grajdurilor gospod; i 1 carte gospod slobodă ce s-au dat judeţului de la oraşul Ploeştilor, sud Prahova.» . . . . 156 v.

1814 Nov. 11; 1817 Febr. 5; 1814 Nov. 30. «1 pitac gospod ce s-au dat vistieruluĭ Ioan Dărzan, orănduindu-să gazdă la 5 judeţe ot *(de)* preste Olt; i 1 carte din partea vistierii către ispravnicul Craoviiĭ pentru găzdiĭa acestuĭ isprăvnicat; i 16 cărţi din parté vistierii către ispravnicĭ, bez *(afară de)* Dămboviţa şi oraşul Câmpulungul pentru orănduelile de banĭ ce s-au făcut din dajdiile trecute.» . . . . 157 v.

1814 Dec. 1 «18 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru séma haraciuluĭ; i 18 cărţi slobode către lăcuitorĭ şi către orăşanii de la Câmpulung tot pentru séma haraciuluĭ împărătescu.» . . . . 158 v.

1814 Dec. 1 şi 15. «18 cărţi din parté vistierii către ispravnicĭ, tot pentru séma haraciuluĭ; i 21 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru tetraminiĭa breslelor ot *(din)* Ghenarie, Februarie, Martie şi Aprilie.» . 159 v.

1814 Dec. 22 şi 1815 Ian. 11. «17 cărţi din parté vistierieĭ pentru banii salahorilor pă Dechemvrie; i 1 pitac gospod către căminaru Ştefan Lăcusténu ispravnicu streinilor, a împlini de la Sărbi căte talere 2.» . . . . 160 v.

Fóia

cîfertu de Avgust și Septemvrie; i *(și)* 17 cărți gospod legate către ispravnicî pentru diminiîa lefilor ot *(din)* Avgust și Septemvrie.» . 195 v.

1815 Aug. 2. «17 cărți gospod legate către ispravnicî pentru baniî examinii menzelhanelilor dă toamnă; i 17 cărți gospod slobode către lăcuitorî ipac *(de asemenea)* pentru baniî menzilhanelilor dă toamnă.» 197.

1815 Aug. 2. «17 cărți din parté vistierii către ispravnicî tot pentru baniî examinii menzilhanelilor dă toamnă» . . . . 198.

1815 Aug. 20. «17 cărți gospod legate către ispravnici de obște pentru dijmuirile moșiilor» . . . . 198 v.

1815 Aug. 21. «17 cărți gospod legate către ispravnicî; i 12 cărți gospod legate către județiî orașelor pentru baniî tetraminii breslelor dă Septemvrie, Octomvrie, Noemvrie și Dechemvrie» . . . . 199 v.

1815 Aug. 21. «2 cărți gospod legate către ispravniciî streinilor, pentru streiniî ce să află șezătorî pe la orașe să rămâîe în rândul ruptașilor.» 200 v.

1815 Aug. 5. «1 pitac gospod către părintele Mitropolitu, pentru analoghiîa ajutoruluî ce s-au analoghisit pă mănăstiri[le] greceștî.» . 201 v.

1815 Sept. 10. «17 cărți gospod legate către ispravnicî pentru ajutorul ce s-au scos pentru cheltuelile Adalii.» . . . . 203.

1815 Sept. «13 cărți gospod legate, însă una către ispravnicu Craîovii și 12 către județiî de pe la orașe, tot pentru ajutoru Adalii; i 1 pitac gospod către vornicu de politie tot pentru acest ajutor; i 17 cărți din parté vistierii către ispravnicî ipac *(de asemenea)* pentru ajutoru Adalii; i 1 carte gospod către ispravniciî de Saac pentru 300.000 ocă sare, să să încarce de la ocna Slănicu; și 17 cărți din parté vistierii, către ispravnicî, atât pentru banii ajutoruluî, cât și pentru baniî diminii dă Avgust și Septemvrie.» . . . . 203 v.

1815 Sept. «13 cărți gospod legate către ispravnicî la județele ce să arată pentru conacile mumbașărilor; i 18 cărți din parté vistierii către ispravnicî pentru avaetul sineturilor, trimițându-să și cópiî după întăriré domnéscă; i 1 anafora din parté vistierii întărită cu luminată pecete pentru canonisitul avaet ce are să plătéscă cei ce-și înnoesc sineturile.» . . . . 204 v.

1815 Sept. 18. «12 cărți din parté vistierii către ispravnicii după la județele pe unde sănt județî pă la orașe, pentru baniî ajutoruluî.» . 206.

1815 Sept. 18 și 21. «13 cărți din parté vistieriei către județiî după la orașe pentru baniî ajutoruluî; i 17 cărți din parté vistierii către ispravnicî tot pentru baniî ajutoruluî de la birnicî, a nu-î sili la răspundere.» . . . . 206 v.

1815 Sept. 25. «17 cărți gospod către ispravnicî i către lăcuitorî, pentru arăturile dă toamnă.» . . . . 207 v.

1815 Oct. 1. «17 cărți gospod către ispravnicî; i 17 gospod slobode către lăcuitorî pentru cîfertu luî Octomvrie și Noemvrie.» . . . . . 208 v.

1815 Oct. 1. «17 cărți gospod către ispravnicî pentru diminiîa lefilor pă Octomvrie și Noemvrie; i 17 cărți din parté vistierii tot pentru cîfertu luî Octomvrie și Noemvrie.» . . . . 209 v.

1815 Oct. 2. «1 carte gospod dă volnicie la Doljîu, Gorjîu, Mehe-

Fóia

dinţĭ, Romanaţĭ şi oraşu Craĭoviĭ pentru rămăşiţă de banĭ; i *(şi)* 2 cărţi gospod dă volniciĭ la Vâlce, ĭar pentru rămăşiţă de banĭ.» . . 210 v.

1815 Oct. 14. «8 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru cară să să încarce sare de la ocnă plătinduli-să şi chirie de către cămăraşiĭ ocnelor.» . . . . 212.

1815 Oct. 14 şi 17. «8 cărţi din parté vistierii către ispravniciĭ ce maĭ jos să arată, că orí cine din lăcuitorĭ vor merge cu carăle la ocnă, au voie să ia sare să o ducă pă la casile lor, plătind suta po *(câte)* talere 6; i 17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru cercetaré vinăriciuluĭ.» . . . . 212 v.

1815 Oct. 17 şi Nov. 9. «14 cărţi gospod legate către ispravniciĭ ce maĭ jos să arată pentru zabiţiĭ după la judeţe ce ar fi având întru apăraré lor din locuitoriĭ ţăriĭ cu nume dă lumânărarĭ i rândaşĭ; şi 17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ cu povăţuirĭ în ce chip să urmeze.» 213 v.

1815 Nov. 10. «17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru cercetaré vinăriciuluĭ.» . . . . 215.

1815 Nov. 20. «5 cărţi gospod dă volniciĭ pentru socotelile visterii.» 216.

1815 Nov. 20. «4 cărţi gospod dă volniciĭ cu mumbaşărĭ, tot pentru socotelĭ; i 4 cărţi gospod legate către ispravniciĭ ce să arată pentru socotelĭ până la sfârşitul luĭ August; i 3 cărţi gospod legate către ispravnici tot pentru socotelí.» . . . . 216 v.

1815 Nov. 21. «9 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru baniĭ menzilurilor ce nu ĭ-aŭ trimis; i 4 cărţi gospod către ispravnicĭ tot pentru acĭastă pricină.» . . . . 217 v.

1815 Dec. 1. «17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ; i 17 cărţi gospod slobode către locuitorĭ, pentru séma haraciuluĭ.» . . . . 218 v.

1815 Dec. 1. «17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru diminiĭa lefilor pă Dechemvrie şi Ghenarie; i 17 cărţi gospod legate către ispravnicĭ, a face îndreptare judeţuluĭ.» . . . . 219 v.

1815 Dec. 17. «9 cărţi gospod legate către ispravnicĭ; i 9 cărţi din parté visterii pentru carăle ce sânt orânduite a merge la ocnă să încarce sare.» . . . . 221.

1816 Ian. 1. «7 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru tetraminiĭa breslelor dă Ghenarie, Fevruarie, Martie şi Aprilie.» . . . . . . 222.

1816 Ian. 1 şi 4. «12 cărţi gospod către judeţiĭ după la oraşe tot pentru acĭastă tetraminie; i 17 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru ajutoru Adaliĭ.» . . . . 222 v.

1816 Ian. 4 şi 9. «17 cărţi din parté visterii pentru acest ajutor.» . 223 v.

1816 Ian. 16 şi 21. «7 cărţi din parté visterii pentru baniĭ săriĭ ce au ridicat lăcuitoriĭ dă la ocnă; i 1 carte din parté visterii la ispravniciĭ dă Romanaţĭ pentru plata meĭuluĭ ce s-au trimis la Calafat.» . . . . 224 v.

1816 Ian. 26. «2 cărţi gospod legate către ispravniciĭ dă streinĭ ca să împlinéscă câte talere 5, banĭ 60 de familie, tot pentru bani Adalii; i 17 cărţi gospod către ispravnicĭ şi slobode către lăcuitorĭ pentru baniĭ ciferturuĭ luĭ Februarie şi Martie.» . . . . 225 v.

1816 Febr. 1. «17 cărţi din parté visterii către ispravnicĭ tot pentru

Fóia

1816 Iunie 1. «17 cărţi gospod către lăcuitorĭ, i *(şi)* 17 gospod către ispravnicĭ şi 17 din parté vistierii pentru cĭfertu dă Iunie şi Iulie» . 244 v.

1816 Iunie 1 şi 14. «17 cărţi gospod către ispravnici pentru diminiia lefilor pă Iunie şi Iulie; i 4 cărţi gospod la Vâlcé, Gorjĭu, Mehedinţĭ şi caimacamu Craĭoviĭ, pentru 500 slujitorĭ poteraşĭ gospod, a nu să supăra de dăjdie» . . . . 245 v.

1816 Iulie 1. «1 carte gospod dă volnicie la plaĭul Ialomiţiĭ sud Dâmboviţă, pentru fugarĭ» . . . . 246 v.

1816 Aug. 1. «17 cărţi gospod slobode către lăcuitorĭ; i 17 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru cĭfertu luĭ Avgust şi Septemvrie» . . 248.

1816 Aug. 1. «17 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru diminĭa lefilor, i pentru banii menzilurilor, căştĭul dă toamnă» . . . . 249.

1816 Aug. 1 şi 8. «17 cărţi din parté vistierii tot pentru baniĭ menzilurilor; i 17 cărţi către ispravnici gospod, a nu maĭ orândui zapcii havaĭete» . . . . 249.

1816 Sept. 15 şi 16. «1 carte gospod dă volnicie la Argeş pentru rămăşiţa de banĭ ce este asupra unora din zapciĭ; i 8 cărţi gospod către ispravnicĭ a porni cară la ocnă să încarce sare» . . . . 250 v.

1816 Sept. 16 şi Oct. 1. «8 cărţi din parté vistierii către isprăvnicaturile ce să arată, ca să pornéscă cară a încărca sare, şi a o duce la schelile după margine; i 17 cărţi gospod slobode către lăcuitorĭ pentru banii cĭfertuluĭ ot *(de)* Octomvrie şi Noemvrie» . . . . 252 v.

1816 Oct. 1. «17 cărţi gospod către ispravnicĭ, i 17 cărţi din parté vistierii pentru cĭfertu luĭ Octomvrie şi Noemvrie, i pentru diminiĭa lefilor; i 17 cărţi din parté vistierii tot pentru cĭfertu lui Octomvrie şi Noemvrie» . . . . 253 v.

1816 Sept. 30 şi Oct. 3. «17 cărţi gospod legate pentru huzmetu vinăricĭuluĭ şi al oieritului; i 5 poruncĭ slobode către judeţele ce să arată pentru căratul săriĭ pă la schele» . . . . 254 v.

1816 Oct. 3 şi Dec. 1. «8 cărţi din parté vistierii la judeţele ce să arată, tot pentru a porni cară să încarce sare; i 17 cărţi gospod pentru séma haracĭuluĭ» . . . . 256.

1816 Dec. 1. «17 cărţi slobode către lăcuitorĭ ipac *(de asemenea)* pentru séma haracĭuluĭ; i 17 cărţi de la vistierie ipac pentru séma haracĭuluĭ» . . . . 256 v.

1816 Dec. şi Nov. şi 1817 Ian. 1. «17 cărţi gospod pentru baniĭ diminii lefilor ot *(de)* Dechemvrie şi Ghenarie; i 17 cărţi gospod legate pentru ajutoru ce s-au scos pă bresle; i 17 gospod legate pentru publicaţiĭa vorniculuĭ Samurcaş otcârmuitorul casiĭ lefilor; i 17 gospod legate pentru tetraminiĭa breslilor ot Ghenarie 1817; i un pitac gospod tot pentru acĭastă tetraminie la vornicĭa de politie» . . . . 257 v.

1817 Ian. 1. «13 cărţi gospod legate către judecătoriĭ după la oraşe şi la isprăvnicatu oraşuluĭ Craĭoviĭ tot pentru tetraminiĭa breslelor ot *(de)* Ghenarie; i 18 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru socotéla tetraminiiĭ breslilor dă Septemvrie» . . . . 259.

1817 Ian. 1. «1 pitac gospod către părinţiĭ archiereĭ şi către Dumnélor veliţiĭ boerĭ pentru rădicaré untuluĭ din 12 judeţe şi pentru

Fóia.

rădicaré carălor dă ocne şi pentru scăzămăntu dăjdiilor pă 10 lunĭ.» 260.

1817 Ianuar. «17 cărţi gospod către lăcuitorĭ tot pentru acĭastă pricină» . . . . 261.

1817 Ian. 11. «17 cărţi gospod către ispravnicĭ, ipac *(de asemenea)* pentru acéstă madé» . . . . 263.

1817 Ian. 11. «17 cărţi de la vistierie către ispravnicĭ, ipac.» . . . 264.

1817 Ian. 12. «1 carte gospod către caimacamu Craiovei şi către boerii divaniţĭ dă acolo tot pentru acéstă madé» . . . . 265.

1817 Ian. 11. 4 cărţi pitace gospod către părintele mitropolit şi către părinţiĭ episcopĭ, pentru cărţile gospod ce s-au trimis prin sate a să publicui arădicaré untuluĭ şi a carălor dă ocnă» . . . . 266.

1817 Ian. 21. «17 cărţi gospod către ispravnicĭ cu publicaţiĭ pentru vistieriĭa Dumnéluĭ Barbuluĭ Văcărescu» . . . . 267.

1817 Ian. 21. «17 cărţi din parté vistieriii către ispravnicĭ tot pentru publicaţiia vistierii Dumnéluĭ Barbuluĭ Văcărescu» . . . . 267 v.

1817 Febr. 1 «17 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru adaosul dă parale şaĭ-zecĭ dă lude la baniĭ lefilor; i *(şi)* 17 cărţi gospod slobode către lăcuitorĭ pentru baniĭ menzilhanelilor dă primăvară» . . . . . 268 v.

1817 Febr. 1. «17 cărţi gospod către ispravnicĭ i 17 din parté vistierii tot pentru baniĭ menzilhanelilor» . . . . 269 v.

1817 Febr. 3. «17 cărţi din parté vistierii pentru a trimite socotelile ce sânt netrimise; i 17 cărţi tot de la vistierie pentru orânduelile ce sânt făcute în haracĭu ca să le plătéscă negreşit» . . . . 270 v.

1817 Febr. 20. «17 cărţi gospod slobode către lăcuitorĭ, i 17 legate către ispravnicĭ pentru arăturile de primăvară» . . . . 271 v.

1817 Apr. 1. «17 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru baniĭ diminii lăfilor dă Aprilie» . . . . 272 v.

1872 Apr. şi Maĭ. «12 cărţi gospod legate către ispravnicĭ şi 12 gospod slobode ce s-au dat la măinile pandurilor ce s-au orănduit de la spătarie pentru prinderé tălharilor; i 18 cărţi gospod legate către ispravnicĭ pentru ţetraminiĭa breslelor dă Maĭu, Iunie, Iulie şi August» . . . . 273 v.

1817 Maĭ 1. «1 pitac gospod către Dumnéluĭ vel vistier pentru caiĭ şi catăriĭ ce să vănd şi să scot afară din ţară; i 18 cărţi din parté Dumnéluĭ vel vistier către ispravnicĭ pentru madéoa posluşnicilor căţĭ are a rămăné trimiţăndu-li-să şi foĭ» . . . . 274 v.

1817 Iunie 1. «17 cărţĭ gospod către ispravnicĭ, i 17 către lăcuitorĭ pentru cĭfertu luĭ Fevruarie şi Martie, Iunie şi Iulie» . . . . 276 v.

1817 Iunie 1. «17 cărţi din parté vistierii tot pentru acest cĭfert; i 17 cărţĭ gospod către ispravnicĭ pentru diminiĭa lefilor pă Iunie şi Iulie» . . . . 277 v.

1817 Maĭu şi Iunie. «3 cărţi gospod către ispravnicĭ pentru orănduĭala măldăraşilor, i 1 carte din parté vistierii pentru măldăraşiĭ comişii din sud *(jud.)* Dămboviţă, ca să înplinéscă baniĭ» . . . . . 278 v.

1817 Iunie 11 şi 17. «1 carte din parté vistierii tot la sud Dămboviţă pentru alţĭ lude 10 măldăraşĭ ce s-au maĭ orănduit, i 17 cărţi

Fóia

17 din parté vistierii tot pentru acest cifert şi 17 gospod slobode către lăcuitorĭ pentru baniĭ menzelhanelilor dă primăvară» . . . . 293.

1817 Febr. 1. «17 cărţĭ gospod către ispravnicĭ pentru baniĭ lefilor pă Februarie şi Martie.» . . . . 294 v.

1813 Iunie 17. «Cărţile ce s-au dat sameşilor ce s-au orănduit pă la judeţe, cu ponturĭ.» . . . . 296.

1813. «Cărţile gospod ce s-au dat logofeţilor calemurilor vistierii» . 297 v.

1813 Ian. 7. «1 carte gospod slobodă ce s-au dat ispravniculuĭ ce s-au orănduit la Slobozïa gospod.» . . . . 302.

1813 Ian. 7. «1 carte gospod slobodă către lăcuitoriĭ de la Slobozïa gospod, prin care li să arată că s-au orănduit ispravnic acolo, şi pentru ajutorul ce s-au orănduit.» . . . . 303.

1813. «Cărţile ce să dau pentru orănduelĭ dă păcurĭ pentru masalalile curţii gospod». . . . . 305.

1813 Dec. 6. «1 carte gospod legată către vameşiĭ dă la Cămpina, pentru orănduïala păcuriĭ dă masalale pă luna luĭ Ghenarie şi Februarie viitor.». . . . . 305 v.

1813 Ghenarie 19. «1 carte gospod legată ce s-au dat protopopuluĭ Anastase dă la Buzeştĭ sud *(jud.)* Teleorman, a strănge sat.» . . . . 306.

1815—1826. «Cărţi pentru de a se strănge sate din oamenĭ streinĭ» . 307.

1816—1825. «Cărţile ce să dau pentru orănduelĭ dă păcurĭ pentru masalalile curţiĭ gospod». . . . . 310.

1815 Oct. «Cărţile ce s-au dat judeţilor după lă oraşe în vistierïa Dumnéluĭ vistieruluĭ Grigorie Ghica.» . . . . 313.

1817 Aug. 29. «5 cărţi din parté vistierii către Dumnélor ispravniciĭ dă la judeţele ce maĭ jos să arată, după anaforaua Dumnélor veliţilor vornici, pentru cheltuïala şoĭmilor.». . . . . 319 v.

1819 Febr. 3. «1 carte gospod legată către ispravniciĭ dă Muscel pentru cheltuïala şoĭmilor din létu 1817» . . . . 320 v.

1818 Oct. 22. «Cărţi din parté vistierii către Ispravnicĭ la judeţele ce maĭ jos să arată pentru cheltuïala şoĭmilor». . . . . 321.

1818. «Cărţi gospod legate către ispravnicĭ la judeţele ce maĭ jos să arată pentru cheltuïala şoĭmilor.» . . . . 321 v.

1817 Iunie 20. «Zapisul Mărziĭ vătafu din plaïu Teléjenuluĭ pentru Bratu sin Hărsu ot *(din)* Sibiciu dă jos şi Gurgu Băşcénul ot Băşca Rusiliĭ din plaïu dăspre Buzău». . . . . 322.

No. 268.

In-4°. — Foĭ 290; lipsesc maĭ multe de la început şi de la sfîrşit. — Secol. XVIII. — A fost întăĭ în posesia luĭ N. Istrati (la 1842), apoĭ în colecţia luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit Academieĭ de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882. Scrisóre cirilică de aceïaşĭ mână. Titlurile, iniţialele şi alte însemnărĭ, sînt scrise cu roşu. Pe unele foĭ din text se află completărĭ ale expuneriĭ, de o mână posterióră.

Descălecatul dintăĭ al Moldoveĭ de Nicolae Costin, şi létopisc-

ţul luĭ Grigorie Ureche, până la a doua domnie a luĭ Aron Vodă. (V. Kogălniceanu, *Letopisiţe*, I, ed. II, p. 33—248. Cfr. studiul şi asupra acestuĭ manuscris în Iorga, *Istoria literaturiĭ române în sec. XVIII*, vol. II, exc. I.)

Cuprinsul:

Desuptul textuluĭ de pe foĭa 1 şi 2 se află următórea însemnare:

«Acĭastă carte ĭaste a obştiĭ Paiseşti.»

Pe a 3-a fóe nenumerotată de la începutul m-ssuluĭ e acéstă însemnare:

«Hronograf de pe a lui Urechi. Din biblioteca mea de la Rotopăneştĭ. 1842. — N. Istrati.»

No. 269.

In-4°. — Foĭ 199. — Secol. XVIII. — A făcut întâĭ parte din «Biblioteca Academii Mihaeline» şi apoĭ din colecţia luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit Academieĭ Române de Ministerul Cultelor la 30 Iulie 1882.

Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână. Titlurile, iniţialele şi alte însemnărĭ, sînt scrise cu roşu. Pe dosul legăturiĭ acest titlu: хронограф а влахіи. (Cfr. N-rele **173**, **180** şi **196**. De asemenea, No. **298**).

Pe fóĭa 3 se află acest titlu:

«Létopiseţulŭ ţării româneşti din descălecătoare şi de unde au venit Rumăniĭ de s-au aşăzat în Ţara Rumănéscă.»

Pre lângă létopiseţ care merge pănă la domnia luĭ Grigorie Ghica din anul 1733 (7241), volumul cuprinde şi diferite rugăciunĭ, precum urméză:

I. *Létopiseţul* cuprinde:

II. *Rugăciunile* ce se află într'acest volum:

Fóia

Pe prima fóe se află aceste însemnărĭ:

1°. «Dintr-ale lui Stifanachi Grigoriu cumpărate de la o shivnică a mânâstiriĭ Varaticul. 1839 Maĭu 17. — Stifanachi.»

2°. «Istoria țăriĭ Româneştĭ de Radu Grecénu.— M. Cogălnicénu».

Pe aceeaşĭ fóe se află şi pecetea biblioteciĭ «Academii Mihaeline.»

Iar pe fóĭa 199 v. de aceeaşĭ mână de care e scris manuscriptul:

«1781. Au fost cutrămur, de s-au cutremurat pământul la 9 zile a lui Octomvrie, asupra sfinteĭ Dumineci la 6 cĭasuri den noapte. — Iereĭ Gheorghie Bujorovskii.»

No. 270.

In-4°. — Foĭ 150. — Secol. XVIII–XIX.
Scrisóre cirilică de aceĭaşĭ mână.

Pe lângă «Viĭața şi povestea şi lucrurile mareluĭ Alexandru Machedon», volumul maĭ cuprinde atât la început cât şi la sfîrşit, diferite alte materiĭ cu totul deosebite, precum urméză:

Fóia

Fóïa

7. «Calendar, scoasă după limba ungurĕscă pă limba rumănĕscă, dă acest an şi dă alţĭ trecuţĭ anĭ şi dă alţiĭ ce vor să fiĭe, precum să vede.» . . . . 40 v.
8. «Intrebări şi răspunsuri trebuincĭoase şi dă folos spre învăţătură celor ce vor ceti. Dascălu întrĕbă, ucenicul răspunde.» . . . . 52.
9. «Gromovnic al luĭ Iraclie înpăratu, carele au fost numărător dă stele. Are aceste semne şi să începe dă la luna luĭ Martie.» . . . . 57.
10. «Slovele de cĭumă care când să aude de acĭastă boală, scriindu-le pe o hârtie întocmaĭ cum sânt maĭ jos, le lĭagă la mâna stângă şi le poartă.» . . . . 71.
11. «Viĭaţa şi povestĕ şi lucrurile mareluĭ înpăratu Alexandru Machedon din cetatĕ luĭ Filip craĭu. Cum făcu războaĭe cu toate dihaniile pământuluĭ şi fu înpărat a toată lumĕ.» . . . . 73.
12. «Răvaş de frigurĭ.» . . . . 148.

Pe dosul primeĭ scoarţe şi pe fóĭa 1 şi v., se află maĭ multe «răţete», ĭar pe f. 149, printre alte însemnărĭ, sînt şi acestea:

«Lĕt [1]825 Avg. 18. Au ars casile Mării Sale lui Gligore Ghica.

«Lĕt [1]828 Aprilie 28. Au fugit Mărĭĭa Sa Grigore Ghica din scaun[ul] domnul[uĭ] ţări.

«Lĕt [1]828 Iulie 13. Au dat o vijeliĭe foarte mare.

«Lĕt [1]828 Maĭu 1. Au venit Muscaliĭ în ţara rumănĕscă.»

Pe fóĭa 136 şi v. e acéstă însemnare în versurĭ:

«Eu fiind omu fără de zmintĕlă, întinseĭu condeĭu în cernĕlă şi mă apucaĭu a scriĭ acéstă Alexandrie, şi Dumnezeu mă învrednici dă scriseĭu până să sfârşi, ci maĭ întâĭu mă rog, ori cine va vrĕ să citĕscă, să nu mă ocărască că nu săntu îngeru zburător, ci sânt omu muritor, şi degitile mele vor putrezi; iar cine mă va pomeni şi pă el Dumnezeu să-l erte şi să-l ducă pă căĭ drepte; ĭar cel ce mă va blestema, Dumnezeu să-ĭ dĕ plata. Şi am scris mult robul luĭ Dumnezeu Ioniţă logofătu din sărăfiĭa judeţuluĭ Prahova, fiind Mitropolit ţăriĭ chir Dosithie şi Domn Ţăriĭ Rumăneşti Costandin Gheorghe Hangeri Voevod, la anul dă la zidirĕ lumiĭ 7307, Fevruarie, ĭar dă la Hristos 1799, Fevruarie, fiind îndemnătoru dă s-au scris acéste, Dumnéluĭ Păun Săulescu biv paharnic. — Ioaniţă Gĭurescu, [17]99, Fevr.»

No. 271.

In-8° oblong. — Foĭ 130. — Secol. XIX.
Scrisóre cirilică, peste tot de aceiaşĭ mână.

Poesiĭ de pe la 1828—1848 atât în romănesce cât şi în gre-

cesce, însemnărî şi reţete. Poesiile românescî sînt compuse şi adunate de Grigorie Andronescu sărdarul care era judecător (v. poesiile de pe f. 5 şi 68), ĭar cele grecescî sînt numaĭ reproduse, după cum se vede din notiţa dela sfârşitul fie-căreĭ poesiĭ.

Cuprinsul:

No. 272.

In-4°. — Foĭ 84. — Secol. XVIII (1774).
Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ. Titlurile, inițialele, numerile capitolelor și alte însemnărĭ cu roșu.

Deosebite învĕțăturĭ creștinescĭ, și altele.

La sfârșit, pe fóĭa 84, se află următórea notiță:

«1774, Iunie 21, s-au sfârșit de scris.»

Cuprinsul:

No. 273.

In-4°.—Foĭ 118.—Secol. XVIII și XIX.—Dăruit de V. A. Urechiă la 1882.
Scrisóre cirilică de aceeașĭ mână afară de unele însemnărĭ și întregirile făcute foilor ce lipsesc. Titlurile, inițialele și unele podóbe, sunt scrise orĭ făcute cu roșu. Pe f. 43 se află un frontispiciŭ cu motivele obicĭnuite: florĭ și frunze încovoĭate, în verde și galben, pe fond roșu cu desen negru.

Istoria Troeĭ, împărăția luĭ Vasilie Machedonénul, împărățiĭa luĭ Leon înțeleptul, istoria luĭ Xenofon Singliticul, diferite însemnărĭ, și proverbe.

Pe fóĭa 25 se află următórea însemnare:

«Sfârșitul istorii cetăți Troadeĭ. S-au scris la letu 1826 Noemvri 21. S-au scris de mine cel necunoscut de nime, — Scărlat Vârnav.»

Cuprinsul:

Pe foile 80—81 și 118 și v. se află maĭ multe însemnărĭ dintre 1796 și 1813 cu privire la logofătul Goroveĭ și familia luĭ.

No. 274.

In-16°. — Foĭ 152+1 nepag. la început. — Secol. XVIII. — Dăruit de părintele V. Mangra la 14/26 Ian. 1894.

Scrisóre cirilică de aceïașĭ mână. Titlurile, și inițialele de la începutul fiecăreĭ frase sînt scrise cu roșu.

Pe fóia 1 are următorul titlu:

«Întrebărĭ și răspunsurĭ.»

Afară de acestea însă, volumul cuprinde povestirĭ, rugăcĭunĭ, orațiĭ la nuntă și învĕțăturĭ de cuprins moral, precum urméză:

Pe fóia nepaginată de la început, pe fóia 109 verso şi pe foile 149 v.—152, de la sfârşit, sînt câte-va însemnări fără importanţă.

Pe fóia 109 verso:

«Acïasta învăţătură este a lui Archirie. Anul 1814.»

«Intru acee ïaste bună învăţătură.»

Pe fóia 151:

«Acïasta cartiţé ïaste al luï Costantin Paveluvici de la Ceche Mare şi mi-o-u datŭ să cetescŭ pe ïa. Ïara măna care au scris va putrezi, ïar sfatul va merge la Dumnezeu, şi ïar la gïudeţu vor sta amăndoo de voru luoa gïudecată din măna lui Dumnezeu. — Costantin Antonovici.»

Pe fóia 151 verso:

«Acïasta carte despre fond, învăţăturï de întrebărï..... poro[n]ci maï micï. Scris-am eu Popovicï Iosif în anul 1803 Ianuarie 6 zile întru atâta rămâind un voitor de bine. — Costache Antonovicï.»

No. 275.

In-8° mic. — Foï 340. — Secol. XVII şi XVI. — Fost în posesia luï N. Istrati. Dăruit Academieï de D. A. Sturdza.

Scrisóre cirilică de maï multe mânï. Titlurile, iniţialele şi alte însemnărï sînt scrise cu roşu. Scórţa din faţă cu tot cu câte-va foï lipsesce. Cf. No. 167.

Molitvelnic, scris în două limbï: românesce de la fóia 1 la 124 şi slavonesce de la fóia 124 la 340.

Pe f. 340 v. e următórea însemnare:

«Din colecţia biblioticeï mele din Rotopăneştï, desgropată de la Mănăstirea Păngăraţiï, [1]850. — N. Istrati.»

No. 276.

In-8°. — Foï 136. — Secol. XVIII (1788).

Scrisóre cirilică de aceïaşï mână.

Pe fóia 1 se află acest titlu:

«*Floaré darurilor.* Carte folositoare fieşte-căruïa creştin care va vré să să înpodobască pre sine cu bunătăţi. De pe grecie scoasă pre românie în zilile pré luminatuluï Domnŭ [Ioann Costandin Băsarabă Voevod......] (1)

(1) Atât Voevodul cât şi locul şi data tipăririï cărţiï lipsesc în acéstă copie.

Copie după tipăritura din 1700 dela Snagov. Cf. pentru titlul complet, prefețe, *cuprins* și bibliografie, Bianu-Hodoș, *Bibliografia românéscă veche*, I, 393—5.

Pe fóia 4 v.:

«Predoslovie cătră cetitori.»

Pe fóia de la începutul acestui manuscris se află următórea notiță:

«Acĭastă carăté ĭa a florilor și o scris-o Apostol logofătul dé Divan bétég dé un ochĭu și o scris o cătć 4 pârale dé coală, luĭ Manolie Brașovan. 1788 Maĭ 15. — Manolie Brașovan.»

No. 277.

In-8°. — Foĭ 22. — Secol. XIX.

Scrisóre cirilică uncială de aceĭașĭ mână. Titlurile, inițialele și cathismele sînt scrise cu roșu. Legat împreună cu 208 paginĭ tipărite.

«Psaltiré cé de sfinţitul Avgustin, maĭciĭ sale scurtată.»

În foile tipărite se cuprind, Slavoslovia și diferite rugăcĭunĭ.

No. 278.

In-8°. — Foĭ 113. — Secol. XVIII.

Scrisóre cirilică, de aceĭașĭ mână. Titlurile, inițialele și alte însemnărĭ sînt scrise cu roșu — spălăcit de tot. Cfr. No. **160**.

Octoihul cel mic.

Pe prima fóe sînt două rugăciunĭ grecescĭ scrise cu litere cirilice.

De desuptul textuluĭ începênd de la fóia 5 până la 14 v. se află următórea notiță:

«Acest osmoglasnic ĭaste al lui Toader fecĭoru, și cine s-ar ispiti ca să-l ĭa în șagă, fără de voie luĭ, și la urmă să-l tăgăduĭască, să fie supt blestemul al Domnuluĭ nostru Isus Hristos de nu-l va da înnapoĭ, căci îl numeşti scrisoaré acĭasta, lét [17]87, Iulie 27 dni *(ḑile)*.»

No. 279.

In-8°. — Foĭ 115. — Secol. XVII. — A fost în posesia luĭ Papiu Ilarian.

Scrisóre cirilică de maĭ multe mânĭ. Broșat și așezat într'un toc de pânză.

Ciaslov și alte texte bisericescĭ în limba slavonă, și două texte în limba română, (f. 36—51 v.): «Cuvăntu la pogabani *(sic)*» și rugăciunĭ.

La sfîrşitul primuluî text românesc, pe fóïa 46 v., se află următórea însemnare:

«Vălét 7176 [1668] m[e]siţa Maĭ. Pis vă săbor: se se ştie».

Iar pe prima fóïe de la început, sus, e acéstă notiţă:

«25. A. Papiu Ilarian. Iaşi, 1856.»

No. 280.

In-8° mic. — Foĭ 75. — Secol. XVIII. — Cumpĕrat de la Emilian Micu, preot în Kissoda, la 1893, Iunie.

Scrisóre cirilică, frumoasă, de aceeaşĭ mână. Titlurile, iniţialele şi alte însemnărĭ sint scrise cu roşu.

Pe prima fóïe numerotată e acest titlu:

«*Întâïa învăţătură* (1) a celorŭ ce vorŭ să înveţe carte cu slove sloveneştĭ, numinŭdu-să *Bucovnă*. Cu multe folositoare şi trebuincĭoase *învăţăturĭ*, după care cu putinţă ĭaste în scurtă vreme a învăţa pre pruncul desăvârşit a ceti nu numaĭ învăţăturile bisericeştĭ ce şi céle orăşeneştĭ, *a limbiĭ sloveneştĭ*, şi a-lŭ învăţa cătră drépta cunoştinţa luĭ Dumnezeŭ, şi cinstiré luĭ Dumnezeŭ, şi a-lŭ aduce cătră cuprinderé multorŭ felĭurĭ de lucrurĭ trebuincĭoase în viĭaţa orăşenéscă, *acumŭ maĭ întâĭ pentru trebuinţa* pruncilor sârbeştĭ *dată*.»

Precuvîntarea (f. 1 v.—4 v.).

«*Maĭ nainte înştiinţare.*

«Insăşĭ cercaré arată precumŭ prunciĭ sârbeştĭ carii să învaţă cetiré cărţilorŭ sloveneştĭ multă vréme pierd la începutulŭ aceiĭa şi maĭ pre urmă nu pré mulţĭ esŭ din şcoală, cariĭ să poată fără de greşală a ceti bine după pravilă. Pricina aceştiĭa ĭaste precumŭ că eĭ nu au îndreptare temeĭnică la însăşĭ începutulŭ; cu adevaratŭ cumŭ că eĭ să trebuescŭ cu bucovnile céle micĭ muşchiceştĭ şi céle marĭ de la Chievŭ, ci acelĭa bucovne săntŭ aşezate pentru Ruşĭ, cariĭ grăiré slovelorŭ şi vorbele Slovenilor le săntŭ de ĭelĭu, ca şi dascaliĭ la dânşii cu semne spre aceĭa săntŭ maĭ lesne. Ĭar în protiva aceştiĭa la Sârbĭ grăiré cuvintelorŭ cu totulŭ este osăbită, ĭar dascaliĭ a le ajuta nu foarte multŭ [pot]. Drepŭt aceĭa acéle bucovne pruncilor sârbeştĭ nu le facŭ mare folosŭ; pentru acĭasta usârdiĭa spre patrie au nevoitŭ acĭastă

(1) In original, scris cu roşu.

bucovnă de acumŭ de nou a să da cu acestu felĭ de îndreptărĭ şi luorĭ de sémă, după care fieşte care dascalĭ pe copilŭ poate să-lŭ povăţuĭască spre cé desăvârşit buna cetire în foarte puţină vréme fără de mare ostenélă, fieşte carele poate fi încredinţatŭ; ĭarŭ lucru totŭ aceĭaşĭ arată, precumŭ de vorŭ umbla părinţiĭ şi dascaliĭ după maĭ nainte scrisele îndreptărĭ întru învăţătura pruncilorŭ săĭ, atuncé nu va fi de lipsă la pruncĭ, după aceĭa dinŭ alte cărţĭ prinŭ atâtŭ de îndelungată vréme să învéţe a ceti cumŭ până acumŭ au fostŭ făcutŭ; pentru că déca vorŭ învăţa eĭ de doao sau tre orĭ cu chipulŭ celŭ maĭ înainte scrisŭ, atuncĭa vorŭ fi eĭ gata şi întocmiţĭ de a ceti drepŭt şi curând totŭ felĭu de carte tipărită.

«Ştiutŭ lucru ĭaste câtŭ folosŭ aduce cetiré cărţilor politiceştĭ (adecă lumeştĭ), céle ce cuprinŭdŭ întru sine multe félĭurĭ de învăţăturĭ a bărbaţilorŭ celorŭ înţelepţĭ, întru toate céle ce sănt de trebuinţă către viĭaţa cé omenéscă, maĭ pre susŭ de acĭasta îndestuléză pre ĭubitoriĭ de istoriĭ, de trebuincĭoasa gheografie şi de alte folositoare ştiinţe; şi pentru că toate acestŭ felĭ de cărţĭ, să typărescŭ acumŭ cu slove orăşeneştĭ, ĭară Sărbiĭ întru cunoştinţa acelorŭ slove nu toţĭ sănŭt gătiţĭ, pentru acĭasta şi de acĭastă scrisoare s-au pusŭ aicé învăţătură, ca prunciĭ Sărbilorŭ înpreună cu cetiré cé bisericéscă să învéţe şi cé orăşănéscă, şi cu acĭasta ar puté fi bine întocmiţĭ către cetiré altorŭ felĭurĭ de cărţĭ politiceştĭ.

«Întru faceré aceştiĭ bucovne s-aŭ făcutŭ urmare singure noroadelor celorŭ prépricepute, cariĭ au purtare de grije pentru folosulŭ tinereţelorŭ sale întru învăţăturĭ.

«A da pruncilorŭ întâĭ bocovna cé maĭ mică, după acéĭa cé maĭ mare, ĭaste lucru afară dinŭ socotélă, după acĭasta ca déca una nu va fi destulŭ, ĭar ceĭa laltă totŭ atâtŭ va folosi; dar bucovna cé de acumŭ va fi îndestulată singură prin sine a să da pruncilorŭ, acéĭa care dinŭ doao bucovne au nădăjduitŭ a avé, şi pentru acéĭa nu ĭaste de lipsă de acumŭ înainte a da prunculuĭ bucovna cé mică, dintru care nu poate să învéţe ziceré şi închieré cé diréptă a slovelorŭ (în care totŭ lucrulŭ atârnă). De va vré cineva a învăţa pre prunciĭ ceĭ miciĭ şi plăpânzĭ întru cunoştinţa slovelorŭ, pre uniĭ ca aceiĭa încă şi maĭ puţinŭ iĭ va folosi bucovna cé mică, maĭ bine va fi a face aşa: adecă să facă atâté foiţe micĭ în patru cornurĭ câte slove săntŭ în azŭbuche, şi în fieşte ce foiţă să scrie o slovă atâtŭ de mare câtŭ

va fi foiţa, şi aşa căte doao foiţe pe zi să dé pruncului ca să le ţie în mănă, şi să îĭ arate luĭ, în locŭ de pildă, pe foiţa acĭasta să numeşte *a*, ĭar pe acéĭa laltă *b*, şi altele.

«Iară arătaré grăiriĭ sau numiriĭ slovelorŭ va fi totŭ unŭ félĭ după bucovna cĭastă de acumŭ, pruncul avăndŭ peste zi, în măinĭ foiţele acelé, şi cu dănsele jucăndu-să, maĭ uşorŭ să va învăţa a cunoaşte slovele; însă lăngă acĭasta să cade desŭ peste zi a cére de la prunc căndŭ o foiţă cănd alta, cu numiré sloveĭ fieşte cariĭa foiţe, în locŭ de pildă dă-mĭ pe *b*, dă-mĭ pe *a*, iprocĭ *(şi cele-lalte)*. După acĭastă urmă elŭ singurŭ să va isteţi a păzi închipuiré acelorŭ slove şi a le ţiné în minte, ca să poată numaĭ-de-cătŭ a le da căndŭ i le va cére, şi maĭ vărtos lucraré aceştiĭa arŭ puté urma căndŭ arŭ făgădui părinţiĭ ca să dé pruncului pentru grabnică arătaré fieşte-căriĭa slove, un darŭ de poame sau de altŭ ceva: să află pilde cercate, de în zéce sau 15 zile, cu acestŭ félĭ de chipŭ aŭ învăţatŭ azŭ[-]buchile pruncii ceĭ micĭ cariĭ débiĭa începŭ a grăi.»

Cuprinsul:

No. 281.

In-8°. — Foĭ 92; lipsesc câte-va din text, ĭar la sfirşit maĭ multe sunt nescrise.—Secol. XIX.—Cumpĕrat de la anticarul Waismann la 13 Iunie 1889. Scrisóre cirilică de aceeaşĭ mână.

Istorióre de cuprins moral şi religios, precum urmézā:

No. 282.

In-8°. — Foĭ 129. — Secol. XIX (1809). —
Scrisóre cirilică de aceeașĭ mână. De la pag. 36, titlurile, inițialele, și alte însemnărĭ sunt scrise cu roșu.

Învĕțăturĭ și rânduelĭ bisericescĭ, de deosebițĭ părințĭ aĭ bisericeĭ.

Pe foĭa 128 v., se află următórea notiță:

«Acĭastă cărțulie s-au scris de mine păcătosul Iordache, la anul 1809, Maĭ 14.»

Cuprinsul:

Pe dosul primeĭ scórțe se află aceste «Stihurĭ alŭ luĭ Iosaf înpăratul», scrise de aceeașĭ mână, ca și textul:

«O pré frumoasă pustie,
Priiméște-mă întrŭ a ta desie,
Ca pe pruncŭ a sa maică,
Când la țițe îlŭ plécă.

O pré frumoasă pustie,
Nu mă spăîmântă cu frică
Şi să nu mă temŭ de nimică.
O pré frumoasă pustie,
Nu mă înfricoşa cu moarte,
La miezŭ de miîază noapte,
Nicî cu altă îngrozire,
Ca să-m facŭ pre voire.
Ce-am....»

Cf. în *Sămănatorul*, pe 1902, vol. II, p. 61—2, Al. T. Dumitrescu, *Un cântec de demult*, unde se găsesce o altă variantă a acestor «Stihurî», — al căror sfîrşit aicî lipsesce—, şi bibliografia.

Pe fóîa 129 e însemnarea unuî cumpĕrător, făcută în rusesce la 1813.

No. 283.

In-8°. — Foî 23. — Secol. XVIII (1792). — Fost intâî la Internatul Facultăţiî de Teologie de la Universitatea din Bucurescî. Dăruit apoî Academieî prin Ministerul instrucţiuniî publice.

Scrisóre cirilică de aceeaşî mână.

1. «Întrebările luî Panaiot filosoful cu Azmet pipistaşu» (f. 2).

2. «Darurile şi bunătăţile care le are întru sine untul de rosmarin, adecă valsamul ce s-au numit de doftoriî ceî ce l-au izvodit cvintă[-]esenţiîa, adecă pempiusiîa — a cincé fiinţă —, căci numaî patru fiinţe sănt în lume, îar acesta pentru darurile şi bunătaté ce are s-au numit a cincé, adecă pempiusiîă. Şi s-au scris darurile luî de măriîa sa doftorul Ioan Balista Gépata în Mano, şi în ce chipu trebue să-l meştesugéscă şi să-l bé fieşte carele pentru folosul sănătăţiî. — Dat de la mine Iacomo Polovichiocon Lorenzola Liena Lacao de Borgo.» (f. 18).

Urméză maî multe reţete şi, la sfârşitul lor, se află dată de «1792 Maîu 8.»

No. 284.

In-4°. — Foî 105; lipsesc maî multe de la început şi de la sfîrşit, îar unele de la început sunt numaî fragmente. — Secol. XVIII. — Dăruit de d-na Blebea din Braşov.

Scrisóre cirilică de aceeaşî mână. Titlurile şi literile iniţiale sînt scrise cu roşu. Pe dosul legăturiî acest titlu: «Istoria ţereî româneştî.»

«Istoria ţăriî româneştî.» (Cfr. *Magazinul istoric*, II, p. 145 şi urm., şi N. Iorga, *Cronicele muntene*, extras din *An. Ac. Rom.* tom. XXI, Mem. Secţ. Ist. pp. 303 şi urm.)

Cuprinsul :

Pe foile de la sfârşit se află diferite cântece, o rugăcĭune, un descântec, istorióre şi în sfirşit insemnărĭ de cumpĕrătorĭ şi proprietarĭ.

Pe fóĭa de la sfârşit e acéstă insemnare:

«Acesta carte s-au cumpăratŭ adecă s-au vintŭ de la înpărţală de la taĭca moşu de la Dumnelui răposatu Nicula Voine şi mă iscălescŭ eu cu totŭ némulŭ, eu Ales .... 1793 Deche[m]vre 28.»

Pe fóia 98 verso, aceste nume:

«Nicolaus Poppovits. 1795 ....»
«Nicolaus Gridovits.»
«Costandin Popowitz. [1]822.»

No. 285.

In-16° pătrat. — Foĭ 103. — Secol. XIX (1845).
Scrisóre cirilică de aceeaşĭ mână.

Diferitele rugăcĭunĭ de peste ḑi.

Pe fóĭa de la inceput se află următórele notiţe:

«La anul [1]845 Octomvriĭ în 10 c. n. Costantin Zota.»

«La anul [1]848 Mart in 17 c. n. am primit carte aeste de la D. Constantin de Zotta spre amintire. Chiŝileu, în ţănutu Bucuvineĭ. Alexandru de Ianna Manovarda.»

No. 286.

In-8° şi in-4°: maï multe caeţele legate într'un volum. — Foï 25. — Secol. XIX. — Dăruit de D. A. Sturdza.
Scrisóre cirilică de maï mulţï.

Diverse bucăţï românescï, în versurï:

	Fóïa
1. «Ungaria»	1.
2. «Disputa între Valahiïa şi Moldova»	9.
3. «No. 8. 1850 Maïu. — În prescurtare arăt aicï primejdiile ce făr de veste maï veniră peste ticăloasa şi mult ispitita ţara noastră Valahia, începându-să maï vârtos din trecutul an cu létu 1848, din care însă ca cu préslăvite minunï ale Maicïï luï Dumnezeu, (către caré am năzuit toţï cu lacrămï) fuserăm mântuiţï, precum în lăuntru prin alcătuire de stihurï în chip de slavoslovie către dânsa, cu înfocată râvnă s-au alcătuit spre pomenire»	18.

No. 287.

In-8° oblong. — Foï 110 din carï numaï 36 sînt scrise. — Secol. XVIII şi XIX.
Scrisóre cirilică de aceeaşï mână — aprópe peste tot. Maï multe foï de la sfîrşit sînt nescrise. Frumósă legătură în piele roşie.

Versurï românescï si grecescï de-ale Văcărescilor.

Pe fóïa 1 acéstă lămurire:

«Întru acïastă condicuţă să trecură vre o câte-va stihuri greceşti şi rumâneşti, făcute de însumi, dar nu toate câte le-am făcut în toată viïaţa mé, căci acelé toate având-le într-altă carte trecute le-am şi pierdut cu totul, şi măcar că unile le şi ţiu minte, dar nu vruseïu să maï muncescu să le maï scriu odată, nădăjduind că cel ce-mï va fi furat condicuţa va avé atâta omenie să le arate în lume, şi nu supt numiré altuï poetic. De aceïa aici să însemnară numaï aste alcătuite de la luna luï Aprilie a velétuluï 1795 şi până astăzi, şi câte şi de acum înainte césurile şi întâmplările, atât a tinereţiï cât şi a norociriï, mă vor maï povăţui a maï face.

«Către acïasta rogŭ şi pă tot cititorul ca de va întâmpina vre-o noimă *(gândire)* ori neplăcută sau nepotrivită atât la idea sa, cât şi la a obştiï, să nu mă criticariséscă îndată ci să socotéscă că ori vre un interes, ori vre o idee dă a le mele care nu sânt dator să i le tălmăcescu, mă vor fi silind a scrie într-acestaşï chip, şi judecând că eu n-am fost stihurgos pentru gustul lumiï, de cât pentru trebuinţele mele, nădăjduesc că din suflet mă va erta.

«Frumuseţé, duhul şi sentimentul înpreună şi cu celelalte daruri ce fără lipsă le aĭ întocmaĭ o desăvărşită zidire şi vrednică celuĭa ce te-au zidit te arată. Deci şi eu astŭ felĭu văzăndu-te şi cunoscăndu-te nu cu păreré ci chér după întregimé dovezilor ce în toate zilele îmĭ faci, îndrăznilu să cuget să fac o după cuviinţă închinăcĭune, şi neputând din însumĭ să o fac, ne având duh născocitor, aflăndu-să cu totul neputincĭos de a face de o potrivă fapta cu obrazul căruĭa să cuvine închinăcĭuné, alergaĭu la duhul cel cu noĭanu al răposatuluĭ fratelui mĭeu şi găsiĭu cu ce să-mĭ răsplătesc râvna întocma, judecând vrednice aceste osteneli ale sale maĭ multŭ de darurile ce firé ţe-au dăruit ţie, de căt de obrazul ale căruĭa scânteĭ îĭ aprindé cu văpăĭ ĭuţi inima însufleţindu-o la acéstă pornire, şi ţi le închinu rugăndumă să caţi cetindu-le să vezi până în ce tréptă să sue, şi focul celuĭa ce scănteele tale îĭ fac o mare şi ĭute văpae, aprinzăndu-l cu totul, şi sânt pré încredinţat că mă-ĭ crede pentru că-ţĭ spuĭu drept, şi că pentru amăndoaăo asemené este adevărul.

«Duhul şi născociré aceluĭ ĭubit frate nu mĭ-au rămas de moştenire mie, dar norociré cugetând ferіciré, mĭ-au dăruit bunĭ prieteni, făcănd printr-ânşiĭ să aibu ca de o moştenire aceste fragmenturi, si să mă pocĭu sluji cu dănsele cănd voĭu găsi astfel de vrednicu obrazu, şi sânt încredinţat că să fi fost în fiinţă acum acel ĭubit frate, şi de o alegere şi de o îndrăznélă cu cuvânt ca acesta m-ar fi lăudat, mărturisind chér că pentru una mă ĭartă, şi la ceĭ laltă că maĭ umilit este, pocĭu cu tot dreptul să mă fălesc la atăta norocire pentru multe alte cuvinte, şi pentru că şi acrostihidile dinlăuntru sânt făcute ĭarăşĭ pă numele tău, judică dar însuţĭ şi vezi de mi să cuvine acĭastă fală sau ba, şi crezŭ că totŭ întru o glăsuire veĭ fi cu credinciosul robul tău, — Nicolache [Văcărescu].»

După acésta urméză poesiile:

	Fóĭa		Fóĭa
«La doĭ ochĭ ce sint din fire»	4.	«Firé dă té-'mpodobit» . .	10.
«A-ţĭ fi rob îm este falä». .	4 v.	«Cum nu socoteştĭ vr'odată»	11.
«La obrazul ce mă 'nchin».	5.	«Iţĭ arăt cu jurămănt», — cu	
«Oglinda cind ţĭ-ar arătá» .	5 v.	o însemnare	12.
«Căt e zioa de frumoasă» .	6 v.	«Ochişorĭ frumoşĭ»	13 v.
«Ochilor, ajung' atât» . . .	7.	«Cu laţurile ce întinzĭ» . .	14.
«Afrodita întristată». . . .	8.	«Cine are piept să poarte»	15.
«În flacăra care mă arzŭ» .	9.	«Dă nu mă crezĭ pă mine»	16 v.

	Fóia
Treĭ poesiĭ grecescĭ	17 v.
«Foarte multŭ văzu plăcere», cu o însemnare	22.
«Armele 'n vreme de pace»,— cu o însemnare	25.
«Războiŭ să fac cu stelile, cu soarele, cu luna», — cu acéstă însemnare: «Aceste stilurĭ care sint și purtătoare a strălucitu-luĭ nume, s-au făcut de înfocatul poetic aflându-să ascuns de frica vrăjmașilor într-o căsuță, în diĭastimă de o jumătate de cés și plin de frică, de bătae de inimă și dăznădăjduită hotărâri. Și eșind de acolo le-au lăsat spre pliroforie»	26.
«N-are cine spune drept»,— cu acéstă însemnare: «Aceste stihurĭ cu toate că aciĭ sânt așezate la numărul 23, după atâta alte stihurĭ, dar sânt maĭ întâĭu făcute dă cât toate, adică de la fericitul Aprilie alŭ létuluĭ [17]95, însă ne având copiĭa până acum la Maiŭ létul [17]98, de aceeĭa acum dobândindu-o de unde cu grabu s-au fost datŭ atuncĭ, — silit am fostu ca să le trec aciĭ; dar pricina este așa»	27.
«Trandafiraș norocit»,—cu o lungă însemnare a «poeticuluĭ», din care aflăm că poesia a fost scrisă la 1795	28.
Cincĭ poesiĭ grecescĭ . . .	30.
«Rabdă inimă cât potĭ» . .	31 v.
«Ochii tăi ce s-aŭ dăprins».	32 v.
«La amor» (numaĭ începută)	34.
«In raĭu fără tine e moarte, e ghéță»	41 v.
«Ca un pom ce dă dă ploae»	41 v.
«In noén dă întristare când să-o afla cine-va»	42.
«Un picŭ dă nădejde d-aș ști c'o să-mĭ vie»	42 v.

No. 288.

In-4°.—Paginĭ 418.—Lipsesc maĭ multe foĭ de la început și de la mijloc.—Secol. XVII. — Dăruit de Gr. G. Bălénu, profesor la Botoșanĭ.

Scrisóre cirilică uncială, de aceeașĭ mână aprópe peste tot. Titlurile, inițialele, numerele capitolelor și alte însemnărĭ, sint scrise cu roșu.

Slujbe bisericescĭ, rugăciunĭ și rânduelĭ, în românesce și în slavonesce:

	Pagina
Cununia (rom.)	1.
A doua cununie (slav.)	12.
Sfințirea apeĭ (slav.)	19.
Molitva la făcutul oglașeniculuĭ (slav.)	39.
Botezul (slav. și rom.)	52.
Molitva la blagoslovenia vinuluĭ	77.
Provod la Paștĭ (slav.)	78.
Îmmormântarea unuĭ mirean (slav. și rom.)	79.
Slujba vecernieĭ (rom.)	129.
La litie (rom.)	147.
Diaconiile utrănii (rom.)	155.

No.289.

In-8⁰. — Foĭ 344; lipsesc maĭ multe de la început și în corpul manuscrisuluĭ. — Secol. XVIII. Fost întăĭ al m-riĭ Căldărușanĭ; trecut pe urmă la Internatul Facultățiĭ de Teologie; dăruit apoĭ Academieĭ prin Ministerul Instrucțiuniĭ Publice.

Scrisóre cirilică de maĭ mulțĭ. — Unele titlurĭ și litere inițiale, sînt scrise cu roșu. Cfr. No. **176**.

Pe dosul legătúriĭ e acest titlu incrustat cu litere aurite:

«Măntuiré păcătoșilor. De opște[a m-ri] Căld[ărușani].»

Pentru *cuprins*, v. No. **176**, „Carte a 2-a" și „a 3-a" p. 411— 2 din acest *Catalog*.

Pe fața din dos a uneĭ foĭ nepaginate de la început e acéstă însemnare modernă, în privința cuprinsuluĭ volumuluĭ:

«Traducerea părțeĭ a II din cartea „Ἁμαρτωλῶν σωτηρία". Lipsesc la început șase file. Cuprinde și minunile Maiceĭ Domnuluĭ, care-ĭ partea a III a cărțeĭ citate.»

In chirilice, jos:

«De obștie a sf. m. Căld[ă]ru[șaniĭ].»

Apoĭ, pe f. 207, acéstă însemnare:

«1814 Noemvr[ie] 28.»

Iar pe f. 228, acésta:

«1814 Fevr. 3. Măn[a] cu care am scris va putrezi, ĭar care va ceti să zică Dumnezeu să-l erte. În zilile Măriĭ Sale Ioan Gheorghe Caragĭa Voevod, când au murit miĭ de oamenĭ de cĭumă, Mitropolit fiind kir Nectarie al Ungrovlahiĭ; şi am scris când mă aflam la moşiĭa Moara Domnéscă, sud *(jud.)* Prahova. — Vasili Dan, vist.»

Iar pe f. 344 v.:

«Văndut-am acĭastă carte părintelui popiĭ Măhail Cămi... drept tal[eri] cinci, bani noaozeci, să-ĭ fie pentru citanie şi de spăsenie: orĭ cine ar citi să zică Dumnezău să-l ĭarte. L[é]t 7244 [1736].— Costandin Diĭacu.»

No. 290.

In-8°. — Foĭ 81. — Secol. XIX. — Dăruit de Eforia Spitalelor civile la 30 Novembre 1887.

Scrisóre cirilică aprópe peste tot de aceĭaşĭ mână.

Pe prima fóe nenumerotată, e pus acest titlu:

«Sfântul Marco pusnicul.»

Cuprinsul:

No. 291.

In-8° oblong. — Pagine 385; lipsesce o fóe de la inceput. — Secol. XIX. — Dăruit de Al. Odobescu la 1878.

Scrisóre cirilică, latină şi gotică de aceeaşĭ mână.

Note şi date archeologice şi istorice, cu privire la Românĭ, scrise şi adunate de către inginerul Alexandru Popovicĭ.

No. 292.

In-8°. Pag. XIX (dintre carĭ XII tipărite) + 118.—Secol. XIX (1878). — Dăruit de T. G. Djuvara la 1883.

Scrisóre latină de aceeaşĭ mână.

Pe prima fóe nenumerotată acéstă însemnare a donatoruluĭ:

«Manuscript cuprinḑênd viĭaţa sfîntuluĭ Vasilie şi vămile văzduhuluĭ, descoperit la Biblioteca Naţională din Paris în 1878; copiat [în Septembrie 1878]şi dăruit Academieĭ Române de T. G. Djuvara prim secretar de legaţiune, doctor în Litere şi Filosofie. — Bucurescĭ, 15 August 1883.»

Pe paginile I—XIX se află darea de sémă asupra acestuĭ manuscris şi alte lămurirĭ.

No. 293.

In-8°. — Pagine 365, tipărite, cu anexe manuscrise între ele. — Secol. XIX.

«*Hronicul Romano-Moldo-Vlahilor*» de Dimitrie Cantemir —, ediţiunea făcută la Iaşĭ în 1835, colaţionată de d-l Gr. G. Tocilescu cu manuscrisul autograf dela Petersburg —, vol. I. Cf. *An. Ac. Rom.*, ser. I, tom. XI, p. 65—74 şi prefaţa la *Hronicul vechimeĭ a Romano-Moldo-Vlahilor*, ed. Academieĭ Române, din 1901, de Gr. G. Tocilescu.

No. 294.

In-8°. — Pagine 402 + CX tipărite, cu anexe manuscrise între ele. — Secol. XIX.

«*Hronicul Romano-Moldo-Vlahilor*», de Dimitrie Cantemir —, ediţiunea făcută la Iaşĭ în 1835, colaţionată de d-l Gr. G. Tocilescu cu manuscrisul autograf dela Petersburg —, vol. II. V. bibliografia la No. **293.**

No. 295.

In-4°. — Foĭ 259. — Secol. XIX (1818—25). — Dăruit de D. A. Sturdza la 1880.

Scrisóre cirilică de aceeaşĭ mână.

Pravilă, şi deosebite bucăţĭ de cuprins religios, scrise de diaconul Costandin «dascălu ot *(dela)* Prăşcov care pre călugărie s-au chemat Climent eromonahu» de la mănăstirea Brâncoveniĭ, între aniĭ 1818—1825.

Pe f. 8 v. e acéstă insemnare:

«Acesté le-amŭ găsăt eu scri[se] la sfânta mănăstire Brâncovenilor după unŭ cĭaslovŭ bogat dela Sibii. Iară nu le-amŭ găsăt în sfânta pravilă precumŭ să vede înainte scrisŭ. Şi am scrisŭ eu Climent ermo[na]h ot (*dela*) Prăşcovenĭ, 1825 Iul[ie] 28.

«Fraţilor preoţilor şi tuturor cititorilor care veţĭ citi pă acĭastă sfântă pravilă, să mă pomeniţĭ şi pă mine păcătosul, că ĭată m-au chiemat diĭaconu Costandin ot Prăşcov, ĭară acumŭ pă călugărie mă chĭamă Climent eromo[na]hu ot Brâncoveni.»

In privinţa epoceĭ când s'a alcătuit acest manuscript, găsim şi următórele insemnărĭ:

F. 6 v. «Acesté le-amŭ scrisŭ eu Climent ermo[na]h ot Brâncov[enĭ] dela sfânta mănăstire, 1825 Iul. 23.»

F. 34. «Până aici s-au scrisŭ dinŭ pravila inpărătéscă, ĭară de aici înainte s-au scosŭ dinŭtr-altă pravilă mai mică, numai şi numai pentru învăţătura duhovnicilor, precumŭ veţi vedé la vale. 1818 Maĭ 17.»

F. 153 v. « . . . . . 1819 Maĭ 7. Diĭaconu Costandin Dascalu ot Prăşcov.»

F. 222. «S-au stărşit la lét 1819 Avg. 9.»

Cuprinsul. (1)

(1) Pe fóĭa 222 se află o scară de cele ce se cuprind în învăţătura duhovniculuĭ, însă fiind fórte încurcată şi nepotrivită cu noua numerotaţie, s'a făcut alta din nou; asemenea şi pentru celelalte scrierĭ carĭ nu aveau scară.

Pe fóía de la început e acéstă însemnare:

«Acestă carte este scrisă de dascălu Dincă diíaconŭ fiindŭ. Și la vremé morții luĭ să au călugărit la mănăstiré Brâncoveneĭ, și elu ne au învățat carte, pă toțiĭ care sânt preoțiĭ pă la beserciĭ, și am scrisŭ aici pentru ca să [să] pomenéscă. 1838.—Pr[o]t[o]-p[op] Popescu.»

No. 296.

In-8°. — Foĭ 164. — Secol. XVII. — Dăruit de epitropia S-tuluĭ Spiridon din Iașĭ la 25 Novembre 1883.

Scrisóre cirilică de aceeașĭ mână, afară de f. 31v. — 32 și câte-va de la

sfirşit. Titlurile, numerile capitolelor, inițialele şi alte însemnărĭ sînt scrise cu roşu. Legătură originală, în lemn şi pĭele.

Cele patru Evangheliĭ, în românesce.

Pe fóia 31 v. şi 32, se află aceste însemnărĭ:

«Să să ştie de când au domnit Ştefan Vod[ă] cel Bătrân, şi au rămas fiĭu său Bogdan şi au închinat Turcilor țara Mold[oviĭ], lét 6964 [1456].

«Să să ştie de când au prădat Tătarăĭ țara Moldovii, în domnié luĭ Vasilie Vodă, lét 7158 [1650].

«Să să ştie de când au vinit hatmanul Coneski leşescu, în Bugĭag, lét 7192 [1684].

«Să să ştie de când au mersu Duca Vodă cu Turcii la Becĭu şi ĭ-au bătut Nemții, lét 7189 [1681].

«Să să ştie de când au perit soarile şi au dat Turcii Caminița, lét 7207 [1699].

«Să să ştie de când au vinit Petre înpărat în Moldova de s-au bătut cu Turcii şi s-au dus Dumitraşcu Vod[ă] cu dânsul, şi au prădat Tătarăi țara, lét 7219 [1711].

«Să să ştie de cândŭ au vinit Nemții să e *(ĭa)* pe Mihaĭu Vodă din Ĭaş şi s-au bătut cu Tătarăi, let 7225 [1717].

«Să să ştie de când au fost foamete în domnie luĭ Mihaĭu Vod[ă], let 7226 [1718].

«Să să ştie de cândŭ s-au cutremurat pământul foarte tare în postul Sen-Petrĭuluĭ într-o Mercurĭ şi au căzut Golăe di Iaşe, let 7246 [1738].

«Să să ştie de când au pierit soarile al doile în domnie luĭ Costanden Vod[ă] Mavrucordat, let 7256 [1748].

«Să să ştie de când au vinit Moscalii în Moldova în domnie luĭ Grigori Vodă Ghica, i *(şi)*au făcut stricăcĭune la țară, let 7247 [1739].

«Să să ştie de când au prădat Tătarăi ța[ra] Moldovii în domnie luĭ Ioan Vod[ă] Calimah, păr a nu vini din Țarigrad în zioa crucĭĭ, let 7267 [1759].

«Să să ştie de când a vinit al triile rând în țara Moldovii Moscalii şi a făcut mari bătălie la Hotin de a perit şepte paşe şi oaste nenumărată de au scăpat Vizirĭul cu fuga în domnie luĭ Costandin Vod[ă] Mavrocordat, şi pe Grigori Vod[ă] l-au luat Vizirĭul, let 7278 [1770].»

No. 297.

In-4°. — Foĭ 71. — Secol. XVIII (1778—9).
Scrisóre cirilică de aceeașĭ mână, afară de f. 41—2.

Patimele și minunile sfîntuluĭ Gheorghe, panahida saŭ slujba cea mare a părăstasuluĭ în sfînta mănăstire Putna, cuvînt pentru mórte, și alte rugăciunĭ și scrierĭ religióse, tóte tălmăcite și scrise de arhimandritul Vartolomeĭu Măzărénul de la mănăstirea Putna, afară de cuvîntul mitropolituluĭ Rostovuluĭ și Iaroslavuluĭ, scris la 21 Ianuarie 1804.

Pe fóĭa 41, la sfârșitul patimelor și minunilor S-tuluĭ Gheorghe, e acéstă însemnare:

«Toate aceste ce s-au scrisŭ pănă aice, s-au tălmăcitŭ dipe sloveniĭa și s-a și scrisŭ pre limba noastră romănĭască, prinŭ silința, osărdiĭa și cheltuĭala a sfinţiĭ sale kyr Theodorŭ protopopa de la episcopiĭa Radauţuluĭ și prin ostenĭala multŭ păcătosuluĭ și nevredniculuĭ arhimandritŭ Vartholomeĭ Mazerĭanulŭ de la sfănta mănăstire Putna pre care cu agĭutorĭulŭ presfăntuluĭ Dumnezău lĭ-au și săvărșit, în anul 1779 Noe[m]vriĭ 8 zile.»

Pe fóĭa 43, pre-faţa panachideĭ :

«Întru slava sfinteĭ céĭ de o ființă și de viĭaţă făcătoareĭ și nedespărţiteĭ Troiţi, a Tatăluĭ și a Fiĭuluĭ și a Sfăntului Duhŭ, aminŭ. Cu blagoslovenie preosfinţituluĭ stăpănuluĭ nostru kyriu kyr Dositheĭ episcopŭ Rădăuţuluĭ, prinŭ userdiĭa și cheltuĭala a pré cinstituluĭ kyrŭ Theodorŭ protoiereulŭ Rădăuţuluĭ, s-au scrisŭ acéstŭ Panahidnicŭ, saŭ slujba ce mare a parastasuluĭ în sfănta mănăstire Putna, de multŭ păcătosulŭ arhimandritulŭ Vartholomeĭ Mazerĭanul, în anul 1778, Ghen[arie].»

Pe fóĭa 55 v., la sfîrșitul panahideĭ:

«Acĭastă rănduĭală a panahydeĭ, pentru pomeniré morţilorŭ, dinŭ *ustavulŭ* célŭ moschicescŭ (carele ĭasté tălmăcitŭ dinŭ célŭ grecescŭ), au tălmăcit-o pre romăniĭa și au și scris-o multŭ păcătosulŭ arhimandritulŭ Vartholomeĭ Mazerĭanulŭ, în anulŭ 1778 Ianuariĭ.»

Pe fóĭa 59, la sfîrșitul cuvîntuluĭ de mórte:

«Au scrisŭ dintr-alte sfinte scripturĭ, spre folosulŭ de obște, întăĭ monahulŭ Nicodimŭ Grigorovicĭ, slăvitulŭ dascalŭ dinŭ ţara moschicĭască, ĭară dintru acéĭa, și și dintr-alté scripturĭ, au

tălmăcitŭ şi au şi scrisŭ multŭ păcătosulŭ arhimandritulŭ Vartholomeĭ Mazerĭanulŭ, în anulŭ 1778, luna Iuliĭ.»

Cuprinsul:

No. 298.

In-4°. — Foĭ 189. — Secol. XVIII (1777). Fost în colecţia luĭ M. Kogălniceanu. Dăruit apoĭ Academieĭ de Ministerul Cultelor, la 1882.

Scrisóre cirilică urîtă, de aceeaşĭ mână, afară de însemnările de la începutul şi sfîrşitul manuscrisuluĭ. Fórte multe însemnărĭ cu roşu, dar fără vre-o regulă bine stabilită. Cf. No. **173**, **180** şi **269**.

Pe fóĭa 4 e acest titlu:

«Istorie ţărăĭ româneşti de când au discălicat pravoslavniciĭ creştinĭ» — până la domnia luĭ Constantin Brâncovénu. (Cf. *Magazinul Istoric*, IV şi V şi N. Iorga, *Cronicele muntene*, în *An. Ac. Rom.* XXI, Mem. Secţ. Ist., p. 442—3.

Acest manuscris este o copie după *o compilaţie de cronicĭ* (1), făcută de Iordache Sion la anul 1777 Octomvrie 5, după cum se constată din însemnarea de pe fóĭa 180:

«Acestu litopisăţ a ţărăi româneşti l-am scris eu cari mai gios mă voi iscăli, când era cursul anilor 1777 Octomvri 5, întru a doa domnie [a] luĭ Grigori Vod[ă] Ghica, după ci l-a tăet Capigi-Paşa. Şi am scris eu Iordache Sion, găsăndu-lu la Dumnéluĭ vornicul Ioan Cantacozo; fiind sluga Dumisale, m-am rugat di mi l-au dat di l-am scris — nu pre bini.»

(1) N. Iorga, *Cronicele muntene*, loc. cit., p. 443: «Compus din Anonim + legătura brâncovenéscă neoficială + Grecénu prescurtat, până la întórcerea luĭ Heissler în Ardél. Terminat cu o tablă şi un epitalam plus o mică *cronică a Moldoveĭ*», tipărită în cele ce urméză la acest No. (298) din *Catalog*.

Cuprinsul:

Pe fóĭa 1 sînt două însemnărĭ, dintre carĭ intâĭa e scrisă cu cernélă roșie.

«Să să știi de când au răposat Dumnéluĭ logofătu Costandin Păladi, la velétu 1798 Dechemvri 22, Mercurĭ la 11 cĭasurĭ din zi».

«Acĭastă istorie a Domnilor s-au legat de Radul legătorĭul de cărţĭ din Mitropolĭa a Eșuluĭ la letu 1798, Octomvrie în 2 zile. Ĭar cel ci s-ar ispiti a o fura, afurisit să fie și anaftimiĭ.»

Pe fóĭa 1 v.—3 e acest fragment de autobiografie (1):

«Să să știe de când am început a învăţa grecește, de la alfavita, la anul 1798 Iuni 5, la dascalul Necola, și am învăţat păr

(1) De-asupra eĭ e pusă iscălitura: «Manolache Burghelé», fără însă ca autobiografia să fie a luĭ.

la 1799 Apr[ilie] 3. Și apoĭ au dat cĭuma la Maĭu în zilele pre luminatuluĭ Domn Costandin Ipsilant Voevod, și toată vara păr pre la Iuli 25 am șăzut la țară neînvățând nemică, fără numaĭ nebuniĭ învățam. Și am început a învăța ĭarășĭ, însă nu la Necola ce la epistatu Gheorghi de la școala domnĭască, la ἀποθήκη (sic) τῶν πεδῶν *), păn la 1800 Ghen[ar] 1. Și am învățat la grammatică păr la 1800 Oct[omvrie] 26, și am început a lua mathimă la Hrisolora, și am luat mathimă la Hrisolora păr la 1801 Ghen[ar] 4. Și apoĭ am făcut început la Esop, și am luat mathimă la Esop păr la 1801 Noemv[rie], și apoĭ am început la *tomos defteros* la *catelomu tas apoticas che mizonas icodomiso*, păr la 1802 Fevr[uarie], și apoĭ am început la cuvântul sfântuluĭ Vasile pentru post, păr la Apr[ilie], și la Apr[ilie] am început la *tomos protos* la *necrini diĭaloghi*, păr la Avgust 25, și apoĭ am început la *tomos devteros*, cuvăntul sf[ântuluĭ] Ioan Zlataust pentru închinăcĭune, păr la Noemv[rie] 4. Și am început la *Erodiĭanes*, și am învățat păr la 1803 Iunie 1, și apoĭ am eșit de la dascalul Grigori și am mărs la dascalul Paisie, și am început a învăța la *epistolarion* a luĭ Sinesie, ĭar a 4 zi mĭ-au dat o falangă pentru nebuniĭ,—și maĭ mult de gĭaba —, și nu mĭ era atăta cĭudă că m au bătut, căt îmĭ era cĭudă că păr atunce de când învățam n-am măncat falangă, cum și de atunce încoace n-am măncat. Și am învățat la dascalul Paisie păr la 1805 Mart 30, și apoĭ n-am învățat păr la 1805 Iuni 19, și apoĭ am început a învăța la dascalul Chiriĭac Trandafil la *Olintiacus logus*».

«1821 Maĭ 8, Duminică, am purces din Eși cu bejăniĭa spre Bucovina, și umblând nemernicind din loc în loc păn la Burdujănĭ, am trecut în Bucovina, Maĭ 21, cu mari spaimă de eteriștiĭ cĭ-au venit la Dumbrăveni și la Plopenĭ de aŭ prădat casile boireștĭ, și m-am așăzat în târgul Sucevi în casa luĭ kir Nicolaĭ Riga, și șăzind păn la 23 Iuni, mĭ-au venit cărți de la frate-mĭeŭ Nicolaĭ ce venisă meimandar cu Chehaĭa-beĭu a luĭ Ĭusuf Pașa ocărmuitorĭul oștilor turcești în Eșĭ. Am eșit din Sucĭavă la 28 Iuni și mergând la Eșĭ, la 14 Iuli m-au rănduit Caimacamu samiș la Bacău și cămăraș de Ocnă; apoĭ de la Ocnă la 1 Avgust m-am dus și la Ibraila la saraschertul Ĭusuf Pașa. Ĭar nevasta și copii ĭ-am ținut în Sucĭavă păn la 1 Dechemvre și ĭ-am adus aice la Ocnă.»

*) Scris cu chirilice.

«Iar latinește am început a învăța la anul 1802 Fevr[uarie].»

«1821 Fevr[uarie] 22, Marți sara, la 2 cîasurĭ din noapte, aŭ venit în Eșĭ Luminare Sa Alexandru Ipsilant, fiĭul răposatuluĭ Domn Costandin Ipsilant, și îndată cĭ-aŭ vinit aŭ și rânduit arnăuți ce avĭa alcătuițĭ aice în Eșĭ și aŭ prins pe toțĭ Turciĭ ce era la Beilic și în ĭarmaroc și prădându-ĭ de toată avere ĭ-aŭ tăet pe toțĭ câți aŭ prins, afară de bașbeșlĭaga cu doi neferĭ ce mersăsi singurĭ la curte și vr-o 7 Turcĭ neguțitorĭ, Mehtezi Bașa și Tătaru, pornind și pe la târgurĭ să ĭ taĭa pe toțĭ.»

Pe fóĭa 3 verso:

«Istoriea țăriĭ românești de Radu Greceanu, copiată de Iordachi Sion. 12 Dechemvre 1845. — M. Cogălniceanu.»

Pe fóĭa 181, scris când cu roșu când cu negru, urméză:

«Epithalamionu la pre luminată nuntă a pre luminatiĭ și de Dumnezău încununatiĭ Domnițiĭ a pre înnaltuluĭ și pre creștinuluĭ Domnuluĭ nostru Ioan Costandin Necolaĭ Voevod, oblăduitorĭul țărăĭ Moldoviĭ,—care cu cucerie și cu genunchi plecate s-au închinat Mării Sale de Duca Sotirovicĭu, tipograful di la Thasos, letu 7257 [1749] Avgust 20.

«Stihurĭ la pre înnaltă nunta Domnițiĭ Zmarandiĭ pre creștinuluĭ Domnuluĭ nostru Ioan Costandin Necolaĭ Voevod:

Moldova 'saltă de bucurie
Și tuturor zice cu veselie,
Măritu-s-au Domnul întru bine
Di ș-au făcut milă cu mine.
Domnul Costandin să mă stăpânĭască
Și cu dreptate să mă oblăduĭască,
Carele în mine bine voești
Și noroduluĭ blândeț[e] vestești,
Unire, pace și sănătate
Ocârmuire lină și bunătate.
Taci dar Valahie a te maĭ lăuda,
Și cu nunte domnești a te înnălța,
Că Domnul mĭeu bine au socotitu
Cu nunta Domnițiĭ di m-au înpodobitu,
Care după beĭzade Ioniți
Fiĭul Domnuluĭ Racoviți
Cu străluciri mari o au măritat-o,

Și cu învățături creștinești o au înzăstrat-o.
Chiar, Doamni Costandini, ț-aĭ găștigatu,
Omu după voinți ț-aĭ aflatu.
Cum proorocul hotărăști
Și în carte ps(is)almilor dovedești,
Adivărat tu ești darul bunătăților,
Și ne cuprinsă disfătare știinților.
Să bucură cu totul toată fire
Că s[ă] vedi aeve în sine simțire;
Răde câmpul și foarti să minunĭazi,
De róda sa secerătorĭul se încununĭazi;
Să înduplecă vița di mari greutate
Fiind cu poame plini di bunătate;
Varsă stupul miere sa cu îndestulare
Arătând aniĭ cii cu îndelungare,
Și bogat copaciĭ dăruesc roada lor
Celor ce supt ramurile lor,
Cu veselă față făgăduesc,
Odrasla cĭa din tine-țĭ tălmăcesc.
Să bucură dar no[ro]adile toate
Și molitve aduc ramurilor tale
Pre Dumnezău rugând cu cuviinți
Beizadeliĭ și Domnițiĭ să de lungă vĭiați.
Să trăĭască Doamne cu îndelungari
Și să odrăslĭască cu buna credințari.
Dă-le paci, dragoste și norociri
Și dumnezăĭasca ta vecĭnica fericiri,
Ca după vĭiață cu tini să domnĭască
Și la înpărăție ta să s[ă] veselĭască.
Iar Domnul Costandin, Domnuluĭ să zică
Cu mulțămită bună și mari frică,
Iată Doamni copiiĭ carĭ mĭ-aĭ dat
Cu credinți iĭ aduc ție nevătamat.»

Pe fóĭa 182 v. începe cronica Sioneștilor, scrisă de Iordachi și fiul său Antohi:

«Di aice este a Moldoviĭ istoriĭe.»

«Let 1777 [„7286"], în 1 a luĭ Octomvriĭ de când au venit un capigi-bașa cu poroncă di la Poartă di au mazilit pre Grigori Vod[ă] Ghica, și la triĭ cĭasuri și jumătati di noapte l-au tăet la cas[e]le di[n] Beilic,—o vaĭ de dânsul cum l-au omorât și ci fel di moarti

au murit săracul—, şi pi Do[a]mna luĭ şi beĭzadelile ĭ-au luat şi ĭ au dus la Ţarigrad—o vaĭ de dânşiĭ—. Şi maĭ înnainte cu şes[e] zile au pribegit opt boerĭ. Şi după Măria Vod[ă] au pribegit şi un grec anume Spileţa căminaru ci era maĭ aproapi di Vodă,— oh, oh, mariĭ cĭudă ĭăcu Sfăntul Dumnezău că săracul căminar. Ci au ĭugit Nemţi cu sucman, călari pi un cal, atunce vaĭ de căţĭ-va boerĭ greceştĭ, de un neguţitor anume Coste Avraam,— ci au maĭ păţit. Şi au şezut Turcul aice în Eşĭ, (şi au şezut Turcul acela aice în Eşĭ) o lună şi gĭumătate. Apoĭ au venit Costandin Muruz Voevod, Noemvri 24, di olac, întru întăe Domnie a Moldavieĭ, ĭar apoĭ s-au îndreptat ţara ĭar cum au fost, că era tulburari foarti mari. Ĭar acel Grigori Ghica Voevod au fost hain cu nădejde Moscalilor; şi au maĭ fost multe care nu sănt scrisă aice.

«După ci s-au dus capigi-başa imbrihor Carahigior Zades Ahmet Beĭu la Ţarigrad, au venit alt Turc la rămăşiţurile luĭ Grigori Vod[ă] Ghica. Tot la acel velet 1777 au maĭ venit alt turcu ce-ĭ zice Salahor şi, când s-au dus, au luat pi un neguţitor anume Coste Avraam şi altu ci au fost ftori *(al doilea)* vistier şi ĭ-au dus la Ţarigrad.»

«La veletu 7267 (1758) Săptemvri 15 zile au prădat Tătariĭ ţara de gĭos.»

«Iar tot la acist velet 1778 Avgust 17 zile, la opt cĭasuri de noapti, Vineri spre Simbătă au tăet Mărie-sa Costandin Dimitriu Muruz Voevoda pi doĭ boeri, anume, pi Bogdan vel vornec şi pri Ioan Cuza spat[aru],—ci amară întristare ticăloşiĭ de dânşiĭ—, şi au şăzut în Ĭaşi doaă săptămânĭ. Şi când ĭ-au tăet ĭ-au dusu într-un turnu în zidĭul curţiĭ domneştĭ şi ĭ-au tăet căpit[anu] Pavel ot *(dela)* Soroca ci era închis în temniţă.

«Letu 1779 Mart[i] în 31 zile, în zioa Învieriĭ Domnuluĭ nostru Is. Hs. au arsu tărgul Eşiĭ, anumi, uliţa mari păr la curti, fiind Vod[ă] în biserică.

«La veletu 1799 Mart[i] 1, s-au mazilit MăriĭaSa Ioan Calimah Voevod, şi au înbrăcat caftan de Domnie Măriĭa Sa Costandin Ipsilant Voevod, ĭar în scaon au întrat la luna luĭ Iuni în l[etu] 1800 şi au domnit doĭ anĭ şi maĭ bini, şi s;au mazilit la veletu 1801 Ĭunie în21. Şi au înbrăcat caftan de domnie Alexandru Necolae Suţul Voevoda, la veletu 1802 Iunie 20. Au înbrăcat caftan de domniĭa ţăriĭ munteniştĭ şi a Moldoviĭ şi au eşit din scaun cu frumos alaĭu, cu cucă, şi s-au pornit din Galata [la] 22 Iuni,

Sâmbătă la 9 cĭasuri de noapti și gĭumătati. La letu 1802 Săpt[emvrie] 27 s-au mazilit Măriĭa Sa Alexandru Nicolaĭ Suțul Voevod și au înbrăcat caftan de Domnie Costandin Alexandru Moruz, ĭar în scaun au întrat......

Povestirea anuluĭ 1799 e lăsată aicĭ neisprăvită și e reluată întocmaĭ pe f. 185, unde o găsim ast-fel:

«La letu 1799 Mart[i] s-au mazilit Mărie Sa Alexandru Ioan Callimah Voevod și au înbrăcat [căftan] de domnie Măriĭa Sa Costandin Ypsilant Voevoda. La letu 1799 Maĭ au întrat în scaon Măriĭa Sa Costandin Alexandru Ipsilant și au domnit doĭ anĭ și maĭ bine. La letu 1801 Iuni 21, s-au mazilit Măriĭa Sa Costandin Ipsilant Voevod și au înbrăcat caftan de Domnie Măriĭa Sa Alexandru Nicolae Suțul Voevoda; tot la acelașĭ velét 1801 Săpt[emvrie] au întrat în scaun. La letu 1802 Iuni 20 au înbrăcat căftan di domniĭa țăriĭ muntenești și a Moldoveĭ, și au eșit din scaon cu frumos alaĭu, cu cucă, au eșit la Galata, și s-au pornit din Galata 22 Iuni, Sâmbătă la 9 cĭasurĭ de noapti și gĭumătate, și s-au întors de la București [în] Avgust. La Săpt[emvrie] 27 l-au mazilit pe Măriĭa Sa Alexandru Neculaĭ Suțul Voevoda și au domnit un an și v-o triĭ—4 lunĭ. Și au înbrăcat căftan de domnie Măriĭa Sa Costandin Alexandru Moruz Voevod a doua domnie în Moldova, ĭar în scaon au întrat Ghen[ar] 1, 1803.

«1802 Oct[om]v[rie] 14, la 7 cĭasurĭ și gĭumătate de zi s-au cutremurat pământul în zâoa pré cuvioasăĭ maiceĭ noastre Paraschiveĭ și au ținut 5 menunte. Și așa s-au cutremurat de tare în cât au căzut sfântul Spiridon și alte mănăstirĭ și bisărice i (și) casă boerești, și au crăpat și pământul și au eșit apă cu năsip pe multe locurĭ încât cu ochiĭ mieĭ am văzut crăpătura pământuluĭ în grădina Pitarĭuluĭ Angheli. Și a doa zi Miercurĭ ĭarășĭ s-au cutremurat, dar nu așa tari, la 3 cĭasurĭ den zi. Și ĭarășĭ, la 1803 s-au cutremurat pământul Sâmbătă 21 Mart[i] la un cĭas de noapti; și la 11 ĭar s-au cutremurat și au ținut 2 menunte; și Duminecă, ĭar Mart[i], 22, s-au cutremurat fiind oamenĭĭ în bisărică la un cĭas de zi. — (Antohi Sion.)

«La letu 1804 Ghen[arie] 30, în zioa sfinților Treĭ Patrierșĭ au perit soarele la 7 cĭasurĭ den zi, încât rămăsésă cât o săcere. Și au ținut 2 cĭasurĭ, în domniĭa MărieĭSale Io Alexandru Moruz Voevod.

«Tot întru acest an 1804 Săpt[emvrie] 9, la 11 cĭasurĭ de

noapti s-au cutremurat pămăntul, dar nu aşa tare: în doaă rănduri s-au cutremurat.

«Tot la acest an, de cu toamnă au fost nişte ploĭ foarte rele că au ţinut de pre la 1 Avgust şi păr pre la 26 Oct[omvrie], şi apoĭ au căzut o ĭarnă foarte cumplită în căt mulţimi de vite au degerat, însă nu au fost geroasă, dar fiind ploĭ multe ploa şi îngheţa. Şi au ţinut ĭarna acĭasta păr pre la Apr[ilie] 1805, dar frig toată vara au fost şi ploĭ multe, încăt multă păgubire s-au făcut. Ĭar la 21 Săpt[emvre] au picat şi omăt şi apoĭ ploae şi au tot ploat toată toamna şi toată ĭarna păr pe la [1]806 Fevr[uarie]. Apoĭ deci au fost tot gol: n-au maĭ picat omăt, şi au fost multe felĭurĭ de boale neobicĭnuite în vite, căt n-aŭ maĭ rămas vite pe alocure, că s-aŭ potopit cu totu, maĭ ales din Săret în sus. Ĭar cănd fu la Apr[ilie] 15, în Duminecа Mironosiţelor, sara, spre Lunĭ, aŭ căzut un omăt de o palmă şi au ţinut o zi numaĭ, însă la altele stricăcĭunĭ n-aŭ pricinuit de căt la stupĭ, că aŭ perit prin prisăcĭ mulţimi, şi la cireşĭ, că apucase de înflorise. Ĭar apoĭ de acolé aŭ purces o primăvară foarte frumoasă şi bună cu ploĭ măsurate şi cuviincĭoase. De altele în ţară au fost pré bine, numaĭ lipsă de păine au fost şi de vin şi de miere, apucănd omătu şi ploile păĭnele pe ţarinĭ şi viele neîngropate. Şi şi căte aŭ îngropat, ĭarăşĭ cele maĭ multe răle aŭ eşit în primăvară, şi stupiĭ murind pin temnice şi prin prisăcĭ, după ce s-aŭ scos. Ĭar apoĭ pe urmă atăta aŭ fost de bunĭ încăt că roiĭ au poroit. Şi altele asămenĭ.

«Ĭar cănd aŭ fost la 17 Avgust, Sămbătă spre Duminecă, la 7 cĭasurĭ de noapti, aŭ sosit Capi-oglan cu mazilie, înbrăcănd caftan de domnie la 12 ale aceştiĭ lunĭ, Măriĭa Sa Scarlat Alexandru Calimah Voevod. Acest Domn aŭ fost bun, milostiv către toţi, drept la gĭudecăţi, strajnec la mănie, adevărul ĭubé, mincĭuna o certa. Ştiĭa bine moldoveneşte, şi pentru acĭasta la Divanurĭ nu să făcĭa făţăriĭ. Divanurĭ adése orĭ pe săptămănă făcĭa. Şi au purces la Ţarigrad, 22 Avgust, în *mezil*, avănd grijă, fiind în primejdiĭa vieţiĭ pentru hainlăcul Domnuluĭ Ipsilant al ţăriĭ romăneştĭ.

«Acest Domn Muruz Voevod cănd aŭ eşit din Eşi, Lunĭ, Avgust 20, au eşit cu un alaĭ ca şi cănd întră, numaĭ căt era înbrăcat cu capot şi cu şalvarĭ şi cu pistoale într armat foarte frumos, [şi] toţĭ boeriĭ călărĭ toţĭ svărlĭa cu grău.

«Domniĭa întăĭ a luĭ Scarlat Alexandru Calimah Voevod sin Alexandru Calimah cel Bătrăn. La anu 1806, Avgust 12, înbrăcănd caftan de domnie, îndată aŭ repezit pe Ĭanachi ce au fost

ĭuci cĭohodar capi-oglan, omul său, cu ferman de mazilîĭa luĭ Alexandru Moruz şi cu cărţĭ de căimăcămie, la toţĭ boeriĭ şi la Mitropolitul ţărăĭ. Ĭar la 30 a aceştiĭaşĭ lunĭ, gĭoĭ la 8 cĭasurĭ den zi au venit şi baş-caimacami Dumnéluĭ post[elnic] Costache Negre. Şi căt au fost caĭmacam cu consulu rosesc întâlnire n-aŭ avut, neprimindu-l consulu nicĭ voĭa să-l ştie de caĭmacam. Şi la 13 Octomv[rie] 1806 sosind şi Măriĭa Sa Scarlat Voevod în scaon Sămbătă spre 9 cĭasurĭ, de au întrat în Iaşĭ. Ĭar tot Sămbătă spre Duminică la 10 cĭasurĭ de noapte aŭ sosit înştiinţare că au înbrăcat caftan de domniĭa ţărăĭ ĭarăşĭ Alexandru Moruzi, pentru multe pricinĭ ce au fost între Poarta turcĭască şi între Curté Rosieĭ, care aice le trecem cu condeĭul ca să scrie alţiĭ cariĭ vor şti adevărul. Ĭar la *(loc alb)* au sosit şi Măr[iĭa] Sa Voevod[ul] la Focşanĭ şi au venit păn la Tecucĭ şi de acolĭa s-au întors înnapoĭ avănd frică despre Poartă. Şi căt au şăzut la Focşanĭ au făcut multe gĭudecăţĭ şi o boeriĭe, că ş-au făcut răs de un cinstit caftan de vel stolnic, că l-au dat luĭ Găluşcă care era nevrednic de acĭastă trĭaptă. Şi apoĭ s-au dus la Ţarigrad cu pace şi cu mare părere de rău [a] ţărăi.

«Deosăbit la 16 Noemv[rie] 1806, au întrat în Ĭaşĭ cu oştĭ ruseştĭ cnĭaz Dolgoruki gheneral cu 10.000 egărĭ şi cu puţinteĭ carabinerĭ. Ĭar Lunĭ 19 Noemv[rie], spre Marţĭ, la 3 cĭasurĭ de noapte au întrat şi un şef gheneral Miherson comandirĭul acestor oştĭ şi aŭ zăbăvit în Iaşĭ păn la 11 Dechemv[rie]: ce au purces la ţara romănĭască. La 8 a aceştiĭ lunĭ au venit şi Măriĭa Sa Costandin Alexandru Ipsilant Voevod de la Rosiĭa şi au zăbăvit în Ĭaşĭ numaĭ păn [la] 12 Dechemv[rie] şi au purces ĭarăşĭ la ţara romănĭască, Domn de 2 ţărĭ, lăsănd Caimacam pe post[elnicu] Caliarhi dinpreună cu Mitr[opolitu] ţăriĭ, kir Veniamin, şi cu toţĭ mariĭ boĭarĭ.

«La anu [1]810 Iuli, aŭ adus în Iaşĭ şi pe Măriĭa Sa Scarlat Calimah rob[it] de oştile rusăştĭ cu 19 oamenĭ aĭ curţiĭ sali, şi la Avgust l-a pornit în Rosiĭa unde au şăzut păn s-au făcut pace.

«La anu [1]809 au venit în Eşĭ Reiz-efendi şi cu beĭzadĭa Dimitrachi Moruz spre încheere păciĭ, dar din multe pricinĭ nu s-au săvărşit pacé şi la [1]809 Mart. au purces fără nicĭ o ispravă trecănd piste Dunăre la Vezirĭul; şi au tot urmat bătăliĭa. La 1809 Avgust 5 au trecut şi oştile rusăştĭ Dunăre pe la Galaţĭ luând Tulcé, Isaccé şi altele, cu feldmarşal cnez Prozorovski, unde piste 6 zile au şi murit bătrăn fiind de 90 şi maĭ

bini de anĭ, rămăind glavnoi-comandir Caminschi cel tănăr, şi după acesta Bagration păn la [1]811, cĭ-au venit Kotuzov glavnoe-comandir. Şi la 1812, Iuli 3, s-au încheĭat pacé între Poarta otomanicĭască şi între Curté Rosieĭ în Bucureştĭ, fiind Reizefendi şi beĭzadĭa Dimitrache Moruz, marile dragoman, dănd Turciĭ Ruşilor parte den a stănga Prutuluĭ. Şi aşa au adus din robie pe Măr[iĭa] Sa Scarlat Calimah şi l-au făcut Domn în Moldova, înbrăcănd caftan de Domnie în locu Măriiĭ Sali la Ţarigrad, beĭzadĭa Iancul Calimahi.

«La 2 Oct[om]v[rie] 1812, Marţĭ, s-au rădicat din Iaşĭ senatorul Milaşevicĭ şi mitropolitu ţăriĭ Gavriil, şi, trecănd Prutul, s-au dus la Chişinău; asemine şi toţĭ Moscaliĭ căţĭ au fost, mergănd şi baş-caĭmacam la Eşĭ, post[elnicu] Costachi Negre.

«La 1812 Noemv[rie] 7 au venit şi Măr[iĭa] Sa Vodă în Iaşĭ punănd şi mitr[opolit] ţăriĭ pe préosf[inţia] mitr[opolitu] kir Veniamin ce în vremé oştirilor paretisise scaonul Mitropoliiĭ şi să linişţĭa la sf. mănăstire Nĭamţul. Ĭar Doamna Măr[iiĭ] Sali au venit la Ghenar 1813; şi la întălnire au avut mare jălanie nevăzindu-l treĭ anĭ după luare în robie.

«La letu 1812 Oct[om]v[rie] mergănd la Şumla la Vezirĭul, Reizefendi şi cu dragomanu beĭzadĭa Dimitrachi Moruz, după săvărşire păciĭ, au tăet Vezirĭu pe beĭzadĭa Dimitrachi, dăndu-ĭ vină că s-au grăbit cu încheere păciĭ, viclenind cu dare părţiĭ den a stănga Prutuluĭ. Au paraladisit şi la Ţarigrad eniceriĭ pe frate-său beĭzadĭa Panaĭotachi Moruz, vinuind că au fost unit cu frate-său Dragomanul: puţin [de] au scăpat cu viaţă Alexandru Vodă Moruz.

«În vara anuluĭ 1815 din pricina secetiĭ păpuşoĭ s-au făcut foarte puţinĭ şi răĭ, — asemine şi făn —, încăt la Marti 1816 aŭ agĭuns chila de păpuşoĭ căte 30 leĭ şi nu să găsĭa. Ĭar la 11 Marti 1816 aŭ început a ploa foarte tare, ţiind aceli ploĭ 9 zile. Şi la 20 Marti au început a ninge şi a vicoli 3 zile, fără veste, pu-indu-să un omăt foarte mare care au ţinut pănă la 29 Marti; şi fiind-că oameniĭ sfărşise fănu, au perit multe vite. Şi nicĭ să cumpere fănu nu să găsĭa».

Pe foile 178 - 80 se află o listă de numele Domnilor care cum au urmat în domnia ţăriĭ romănescĭ:

Iar de aci înnainte, fără a le fi povestite domniile în cronică, urméză:

«Stefan Vodă Cantacozino».
«Niculaĭu Vodă Mavrocordat».
«Ioan Vodă Mavrocordat».
«Neculaĭu Vodă Mavrocordat al doile rănd».
«Costandin Vodă Mavrocordat ficĭorul luĭ Neculaĭu Vodă; au domnit 15 zile».
«Mihaĭu Vodă Racoviţă».
«Costandin Vodă Mavrocordat al doile rănd».
«Grigori Vodă Ghica».
«Costandin Vodă Mavrocordat al triile rănd».
«Mihaĭu Vodă Racoviţă al doile rănd».
«Costandin Vodă Mavrocordat al patrule rănd».

«Grigori Vodă Ghica al doile rănd».

«Mateĭu Vodă Ghica ficĭorul luĭ Grigori Vodă».

«Costandin Vodă Racoviță ficĭorul luĭ Mihaĭ Vodă».

«Costandin Vodă Mavrocordat al 5 rănd».

«Scarlat Vodă Ghica ficĭorul luĭ Grigori Vodă».

«Costandin Vodă Mavrocordat al şăsele rănd».

«Costandin Vodă Racoviță al doile rănd».

«Stefan Vodă Racoviță al treile rănd, ficĭoru a luĭ Mihaĭu Vodă».

«Scarlat Vodă Ghica al doile rănd».

«Alexandru Vodă Ghica ficĭoru luĭ Scarlat Vodă».

«Grigori Vodă Ghica fiicĭoru luĭ Alexandru Terzımanu, pre cari l-au luat Moscaliĭ rob».

«Manoli Vodă cari s-au făcut în vreme oştirilor cu Moscaliĭ».

«Alixandru Vodă Ipsilant cari au domnit după paci cu Moscaliĭ».

No. 299.

In-4°. — Foĭ 23. — Secol XIX (1840)
Scrisóre cirilică de acelaşĭ mână

«Pravila epitropicĭască.»

La sfîrşit se află următoarea însemnare:

«Acĭastă pravilă cercetăndu-să de către Comisii ci esti alĭasă din sănul Opşteştiĭ Adunărĭ, şi găsindu-să întocmaĭ cu închierĭa făcută di către adunare în acestu predmet (?), cari au căştigat înnalta întăriri, să încredinţază. — 1840 Iuni 14.

«Iscăliţĭ: Costachi Baloş logofăt, Iordachi Baloş vornic, Cantacuzin, Grigori Crupenschi, Vasili Veisa spatar. Pentru întocmai cu orighinalul, iscălit Viniĭamin Mitropolit.»

(Pecetea Comisii epitropiceşti.)

«Scriitorĭul aceştiĭ de pe orighinal. — Grigori Orza.»

Cuprinsul.

Pe fóĭa nepaginată de la început se află următórea însemnare:

«La inhirisări di lucrări epitropiceşti să să însămni No. ţărcularnicii Logofeţii, 1820 din 30 Maĭ 1850, pentru a grăbi trimitiri di răspunsurĭ.»

No. 300.

In-8° mic. — Foĭ 63; lipsesce o fóe la început şi maĭ multe în text şi la sfîrşit. — Secol. XVIII. — Dăruit de S. Fl. Marian.

Scrisóre cirilică de aceeaşĭ mână. Frontispiciile şi iniţialele sînt scrise cu roşu.

«Pilde filosofeştĭ».

SFÎRŞITUL VOLUMULUĬ I.

INDICE

I. DOCUMENTE ȘI DATE

II.

CRONOLOGIA MANUSCRIPTELOR

MANUSCRISE NEDATATE, PE SECOLE.

III.

AUTORI, TRADUCĂTORI, COPIŞTI

IV.

INFORMAŢII ASUPRA MANUSCRISELOR ŞI BIBLIOGRAFIE

Presentările: *d. m.* = dărueşte m-sse; *B.* = biblioteca; *v. m.* = vinde m-sse.

V.

PERSOANE, LOCURI, FAPTE, LUCRURI

Numele privitoare la istoria economică și culturală a Românilor sânt în *cursive*.

A.

B.

E.

I.

N.

R.

S.

U.

W.

X.

Z.

